

Jordbruksstatistisk årsbok 1970

med översikter för åren 1945-1969

Statistical Yearbook of Agriculture Utgivare: Statistiska centralbyrån

INLEDNING

TILL

Jordbruksstatistisk årsbok / Jordbruksverket, Statistiska centralbyrån. – Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1965-.
– (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1964-.

1965-1994 framställd av Statistiska centralbyrån.

1995-1998 framställd av Livsmedelsekonomiska samarbetsnämnden, Statistiska centralbyrån.

1965-2000 med innehållsförteckning, sammanfattning samt parallelltitel på engelska: Statistical yearbook of agriculture ..., från 1975 och framåt: Yearbook of agricultural statistics. – Publiceras elektroniskt fr.o.m. 2001 på Jordbruksverkets webbplats www.sjv.se, och fr.o.m. 2002 även på Statistiska centralbyråns webbplats www.scb.se.

Föregångare:

Jordbruk och boskapsskötsel / Statistiska centralbyrån. – Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1916-1964. – (Sveriges officiella statistik).
Täckningsår: 1913-1963.

Översiktspublikationer:

Svensk jordbruksstatistik 200 år / Statistiska centralbyrån. – Stockholm: Statistiska centralbyrån, 1999.

Jordbruket i siffror 1866-2007 / Jordbruksverket, Statistiska centralbyrån. – Jönköping ; Stockholm, 2011. – (Sveriges officiella statistik).

Jordbruksstatistisk årsbok 1970. – (Sveriges officiella statistik).
Digitaliserad av Statistiska centralbyrån (SCB) 2012.

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK

Jordbruksstatistisk årsbok 1970

med översikter för åren 1945–1969

STATISTISKA CENTRALBYRÅN · STOCKHOLM

OFFICIAL STATISTICS
OF SWEDEN

Statistical Yearbook of Agriculture 1970

with summary data for the years 1945–1969

Form för hänvisning. Jordbruksstatistisk årsbok 1970 (SOS). Statistiska centralbyrån, Stockholm 1970.

Jordbruksstatistisk årsbok har tidigare utgivits under samma namn inom serien Sveriges officiella statistik: Jordbruk med binäringar. Den första årgången av publikationen utkom 1965 och innebar en fortsättning på Jordbruk och Boskapsskötsel: 1866—1963.

Published by
the National Central Bureau
of Statistics,
S-102 50 Stockholm 27

Printed in Sweden
AB Fälths Tryckeri
Värnamo 1970
ALLF 125 2 026

Suggested citation. Statistical Yearbook of Agriculture 1970 (SOS). National Central Bureau of Statistics. Stockholm 1970.

Statistical Yearbook of Agriculture has previously been published within the series of Official Statistics of Sweden: Agriculture and fisheries. The first yearbook was published in 1965 and was a continuation of Agriculture: 1866—1963.

Förord

Preface

Statistiska centralbyrån framlägger härmed Jordbruksstatistisk årsbok 1970 med översikter för åren 1945—1969. Syftet med årsboken, vars första årgång utkom 1965, är att ge en samlad redovisning av den svenska jordbruksstatistiken. Förutom uppgifter från centralbyråns egna undersökningar innehåller publikationen sålunda statistik producerad av andra myndigheter samt av institutioner, organisationer, föreningar etc.

Utöver senast tillgängliga uppgifter innehåller denna årgång av Jordbruksstatistisk årsbok vissa data för tjugofemårsperioden från 1945. I syfte att åstadkomma i huvudsak jämförbara serier har tidigare publicerad statistik över gröddfördelningen, totalskördarna, husdjuren och jordbrukets inkomster varit föremål för ganska omfattande omräkningar. I några fall har redovisningen för senare år varit av preliminär karaktär, vilket särskilt anges i berörda tabeller.

Det redaktionella arbetet med publikationen, vilket har varit förlagt till byrån för jordbruksstatistik inom centralbyrån, har skett i samverkan med berörda statistikproducenter. Verket vill härmed betyga sin tacksamhet för värdefullt bistånd.

Redaktör för Jordbruksstatistisk årsbok 1970 har varit förste aktuarie Gudrun Sundquist.

Stockholm den 16 november 1970

INGVAR OHLSSON

Knut Medin

Innehåll

Contents

	Text	Text
3	Förord	Preface
18	Symboler använda i tabellerna	Explanation of symbols
19	Tabellernas motsvarighet i tidigare årsböcker	Corresponding tables in previous yearbooks
21	Svensk-engelsk ordlista	Swedish-English vocabulary
27	Engelsk översikt	Summary
31	1. Områdesindelningar i jordbruksstatistiken	1. Geographical divisions for agricultural statistics
33	2. Företagsstruktur. Ägoslagsfördelning	2. Structure of agricultural enterprises. Types of land etc
33	2.1. Lantbrukets företagsregister	2.1. Register of enterprises in agriculture and forestry
51	2.2. Struktur- och befolkningsutredningarna	2.2. Structure and population surveys
58	3. Befolkning och arbetskraft	3. Population and labour force
58	3.1. Folkräkningarna	3.1. Census of population
61	3.2. Arbetskraftsundersökningarna	3.2. Labour force surveys
62	3.3. Lantbrukets företagsregister	3.3. Register of enterprises in agriculture and forestry
64	3.4. Jordbruksinventeringarna	3.4. Agricultural surveys
67	3.5. Löneförhållandena för lantarbetare	3.5. Wages of farm workers
72	3.6. Sysselsättningen inom enskilt skogsbruk	3.6. Employment in private forestry
74	4. Fastigheter och byggnader	4. Real estates and buildings
74	4.1. Lantbrukets företagsregister	4.1. Register of enterprises in agriculture and forestry
74	4.2. Jordbruksfastigheternas taxeringsvärden	4.2. Assessed values of agricultural real estates
76	4.3. Jordbruksfastigheternas priser	4.3. Market prices of agricultural real estates
83	4.4. Nybyggnadsverksamheten inom jordbruket	4.4. New building in the agricultural sector
87	4.5. Jordbrukets byggnadskostnadsindex	4.5. Building costs of the agricultural sector
90	5. Maskiner och anläggningar m m	5. Machinery and plant etc.
90	5.1. Lantbrukets företagsregister	5.1. Register of enterprises in agriculture and forestry
90	5.2. Jordbruksräkningarna	5.2. Census of agriculture
97	5.3. Traktorernas användningsområden m m	5.3. Tractors' range of applications
100	5.4. Maskindriften m m inom jordbruket	5.4. Employment etc. of agricultural machinery
102	5.5. Jordbrukets inköp av maskiner, redskap m m	5.5. Purchase of machines, tools etc. by the agricultural sector

105	6. Förmödenheter	6. Requisites
105	6.1. Förbrukningen av handels- gödsel	6.1. Consumption of fertilizers
107	6.2. Förbrukningen av fodermedel	6.2. Consumption of feeding stuffs
109	6.3. Inköpen av växtskyddsmedel m m	6.3. Purchase of pesticides etc.
112	7. Växtodling. Vegetabilisk produktion	7. Crop farming. Vegetable pro- duction
112	7.1. Lantbrukets företagsregister	7.1. Register of enterprises in agri- culture and forestry
131	7.2. 1966 års allmänna jordbruks- räkning	7.2. Census of agriculture 1966
134	7.3. Årsväxtrapporteringen	7.3. Crop outlook reports
143	7.4. De objektiva skördeuppskatt- ningarna	7.4. Objective crop yield surveys
170	7.5. Totalskörden av spannmål, slättervall och potatis	7.5. Total harvest of grain, hay and potatoes
171	7.6. Förmalningen av spannmål. Producentpriserna på vegetabilie- produkter m m	7.6. Milling of grain. Producers' price of vegetable products etc.
174	7.7. Odlingen av sockerbeter	7.7. Cultivation of sugar beets
184	7.8. Odlingen av oljeväxter	7.8. Cultivation of oleiferous plants
185	7.9. Odlingen av spånadsväxter	7.9. Cultivation of textile plants
185	7.10. Statsplomeringen av utsäde	7.10. Official inspection of seed
188	7.11. Utsädesmängderna för spann- mål	7.11. Quantities of grain seed
188	7.12. Höstsådda arealer	7.12. Autumn-sown areas
190	7.13. Odlingen av olika spannmåls- sorter	7.13. Cultivation of various species of cereals
194	7.14. Skördesättet för spannmål	7.14. Methods of grain harvesting
194	7.15. Brödsädens kvalitet	7.15. Quality of bread grain
195	7.16. Arealer av vallfrö	7.16. Areas of ley for seeds
196	7.17. Slättervallarnas åldersfördel- ning och avkastning	7.17. Area and yield within differ- ent age groups of ley for hay
199	7.18. Höskördens botaniska sam- mansättning och kvalitet	7.18. Botanical composition and quality of hay
203	7.19. Bärningsmetoder för slätter- vall och potatis	7.19. Methods of hay and potato harvesting
203	7.20. Arealen av olika matpotatis- sorter	7.20. Area of various species of table potatoes
205	7.21. Skörd av potatis samt potatisarealens fördelning	7.21. Yield and area of potatoes on cultivations of different size
210	7.22. Så- och skördetidpunkter, växtperiodens längd samt skörde- avkastning efter såtidpunkt	7.22. Dates for sowing and har- vesting, growing time and yield per hectare on areas with different sowing date
216	7.23. Skörd av spannmål, slätter- vall och potatis inom olika stor- leksgrupper	7.23. Yield of grain, hay and potatoes in different size groups

218	7.24. Jordbrukets skördeskade-skydd	7.24. Crop insurance
224	8. Husdjursskötsel. Animalisk produktion	8. Livestock farming. Animal production
224	8.1. Lantbrukets företagsregister	8.1. Register of enterprises in agriculture and forestry
241	8.2. 1966 års allmänna jordbruks-räkning	8.2. Census of agriculture 1966
243	8.3. Nötkreaturens rasfördelning	8.3. Breed distribution of cattle
247	8.4. Jordbruksinventeringarna	8.4. Agricultural surveys
248	8.5. Antalet galtar och betäckta suggor	8.5. Numbers of boars and covered sows
249	8.6. Mjölkboskapskontrollen	8.6. Milk recording
253	8.7. Mjölkproduktionen och dess användning	8.7. Production and use of milk
256	8.8. Mejerihanteringen. Producent-priset på mjölk	8.8. Dairying. Producers' price on milk
256	8.9. Kalvslaktens omfattning	8.9. Slaughter of calves
258	8.10. Svinstamkontrollen	8.10. Pig breeding control
260	8.11. Suggkontrollen	8.11. Pig recording
262	8.12. Svinlaktens omfattning	8.12. Slaughter of pigs
264	8.13. Fårkontrollen	8.13. Sheep breeding control
265	8.14. Hästpremieringen	8.14. Awarding of prizes to horses
266	8.15. Produktionen av kött och fläsk. Producentpriserna på slakt-djur	8.15. Meat production. Producers' price on carcasses
270	8.16. Äggproduktionen. Producent-priset på ägg	8.16. Egg production. Producers' price on eggs
271	9. Konsumtion av födo- och njut-ningsämnen	9. Food consumption
276	10. Utrikeshandel	10. Foreign trade
280	11. Jordbruksekonomiska upp-gifter	11. Agricultural economics
280	11.1 Jordbrukarnas taxerade in-komster och utgifter m m	11.1. Assessed income and expen-diture etc. of farmers
297	11.2. Den jordbruksekonomiska undersökningen	11.2. Farm economic investigation
303	11.3. Jordbrukarnas tillgångar och skulder	11.3. Assets and liabilities of farmers
305	11.4. Inkomsterna av jordbruks-fastighet samt inkomstfördelningen för inkomsttagare inom jordbruk m m	11.4. Income of agricultural real estates and distribution of the incomes of the income-earners in agriculture etc.
309	11.5. Jordbrukets producentpris-, kostnadspris- och världsmarknads-prisindex	11.5. Producer price index, cost price index and world market price index of agriculture
312	11.6. Jordbrukets kreditmarknad	11.6. Agricultural credit market
317	11.7. Jordbrukssektorn i national-räkenskaperna	11.7. Agricultural sector product

320	12. Statliga rationaliseringsinsatser	12. Government rationalization measures
328	13. Jordbrukets ekonomiska föreningsrörelse	13. Farmers' co-operative associations
332	14. Lantbruksundervisningen	14. Agricultural training
335	15. Internationella uppgifter	15. International statistics
341	Bilagor	Appendices
361	Sakregister	Alphabetical index
	Tabeller	Tables
	<i>Företagsstruktur. Ägoslagsfördelning m m</i>	<i>Structure of agricultural enterprises. Types of land etc.</i>
38	1. Antal ägda och arrenderade brukningsenheter, åkerarealen på dessa samt arealen av olika ägoslag inom län och produktionsområden åren 1944—1969	1. Number of owned and leased holdings, the area of arable land on these holdings and the area of different types of land 1944—1969
46	2. Antal brukningsenheter inom olika storleksgrupper samt åkerarealen på dessa brukningsenheter den 26 juni 1969	2. Number of holdings in different size groups and the area of arable land on these holdings on June 26th, 1969
48	3. Antal brukningsenheter samt arealen åker på dessa fördelade efter brukarekategori år 1969	3. Number of holdings and the area of arable land on these holdings distributed according to the category of holder in 1969
50	4. Antal brukningsenheter med mer än 100 hektar åker inom olika storleksgrupper den 26 juni 1969	4. Number of holdings with more than 100 hectares of arable land in different size groups on June 26th, 1969
52	5. Brukningsenheternas och åkerarealens procentuella fördelning på ägarekategorier åren 1956, 1961 och 1966	5. Distribution of holdings and the area of arable land by categories of owners in 1956, 1961 and 1966
53	6. Jordbrukarnas åldersfördelning inom olika storleksgrupper åren 1961 och 1966	6. Age distribution of holders with holdings in different size groups in 1961 and 1966
54	7. Jordbrukarnas sysselsättningsförhållanden år 1966	7. Occupational status of holders in 1966
55	8. Jordbrukarnas utbildningsnivå år 1966	8. Holders' level of education in 1966
	Befolkning och arbetskraft	Population and labour force
56	9. Folkmängdens fördelning på större åldersgrupper år 1965	9. Distribution of the population by large age groups in 1965
59	10. Folkmängdens fördelning på städer och landsbygd år 1965	10. Distribution of the population by towns and country areas in 1965

60	11. Folkmängdens fördelning på glesbygd och tätort år 1965	11. Distribution of the population by sparsely populated areas and built-up areas in 1965
61	12. Förvärsarbetande befolkning inom jordbruk, skogsbruk m m samt dennas procentuella andel av den totala förvärsarbetande befolkningen år 1969	12. Economically active population in agriculture, forestry etc., and its proportion of the total economically active population in 1969
63	13. Jordbrukarnas åldersfördelning inom olika storleksgrupper den 26 juni 1969	13. Age distribution of holders in different size groups on June 26th, 1969
63	14. Jordbrukarnas åldersfördelning inom produktionsområden den 26 juni 1969	14. Age distribution of holders by production areas on June 26th, 1969
64	15. Antal i jordbruket sysselsatta personer över 15 år den 1 mars, 4 juni, 1 oktober 1968 och 3 mars 1969. Hela riket	15. Number of persons above 15 years of age employed in agriculture on March 1st, June 4th, October 1st, 1968, and March 3rd, 1969
65	16. Antal i jordbruket sysselsatta personer över 15 år den 4 juni 1968	16. Number of persons above 15 years of age employed in agriculture on June 4th, 1968
66	17. Antal i jordbruket sysselsatta personer över 15 år inom olika storleksgrupper åren 1954—1968	17. Number of persons above 15 years of age employed in agriculture in different size groups 1954—1968
68	18. Genomsnittliga timförtjänster samt timförtjänsternas spridning år 1968 för manliga lantarbetare i åldern 18—64 år	18. Average hourly earnings and the variation in hourly earnings in 1968 for male farm workers in the age group 18—64
69	19. Tim- och årsförtjänsternas spridning år 1968 för manliga lantarbetare i åldern 18—64 år på brukningsenheter av olika storlek	19. The variation in hourly and annual earnings in 1968 for male farm workers in the age group 18—64 on holdings of different size
70	20. Timförtjänsternas sammansättning år 1968 för manliga lantarbetare i åldern 18—64 år (oavsett löneform)	20. Composition of hourly earnings in 1968 for male farm workers in the age group 18—64
71	21. Genomsnittliga tim- och årsförtjänster åren 1946—1968 för manliga lantarbetare i åldern 18—64 år	21. Average hourly and annual earnings 1946—1968 for male farm workers in the age group 18—64
73	22. Sysselsättningen inom enskilt skogsbruk under vissa veckor åren 1965—1969	22. Employment in private forestry during specified weeks 1965—1969

Fastigheter och byggnader

- 75 **23.** Jordbruksfastigheternas taxeringsvärden enligt fastighets-taxeringen år 1969
- 77 **24.** Köpeskillingar och taxeringsvärden för år 1967 frivilligt försålda jordbruksfastigheter
- 78 **25.** Köpeskillingar och taxeringsvärden för år 1967 frivilligt försålda jordbruksfastigheter fördelade efter taxeringsvärdet
- 80 **26.** Köpeskillingar och taxeringsvärden för år 1967 frivilligt försålda jordbruksfastigheter inom olika storleksgrupper
- 82 **27.** Köpeskillingar och taxeringsvärden för frivilligt försålda jordbruksfastigheter efter köpare- och säljarekategorier åren 1966 och 1967
- 84 **28.** Antal nyuppförda byggnader av olika slag inom jordbruket samt antal nyuppförda ladugårdar och mangårdsbyggnader i procent av totalantalet byggnader av respektive slag åren 1945–1969
- 85 **29.** Antal nyuppförda kreatursplatser och rumsenheter åren 1945–1969
- 86 **30.** Kostnader för nyuppförda ekonomibyggnader åren 1945–1969
- 88 **31.** Jordbrukets byggnadskostnadsindex åren 1965–1969

Maskiner och anläggningar m m

- 91 **32.** Antal brukningsenheter med olika slag av maskiner och anläggningar 1944–1966
- 95 **33.** Antal maskiner den 15 september 1966
- 96 **34.** Antal maskiner och anläggningar av olika slag inom olika storleksgrupper åren 1944–1966

Real estates and buildings

- 23.** Assessed values of agricultural taxable real estates according to the assessment in 1969
- 24.** Market prices and assessed values of agricultural real estates voluntarily sold in 1967
- 25.** Market prices and assessed values of agricultural real estates voluntarily sold in 1967 distributed by the assessed value
- 26.** Market prices and assessed values of agricultural real estates voluntarily sold in 1967 by different size groups
- 27.** Market prices and assessed values of agricultural real estates voluntarily sold in 1966 and 1967 by categories of buyers and sellers
- 28.** Number of newly-erected buildings of different kinds, and number of newly-erected cowsheds and dwellinghouses in per cent of the total number of cowsheds and dwelling houses respectively 1945–1969
- 29.** Number of newly-erected cattle places and room units 1945–1969
- 30.** Costs of newly-erected farm buildings 1945–1969
- 31.** Agricultural buildings cost index 1965–1969

Machinery and plants etc.

- 32.** Number of holdings with different types of machines and plants 1944–1966
- 33.** Number of machines on September 15th, 1966
- 34.** Number of machines and plants of different types in different size groups 1944–1966

98	35. Antal registrerade traktorer inom olika användningsområden med procentuell fördelning efter drivmedelsslag, årsmodell och motoreffekt den 31 december 1966	35. Number of registered tractors in various uses and a percentage distribution by kind of motor fuel, year model and engine power on December 31st, 1966
98	36. Antal traktorer, vars ägare drev jordbruk eller skogsbruk, fördelade efter fabrikat och motoreffekt den 31 december 1966	36. Number of tractors with owners employed in agriculture or forestry, by brand and engine power on December 31st, 1966
99	37. Antal dragbilar med procentuell fördelning efter drivmedelsslag och årsmodell den 31 december 1966	37. Number of lorries and a percentage distribution by kind of motor fuel and year model on December 31st, 1966
100	38. Antal maskiner m m av olika slag inom jordbruket den 1 januari 1967	38. Number of machines etc. of different kinds in the agricultural sector on January 1st, 1967
101	39. Antal maskiner m m av olika slag inom jordbruket med fördelning på olika drivmedelsslag åren 1957—1967	39. Number of machines of different kinds in the agricultural sector distributed by kind of motor fuel 1957—1967
101	40. Driv- och smörjmedelsförbrukningen inom jordbruket åren 1954—1966	40. Consumption of motor fuel and lubricants by the agricultural sector 1954—1966
103	41. Jordbrukets totala inköp av maskiner och redskap åren 1964—1968	41. Total purchase of machinery and tools by the agricultural sector 1964—1968
104	42. Antal levererade traktorer, medelpris per traktor samt inköpsvärden för traktorer resp övriga maskiner och redskap åren 1945—1968	42. Number of tractors delivered and their average prices, and total purchase of machinery and tools by the agricultural sector 1945—1968
	<i>Förnödenheter</i>	<i>Requisites</i>
105	43. Inhemsk förbrukning av handelsgödselmedel gödselåren 1944/45—1968/69	43. Domestic consumption of fertilizers 1944/45—1968/69
106	44. Priser på vissa slag av handelsgödselmedel åren 1944/45—1968/69 samt 1965—1969	44. Prices of certain types of fertilizers 1944/45—1968/69 and 1965—1969
107	45. Beräknad förbrukning av fodermedel åren 1960/61—1968/69	45. Consumption of certain types of feeding stuffs 1960/61—1968/69
108	46. Produktion av foderblandningar för olika djurslag samt råvaror ingående i dessa blandningar åren 1960/61—1968/69	46. Production of feeding stuff mixtures for different kinds of domestic animals and the raw materials included in these mixtures 1960/61—1968/69

110	47. Jordbrukets totala inköp av växtskyddsmedel m m åren 1948—1968	47. Total purchase by the agricultural sector of pesticides etc. 1948—1968
111	48. Trädgårdsbrukets totala inköp av växtskyddsmedel åren 1951—1968	48. Total purchase by the horticultural sector of pesticides 1951—1968
	<i>Växtodling. Vegetabilisk produktion</i>	<i>Crop farming. Vegetable production</i>
114	49. Åkerjordens användning åren 1945—1969	49. Use of arable land 1945—1969
129	50. Åkerjordens användning inom olika storleksgrupper den 26 juni 1969	50. Use of arable land in different size groups on June 26th, 1969
130	51. Arealer för olika växtslag i procent av hela åkerarealen under tiden 1913—1969	51. Acreages for different crops in per cent of the total area of arable land 1913—1969
130	52. Köksväxtarealens fördelning på olika växtslag år 1964	52. Acreages for kitchen vegetables with distribution on different species in 1964
132	53. Antal brukningsenheter med odling av olika grödor år 1966	53. Number of holdings with cultivation of different kinds of crops in 1966
133	54. Genomsnittlig areal av olika grödor per brukningsenhet år 1966	54. Average acreage per holding for different kinds of crops in 1966
136	55. Medeltal av sifferomdömen i maj 1969 för övervintringen	55. Averages of the May, 1969 assessment of the wintering
137	56. Procentuell andel upplöjd areal intill mitten av maj 1969	56. Percentage of area ploughed until the middle of May, 1969 because of outwintering
138	57. Medeltal av sifferomdömen i juli 1969 för skördeutsikterna	57. Averages of the July, 1969 assessments of the harvest prospects
140	58. Medeltal av sifferomdömen i oktober 1969 för skördeutfallet	58. Averages of the October, 1969 assessment of the harvest outcome
142	59. Antal församlingar efter uppgift i oktober om skördens kvalitet år 1969	59. Number of parishes by the report on the quality of harvest in 1969
148	60. Biologisk skörd år 1969	60. Biological yield in 1969
149	61. Bärgad skörd åren 1945—1969	61. Actual yield 1945—1969
156	62. Total skörd av spannmål, slättervall och potatis åren 1945—1969	62. Total harvest of grain, hay and potatoes 1945—1969
172	63. Jordbrukarnas leveranser av spannmål, återförsålt utsäde, förmalning, leveranser av mjöl samt lager av vete och råg åren 1944/45—1968/69 och 1965—1969	63. Farmers' deliveries of grain, resold planting seed, milling, deliveries of flour, and storage of wheat and rye 1944/45—1968/69 and 1965—1969

173	64. Producentpriser på spannmål, vallhö, fabrikspotatis och sockerbetor samt partipris på matpotatis åren 1944/45—1968/69 och 1965—1969	64. Producers' prices on grain, hay, potatoes for processing, and sugar beets, and wholesale price of table potatoes 1944/45—1968/69 and 1965—1969
175	65. Sockerbetsodlingen åren 1945—1969	65. Cultivation of sugar beets 1945—1969
176	66. Oljeväxtodlingen åren 1962—1969	66. Cultivation of oleiferous plants 1962—1969
184	67. Spånadsväxtodlingen åren 1945—1965	67. Cultivation of textile plants 1945—1965
186	68. Total kvantitet statsplomberat utsäde år 1968/69	68. Total quantity of sealed seed in 1968/69
187	69. Utsädesmängderna för spannmål år 1965	69. Quantities of grain seed in 1965
189	70. Höstsådda arealer år 1969	70. Autumn-sown areas in 1969
190	71. Arealernas spannmål fördelade på olika sorter år 1968	71. Acreages of grain by species in 1968
192	72. Spannmålsarealens fördelning efter skördesätt år 1968	72. Distribution of grain acreages by method of harvesting in 1968
195	73. Den levererade brödsädens fördelning på olika kvalitetsgrupper åren 1967—1969	73. Produced bread grain by quality groups 1967—1969
196	74. Arealer för skörd av vallfrö år 1969	74. Areas cultivated as ley for seeds in 1969
197	75. Arealen slåttervall fördelad på olika åldersgrupper år 1969	75. Area of ley land distributed on different age groups in 1969
198	76. Biologisk första skörd från slåttervall av olika ålder år 1969	76. Biological yield of hay from ley land of various ages in 1969
199	77. Höskördens botaniska sammansättning år 1969	77. Botanical composition of the hay harvest in 1969
200	78. Höskördens fodervärde år 1969	78. Fodder value of the hay harvest in 1969
201	79. Arealen slåttervall fördelad efter olika bärgningsmetoder år 1968	79. Area of ley land distributed by different methods of harvesting in 1968
202	80. Arealerna mat- resp fabrikspotatis fördelade efter olika bärgningsmetoder år 1968	80. Areas of table potatoes and potatoes for processing distributed by different methods of harvesting in 1968
204	81. Arealen matpotatis fördelad på olika sorter år 1969	81. Area of table potatoes distributed on different kinds in 1969
206	82. Arealerna mat- resp fabrikspotatis fördelade efter odlingens storlek åren 1966—1968	82. Areas of table potatoes and potatoes for processing distributed by size of cultivation 1966—1968
208	83. Biologisk skörd av mat- resp fabrikspotatis vid odlingar av olika storlek åren 1966—1968	83. Biological yield of table potatoes for processing on cultivations of different size groups 1966—1968

211	84. Mediantidpunkt för sådd av spannmål och sättning av potatis åren 1966—1968	84. Median date for grain sowing and setting potatoes 1966—1968
212	85. Mediantidpunkt för skörd av spannmål, slåttervall och potatis åren 1966—1968	85. Median date for harvesting grain, hay on ley and potatoes 1966—1968
213	86. Växtperiodens genomsnittliga längd för olika grödor åren 1966—1968 samt respektive grödas areal med procentuell fördelning på olika långa växtperioder år 1968	86. Average number of days between sowing and harvesting in 1966—1968, and distribution of the acreage by time interval between sowing and harvesting in 1968
214	87. Biologisk skörd av vissa grödor på arealer med olika såtidpunkt år 1968	87. Yield per hectare in 1968 on acreages with different sowing date
217	88. Biologisk skörd inom olika storleksgrupper år 1968	88. Biological yield per hectare in different size groups of holdings in 1968
222	89. Resultat av ersättningsberäkningarna för 1969 års skörd	89. Results of the compensation calculations for the harvest in 1969
223	90. Procentuell fördelning på län av antal ersättningar och ersättningsbelopp åren 1961—1969	90. Percentage distribution by counties of the number of compensations and the amount of compensation 1961—1969
<i>Husdjursskötsel. Animalisk produktion</i>		<i>Livestock farming. Animal production</i>
226	91. Antal husdjur åren 1945—1969	91. Number of livestock 1945—1969
236	92. Antal husdjur inom olika storleksgrupper den 26 juni 1969	92. Number of livestock in different size groups on June 26th, 1969
236	93. Beräknat antal nötkreatursenheter den 4 juni 1968	93. Number of units of cattle on June 4th, 1968
237	94. Antal nötkreatur vid brukningsenheter med kobesättningar av olika storlek samt antalet sådana brukningsenheter den 26 juni 1969	94. Number of cattle on holdings with cow-stocks of different sizes and the number of such holdings on June 26th, 1969
238	95. Antal svin vid brukningsenheter med svinbesättningar av olika storlek samt antalet sådana brukningsenheter den 26 juni 1969	95. Number of pigs on holdings with stocks of different sizes and the number of such holdings on June 26th, 1969
239	96. Antal tackor och baggar vid brukningsenheter med fårbesättningar av olika storlek samt antalet sådana brukningsenheter den 26 juni 1969	96. Number of ewes and rams on holdings with stocks of different sizes and the number of such holdings on June 26th, 1969

240	97. Antal höns vid brukningsenheter med hönsbesättningar av olika storlek samt antalet sådana brukningsenheter den 26 juni 1969	97. Number of fowls on holdings with stocks of different sizes and the number of such holdings on June 26th, 1969
241	98. Antal brukningsenheter med husdjur av olika slag den 15 september 1966	98. Number of holdings with livestock of different kinds on September 15th, 1966
242	99. Genomsnittligt antal husdjur per brukningsenhet den 15 september 1966	99. Average number of livestock per holding on September 15th, 1966
243	100. Antal unghöns och kycklingar den 15 september 1966	100. Number of pullets and chickens on September 15th, 1966
244	101. Antal kor och ungnöt av olika raser år 1961	101. Number of cows and young cattle of different breeds in 1961
246	102. Antal husdjur den 1 mars, 4 juni, 15 oktober 1968, 3 mars 1969 och 2 mars 1970	102. Number of livestock on March 1st, June 4th, October 15th, 1968, March 3rd, 1969 and March 2nd, 1970
247	103. Antal tjänstbara galtar och betäckta suggor månadsvis åren 1965—1969	103. Number of boars and covered sows each month 1965—1969
248	104. Antal tjänstbara galtar och betäckta suggor åren 1945—1964	104. Number of boars and covered sows 1945—1964
250	105. Resultat från den officiella mjölkboskapskontrollen år 1968/69	105. Results of the milk recording in 1968/69
252	106. Antal mjölkboskapsbesättningar och kor i officiell resp enskild kontroll kontrollåret 1968/69	106. Number of stocks and cows in public or private milk recording in 1968/69
254	107. Totala mjölkproduktionen och dess användning åren 1949—1967	107. Total production of milk and its uses 1949—1967
254	108. Mjölkproduktionen och dess användning inom olika storleksgrupper år 1967	108. Production of milk and its uses in different size groups of holdings in 1967
254	109. Mjölkproduktionens storlek inom produktionsområden åren 1949—1967	109. Milk production by production areas 1949—1967
255	110. Antal mejerier och mejerileverantörer, vid mejerier invägd mjölk, mejerimjölakens medelfett-halt, användning av invägd mjölk samt pris på mejerimjölk åren 1944/45—1968/69 och 1965—1969	110. Number of dairies and suppliers to dairies, weight of delivered milk, average fat content of dairy milk, uses of dairy milk and the price of dairy milk 1944/45—1968/69 and 1965—1969
257	111. Totala antalet slaktade kalvar åren 1950—1962	111. Total number of slaughtered calves 1950—1962

257	112. Antal slaktade kalvar inom olika storleksgrupper åren 1950—1962. Procent av totala kalvslakten respektive år	112. Number of slaughtered calves in different size groups of holdings 1950—1962. Per cent
257	113. Antal slaktade kalvar inom produktionsområden åren 1950—1962. Procent av totala kalvslakten respektive år	113. Number of slaughtered calves by production areas 1950—1962. Per cent
259	114. Svinstamkontrollens omfattning samt medeltal av uppnådda resultat kontrollåren 1945—1968/69	114. Scope of the pig breeding control and averages of the control results 1945—1968/69
261	115. Resultat från den fullständiga suggkontrollen kontrollåret 1968/69	115. Results of the pig recording in 1968/69
262	116. Totala antalet slaktade svin åren 1950—1968	116. Total number of slaughtered pigs 1950—1968
263	117. Antal slaktade svin inom olika storleksgrupper åren 1950—1968. Procent av totala svinslakten respektive år	117. Number of slaughtered pigs in different size groups of holdings 1950—1968. Per cent
263	118. Antal slaktade svin inom produktionsområden åren 1950—1968. Procent av totala svinslakten respektive år	118. Number of slaughtered pigs by production areas 1950—1968. Per cent
264	119. Resultat från fårkontrollen kontrollåret 1968/69	119. Results of the sheep breeding control in 1968/69
266	120. Antal premierade hästar, beslutade belöningar m m år 1969	120. Number of awarded horses, awards given etc. in 1969
267	121. Antal besiktigade slaktkroppar åren 1944/45—1968/69 och 1965—1969	121. Number of inspected carcasses 1944/45—1968/69 and 1965—1969
268	122. Produktion av kött och fläsk åren 1944/45—1968/69 och 1965—1969	122. Meat production 1944/45—1968/69 and 1965—1969
269	123. Priser på slaktdjur åren 1944/45—1968/69 och 1965—1969	123. Prices on carcasses 1944/45—1968/69 and 1965—1969
270	124. Beräknad total produktion av ägg, partihandels invägning av svenska ägg samt producentpris på ägg åren 1944/45—1968/69 och 1965—1969	124. Estimated production of eggs, wholesalers' purchase of eggs and producers' price on eggs 1944/45—1968/69 and 1965—1969
<i>Konsumtion av födo- och njutningsämnen</i>		<i>Food consumption</i>
272	125. Konsumtion av födo- och njutningsämnen åren 1960—1969	125. Food consumption 1960—1969
<i>Utrikeshandel</i>		<i>Foreign trade</i>
277	126. Importen av livsmedel åren 1948—1969	126. Imports of foodstuffs 1948—1969

278	127. Exporten av livsmedel åren 1948—1969	127. Exports of foodstuffs 1948—1969
279	128. Utrikeshandeln med egentliga jordbruksprodukter åren 1965—1969	128. Foreign trade in agricultural products 1965—1969
	<i>Jordbruksekonomiska uppgifter</i>	<i>Agricultural economics</i>
281	129. Jordbrukarnas taxerade inkomster, utgifter, nettointäkter samt tillgångar och skulder åren 1967 och 1968	129. Holders' assessed incomes, expenditures, net receipts, and assets and liabilities in 1967 and 1968
282	130. Jordbrukarnas taxerade inkomster, utgifter, nettointäkter samt tillgångar och skulder åren 1953—1968	130. Holders' assessed incomes, expenditures, net receipts, and assets and liabilities 1953—1968
284	131. Jordbrukarnas kontanta inkomster och utgifter m m inom produktionsområden, hela riket och storleksgrupper år 1968. Per brukningsenhet	131. Holders' cash incomes and expenditures etc. in production areas, whole of Sweden and size groups in 1968. Per holding
288	132. Jordbrukarnas kontanta inkomster inom produktionsområden och storleksgrupper åren 1953—1968. Per brukningsenhet	132. Holders' cash incomes in production areas and size groups, per holding 1953—1968
291	133. Jordbrukarnas taxerade netto-intäkter m m per brukningsenhet år 1968	133. Holders' assessed net receipt etc., per holding in 1968
292	134. Jordbrukarnas taxerade netto-intäkter inom produktionsområden och storleksgrupper åren 1953—1968. Per brukningsenhet	134. Holders' net receipts in production areas and size groups, per holding 1953—1968
295	135. Jordbrukarnas taxerade tillgångar och skulder samt nettoförmögenhet per brukningsenhet år 1968	135. Holders' assessed assets and liabilities, and net capital, per holding in 1968
300	136. Intäkter och kostnader i jordbruket år 1967. Per 10 hektar åker	136. Receipts and costs per 10 hectares of arable land in 1967
301	137. Jordbrukarnas tillgångar och skulder den 31 december 1967. Per brukningsenhet	137. Holders' assets and liabilities, per holding on December 31st, 1967
302	138. Jordbrukarfamiljens inkomst år 1967. Per brukningsenhet	138. Income of farming families, per holding in 1967
304	139. Jordbrukarnas tillgångar och skulder m m den 31 december 1960	139. Holders' assets and liabilities etc. on December 31st, 1960
304	140. Ökningen per brukningsenhet av jordbrukarnas tillgångar, skulder och nettoförmögenhet från år 1952 till år 1960 i procent av år 1952	140. The increase per holding of holders' assets, liabilities and net capital between 1952 and 1960

306	141. Inkomst av jordbruksfastighet enligt taxeringen till statlig inkomstskatt år 1969	141. Income of agricultural real estates according to the assessment in 1969
307	142. Inkomsttagarna inom jordbruk med binärningar fördelade efter yrkesställning år 1967 (taxeringsåret 1968)	142. Income-earners in agriculture and subsidiary enterprises by employment status in 1967
308	143. Förfärdigande inkomsttagare inom jordbruk med binärningar fördelade efter inkomstklass och yrkesställning år 1967 (taxeringsåret 1968)	143. Income-earners excluding persons not in labour in agriculture and subsidiary enterprises by size of income and employment status in 1967
311	144. Producentpris-, konsumentpris-, kostnadspris- samt världsmarknadsprisindex åren 1959/60—1968/69	144. Producer price, consumer price, cost price and world market price indices 1959/60—1968/69
312	145. Total kreditgivning till enskilda jordbrukare åren 1945—1969	145. Total credit extended to private holders 1945—1969
313	146. Jordbrukskasserörelsens utlåning till enskilda jordbrukare åren 1945—1969	146. Lending by agricultural credit societies to private holders 1945—1969
314	147. Sparbankernas utlåning till enskilda jordbrukare åren 1945—1968	147. Lending by saving banks to private holders 1945—1968
316	148. Statens lån till enskilda jordbrukare budgetåren 1944/45—1968/69	148. Government loans to private holders 1944/45—1968/69
318	149. Sektorprodukten inom jordbruk m m samt bruttonationalprodukten med fördelning på faktorinsatser, indirekta skatter och subventioner åren 1950—1968	149. Agricultural sector product and gross domestic product by factor incomes, indirect taxes and subsidies 1950—1968
319	150. Jordbrukets m m och skogsbrukets bidrag till bruttonationalprodukten åren 1945—1968. Löpande priser	150. Contribution to gross domestic product by agriculture etc. and forestry 1945—1968. Current prices
	<i>Statliga rationaliseringsinsatser</i>	<i>Government rationalization measures</i>
320	151. Statligt stöd till inre och yttre rationalisering m m åren 1949—1969	151. Government support for internal rationalization and structural improvement etc. 1949—1969
322	152. Statligt stöd till inre och yttre rationalisering m m år 1969	152. Government support for internal rationalization and structural improvement etc. in 1969
323	153. Statligt stöd till anläggningar m m i samband med särskild rationalisering (KR) år 1969	153. Government support for concentrated rationalization on certain holdings in 1969

324	154. Antal storleksrationaliserade brukningsenheter i enskild ägo inom olika storleksgrupper efter ägd areal före åtgärd samt rationaliseringens effekt år 1969	154. Number of rationalized holdings in private ownership in different size groups by owned acreage before support and the effect of the rationalization in 1969
326	155. Lantbruksnämndernas fastighetsinnehav år 1969	155. Real estate holding of county agricultural boards in 1969
	<i>Jordbrukets ekonomiska föreningsrörelse</i>	<i>Farmers' co-operative associations</i>
330	156. Antal medlemmar m m inom jordbrukets ekonomiska föreningsrörelse åren 1945—1968	156. Number of members etc. in agricultural economic associations 1945—1968
331	157. Omsättningsvärden inom jordbrukets ekonomiska föreningsrörelse åren 1945—1968	157. Turnover values in agricultural economic associations 1945—1968
	<i>Lantbruksundervisningen</i>	<i>Agricultural training</i>
332	158. Antal närvarande och avgångna elever vid vissa undervisningsanstalter åren 1968/69—1969/70	158. Number of pupils present, and with completed studies at certain educational institutions 1968/69—1969/70
333	159. Antal sökande och antagna till lantbruksskolor, lantushållsskolor och trädgårdsskolor efter sökt utbildning år 1968/69	159. Number of applicants and admitted pupils for agricultural schools, agricultural domestic schools and horticultural schools by applied education in 1968/69
	<i>Internationella uppgifter</i>	<i>International statistics</i>
336	160. Ägoviddens fördelning på särskilda ägoslag inom olika länder	160. Areas of different types of land in different countries
337	161. Åkerarealens användning inom olika länder år 1967	161. Use of arable land in different countries in 1967
338	162. Totalskördens storlek inom olika länder år 1967	162. Total harvest in different countries in 1967
339	163. Antal husdjur inom olika länder år 1966/67	163. Number of livestock in different countries in 1966/67
340	164. Förvärsarbetande befolkning inom jordbruk med binäringar samt dennas andel av den totala förvärsarbetande befolkningen inom olika länder år 1965	164. Economically active population in agriculture and subsidiary enterprises and its proportion of the total economically active population in different countries in 1965

Symboler använda i tabellerna

Explanation of symbols

»	Upprepning
—	Intet finns att redovisa
0	Mindre än $\left\{ \begin{matrix} 0,5 \\ 0,05 \end{matrix} \right\}$ av enheten
0,0	
..	Uppgift ej tillgänglig eller alltför osäker för att anges
.	Uppgift kan ej förekomma

Repetition
Magnitude nil
Magnitude less than half of unit employed
Data not available
Category not applicable

Tabellernas motsvarighet i tidigare årsböcker

Tabell i Jordbruksstatistisk årsbok 1970	Motsvarande tabell i Jordbruksstatistisk årsbok					Tabell i Jordbruksstatistisk årsbok 1970	Motsvarande tabell i Jordbruksstatistisk årsbok				
	1969	1968	1967	1966	1965		1969	1968	1967	1966	1965
1	1	1	1, 3	1, 3	1, 3	41	46	39	39	39	39
2	2	2	2	2	2	42	47	40	40	40	40
3	9	9	—	—	—	43	48	41	41	41	42
4	—	—	—	—	—	44	49	42	42	42	43
5	11	11	13	12	11	45	52	45	45	45	46
6	12	12	—	—	—	46	53	46	46	46	—
7	13	13	—	—	—	47	50	43	43	43	44
8	14	14	—	—	—	48	51	44	44	44	45
9	15	16	16	14	13	49	56	49	47	47	47
10	16	15	15	13	12	50	57	50	48	48	48
11	17	17	17	15	14	51	58	51	49	49	49
12	18	18	18	—	—	52	61	54	52	54	52
13	—	—	—	—	—	53	54	47	—	—	—
14	—	—	—	—	—	54	55	48	—	—	—
15	21	21	21	21	20	55	62	55	53	55	53
16	19	19	19	19	18	56	63	56	54	56	54
17	20	20	20	20	19	57	64	57	55	57	55
18	22	22	22	22	21	58	65	58	56	58	56
19	24	24	24	24	23	59	66	59	57	59	57
20	25	25	25	25	24	60	67	60	58	60	58
21	27	27	27	27	26	61	68	61	59	61	59
22	28	28	28	28	27	62	69	62	60	62	61
23	29	29	29	29	28	63	70	63	61	63	62
24	30	30	30	30	29	64	71	64	62	64	63
25	31	31	31	31	30	65	72	65	63	65	64
26	32	32	32	32	31	66	73	66	64	66	65
27	33	—	—	—	—	67	74	67	66	68	41
28	34	33	33	33	32	68	75	68	66	68	41
29	35	34	34	34	33	69	76	69	67	69	—
30	36	35	35	35	34	70	60	53	51	51	—
31	37	36	36	36	—	71	78	71	—	—	—
32	38	37	37	37	37	72	77	70	68	70	—
33	39	38	38	38	38	73	79	72	69	71	—
34	—	—	—	—	—	74	59	52	50	50	—
35	40	—	—	—	—	75	80	73	70	72	—
36	41	—	—	—	—	76	81	74	71	—	—
37	42	—	—	—	—	77	82	75	72	74	—
38	43	—	—	—	—	78	83	76	73	75	—
39	44	—	—	—	—	79	84	77	75	73	—
40	45	—	—	—	—	80	85	78	74	—	—

Tabellernas motsvarighet i tidigare årsböcker (forts)

Tabell i Jordbruks- statistisk årsbok 1970	Motsvarande tabell i Jordbruksstatistisk årsbok					Tabell i Jordbruks- statistisk årsbok 1970	Motsvarande tabell i Jordbruksstatistisk årsbok				
	1969	1968	1967	1966	1965		1969	1968	1967	1966	1965
81	88	81	78	76	—	121	124	109	104	101	89
82	86	79	76	—	—	122	124	109	104	101	89
83	87	80	77	—	—	123	125	110	105	102	90
84	89,91	—	—	—	—	124	126	111	106	103	91
85	90,92	—	—	—	—	125	127	112	107	104	92
86	—	—	—	—	—	126	128	113	108	105	93
87	—	—	—	—	—	127	129	114	109	106	94
88	—	—	—	—	—	128	130	115	110	107	95
89	93	82	79	77	60	129	131	116	111	108	96
90	—	—	—	—	—	130	—	—	—	—	—
91	99	85	80	78	67	131	132	117	112	109	97
92	101	87	82	80	69	132	—	—	—	—	—
93	103	89	84	82	71	133	133	118	113	110	98
94	104	90	85	83	72	134	—	—	—	—	—
95	105	91	86	84	73	135	134	119	114	111	99
96	—	—	—	—	—	136	135	121	115	112	100
97	—	—	—	—	—	137	136	125	117	114	102
98	94	83	—	—	—	138	137	123	116	113	101
99	95	84	—	—	—	139	138	—	—	—	—
100	96	—	—	—	—	140	139	—	—	—	—
101	106	92	87	85	74	141	140	131	123	120	108
102	100	86	81	79	68	142	141	132	124	121	109
103	107	93	88	86	75	143	142	133	125	122	110
104	107	93	88	86	75	144	144	135	127	124	112
105	109	95	91	89	76	145	145	136	128	125	113
106	110	96	90	88	77	146	146	137	129	126	114
107	112	98	93	91	79	147	147	138	130	127	116
108	113	99	94	92	80	148	148	139	131	128	115
109	114	100	95	93	81	149	149	140	132	—	—
110	111	97	92	90	78	150	149	140	132	—	—
111	115	101	96	94	82	151	150	141	133	129	117
112	116	102	97	95	83	152	151	142	134	130	118
113	117	103	98	96	84	153	—	—	—	—	—
114	118	104	99	97	85	154	—	—	—	—	—
115	119	105	100	—	—	155	152	143	135	131	119
116	120	106	101	98	86	156	153	144	136	132	120
117	121	107	102	99	87	157	154	—	—	—	—
118	122	108	103	100	88	158	155	145	137	133	121
119	123	—	—	—	—	159	—	—	—	—	—
120	108	94	89	87	—	160	156	146	138	134	122
						161	157	147	139	135	123
						162	158	148	140	136	124
						163	159	149	141	137	125
						164	160	150	142	138	—

Swedish-English Vocabulary

Ackordslön	Piece-wages
Aktiebolag	Limited company
Aktuell	Actual
Allmänning	Common land
Alsikeklöver	Alsike clover
Andel	Proportion
Andra	Other
Animalisk	Animal
Anläggning	Plant
Anmälan	Application
Anställd	Employee
Antal	Number
Användning	Use
Arbetare	Worker
Arbete	Work
Arbetskraft	Labour force
Arbetsstimmar	Working-hours
Areal	Area, acreage
Areal tillägg	Acreage allowance
Arrendator	Tenant
Arrende	Tenancy
Arrenderad	Held on lease
Avelssvin	Breeding pig
Avgångsvederlag	Severance pay
Avkastning	Yield
Avse	Concern
Avsevärd	Considerable
Avskrivningar	Depreciation

Baggar	Rams
Baljväxter	Leguminous plants
Barnbidrag	Child allowances
Bearbetning	Processing
Befolkning	Population
Belopp	Amount
Beräknad	Estimated
Besiktigad	Inspected
Besädd areal	Area sown
Besättning	Stock
Bete	Pasture
Betesmark	Meadow
Betesvall	Pasture

Betäckta (sugor)	Covered (sows)
Binäring	Subsidiary enterprise
Biodling	Apiculture
Biologisk	Biological
Blandad	Mixed
Blandning	Mixture
Blandsäd	Mixed grain
Blankett	Form
Blomkål	Cauliflower
Bogserad	Towed
Bolag	Company
Bortfall	Non-response
Boskapsskötsel	Cattle-farming
Bostad	Dwelling
Botanisk	Botanical
Brukare	Holder, farmer
Brukarekategori	Category of holder, (farmer)
Brukningseenhet	Holding
Brukningssform	Type of holding
Bruttonationalprodukt	Gross domestic product
Brödsäd	Bread grain
Buffel	Buffalo
Byggnad	Building
Bärbuske	Berry-bush
Bärgad (skörd)	Actual (yield)
Bärgningsmetod	Method of harvesting
Bättre	Better
Bönor	Beans
Dag	Day
Dagsverke	Day's work
Deklarationer	Income tax returns
Del av	Part of
Delvis (ägd)	Partly (owned)
Digivande	Suckling
Diverse	Various
Djur	Animal
Djurskötare	Cattle-man
Djurslag	Type of animal
Dragbilar	Lorries (cars converted to tractors)
Driftsledning	Operator's management
Driftsöverskott	Surplus
Dräktig första gången	With young for the first time
Därav	Of which
Däröver	More
Död	Dead
Dödsbo	Estate

Egentlig	Real	Förbränningsmotorer	Internal combustion engines
Eget	Own		
Ekonomisk	Economic	Fördelad	Distributed
Elever	Trainees, pupils	Fördelning	Distribution
Enhet	Unit	Förening	Society
Enligt	According to	Företagare	Enterpriser
Ensilageväxter	Plants for silage	Företagsräkning	Census of economic activities
Ensilering	Ensiling, silage		
Enskild	Private	Förmalning	Milling
Ersättning	Compensation	Förmögenhet	Property
Examinerad	Examined	Förnödenheter	Requisites
		Förräntning	Net return (on capital)
		Församling	Parish
Fabrikspotatis	Potatoes for processing	Försåld	Sold
Faktorinsats	Factor income	Försäkrad	Insured
Falltal	Falling number	Försäljning	Sale
Familjemedlem	Family member	Förtjänst	Profit
Fast anställd	Regular employed	Förvärv	Purchase
Fasta priser	Constant prices	Förvärvsarbetande (befolkning)	Economically active (population)
Fastighet	Real estate	Förändring	Change
Fastighetslängd	Tax register of real estate		
Fastighetsmarknad	Real estate market	Galt	Boar
Fastighetstaxering	Real estate assessment	Genomsnittlig	Average
Fetthalt	Fat content	Getter	Goats
Fiskmjöl	Fish meal	Gift	Married
Fjäderfä	Poultry	Glesbygd	Sparsely populated area
Fläsk	Pork	Godkänd	Approved
Foderenhet	Feed unit	Gräs	Grass
Foderfosfat	Fodder phosphate	Gräsbärande	Grass grown
Fodermedel	Feeding stuff	Gröda	Crop
Foderrotfrukter	Fodder roots	Grödgrupp	Crop group
Fodersäd	Coarse grain	Grönfoder	Green crop
Fodertillskott	Additional fodder	Gurka	Cucumber
Fodertran	Cod-liver oil	Gödkalv	Veal calf
Fodervärde	Fodder value	Gödsel	Fertilizer
Foderväxt	Fodder plant	Gödsvin	Fattening pig
Foderarter	Fodder peas		
Folkmängd	Population	Hampa	Hemp
Folkräkning	Census of population	Handelsgödsel	Fertilizer
Framställning	Production	Havre	Oats
Fri kost	Board free	Hektar	Hectare
Frivillig	Voluntary	Hela riket	Whole of Sweden
Fruktträd	Fruit tree	Helt	Fully
Frö	Seed	Helträda	Fallow land
Fröslag	Kind of seed	Hemslakt	Home slaughter
Får	Sheep	Hjälpmotor	Auxiliary engine
Fårkontroll	Sheep breeding control	Husdjur	Livestock
Född	Born	Hushåll	Household
Födo- och njutningsämnen	Food, beverages and tobacco	Huvudområde	Main area
Föl	Foal	Härstamning	Descent
Förbrukning	Use	Hästar	Horses

Häststallar	Stables	Kontant	Cash
Hö	Hay	Kontroll	Control
Högst	At most	Korn	Barley
Höns	Fowls	Korsningsdjur	Crossbreeding animal
Höstraps	Winter rape	Kostnad	Cost
Höstrybs	Winter turnip rape	Kostnadsprisindex	Cost price index
Höstråg	Winter rye	Kost och logi	Board and lodging
Höstsådd	Autumn sown	Kreatur	Livestock
Höstsäd	Winter grain	Kreatursplats	Cattle place
Höstvete	Winter wheat	Kredit	Credit
		Kreditgivning	Lending
Import	Import	Kultiverad betesmark	Cultivated natural pastures
Inhemsk	Domestic	Kull	Litter
Inkommen	Received	Kvalitet	Quality
Inkomst	Income	Kvarn	Mill
Inkomstklass	Size of income	Kviga, kvigor	Heifer, heifers
Inköp av	Purchase of	Kvigkalv	Female calf
Inom	Within	Kvinnor	Women
Inre	Internal	Kyckling(ar)	Chicken(s)
Inräknad	Included	Kyrkan	Church
Insektsmedel	Insect-powder	Köksväxter	Vegetables
Intäkter	Receipts	Köp	Purchase
Inventarier (döda)	Farm equipments	Köpekontrakt	Sales contract
Inventarier (levande)	Livestock	Köpeskilling	Price
Invånare	Inhabitant	Köping	Market town
Invägning	Weighing in	Kött	Meat
		Köttfodermjöl	Meat meal
Jordbruk	Agriculture		
Jordbrukare	Holder, farmer	Lada	Barn
Jordbruksfastighet	Agricultural real estate, farm property	Ladugård	Cowshed
Jordförvärvstillstånd	Permission to acquire farm property	Ladugårdsförman	Cattle foreman
Jordnöt	Peanut	Lager	Stock
		Lamm	Lamb
Kalkon	Turkey	Lammvikt	Lamb weight
Kalluft	Cold air	Landsbygd	Rural area
Kalv, kalvar	Calf, calves	Landskommun	Rural community
Kalva	Calve	Lantarbetare	Farm worker
Kameler	Camels	Lantbruksnämnd	County agricultural board
Kategori	Category	Lantbrukets företagsregister, lantbruksregisteret	Register of enterprises in agriculture and forestry, farm register
Kläckt	Hatched	Lantsmör	Country butter
Klöver	Clover	Lejd	Hired
Knölar	Tubers	Levande	Living
Kor	Cows	Leverans	Delivery
Kokos	Coco	Levererad	Delivered
Kokärter	Peas, dry edible	Livsmedel	Food
Kollektivavtal	Collective agreement	Loge	Barn
Kommun	Community	Lån	Loan
Komplement	Supplement	Lånegaranti	Loan guarantee
Konsumentprisindex	Consumer price index		
Konsumtion	Consumption		

Län	County	Nybildning	New formation
Lök	Onion	Nybyggnad	New building
Lönesumma	Compensation of employees	Nyodling	Reclamation
Löpande	Current	Nyuppförda	Newly-erected
Löpande priser	Current prices	Näringsgren	Branch of industry
		Nötkreatur	Cattle
		Nötkreatursenhet	Unit of cattle
Magasin	Storehouse		
Majs	Maize	Oavsett löneform	Regardless of form of payment
Mangårdsbyggnad	Dwelling house	Obrukad åker	Untilled arable land
Manlig	Male	Obärgad	Unharvested
Mantalslängd	Schedule of population	Odlad	Grown
Manuell	Manual	Odling	Cultivation
Mark	Ground	Ogräs	Weed
Marknadsförd slakt	Slaughter taken to market	Ogräsmedel	Weed remedy
Marknadspris	Market price	Olika	Different
Maskin	Machine	Oljekraftfoder	Oilcake
Maskinhallar	Machine shops	Oljelin	Lin seed
Maskinuthyrning	Machine hiring	Oljeväxter	Oleiferous plants
Maskinstation	Agricultural machinery centre	Omfattning	Size, scope
		Område	Region
Matpotatis	Table potatoes	Omsättningsvärde	Turnover value
Medelavkastning	Average yield	Oskift dödsbo	Undivided estate (of a deceased person)
Medelpris	Average price		
Medeltal	Average	Ost	Cheese
Median	Median	Ovägd	Unweighted
Mediantidpunkt	Median date		
Medlem	Member	Partihandel	Whole sale trade
Mejeri	Dairy	Potatis	Potatoes
Mejerihantering	Dairying	Preparattyp	Kind of preparation
Mellan	Between	Pris	Price
Mellanbygd	Central hill and lowland district	Prisnivå	Price level
		Procent	Percentage
Mellersta	Central	Producentbidrag	Producer subsidy
Mer än	More than	Producentpris	Producers' price
Minskning	Decrease	Produktion	Production
Mjöl	Flour	Produktionsområde	Production area
Mjölk	Milk	Pålägg	Breeding
Mjölkboskapskontroll	Milk recording	Pälsdjursuppfödning	Furred animal breeding
Mjölproduktion	Milk production		
Modersugga	Breeding sow	Rapport	Report
Morötter	Carrots	Raps	Rape
Mulåsnor och åsnor	Mules and asses	Ras	Breed
Månad	Month	Rationalisering	Rationalization
Män	Men	Redskap	Tool
		Reducerad	Reduced
Naturaförmåner	Benefits in kind	Rensningsmaskin	Cleaning machine
Nedre	Lower	Repad	Rippled
Nettoförmögenhet	Net capital	Reparationer	Repairs
Normskörd	Average yield	Resultat	Result
Norra	Northern	Reverslån	Promissory note loan

Riksområde	Major region	Specialarbetare	Specialized worker
Rotfrukter	Roots	Spenat	Spinach
Rumsenhet	Room unit	Spill	Harvesting losses
Rybs	Turnip rape	Spredning	Deviation
Råg	Rye	Spånadslin	Flax
Råproteinhalt	Protein content	Spånadsväxtodling	Textile plant cultivation
Råvara	Raw product	Stadigvarande	Permanent
Ränta	Interest	Staten	Government, state
Rättare	Farm foreman	Statligt stöd	Government support
Rödbetor	Beetroots	Statsbidrag	Government subsidy
Rödklöver	Red clover	Statsplomberingsbevis	Official certificate of inspection
Saknas	Not available	Stickprovsmetodik	Sampling method
Sammanfatta	Summarize	Stiftelse	Institution
Sammansättning	Composition	Storboskap	Cattle
Samt	And	Storlek	Size
Samtliga	Total	Storleksgrupp	Size group
Sannolikhet	Probability	Struktur- och befolkningsutredning	Structure and population survey
Sektorprodukt	Sector product	Stutar	Steers
Semesterlön	Holiday pay	Städer	Towns
Sifferomdöme	Assessment in figures	Stärbhus	Estate
Självbindare	Binder	Stöd	Support
Självrisk	Excess	Subvention	Subsidy
Självägande brukare	Owner holders	Sugga	Sow
Skattad	Estimated	Suggkontroll	Pig recording
Skattepliktig fastighet	Real estate, liable to real estate duty	Summa	Total
Skogsbygd	Woody area	Svensk	Swedish
Skogsmark	Forest land	Svin	Pig
Skuld	Debt	Svinhus	Piggery
Skuldprocent	Percentage debt	Svinstamkontroll	Pig breeding control
Skulltork	Hay-loft drier	Syfte	Purpose
Skärmaskin	Cutting-machine	Sysselsatt	Employed
Skörd	Harvest; yield	Sådd	Sowing
Skördestation	Yield laboratory	Såtidpunkt	Date for sowing
Skördesätt	Method of harvesting	Säd	Grain
Skördetidpunkt	Date for harvesting	Sämre	Worse
Skördetröska	Combine	Södra	Southern
Skördeutfall	Outcome of harvest		
Skördeutsikter	Crop yield prospects	Tal	Number
Slag	Kind	Taxerad	Assessed
Slakt	Slaughter	Taxeringsenheter	Assessment units
Slaktdjur	Slaughter animal	Taxeringsvärde	Assessed value
Slumpfel	Sampling error	Tidigare	Earlier
Slättervall	Ley for hay	Tidlön	Time rate
Slättbygd	Plain district	Tidpunkt	Time, date
Smörjmedel	Lubricants	Till avsalu	For sale
Sockerbetor	Sugar beets	Tillfällig	Temporary
Sojaböner	Soya beans	Tillhörig	Belonging to
Sort	Kind	Tillgångar	Assets
Spannmål	Grain	Tillskott	Addition
Spannmålstork	Grain drier	Tillväxt	Growth

Timförtjänst	Payment by the hour	Vicker	Vetches
Timotej	Timothy	Viktigare	More important
Tjur	Bull	Vitaminfodermedel	Vitaminized feedingstuff
Tjurkalv	Bull calf	Vitkål	White cabbage
Tomt- och industrivärde	Value of building lot and industry	Vitsenap	White mustard
Torkanläggning	Drying plant	Vårrops	Spring rape
Traktor	Tractor	Vårrys	Spring turnip rape
Traktorförare	Tractor operator	Vårråg	Spring rye
Transportredskap	Means of conveyance	Vårsäd	Spring grain
Trädgårdsbruk	Horticulture	Vårvete	Spring wheat
Tröskning	Threshing	Vägd	Weighted
Typ	Type	Värde	Value
Tätort	Locality	Världsmarknadsprisindex	World market price index
		Växtperiod	Growing time
Underhåll	Maintenance	Växtprodukt	Vegetable product
Undersökning	Survey	Växtsjukdom	Plant disease
Undervisningsanstalt	Training institution	Växtskyddsmedel	Pesticides
Undre kvartil	Lower quartile	Växtslag	Plant
Unghästar	Colts	Växtrådhalt	Plant-fibre content
Ungnöt	Young cattle	Yrkesverksam	Economically active
Uppgift	Information	Yttre rationalisering	Structural improvement
Uppgiftslämnare	Respondent		
Upphöra	Discontinue	Åker	Arable land
Uppnådd	Reached	Åkerareal	Area of arable land
Uppräknad	Aggregated	Ålder	Age
Uppskattad	Estimated	Åldersgrupp	Age group
Urval	Sample	År	Year
Urvalsram	Sampling frame	Årlig	Annual
Utan	Without	Årsförtjänst	Annual earnings
Utfall	Result	Årsväxtrapport	Crop outlook report
Utfodring	Feeding		
Utgifter	Expenditure	Ägarekategori	Category of owner
Utlåning	Lending	Ägd	Owned
Utrikeshandel	Foreign trade	Ägg	Egg
Utsäde	Seed	Ägo	Ownership
Utvintring	Out-wintering	Ägoslag	Type of land
		Äng	Meadow
Vall	Ley	Ärtar	Peas
Vall till fröskörd	Ley for seeds		
Vallhö	Hay	Ökning	Increase
Varaktigt	Durable, permanent	Överföring	Transfer
Varmluft	Hot air	Övergångsbidrag	Transitional subsidy
Varuslag	Kind of goods	Överpris	Surplus
Vecka	Week	Övervintring	Wintering
Vegetabilisk	Vegetable	Överstiga	Exceed
Verksamhet	Activity	Översyn	Revision
Vete	Wheat	Övre	Upper
Vetemjöl	Wheat flour	Övre kvartil	Upper quartile
Veterinärbesiktigad	Inspected	Övrig	Other

Summary

1. Geographical divisions for agricultural statistics

In Swedish agricultural statistics, information is presented partly by administrative areas and partly by areas defined in accordance with natural farming conditions. In the published results of the current surveys, data are usually given for counties and larger areas although the register of enterprises in agriculture and forestry (also called the farm register) provides information on individual parishes, municipalities etc.

The majority of the counties has, on the basis of different climatic conditions, the quality of the soil etc., been divided into special »natural farming areas». These areas can be combined into »production areas» and »major regions». See further Appendix 1. For the objective crop yield surveys (see below), the country is divided into approx. 420 »yield survey districts», which have been made as homogeneous as possible with regard to the annual harvest outcome. These areas correspond to the »compensation districts» of the crop insurance system (see below).

2. Structure of agricultural enterprises. Types of land etc.

In 1968 a register of enterprises in agriculture and forestry was created by the National Central Bureau of Statistics (SCB), and from that year agricultural statistics are based on register data, which are revised every year. The annual collecting of data for the farm register and the crop damage compensation is co-ordinated and compulsory since 1968. The form on which these data were collected is shown in Appendices 2 and 3. The farm register provides detailed information on, for instance, the number of holdings, the areas of different types of land, the use of arable land and the number of livestock. All holdings where agriculture and forestry are carried on are covered by the farm register.

Before the creation of the farm register corresponding information was provided by the censuses of agriculture which were performed every fifth year by the SCB; the latest one was carried out in 1966. Some results from the censuses 1944–1966 and the farm register 1968–1969 are given in Table 1.

Information on *the number of holdings and the area of arable land in different size groups and do. distributed by category of holder* are found in Tables 2–4 referring to 1969.

As a supplement to the general agricultural censuses in 1956, 1961 and 1966, the Agricultural Research Institute made *structural and population surveys*. Unlike the agricultural censuses, these surveys also provide information on farmers and their families. See Tables 5–8.

3. Population and labour force

The *general censuses of population* carried out by the SCB include a great deal of information on agricultural conditions. They give statistics, for instance, on the population distribution by age in rural districts and towns and in sparsely populated and built-up areas. See Tables 9–11.

Four times a year labour force sample surveys have been carried out by the SCB. In November every year the survey was extended to 60 000 persons. This survey provided data on *the number of persons economically active in agriculture*. See Table 12.

The farm register provides data on *the age distribution of the holders*. See Tables 13–14. As in previous years, the SCB carried out agricultural sample surveys on three occasions in 1968, viz. in March, June and October. From 1969 on the SCB only performs the sample survey in March. These surveys provided information on, i. a., *the number of persons employed in agriculture*. See Tables 15–17.

Statistics on farm workers' wages are compiled every year by the SCB (previously by the National Social Welfare Board) on the basis of information from a sample of farms. See Tables 18–21. The SCB (as previously the National Labour Market Board) also makes annual random sample surveys *on employment in private forestry*. See Table 22.

4. Real estates and buildings

Statistics based on the decisions of the tax assessment committees are compiled and published every year by the SCB. These statistics include *data on*

the assessed value of agricultural real estates. See Table 23.

Special statistics on the prices of agricultural real estates emerge from an annual study made by the SCB which includes all the agricultural properties of which legal ratification has been applied for on the grounds of purchase in voluntary sale during the year. See Tables 24–27.

Information on new building activities in the agricultural sector has been reported annually by the State Research Institute for Farm Buildings on the basis of surveys made in a sample of parishes. See Tables 28–30. This institute also makes annual *index calculations on agricultural building costs*. See Table 31.

5. Machinery and plant etc.

The *census of agriculture* 1944–1966 included some information on machinery and plant in agriculture. The main results from this part of the censuses are shown in Tables 32–37.

In co-operation with the Agricultural Marketing Board, the SCB has made special *surveys on employment etc. of agricultural machinery*. Some results of these surveys are reported in Tables 38–40.

Current statistics on purchases of machinery, tools etc. in agriculture are obtained from surveys made by the Agricultural Research Institute. The primary material for these surveys is obtained from manufacturers and importers. See Tables 41–42.

6. Requisites

Information on the consumption of fertilizers based on figures supplied by manufacturers and importers, is reported annually by the National Agricultural Marketing Board. On the basis of information from Svenska Superfosfat AB, the Marketing Board also reports certain *price data on fertilizers*. See Tables 43–44.

Information on the consumption of feeding stuffs is continually compiled by the National Agricultural Marketing Board on the basis of figures that it collects directly from the manufacturers and importers. See Tables 45–46.

The Agricultural Research Institute makes an annual *survey on the purchase of pesticides*. Information is provided by the firms that have imported or manufactured the products concerned. See Tables 47–48.

7. Crop farming. Vegetable production

From 1968 information on *the use of arable land* is obtained from the farm register, see Table 49. Earlier these data were provided by the annual agricultural survey in June. To illustrate the use of arable land 1945–1969 the SCB had to make certain adjustments on already published data because of changes in methods used in the surveys, the definitions, etc. Other results from the farm register are found in Tables 50–52.

The agricultural census in 1966 included information on the use of arable land. Table 53 contains data on the number of holdings with different kinds of crops and in Table 54 the average acreages of the cultivations are presented.

Special crop outlook reports are sent three times a year to the SCB, viz. in May, July and October. The data are collected by subsections of the county agricultural boards. See Tables 55–59.

Quantitative information on the size of the harvest per hectare is now obtained from the *objective crop yield surveys*, which have assumed a permanent character in connection with the introduction of a special crop insurance system (see below). The 1969 surveys comprised, as in previous years, a main survey and a series of special surveys to determine harvesting losses etc. These surveys cover a sample of holdings. See Tables 60–61.

Since 1963 the SCB makes estimates of the total harvest on the basis of the objective crop yield surveys. Earlier these calculations were based on subjective estimations, Table 62 illustrates *the total harvest* 1945–1969.

Quantitative information on farmers' deliveries of grain, the milling, the marketed production of flour etc. are compiled and reported every month by the National Agricultural Marketing Board, which also reports *statistics on the prices of vegetable produce*. The main part of the current statistics on vegetable produce is based on information collected under the auspices of the Board. See Tables 63–64.

Information on the cultivation of sugar beets, oleiferous plants and textile plants based on information from the Swedish Sugar Co., Ltd., the Swedish Oil Plant Association and the Swedish Flax and Hemp Growers' Association, is given in Tables 65–67.

Under current regulations, the seed for marketing is to be controlled by the National Central Seed

Testing Institute. *Statistics on government sealing* are reported annually by the respective seed control establishments. See Table 68.

In connection with the objective crop yield surveys (see above), investigations have been made on *the quantities of seed of grain* (Table 69), *the autumn-sown areas* (Table 70), *the cultivation of various species of grain* (Table 71), *the methods of grain harvesting* (Table 72), *the quality of bread grain* (Table 73), *the areas cultivated as ley for seeds* (Table 74), *the distribution by age of ley* (Table 75), *the yield from ley of different ages* (Table 76), *the botanical composition and quality of hay* (Tables 77–78), *the methods of harvesting for hay and potatoes* (Tables 79–80), *the cultivation of different types of table potatoes* (Table 81), *the distribution of the potato acreage by the size of the cultivations and the yield from these cultivations* (Tables 82–83), *the date for sowing and harvesting, average growing time and yield per hectare on areas with different sowing dates* (Tables 84–87) and *the yield of grain, hay and potatoes in different size groups* (Table 88).

Since 1961 a special *crop insurance system* has been in existence, in which all farmers in Sweden with 2 hectares or more of arable land participate. From 1968 on the participation is compulsory. The scheme covers at present grain, potatoes, oleiferous plants, sugar beets and ley for hay. The main authority for this scheme is the National Agricultural Marketing Board, while the compensation is computed by the SCB. See Tables 89–90.

8. Livestock farming. Animal production

From 1968 information on the number of livestock in agriculture is obtained annually partly by the farm register partly by the agricultural sample survey in March. Corresponding information has earlier been collected at the three annual agricultural surveys. Table 91 shows *the number of live-stock 1945–1969*. Because of changes in methods used in the surveys certain adjustments on already published data had to be made before this presentation. Data from the farm register are given in Tables 92, 94–97 referring to 1969. *The number of units of cattle* calculated on the basis of the results of the agricultural sample survey in June 1968 is given in Table 93.

Information on livestock in agriculture was

collected at the agricultural census in 1966. The number of holdings with different kinds of livestock and the average sizes of the stocks are shown in Tables 98–99. *The number of pullets and chickens* is found in Table 100.

Information on the distribution of cattle by breed is given in Table 101.

Data on the number of livestock have also been obtained in the agricultural surveys during 1968 and in March 1969–1970. The results are given in Table 102.

Certain figures from the SCB's *statistics on the number of serviceable boars and covered sows* are given in Tables 103–104.

The control of dairy cattle and pig recording is continually carried out under the supervision of the National Board of Agriculture. *Statistics on milk recording and pig recording* are continually published. See Tables 105–106 and 115.

On several occasions, the SCB, in co-operation with the National Agricultural Marketing Board, has made special surveys on *milk production and the use of milk*. Some results from these surveys are reported in Tables 107–109.

Information on the number of dairy suppliers, the quantity of delivered milk, the uses and the price of dairy milk etc. is given in the detailed statistics on dairy operations published by the Swedish Dairies' Association. See Table 110.

Also in co-operation with the Agricultural Marketing Board, the SCB from time to time makes studies on *the slaughter of calves and pigs*. See Tables 111–113, and 116–118.

Results of pig breeding control and sheep breeding control are continually reported by the National Board of Agriculture, which is the authority responsible for these activities. See Tables 114 and 119.

The awarding of prizes to horses is done under the supervision of the National Board of Agriculture. Some results are given in Table 120.

Information on slaughter inspections, the production of meat (incl. pork) and the prices on carcasses is reported monthly by the National Agricultural Marketing Board. Such reports are based on information obtained from, for example, the Swedish Farmers' Meat Marketing Association. See Tables 121–123.

Estimates of total annual egg production are made by the National Agricultural Marketing Board,

which also reports *statistics on egg prices*. See Table 124.

9. Food consumption

Information on the consumption of food, beverages and tobacco is obtained through calculations made twice a year by the National Agricultural Marketing Board. The basis for these calculations is taken from official industrial and foreign trade statistics and the Marketing Board's own statistics. See Table 125.

10. Foreign trade

On the basis of the official foreign trade statistics, the National Agricultural Marketing Board makes an annual *statement on the foreign trade in food-stuffs*. See Tables 126–128.

11. Agricultural economics

A special *survey on the cash incomes, expenditures and net receipts* of holders is made every year by the SCB on the basis of holders' income tax returns. Data on approx. 12 000 holders are processed in each study. See Tables 129–135. The figures of the period 1953–1968 have been corrected to get comparable results.

In order to illustrate receipts, costs and profitability in Swedish agriculture, the National Board of Agriculture makes an annual *farm-economic investigation*. In 1967 this investigation covered approx. 2 500 farms, and its primary material are the books kept by the participating farms. See Tables 136–138.

At the request of the 1960 Agricultural Policy Committee, the SCB made a separate *survey on the assets and liabilities of holders* as of December 31st 1960. This survey covered altogether approx. 12 000 holders. See Tables 139–140.

In its statistics on the outcome of taxation (see above) the SCB includes annual *information on the income of agricultural real estates*. The SCB also compiles annual *statistics on wage earners and employers*. See Tables 141–143.

The development of prices and costs for agricultural products and requisites is reflected in the National Agricultural Marketing Board's monthly *calculations of producer price, world market price and cost price indices*. These series were during the period 1959/60–1966/67 used to supervise a block

rule, known as the 3 per cent rule, in the agricultural agreements. See Table 144.

Summary statistics on the agricultural credit market are published continually by the Agricultural Research Institute. As far as possible, these statistics only cover credits to private farmers. See Tables 145–148.

The SCB produces *national accounts statistics*. Some results regarding the agricultural sector and the gross domestic product are given in Tables 149–150.

12. Government rationalization measures

Current statistics on public expenditure for rationalization measures etc. are published by the National Board of Agriculture. The information for these statistics is reported by the county agricultural boards, which exercise the power of decision in their respective counties on public measures to promote agricultural rationalization. See Tables 151–155.

13. Farmers' co-operative associations

Information on membership and turnover in the co-operative associations is given by the Federation of Swedish Farmers' Associations, which is the central body for the agricultural co-operative movement, and for the different branch organizations. See Tables 156–157.

14. Agricultural training

Statistics on the number of pupils, examinations etc. at the agricultural and forestry vocational schools are kept by the SCB and the National Board of Private Forestry respectively. Corresponding information on the colleges associated with agriculture—primarily the Royal Agricultural College, the Royal Veterinary College and the Royal College of Forestry—is published by the SCB. See Tables 158–159.

15. International statistics

Information on the scope of agriculture in different countries is obtained, for example, from the statistics published annually by the Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO). These include information on the distribution by type of land, use of arable land, harvest, livestock and the number of persons economically active in agriculture. See Tables 160–164.

1. Områdesindelningar i jordbruksstatistiken

Geographical divisions for agricultural statistics

Sedan lång tid tillbaka sker inom jordbruksstatistiken en omfattande områdesredovisning av de resultat som framkommer genom skilda undersökningar. Redovisning förekommer sålunda dels för olika administrativa områden, dels för områden som avgränsats främst med hänsyn till de naturliga förutsättningarna för jordbruk.

Administrativa områden

En vanlig redovisningsgrund i den löpande statistiken är länen, varvid den senaste gällande länsindelningen används. Till denna årgång av Jordbruksstatistisk årsbok, där länsuppgifter lämnas för en serie av år, har tidigare publicerade data omräknats till att avse län enligt indelningen den 1 januari 1969. Dessa omräkningar har främst gjorts av länsuppgifterna rörande areal av olika grödor, antal husdjur samt totalskörden av spannmål, slåttervall, potatis och oljeväxter. I vissa fall sammanförs länen till huvudområdena Svealand, Götaland och Norrland.

Ur lantbrukets företagsregister erhålls för varje år fr o m 1968 (se s 33) uppgifter för församlingar och kommuner. Tidigare har resultat för dessa mindre administrativa områden endast erhållits vart femte år genom de allmänna jordbruksräkningarna.

Kommunblock och A-regioner (tidigare benämnda kommunblocksregioner) användes för första gången som redovisningsgrund vid 1966

års jordbruksräkning. De förra används numera som redovisningsgrund för viss statistik baserad på uppgifter i lantbrukets företagsregister.

Naturliga jordbruksområden. Produktionsområden. Riksområden

Vid bearbetning och redovisning av jordbruksstatistiken är de administrativa områdena ur vissa synpunkter inte lämpliga som indelningsgrund. Flertalet län är därför med avseende på klimatologiska förhållanden, jordmån etc uppdelade på särskilda s k naturliga jordbruksområden. Då indelningen av Kalmar och Älvsborgs län i en norra och en södra del numera slopats finns sammanlagt 60 naturliga jordbruksområden. Dessa områden kan sedan i sin tur, vilket närmare framgår av *bilaga 1*, sammanföras till a) aderton produktionsområden, b) åtta produktionsområden samt c) tre riksområden.

Skördeuppskattningsområden (ersättningsområden)

Den officiella skördestatistiken baserades tidigare på uppskattningar enligt subjektiv metod, vid vilken någon speciell områdesindelning ej tillämpades. Med införandet av den objektiva skördeuppskattningsmetoden och ett skördeskadeskydd för jordbruket (se s 143 resp 218) uppstod behov av en särskild indelning där områdena var homogena med avseende på det årliga skördeutfallet. Avgränsningen av sådana områden — skördeuppskattningsområden (ersättningsområden) — har skett med hänsyn till förekommande jordarter, klimatologiska förhållanden, brukningsenheternas storlek, odlingsinriktning, topografi, speciella risker för skördeskador m m.

Indelningen i skördeuppskattningsområden, vilken fortlöpande ses över och justeras, har i flertalet fall skett separat för varje län. I

regel har man vid indelningen kunnat följa församlingsgränserna.

Under åren 1961—1969 har antalet skördeuppskattningsområden varierat mellan 398 och 429.

Särskilda indelningar

I vissa fall tillämpas för statistiska ändamål andra områdesindelningar än de ovan beskrivna. Som exempel kan nämnas den indelning i fem större jordbruksområden, som används för årliga beräkningar av jordbrukets byggnadskostnader. Syftet med indelningen är att skapa homogena områden med avseende på förutsättningar för jordbruksdrift, vissa byggnadstekniska förhållanden, priser på byggnadsmaterial samt löner till byggnadsarbetare.

Ytterligare ett exempel är den speciella regionindelning av landet som utförts av lantbruksstyrelsen och som i första hand används för att beskriva utvecklingen inom jord- och skogsbruket. Vid denna indelning har man sökt sammanföra områden med likartade so-

ciala, ekonomiska och fysiska förutsättningar till enhetliga regiontyper.

Övrig publicering

För utförligare information beträffande områdesindelningarna i jordbruksstatistiken hänvisas till Statsvetenskaplig tidskrift 1921:24 (Ernst Höijer: Sveriges uppdelning på naturliga jordbruksområden), Kungl lantbruksakademins tidskrift 1942:4 (Johannes Sjöstrand: Den svenska jordbruksstatistiken genom tiderna), Statistisk tidskrift 1964:3 (Börje Nilsson: Områdesindelningen för de objektiva skördeuppskattningarna och skördeeskadeskyddet), Forskningsrapport 1966:4 från kulturgeografiska institutionen vid Uppsala universitet (Olle Grundberg: Områdesindelningar för jordbruksstatistiskt bruk) samt Jordbruksräkningen 1966 (SOS). Information om landets indelningar den 1 januari 1969 återfinns dels i Rikets indelningar 1969, dels i Meddelanden i samordningsfrågor 1969:1, vilka båda utgetts av statistiska centralbyrån.

2. Företagsstruktur. Ägoslagsfördelning m m

Structure of agricultural enterprises.
Types of land etc.

2.1. Lantbrukets företagsregister

Enligt gällande bestämmelser, Kungl Maj:ts kungörelse den 29 mars 1968 (nr 111), skall uppgifter insamlas årligen till lantbruksstatistiken. Dessa uppgifter skall även ingå i det av statistiska centralbyrån och lantbruksstyrelsen gemensamt upprättade lantbrukets företagsregister, vilket i princip skall omfatta alla jordbruksfastigheter samt företagsenheter med antingen minst 2 hektar åker, större djurbesättning eller frukt- och trädgårdsproduktion av viss omfattning. Blanketten, på vilken uppgifterna lämnas, utgör samtidigt anmälan för reglering av skördeeskada som omfattas av det permanenta skördeeskadeskyddet (se s 218). I fortsättningen används uttrycket "lantbruksregistret" som en sammanfattande benämning på det nya systemet för samordnad uppgiftsinsamling och redovisning.

Till grund för beslutet att upprätta lantbrukets företagsregister låg förslag från 1960 års jordbruksutredning (SOU 1966:31) och 1965 års lantbruksorganisationsutredning (SOU 1966:49) och i fråga om obligatorisk skördeeskadeanmälan förslag från statens jordbruksnämnd och statistiska centralbyrån i samråd med lantbruksstyrelsen och skördestatistiska nämnden. Den närmare utformningen hänsköts till jordbruksstatistikkommitén.

Det nya systemet innebär i stort att det år-

ligen utförs en totalundersökning i juni och en stickprovsundersökning i mars. Med 3—5 års mellanrum utökas uppgiftsinsamlingen i juni väsentligt för att möjliggöra specialstudier av olika slag. Dessa gånger ges undersökningen benämningen lantbruksräkning; den första lantbruksräkningen äger rum 1971. Vid stickprovsundersökningen i mars insamlas mera detaljerade uppgifter om husdjuren samt uppgifter för specialundersökningar, som kräver mera detaljerad information än vad som är rimligt att inhämta genom totalundersökningen i juni eller som av annan anledning lämpligen insamlas under vårvintern.

Jordbruksstatistikens uppläggning före 1968

Sedan 1927 har allmänna jordbruksräkningar genomförts i stort sett vart femte år. Genom dessa räkningar har grundläggande uppgifter med långtgående regional differentiering erhållits om bl a antalet brukningsenheter, ägoslagens arealer, åkerjordens användning samt antalet husdjur.

På grund av det svåra försörjningsläget under 1940-talet genomfördes dessutom årligen mer eller mindre fullständiga undersökningar av arealdispositionen och antalet husdjur. Sålunda företogs kombinerade svin- och hönsräkningar i april från 1942; i juni inhämtades uppgifter om dels åkerjordens användning, dels antalet husdjur och i oktober utfördes en inventering av höstsådda arealer samt flertalet år även en svinräkning. Från 1950 då försörjningsläget hade lättat baserades de ovannämnda årliga undersökningarna på stickprovsförfarande liksom under 1930-talet. Efter hand tillkom arbetskraftsundersökningar vid alla tre undersökningstillfällena, nötkreatursräkningar i april och oktober samt vallfröinventeringar i juni och oktober. Till följd av den långa tiden mellan oktober- och aprilundersökningarna utfördes under 1950-talet och i början av 1960-talet en sk extra svinräkning under januari i några län.

Åtskillnad gjordes, som framgår av det ovan sagda, mellan arealinventeringar, svinräkningar, nötkreatursräkningar etc, även när primäruppgifterna inhämtades samtidigt och på samma blankett samt bearbetades enligt samma rutin. I samband med den omläggning av mera teknisk karaktär, som skedde under åren 1963—1964, infördes en gemensam benämning för samtida undersökningar, nämligen jordbruksinventering. Efter omläggningen utfördes jordbruksinventeringar vid tre tillfällen under året, nämligen i mars, juni och oktober. Inventeringen fick emellertid olika innehåll, beroende på när under året den utfördes. Inventeringen i juni blev den största både vad gäller innehåll och omfattning.

Uppbyggnaden av lantbruksregistret 1968 och 1969

Uppbyggnaden av lantbrukets företagsregister under 1968 och 1969 påverkade insamlingen av uppgifter enligt det tidigare statistiksystemet så att jordbruksinventeringen i juni kunde slopas fr o m 1969 eftersom motsvarande uppgifter fr o m detta år insamlas till registret. Redan 1968 gjordes en inskränkning i juniinventeringen både vad gäller omfattning och innehåll. Även jordbruksinventeringen i oktober kunde utgå fr o m 1969. Den information som främst efterfrågades vid denna inventering, nämligen om höstsådden och vallfröodlingen, erhålls numera i anslutning till de objektiva skördeuppskattningarna. Marsinventeringen utfördes under 1968 och 1969 men med viss inskränkning i innehåll 1969. Fr o m 1970 innefattas marsinventeringen i det nya statistiksystemet med ungefär samma innehåll som tidigare. Stickprovet blir dock något mindre.

Lantbrukets företagsregister 1968 och 1969

Omfattning

Enligt bestämmelserna är den som inom landet driver jordbruk, skogsbruk, husdjursskötsel,

fruktodling eller trädgårdsodling eller som äger mark där annan driver sådan verksamhet skyldig att lämna uppgifter till lantbruksstatistiken.

Av tablån nedan framgår vilka brukare, som berördes av uppgiftsskyldigheten och därmed vilka brukningsenheter som registrerades under uppbyggnadsåren 1968 och 1969.

Brukare av	1968	1969
A som jordbruksfastighet taxerade registerfastigheter eller delar därav om brukningsenhetens sammanlagda åkerareal uppgick till minst 2 hektar	×	×
B Övriga som jordbruksfastighet taxerade registerfastigheter (inkl tex rena skogsfastigheter) eller delar därav	×	
C som annan fastighet taxerade registerfastigheter eller delar därav om brukningsenhetens sammanlagda åkerareal uppgick till minst 2 hektar	×	×

Dessutom berördes vid en uppgiftsinsamling den 15 september 1969 samtliga företag med besättningar av minst 250 får, 500 svin och/eller 1 000 höns.

Innehåll

Under 1968 och 1969 inhämtades uppgifter för brukningsenheterna i kategorierna A-C enligt tablån på vidstående sida.

Uppgifterna skulle spegla förhållandena den 26 juni respektive år. För brukningsenheter utanför det egentliga jordbruket inhämtades uppgifter per den 15 september 1969 om antalet husdjur av olika slag. För detaljerad information om de efterfrågade uppgifterna hänvisas till *bilagorna* 2—3 och 6.

Insamling, komplettering och granskning

Statistiska centralbyrån skickade ut uppgiftsblanketter med namn, adress och identifie-

ringsnummer direkt till de uppgiftsskyldiga brukarna. Första året, d v s 1968, skedde detta med hjälp av RLFs jordbruksregister (RLF = Riksförbundet Landsbygdens Folk). Viss kompletterande distribution utfördes av lantbruksnämnderna. Andra året utnyttjades lantbruksregistret 1968 för utsändning av blanketter med vissa av fjolårsuppgifterna påtryckta. Samtidigt bifogades anvisningar med exempel på blankettens ifyllande samt portofritt svarskuvert. Ifyllda blanketter skulle insändas till statistiska centralbyrån senast den 1 juli 1968 resp 2 juli 1969. Första året kom blanketterna till centralbyrån via lantbruksnämnderna, som utförde ett omfattande arbete med påminnelser och granskningar. Fr o m 1969 sänder brukaren den ifyllda blanketten direkt till centralbyrån där maskinell avprickning görs. Avprickningsdatum har lagts till grund för statens jordbruksnämnds beslut huruvida en blankett skall godkännas för beräkning av skördeskadeersättningar eller anses ha kommit in för sent. Påminnelser skrevs ut med

<i>Slag av uppgift</i>	1968	1969
Identifieringsuppgifter (namn, adress, telefon, församlings-tillhörighet m m)	×	×
Total åkerareal med uppdelning på åker under eget bruk, utarrenderad åker och arrenderad åker	×	×
Arealer av olika ägoslag (inkl skogsmarksareal)	×	×
Åkerjordens användning	×	×
Antalet husdjur av olika slag	×	×
Arbetskraft ¹		×
Brukarebostadens storlek och standard ¹		×
Stallbyggnader ¹		×
Anläggningar av olika slag ¹		×
Orsak till förändring av åkerarealen		×

¹ Dessa uppgifter insamlades endast för brukningsenheter med minst 10 hektar åker

hjälp av dator och skickades ut vid två tillfällen under juli månad. Om en uppgiftsskyldig trots påminnelser och kontakter från lantbruksnämnden inte lämnade de begärda uppgifterna kontrollerade nämnden med hjälp av tillgängliga källor de på blanketten förtryckta uppgifterna och fyllde om möjligt i övriga uppgifter. De sålunda erhållna uppgifterna ingick sedan i framställningen av statistik ur registret men lades inte till grund för beräkning av skördeskadeersättning. Efter avprickning och manuell granskning vidtog maskinell granskning av alla blanketter enligt ett särskilt granskningsprogram. Därvid granskades alla uppgifter på registerblanketten med avseende på logiska fel och orimligheter. Dessutom gjordes enligt programmet summakontroll, kontroll av stora värden, ovanliga värden samt ovanliga kombinationer av värden. Kontrollen av uppgifterna på 1969 års blankett skedde i vissa fall mot motsvarande värden enligt 1968 års register.

Maskinell ändring (rättning) utfördes i vissa fall vid den maskinella granskningen. Sk felmeddelanden om dels maskinellt gjorda ändringar, dels uppgifter som fordrat ytterligare manuell granskning och ev ändring skrevs ut på en särskild blankett. På denna angavs dels vilka granskningskriterier som berördes, dels de uppgifter som på ett eller annat sätt kunde ha samband med ett ev fel.

Den efterföljande manuella granskningen skedde vanligen vid centralbyrån. I vissa fall sändes materialet till lantbruksnämnden.

Definitioner

Med *brukningsenhet* (företag) menades inom jordbruk och skogsbruk bedriven verksamhet under en och samma driftsledning. Tillarrenderad mark skulle räknas med i brukningsenheten men inte utarrenderad mark. Areal från vilken grödan hade överlåtits på rot och areal som tillfälligt hade upplåtits till bete skulle redovisas av markägaren. Med *brukare* (företagare) menades den eller de personer

som juridiskt och ekonomiskt svarade för brukningsenheten (företaget).

Definitionen av de olika ägoslagen framgår av blanketten för uppgiftsinsamlingen den 26 juni 1968 vilken återges i bilaga 2.

Redovisning

Registret, som årligen aktualiseras genom totalundersökningen i juni, finns dels centralt i form av magnetband på statistiska centralbyrån, dels lokalt utskrivet i klartext på varje lantbruksnämnd. Uppgifterna i registret läggs till grund för en omfattande årlig statistikproduktion som huvudsakligen publiceras i Statistiska meddelanden.

Jordbruksräkningarna 1944, 1951, 1956, 1961 och 1966

Organisation och omfattning

Räkningarna 1944 och 1951 verkställdes i anslutning till de allmänna fastighetstaxeringarna 1945 resp 1952. Vissa uppgifter till jordbruksräkningen 1944 inhämtades för jordbruksfastighet på en särskild blankett, som åtföljde fastighetsdeklarationen och för sk annan fastighet på deklarationsblanketten. Uppgifterna om åkerjordens användning och antalet husdjur av olika slag inhämtades däremot vid den sedvanliga arealinventeringen och kreatursräkningen den 1 juni 1944 för att senare inarbetas i uppgifterna till jordbruksräkningen. För räkningen 1951 erhöles samtliga uppgifter på fastighetsdeklarationen eller på bilaga till densamma. Uppgiftsskyldigheten berörde samtliga som jordbruksfastighet taxerade fastigheter samt i viss utsträckning även sk annan fastighet. Taxeringsmyndigheterna svarade för att uppgifter för såväl jordbruksräkningen 1944 som 1951 avgavs av samtliga uppgiftsskyldiga. Hushållningssällskapen hade att med hjälp av sina lokala organ granska uppgifterna för jordbruksfastighet och sedan översända materialet till statistiska centralbyrån för bearbetning. Beträffande sk annan fastighet översändes uppgif-

terna av taxeringsmyndigheterna direkt till statistiska centralbyrån.

Jordbruksräkningen 1956 genomfördes i två etapper. I den första sammanställdes uppgifter om brukningsenheternas antal, åkerareal, areal av kultiverad betesmark och naturlig äng samt brukningsenheternas och åkerarealens fördelning på självägande brukare och arrendatorer. Dessa uppgifter erhöles vid en särskild bearbetning av uppgifter i RLFs register över jordbruksfastigheter. I den andra etappen ingick dels en arealinventering, dels en kreatursräkning. Uppgifter till dessa inhämtades med stöd av en särskild kungörelse samtidigt och på en blankett från varje ägare eller brukare av fastighet med en åkerareal om mer än 2 hektar. Behjälpliga vid insamlingen och granskningen var kommunstyrelserna.

Jordbruksräkningen 1961 bestod bl a i en totalräkning av brukningsenheter med mer än 2 hektar åker oavsett om de fastigheter som hörde till brukningsenheten var taxerade som jordbruksfastighet eller annan fastighet, en bearbetning av uppgifterna i RLFs jordbruksregister om skogsarealerna på jordbruksfastigheter och en undersökning av nötkreaturens rasfördelning, grundad på uppgifter som inhämtades i samband med arealinventeringen i oktober 1961. Uppgifter om förändringar i brukningsenheternas storlek och arrendeförhållanden hade vid räkningen 1956 erhållits genom RLF-registret. Motsvarande uppgifter inhämtades vid räkningen 1961 på blanketten direkt av brukarna och bearbetades tillsammans med övriga uppgifter.

Vid jordbruksräkningen 1966 inhämtades de traditionella uppgifterna om ägoslagens arealer, åkerjordens användning samt innehavet av husdjur och maskiner från dels samtliga brukare till enheter som blev taxerade som jordbruksfastighet vid senaste fastighetstaxering och som omfattade minst 0,3 hektar åker, dels samtliga djurhållare (utanför det egentliga jordbruket) med mer än

500 svin och/eller mer än 1 000 höns (inkl kycklingar). Sålunda berörde uppgiftsplikten i regel inte brukningsenheter taxerade som annan fastighet vilket var fallet 1961 och de år då jordbruksräkningen genomfördes i anslutning till fastighetstaxeringen. Vid insamlingen och granskningen av uppgifterna till jordbruksräkningarna 1961 och 1966 medverkade kommunstyrelserna liksom var fallet 1956.

Innehåll

Genom samtliga räkningar erhöles uppgifter om arealerna av olika ägoslag samt om antalet brukningsenheter och deras fördelning efter storlek och brukningsform. Andra återkommande uppgifter gällde åkerarealens fördelning på ägd resp arrenderad mark, åkerns användning, antalet husdjur av olika slag samt fr o m 1944 innehavet av viss teknisk utrustning för jordbruket.

Utöver dessa uppgifter erhöles vid olika tillfällen mera speciella data. Som exempel kan nämnas uppgifter om trädgårdsodlingen (1944—1951), nyodling av åker (1944—1956), täckdikning (1944—1951), gödselvärd (1944—1951), mjölkleveranser 1944, pälsdjursavel 1951 samt biodling 1944.

Definitioner

Vid jordbruksräkningarna avsågs med begreppet *brukningsenhet* varje jordbruk som i avseende på driften utgjorde ett och samma företag och som drevs med en och samma arbetsstyrka. De uppgifter som insamlades fr o m 1956 avsåg dock fastigheten. För att kunna bearbeta och redovisa uppgifter för brukningsenheten infordrades även uppgifter om vilka fastigheter fastigheten ev låg i sambruk med. Fr o m jordbruksräkningen 1961 berörde emellertid uppgiftslämnandet brukningsenheten som helhet.

Beträffande begreppet *åker* ändrades 1961 lydelsen av den definition som tillämpats

1944, 1951 och 1956. Från att ha omfattat "mark som lagts under plog och icke är att hänföra till trädgård samt mångåriga vallar" skulle som åker räknas "mark som lagts under plog och utnyttjas för växtodling (även fältmässiga odlingar av köksväxter, frukt och bär). Hit räknas även mångåriga betes- och slåttervallar på mark, som kan antas på nytt bli plöjd." Innebörden av begreppet förblev dock ungefär densamma. Vid jordbruksräkningen 1966 infördes en ny åkerdefinition, som sedermera använts i jordbruksstatistiken. Ändringen innebar en skärpning av åkerbegreppet. Sålunda skulle *ej* längre mångåriga slåtter- och betesvallar som utnyttjas endast undantagsvis eller som *inte* väntas bli plöjda på nytt räknas som åker. Syftet med definitionsändringen var att redovisningen skulle renodlas så att endast faktiskt utnyttjad mark blev räknad som åker.

Av övriga ägoslag berörs här endast den *kultiverade betesmarken*. Med detta ägoslag avsågs vid jordbruksräkningen 1961 "sådan gräsbärande mark, som förbättrats genom en eller flera åtgärder såsom bortröjning av träd och buskar, bearbetning med redskap, gödsling eller insädd av vallväxter utan att marken är att hänföra till åker". Vid de tre närmast föregående räkningarna var definitionen av begreppet kultiverad betesmark till lydelsen något olik den som användes 1961 men samma slag av mark torde dock ha blivit redovisad som detta ägoslag. Till följd av ändringen 1966 i definitionen av åkern gjordes vissa justeringar i definitionen av begreppet kultiverad betesmark. Sålunda skulle enligt anvisningarna 1966 som kultiverad betesmark endast räknas sådan mark som faktiskt utnyttjades till bete. Utöver den mark som redan tidigare definitionsmässigt skulle föras under denna rubrik, räknades enligt definitionen 1966 även tidigare åkermark som nu utnyttjades som bete. Den definition av ägoslaget kultiverad betesmark som infördes 1966 har därefter tillämpats i jordbruksstatistiken.

Tabell 1 Antal ägda och arrenderade brukningsenheter, åkerarealen på dessa samt arealen av olika ägoslag inom län och produktionsområden åren 1944–1969

Number of owned and leased holdings, the area of arable land on these holdings and the area of different types of land

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område; år	Antal brukningsenheter				Åkerareal, hektar			Kultiverad betesmark, hektar	Skogs- mark, hektar	Övrig mark, hektar ³
	Helt ägda	Helt arrenderade	Delvis arrenderade	Summa	Ägd	Arren- derad	Summa			
Län										
Stockholms ¹										
1969	1 375	825	1 028	3 228	57 719	57 594	115 313	3 537	133 964	30 079
1968	1 566	998	902	3 466	57 076	60 628	117 704	3 606	141 788	33 139
1966	1 699	952	956	3 607	63 716	52 855	116 571	5 207	..	..
1961	2 151	1 323	1 059	4 533	71 788	55 522	127 310	4 983	..	..
1956	2 923	1 743	889	5 555	80 883	59 369	140 252	7 281 ²	374 475 ²	240 987 ²
1951	4 170		2 048	6 218	86 380	55 691	142 071	7 168	192 215	65 937
1944	4 521		2 516	7 037	89 439	59 341	148 780	4 394	305 190	94 018
Uppsala										
1969	1 481	827	1 133	3 441	77 938	55 693	133 631	3 643	89 642	19 808
1968	1 589	968	1 009	3 566	76 986	57 305	134 291	3 764	91 223	20 334
1966	1 794	971	1 028	3 793	78 438	55 650	134 088	5 003	..	..
1961	2 332	1 286	973	4 591	84 631	55 372	140 003	3 972	..	..
1956	3 219	1 453	680	5 352	94 714	51 927	146 641	4 086 ²	289 003 ²	84 903 ²
1951	3 965		1 748	5 713	97 324	50 684	148 008	3 970	114 425	28 161
1944	3 930		2 150	6 080	92 240	58 477	150 717	2 852	154 657	37 448
Södermanlands										
1969	1 358	1 133	1 063	3 554	73 981	76 725	150 706	4 511	146 100	26 284
1968	1 480	1 333	890	3 703	71 442	79 350	150 792	4 444	145 889	26 675
1966	1 677	1 374	912	3 963	78 268	73 331	151 599	7 096	..	..
1961	2 238	1 858	874	4 970	86 639	73 442	160 081	5 800	..	..
1956	2 854	2 273	747	5 874	95 066	72 752	167 818	8 528 ²	337 168 ²	111 121 ²
1951	3 790		2 670	6 460	100 287	69 177	169 464	8 868	171 004	48 420
1944	4 132		3 411	7 543	98 468	74 865	173 333	6 180	246 272	65 374
Östergötlands										
1969	2 547	2 049	1 724	6 320	113 773	102 136	215 909	13 355	180 347	54 693
1968	2 774	2 361	1 414	6 549	110 567	105 971	216 538	13 665	181 794	57 531
1966	3 154	2 475	1 430	7 059	118 388	98 133	216 521	18 440	..	..
1961	3 711	3 567	1 344	8 622	117 302	109 016	226 318	14 634	..	..
1956	4 234	4 332	1 169	9 735	124 779	112 193	236 972	17 311 ²	557 944 ²	192 367 ²
1951	6 064		4 553	10 617	136 480	101 260	237 740	23 168	216 293	86 869
1944	5 884		5 617	11 501	125 726	116 680	242 406	18 897	363 364	111 906

Jönköpings

1969	5 024	1 174	2 902	9 100	63 957	39 721	103 678	17 748	298 284	100 999
1968	5 655	1 424	2 663	9 742	65 167	41 859	107 026	18 183	313 673	106 765
1966	6 338	1 313	2 518	10 169	69 567	35 669	105 236	19 898	..	..
1961	7 754	1 932	2 410	12 096	76 970	38 405	115 375	19 386	..	..
1956	10 131	2 376	1 248	13 755	84 811	38 015	122 826	22 290 ²	643 571 ²	269 301 ²
1951	11 683		2 666	14 349	89 401	36 462	125 863	19 618	390 309	145 176
1944	12 159		3 076	15 235	93 952	35 530	129 482	14 520	525 164	198 847

Kronobergs

1969	4 316	533	2 140	6 989	49 194	17 632	66 826	9 933	240 491	71 566
1968	5 146	694	2 025	7 865	51 595	19 588	71 183	10 527	265 654	78 661
1966	5 667	652	1 900	8 219	53 370	16 520	69 890	11 358	..	..
1961	7 458	993	1 853	10 304	62 870	17 347	80 217	11 157	..	..
1956	9 267	1 245	1 064	11 576	71 034	16 562	87 596	13 239 ²	575 254 ²	218 118 ²
1951	10 380		1 745	12 125	72 145	17 980	90 125	11 818	333 966	112 359
1944	11 038		1 815	12 853	75 810	17 319	93 129	8 859	421 641	145 233

Kalmar

1969	3 921	1 196	2 202	7 319	95 421	54 229	149 650	7 509	334 091	84 616
1968	4 200	1 340	1 917	7 457	93 671	55 718	149 389	7 129	334 418	84 897
1966	4 558	1 397	1 956	7 911	97 707	51 879	149 586	10 616	..	..
1961	5 735	1 914	1 933	9 582	107 963	54 029	161 992	7 904	..	..
1956	7 127	2 379	1 399	10 905	116 266	57 031	173 297	8 214 ²	691 179 ²	235 630 ²
1951	8 774		2 870	11 644	121 453	54 450	175 903	8 592	375 235	129 092
1944	9 241		3 233	12 474	126 156	55 768	181 924	5 973	541 970	171 961

Gotlands

1969	1 771	192	1 399	3 362	65 330	16 254	81 584	2 968	92 824	45 556
1968	1 985	246	1 308	3 539	64 694	17 644	82 338	2 954	94 536	42 181
1966	2 131	192	1 309	3 632	65 434	14 700	80 134	4 135	..	..
1961	2 664	187	1 315	4 166	68 663	12 395	81 058	2 989	..	..
1956	3 802	54	875	4 731	76 590	5 987	82 577	5 204 ²	141 191 ²	84 223 ²
1951	4 803		313	5 116	74 788	8 153	82 941	5 223	105 212	55 491
1944	5 061		327	5 388	73 798	7 533	81 331	1 548	111 745	68 933

Blekinge

1969	2 072	156	828	3 056	33 283	9 921	43 204	2 497	111 813	14 732
1968	2 226	184	739	3 149	33 129	10 165	43 294	2 421	113 137	14 888
1966	2 453	168	708	3 329	35 517	8 010	43 527	3 848	..	..
1961	3 125	246	709	4 080	40 393	7 978	48 371	2 938	..	..
1956	4 026	278	463	4 767	46 421	6 934	53 355	2 943 ²	184 349 ²	48 299 ²
1951	4 630		449	5 079	47 511	6 645	54 156	3 276	139 672	25 782
1944	5 160		439	5 599	51 853	5 825	57 678	1 809	161 549	35 496

Tabell 1 (forts) Antal ägda och arrenderade brukningsenheter åren 1944-1969

Område; år	Antal brukningsenheter				Åkerareal, hektar			Kultiverad betesmark, hektar	Skogs- mark, hektar	Övrig mark, hektar ³
	Helt ägda	Helt arrenderade	Delvis arrenderade	Summa	Ägd	Arrenderad	Summa			
Kristianstads										
1969	6 258	1 066	2 535	9 859	140 969	55 449	196 418	15 898	130 909	41 723
1968	6 887	1 233	2 277	10 397	141 388	58 110	199 498	15 437	134 728	43 225
1966	7 361	1 162	2 256	10 779	145 244	48 488	193 732	19 069	..	..
1961	9 407	1 574	2 245	13 226	156 913	50 732	207 645	14 242	..	..
1956	13 039	1 705	763	15 507	170 410	46 924	217 334	17 096 ²	259 547 ²	117 826 ²
1951	13 569		2 289	15 858	171 993	49 827	221 820	15 079	161 197	66 802
1944	14 374		2 568	16 942	177 875	49 776	227 651	9 285	186 892	84 318
Malmöhus										
1969	5 506	2 066	2 569	10 141	184 324	119 804	304 128	13 118	39 445	24 284
1968	5 922	2 328	2 261	10 511	182 291	124 817	307 108	12 353	40 437	25 138
1966	6 680	2 267	2 107	11 054	191 999	107 296	299 295	14 993	..	..
1961	8 472	2 721	1 997	13 190	200 600	113 376	313 976	10 416	..	..
1956	10 719	3 363	922	15 004	205 605	116 236	321 841	13 928 ²	67 840 ²	67 924 ²
1951	11 995		3 371	15 366	214 898	109 222	324 120	12 630	42 302	32 706
1944	12 044		3 889	15 933	213 179	114 275	327 454	8 952	45 046	40 249
Hallands										
1969	4 767	633	1 700	7 100	95 620	29 607	125 227	5 521	117 966	39 991
1968	5 194	735	1 522	7 451	96 025	31 208	127 233	5 491	124 933	42 589
1966	5 732	674	1 542	7 948	100 918	26 373	127 291	7 785	..	..
1961	6 974	833	1 467	9 274	108 639	26 023	134 662	6 055	..	..
1956	8 441	961	714	10 116	115 793	23 630	139 423	5 976 ²	204 460 ²	124 197 ²
1951	9 390		1 166	10 556	118 310	21 351	139 661	4 901	150 807	73 731
1944	9 635		1 280	10 915	118 739	22 738	141 477	3 352	168 425	77 764
Göteborgs o Bohus										
1969	3 864	461	1 516	5 841	53 915	19 128	73 043	3 894	99 716	82 418
1968	4 241	537	1 422	6 200	54 961	20 002	74 963	3 989	105 340	86 070
1966	4 664	499	1 370	6 533	57 357	16 320	73 677	5 725	..	..
1961	5 963	613	1 440	8 016	64 695	14 700	79 395	4 859	..	..
1956	7 731	613	764	9 108	72 900	12 522	85 422	4 351 ²	161 823 ²	242 227 ²
1951	8 646		1 078	9 724	72 696	14 150	86 846	4 014	121 299	135 199
1944	8 750		1 233	9 983	72 312	14 504	86 816	2 549	145 566	132 879

Ålvsborgs

1969	8 050	1 003	3 404	12 457	123 835	41 796	165 631	10 192	317 114	114 833
1968	8 862	1 185	3 112	13 159	124 382	43 923	168 305	10 435	328 356	120 704
1966	9 956	1 279	3 173	14 408	132 149	39 195	171 344	14 809	..	..
1961	12 465	1 749	3 294	17 508	145 466	39 837	185 303	12 235	..	..
1956	15 737	2 183	1 932	19 852	157 204	38 258	195 462	13 012 ²	655 352 ²	300 941 ²
1951	17 854		2 755	20 609	160 044	36 115	196 159	11 402	424 588	172 070
1944	18 563		3 038	21 601	162 271	36 288	198 559	7 344	517 431	194 276

Skaraborgs

1969	6 684	1 723	3 280	11 687	195 679	88 720	284 399	10 077	162 923	56 074
1968	7 341	2 058	2 858	12 257	192 663	94 027	286 690	10 322	165 960	58 818
1966	8 302	2 151	2 648	13 101	194 333	87 671	282 004	14 044	..	..
1961	10 273	2 987	2 537	15 797	199 801	92 607	292 408	12 154	..	..
1956	12 163	3 569	2 102	17 834	212 900	93 512	306 412	12 898 ²	343 110 ²	142 461 ²
1951	14 855		4 105	18 960	217 774	87 445	305 219	12 325	183 903	78 641
1944	14 635		5 500	20 135	207 094	104 739	311 833	8 070	260 714	94 393

Värmlands

1969	6 032	626	2 466	9 124	96 865	32 464	129 329	1 739	344 780	49 250
1968	6 717	802	2 208	9 727	95 803	34 168	129 971	1 694	379 546	55 135
1966	7 735	815	2 217	10 767	104 565	29 078	133 643	4 500	..	..
1961	10 430	1 282	2 452	14 164	121 196	31 017	152 213	3 570	..	..
1956	13 480	1 880	1 388	16 748	134 909	32 835	167 744	3 653 ²	1 264 633 ²	314 658 ²
1951	14 489		2 853	17 342	138 626	32 237	170 863	3 913	514 922	106 406
1944	15 155		3 070	18 225	142 161	29 717	171 878	2 759	632 167	133 154

Örebro

1969	2 571	636	1 568	4 775	82 621	41 199	123 820	2 924	156 646	24 175
1968	2 880	782	1 333	4 995	79 524	43 849	123 373	2 789	205 084	30 381
1966	3 028	831	1 372	5 231	84 445	39 138	123 583	4 384	..	..
1961	4 070	1 318	1 434	6 822	91 783	41 948	123 731	3 982	..	..
1956	5 715	1 666	865	8 246	102 402	39 161	141 563	5 205 ²	532 300 ²	145 977 ²
1951	6 905		2 200	9 105	105 803	37 457	143 260	4 892	171 186	38 941
1944	7 641		2 457	10 098	112 886	35 002	147 888	3 894	236 579	51 431

Västmanlands

1969	1 966	816	1 184	3 966	90 788	56 336	147 124	3 059	174 049	20 829
1968	2 138	970	993	4 101	89 588	58 089	147 677	3 143	204 831	21 090
1966	2 380	973	943	4 296	95 112	52 755	147 867	3 884	..	..
1961	3 023	1 298	848	5 169	99 069	53 396	152 465	3 460	..	..
1956	3 850	1 345	668	5 863	109 680	48 163	157 843	3 802 ²	381 393 ²	101 245 ²
1951	4 501		1 750	6 251	106 848	51 721	158 569	3 866	159 698	34 307
1944	5 448		1 946	7 394	105 799	54 283	160 082	3 040	224 014	42 030

Tabell 1 (forts) Antal ägda och arrenderade brukningsenheter åren 1944–1969

Område; år	Antal brukningsenheter				Åkerareal, hektar			Kultiverad betesmark, hektar	Skogs- mark, hektar	Övrig mark, hektar ³
	Helt ägda	Helt arrenderade	Delvis arrenderade	Summa	Ägd	Arrenderad	Summa			
Kopparbergs										
1969	2 713	296	2 265	5 274	46 591	22 495	69 086	1 129	254 451	27 333
1968	3 270	384	2 218	5 872	47 193	24 026	71 219	1 215	310 901	34 217
1966	3 224	395	2 290	5 909	48 628	20 489	69 117	2 221	..	..
1961	4 430	644	2 819	7 893	56 851	19 874	76 725	1 847	..	..
1956	6 846	796	2 642	10 284	68 883	21 140	90 023	1 196 ²	2 004 865 ²	715 364 ²
1951	9 035		2 869	11 904	72 229	24 844	97 073	1 479	508 602	102 437
1944	10 046		2 188	12 234	78 171	18 268	96 439	1 124	618 379	118 165
Gävleborgs										
1969	3 443	292	2 379	6 114	59 457	22 031	81 488	1 304	379 928	30 923
1968	3 955	348	2 283	6 586	60 383	23 106	83 489	1 293	404 724	32 621
1966	4 737	439	2 308	7 484	66 379	20 222	86 601	2 197	..	..
1961	6 335	695	2 340	9 370	76 936	18 487	95 423	1 390	..	..
1956	9 045	975	1 077	11 097	86 595	14 854	101 449	1 497 ²	1 408 692 ²	301 644 ²
1951	9 827		1 921	11 748	85 315	20 560	105 875	1 465	523 276	77 861
1944	10 545		1 850	12 395	88 811	17 020	105 831	943	581 662	89 887
Västernorrlands										
1969	5 395	161	2 269	7 825	54 320	14 381	68 701	2 089	442 484	78 253
1968	6 234	211	1 972	8 417	54 418	14 697	69 115	2 091	460 913	81 712
1966	7 698	272	1 840	9 810	59 757	11 312	71 069	4 403	..	..
1961	10 553	428	1 771	12 752	73 140	9 693	82 833	3 338	..	..
1956	13 898	555	456	14 909	82 814	6 084	88 898	2 690 ²	1 853 841 ²	457 151 ²
1951	13 820		1 112	14 932	80 549	8 596	89 145	3 123	626 413	154 926
1944	14 125		1 190	15 315	81 214	8 260	89 474	1 755	806 346	197 562
Jämtlands										
1969	3 478	252	1 816	5 546	38 318	11 808	50 126	1 990	441 278	208 126
1968	4 105	318	1 619	6 042	38 638	12 267	50 905	2 009	537 902	243 309
1966	5 130	329	1 445	6 904	42 261	9 398	51 659	3 797	..	..
1961	6 775	427	1 352	8 554	49 662	7 882	57 544	3 775	..	..
1956	8 803	578	363	9 744	54 392	5 485	59 877	3 821 ²	2 604 655 ²	2 091 946 ²
1951	8 906		1 062	9 968	54 583	7 318	61 901	3 292	694 118	338 211
1944	8 806		1 107	9 913	53 643	7 177	60 820	2 198	814 784	401 247

Västerbottens

1969	6 365	260	3 644	10 269	79 777	19 540	99 317	1 755	612 350	225 868
1968	7 299	326	3 320	10 945	80 316	20 583	100 899	1 551	635 384	237 572
1966	9 945	324	2 679	12 948	90 449	13 430	103 879	3 828	..	..
1961	14 486	494	1 960	16 940	109 779	8 112	117 891	3 702	..	..
1956	16 385	773	1 473	18 631	115 142	7 787	122 929	3 598 ²	3 184 246 ²	2 222 280 ²
1951	18 232		1 268	19 500	115 988	6 740	122 728	3 095	977 195	404 882
1944	18 447		1 130	19 577	107 729	5 351	113 080	1 900	1 120 805	488 135

Norrbottens

1969	3 878	128	1 802	5 808	44 096	12 218	56 314	1 308	502 096	277 573
1968	4 395	156	1 655	6 206	40 752	16 379	57 131	1 279	509 184	286 322
1966	5 895	218	1 300	7 413	48 767	7 731	56 498	2 451	..	..
1961	9 647	358	1 296	11 301	67 233	6 246	73 479	3 244	..	..
1956	11 426	767	715	12 908	74 485	5 959	80 444	2 395 ²	3 784 471 ²	6 015 209 ²
1951	12 126		917	13 043	72 445	4 591	77 036	1 495	849 566	518 874
1944	10 995		862	11 857	64 464	4 037	68 501	1 245	972 175	533 565

Produktionsområden

Götalands södra slättbygder

1969	6 877	2 148	3 085	12 110	231 877	128 694	360 571	10 636	44 398	23 450
1968	7 373	2 448	2 731	12 552	230 312	134 262	364 574	10 477	43 830	24 288
1966	8 277	2 342	2 654	13 273	244 092	114 996	359 088	14 148	..	..
1961	10 133	2 861	2 475	15 469	252 204	120 817	373 021	9 506	..	..
1956	12 646	3 488	1 177	17 311	260 988	120 243	381 231	11 859 ²	71 143 ²	79 258 ²
1951	14 202		3 554	17 756	272 555	110 499	383 054	10 322	47 282	37 716
1944	14 382		4 057	18 439	269 503	118 034	387 537	8 669	52 120	40 082

Götalands mellanbygder

1969	8 053	1 554	4 224	13 831	241 235	93 569	334 804	19 197	247 857	117 373
1968	8 833	1 784	3 807	14 424	238 892	98 273	337 165	17 863	253 741	115 775
1966	9 604	1 640	3 784	15 028	246 084	83 509	329 593	22 646	..	..
1961	12 137	1 962	3 694	17 793	262 002	81 474	343 476	15 902	..	..
1956	15 967	2 131	2 128	20 226	280 890	73 621	354 511	19 852 ²	412 196 ²	264 915 ²
1951	18 521		2 725	21 246	284 159	74 687	358 846	19 359	282 025	161 269
1944	19 550		2 936	22 486	292 190	71 185	363 375	10 113	323 856	201 318

Götalands norra slättbygder

1969	9 633	2 705	4 491	16 829	307 724	157 262	464 986	14 121	215 798	89 008
1968	10 487	3 187	3 882	17 556	302 428	165 518	467 946	14 640	219 741	93 631
1966	11 673	3 252	3 644	18 569	308 886	151 499	460 385	21 160	..	..
1961	14 214	4 389	3 443	22 046	314 005	159 651	473 656	17 123	..	..
1956	16 740	5 136	2 690	24 566	331 311	157 927	489 238	18 963 ²	405 581 ²	226 874 ²
1951	20 339		5 711	26 050	344 842	143 217	488 059	20 261	247 294	129 692
1944	20 200		7 628	27 828	322 623	173 891	496 514	14 041	327 263	143 953

Tabell 1 (forts) Antal ägda och arrenderade brukningsenheter åren 1944–1969

Område; år	Antal brukningsenheter				Åkerareal, hektar			Kultiverad betesmark, hektar	Skogs- mark, hektar	Övrig mark, hektar ³
	Helt ägda	Helt arrenderade	Delvis arrenderade	Summa	Ägd	Arrenderad	Summa			
Svealands slättbygder										
1969	9 283	4 036	5 929	19 248	406 135	285 918	692 053	16 352	646 818	112 874
1968	10 180	4 809	5 102	20 091	397 058	297 806	694 864	16 699	663 873	118 561
1966	11 336	4 770	5 130	21 236	423 892	271 199	695 091	24 301	..	..
1961	14 628	6 457	4 987	26 072	457 667	274 691	732 358	20 494	..	..
1956	19 291	7 665	3 745	30 701	505 809	267 039	772 848	26 251 ²	1 541 060 ²	600 116 ²
1951	23 959		9 161	33 120	522 667	256 830	779 497	26 765	789 000	213 610
1944	25 340		11 156	36 496	522 486	273 735	796 221	18 428	1 114 709	280 428
Götalands skogsbygder										
1969	28 708	5 294	13 723	47 725	406 507	192 860	599 367	65 731	1 509 871	470 962
1968	32 050	6 269	12 507	50 826	410 754	202 461	613 215	66 822	1 580 556	496 560
1966	35 395	6 262	12 162	53 819	431 132	178 811	609 943	82 131	..	..
1961	44 854	8 969	12 142	65 965	486 483	189 224	675 707	72 277	..	..
1956	57 860	10 821	6 741	75 422	541 874	188 463	730 337	79 573 ²	3 231 154 ²	1 350 950 ²
1951	65 534		13 689	79 223	554 785	188 442	743 227	74 565	1 923 035	735 629
1944	68 330		15 359	83 689	572 462	190 226	762 688	51 969	2 538 297	910 713
Mellersta Sveriges skogsbygder										
1969	8 776	1 637	4 639	15 052	151 240	76 134	227 374	7 192	651 986	93 747
1968	9 912	1 979	4 179	16 070	151 081	79 015	230 096	7 009	785 510	107 150
1966	11 263	2 198	4 311	17 772	164 421	71 386	235 807	12 318	..	..
1961	15 241	3 521	4 903	23 665	192 299	78 433	270 732	10 878	..	..
1956	20 225	4 865	3 268	28 358	219 210	80 961	300 171	13 910 ²	2 370 890 ²	591 684 ²
1951	23 406		6 924	30 330	222 336	85 005	307 341	15 137	864 843	180 941
1944	25 766		7 593	33 359	234 643	81 149	315 792	12 247	1 073 564	223 025
Nedre Norrland										
1969	12 185	626	6 799	19 610	141 929	48 379	190 308	5 033	1 217 104	222 194
1968	14 199	828	6 276	21 303	143 030	50 737	193 767	5 042	1 341 261	241 959
1966	16 995	982	6 052	24 029	156 269	40 872	197 141	9 837	..	..
1961	23 141	1 537	6 310	30 988	186 704	36 600	223 304	8 105	..	..
1956	31 875	2 014	3 186	37 075	213 388	29 543	242 931	6 993 ²	5 740 717 ²	1 618 238 ²
1951	33 502		5 311	38 813	212 306	40 037	252 343	7 060	1 876 571	449 304
1944	34 813		4 639	39 452	216 425	32 483	248 908	4 696	2 286 655	541 997
Övre Norrland										
1969	11 320	504	5 926	17 750	131 124	34 065	165 189	3 436	1 269 859	620 378
1968	13 027	617	5 436	19 080	129 097	39 407	168 504	3 232	1 341 823	666 050
1966	17 395	676	4 470	22 541	147 992	23 371	171 363	7 150	..	..
1961	26 123	1 031	3 768	30 922	187 618	16 546	204 164	7 767	..	..
1956	30 257	1 742	2 443	34 442	201 208	15 523	216 731	6 813 ²	8 732 621 ²	10 113 964 ²
1951	32 946		2 703	35 649	200 220	13 959	214 179	5 203	2 117 353	1 125 170
1944	31 954		2 524	34 478	183 458	12 070	195 528	3 279	2 446 073	1 266 755
Hela riket										
1969	94 835	18 504	48 816	162 155	2 017 771	1 016 881	3 034 652	141 698	5 803 691	1 749 986
1968	106 061	21 921	43 920	171 902	2 002 652	1 067 479	3 070 131	141 784	6 230 335	1 863 974
1966	121 938	22 122	42 207	186 267	2 122 768	935 643	3 058 411	193 691	..	..
1961	160 471	30 727	41 722	232 920	2 338 982	957 436	3 296 418	162 052	..	..
1956	204 861	37 862	25 378	268 101	2 554 678	933 320	3 487 998	184 214 ²	22 505 362 ²	14 845 999 ²
1951	232 409		49 778	282 187	2 613 870	912 676	3 526 546	178 672	8 147 403	3 033 331
1944	240 335		55 892	296 227	2 613 790	952 773	3 566 563	123 442	10 162 537	3 608 271

¹ Inkl Stockholms stad. — ² Inkl uppgifter för brukningsenheter med högst 2 hektar åker. — ³ Inkl »Annan gräsbärande mark».

Resultat

Uppgifter enligt jordbruksräkningarna 1944, 1951, 1956, 1961 och 1966 samt enligt lantbruksregistret 1968 och 1969 om antal ägda resp arrenderade brukningsenheter, arealen ägd resp arrenderad åker samt omfattningen av den kultiverade betesmarken redovisas i *tab 1* för län, produktionsområden och hela riket. Därjämte lämnas för samma områden uppgifter om skogsmarkens och den övriga markens omfattning åren 1944, 1951, 1956, 1968 och 1969. Beträffande ägoslagen utom åker bör observeras att uppgifterna för 1956 inkluderar arealer vid brukningsenheter med högst 2 hektar åker, där speciellt arealerna skogsmark och övrig mark kan vara ganska omfattande. Uppdelningen av antalet brukningsenheter på brukningsformerna helt ägda, helt arrenderade resp delvis arrenderade brukningsenheter gjordes inte vid jordbruksräkningarna 1944 och 1951. Då redovisades endast två grupper, nämligen antalet ägda resp arrenderade brukningsenheter. Som arrenderad räknades då en brukningsenhet där arrendet omfattade halva åkerarealen eller mer.

I *tab 2—4* redovisas vissa uppgifter enligt lantbruksregistret 1969. Antalet brukningsenheter och åkerarealen inom olika storleksgrupper av brukningsenheter framgår av *tab 2* för län och produktionsområden. Motsvarande uppgifter lämnas på riksnivå även för tidigare år enligt jordbruksräkningarna och för 1968 enligt lantbruksregistret. Uppgifter avseende 1969 för län och produktionsområden om antalet brukningsenheter med mer än 100 hektar åker i olika storleksgrupper samt om brukningsenheternas och åkerarealens fördelning på olika brukarekategorier återfinns i *tab 4* resp *3*. Beträffande redovisningen i *tab 3* kan här påpekas att "med brukare avses", enligt tidigare redovisad definition, "den eller de personer som juridiskt och ekonomiskt svarar för brukningsenheten".

Tabell 2 Antal brukningsenheter inom olika storleksgrupper samt åkerarealen på dessa brukningsenheter den 26 juni 1969

Område	Antal brukningsenheter inom storleksgrupper, hektar åker						
	2,1 – 5,0	5,1 – 10,0	10,1 – 20,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	Över 100,0 ¹
<i>Län</i>							
Stockholms	255	421	791	592	556	424	189
Uppsala	184	284	828	641	807	533	164
Södermanlands	180	413	825	636	658	555	287
Östergötlands	589	932	1 435	1 003	1 135	908	318
Jönköpings	2 707	3 262	2 027	637	324	119	24
Kronobergs	2 343	2 807	1 336	305	141	48	9
Kalmar	1 041	1 888	2 023	1 066	853	345	103
Gotlands	466	495	795	675	661	234	36
Blekinge	802	1 050	674	235	192	91	12
Kristianstads	1 475	2 412	3 108	1 359	946	418	141
Malmöhus	1 042	1 579	2 794	1 857	1 664	861	344
Hallands	1 167	1 894	2 283	909	574	202	71
Göteborgs o Bohus	1 329	2 074	1 600	489	247	89	13
Älvsborgs	3 254	3 874	3 239	1 147	651	243	49
Skaraborgs	1 252	2 243	3 652	1 949	1 592	757	242
Värmlands	2 899	2 880	1 770	660	522	297	96
Örebro	713	959	1 147	742	686	401	127
Västmanlands	186	348	832	884	967	561	188
Kopparbergs	1 801	1 359	1 129	498	362	112	13
Gävleborgs	1 337	1 910	1 764	666	342	83	12
Västernorrlands	3 033	2 937	1 333	336	141	38	7
Jämtlands	2 116	1 972	1 070	245	113	27	3
Västerbottens	3 186	3 885	2 352	620	191	32	3
Norrbottnens	2 156	2 072	1 045	312	160	57	6
<i>Produktionsområden</i>							
Götalands södra slättbygder	1 054	1 667	3 612	2 276	2 078	1 027	396
» mellanbygder	1 642	2 556	3 980	2 477	2 081	862	233
» norra slättbygder	1 647	2 867	4 930	2 795	2 554	1 513	523
Svealands slättbygder	1 358	2 326	4 523	3 590	3 869	2 583	999
Götalands skogsbygder	12 465	16 612	11 863	3 807	2 043	765	170
Mell. Sveriges skogsbygder	3 918	4 620	3 500	1 477	958	469	110
Nedre Norrland	7 102	6 791	3 931	1 097	547	125	17
Övre Norrland	6 327	6 511	3 513	944	355	91	9
<i>Hela riket</i>							
1969	35 513	43 950	39 852	18 463	14 485	7 435	2 457
1968	40 246	47 349	41 701	18 789	14 284	7 110	2 423
1966	47 301	55 025	43 754	18 433	13 231	6 280	2 243
1961	66 635	75 017	53 446	18 266	11 960	5 410	2 186
1956	87 554	83 246	59 561	18 479	11 667	5 373	2 221
1951	95 945	89 755	59 790	17 719	11 234	5 419	2 325
1944	107 776	94 144	58 477	17 030	10 710	5 065	2 325

¹ För åren 1969 och 1968 redovisas en storleksgruppering av brukningsenheter med mer än 100 hektar åker i tab 4.

Number of holdings in different size groups, and the area of arable land on these holdings
on June 26th, 1969

Summa	Åkerareal i hektar inom storleksgrupper, hektar åker							Summa
	2,1 – 5,0	5,1 – 10,0	10,1 – 20,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	Över 100,0	
3 228	952	3 430	12 278	14 833	21 821	29 492	32 507	115 313
3 441	690	2 228	13 027	16 233	31 725	36 412	33 316	133 631
3 554	716	3 342	12 893	16 199	25 932	38 770	52 854	150 706
6 320	2 240	7 355	21 991	25 431	44 986	62 615	51 291	215 909
9 100	10 576	24 555	29 194	15 566	12 257	7 931	3 599	103 678
6 989	9 235	20 960	19 022	7 538	5 331	3 335	1 405	66 826
7 319	4 144	14 633	30 459	26 899	32 947	23 335	17 233	149 650
3 362	1 726	3 798	12 346	16 896	25 536	15 229	6 053	81 584
3 056	3 153	8 025	9 957	5 831	7 565	6 011	2 662	43 204
9 859	5 511	18 787	46 382	33 822	36 593	28 526	26 797	196 418
10 141	3 799	12 506	42 022	46 456	64 942	57 901	76 502	304 128
7 100	4 555	14 625	33 940	22 507	21 732	13 387	14 481	125 227
5 841	5 099	15 680	23 224	11 961	9 387	5 875	1 817	73 043
12 457	12 244	29 478	47 189	28 184	24 768	16 407	7 361	165 631
11 687	4 717	17 819	55 755	48 971	62 122	51 482	43 533	284 399
9 124	10 624	21 307	25 808	16 588	20 067	20 389	14 546	129 329
4 775	2 709	7 399	17 332	18 633	26 893	27 383	23 471	123 820
3 966	738	2 825	13 266	22 382	38 354	37 697	31 862	147 124
5 274	6 407	9 934	16 648	12 299	13 836	7 102	2 860	69 086
6 114	4 947	14 572	25 840	16 168	12 684	5 220	2 057	81 488
7 825	11 143	21 720	18 700	8 257	5 327	2 498	1 056	68 701
5 546	7 896	14 586	15 533	5 917	4 220	1 714	260	50 126
10 269	12 144	29 293	33 359	15 089	6 950	2 076	406	99 317
5 808	8 000	15 090	14 811	7 629	6 064	3 581	1 139	56 314
12 110	3 761	13 325	54 192	56 797	80 016	69 330	83 150	360 571
13 831	6 190	20 078	60 986	62 107	80 660	57 335	47 448	334 804
16 829	6 222	22 701	74 957	70 402	99 887	103 512	87 305	464 986
19 248	5 164	18 536	70 561	90 945	152 093	177 475	177 279	692 053
47 725	48 349	125 919	172 752	93 894	78 777	51 604	28 072	599 367
15 052	14 623	34 732	51 428	36 466	36 998	31 398	21 729	227 374
19 610	25 947	50 454	56 302	26 666	20 448	7 951	2 540	190 308
17 750	23 709	48 202	49 798	23 012	13 160	5 763	1 545	165 189
162 155	133 965	333 947	590 976	460 289	562 039	504 368	449 068	3 034 652
171 902	150 659	358 563	615 856	467 419	553 206	481 940	442 488	3 070 131
186 267	179 118	419 495	651 582	461 612	514 712	429 472	402 420	3 058 411
232 920	251 276	572 384	789 605	456 882	464 850	371 756	389 665	3 296 418
268 101	320 280	635 050	860 250	457 974	451 271	369 607	393 566	3 487 998
282 187	349 628	681 558	859 457	438 254	432 741	369 486	395 422	3 526 546
295 527	398 534	721 447	850 992	427 613	420 054	351 242	396 681	3 566 563

Tabell 3 Antal brukningsenheter samt arealen åker på dessa fördelade efter brukarekategori år 1969

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Område; storleksgrupp	Antal brukningsenheter brukade av						
	Enskilda personer	Dödsbon	Aktiebolag	Staten	Kommun och allmänningar	Andra kategorier	Okänd brukarekategori
<i>Län</i>							
Stockholms	3 095	80	18	11	6	11	7
Uppsala	3 372	45	10	6	2	3	3
Södermanlands	3 448	69	21	4	—	9	3
Östergötlands	6 177	106	20	2	4	7	4
Jönköpings	8 805	276	7	5	2	1	4
Kronobergs	6 767	208	2	2	4	4	2
Kalmar	7 146	147	14	2	—	2	8
Gotlands	3 262	90	6	1	1	—	2
Blekinge	2 971	74	2	1	3	1	4
Kristianstads	9 629	172	26	9	5	11	7
Malmöhus	9 916	130	60	6	6	18	5
Hallands	6 877	196	7	4	4	4	8
Göteborgs o Bohus	5 624	201	5	1	1	5	4
Älvsborgs	11 963	462	10	10	3	5	4
Skaraborgs	11 377	229	24	9	2	6	40
Värmlands	8 557	535	19	3	4	2	4
Örebro	4 589	151	11	1	1	7	15
Västmanlands	3 836	88	18	4	5	2	13
Kopparbergs	4 853	390	5	2	3	8	13
Gävleborgs	5 779	290	12	5	4	6	18
Västernorrlands	7 377	396	5	5	10	15	17
Jämtlands	5 259	259	2	2	9	11	4
Västerbottens	9 991	226	3	2	3	3	41
Norrbottnens	5 561	203	5	3	4	7	25
<i>Produktionsområden</i>							
Götalands södra slättbygder	11 813	182	70	7	8	18	12
» mellanbygder	13 486	278	33	7	5	11	11
» norra slättbygder	16 383	348	35	14	6	12	31
Svealands slättbygder	18 595	480	72	26	15	29	31
Götalands skogsbygder	46 216	1 373	37	24	14	23	38
Mell Sveriges skogsbygder	14 200	753	42	8	9	12	28
Nedre Norrland	18 427	1 074	14	8	21	31	35
Övre Norrland	17 111	535	9	6	8	12	69
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>							
2,1— 5,0	33 477	1 938	11	8	10	8	61
5,1— 10,0	42 271	1 577	15	8	9	17	53
10,1— 20,0	38 770	934	36	25	6	25	56
20,1— 30,0	18 080	292	17	13	12	18	31
30,1— 50,0	14 229	156	34	8	13	16	29
50,1—100,0	7 246	76	34	14	20	27	18
Över 100,0	2 158	50	165	24	16	37	7
<i>Hela riket</i>							
1969	156 231	5 023	312	100	86	148	255
1968	165 539	5 519	326	106	88	158	165

Number of holdings, and the area of arable land on these holdings distributed according to the category of holder

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Summa	Akerareal i hektar brukad av							Summa
	Enskilda personer	Dödsbon	Aktiebolag	Staten	Kommun och allmänningar	Andra kategorier	Okänd brukare-kategori	
3 228	107 603	2 069	2 105	1 464	664	965	443	115 313
3 441	125 866	1 097	3 914	2 189	156	322	87	133 631
3 554	141 185	2 377	5 417	433	—	1 170	124	150 706
6 320	207 280	3 018	3 273	156	433	1 021	728	215 909
9 100	100 631	1 910	723	78	117	2	217	103 678
6 989	64 986	1 296	80	152	183	110	19	66 826
7 319	143 704	2 598	2 838	181	—	207	122	149 650
3 362	78 640	1 508	1 006	117	197	—	116	81 584
3 056	40 786	954	1 109	44	159	24	128	43 204
9 859	188 353	3 329	2 593	689	408	455	591	196 418
10 141	283 916	3 226	14 123	458	209	2 110	86	304 128
7 100	119 333	3 888	604	116	661	429	196	125 227
5 841	70 576	1 715	294	17	21	244	176	73 043
12 457	159 644	3 886	1 104	403	202	315	77	165 631
11 687	269 967	5 383	6 304	873	168	631	1 073	284 399
9 124	121 383	4 904	2 330	205	207	82	218	129 329
4 775	117 052	2 826	2 656	50	202	667	367	123 820
3 966	137 470	2 592	5 199	358	914	317	274	147 124
5 274	64 453	2 724	1 119	90	75	407	218	69 086
6 114	76 385	2 847	1 429	245	58	257	267	81 488
7 825	64 593	2 641	566	142	310	291	158	68 701
5 546	47 956	1 715	35	42	86	265	27	50 126
10 269	96 825	1 498	58	174	147	105	510	99 317
5 808	53 620	1 332	802	146	102	95	217	56 314
12 110	335 531	6 024	14 239	922	968	2 210	677	360 571
13 831	320 679	5 818	6 423	386	475	690	333	334 804
16 829	443 718	8 284	8 026	1 279	525	1 648	1 506	464 986
19 248	652 166	12 256	17 045	4 407	2 012	3 017	1 150	692 053
47 725	579 675	11 542	4 861	693	597	1 000	999	599 367
15 052	211 394	6 733	6 800	480	412	861	694	227 374
19 610	179 624	7 336	1 423	328	435	830	332	190 308
17 750	159 420	3 340	864	327	255	235	748	165 189
35 513	126 402	7 194	44	30	34	30	231	133 965
43 950	321 408	11 758	113	60	71	133	404	333 947
39 852	575 276	13 445	550	367	95	405	838	590 976
18 463	450 750	7 237	433	325	301	454	789	460 289
14 485	552 051	5 957	1 353	316	552	646	1 164	562 039
7 435	490 933	5 187	2 523	1 135	1 473	1 935	1 182	504 368
2 457	365 387	10 555	54 665	6 589	3 153	6 888	1 831	449 068
162 155	2 882 207	61 333	59 681	8 822	5 679	10 491	6 439	3 034 652
171 902	2 914 914	65 145	60 742	9 234	5 509	10 639	3 948	3 070 131

Tabell 4 Antal brukningsenheter med mer än 100 hektar åker inom olika storleksgrupper den 26 juni 1969

Number of holdings with more than 100 hectares of arable land in different size groups on June 26th, 1969

Område	Storleksgrupp, hektar åker					Summa
	100,1 – 200,0	200,1 – 300,0	300,1 – 400,0	400,1 – 500,0	Över 500,0	
<i>Län</i>						
Stockholms	146	28	9	3	3	189
Uppsala	116	28	10	3	7	164
Södermanlands	214	48	12	7	6	287
Östergötlands	266	37	8	3	4	318
Jönköpings	19	5	—	—	—	24
Kronobergs	7	2	—	—	—	9
Kalmar	83	13	5	1	1	103
Gotlands	31	2	1	1	1	36
Blekinge	9	2	—	—	1	12
Kristianstads	98	29	6	5	3	141
Malmöhus	229	50	25	11	29	344
Hallands	50	14	2	1	4	71
Göteborgs o Bohus	13	—	—	—	—	13
Älvsborgs	43	4	1	1	—	49
Skaraborgs	191	26	12	4	9	242
Värmlands	85	9	—	1	1	96
Örebro	92	25	4	1	5	127
Västmanlands	155	18	8	3	4	188
Kopparbergs	9	1	1	—	2	13
Gävleborgs	8	4	—	—	—	12
Västernorrlands	6	1	—	—	—	7
Jämtlands	3	—	—	—	—	3
Västerbottens	3	—	—	—	—	3
Norrbottens	4	1	1	—	—	6
<i>Produktionsområden</i>						
Götalands södra slättbygder	268	61	27	12	28	396
» mellanbygder	168	40	9	7	9	233
» norra slättbygder	426	60	20	6	11	523
Svealands slättbygder	772	147	40	17	23	999
Götalands skogsbygder	142	21	4	—	3	170
Mellersta Sveriges skogsbygder	83	15	3	3	6	110
Nedre Norrland	14	2	1	—	—	17
Övre Norrland	7	1	1	—	—	9
<i>Hela riket</i>						
1969	1 880	347	105	45	80	2 457
1968	1 859	334	102	48	80	2 423

Övrig publicering

Resultaten från respektive jordbruksräkning har redovisats i en särskild publikation, Jordbruksräkningen, i serien Sveriges officiella statistik: Jordbruk med binärningar. I dessa publikationer återfinns resultat för enskilda församlingar, kommuner, naturliga jordbruksområden, län, produktionsområden och hela riket. I Jordbruksräkningen 1966 har även vissa resultat redovisats för kommunblock. I anslutning till jordbruksräkningen 1966 gjordes en specialbearbetning av 1965 års fastighetslängder med avseende på jordbrukets skogsmarksinnehav. Resultaten av denna bearbetning har lämnats i Statistiska meddelanden J 1967:4 jämte bilaga. Uppgifter för de s k A-regionerna (kommunblocksregionerna) enligt räkningen 1966 återfinns i Statistiska meddelanden J 1968:25.

Statistik baserad på uppgifterna i lantbrukets företagsregister publiceras årligen i Statistiska meddelanden. Uppgifterna i dessa avser vanligen statistik för naturliga jordbruksområden, län, produktionsområden och hela riket. Resultaten för 1968 och 1969 återfinns vad avser antal brukningsenheter och areal av olika ägslag i Statistiska meddelanden J 1970:24 resp 30 och beträffande antalet brukningsenheter och arealen åker fördelade efter brukarekategorier i samma serie nr J 1970:26 resp 32.

2.2. Struktur- och befolkningsutredningarna

Genom olika grenar av den officiella statistiken, främst jordbruksräkningarna och folkräkningarna, har grundläggande information erhållits om företagsstrukturen m m inom jordbruket. Som komplement till denna statistik har inom Jordbrukets Utredningsinstitut utförts s k struktur- och befolkningsutredningar åren 1956 och 1961 med syfte att

främst belysa förändringar inom lantbruket. Urvalsramen till undersökningarna 1956 och 1961 var uppgiftsblanketterna till 1951 års jordbruksräkning. År 1956 drogs från detta material var trettionde blankett, varefter data om arealer, brukare- och ägareförhållanden m m insamlades med hjälp av institutets kontaktmän. De kvarvarande brukningsenheterna undersöktes på nytt år 1961. En undersökning av samma urval gjordes även 1966 varvid dock antalet frågor var väsentligt mindre än vid tidigare undersökningar.

Den egentliga struktur- och befolkningsutredningen 1966 grundades på ett nytt urval och hade delvis ett annat syfte än de tidigare undersökningarna. I stället för att lägga tyngdpunkten på undersökning av brukningsenheter och arealer knöts intresset denna gång i första hand till befolkning och arbetskraft inom jordbruket. Vidare ingick en studie av jordbrukarnas attityder i fråga om deras situation som jordbruksföretagare resp framtida möjligheter.

Genomförandet av 1966 års undersökning

Omfattning

Urvalet till 1966 års struktur- och befolkningsutredning drogs från RLFs jordbruksregister (se närmare s 35). Det omfattade 7 169 brukningsenheter av vilka senare 928 visade sig ha upphört som självständiga brukningsenheter. För att erhålla säkrare resultat än vid tidigare undersökningar stratifierades urvalet med avseende på dels brukningsenheternas storlek, dels geografiskt område. Från varje stratum togs enheterna ut så att den statistiska säkerheten skulle bli ungefär densamma vid redovisning av resultat för varje kombination av storleksgrupp och riksområde. Detta innebar att relativt sett fler enheter drogs bland de större brukningsenheterna resp från de glesare befolkade delarna av landet. Urvalssannolikheten för olika grupper varierade mellan 1 och 1/80.

Tabell 5 Brukningsenheternas och åkerarealens procentuella fördelning på ägarekategorier åren 1956, 1961 och 1966. Hela riket

Distribution of holdings and the area of arable land by categories of owners

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Ägarekategori	Brukningsenheterna			Åkerarealen		
	1956	1961	1966	1956	1961	1966
Enskild person	84,2	84,0	90,4	79,1	78,4	84,0
Enskilda personer, två eller flera	4,5	4,9		5,3	6,2	
Stårbhus	5,5	5,7	4,9	6,1	5,9	5,0
Bolag och stiftelser	2,4	2,1	1,2	3,1	3,0	3,6
Staten (inkl lantbruksnämnder)	1,4	1,2	1,1	1,8	1,7	2,4
Kommun och allmänningar	0,5	0,5	0,8	1,3	1,4	1,8
Kyrkan och universitet	1,4	1,5	1,5	2,9	2,9	2,9
Övriga	0,1	0,1	0,1	0,4	0,5	0,3
Summa	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Insamling av primäruppgifter

Uppgiftsblanketterna utsändes som tidigare till institutets kontaktmän, vilka även svarade för uppgiftsinsamlingen. Totalt medverkade drygt 2 000 kontaktmän vid insamlingen av primäruppgifterna. I ett fåtal fall översändes blanketterna direkt till de utvalda jordbrukarna.

De lämnade uppgifterna skulle avse förhållandena den 15 september 1966, dvs samma tidpunkt som gällde för 1966 års jordbruksräkning.

Resultatberäkning

Vid bearbetningen, som huvudsakligen utfördes maskinellt, skattades totalsummor för olika variabler. Därvid uppräknades respektive variabelvärde för varje brukningsenhet med inverterade värdet av brukningsenhetens sannolikhet att komma med i urvalet. Vid uppräknningen gjordes korrigerings för bortfall, varvid det antogs att bortfallet hade samma karaktär som de bearbetade svaren.

Resultatens tillförlitlighet

Varje redovisad uppgift är behäftad med viss osäkerhet på grund av den använda stickprovsmetodiken. För större grupper och hela riket är felen relativt små. Beträffande totala antalet huvudbrukare¹, som beräknats till 172 210, uppgår det relativa felet sålunda till 0,8 %. Vid regionala uppdelningar ökar detta fel väsentligt. Felet för motsvarande länssiffror uppgår sålunda till mellan 4,5 och 10,3 %. Vid uppdelning av materialet efter gårdsstorlek ökar emellertid inte felet på samma sätt, eftersom stratifiering gjorts efter denna variabel.

Svarsprocenten uppgick vid 1966 års undersökning till 93 %. Arealuppgifter samt vissa uppgifter om brukningsförhållandena i övrigt kunde emellertid för de resterande sju procenten erhållas genom RLFs länsförbund.

¹ Vid brukningsenhet, där fler än en brukare redovisades, klassificerades en av dessa som huvudbrukare.

Resultat

I tab 5—8 presenteras vissa resultat från 1966 års undersökning. Huvudvikten är i denna redovisning lagd vid sådana data som ej tidigare framkommit i den officiella statistiken och som därför anses ha speciellt intresse. Det kan nämnas att struktur- och befolkningsutredningarna har haft viss med jordbruksräkningarna parallellt löpande redovisning. Det gäller främst antalet brukningsenheter, åkerareal m m, dock med mer

detaljerad regional redovisning i jordbruksräkningarna. I följande tablå redovisas antalet brukningsenheter med över 2 hektar åker 1951, 1956, 1961 och 1966 enligt de båda undersökningarna.

Som framgår av tablåen är antalet brukningsenheter enligt struktur- och befolkningsutredningarna genomgående mindre än enligt jordbruksräkningarna. Detta hänger samman med att i de förra undersökningarna tillämpas en snävare definition av begreppet brukningsenhet än i de senare.

Tabell 6 Jordbrukarnas åldersfördelning inom olika storleksgrupper åren 1961 och 1966. Procent

Age distribution of holders with holdings in different size groups

Storleksgrupp, hektar åker: riksområde	Procentuell åldersfördelning						Summa	Median- ålder	Totala antalet jordbru- kare
	29 år och yngre	30 – 39 år	40 – 49 år	50 – 64 år	65 år och äldre	Åldern okänd			
<i>2,1—10,0 hektar</i>									
1966	1,6	8,2	19,2	46,1	23,6	1,3	100,0	56,6	91 640
1961	2,4	10,8	22,2	44,6	19,8	0,2	100,0	54,8	129 690
<i>10,1—20,0 hektar</i>									
1966	3,6	15,0	23,3	45,8	11,4	0,9	100,0	52,3	45 874
1961	3,7	16,4	27,7	40,5	11,2	0,5	100,0	50,6	55 800
<i>20,1—30,0 hektar</i>									
1966	4,6	17,7	32,0	37,9	7,5	0,3	100,0	48,6	19 182
1961	3,4	22,6	31,1	34,5	7,8	0,6	100,0	47,6	19 290
<i>Över 30,0 hektar</i>									
1966	6,8	21,1	31,5	34,9	5,2	0,5	100,0	46,9	21 799
1961	5,1	22,6	32,6	32,5	7,2	—	100,0	46,8	19 290
<i>Södra och mellersta Sveriges slättbygder</i>									
1966	3,8	15,1	24,9	43,8	11,8	0,6	100,0	53,5	67 656
1961	2,8	14,7	25,8	42,9	13,4	0,4	100,0	52,5	79 440
<i>Södra och mellersta Sveriges skogs- och dalbygder</i>									
1966	3,0	12,7	23,0	41,9	18,0	1,4	100,0	51,9	67 646
1961	3,1	13,1	24,0	41,9	17,5	0,4	100,0	51,1	88 620
<i>Norra Sverige</i>									
1966	2,1	8,3	20,3	46,8	21,5	1,0	100,0	53,6	43 193
1961	2,2	12,7	25,6	41,5	17,8	0,2	100,0	53,3	56 010
<i>Hela riket</i>									
1966	3,1	12,5	23,1	43,8	16,5	1,0	100,0	56,0	178 495
1961	3,0	14,2	25,3	41,7	15,5	0,3	100,0	53,1	224 070

År	Struktur- och befolknings- utredningarna	Jordbruks- räkningarna
1966	173 081	186 267
1961	218 220	232 920
1956	242 610	268 101
1951	268 710	282 187

I tab 5 redovisas uppgifter om brukningsenheternas och åkerarealens fördelning åren 1956, 1961 och 1966 efter ägarekategori. I den mån brukningsenheten består av flera fastigheter och dessas ägare representerat olika ägarekategorier har klassificeringen i undersökningen i regel skett efter den fastighet, där brukaren haft sin bostad. Av tabellen framgår att omkring 95 % av antalet brukningsenheter 1966 ägdes av enskilda personer eller stärbhus. För åkerarealen var dessa äga-

rekategoriernas andel något mindre än 90 %.

Tab 6 innehåller uppgifter om jordbrukarnas relativa åldersfördelning och medianålder 1961 och 1966. Enligt tabellen har åldersfördelningen förskjutits något uppåt under femårsperioden.

I tab 7 kan jordbrukarnas sysselsättningsförhållanden studeras, medan tab 8 ger upplysningar om hur många jordbrukare som har utbildning utöver folkskola resp genomgått lantbruksskola (lantmannaskola). Beträffande jordbrukarnas utbildning framgår att yngre jordbrukare och jordbrukare med större gårdar har mer utbildning än äldre brukare och brukare med mindre gårdar. Detta förhållande gäller både för utbildning utöver folkskola och genomgången lantbruksskola.

Tabell 7 Jordbrukarnas sysselsättningsförhållanden år 1966. Hela riket
Occupational status of holders

Sysselsättningsförhållanden	Antal brukare i åldern . . . år							Åldern okänd	Summa
	Under 30	30 — 39	40 — 49	50 — 59	60 — 64	65 — 69	Över 69		
Ej förvärvsarbetande	11	7	146	411	988	881	2 867	173	5 484
Förvärvsarbetande endast på brukningsenheten — minst halv normal årsarbetstid	2 780	12 063	23 821	30 638	13 580	9 545	6 663	510	99 600
Förvärvsarbetande endast på brukningsenheten — mindre än halv normal årsarbetstid	26	162	459	1 478	1 065	705	2 096	129	6 120
Förvärvsarbetande utom brukningsenheten	2 622	9 935	16 258	20 518	6 768	3 370	787	297	60 555
Därav brukare med förvärvsarbete endast utom brukningsenheten	87	154	783	851	481	280	—	—	2 636
Därav brukare med mer än 150 dagsverken utom brukningsenheten	1 040	4 166	7 175	10 796	2 163	603	—	—	25 943
Uppgift saknas	35	212	534	2 038	680	1 324	1 237	676	6 736
Summa	5 474	22 379	41 218	55 083	23 081	15 825	13 650	1 785	178 495

Tabell 8 Jordbrukarnas utbildningsnivå år 1966. Hela riket
Holders' level of education

Ålder	Utbildning utöver folkskola ¹				Lantbruksskola			
	Brukningsenhetens storlek, hektar åker				Brukningsenhetens storlek, hektar åker			
	2,1 — 10,0	10,1 — 30,0	Över 30,0	Totalt	2,1 — 10,0	10,1 — 30,0	Över 30,0	Totalt
<i>Antal brukare</i>								
39 år och yngre	1 934	4 692	3 946	10 572	1 617	3 824	3 361	8 802
40—49 år	1 257	4 298	3 688	9 243	867	3 135	2 915	6 917
50—64 år	3 129	5 340	3 706	12 175	1 740	3 516	2 477	7 733
65 år och äldre	1 259	1 264	700	3 223	677	762	493	1 932
Åldern okänd	—	11	41	52	—	—	41	41
Totalt	7 579	15 605	12 081	35 265	4 901	11 237	9 287	25 425
<i>Procent av antalet brukare i respektive grupp</i>								
39 år och yngre	22,1	38,0	70,6	39,6	18,5	31,0	60,2	33,0
40—49 år	7,5	26,9	56,4	23,5	5,1	19,6	44,6	17,6
50—64 år	7,6	19,7	50,8	16,1	4,2	13,0	34,0	10,2
65 år och äldre	5,8	20,7	64,0	11,2	3,1	12,5	45,1	6,7
Åldern okänd	—	..	..	3,4	—	—	..	2,7
Totalt	8,5	25,2	58,8	20,5	5,5	18,1	45,2	14,8

¹ Hit räknas brukare, som genomgått en eller flera skolor (kurser), t ex lantbruksskola, utöver folkskola.

Övrig publicering

Huvudresultaten från den senaste struktur- och befolkningsutredningen har av Jordbrukets Utredningsinstitut publicerats i häftena nr 2 — 68 och 3 — 68 i institutets meddelandeserie. I den första delen återfinns en be-

skrivning av undersökningens uppläggning samt uppgifter om strukturförhållanden inom jordbruket, brukarnas åldersfördelning, utbildning, sysselsättning och ledighet. I den andra delen redovisas uppgifter om jordbrukarnas attityder till sin situation som jordbrukare.

Tabell 9 Folkmängdens fördelning på större åldersgrupper år 1965

Län	Män			
	0 - 14 år	15 - 44 år	45 - 64 år	Över 64 år
<i>Glesbygd¹</i>				
Stockholms (och stad)	6 787	12 407	9 208	5 466
Uppsala	4 482	8 017	6 094	3 646
Södermanlands	5 597	9 788	7 624	4 470
Östergötlands	8 529	15 168	12 368	7 175
Jönköpings	7 776	13 977	11 633	7 362
Kronobergs	5 675	11 352	10 310	6 936
Kalmar	7 284	14 056	12 419	7 589
Gotlands	3 238	5 380	4 052	2 435
Blekinge	3 848	8 202	7 130	4 378
Kristianstads	8 431	16 827	13 885	7 802
Malmöhus	10 793	19 582	15 451	8 300
Hallands	7 338	13 698	10 384	5 898
Göteborgs o Bohus	6 974	13 187	10 334	6 650
Älvsborgs	10 996	21 690	17 605	11 203
Skaraborgs	10 698	19 119	15 491	9 549
Värmlands	9 816	18 737	16 203	9 823
Örebro	5 514	10 395	9 021	5 498
Västmanlands	4 548	8 321	6 619	3 750
Kopparbergs	6 346	12 037	10 431	6 351
Gävleborgs	7 265	14 386	12 160	7 021
Västernorrlands	8 361	16 959	14 034	7 793
Jämtlands	6 564	12 536	10 544	6 517
Västerbottens	10 609	19 210	14 840	7 065
Norrbottens	8 764	16 548	10 978	4 940
Hela riket	176 233	331 579	268 818	157 617
<i>All bebyggelse</i>				
Stockholms (och stad)	140 528	298 044	166 288	61 752
Uppsala	20 368	38 602	20 937	11 014
Södermanlands	26 660	49 639	30 484	14 375
Östergötlands	38 726	74 250	47 710	22 095
Jönköpings	32 609	59 426	38 502	18 146
Kronobergs	17 161	33 066	21 963	11 996
Kalmar	24 602	46 154	32 218	16 398
Gotlands	6 361	10 494	6 751	3 572
Blekinge	15 475	31 194	19 320	9 545
Kristianstads	27 294	52 323	33 991	18 021
Malmöhus	67 935	139 164	83 231	37 848
Hallands	19 519	36 227	23 657	11 724
Göteborgs o Bohus	69 927	141 899	83 302	35 717
Älvsborgs	41 802	78 472	50 788	24 226
Skaraborgs	27 764	50 531	33 209	17 696
Värmlands	29 594	56 456	39 568	19 641
Örebro	27 303	53 552	36 463	16 766
Västmanlands	28 717	55 102	30 640	12 610
Kopparbergs	30 401	55 593	38 294	18 475
Gävleborgs	30 602	58 899	39 236	19 047
Västernorrlands	29 074	56 380	37 108	17 555
Jämtlands	13 863	25 255	18 301	9 800
Västerbottens	26 925	49 266	30 140	12 811
Norrbottens	33 270	58 662	30 361	11 350
Hela riket	826 480	1 608 650	992 462	452 180

¹ Som tätort har i allmänhet räknats alla hussamlingar med minst 200 invånare, såvida avståndet mellan husen normalt icke överstigit 200 meter. Övriga områden har i regel hänförts till glesbygd.

Distribution of the population by large age groups

Kvinnor				Summa			
0 - 14 år	15 - 44 år	45 - 64 år	Över 64 år	0 - 14 år	15 - 44 år	45 - 64 år	Över 64 år
6 289	10 429	8 141	5 275	13 076	22 836	17 349	10 741
4 069	6 737	5 321	3 389	8 551	14 754	11 415	7 035
5 365	8 390	6 709	4 013	10 962	18 178	14 333	8 483
7 855	12 819	11 007	6 485	16 384	27 987	23 375	13 660
7 376	11 642	10 347	6 826	15 152	25 619	21 980	14 188
5 377	8 699	8 651	6 271	11 052	20 051	18 961	13 207
6 826	11 280	10 841	6 921	14 110	25 336	23 260	14 510
3 056	4 346	3 741	2 449	6 294	9 726	7 793	4 884
3 594	6 335	6 250	4 181	7 442	14 537	13 380	8 559
8 108	13 235	12 051	7 580	16 539	30 062	25 936	15 382
9 933	16 688	13 551	8 128	20 726	36 270	29 002	16 428
6 803	11 331	8 876	5 610	14 141	25 029	19 260	11 508
6 295	10 637	9 388	6 612	13 269	23 824	19 722	13 262
10 438	17 443	15 853	11 125	21 434	39 133	33 458	22 328
9 868	15 450	13 461	8 770	20 566	34 569	28 952	18 319
8 953	15 723	14 325	9 455	18 769	34 460	30 528	19 278
5 266	8 629	8 055	5 026	10 780	19 024	17 076	10 524
4 307	6 669	5 653	3 502	8 855	14 990	12 272	7 252
5 717	10 093	9 612	6 020	12 063	22 130	20 043	12 371
6 847	11 732	10 804	6 863	14 112	26 118	22 964	13 884
7 957	13 743	12 951	7 465	16 318	30 702	26 985	15 258
6 002	10 055	9 010	5 782	12 566	22 591	19 554	12 299
9 903	15 703	12 598	6 148	20 512	34 913	27 438	13 213
8 412	12 829	9 506	4 388	17 176	29 377	20 484	9 328
164 616	270 637	236 702	148 284	340 849	602 216	505 520	305 901
133 717	295 994	187 046	95 028	274 245	594 038	353 334	156 780
19 113	38 434	21 750	13 483	39 481	77 036	42 687	24 497
25 157	47 416	30 207	16 564	51 817	97 055	60 691	30 939
36 731	72 093	48 022	26 156	75 457	146 343	95 732	48 251
30 917	58 163	37 499	20 541	63 526	117 589	76 001	38 687
16 350	30 885	20 156	12 590	33 511	63 951	42 119	24 586
23 457	43 825	30 987	17 950	48 059	89 979	63 205	34 348
5 964	9 885	6 735	3 989	12 325	20 379	13 486	7 561
14 611	28 717	18 898	11 394	30 086	59 911	38 218	20 939
26 187	49 305	33 156	21 331	53 481	101 628	67 147	39 352
64 389	135 779	88 420	50 389	132 324	274 943	171 651	88 237
18 344	34 412	22 717	13 436	37 863	70 639	46 374	25 160
65 685	135 816	87 373	45 690	135 612	277 715	170 675	81 407
39 196	76 288	51 134	28 244	80 998	154 760	101 922	52 470
26 156	47 997	31 741	19 526	53 920	98 528	64 950	37 222
27 981	53 969	38 442	21 486	57 575	110 425	78 010	41 127
26 244	51 988	36 040	19 633	53 547	105 540	72 503	36 399
27 185	51 385	28 998	14 533	55 902	106 487	59 638	27 143
28 455	52 832	37 390	20 653	58 856	108 425	75 684	39 128
28 983	55 293	38 780	21 741	59 585	114 192	78 016	40 788
27 434	53 318	36 700	19 728	56 508	109 698	73 808	37 283
12 905	24 127	16 809	9 986	26 768	49 382	35 110	19 786
25 581	47 658	28 023	13 019	52 506	96 924	58 163	25 830
31 306	54 162	28 175	12 132	64 576	112 824	58 536	23 482
782 048	1 549 741	1 005 198	549 222	1 608 528	3 158 391	1 997 660	1 001 402

3. Befolkning och arbetskraft

Population and labour force

3.1. Folkräkningen

Vid statistiska centralbyrån utförs folkräkningar med i regel femårsintervaller. I räkningarna ingår bl a uppgifter av intresse för belysning av vissa förhållanden inom jordbruket. Sålunda redovisas data rörande befolkningens fördelning på städer och landsbygd samt på tätort och glesbygd, befolkningens åldersfördelning, antalet förvärvsarbete inom olika näringsgrenar etc.

Folkräkningens uppläggning

I programmet för den kombinerade folk- och bostadsräkningen 1965, vilken i sin helhet utfördes av statistiska centralbyrån, ingick en totalundersökning, en urvalsundersökning och en intervjuundersökning.

Totalundersökningen genomfördes i två etapper av vilka den första innebar en bearbetning av demografiska uppgifter enligt mantalslängderna och den andra en samkörning av mantalslängderna med uppgifter om systerställning, bostadsförhållanden m m, vilka insamlats på särskild blankett.

Urvalsundersökningen omfattade dels en redovisning av den förvärvsarbete befolkningen efter yrke, dels inkomststatistik. I undersökningen ingick omkring 1/30 av befolkningen.

I intervjudelen slutligen ingick en undersökning av bl a hushållens bostadskostnader.

Uppgifterna i denna del skulle också användas för kvalitetskontroll av de uppgifter som lämnades i totalundersökningen.

Resultat

Uppgifter från folkräkningen 1965 om folkmängdens fördelning på större åldersgrupper inom olika län belyses i *tab 9* medan befolkningens fördelning på landsbygd och städer resp glesbygd och tätort har sammanställts i *tab 10* och *tab 11*.

Av redovisade uppgifter framgår bl a att landsbygdsbefolkningens andel av den totala befolkningen minskat från 87 % år 1870 till 46 % år 1965. Endast något mer än en femtedel av befolkningen var sistnämnda år bosatt i egentlig glesbygd.

Övrig publicering

I publikationen Folk- och bostadsräkningen den 1 november 1965, I—IX (SOS) återfinns detaljerade resultat för bl a församlingar, kommuner och kommunblock.

**Tabell 10 Folkmängdens fördelning på städer och lands-
bygd år 1965**

Distribution of the population by towns and country areas

Område	Städer			Landsbygd			Hela folkmängden		
	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa
<i>Län</i>									
Stockholms (och stad)	485 368	535 593	1 020 961	181 244	176 192	357 436	666 612	711 785	1 378 397
Uppsala	49 140	53 923	103 063	41 781	38 857	80 638	90 921	92 780	183 701
Södermanlands	77 836	78 807	156 643	43 322	40 537	83 859	121 158	119 344	240 502
Östergötlands	107 419	112 716	220 135	75 362	70 286	145 648	182 781	183 002	365 783
Jönköpings	71 812	75 741	147 553	76 871	71 379	148 250	148 683	147 120	295 803
Kronobergs	19 883	21 474	41 357	64 303	58 507	122 810	84 186	79 981	164 167
Kalmar	43 520	46 150	89 670	75 852	70 069	145 921	119 372	116 219	235 591
Gotlands	8 199	9 169	17 368	18 979	17 404	36 383	27 178	26 573	53 751
Blekinge	29 124	31 502	60 626	46 410	42 118	88 528	75 534	73 620	149 154
Kristianstads	30 963	34 202	65 165	100 666	95 777	196 443	131 629	129 979	261 608
Malmöhus	221 665	237 876	459 541	106 513	101 101	207 614	328 178	338 977	667 155
Hallands	38 525	41 110	79 635	52 602	47 799	100 401	91 127	88 909	180 036
Göteborgs o Bohus	251 643	259 820	511 463	79 202	74 744	153 946	330 845	334 564	665 409
Älvsborgs	78 009	84 026	162 035	117 279	110 836	228 115	195 288	194 862	390 150
Skaraborgs	47 321	50 464	97 785	81 879	74 956	156 835	129 200	125 420	254 620
Värmlands	55 739	58 774	114 513	89 520	83 104	172 624	145 259	141 878	287 137
Örebro	73 789	77 352	151 141	60 295	56 553	116 848	134 084	133 905	267 989
Västmanlands	74 638	73 863	148 501	52 431	48 238	100 669	127 069	122 101	249 170
Kopparbergs	44 486	46 062	90 548	98 277	93 268	191 545	142 763	139 330	282 093
Gävleborgs	63 867	65 685	129 550	83 917	79 114	163 031	147 784	144 797	292 581
Västernorrlands	55 982	57 895	113 877	84 135	79 285	163 420	140 117	137 180	277 297
Jämtlands	12 126	13 472	25 598	55 093	50 355	105 448	67 219	63 827	131 046
Västerbottens	38 662	40 575	79 237	80 480	73 706	154 186	119 142	114 281	233 423
Norrbottens	45 113	44 605	89 718	88 530	81 170	169 700	133 643	125 775	259 418
<i>Hela riket</i>									
1965	2 024 829	2 150 854	4 175 683	1 854 943	1 735 355	3 590 298	3 879 772	3 886 209	7 765 981
1960	1 862 705	1 998 815	3 861 520	1 875 991	1 757 618	3 633 609	3 738 696	3 756 433	7 495 129
1950	1 567 120	1 711 184	3 278 304	1 939 322	1 824 203	3 763 525	3 506 442	3 535 387	7 041 829
1945	1 325 705	1 481 535	2 807 240	1 994 272	1 872 237	3 866 509	3 319 977	3 353 772	6 673 749
1940	1 111 210	1 269 702	2 380 912	2 048 918	1 941 602	3 990 520	3 160 128	3 211 304	6 371 432
1930	919 697	1 076 178	1 995 875	2 101 151	2 045 165	4 146 316	3 020 848	3 121 343	6 142 191
1920	811 354	931 757	1 743 111	2 086 902	2 074 476	4 161 378	2 898 256	3 006 233	5 904 489
1910	631 472	736 128	1 367 600	2 067 257	2 087 546	4 154 803	2 698 729	2 823 674	5 522 403
1900	507 780	596 171	1 103 951	1 998 656	2 033 834	4 032 490	2 506 436	2 630 005	5 136 441
1890	410 693	489 005	899 698	1 906 494	1 978 789	3 885 283	2 317 187	2 467 794	4 784 981
1880	313 423	377 008	690 431	1 901 820	1 973 417	3 875 237	2 215 243	2 350 425	4 565 668
1870	244 081	295 568	539 649	1 772 572	1 856 304	3 628 876	2 016 653	2 151 872	4 168 525

Tabell 11 Folkmängdens fördelning på glesbygd och tätort¹ år 1965

Distribution of the population by sparsely populated areas and built-up areas

Län	Glesbygd				Tätort				Folk mängd i glesbygd i procent av hela folk-mängden
	Lands-kommuner	Köpingar	Städer	Summa	Lands-kommuner	Köpingar	Städer	Summa	
Stockholms (och stad)	55 164	493	8 345	64 002	213 260	88 519	1 012 616	1 314 395	4,6
Uppsala	39 314	643	1 798	41 755	37 076	3 605	101 265	141 946	22,7
Södermanlands	44 597	2 151	5 208	51 956	32 550	4 561	151 435	188 546	21,6
Östergötlands	69 717	3 161	8 528	81 406	42 031	30 739	211 607	284 377	22,3
Jönköpings	64 506	4 323	8 110	76 939	52 320	27 101	139 443	218 864	26,0
Kronobergs	49 491	12 555	1 225	63 271	28 971	31 793	40 132	100 896	38,5
Kalmar	71 615	3 161	2 440	77 216	54 758	16 387	87 230	158 375	32,8
Gotlands	27 560	742	395	28 697	6 279	1 802	16 973	25 054	53,4
Blekinge	42 759	230	929	43 918	36 776	8 763	59 697	105 236	29,4
Kristianstads	76 037	8 985	2 897	87 919	68 003	43 418	62 268	173 689	33,6
Malmöhus	92 654	6 304	3 468	102 426	72 213	36 443	456 073	564 729	15,4
Hallands	67 794	64	2 080	69 938	29 323	3 220	77 555	110 098	38,8
Göteborgs o Bohus	65 427	—	4 650	70 077	88 519	—	506 813	595 332	10,5
Älvsborgs	105 848	4 106	6 399	116 353	93 139	25 022	155 636	273 797	29,8
Skaraborgs	91 672	6 407	4 327	102 406	42 760	15 996	93 458	152 214	40,2
Värmlands	83 770	12 059	7 206	103 035	43 506	33 289	107 307	184 102	35,9
Örebro	40 100	7 156	10 148	57 404	28 699	40 893	140 993	210 585	21,4
Västmanlands	35 953	2 089	5 327	43 369	39 686	22 941	143 174	205 801	17,4
Kopparbergs	62 627	1 487	2 493	66 607	105 667	21 764	88 055	215 486	23,6
Gävleborgs	65 136	3 043	8 899	77 078	84 701	10 151	120 651	215 503	26,3
Västernorrlands	77 899	1 245	10 119	89 263	69 380	14 896	103 758	188 034	32,2
Jämtlands	65 521	1 030	459	67 010	28 634	10 263	25 139	64 036	51,1
Västerbottens	78 911	9 129	8 036	96 076	51 254	14 892	71 201	137 347	41,2
Norrbottens	72 769	590	3 006	76 365	92 751	3 590	86 712	183 053	29,4
Hela riket	1 546 841	91 153	116 492	1 754 486	1 442 256	510 048	4 059 191	6 011 495	22,6

¹ Se not till tab 9.

3.2. Arbetskraftsundersökningarna

Sedan augusti 1961 har statistiska centralbyrån i samråd med arbetsmarknadsstyrelsen utfört kvartalsvisa arbetskraftsundersökningar på stickprovsbasis. 1966 utökades undersökningen i november väsentligt. Vid denna har

sedan 1966 hämtats, vanligen genom telefonintervju, uppgifter från ett urval om cirka 60 000 personer. Genom en särskild bearbetning anpassades resultaten så att de så långt som möjligt blev jämförbara med vissa resultat från folk- och bostadsräkningen 1965.

Urvalet skedde från en population av i Sve-

Tabell 12 Förvärvsarbetande befolkning inom jordbruk, skogsbruk m m samt dennas procentuella andel av den totala förvärvsarbetande befolkningen år 1969
Economically active population in agriculture, forestry etc., and its proportion of the total economically active population

Område	Antal inom jordbruk, skogsbruk m m förvärvsarbetande, 100-tal			Inom jordbruk, skogsbruk m m förvärvsarbetande personer i procent av totala antalet förvärvsarbetande			
	Jordbruk	Skogsbruk och jakt	Summa ¹	Därav Företagare	Anställda	Män	Kvinnor
<i>Län</i>							
Stockholms	89	10	100	45	45	83	17
Uppsala	73	10	83	34	25	68	15
Södermanlands	82	12	97	42	29	79	18
Östergötlands	99	25	124	60	50	115	9
Jönköpings	140	21	161	90	26	119	42
Kronobergs	102	21	124	59	22	84	40
Kalmar	134	21	156	68	37	115	41
Gotlands	49	1	52	28	4	34	18
Blekinge	63	3	70	32	16	52	18
Kristianstads	184	10	197	99	55	149	48
Malmöhus	248	2	253	119	77	184	69
Hallands	130	5	139	82	25	110	29
Göteborgs o Bohus	85	9	123	70	28	95	28
Älvsborgs	157	32	189	114	32	150	40
Skaraborgs	188	7	197	100	38	153	44
Värmlands	128	53	180	78	64	135	46
Örebro	57	26	83	36	38	73	9
Västmanlands	76	10	86	36	23	58	28
Kopparbergs	51	54	104	29	54	79	25
Gävleborgs	82	55	137	41	60	104	33
Västernorrlands	74	35	112	44	31	76	36
Jämtlands	65	42	107	42	40	83	24
Västerbottens	111	64	175	73	61	134	42
Norrbottnens	58	52	111	37	57	95	16
<i>Hela riket</i>							
1969	2 524	582	3 161	1 456	934	2 425	736
1968	2 769	600	3 437	1 510	1 038	2 589	848
1967	3 005	635	3 704	1 585	1 136	2 760	944
1966	3 184	730	3 985	1 678	1 258	2 944	1 041
1965 ²	3 321	673	4 076	1 836	2 240	3 150	925
1960 ³	3 542	833	4 470	2 281	2 189	4 081	389

¹ Inkl förvärvsarbetande befolkning inom fiske. — ² Enl 1965 års folkräkning. — ³ Enl 1960 års folkräkning.

rige bosatta personer över 14 år. Intervjuundersökningen utfördes sedan under tio mätveckor på hösten. Uppgifter inhämtades därvid för varje intervjuperson om arbetsförhållande m m under en viss mätvecka.

Som förvärvsarbetande person avsågs då den som under mätveckan utfört inkomstgivande arbete motsvarande minst 20 arbetstimmar per vecka eller som under mätveckan varit tillfälligt frånvarande från sådant arbete. Som förvärvsarbetande avsågs även alla medhjälpande familjemedlemmar oavsett om de haft lön eller inte.

I folk- och bostadsräkningen 1965 avsågs med förvärvsarbetande person den som utfört inkomstgivande arbete motsvarande minst halv normal arbetstid. Denna skillnad mellan folkräkningen 1965 och arbetskraftsundersökningarna var den huvudsakliga avvikelserna vad gäller de använda definitionerna.

Beträffande yrkeställningen räknades i arbetskraftsundersökningarna medhjälpande familjemedlemmar med lön till gruppen anställda. Näringsgren bestämdes efter den huvudsakliga verksamheten vid det företag (verksamhetsställe) där den intervjuade arbetade under mätveckan eller där han senast var sysselsatt. Denna redovisning är anpassad till ISIC (International Standard Industrial Classification of All Economic Activities).

Resultat

I tab 12 redovisas uppgifter från den utökade arbetskraftsundersökningen 1969 jämte vissa jämförelsetal från folkräkningarna 1960 och 1965. Det bör observeras att vissa länsuppgifter är baserade på små stickprov varför slumpfelet här kan vara avsevärda.

Övrig publicering

Resultat från arbetskraftsundersökningarna redovisas årligen i Statistiska meddelanden, undergrupp Am (t o m 1967 i undergrupp V). Uppgifter från den utökade arbetskraftsundersökningen hösten 1969 med resultat an-

passade till folk- och bostadsräkningen 1965 återfinns i nr Am 1970:16.

3.3. Lantbrukets företagsregister

Uppgifter om antalet personer sysselsatta i jordbruket inhämtas fr o m 1969 genom den årliga insamlingen i juni till lantbrukets företagsregister. För närmare information om registret hänvisas till avsnitt 2.1, s 33. Motsvarande uppgifter har tidigare inhämtats i samband med jordbruksinventeringarna vilket framgår av nästa avsnitt i detta kapitel där också vissa resultat för tidigare år redovisas. Statistiska bearbetningar av uppgifterna i registret om antalet i jordbruket sysselsatta personer har inte redovisats. Däremot föreligger resultat från en bearbetning av registrets uppgifter om jordbrukarnas ålder, vilka här redovisas i sammandrag.

Resultat

I tab 13—14 redovisas uppgifter enligt lantbrukets företagsregister om jordbrukarnas åldersfördelning inom olika storleksgrupper resp inom produktionsområden. Redovisningen omfattar samtliga brukare (fysiska personer). Om flera personer hade brukat en brukningsenhet gemensamt medtogs uppgifter för högst 3 brukare.

Övrig publicering

Statistik framställd på basis av lantbruksregistret redovisas i Statistiska meddelanden. Uppgifter om jordbrukarnas åldersfördelning återfinns i denna serie i de reviderade versionerna av nr J 1970:26 resp 32.

Tabell 13 Jordbrukarnas åldersfördelning inom olika storleksgrupper den 26 juni 1969

Age distribution of holders with holdings in different size groups on June 26th, 1969

Åldersgrupp	Storleksgrupp, hektar åker							Samtliga
	2,1 — 5,0	5,1 — 10,0	10,1 — 20,0	20,1 — 30,0	30,1 — 50,0	50,1 — 100,0	Över 100,0	
<i>Antal brukare</i>								
Under 30 år	647	972	1 526	1 039	1 101	722	225	6 232
30—39 år	2 378	3 797	4 867	3 210	3 075	1 804	482	19 613
40—49 »	6 133	9 100	10 475	5 685	4 752	2 567	735	39 447
50—54 »	4 581	6 645	6 608	3 056	2 470	1 206	381	24 947
55—59 »	5 498	7 628	7 017	2 904	1 939	946	298	26 230
60—66 »	8 200	10 128	7 478	2 533	1 568	733	247	30 887
67—74 »	6 276	5 561	2 911	817	492	220	104	16 381
Över 74 år	2 365	1 866	920	226	118	63	45	5 603
Åldern okänd	444	401	250	105	82	37	24	1 343
Summa	36 522	46 098	42 052	19 575	15 597	8 298	2 541	170 683

Tabell 14 Jordbrukarnas åldersfördelning inom produktionsområden den 26 juni 1969

Age distribution of holders by production area on June 26th, 1969

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings with more than 2 hectares of arable land

Åldersgrupp	Göta- lands södra slätt- bygder	Göta- lands mellan- bygder	Göta- lands norra slätt- bygder	Svea- lands slätt- bygder	Göta- lands skogs- bygder	Mellersta Sveriges skogs- bygder	Nedre Norr- land	Övre Norr- land	Hela riket
<i>Antal brukare</i>									
Under 30 år	577	739	975	926	1 693	458	436	428	6 232
30—39 år	1 859	2 083	2 451	2 585	5 664	1 480	1 746	1 745	19 613
40—49 »	3 156	3 635	4 304	5 184	11 154	3 354	4 234	4 426	39 447
50—54 »	1 820	2 165	2 641	3 074	7 192	2 156	2 970	2 929	24 947
55—59 »	1 911	2 224	2 635	3 083	7 742	2 338	3 218	3 079	26 230
60—66 »	2 019	2 093	3 022	3 414	9 429	3 057	4 268	3 585	30 887
67—74 »	799	894	1 468	1 507	5 457	1 922	2 474	1 860	16 381
Över 74 år	224	304	446	499	1 881	787	933	529	5 603
Åldern okänd	56	66	108	129	277	202	213	292	1 343
Summa	12 421	14 203	18 050	20 401	50 489	15 754	20 492	18 873	170 683

3.4. Jordbruksinventeringarna

Uppgifter om antalet sysselsatta i jordbruket har sedan 1951 inhämtats i samband med statistiska centralbyråns jordbruksinventeringar i juni. Sedan 1955 har motsvarande uppgifter även insamlats i oktober och fr o m 1956 också vid ett tredje tillfälle under året nämligen i april t o m 1963 och därefter i mars. Dessutom har uppgifter om totalantalet lejda arbetstimmar begärts in en gång om året i samband med dessa undersökningar.

Viss information om inventeringarnas metodik etc lämnas på s 33 och s 112—113 medan utförligare redogörelse återfinns i tidigare årgångar av denna publikation.

Undersökningarnas innehåll

Undersökningarnas syfte har varit att ge en redovisning av totala antalet män och kvinnor över 15 år sysselsatta i jordbruket vid de olika undersökningstidpunkterna. I statistiken har redovisats två huvudgrupper, nämligen dels brukaren och dennes familjemedlemmar, dels lejd arbetskraft. Den senare gruppen har i sin tur varit uppdelad på fast och tillfälligt anställda.

Enligt anvisningarna för uppgiftslämnandet skulle under rubriken "brukaren och den-

nes familjemedlemmar" redovisas endast brukaren, dennes maka och hemmavarande barn samt föräldrar. Som lejd arbetskraft har sålunda även betraktats brukarens syskon, mäggar, sonhustrur, barnbarn och ej hemmavarande barn, vilka på undersökningdagen mot avlöning utfört jordbruksarbete för brukaren. Några närmare anvisningar i övrigt för uppgiftslämnandet, tex i fråga om avgränsningen i förhållande till hemsysslor, skogsarbete eller annat arbete som kunde vara kombinerat med jordbruksarbete, har inte lämnats.

En redovisning av antalet sysselsatta vissa bestämda dagar påverkas i stor utsträckning av sådana faktorer som väderleksförhållanden, växtlighetens utveckling etc. Då detta är särskilt utpräglat beträffande den lejda arbetskraften, har även uppgift om totala antalet lejda arbetstimmar under närmast föregående kalenderår inhämtats i samband med inventeringen i juni (under senare år i mars).

Resultat

I tab 15 har gjorts en sammanställning över antalet i jordbruket sysselsatta personer den 1 mars, 4 juni och 1 oktober 1968 samt 3 mars 1969. Tab 16—17 ger vissa huvudre-

Tabell 15 Antal i jordbruket sysselsatta personer över 15 år den 1 mars, 4 juni, 1 oktober 1968 och 3 mars 1969. Hela riket

Number of persons above 15 years of age employed in agriculture on March 1st, June 4th, October 1st, 1968, and March 3rd, 1969

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Tidpunkt	Brukaren jämte familjemedlemmar		Lejd arbetskraft				Samtliga sysselsatta	
			Fast anställda		Tillfälligt anställda			
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor
Mars 1969	139 960	90 930	17 200	3 080	4 290	1 450	161 450	95 460
Oktober 1968	148 170	90 440	19 360	4 100	8 930	6 270	176 460	100 810
Juni »	145 160	91 860	19 760	4 030	9 920	5 850	174 840	101 740
Mars »	143 860	93 290	17 780	3 330	4 460	1 300	166 100	97 920

Tabell 16 Antal i jordbruket sysselsatta personer över 15 år den 4 juni 1968
 Number of persons above 15 years of age employed in agriculture on June 4th, 1968

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker
 Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Brukaren jämte familjemedlemmar		Lejd arbetskraft				Samtliga sysselsatta	
	Män	Kvinnor	Fast anställda		Tillfälligt anställda		Män	Kvinnor
<i>Produktionsområden</i>								
Götalands södra slättbygder	12 540	7 580	4 060	590	2 490	2 890	19 090	11 060
» mellanbygder	14 560	9 270	2 880	480	1 410	1 370	18 850	11 120
» norra slättbygder	17 870	10 170	3 030	430	1 000	180	21 900	10 780
Svealands slättbygder	19 560	11 520	5 110	540	1 240	230	25 910	12 290
Götalands skogsbygder	47 700	30 800	2 870	1 240	2 100	740	52 670	32 780
Mellersta Sveriges skogsbygder	10 730	6 960	1 140	290	580	120	12 450	7 370
Nedre Norrland	11 440	8 200	390	230	610	190	12 440	8 620
Övre Norrland	10 760	7 360	280	230	490	130	11 530	7 720
<i>Riksområden</i>								
Södra och mellersta Sveriges slättbygder	64 540	38 530	15 080	2 040	6 140	4 670	85 760	45 240
Södra och mellersta Sveriges skogs- och dalbygder	58 430	37 760	4 010	1 530	2 680	860	65 120	40 150
Norra Sverige	22 190	15 570	670	460	1 100	320	23 960	16 350
<i>Hela riket</i> ¹								
1968	145 160	91 860	19 760	4 030	9 920	5 850	174 840	101 740
1967	158 590	101 770	20 630	4 310	11 140	6 230	190 360	112 310
1966	179 090	123 620	22 370	4 430	10 410	5 250	211 870	133 300
1965	195 490	139 360	23 650	5 190	12 180	6 680	231 320	151 230
1964	208 530	151 680	26 450	6 680	15 660	9 330	250 640	167 690
1963	228 250	166 090	28 220	6 290	18 220	11 170	274 690	183 550
1962	248 310	181 020	30 250	7 800	20 220	11 880	298 780	200 700
1961	262 900	192 810	31 990	8 380	23 120	13 480	318 010	214 670
1960	272 160	203 510	34 050	7 680	25 670	15 590	331 880	226 780
1959	282 580	208 130	38 160	7 970	23 810	12 220	344 550	228 320
1958	288 820	208 120	40 480	7 020	27 420	12 330	356 720	227 470
1957	289 990	217 170	42 690	8 200	28 530	15 320	361 210	240 690
1956	293 200	222 420	44 860	9 390	28 060	14 690	366 120	246 500
1955	314 000	241 150	49 830	10 580	27 590	11 560	391 420	263 290
1954	323 420	251 980	53 110	13 170	29 300	16 920	405 830	282 070
1953	329 250	258 330	59 130	18 260	35 430	18 030	423 810	294 620
1952	343 780	277 700	62 110	19 780	45 320	20 150	451 210	317 630
1951	369 520	304 390	66 470	23 260	69 430	36 370	505 420	364 020

¹ Avser förhållandena någon av dagarna 1–4 juni respektive år.

Tabell 17 Antal i jordbruket sysselsatta personer över 15 år inom olika storleksgrupper åren 1954–1968

Number of persons above 15 years of age employed in agriculture in different size groups

Avser förhållandena i juni respektive år

Figures refer to the conditions in June each year

Män resp Kvinnor; år	Storleksgrupp, hektar åker						Över 100,0	Summa
	2,1 – 5,0	5,1 – 10,0	10,1 – 20,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0		
<i>Män</i>								
1968	17 840	39 300	45 160	23 890	21 480	15 280	11 890	174 840
1967	23 310	45 010	48 240	24 530	21 620	15 280	12 370	190 360
1966	32 290	52 890	52 610	25 320	21 420	14 670	12 670	211 870
1965	38 130	60 870	56 450	26 680	21 690	14 520	12 980	231 320
1964	41 380	69 420	60 280	28 600	22 420	15 270	13 270	250 640
1963	49 290	75 840	66 880	28 960	23 910	15 680	14 130	274 690
1962	61 110	85 230	73 420	27 790	21 810	14 770	14 650	298 780
1961	67 480	89 970	77 010	29 340	23 030	15 580	15 600	318 010
1960	71 830	92 880	80 060	30 410	24 070	16 270	16 360	331 880
1959	75 460	95 000	82 070	31 830	25 320	17 230	17 640	344 550
1958	78 780	98 720	84 430	32 580	26 020	17 980	18 210	356 720
1957	85 150	101 270	82 370	30 740	24 950	18 130	18 600	361 210
1956	85 610	103 460	83 120	31 220	25 190	18 380	19 140	366 120
1955	93 970	108 190	88 020	33 270	27 210	19 690	21 070	391 420
1954	98 870	110 870	89 640	33 910	28 690	21 050	22 800	405 830
<i>Kvinnor</i>								
1968	12 310	26 070	29 960	15 370	11 380	5 080	1 570	101 740
1967	17 690	30 150	31 380	15 330	10 960	5 080	1 720	112 310
1966	24 280	38 690	36 610	16 610	11 010	4 780	1 320	133 300
1965	29 630	45 890	40 740	17 280	11 450	4 550	1 690	151 230
1964	32 730	53 660	44 290	18 900	11 770	4 550	1 790	167 690
1963	38 260	58 520	48 530	18 460	12 590	5 070	2 120	183 550
1962	48 380	65 150	51 450	17 760	11 280	4 520	2 160	200 700
1961	52 820	69 750	54 280	18 400	11 790	5 070	2 560	214 670
1960	55 000	73 690	58 740	19 140	12 290	5 060	2 860	226 780
1959	57 840	72 660	58 390	19 550	12 080	5 110	2 690	228 320
1958	57 400	73 340	57 590	19 360	11 910	5 150	2 720	227 470
1957	65 850	78 500	57 690	18 520	11 760	5 340	3 030	240 690
1956	68 960	78 940	59 050	18 820	12 300	5 290	3 140	246 500
1955	74 570	85 690	63 350	19 470	12 040	5 310	2 860	263 290
1954	81 870	90 060	65 650	20 980	13 720	6 030	3 760	282 070

sultat från undersökningen i juni 1968 rörande arbetskraften inom jordbruket samt motsvarande uppgifter på riksnivå för åren fr o m 1951. Uppgifter för åren 1954–1968 om antalet sysselsatta inom jordbruket en viss dag i juni respektive år inom olika storleksgrupper av jordbruk lämnas i tab 17. Det kan nämnas att uppgifterna i tab 16 och 17 för tidigare år ej såsom areal- och husdjursuppgifterna (se s 113 och 224) varit föremål för någon mera genomgripande omräkning.

År	Totala antalet lejda arbets- timmar i milj	År	Totala antalet lejda arbets- timmar i milj
1968	66,6	1959	133,4
1967	69,7	1958	149,3
1966	79,3	1957	155,8
1965	82,9	1956	166,8
1964	94,8	1955	181,0
1963	100,2	1954	206,6
1962	108,4	1953	223,6
1961	120,0	1952	271,5
1960	123,5	1951	291,8

Antalet lejda arbetstimmar har enligt inventeringarna kontinuerligt sjunkit från cirka 290 milj år 1951 till cirka 65 milj år 1968, vilket framgår av vidstående tablå.

Övrig publicering

Resultaten från undersökningarna av arbetskraften i samband med jordbruksinventeringarna har redovisats i Jordbruk och Boskapskötsel (SOS) samt fr o m 1963 i Statistiska meddelanden. Resultaten från inventeringen i mars 1969 återfinns i nr J 1969:21.

3.5. Löneförhållandena för lantarbetare

Officiella uppgifter rörande lantarbetarlönerna insamlas årligen alltsedan 1911. Statistiken, som tidigare utarbetades av socialstyrelsen, övertogs 1963 av statistiska centralbyrån.

De i föreliggande redogörelse införda uppgifterna avser i huvudsak 1968. Dock redovisas vissa uppgifter för åren fr o m 1946.

Undersökningens genomförande

Omfattning

Uppgifter till lantarbetarstatistiken inhämtades under perioden 1937—1953 från cirka 1/20 av brukningsenheter med mer än 10 hektar åker. Ett nytt urvalsförfarande infördes till undersökningen av lantarbetarnas löneförhållanden 1954. Genom systematiskt slumpmässigt urval ur statistiska centralbyråns primärmaterial till 1954 års arealinventering erhöles 4 324 brukningsenheter med mer än 2 hektar åker, från vilka uppgifter begärdes. Samma urval användes sedan vid undersökningarna under åren 1955—1966. Till 1967 års undersökning av lantarbetarnas löner insamlades uppgifter från ett nytt urval av brukningsenheter. Från RLFs jordbruksregister uttogs enligt systematiskt urvalsförfarande brukningsenheter med mer än 10 hektar åker. Detta urval användes också vid undersökningen

1968. I följande tablå redovisas uppgiftsmaterialets omfattning för undersökningen avseende inkomståret 1968.

Storleksgrupp (hektar åker)	Urvals- kvot	Antal uttagna bruknings- enheter	Bortfall (procent)
10,1—20,0	1/87	523	15,9
20,1—50,0	1/35	850	12,7
Över 50,0	1/4	2004	17,1
Summa		3377	15,8

Lejd arbetskraft anlätades under året vid 1 338 av de brukningsenheter för vilka uppgift inkom. Totalt redovisades för dessa brukningsenheter cirka 5 000 arbetare.

Blankett, definitioner m m

Liksom tidigare begärs uppgifter in om arbetstid och löner för lejda arbetare (exkl brukarens familjemedlemmar). Endast lantarbetare redovisas. Sålunda redovisas inte befallningsmän, inspektorer m fl, skogsarbetare, trädgårdsarbetare och arbetare vid maskinstationer. Av lantarbetare utfört skogsarbete medräknas endast om det utförts mot samma lön som jordbruksarbetet. Beträffande den använda yrkesgrupperingen, som framgår av förspalten i tab 18, kan nämnas att till gruppen "specialarbetare" räknas maskinskötare, lastbilsförare, smeder och reparatörer. Gruppen "övriga lantarbetare", som motsvarar gruppen "egentliga lantarbetare" i statistiken för tidigare år, består av arbetare för vilka inte någon särskild yrkesspecialitet uppgivits.

Särskilda uppgifter inhämtas om hur den kontanta lönen för ackordsarbete fördelar sig på olika slag av dylikt arbete. "Fria naturaprodukter" — t ex mjölk eller bränsle — värderas av uppgiftslämnaren enligt gällande marknadspriser. För fritt logi, fri bostad, fri kost och fri tvätt anges under vilken tidsperiod respektive förmån åtnjutits samt förmånens omfattning.

Blanketterna utsänds direkt till de berörda brukarna, medan insamlingen sker under medverkan av lantbruksnämnderna i respekti-

Tabell 18 Genomsnittliga timförtjänster samt timförtjänsternas spridning år 1968 för manliga lantarbetare i åldern 18-64 år

Average hourly earnings and the variation in hourly earnings for male farm workers in the age group 18-64

m k = med kollektivavtal; u k = utan kollektivavtal

m k = with collective agreement; u k = without collective agreement

Kategori	Timförtjänst, öre				
		Genomsnittlig förtjänst ¹	Undre kvartil ²	Median ²	Övre kvartil ²
Arbetare utan naturaförmåner					
Rättare	m k	1 051	960	1 028	1 130
Traktorförare	m k	931	870	917	968
	u k	900	774	888	1 000
Ladugårdsförmän	m k	1 204	1 053	1 138	1 370
Djurskötare	m k	1 027	945	1 000	1 100
	u k	852	655	750	884
Specialarbetare	m k	1 024	943	994	1 068
Övriga lantarbetare	m k	875	782	827	905
	u k	756	625	787	850
Arbetare med kost och logi					
Övriga lantarbetare	u k	640	357	591	869
Samtliga arbetare (oavsett löneform)	m k	967	838	919	1 000
	u k	733	608	783	888
	Totalt	896	713	844	954
Rättare	m k	1 065	962	1 042	1 139
Traktorförare	m k	931	870	917	972
	u k	879	874	898	1 002
Ladugårdsförmän	m k	1 214	1 067	1 183	1 366
Djurskötare	m k	1 016	935	998	1 086
	u k	646	465	701	800
Specialarbetare	m k	1 027	943	994	1 071
Övriga lantarbetare	m k	874	781	831	908
	u k	699	600	757	846

¹ Se texten. — ² Om arbetare i en viss grupp ordnas i stigande följd efter förtjänstens storlek, är undre kvartilen, medianen och övre kvartilen den förtjänst som uppnås eller överskrids av resp 75, 50 och 25 % av samtliga arbetare i gruppen. Median- och kvartiltimförtjänsterna avser de *individuella* genomsnittliga timförtjänsterna.

ve län enligt Kungl Maj:ts kungörelse den 25 maj 1967 (nr 418) om uppgifter till lantarbetarstatistiken. Före 1967 insamlades uppgifterna genom hushållningssällskapens medverkan.

Resultatberäkning

Användbara blanketter inkom från 2 844 brukningsenheter. För varje redovisad arbetare överförs flertalet uppgifter till ett hålkort. Beräkningen av de i tabellerna redovisade genomsnittsförtjänsterna sker maskinellt. Härvid uppräknas primäruppgifterna för brukningsenheterna i varje storleksgrupp med en

faktor som utgörs av kvoten mellan hela antalet brukningsenheter (enligt senaste jordbruksräkning) inom storleksgruppen och antalet brukningsenheter från vilka svar erhålls.

Den *genomsnittliga timförtjänsten* för olika grupper framräknas på så sätt att den sammanlagda lönesumman för samtliga arbetare inom respektive grupp divideras med det antal arbetstimmar som dessa arbetare utfört mot tidlön. Den *individuella genomsnittliga timförtjänsten* definieras som kvoten mellan en arbetares lönesumma och det antal arbetstimmar han utfört mot tidlön. Den *genomsnittliga årsförtjänsten* erhålls genom att di-

videra summan av arbetarnas förtjänster under året med antalet arbetare; vid dessa beräkningar medtas dock endast arbetare med minst 230 arbetsdagar under året hos den arbetsgivare som lämnat uppgifterna. Vid beräkningarna av årsförtjänsten medtas lön för ackordsarbete i lönesummorna men inte vid timförtjänstberäkningarna.

Vid bearbetningen av materialet värderas fr o m undersökningen 1968 förmånen av fritt logi och fri bostad enligt de värden som fastställs av prövningsnämnderna till ledning vid taxeringen. Dessförinnan användes fr o m 1952 års undersökning de i gällande kollektivavtal föreskrivna nyttjanderättsavgifterna.

Tidigare värderades naturaförmånerna av uppgiftslämnarna själva efter vissa regler.

Resultat

Vissa huvudresultat för manliga lantarbetare i åldern 18—64 år från 1968 års undersökning redovisas i tab 18—21.

I tab 18 lämnas uppgifter om timförtjänsternas genomsnittliga storlek samt om timförtjänsternas spridning. Tab 19 innehåller uppgifter om tim- och årsförtjänsterna inom olika storleksgrupper av jordbruk. I tab 20 redovisas timförtjänsternas sammansättning.

Tabell 19 Tim- och årsförtjänsternas spridning år 1968 för manliga lantarbetare i åldern 18—64 år på brukningsenheter av olika storlek

The variation in hourly and annual earnings for male farm workers in the age group 18—64 on holdings of different size

m k = med kollektivavtal; u k = utan kollektivavtal

m k = with collective agreement; u k = without collective agreement

Storleksgrupp (hektar åker); kategori		Timförtjänst, öre			Årsförtjänst, kronor		
		Undre kvartil ¹	Median ¹	Övre kvartil ¹	Undre kvartil ¹	Median ¹	Övre kvartil ¹
<i>10,1—20,0 hektar</i>							
Samtliga arbetare (oavsett yrke)	u k	609	800	850	—	—	—
	Totalt	659	795	829	—	—	—
Övriga lantarbetare	u k	600	793	810	—	—	—
<i>20,1—50,0 hektar</i>							
Samtliga arbetare (oavsett yrke)	m k	799	883	938	—	—	—
	u k	600	713	869	—	—	—
	Totalt	621	774	900	—	—	—
Övriga lantarbetare	u k	600	713	869	—	—	—
<i>Över 50,0 hektar</i>							
Samtliga arbetare (oavsett yrke)	m k	867	934	1 011	19 050	20 960	23 320
	u k	714	847	961	14 050	17 660	21 080
	Totalt	844	924	1 002	18 700	20 690	23 160
Rättare	m k	976	1 047	1 148	20 780	22 470	24 510
Traktorförare	m k	878	924	978	18 690	19 900	21 570
	u k	807	900	1 000	17 250	19 300	20 840
Ladugårdsförmän	m k	1 067	1 183	1 366	24 800	28 010	29 990
Djurskötare	m k	937	998	1 081	20 580	22 880	25 490
	u k	543	791	946	—	—	—
Specialarbetare	m k	943	994	1 071	19 560	21 110	23 000
Övriga lantarbetare	m k	788	856	925	16 450	18 450	20 140
	u k	676	800	896	11 730	15 640	18 350

¹ Se not till tab 18.

Tabell 20 Timförtjänsternas sammansättning år 1968 för manliga lantarbetare i åldern 18–64 år (oavsett löneform)

Composition of hourly earnings for male farm workers in the age group 18–64

m k = med kollektivavtal; u k = utan kollektivavtal

m k = with collective agreement; u k = without collective agreement

Kategori		Total genom- snittlig timför- tjänst ¹ , öre	Därav (öre)				
			Kontant tidlön ² (exkl över- tidstillägg)	Övertids- tillägg	Semester- lön och semester- ersättning	Provisjo- ner och övriga kontanta ersätt- ningar	Naturaför- månar
Rättare	m k	1 065	941	33	65	16	10
Traktorförare	m k	931	834	25	67	2	3
	u k	879	797	10	47	1	25
Ladugårdsförmän	m k	1 214	1 030	17	79	75	13
Djurskötare	m k	1 016	896	18	70	26	6
	u k	646	536	1	14	—	95
Specialarbetare	m k	1 027	923	19	73	11	1
Övriga lantarbetare	m k	874	795	13	58	2	5
	u k	699	610	—	12	—	77

¹ Se texten. — ² Här ingår grundlön, ackordskompensation vid ersättartjänstgöring på sön- och helgdagar, vid förberedelse- och avslutningsarbete samt vid annat övertidsarbete, tillägg för obehövad arbetstid och månadstillägg för skolad rättare, reparatör eller skolad djurskötare i förmansställning.

Tab 21 slutligen visar de beräknade genomsnittliga förtjänsterna för vissa grupper av lantarbetare under perioden 1946—1968.

Av tabelluppgifterna framgår bl a att den genomsnittliga timförtjänsten för män steg med 8 % från 1967 till 1968. Vidare noteras att den genomsnittliga timförtjänsten 1968 inom gruppen »övriga lantarbetare utan naturaförmånar» var 16 % högre på bruksenheter där kollektivavtal tillämpades än på övriga bruksenheter.

Övrig publicering

Utförliga redogörelser för metodik och resultat har årligen from 1952 redovisats i Löner, Del 2 (SOS). Dessförinnan skedde redovisningen i Lönestatistik årsbok. Uppgifter om lantarbetarnas löner år 1968 återfinns i Statistiska meddelanden Am 1969:59 samt i Löner 1968, Del 2 (SOS).

Tabell 21 Genomsnittliga tim- och årsförtjänster åren 1946–1968 för manliga lantarbetare i åldern 18–64 år¹

Average hourly and annual earnings for male farm workers in the age group 18–64

m k = med kollektivavtal; u k = utan kollektivavtal

m k = with collective agreement; u k = without collective agreement

År	Samtliga yrkes- grupper (oavsett löneform och kollektivavtal)	Traktorförare utan naturaför- månar, m k	Djurskötare ² utan naturaför- månar, m k	Övriga lant- arbetare utan naturaförmånar, u k	Övriga lant- arbetare med kost och logi, u k
<i>Timförtjänster, öre</i>					
1968	896	931	1 027	756	640
1967	827	867	945	723	493
1966	752	808	874	596	..
1965	686	723	774	611	..
1964	627	670	717	530	397
1963	584	614	649	505	396
1962	531	564	590	444	362
1961	479	504	535	418	332
1960	433	452	477	394	328
1959	391	398	428	364	332
1958	374	387	414	342	304
1957	354	364	393	350	259
1956	332	345	367	311	255
1955	312	323	345	303	239
1954	284	292	310	273	228
1953	277	277	294	262	229
1952	273	273	289	258	230
1951	218	218	232	..	..
1950	191	189	204	..	..
1949	184	184	198	..	..
1948	177	179	190	..	..
1947	147	151	156	..	..
1946	135	139	143	..	..
<i>Årsförtjänster, kronor³</i>					
1968	19 300	20 110	23 080	..	..
1967	17 790	18 830	21 490	..	..
1966	16 839	17 493	20 460	..	..
1965	14 911	16 041	18 170	..	..
1964	13 848	14 666	16 847	..	..
1963	12 902	13 650	15 639	..	..
1962	11 819	12 495	14 504	..	6 855
1961	10 551	11 309	13 143	..	6 212
1960	9 747	10 061	12 180	..	6 409
1959	8 939	9 151	10 635	..	6 802
1958	8 825	9 052	10 608	..	6 398
1957	8 338	8 713	10 269	..	5 521
1956	7 851	8 170	9 596	7 464	..
1955	7 386	7 693	8 955	..	5 202
1954	6 738	7 055	8 142	..	..
1953	6 830	6 659	7 476	6 242	5 519
1952	6 729	6 570	7 486	6 210	5 515
1951	5 322	5 284	5 982	..	..
1950	4 638	4 604	5 166	..	..
1949	4 450	4 397	5 008	..	..
1948	4 301	4 328	4 851	..	..
1947	3 603	3 605	4 014	..	..
1946	3 296	3 346	3 717	..	..

¹ T o m 1951 avses arbetare över 18 år. — ² T o m 1951 exkl fodermarskar och stalldrängar. — ³ T o m 1966 för arbetare med minst 250 arbetsdagar per år, fr o m 1967 minst 230 arbetsdagar.

3.6. Sysselsättningen inom enskilt skogsbruk

Statistiska centralbyrån — tidigare arbetsmarknadsstyrelsen — utför varje år i februari, maj, augusti och november särskilda undersökningar rörande sysselsättningen inom det enskilda skogsbruket. Dessa undersökningar baseras på uppgifter för ett slumpmässigt urval av brukningsenheter i RLFs jordbruksregister (se s 35).

Undersökningarnas genomförande

I det ursprungliga urvalet (uttaget år 1957), ingick sammanlagt 6 010 brukningsenheter, motsvarande $\frac{1}{29}$ av de i RLF-registret medtagna enheterna, med minst 25 hektar skogsmark i norra Sverige eller med minst 10 hektar skogsmark i mellersta och södra Sverige. Av de ursprungligen uttagna brukningsenhetererna har en del enheter på grund av olika slags förändringar, t ex sammanslagning med andra brukningsenheter eller uppdelning på flera enheter, borttagits ur undersökningsurvalet. För åren 1965—1969 har totalantalet uppgiftslämnare vid undersökningarna varierat mellan 4 863 och 5 607.

På särskilda blanketter, vilka utsänds direkt till uppgiftslämnarna, skall vid varje undersökningstillfälle uppgifter lämnas om sysselsättningen i skogsarbete för gårdens räkning under en viss angiven vecka. Uppgifterna skall avse antalet dagsverken som utförts på

gårdens skogsareal beträffande leverans- och husbehovsvirke samt skogsvård och andra skogsarbeten. Som ett dagsverke räknas 6 à 8 timmars arbetsdag. Skilda uppgifter anges för å ena sidan skogsägaren och dennes familjemedlemmar över 15 år, å andra sidan fast och tillfälligt lejd arbetskraft.

Vid bearbetningen multipliceras de redovisade uppgifterna om antalet dagsverken med talet 28, dvs med inverterade värdet av den ursprungliga urvalskvoten.

Resultat

I tab 22 redovisas resultat från undersökningarna för åren 1965—1969. Av uppgifterna framgår bl a att antalet dagsverken totalt sett, som utförts under respektive mätveckor, varierar starkt under året.

Antalet dagsverken var lägst i augusti under samtliga år och högst i februari alla år utom 1966 och 1969, då det högsta antalet redovisades i november.

Övrig publicering

Resultaten från undersökningarna rörande sysselsättningen inom enskilt skogsbruk redovisas fortlöpande i Statistiska meddelanden. Uppgifter från 1969 års undersökningar i februari, maj, augusti och november finns publicerade i nr Am 1968:23, 36, 49 resp 1970:5.

Tabell 22 Sysselsättningen inom enskilt skogsbruk under vissa veckor åren 1965-1969

Employment in private forestry during specified weeks

År; vecka	Antal dagsverken, i 1 000-tal, utförda av								Summa dagsverken, i 000-tal			
	Lejd arbetskraft				Skogsägarna och deras familjer							
	Södra Sve-rige ¹	Mellersta Sve-rige ²	Norra Sverige	Hela riket	Södra Sve-rige ¹	Mellersta Sve-rige ²	Norra Sverige	Hela riket	Södra Sve-rige ¹	Mellersta Sve-rige ²	Norra Sverige	Hela riket
<i>1969</i>												
10-15 nov	63	44	18	125	121	49	54	224	184	93	72	349
11-16 aug	19	18	11	48	32	14	22	68	51	32	33	116
5-19 maj	52	22	12	86	59	23	36	118	111	45	48	204
10-15 febr	48	30	21	99	71	31	29	131	119	61	50	230
<i>1968</i>												
11-16 nov	51	35	26	112	71	30	50	151	122	65	76	263
12-17 aug	28	20	20	68	42	15	31	88	70	35	51	156
13-18 maj	55	28	21	104	58	23	38	119	113	51	59	223
12-17 febr	62	38	25	125	82	40	45	167	144	78	70	292
<i>1967</i>												
6-11 nov	37	36	28	101	53	27	58	138	90	63	86	239
7-12 aug	37	27	19	83	52	21	37	110	89	48	56	193
8-13 maj	60	43	30	133	57	29	56	142	117	72	86	275
13-18 febr	78	54	29	161	129	61	51	241	207	115	80	402
<i>1966</i>												
7-12 nov	42	44	35	121	70	40	80	190	112	84	115	311
8-13 aug	34	29	16	79	54	25	39	118	88	54	55	197
9-14 maj	54	37	31	122	63	32	55	150	117	69	86	272
7-12 febr	35	33	21	89	61	22	43	126	96	55	64	215
<i>1965</i>												
8-13 nov	43	44	38	125	52	32	80	164	95	76	118	289
9-14 aug	33	27	23	83	41	17	37	95	74	44	60	178
10-15 maj	60	44	25	129	58	25	54	137	118	69	79	266
8-13 febr	102	78	45	225	157	75	80	312	259	153	125	537

¹ Omfattar Götalands södra slättbygder, Götalands mellanbygder, Götalands skogsbygder samt Götalands norra slättbygder. — ² Omfattar Svealands slättbygder samt Svealands skogsbygder.

4. Fastigheter och byggnader

Real estates and buildings

4.1. Lantbrukets företagsregister

Uppgifter om existerande bestånd av bostäder och ekonomibyggnader inhämtades, i samband med uppgiftsinsamlingen i juni 1969 till lantbrukets företagsregister, från brukningsenheter som hade mer än 10 hektar åker den 26 juni 1968 och kommer i fortsättningen att inhämtas med vissa intervaller. För närmare information om registret hänvisas till avsnitt 2.1. s 33. Statistiska bearbetningar av dessa uppgifter föreligger inte. Från 1970 inhämtas årligen från samtliga brukningsenheter med mer än 2 hektar åker uppgift om huruvida nybyggnadsverksamhet förekommit eller inte. Kompletteringsundersökningar baserade på telefon- och besöksintervjuer genomförs sedan för enheter som redovisat nybyggnadsverksamhet. Härigenom överförs på centralbyrån den nybyggnadsinventering som utförs vid institutionen för lantbrukets byggnadsteknik (se s 83).

4.2. Jordbruksfastigheternas taxeringsvärden

Uppgifter om taxeringsutfallet (enligt taxeringsnämndernas beslut) sammanställs och

publiceras årligen av statistiska centralbyrån. I föreliggande avsnitt redovisas i huvudsak vissa data rörande jordbruksfastigheternas taxeringsvärden enligt statistiken för taxeringsåret 1969. Dessutom lämnas motsvarande uppgifter enligt de allmänna fastighetstaxeringarna sedan 1945. Resultat från taxeringsstatistiken finns även intagna i kapitlet "Jordbruksekonomiska uppgifter" (s 280).

Sedan 1967 års särskilda fastighetstaxering tillämpas ADB-mässig redovisning av fastighetsbeståndet. Detta innebär bl a att stomme till fastighetslängd jämte avskrifter framställs distriktsvis med dator på de olika länsdatakontoren. De tidigare till centralbyrån från de lokala skattemyndigheterna insända sammandragen över den av taxeringsnämnderna verkställda fastighetstaxeringen har därför ersatts av hålkort. Länsstyrelserna ombesörjer att hålkorten översänds till centralbyrån i enlighet med taxeringskungörelsen den 27 juni 1957 (nr 513).

Undersökningens genomförande

Allmänna fastighetstaxeringar har under efterkrigstiden ägt rum 1945, 1952, 1957 och 1965. I fortsättningen kommer de att utföras vart femte år.

Under år då allmän fastighetstaxering icke sker skall i vissa fall sk särskild fastighetstaxering verkställas. De vanligaste fallen av dylik taxering är nytaxering av avstyckade tomter samt omtaxering av fastighet, vars värde genom ny-, till- eller ombyggnad väsentligt förhöjts. Om nytaxering icke ägt rum upptas vid taxeringen fastighetens värde till det vid den senaste allmänna fastighetstaxeringen åsatta. Detta innebär att förändringarna år från år i fråga om fastighetsvärdena — bortsett från år då allmän taxering äger

Tabell 23 Jordbruksfastigheternas taxeringsvärden enligt fastighetstaxeringen år 1969. 1 000-tal kronor

Assessed values of agricultural taxable real estates according to the assessment

Område	Fastighet ägd av fysisk person, oskift dödsbo eller familjestiftelse ¹				Fastighet ägd av annan juridisk person än oskift dödsbo eller familjestiftelse ²				Samtliga fastigheter			
	Jordbruksvärde	Skogsvärde	Tomt- och industrivärde	Summa	Jordbruksvärde	Skogsvärde	Tomt- och industrivärde	Summa	Jordbruksvärde	Skogsvärde	Tomt- och industrivärde	Summa
<i>Län</i>												
Stockholms	374 742	124 064	25 874	524 680	145 992	90 957	72 888	309 837	520 734	215 021	98 762	834 517
Uppsala	337 449	72 613	1 630	411 692	155 087	132 059	17 721	304 867	492 536	204 672	19 351	716 559
Södermanlands	487 915	171 654	8 105	667 674	95 092	81 993	8 362	185 447	583 007	253 647	16 467	853 121
Östergötlands	850 256	329 746	2 739	1 182 741	195 228	208 542	17 518	421 288	1 045 484	538 288	20 257	1 604 029
Jönköpings	583 885	514 505	4 935	1 103 325	75 763	132 327	8 416	216 506	659 648	646 832	13 351	1 319 831
Kronobergs	504 317	350 711	1 147	856 175	67 592	134 529	2 557	204 678	571 909	485 240	3 704	1 060 853
Kalmar	656 494	480 693	4 765	1 141 952	105 984	172 387	4 777	283 148	762 478	653 080	9 542	1 425 100
Gotlands	216 415	32 190	866	249 471	12 560	5 713	1 020	19 293	228 975	37 903	1 886	268 764
Blekinge	296 879	118 351	2 005	417 235	26 027	21 142	3 986	51 155	322 906	139 493	5 991	468 390
Kristianstads	1 156 727	139 526	9 201	1 305 454	129 644	43 998	6 350	179 992	1 286 371	183 524	15 551	1 485 446
Malmöhus	1 780 776	34 089	7 200	1 822 065	416 281	15 696	15 587	447 564	2 197 057	49 785	22 787	2 269 629
Hallands	681 822	105 181	9 651	796 654	69 771	27 416	5 567	102 754	751 593	132 597	15 218	899 408
Göteborgs o Bohus	358 311	65 570	13 961	437 842	69 354	19 878	36 420	125 652	427 665	85 448	50 381	563 494
Älvsborgs	736 560	448 635	4 935	1 190 130	85 886	120 821	14 857	221 564	822 446	569 456	19 792	1 411 694
Skaraborgs	920 807	203 131	2 815	1 126 753	142 793	91 827	4 808	239 428	1 063 600	294 958	7 623	1 366 181
Värmlands	617 048	453 525	2 268	1 072 841	159 137	399 295	2 029	560 461	776 185	852 820	4 297	1 633 302
Örebro	419 251	177 303	2 493	599 047	130 143	265 117	9 362	404 622	549 394	442 420	11 855	1 003 669
Västmanlands	358 759	121 635	1 361	481 755	117 945	151 359	3 759	273 063	476 704	272 994	5 120	754 818
Kopparbergs	504 101	334 441	3 610	842 152	109 991	506 802	8 424	625 217	614 092	841 243	12 034	1 467 369
Gävleborgs	354 261	295 934	1 459	651 654	100 452	400 599	9 917	510 968	454 713	696 533	11 376	1 162 622
Västernorrlands	341 682	228 652	2 225	572 559	61 913	325 826	3 347	391 086	403 595	554 478	5 572	963 645
Jämtlands	304 097	181 856	1 111	487 064	74 306	251 110	777	326 193	378 403	432 966	1 888	813 257
Västerbottens	538 990	227 529	3 147	769 666	50 999	361 027	1 756	413 782	589 989	588 556	4 903	1 183 448
Norrbottnens	352 190	115 323	2 469	469 982	49 169	266 414	3 703	319 286	401 359	381 737	6 172	789 268
<i>Hela riket</i>												
1969	13 733 734	5 326 857	119 972	19 180 563	2 647 109	4 226 834	263 908	7 137 851	16 380 843	9 553 691	383 880	26 318 414
1968	13 816 365	5 348 753	130 997	19 296 115	2 588 595	4 193 859	260 217	7 042 671	16 404 960	9 542 612	391 214	26 338 786
1967	14 013 151	5 413 973	155 966	19 583 090	2 458 278	4 190 691	251 005	6 899 974	16 471 429	9 604 664	406 971	26 483 064
1966	15 603 292	7 227 412	343 263	23 173 967	821 171	2 316 533	69 506	3 207 210	16 424 463	9 543 945	412 769	26 381 177
1965	15 619 134	7 242 395	362 805	23 224 334	809 461	2 320 553	71 065	3 201 079	16 428 595	9 562 948	433 870	26 425 413
1964	12 046 905	7 078 245	117 790	19 242 940	579 939	2 175 061	21 347	2 776 347	12 626 844	9 253 306	139 137	22 019 287
1957	12 077 613	7 126 046	138 844	19 342 503	554 582	2 212 556	23 364	2 790 502	12 632 195	9 338 602	162 208	22 133 005
1952	8 728 201	3 364 540	125 809	12 218 550	505 696	969 160	20 300	1 495 156	9 233 897	4 333 700	146 109	13 713 706
1945	5 684 958	1 870 880	112 186	7 668 024	346 135	603 859	22 204	972 196	6 031 091	2 474 739	134 390	8 640 220

¹ Inkl fastighet ägd av annan juridisk person än aktiebolag åren 1945, 1952, 1957 samt 1964–1966. — ² Uppgifterna för åren 1945, 1952, 1957 samt 1964–1966 avser fastighet ägd av svenskt aktiebolag.

rum — blir förhållandevis små, speciellt för jordbruksfastigheter.

Resultat

I *tab 23* lämnas med fördelning på olika ägarekategorier uppgifter om de vid 1969 års fastighetstaxering åsatta värdena på jordbruksfastigheter. Enligt sammanställningen uppgick de skattepliktiga jordbruksfastigheternas sammanlagda taxeringsvärden 1969 till 26 318 milj kronor, varav 19 181 milj belöpte sig på fastigheter ägda av fysisk person, oskift dödsbo eller familjestiftelse. Sedan allmänna fastighetstaxeringen 1945 redovisas en ökning av taxeringsvärdet för samtliga jordbruksfastigheter med 17 678 milj kronor (205 %).

Av det totala fastighetsvärdet 1969 för skattepliktig jordbruksfastighet utgjorde jordbruksvärdet 62 %, skogsvärdet 36 % samt tomt- och industrivärdet 2 %. Med jordbruksvärdet förstås fastighetens värde utom värdet av växande skog (skogsvärdet) och med tomt- och industrivärde det värde som fastigheten eller del därav har utöver jordbruksvärdet och skogsvärdet, på grund av att till fastigheten hörande mark kan tillgodogöras för annat ändamål än jordbruk med binärningar eller skogsbruk.

Övrig publicering

Detaljuppgifter om taxeringsutfallet vid de särskilda fastighetstaxeringarna har av statistiska centralbyrån årligen redovisats i publikationen Skattetaxeringarna samt fördelningen av inkomst och förmögenhet (SOS) om taxeringsåret 1967 och därefter i publikationen Taxeringsutfallet (SOS). Resultaten från de allmänna fastighetstaxeringarna har tidigare publicerats i serien Sveriges offentliga utredningar (SOU) men kommer fr o m 1970 att redovisas i Allmän fastighetstaxering (SOS). En sammanfattande översikt över fastighetsvärden för åren 1922—1958 återfinns i Statistisk tidskrift 1959:1.

4.3. Jordbruksfastigheternas priser

Statistiska centralbyrån upprättar årligen statistik över priser på jordbruksfastigheter för vilka lagfart söks på grund av köp vid frivillig försäljning. En översyn av statistiken utfördes år 1965, varvid systemet för uppgiftsinsamlingen lades om, medan statistikens innehåll i huvudsak förblev oförändrat. Bedömningen av vilka köp som skall medtas i statistiken, vilken tidigare helt gjorts av uppgiftslämnarna, fördelades mellan centralbyrån och uppgiftslämnarna. Till följd av detta är uppgifterna fr o m 1965 inte helt jämförbara med uppgifter för tidigare år.

Undersökningens genomförande

Statistiken grundar sig på lagfartsunderrättelser från inskrivningsdomarna, vilka kompletteras med uppgifter från taxeringslängderna om taxeringsvärde, areal, församling m.m. Statistiken omfattar i princip frivilliga köp av fastigheter taxerade som jordbruksfastighet. För att ett köp skall medtas i statistiken erfordras dock att a) fastighetens taxeringsvärde överstiger 5 000 kronor, b) lagfart söks inom sex månader från köpekontraktets datum, c) köpet inte avsevärt avviker från prisbildningen på normala, självständiga jordbruksfastigheter. Förvärv på exekutiv auktion, genom inlösen, expropriation eller annat s k extinktivt fång, ingår enligt anvisningarna ej i redovisningen. Även vissa frivilliga köp, vilka inte kan anses representativa för prisbildningen på den allmänna fastighetsmarknaden, lämnas utanför statistiken. Hit hör exempelvis de s k släktköpen.

Resultat

I *tab 24* redovisas antalet under 1967 försålda fastigheter, den totala köpeskillingen och det sammanlagda taxeringsvärdet för dessa samt den s k överprisprocenten inom län och

Tabell 24 Köpeskillingar och taxeringsvärden för år 1967 frivilligt försålda jordbruksfastigheter

Market prices and assessed values of agricultural real estates voluntarily sold

Område	Antal köp	Köpeskilling, 1 000-tal kro- nor	Taxerings- värde, 1 000- tal kronor	Överprisprocent ¹	
				Vägd	Ovägd
<i>Län</i>					
Stockholms (och stad)	16	3 732,5	1 429,5	161,1	107,6
Uppsala	30	3 192,9	1 961,8	62,8	73,0
Södermanlands	48	7 881,4	4 400,4	79,1	77,0
Östergötlands	110	26 603,5	13 138,0	102,5	94,0
Jönköpings	77	11 158,9	5 747,1	94,2	84,5
Kronobergs	85	7 148,0	3 853,1	85,5	92,4
Kalmar	62	17 787,9	8 954,1	98,7	98,2
Gotlands	24	2 124,9	1 267,0	67,7	75,7
Blekinge	34	5 530,2	3 121,9	77,1	68,4
Kristianstads	152	20 614,5	10 894,2	89,2	89,2
Malmöhus	202	37 358,5	17 595,9	112,3	96,3
Hallands	52	9 543,4	5 401,1	76,7	76,6
Göteborgs o Bohus	35	2 346,5	1 329,9	76,4	79,0
Älvsborgs	175	19 218,2	10 841,7	77,3	77,4
Skaraborgs	193	16 092,2	8 915,2	80,5	81,6
Värmlands	93	7 814,6	4 921,1	58,8	66,7
Örebro	98	10 425,1	5 835,5	78,6	83,4
Västmanlands	42	6 747,5	4 118,5	63,8	65,7
Kopparbergs	31	2 502,5	1 648,3	51,8	52,1
Gävleborgs	76	4 900,0	3 045,1	60,9	63,1
Västernorrlands	83	4 320,6	2 307,6	87,2	75,8
Jämtlands	54	1 998,4	1 388,6	43,9	46,7
Västerbottens	82	4 534,8	2 706,1	67,6	51,8
Norrbottens	42	2 098,8	1 058,1	98,4	77,6
<i>Produktionsområden</i>					
Götalands södra slättbygder	190	43 278,5	20 840,3	107,7	95,1
» mellanbygder	178	23 651,6	12 827,0	84,4	81,8
» norra slättbygder	266	33 760,3	17 757,8	90,1	78,9
Svealands slättbygder	221	28 913,5	16 660,8	73,5	74,0
Götalands skogsbygder	525	68 589,1	36 427,9	88,3	87,9
Mellersta Sveriges skogsbygder	176	19 707,4	10 897,5	80,8	80,4
Nedre Norrland	207	10 912,8	6 523,6	67,3	65,2
Övre Norrland	133	6 862,6	3 944,9	74,0	58,3
<i>Hela riket</i>					
1967	1 896	235 675,8	125 879,8	87,2	79,9
1966	1 870	191 143,7	109 032,1	75,3	70,3
1965	2 025	165 418,6	109 970,4	50,4	52,6

¹ Se texten.

Tabell 25 Köpeskillingar och taxeringsvärden för år 1967 frivilligt försälda jordbruksfastigheter fördelade efter taxeringsvärdet

Område	Taxeringsvärde, kronor						
	5 100 – 20 000				20 100 – 50 000		
	Antal köp	Köpeskilling, 1 000-tal kronor	Tax.-värde, 1 000-tal kronor	Överpris- procent ¹ , vägd	Antal köp	Köpeskilling, 1 000-tal kronor	Tax.-värde, 1 000-tal kronor
<i>Län</i>							
Stockholms (och stad)	2	70,0	37,2	88,2	7	543,5	298,9
Uppsala	2	70,5	35,9	96,4	10	641,5	327,5
Södermanlands	2	55,0	31,6	74,1	19	1 265,1	697,7
Östergötlands	11	304,6	148,0	105,8	27	1 803,5	901,4
Jönköpings	10	311,9	156,2	99,7	33	2 066,8	1 138,1
Kronobergs	21	760,0	344,4	120,7	35	2 101,9	1 120,9
Kalmar	12	349,0	173,0	101,7	22	1 614,2	814,5
Gotlands	11	186,1	106,2	75,2	7	580,0	264,6
Blekinge	9	225,2	135,7	66,0	7	447,0	246,7
Kristianstads	23	797,2	373,0	113,7	50	2 858,8	1 509,1
Malmöhus	30	802,3	450,7	78,0	70	4 630,1	2 388,3
Hallands	1	32,0	11,8	171,2	18	1 175,2	633,5
Göteborgs o Bohus	13	293,5	176,5	66,3	15	947,0	488,8
Älvsborgs	34	905,7	483,1	87,5	71	4 106,0	2 363,6
Skaraborgs	63	1 525,3	821,0	85,8	72	4 266,0	2 435,0
Värmlands	32	857,0	460,6	86,1	37	1 922,0	1 216,3
Örebro	25	795,5	377,3	110,8	38	2 425,1	1 404,5
Västmanlands	3	94,0	39,4	138,6	11	645,0	387,9
Kopparbergs	10	237,5	145,3	63,5	9	376,0	266,6
Gävleborgs	25	614,3	354,4	73,3	36	1 871,2	1 193,4
Västernorrlands	45	1 010,1	607,1	66,4	27	1 650,2	951,5
Jämtlands	32	655,8	465,4	40,9	17	762,0	489,6
Västerbottens	18	371,0	255,2	45,4	52	2 417,2	1 657,8
Norrbottnens	20	434,8	279,6	55,5	19	1 083,0	544,3
<i>Hela riket</i>							
1967	454	11 758,3	6 468,6	81,8	709	42 198,3	23 740,5
1966	405	10 168,6	5 774,8	76,1	763	42 894,0	25 786,3
1965	475	11 115,6	6 697,1	66,0	796	38 962,7	26 354,0

¹ Se texten.

produktionsområden. Överprisprocenten anger förhållandet mellan å ena sidan skillnaden mellan köpeskilling och taxeringsvärde samt å andra sidan taxeringsvärdet. Den har beräknats dels som ett ovägt medeltal av alla överprisprocenter, dels som en med taxeringsvärdena vägd genomsnittsprocent.

För 1967 lämnas i tab 25 motsvarande uppgifter med fördelning efter taxeringsvärdet och i tab 26 med fördelning efter åkerarealen.

I tab 27 redovisas uppgifter för 1966 och 1967 om köpens fördelning på vissa köpare- och säljarekategorier.

Market prices and assessed values of agricultural real estates voluntarily sold distributed by the assessed value

50 100 – 100 000					Över 100 000			
Överpris- procent ¹ , vägd	Antal köp	Köpeskilling, 1 000-tal kronor	Tax.-värde, 1 000-tal kronor	Överpris- procent ¹ , vägd	Antal köp	Köpeskilling, 1 000-tal kronor	Tax.-värde, 1 000-tal kronor	Överpris- procent ¹ , vägd
81,8	4	499,0	290,5	71,8	3	2 620,0	802,9	226,3
95,9	14	1 730,9	1 060,4	63,2	4	750,0	538,0	39,4
81,3	16	2 089,5	1 156,0	80,8	11	4 471,8	2 515,1	77,8
100,1	28	3 655,0	1 985,0	84,1	44	20 840,4	10 103,6	106,3
81,6	23	2 768,7	1 598,7	73,2	11	6 011,5	2 854,1	110,6
87,5	25	3 145,5	1 805,8	74,2	4	1 140,6	582,0	96,0
98,2	9	1 398,7	690,1	102,7	19	14 426,0	7 276,5	98,3
119,2	3	313,8	235,2	33,4	3	1 045,0	661,0	58,1
81,2	7	820,0	522,3	57,0	11	4 038,0	2 217,2	82,1
89,4	50	6 660,2	3 655,8	82,2	29	10 298,3	5 356,3	92,3
93,9	48	6 629,1	3 527,3	87,9	54	25 297,0	11 229,6	125,3
85,5	15	1 956,2	1 153,7	69,6	18	6 380,0	3 602,1	77,1
93,7	4	533,0	285,7	86,6	3	573,0	378,9	51,2
73,7	43	5 306,0	3 016,0	75,9	27	8 900,5	4 979,0	78,8
75,2	38	4 764,9	2 602,2	83,1	20	5 536,0	3 057,0	81,1
58,0	15	1 540,6	1 017,4	51,4	9	3 495,0	2 226,8	57,0
72,7	25	2 997,5	1 692,7	77,1	10	4 207,0	2 361,0	78,2
66,3	10	1 214,0	775,7	56,5	18	4 794,5	2 915,5	64,4
41,0	9	759,0	556,2	36,5	3	1 130,0	680,2	66,1
56,8	9	1 240,5	699,4	77,4	6	1 174,0	797,9	47,1
73,4	11	1 660,3	749,0	121,7	—	—	—	—
55,6	4	305,6	215,6	41,7	1	275,0	218,0	26,1
45,8	10	1 040,6	577,2	80,3	2	706,0	215,9	227,0
99,0	3	581,0	234,2	148,1	—	—	—	—
77,7	423	53 609,6	30 102,1	78,1	310	128 109,6	65 568,6	95,4
66,3	457	53 032,2	31 954,3	66,0	245	85 048,9	45 516,7	86,9
47,8	523	53 127,7	36 463,9	45,7	231	62 212,6	40 455,4	53,8

Övrig publicering

Detaljerade resultat från undersökningen med bl a redovisning för naturliga jordbruksområden ges årligen i Statistiska meddelanden. Beträffande undersökningen för 1966 hänvi-

sas till nr R 1968:27 och för 1967 till nr P 1969:6.

Vidare återfinns en sammanfattande redogörelse för perioden 1957—1964 i nr R 1966:28.

Tabell 26 Köpeskillingar och taxeringsvärden för år 1967 frivilligt försålda jordbruksfastigheter inom olika storleksgrupper

Avser jordbruksfastigheter med ett värde av skog och skogsmark uppgående till högst 25 % av totala taxeringsvärdet

Område	Storleksgrupp, hektar åker									
	Högst 5,0				5,1 — 10,0				10,1 — 20,0	
	Antal köp	Köpe- skilling, 1 000-tal kronor	Tax.- värde, 1 000-tal kronor	Över- pris- pro- cent ¹ , vägd	Antal köp	Köpe- skilling, 1 000-tal kronor	Tax.- värde, 1 000-tal kronor	Över- pris- pro- cent ¹ , vägd	Antal köp	Köpe- skilling, 1 000-tal kronor
<i>Län</i>										
Stockholms (och stad)	2	70,0	37,2	88,2	1	35,0	48,6	-28,0	3	330,0
Uppsala	7	391,5	194,4	101,4	3	135,5	87,0	55,7	3	233 9
Södermanlands	2	90,0	52,8	70,5	8	493,1	306,6	60,8	8	976,0
Östergötlands	17	653,5	345,5	89,1	3	180,0	113,1	59,2	13	1 623,0
Jönköpings	9	315,4	169,8	85,7	1	44,0	30,4	44,7	—	—
Kronobergs	23	1 012,5	504,6	100,7	1	75,0	38,6	94,3	1	95,0
Kalmar	11	387,5	187,3	106,9	2	48,7	38,2	27,5	5	473,0
Gotlands	9	157,1	86,6	81,4	2	41,0	29,6	38,5	4	350,0
Blekinge	5	203,5	121,5	67,5	3	215,0	135,8	58,3	2	465,0
Kristianstads	41	1 780,0	1 022,4	74,1	28	2 057,0	1 151,9	78,6	33	4 993,2
Malmöhus	71	3 405,8	1 780,5	91,3	35	3 251,2	1 731,5	87,8	51	7 922,3
Hallands	8	472,7	281,9	67,7	5	364,0	218,3	66,7	18	2 612,2
Göteborgs o Bohus	9	282,5	163,5	72,8	9	506,0	247,1	104,8	2	233,0
Älvsborgs	25	897,5	464,0	93,4	11	519,0	308,6	68,2	10	774,5
Skaraborgs	55	1 458,8	764,3	90,9	24	989,5	577,9	71,2	37	3 225,3
Värmlands	33	1 122,0	637,0	76,1	2	82,0	51,0	60,8	2	58,0
Örebro	31	1 351,5	757,4	78,4	12	591,0	342,9	72,4	15	1 352,1
Västmanlands	3	97,0	55,2	75,7	6	282,0	158,3	78,1	4	320,0
Kopparbergs	8	197,0	148,1	33,0	2	53,5	36,1	48,2	3	167,0
Gävleborgs	32	1 004,8	630,6	59,3	2	114,5	71,1	61,0	1	65,0
Västernorrlands	43	999,7	642,7	55,5	4	213,0	113,0	88,5	—	—
Jämtlands	38	945,8	631,1	49,9	4	236,0	151,7	55,6	1	75,0
Västerbottens	23	654,6	478,9	36,7	17	806,5	576,9	39,8	5	299,8
Norrbottnens	21	503,4	372,0	35,3	2	122,0	68,0	79,4	1	60,0
<i>Hela riket</i>										
1967	526	18 454,1	10 529,3	75,3	187	11 454,5	6 632,2	72,7	222	26 703,3
1966	490	16 205,6	9 808,2	65,2	249	16 031,3	9 599,5	67,0	271	29 135,3
1965	519	16 310,0	10 512,5	55,1	289	15 093,8	10 417,9	44,9	288	26 801,4

¹ Se texten.

Market prices and assessed values of agricultural real estates voluntarily sold by different size groups

(Figures refer to agricultural real estates maximum value of forest and forest land, 25 % of total assessed value)

		20,1 – 50,0				50,1 – 100,0				Över 100,0			
Tax.- värde, 1 000-tal kronor	Över- pris- pro- cent ¹ , vägd	Antal köp	Köpe- skilling, 1 000-tal kronor	Tax.- värde, 1 000-tal kronor	Över- pris- pro- cent ¹ , vägd	Antal köp	Köpe- skilling, 1 000-tal kronor	Tax.- värde, 1 000-tal kronor	Över- pris- pro- cent ¹ , vägd	Antal köp	Köpe- skilling, 1 000-tal kronor	Tax.- värde, 1 000-tal kronor	Över- pris- pro- cent ¹ , vägd
172,6	91,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
162,9	43,6	6	1 015,0	632,3	60,5	—	—	—	—	—	—	—	—
519,6	87,8	8	1 667,0	1 049,6	58,8	—	—	—	—	1	1 276,8	641,6	99,0
909,2	78,5	13	4 363,0	2 229,8	95,7	4	3 025,0	1 480,9	104,3	1	2 000,0	728,8	174,4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
59,1	60,7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
199,7	136,9	1	187,0	182,0	2,7	1	475,0	342,3	38,8	—	—	—	—
164,8	112,4	4	565,0	336,7	67,8	2	845,0	534,7	58,0	—	—	—	—
259,3	79,3	2	850,0	472,7	79,8	—	—	—	—	—	—	—	—
2 839,1	75,9	20	5 758,8	3 173,1	81,5	2	2 440,0	1 022,5	138,6	—	—	—	—
4 100,0	93,2	41	18 314,2	8 374,1	118,7	2	2 425,0	795,0	205,0	1	1 975,0	774,0	155,2
1 543,2	69,3	10	3 265,0	1 899,4	71,9	1	600,0	322,0	86,3	1	1 500,0	698,0	114,9
120,9	92,7	2	398,0	247,9	60,5	—	—	—	—	—	—	—	—
448,1	72,8	3	550,0	409,9	34,2	—	—	—	—	—	—	—	—
1 850,6	74,3	16	3 180,0	1 631,9	94,9	1	385,0	220,8	74,4	—	—	—	—
57,8	0,3	1	172,0	120,1	43,2	1	290,0	193,7	49,7	—	—	—	—
788,3	71,5	7	947,5	562,0	68,6	2	630,0	437,2	44,1	—	—	—	—
180,9	76,9	11	1 989,0	1 338,6	48,6	1	460,0	241,0	90,9	—	—	—	—
157,3	6,2	1	65,0	54,2	19,9	—	—	—	—	—	—	—	—
47,6	36,6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
53,0	41,5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
222,5	34,7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
35,1	70,9	1	210,0	82,0	156,1	—	—	—	—	—	—	—	—
14 891,6	79,3	147	43 496,5	22 796,3	90,8	17	11 575,0	5 590,1	107,1	4	6 751,8	2 842,4	137,5
17 926,2	62,5	119	26 547,1	15 376,4	72,6	17	10 656,7	5 698,1	87,0	5	7 487,4	3 332,2	124,7
18 520,9	44,7	128	23 147,2	15 964,9	45,0	11	3 927,0	2 654,1	48,0	3	1 795,0	1 432,3	25,3

Tabell 27 Köpeskillingar och taxeringsvärden för frivilligt försålda jordbruksfastigheter efter köpare- och säljarekategorier åren 1966 och 1967

Market prices and assessed values of agricultural real estates voluntarily sold by categories of buyers and sellers

Köpare- och säljarekategorier		Samtliga försålda jordbruksfastigheter				Därav med mer än 5 hektar åker samt skogsmark och skog till högst 50 procent av taxeringsvärdet			
		Antal köp	Köpeskilling, 1 000-tal kronor	Tax.-värde, 1 000-tal kronor	Överprisprocent ¹ , vägd	Antal köp	Köpeskilling, 1 000-tal kronor	Tax.-värde, 1 000-tal kronor	Överprisprocent ¹ , vägd
<i>Köpare</i>	— <i>Säljare</i>								
Fysisk person, dödsbo	— Fysisk person, dödsbo	1967 1 520	185 460,2	98 442,5	88,4	682	117 659,0	62 317,4	88,8
		1966 1 487	154 303,2	87 340,8	76,7	741	100 756,7	58 340,5	72,7
Staten ²	— Fysisk person, dödsbo	1967 292	34 183,1	18 487,9	84,9	142	16 258,9	9 468,0	71,7
		1966 303	28 213,8	16 805,5	67,9	170	15 315,3	9 881,1	55,0
Kommun eller annan menighet	— Fysisk person, dödsbo	1967 15	2 609,1	1 475,6	76,8	5	1 062,1	537,6	97,6
		1966 27	4 005,4	2 002,0	100,1	11	3 210,5	1 488,0	115,8
Aktiebolag	— Fysisk person, dödsbo	1967 45	7 361,0	3 810,2	93,2	16	2 125,8	1 264,7	68,1
		1966 35	2 885,4	1 636,8	76,3	13	1 340,9	757,8	76,9
Annan juridisk person	— Fysisk person, dödsbo	1967 11	4 540,2	2 714,2	67,3	4	882,0	483,4	82,5
		1966 11	831,5	457,6	81,7	6	463,0	262,2	76,6
Summa transaktioner		1967 1 883	234 153,6	124 930,4	87,4	849	137 987,8	74 071,1	86,3
		1966 1 863	190 239,3	108 242,7	75,8	941	121 086,4	70 729,6	71,2

¹ Se texten. — ² Domänstyrelsens och fortifikationsförvaltningens köp ingår ej.

4.4. Nybyggnadsverksamheten inom jordbruket

Sedan 1943 företas inom institutionen för lantbrukets byggnadsteknik (tidigare statens forskningsanstalt för lantmannabyggnader, SFL, årliga undersökningar för att belysa nybyggnadsverksamheten inom jordbruket. Genom dessa undersökningar erhålls statistik över bl a antalet nyuppförda byggnader av olika slag samt kostnaderna för nybyggnadsverksamheten. Undersökningarna utförs under medverkan av vissa lokala ombud vid lantbruksnämnderna och hushållningssällskapen.

Undersökningens genomförande

Omfattning

Primäruppgifter till undersökningen för 1969 insamlades från 477 socknar (församlingar), vilka uttagits från en population omfattande samtliga socknar i riket. Uppgiftslämnandet, vilket enligt reglerna för undersökningen skall avse brukningsenheter med mer än 2 hektar åker, berörde nästan 38 000 gårdar representerande cirka 20 % av landets totala åkerareal. Under perioden 1945—1968 berördes årligen 19 000—59 000 gårdar eller i genomsnitt 45 000 vilka representerade 7,1—20,2 % eller i genomsnitt 16,6 % av landets totala åkerareal.

Innehåll

För uppgiftsinsamlingen används särskilda frågeformulär, fastställda av institutionen för lantbrukets byggnadsteknik. Uppgifterna gäl-

ler dels rena nybyggnader, dels byggnader som uppförts på gammal grund eller på gamla murar. Även mera omfattande ombyggnader beaktas. Fr o m 1966 omfattar undersökningen endast nybyggda ekonomibyggnader. Tidigare ingick även bostadshus.

Resultatberäkning

Skattningar av totalsummor för de undersökta variablerna utförs med utgångspunkt från relationen mellan antalet brukningsenheter enligt senaste allmänna jordbruksräkning och antalet i undersökningen ingående brukningsenheter. Vid beräkningarna uppdelas materialet på fyra större produktionsområden — se not till tab 29 — samt storleksgrupperna 2 --10, 10—20, 20—50 och över 50 hektar åker.

Kostnaderna för den i undersökningen redovisade byggnadsverksamheten uppskattas fr o m 1966 med ledning av enhetspriser, vilka framräknas inom institutionen för lantbrukets byggnadsteknik. Enhetspriserna grundar sig på en undersökning 1966 av mängd- och storleksuppgifter, som insamlats från material ur lantbruksstyrelsens låne- och bidragsverksamhet. I enhetspriserna ingår inte byggmästararvoden och liknande kostnader, som kraftigt varierar beroende på jordbrukarens eget engagemang i byggnationen.

Resultatens tillförlitlighet

För flertalet av undersökningsvariablerna redovisas årligen uppgifter om resultatens medelfel. Av denna redovisning framgår att slumpfelen i vissa fall är av betydande storlek.

Tabell 28 Antal nyuppförda byggnader av olika slag inom jordbruket samt antal nyuppförda ladugårdar och man-gårdsbyggnader i procent av totalantalet byggnader av respektive slag åren 1945–1969

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Number of newly-erected buildings of different kinds, and number of newly-erected cowsheds and dwellinghouses in per cent of the total number of cowsheds and dwelling houses respectively

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

År	Antal nyuppförda byggnader															Antal nyuppförda byggnader i procent av totalantalet byggnader av respektive slag	
	Ladu-gårdar	Häst-stallar	Svinhus	Hus för fjäderfä ¹	Maskin-utrym-men	Logar och lador	Magasin	Gödsel-städer	Urin-brunnar ²	Gödsel-behållare	Traktor-garage	Spann-måls-torkar	Ensilage-silor	Man-gårds-byggnader	Övriga bostads-hus	Ladu-gårdar	Man-gårds-byggnader
1969	308	20	287	75	342	91	71	102	57	167	288	1 190	143	..	..	0,17	..
1968	390	25	341	178	450	184	55	139	27	318	387	1 869	224	..	..	0,21	..
1967	377	16	338	195	391	95	28	142	94	293	311	1 541	264	..	..	0,20	..
1966	566	37	369	96	249	194	73	153	72	459	449	1 935	276	..	..	0,24	..
1965	401	20	363	78	265	151	58	259	238	..	366	2 644	509	435	103	0,17	0,19
1964	485	32	416	119	305	259	105	297	209	..	533	2 452	..	626	149	0,21	0,27
1963	510	19	350	..	281	325	109	168	83	..	545	1 487	..	551	151	0,19	0,21
1962	599	45	343	..	260	332	95	190	82	..	564	828	..	544	106	0,22	0,20
1961	636	61	328	..	255	340	74	256	105	..	646	989	..	527	95	0,24	0,20
1960	674	62	222	..	219	390	127	130	71	..	523	556	..	550	100	0,25	0,21
1959	601	53	299	..	143	330	87	161	41	..	682	153	..	618	96	0,22	0,23
1958	755	72	292	..	216	429	116	185	59	..	701	398	..	750	185	0,28	0,28
1957	944	95	236	..	281	440	102	226	84	..	935	320	..	1 189	147	0,35	0,45
1956	1 188	111	344	..	304	457	172	174	92	..	..	..	..	1 235	141	0,44	0,45
1955	1 136	176	282	..	407	558	166	221	80	..	..	..	..	1 277	195	0,42	0,47
1954	1 565	267	359	..	488	750	185	308	144	..	..	..	..	1 234	145	0,53	0,42
1953	1 293	218	482	..	759	814	251	357	174	..	..	..	..	1 158	178	0,44	0,39
1952	1 357	216	235	..	632	736	283	392	236	..	..	..	..	1 078	226	0,46	0,36
1951	1 726	311	526	..	584	839	197	441	327	..	..	..	..	1 263	392	0,58	0,43
1950	2 082	653	499	..	540	1 230	309	925	582	..	..	..	..	1 371	647	0,70	0,46
1949	2 012	392	421	..	529	1 105	270	753	463	..	..	..	..	1 564	697	0,68	0,53
1948	2 130	726	615	..	651	1 349	403	875	354	..	..	..	..	1 797	1 125	0,72	0,61
1947	2 274	683	471	..	715	1 128	365	1 057	654	..	..	..	..	2 294	1 293	0,74	0,75
1946	2 730	873	557	..	931	1 661	610	1 218	874	..	..	..	..	3 350	1 756	0,88	1,10
1945	2 276	641	882	..	757	1 362	432	1 331	707	..	..	..	..	2 295	711	0,74	0,75

¹ Uppgifterna t o m 1965 avser endast hönshus. — ² Inkl gödselbehållare t o m 1965.

Tabell 29 Antal nyuppförda kreatursplatser och rumsenheter åren 1945–1969

Number of newly-erected cattle places and room units

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

År	Antal nyuppförda kreatursplatser ¹					Antal nyuppförda rumsenheter ¹				
	Södra Sveriges slättbygder ²	Mellersta Sveriges slättbygder ³	Södra och mellersta Sveriges skogs- och dalbygder	Norra Sverige	Hela riket	Södra Sveriges slättbygder ²	Mellersta Sveriges slättbygder ³	Södra och mellersta Sveriges skogs- och dalbygder	Norra Sverige	Hela riket
1969	7 482	11 701	5 662	2 700	27 545	..	..	..	..	..
1968	11 069	10 827	7 015	3 501	32 412	..	..	..	..	..
1967	8 355	7 292	6 942	4 128	26 717	..	..	..	..	..
1966	10 388	7 658	6 854	5 343	30 243	..	..	..	..	..
1965	8 439	8 699	3 769	3 028	23 935	294	757	795	347	2 193
1964	9 397	7 891	6 250	2 947	26 485	377	1 011	1 419	401	3 208
1963	5 457	4 110	4 323	2 853	16 743	566	696	1 091	462	2 815
1962	4 149	2 711	7 482	3 146	17 488	164	816	1 040	650	2 670
1961	4 733	3 114	6 777	3 261	17 885	145	864	920	609	2 538
1960	3 800	3 517	7 293	2 601	17 211	171	636	734	954	2 495
1959	3 231	3 168	6 085	2 573	15 057	325	719	1 074	835	2 953
1958	4 732	4 723	6 640	2 345	18 445	286	789	1 039	1 580	3 694
1957	3 957	6 265	6 513	4 213	20 948	372	1 051	1 628	2 277	5 328
1956	5 181	6 130	7 909	4 965	24 185	395	1 227	1 550	2 386	5 558
1955	3 260	5 965	8 135	4 801	22 161	440	1 650	2 092	1 952	6 134
1954	6 800	7 263	13 043	6 479	33 585	503	1 072	1 824	2 013	5 412
1953	3 602	5 072	11 285	5 047	25 006	273	1 282	2 288	1 626	5 469
1952	2 146	7 175	9 022	7 523	25 866	685	1 201	2 119	1 370	5 375
1951	7 433	5 908	11 125	8 723	33 189	765	1 754	2 676	1 414	6 609
1950	8 703	10 708	14 269	9 223	42 903	627	2 018	2 526	2 273	7 444
1949	10 711	9 480	10 867	9 796	40 854	560	2 649	2 519	2 502	8 230
1948	5 702	17 454	11 106	11 334	45 596	853	4 134	2 541	3 216	10 744
1947	5 848	13 440	15 909	11 318	46 515	1 347	2 658	2 966	5 513	12 484
1946	10 772	13 611	18 535	14 110	57 028	1 137	3 567	4 074	7 243	16 021
1945	6 255	12 068	15 391	12 124	45 838	1 056	2 426	1 976	5 189	10 647

¹ Se not till texten. - ² Omfattar Skåne-Hallands slättbygder samt sydsvenska mellanbygden. - ³ Omfattar Öland, Gotland, Östgötaslätten, Väner-slätten samt Mälars- och Hjälmabygden.

Resultat

I tab 28 har för åren 1945—1969 sammanställts uppgifter om antalet nyuppförda byggnader av olika slag. Tab 29 innehåller för samma period beräknade värden för antalet nyuppförda kreatursplatser¹ och rumsenheter² inom vissa större jordbruksområden. I tab 30 slutligen redovisas kostnaderna för nyuppförda ekonomibyggnader under åren 1945—1969, uttryckta i såväl löpande som fasta priser.

Övrig publicering

Resultaten från 1969 års undersökning återfinns i stenciltryck nr 1030 från institutionen för lantbrukets byggnadsteknik. För tidigare år har undersökningarna av nybyggnadsverksamheten inom jordbruket redovisats i Meddelanden nr 4, 11, 17, 21, 28, 35, 40, 43, 51 och 60, Handling 103 samt stenciltryck 1000, 1007, 1015 och 1022. De värderingssystem som använts vid undersökningarna har redovisats i Meddelanden nr 15 (1948), 26 (1953, omtryckt 1955) och 202 (1965).

¹ En kreatursplats = så stor del av en stallbyggnad som erfordras för ett fullvuxet nötkreatur motsvarande 2 ungdjur eller kalvar, 2/3 häst, 4/3 unghäst eller föl, 10/3 får eller get, 5 svin eller 20 höns. — ² Inkl kök.

Tabell 30 Kostnader för nyuppförda ekonomibyggnader åren 1945—1969. Milj kronor
Costs of newly-erected farm buildings

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker
Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

År	Löpande priser ¹	1949 års priser
1969	118	51
1968	156	65
1967	129	53
1966	131	57
1965	89	35
1964	92	40
1963	61	26
1962	60	29
1961	57	29
1960	55	28
1959	40	24
1958	51	31
1957	56	34
1956	63	40
1955	61	39
1954	83	56
1953	71	48
1952	71	47
1951	86	58
1950	78	73
1949	69	69
1948	95	96
1947	80	93
1946	72	101
1945	50	78

¹ Enhetspriserna för bestämningen av kostnaderna ändrades 1949 och 1966.

4.5. Jordbrukets byggnadskostnadsindex

Indexserier över jordbrukets byggnadskostnader med uppdelning på arbets- och materialkostnader har sedan 1937 årligen beräknats av institutionen för lantbrukets byggnadsteknik, vilken tidigare benämnts dels statens lantbruksbyggnadsförsök, dels statens forskningsanstalt för lantmannabyggnader. Med hjälp av dessa data är det möjligt att följa utvecklingen av byggnadskostnaderna inom jordbruket. Den nu tillämpade beräkningsmetodiken infördes 1964, vilket också är basår för indexserierna. Före omläggningen av indexet var basen medeltalet av åren 1935—1937.

Beräkningsmetodik

Tre olika indexserier — alla av Laspeyres typ — beräknas, en byggnadsdelsindex, en gårdsindex och en totalindex (generalindex). Byggnadsdelsindex beskriver kostnadsutvecklingen för ladugårdar av sten resp trä samt för logar och magasin, medan gårdsindex belyser kostnadsutvecklingen för de olika byggnadsdelarna sammanförda till en totalbyggnad. Dessa index redovisas för fem naturliga jordbruksområden, enligt särskild indelning, med uppdelning på höga och låga byggnader. Totalindex är en sammanvägning av gårdsindex till riksnivå, varvid antalet kreatursplatser i respektive område använts som vikter.

Till grund för beräkningarna ligger uppgifter rörande material- och arbetskostnader som insamlas under juli månad varje år. Data om materialpriserna (cirkapriser) erhålls genom hänvändelse till ett stort antal tillverkare och försäljare av byggnadsmaterial

medan arbetskostnaderna beräknas med utgångspunkt från gällande ackordsprislista.

Resultat

Byggnadsdelsindex beräknas enligt åtta olika alternativ beroende på byggnadsmaterial m m. Utvecklingen av denna index under perioden 1965—1969 enligt ett av alternativen samt av gårdsindex redovisas i *tab 31*. Av tabellen kan utläsas att byggnadsdelsindex efter basåret t o m 1968 totalt steg med 13—18 enheter för ladugårdar. 1969 sjönk indexet med 2—6 enheter. För logar och magasin steg indexet totalt med 16—19 enheter i flertalet områden fram till 1968 varefter en viss nedgång kan märkas. Även för gårdsindex konstateras en ökning med upp till 18 enheter t o m 1968 varefter en nedgång skett. Enligt nedanstående tablå, som visar utvecklingen av totalindex under åren 1964—1969, steg materialkostnaden mer än arbetskostnaden under perioden 1964—1967. Denna tendens bröts 1968 då ökningen av arbetskostnaden avstannade medan materialkostnaden sjönk.

År	Arbete	Material	Totalt
1969	115	111	113
1968	115	117	116
1967	112	118	116
1966	108	115	112
1965	105	111	109
1964	100	100	100

Övrig publicering

En utförligare redogörelse för undersökningens resultat ges i stenciltryck nr 1025 från institutionen för lantbrukets byggnadsteknik.

**Tabell 31 Jordbrukets byggnadskostnadsindex åren
1965–1969**

Agricultural building cost index

1964 = 100

Byggnadstyp; område ¹	Byggnadsdelsindex									Gårdsindex								
	Ladugård, sten			Ladugård, trä			Loge			Magasin			Ladugård, sten			Ladugård, trä		
	Arbete	Mate- rial	Totalt	Arbete	Mate- rial	Totalt	Arbete	Mate- rial	Totalt	Arbete	Mate- rial	Totalt	Arbete	Mate- rial	Totalt	Arbete	Mate- rial	Totalt
<i>Höghus</i>																		
Södra Sveriges slättbygder																		
1969	115	108	111	115	108	111	116	111	113	116	107	110	115	109	111	115	108	111
1968	115	115	115	115	115	115	115	119	117	115	116	115	115	116	116	115	116	116
1967	112	115	114	112	115	114	113	119	116	113	117	116	112	116	115	112	116	115
1966	108	113	111	108	114	112	108	115	113	108	116	113	108	114	112	108	114	112
1965	105	108	107	105	109	108	106	110	109	106	110	109	105	109	107	105	109	108
<i>Sydsvenska högländet</i>																		
1969	115	110	112	115	111	112	116	113	114	116	111	113	115	111	112	115	111	113
1968	115	118	117	115	119	118	115	122	119	115	120	118	115	119	117	115	120	118
1967	112	116	115	112	118	116	113	120	117	113	119	117	112	117	115	112	118	116
1966	108	114	111	108	116	113	108	117	114	108	118	115	108	115	112	108	116	113
1965	105	109	108	105	111	109	106	113	110	106	115	112	105	111	109	105	112	110
<i>Västra Mellansverige</i>																		
1969	115	110	112	115	112	113	116	114	114	116	113	114	115	112	113	115	112	113
1968	115	114	114	115	116	115	115	119	117	115	118	117	115	116	116	115	117	116
1967	112	114	113	112	116	115	113	119	117	113	119	117	112	117	115	112	117	115
1966	108	111	110	108	113	111	108	115	112	108	116	113	108	113	111	108	114	112
1965	105	111	109	105	113	110	106	114	111	106	118	114	105	113	110	105	114	111
<i>Östra Mellansverige</i>																		
1969	115	109	111	115	110	112	116	112	114	116	110	112	115	111	112	115	111	112
1968	115	114	114	115	115	115	115	117	117	115	114	115	115	116	115	115	115	115
1967	112	116	114	112	117	115	113	120	117	113	119	117	112	117	115	112	118	116
1966	108	112	111	108	113	111	108	115	113	108	116	113	108	114	111	108	114	112
1965	105	108	107	105	109	108	106	111	109	106	112	110	105	109	108	105	110	108
<i>Nordsverige</i>																		
1969	116	111	113	117	114	115	117	116	116	117	116	116	117	113	115	117	115	115
1968	116	115	115	116	117	117	116	119	118	116	117	117	116	117	117	116	118	117
1967	113	117	115	113	119	117	113	122	119	113	122	119	113	119	116	113	120	117
1966	108	116	113	108	118	114	109	119	115	109	121	117	108	118	114	108	118	115
1965	105	110	108	105	113	110	106	115	111	106	118	114	105	113	110	105	114	111

<i>Låghus</i>																		
<i>Södra Sveriges slättbygder</i>																		
1969	115	107	110	115	107	110	116	110	112	116	107	110	116	109	112	116	108	111
1968	115	114	114	115	114	115	115	118	117	115	116	116	115	116	116	115	116	116
1967	112	113	113	112	114	113	113	118	116	113	117	116	112	116	115	112	116	115
1966	108	111	110	108	113	111	108	115	113	108	116	114	108	114	112	108	114	112
1965	105	106	106	105	108	107	106	111	109	106	111	109	105	109	107	105	109	108
<i>Sydsvenska högländet</i>																		
1969	115	109	111	115	110	112	116	113	114	116	112	113	116	111	112	116	111	113
1968	115	116	116	115	118	117	115	122	119	115	120	119	115	119	117	115	120	118
1967	112	114	113	112	116	115	113	120	118	113	120	117	112	117	115	112	118	116
1966	108	112	110	108	114	112	108	118	114	108	119	115	108	115	112	108	116	113
1965	105	107	106	105	109	108	106	113	111	106	115	112	105	111	109	105	112	109
<i>Västra Mellansverige</i>																		
1969	115	108	111	115	110	112	116	114	114	116	113	114	116	112	113	116	112	113
1968	115	112	113	115	114	114	115	119	118	115	118	117	115	116	116	115	117	116
1967	112	111	112	112	114	113	113	119	117	113	119	117	112	116	115	112	117	115
1966	108	109	109	108	112	110	108	115	113	108	116	114	108	113	111	108	114	112
1965	105	108	107	105	111	109	106	115	112	106	118	114	105	113	110	105	114	111
<i>Östra Mellansverige</i>																		
1969	115	107	110	115	109	111	116	112	113	116	111	112	116	110	112	116	110	112
1968	115	112	113	115	114	114	115	117	117	115	115	115	115	115	115	115	115	115
1967	112	113	113	112	115	114	113	120	117	113	119	117	112	117	115	112	117	116
1966	108	111	109	108	112	110	108	116	113	108	116	114	108	114	111	108	114	112
1965	105	105	105	105	107	106	106	112	110	106	113	111	105	109	108	105	110	108
<i>Nordsverige</i>																		
1969	116	109	112	117	112	114	117	116	116	117	116	117	117	113	115	117	114	115
1968	116	113	114	116	116	116	116	119	118	117	117	117	116	117	117	116	117	117
1967	113	115	114	113	117	115	113	122	119	113	122	119	113	118	116	113	120	117
1966	108	113	111	108	116	113	109	120	116	109	122	117	108	117	114	108	118	114
1965	105	107	106	105	111	108	106	116	112	106	118	114	105	113	110	105	114	111

¹ Beträffande områdesindelningen, se meddelande nr 9 från statens forskningsanstalt för lantmannabyggnader (numera institutionen för lantbrukets byggnadsteknik).

5. Maskiner och anläggningar m m

Machinery and plant etc.

5.1. Lantbrukets företagsregister

Uppgifter om anläggningar inhämtades 1969 i samband med insamlingen i juni till lantbrukets företagsregister och kommer i fortsättningen att, jämte uppgifter om maskiner, inhämtas med vissa års mellanrum. För närmare information om registret hänvisas till avsnitt 2.1. s 33. Uppgifter om maskiner och anläggningar har tidigare inhämtats dels vid jordbruksräkningarna, dels vid specialundersökningar i anslutning till jordbruksinventeringarna, vilket framgår av andra avsnitt i detta kapitel där också vissa resultat redovisas. Statistiska bearbetningar av uppgifterna i registret om förekomsten av anläggningar av olika slag föreligger inte.

5.2. Jordbruksräkningarna

De allmänna jordbruksräkningarna 1944, 1951, 1961 och 1966 omfattade även vissa uppgifter om maskiner och anläggningar. Närmare information om uppläggningsenheten och genomförandet av de olika jordbruksräkningarna lämnas i avsnitt 2.1. s 33. Här redovisas endast vissa resultat jämte informa-

tion av speciellt intresse för tolkningen av tabelluppgifterna.

Omfattning m m

Uppgifter om maskiner och anläggningar inhämtades 1944 och 1951 från samtliga fastigheter taxerade som jordbruksfastighet. I den mån en taxeringsenhet bestod av flera brukningsenheter skulle uppgifter lämnas på särskild blankett för varje sådan enhet. Om däremot flera taxeringsenheter utgjorde en brukningsenhet lämnades anmärkning härom så att den statistiska bearbetningen, som avser brukningsenheten, kunde genomföras. 1961 inhämtades uppgifter om maskiner m m från dels samtliga brukare med mer än 2 hektar åker oavsett om de fastigheter som hörde till brukningsenheten var taxerade som jordbruksfastighet eller annan fastighet, dels varje brukare med högst 2 hektar åker inom vissa utvalda församlingar samt vissa djurhållare utanför det egentliga jordbruket. Vid jordbruksräkningen 1966 berörde insamlingen av uppgifter dels samtliga brukare till enheter vilka var taxerade som jordbruksfastighet och omfattade minst 0,3 hektar åker, dels större djurhållare (utan åker).

På blanketten till jordbruksräkningen 1944 resp 1951 skulle brukaren uppge dels det antal maskiner av olika slag som vid räknings-tillfället fanns på brukningsenheten och som han var ensam ägare till, dels motsvarande antal maskiner som brukaren endast var delägare i eller som ägdes av ekonomisk förening, maskinstation eller liknande. Uppgifterna om maskiner vid jordbruksräkningen 1961 och 1966 avsåg däremot endast maskiner som ägdes helt eller delvis av brukaren. För samägd maskin skulle brukaren ange sin andel av maskinen, t ex $1/2$, $1/3$. Uppgifterna om maskiner enligt jordbruksräkningarna 1944 och 1951 är således inte av exakt samma slag som vid senare räkningar.

Tabell 32 Antal brukningsenheter med olika slag av maskiner och anläggningar 1944–1966

Number of holdings with different types of machines and plants

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings with more than 2 hectares of arable land

Område; år	Antal brukningsenheter med egen (egna) eller samägd (-a) maskin (-er) av nedanstående slag ¹			Antal brukningsenheter med anläggningar av nedanstående slag		
	Traktor ²	Skörde-tröska	Självy-bindare	Skulltork	Spannmåls-tork	Silo för ensilering ³
<i>Län</i>						
Stockholms (och stad)						
1966	3 130	1 669	2 165	171	805	875
1961	3 806	1 199	3 298	86	410	965
1951	2 817	383	3 840	..	44	863
1944	1 236	9	3 627	..	26	548
Uppsala						
1966	3 357	2 186	2 331	163	1 362	1 004
1961	4 091	1 640	3 601	52	631	987
1951	3 367	439	4 100	..	51	713
1944	1 768	24	4 052	..	24	399
Södermanlands						
1966	3 555	2 143	2 619	157	1 125	1 472
1961	4 339	1 592	4 015	65	493	1 703
1951	3 460	458	4 963	..	70	1 347
1944	1 463	17	4 734	..	32	732
Östergötlands						
1966	5 991	3 565	3 849	383	1 294	2 552
1961	6 790	2 847	6 031	106	411	2 645
1951	4 933	1 113	7 071	..	36	2 175
1944	2 517	55	6 428	..	21	1 164
Jönköpings						
1966	5 787	615	3 902	534	765	1 698
1961	4 841	280	4 585	112	170	1 450
1951	1 524	73	3 837	..	3	1 417
1944	191	—	2 035	..	1	1 055
Kronobergs						
1966	3 886	558	2 476	147	630	998
1961	3 124	236	3 085	47	164	746
1951	690	44	2 407	..	6	725
1944	148	1	1 259	..	3	482
Kalmar						
1966	5 833	2 000	3 517	261	949	1 982
1961	5 983	1 312	5 015	71	309	1 716
1951	3 141	471	5 228	..	24	1 196
1944	921	4	3 834	..	17	508
Gotlands						
1966	2 980	1 758	705	61	331	1 302
1961	3 250	1 314	1 670	21	136	979
1951	1 940	548	2 692	..	2	353
1944	950	9	2 585	..	—	180

Tabell 32 (forts) Antal brukningsenheter med olika slag av maskiner och anläggningar 1944–1966

Område; år	Antal brukningsenheter med egen (egna) eller samägd (-a) maskin (-er) av nedanstående slag ¹			Antal brukningsenheter med anläggningar av nedanstående slag		
	Traktor ²	Skörde-tröska	Självb-bindare	Skulltork	Spannmåls-tork	Silo för ensilering ³
Blekinge						
1966	1 899	644	741	69	254	615
1961	1 763	487	1 311	27	89	610
1951	794	166	1 287	..	2	389
1944	209	2	980	..	7	159
Kristianstads						
1966	8 377	2 600	4 090	435	1 853	3 248
1961	8 657	1 426	6 990	160	501	2 476
1951	3 887	415	7 999	..	32	1 179
1944	1 410	35	7 094	..	30	513
Malmöhus						
1966	9 399	5 298	3 404	483	2 374	3 836
1961	10 446	3 677	7 603	293	813	3 399
1951	6 390	1 297	10 415	..	78	989
1944	3 112	131	10 894	..	50	567
Hallands						
1966	6 024	1 872	3 713	381	1 660	4 030
1961	5 801	819	5 625	88	295	3 529
1951	2 066	156	5 581	..	11	2 699
1944	771	17	5 308	..	5	2 285
Göteborgs o Bohus						
1966	4 197	532	2 987	589	846	601
1961	3 867	249	3 836	80	199	513
1951	1 537	37	3 460	..	5	529
1944	252	—	2 175	..	1	505
Älvsborgs						
1966	8 910	1 594	6 181	939	1 785	1 573
1961	7 850	714	7 663	175	522	1 172
1951	2 202	111	5 864	..	20	1 150
1944	460	6	4 106	..	9	805
Skaraborgs						
1966	10 603	3 990	7 821	1 049	2 400	2 121
1961	11 387	2 319	10 260	254	765	2 017
1951	5 242	581	9 875	..	29	1 768
1944	1 126	31	7 628	..	10	1 020
Värmlands						
1966	5 466	1 272	3 127	270	827	772
1961	5 202	843	4 135	105	367	585
1951	2 351	143	3 284	..	17	667
1944	547	8	2 482	..	12	641
Örebro						
1966	4 151	2 145	2 904	184	944	631
1961	4 846	1 572	4 092	67	457	588
1951	3 183	474	4 485	..	29	538
1944	1 275	22	3 972	..	13	501

Tabell 32 (forts) Antal brukningsenheter med olika slag av maskiner och anläggningar 1944–1966

Område; år	Antal brukningsenheter med egen (egna) eller samägd (-a) maskin (-er) av nedanstående slag ¹			Antal brukningsenheter med anläggningar av nedanstående slag		
	Traktor ²	Skörde-tröska	Självb-bindare	Skull-tork	Spannmåls-tork	Silo för ensilering ³
Västmanlands						
1966	3 880	2 952	2 585	159	1 612	825
1961	4 619	2 171	3 911	62	874	823
1951	3 874	567	4 586	..	29	672
1944	1 953	23	4 571	..	16	351
Kopparbergs						
1966	3 595	1 101	2 031	129	792	885
1961	3 694	706	2 894	78	465	741
1951	1 487	58	2 443	..	5	575
1944	404	—	2 387	..	3	359
Gävleborgs						
1966	4 098	767	2 564	194	1 331	430
1961	3 882	420	3 325	48	257	383
1951	1 693	34	2 834	..	7	364
1944	428	—	3 043	..	1	296
Västernorrlands						
1966	3 800	537	1 068	257	1 807	238
1961	2 941	205	1 351	80	318	218
1951	1 254	12	1 001	..	1	217
1944	254	—	538	..	5	155
Jämtlands						
1966	2 652	235	1 066	135	665	603
1961	2 082	78	1 366	56	93	332
1951	749	1	599	..	—	265
1944	207	—	567	..	1	146
Västerbottens						
1966	5 852	424	1 655	434	1 694	647
1961	4 771	110	2 131	104	268	621
1951	1 550	—	856	..	1	687
1944	354	—	335	..	2	181
Norrbottnens						
1966	3 058	320	617	172	881	336
1961	2 666	79	1 026	54	137	229
1951	1 274	—	628	..	—	316
1944	401	—	229	..	—	195
Produktionsområden⁴						
Götalands södra slättbygder						
1966	11 540	6 345	4 441	587	3 351	5 816
1961	12 804	4 485	9 532	301	1 102	5 684
1951	8 094	1 518	12 779	..	100	2 748
1944	4 003	159	13 515	..	67	2 208
Götalands mellanbygder						
1966	12 287	5 605	5 028	554	2 316	4 964
1961	13 195	3 591	9 478	216	723	3 898
1951	7 080	1 337	11 771	..	40	1 672
1944	2 586	36	11 056	..	35	727

Tabell 32 (forts) Antal bruksenheter med olika slag av maskiner och anläggningar 1944–1966

Område; år	Antal bruksenheter med egen (egna) eller samägd (-a) maskin (-er) av nedanstående slag ¹			Antal bruksenheter med anläggningar av nedanstående slag		
	Traktor ²	Skörde-tröska	Självb-bindare	Skulltork	Spannmåls-tork	Silo för ensilering ³
Götalands norra slättbygder						
1966	15 130	7 047	10 444	1 461	3 839	3 714
1961	16 339	4 809	14 610	376	1 242	3 628
1951	8 991	1 557	14 986	..	64	3 045
1944	3 251	80	12 816	..	29	1 726
Svealands slättbygder						
1966	18 366	11 250	12 687	868	6 030	4 925
1961	21 897	8 361	18 973	319	2 929	5 083
1951	16 939	2 354	21 914	..	224	4 234
1944	7 760	101	20 972	..	116	2 634
Götalands skogsbygder						
1966	32 764	5 417	21 934	2 603	5 369	9 575
1961	29 205	2 434	27 979	513	1 215	7 566
1951	9 378	500	24 293	..	37	6 669
1944	1 971	7	15 570	..	17	4 337
Mellersta Sveriges skogsbygder						
1966	10 630	2 853	6 658	466	1 735	1 991
1961	10 864	1 779	9 000	190	854	1 706
1951	4 868	284	8 156	..	30	1 444
1944	1 353	11	6 751	..	16	1 086
Nedre Norrland						
1966	10 143	1 505	4 538	580	3 746	1 131
1961	8 484	643	5 962	199	670	883
1951	3 476	34	4 053	..	6	814
1944	748	—	3 703	..	7	590
Övre Norrland						
1966	9 620	755	2 388	637	2 600	1 158
1961	7 910	193	3 285	177	409	979
1951	3 065	—	1 539	..	1	1 167
1944	839	—	615	..	2	439
Hela riket⁴						
1966	120 480	40 777	68 118	7 756	28 986	33 274
1961	120 698	26 295	98 819	2 291	9 144	29 427
1951	61 891	7 584	99 491	..	502	21 793
1944	22 511	394	84 998	..	289	13 747

¹ I uppgifterna för 1951 och 1944 ingår även förhyrda maskiner, se texten. — ² Exkl s k epatraktorer, jeepar eller tvåhjuliga traktorer. — ³ I uppgifterna för åren 1951 och 1944 ingår även bruksenheter med högst 2 ha åker. — ⁴ Åren 1951 och 1944 ingår förhållandena vid lägenheter samt bruksenheter med högst 2 ha åker i uppgifterna för produktionsområden och hela riket. Av dessa hade år 1951 486 traktorer, 156 självbindare och 119 ensileringsanläggningar. Motsvarande siffror år 1944 var 154, 135 och 130. Vid 3 av dem fanns skördetrösor år 1951.

Tabell 33 Antal maskiner den 15 september 1966

Number of machines

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings with more than 2 hectares of arable land

Område	Traktorer	Skördetröskor			Summa	Självlindare
		Självgående	Bogserade	Utan hjälpmotor		
			Med hjälpmotor			
<i>Län</i>						
Stockholms (och stad)	4 999	698	39	964	1 701	2 186
Uppsala	5 613	980	33	1 211	2 224	2 338
Södermanlands	6 129	919	30	1 238	2 187	2 652
Östergötlands	10 099	1 657	48	1 889	3 594	3 869
Jönköpings	6 598	245	12	320	577	3 604
Kronobergs	4 212	109	11	401	521	2 104
Kalmar	8 004	737	35	1 057	1 829	3 435
Gotlands	4 011	196	46	1 292	1 534	694
Blekinge	2 519	212	19	301	532	710
Kristianstads	12 441	964	51	1 602	2 617	4 049
Malmöhus	16 944	1 782	103	3 606	5 491	3 420
Hallands	7 558	524	44	1 210	1 778	3 517
Göteborgs o Bohus	4 640	177	13	322	512	2 623
Älvsborgs	10 589	508	36	953	1 497	5 636
Skaraborgs	14 838	1 390	60	2 509	3 959	7 753
Värmlands	6 436	373	47	767	1 187	2 674
Örebro	6 065	699	41	1 410	2 150	2 880
Västmanlands	6 555	1 023	37	1 915	2 975	2 597
Kopparbergs	4 251	200	41	727	968	1 808
Gävleborgs	4 496	226	23	404	653	2 278
Västernorrlands	4 100	121	18	219	358	881
Jämtlands	2 820	56	13	106	175	631
Västerbottens	6 214	142	10	50	202	997
Norrbottnens	3 273	55	8	74	137	419
<i>Produktionsområden</i>						
Götalands södra slättbygder	20 168	2 211	132	4 158	6 502	4 408
» mellanbygder	18 213	1 565	118	3 498	5 181	4 966
» norra slättbygder	22 676	2 871	100	4 069	7 040	10 341
Svealands slättbygder	29 729	4 427	192	6 723	11 342	12 678
Götalands skogsbygder	38 531	1 641	116	3 359	5 116	20 255
Mellersta Sveriges skogsbygder	12 990	713	86	1 926	2 725	6 032
Nedre Norrland	10 886	363	54	686	1 103	3 606
Övre Norrland	10 211	202	19	128	349	1 469
<i>Hela riket</i>						
1966	163 404	13 993	818	24 547	39 358	63 755
1961	148 245	4 154	1 129	21 062	26 345	90 913
1951	69 292	..	..	..	8 347	101 608

Tabell 34 Antal maskiner och anläggningar av olika slag inom olika storleksgrupper åren 1944–1966

Number of machines and plants of different types in different size groups

Storleksgrupp (hektar åker); år	Traktorer ¹	Skördetröskor	Därav själv- gående	Självbindare	Spannmåls- torknings- anläggningar	Ensilerings- anläggningar ²
<i>2,1–5,0 hektar</i>						
1966	14 385	270	92	3 082	..	..
1961	10 147	105	26	2 885	..	..
1951	2 424	10	..	2 599	—	1 164
1944 ³	314	—	—	468	—	862
<i>5,1–10,0 hektar</i>						
1966	32 404	1 466	309	15 643	..	..
1961	30 534	493	71	21 292	..	..
1951	7 783	39	..	20 779	1	4 516
1944 ³	730	—	—	7 463	5	3 001
<i>10,1–20,0 hektar</i>						
1966	43 452	7 953	1 322	24 498	..	..
1961	45 141	3 492	283	37 157	..	..
1951	20 115	434	..	41 416	—	8 498
1944 ³	2 281	—	—	27 566	7	5 237
<i>20,1–30,0 hektar</i>						
1966	25 322	9 326	1 847	10 587	..	..
1961	21 635	5 421	276	14 573	..	..
1951	13 479	796	..	16 391	4	4 764
1944 ³	3 431	2	..	14 487	5	3 212
<i>30,1–50,0 hektar</i>						
1966	23 787	10 612	3 726	6 498	..	..
1961	19 446	7 632	558	9 185	..	..
1951	11 465	1 902	..	10 920	32	4 767
1944 ³	5 348	19	..	10 385	13	3 371
<i>50,1–100,0 hektar</i>						
1966	14 891	6 361	4 102	2 624	..	..
1961	12 386	5 248	1 178	4 026	..	..
1951	7 664	2 558	..	5 753	77	4 409
1944 ³	4 308	52	..	5 792	29	3 253
<i>Över 100,0 hektar</i>						
1966	9 163	3 370	2 595	823	..	..
1961	8 956	3 954	1 762	1 795	..	..
1951	6 362	2 608	..	3 750	397	4 301
1944 ³	3 491	344	..	4 686	193	4 146
<i>Summa</i>						
1966	163 404	39 358	13 993	63 755	..	..
1961	148 245	26 345	4 154	90 913	..	..
1951	69 292	8 347	..	101 608	511	32 419
1944 ³	19 903	417	..	70 847	252	23 082

¹ Exkl s k epatraktorer, jeepar eller tvåhjuliga traktorer. — ² Avser tornsilor av trä, cement eller annat varaktigt material samt gropsilor. — ³ Avser betr antalet maskiner endast sådana som ägs av brukare ensam.

Resultat

I *tab 32* redovisas uppgifter från jordbruksräkningarna 1944, 1951, 1961 och 1966 om antal brukningsenheter med maskiner och anläggningar av olika slag för län, produktionsområden och hela riket. Uppgifterna avser för län i princip brukningsenheter med mer än 2 hektar åker medan uppgifterna för produktionsområden och hela riket inkluderar uppgifter för lägenheter och brukningsenheter med högst 2 hektar åker. De senare har av redovisningstekniska skäl inte kunnat avskiljas för produktionsområden. Omfattningen av denna avvikelse framgår dock av not till tabellen. Vidare har i tabellen för överskådlig-
hetens skull för åren 1944 och 1951, något oegentligt, sammanförts uppgifter dels om antal brukningsenheter vid vilka fanns maskiner som ägdes av brukaren ensam, dels om sådana där befintliga maskiner ägdes av andra eller av brukaren gemensamt med andra.

Uppgifter för län och produktionsområden om antal maskiner av olika slag den 15 september 1966 återfinns i *tab 33*. Motsvarande uppgifter för åren 1944, 1951, 1961 och 1966 lämnas i *tab 34* på riksnivå för olika storleksgrupper.

Övrig publicering

Utförligare redogörelser och resultat angående inom jordbruket befintliga maskiner och anläggningar återfinns i publikationerna Jordbruksräkningen 1944, 1951, 1961 resp 1966 (SOS).

5.3. Traktorernas användningsområden m m

Som ett led i kontrollarbetet vid 1966 års jordbruksräkning gjordes en särskild undersökning för att belysa redovisningen av traktorbeståndet. I samband därmed erhöles även

uppgifter om antalet traktorer inom andra verksamhetsområden än jordbruket samt om antalet s k dragbilar som inregistrerats som traktorer.

Undersökningens genomförande

Undersökningen berörde ett urval om 7/1 000 av samtliga traktorer i länsstyrelsernas traktorregister. Från besiktningsskottet togs de uttagna traktorerna inhämtades uppgifter om traktorns fabrikat, ålder, registreringspunkt, drivmedelsslag samt ägare. Genom telefonintervju med ägaren erhöles information om traktorns användning.

Såväl genomgången av länsstyrelsernas traktorregister som intervjuerna utfördes under medverkan av organisationen för objektiva skördeuppskattningar.

Resultat

Resultat från undersökningen redovisas i *tab 35—37*. Beträffande fördelningen på drivmedelsslag i *tab 35* bör påpekas att traktorer med tändkulemotorer förts till gruppen dieseldrivna och traktorer med hesselmanmotorer till gruppen fotogendrivna. Vidare bör nämnas att dragbilar i *tab 37* har placerats efter ursprungsfordonets årsmodell och inte efter ombyggnadsåret.

Principerna för redovisning av traktorernas motoreffekt har bestämts efter samråd med statens maskinprovningar. Som utgångspunkt har använts uppgiften för respektive modell om den maximala effekten på kraftuttaget eller — om officiell sådan uppgift saknats — om remskiveeffekten. Därefter har omvandling till motoreffekt skett på så sätt att kraftuttagseffekten ökats med 3 % och remskiveeffekten med 5 %. För traktortyper som helt saknar officiella uppgifter om kraftuttagseffekten har approximativa värden erhållits efter omräkning av andra effektuppgifter eller med utgångspunkt från besiktningsskottets uppgift om effekten på motoraxeln.

Tabell 35 Antal registrerade traktorer inom olika användningsområden med procentuell fördelning efter drivmedelsslag, årsmodell och motoreffekt¹ den 31 december 1966. Hela riket

Användningsområde	Antal traktorer	Fördelning efter drivmedelsslag			
		Bensin	Diesel	Fotogen	Summa
<i>Traktorer, vars ägare drev jordbruk eller skogsbruk</i>	183 572 ³	16	60	24	100
Därav med användning inom enbart jordbruk	108 161	16	54	30	100
både jordbruk och skogsbruk	71 389	17	67	16	100
enbart skogsbruk	4 022	4	68	28	100
<i>Traktorer, vars ägare ej drev jordbruk eller skogsbruk</i>	32 463	8	69	23	100
Därav med huvudsaklig användning inom jordbruk	6 320	16	50	34	100
skogsbruk	5 027	3	86	11	100
entreprenadarbeten	6 464	2	96	2	100
kommunala arbeten	2 729	5	90	5	100
andra arbeten ⁴	11 923	11	53	36	100
<i>Traktorer ur bruk</i>	19 679	7	47	46	100
Därav varaktigt ur bruk (skrotade)	9 768	3	32	65	100
tillfälligt ur bruk (till försäljning)	9 911	10	62	28	100
<i>Samtliga traktorer</i>	235 714	14	60	26	100

¹ Se texten. — ² Årsmodell 62—66 samt traktorer, som inregistrerats år 1966. — ³ Av dessa användes 20 % även utanför den egna brukningsenheten. — ⁴ Hit har även förts traktorer med mera vidsträckt användningsområde och traktorer med kort årlig användningstid.

Tabell 36 Antal traktorer, vars ägare drev jordbruk eller skogsbruk, fördelade efter fabrikat och motoreffekt¹ den 31 december 1966. Hela riket

Number of tractors with owners employed in agriculture or forestry, by brand and engine power

Fabrikat	Motoreffekt ¹ , hästkrafter					Summa
	0—17,9	18,0—26,9	27,0—36,9	37,0—55,9	Över 55,9	
BM/Volvo	—	17 093	25 137	20 684	10 486	73 400
David Brown	—	1 005	3 304	3 735	—	8 044
Ferguson/Massey Ferguson	—	—	33 037	19 104	3 304	55 445
Fordson	—	—	7 613	12 353	862	20 828
International Harvester	..	861	3 735	4 884	144	9 624
Nuffield	—	—	1 293	3 016	1 867	6 176
Övriga fabrikat	2 873	2 299	1 867	2 729	287	10 055
Summa	2 873	21 258	75 986	66 505	16 950	183 572

¹ Se texten.

Number of registered tractors in various uses and a percentage distribution by kind of motor fuel, year model and engine power

Fördelning efter årsmodell					Fördelning efter motoreffekt ¹ , hästkrafter					
51 och äldre	52–56	57–61	62–66 ²	Summa	0–17,9	18,0–26,9	27,0–36,9	37,0–55,9	Över 55,9	Summa
21	31	22	26	100	2	12	41	36	9	100
25	33	22	20	100	2	14	42	32	10	100
15	29	24	32	100	1	8	40	44	7	100
32	18	11	39	100	4	18	24	25	29	100
20	29	20	31	100	2	15	25	39	19	100
30	31	23	16	100	4	23	39	30	4	100
11	11	26	52	100	..	9	17	40	34	100
2	24	29	45	100	..	2	7	44	47	100
..	26	11	63	100	..	..	21	58	21	100
34	37	13	16	100	2	24	31	37	6	100
51	31	12	6	100	3	19	40	34	4	100
84	15	1	—	100	3	29	37	31	..	100
19	46	22	13	100	3	10	44	36	7	100
23	31	21	25	100	2	13	39	37	9	100

Det beskrivna förfarandet har — liksom den klassindelning efter motoreffekt som använts vid redovisningen — rekommenderats av FAO att tillämpas vid jordbruksräkningar omkring år 1970.

Övrig publicering

En fullständigare redogörelse för undersökningen av traktorernas användningsområden m m den 31 december 1966 har lämnats i Statistiska meddelanden J 1968:12.

Tabell 37 Antal dragbilar med procentuell fördelning efter drivmedelsslag och årsmodell den 31 december 1966. Hela riket

Number of lorries and a percentage distribution by kind of motor fuel and year model

Användningsområde	Antal dragbilar	Fördelning efter drivmedelsslag				Fördelning efter årsmodell ¹				
		Bensin	Diesel	Fotogen	Summa	51 och äldre	52–56	57–61	62–66 ²	Summa
Dragbilar, vars ägare drev jordbruk eller skogsbruk	1 573	82	9	9	100	82	18	..	..	100
Dragbilar, vars ägare ej drev jordbruk eller skogsbruk	4 147	41	55	4	100	56	31	10	3	100
Dragbilar ur bruk	2 145	40	20	40	100	93	..	..	7	100
Summa	7 865	49	36	15	100	71	20	7	2	100

¹ Avser ursprungsfordonets årsmodell. — ² Årsmodell 62–66 samt dragbilar, som inregistrerats 1966.

5.4. Maskindriften m m inom jordbruket

Efter framställning från statens jordbruksnämnd inhämtade statistiska centralbyrån vid jordbruksinventeringen i mars 1967 uppgifter om dels antalet maskiner per den 1 januari 1967, dels dessa maskiners driv- och smörjmedelsförbrukning kalenderåret 1966. Uppgifterna avsåg maskiner i jordbruksdrift eller jordbruk i kombination med skogsbruk. Närmast föregående undersökning av maskinbeståndet utfördes i samband med 1964 års jordbruksinventering i mars och avsåg maskinbeståndet per den 1 januari 1964 samt driv- och smörjmedelsförbrukningen under 1963. Liknande undersökningar utfördes ock-

så i anslutning till inventeringarna den 1 oktober 1960, 1957 resp 1954.

Undersökningsmetodiken vid jordbruksinventeringarna har beskrivits utförligt i ett annat avsnitt — se s 112 — till vilket hänvisas. Uppgifterna om antalet maskiner samt driv- och smörjmedelsförbrukningen inhämtades genom tilläggsfrågor på inventeringsblanketterna. I urvalet för inventeringen i mars 1967 ingick cirka 12 700 brukningsenheter med mer än 2 hektar åker, vilket motsvarade en genomsnittlig urvalsfraction av 1/16. Vid undersökningarna 1960, 1957 och 1954 inhämtades uppgifter från ungefär dubbelt så många brukningsenheter med mer än 2 hektar åker.

Tabell 38 Antal maskiner m m av olika slag inom jordbruket den 1 januari 1967
Number of machines etc. of different kinds in the agricultural sector

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Trakto- rer	Drag- bilar	Jeepar	Skördetröskor			Summa	Stationära förbrän- nings- motorer
				Självgående	Bogserade	Utan hjälp- motor		
				Med hjälp- motor				
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>								
2,1 — 5,0	16 095	527	45	40	9	218	267	313
5,1 — 10,0	34 365	269	182	240	267	967	1 474	751
10,1 — 20,0	46 475	128	14	1 591	237	6 349	8 177	928
20,1 — 30,0	26 762	60	5	1 788	231	6 826	8 845	593
30,1 — 50,0	24 957	52	24	3 736	142	6 424	10 302	466
50,1 — 100,0	15 965	66	32	4 110	40	2 070	6 220	309
Över 100,0	9 448	30	86	2 551	37	710	3 298	359
<i>Produktionsområden</i>								
Götalands södra slättbygder	21 163	6	14	2 209	132	3 815	6 156	538
» mellanbygder	19 135	70	34	1 508	170	3 414	5 092	843
» norra slättbygder	24 043	60	68	2 888	112	3 879	6 879	305
Svealands slättbygder	31 984	95	89	4 502	215	6 305	11 022	446
Götalands skogsbygder	41 709	260	16	1 785	85	3 381	5 251	1 154
Mellersta Sveriges skogsbygder	14 734	247	26	696	154	2 078	2 928	152
Nedre Norrland	10 664	261	141	286	64	638	988	158
Övre Norrland	10 635	133	—	182	31	54	267	123
<i>Hela riket</i>								
1967	174 067	1 132	388	14 056	963	23 564	38 583	3 719
1964	166 532	1 779	477	7 516	1 012	23 860	32 388	5 292
1960	152 974	3 439	535	3 345	1 288	20 274	24 907	7 510
1957	134 724	3 960	700	1 873	1 512	16 268	19 653	6 218
1954	107 458	6 157	712	912	1 555	..	..	..

Tabell 39 Antal maskiner m m av olika slag inom jordbruket med fördelning på olika drivmedelsslag åren 1957–1967

Number of machines of different kinds in the agricultural sector distributed by kind of motor fuel

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker
Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Drivmedels- slag; år	Traktorer	Dragbilar	Jeepar ¹	Skördetröskor ¹		Stationära förbrännings- motorer ¹
				Självgående	Bogserade med hjälp- motor	
<i>Bensin</i>						
1967	26 337	724	262	3 772	202	2 121
1964	27 404	1 247	316	2 332	232	3 313
1960	26 654	2 045	486	1 624	514	4 908
1957	20 632	2 289	698	1 162	592	4 520
<i>Fotogen</i>						
1967	38 493	211	..	241	322	527
1964	50 870	454	..	223	416	960
1960	66 695	1 300	24	344	593	1 302
1957	74 800	1 649	2	436	800	945
<i>Brännolja</i>						
1967	109 237	197	126	10 043	439	1 071
1964	88 258	78	112	4 961	364	1 019
1960	59 625	94	25	1 377	181	1 300
1957	39 292	22	—	316	135	776

¹ 1957 ingår totalt 14 jeepar, 41 självgående skördetröskor och 15 bogserade skördetröskor med hjälpmotor samt 23 förbränningsmotorer hos maskinhållare.

Tabell 40 Driv- och smörjmedelsförbrukningen inom jordbruket åren 1954–1966
 Consumption of motor fuel and lubricants by the agricultural sector

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker
Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Driv- och smörjmedelsslag	1954 ¹	1957	1960 ²	1963	1966
<i>Drivmedel, 1 000-tal liter</i>					
Startbensin	86 987	21 871	18 142	12 014	7 790
Drivbensin	1 848 259	31 613	36 392	31 111	25 460
Fotogen	910 116	169 813	132 055	78 040	43 637
Brännolja	125 022	97 069	132 820	179 242	208 305
Samtliga drivmedelsslag	2 970 384	320 366	319 409	300 407	285 192
<i>Smörjmedel, ton</i>					
Olja	..	..	11 205	9 700	8 669
Fett	..	..	1 395	1 387	1 292
Samtliga smörjmedelsslag	85 736	12 188	12 600	11 087	9 961

¹ Avser förbrukningen under 1954 till traktorer, dragbilar, jeepar samt till skördetröskor för 1954 års skörd. —

² Inkl motersågar.

Undersökningens innehåll

I uppgiftsblanketterna skulle följande slag av maskiner m m redovisas.

Traktorer (såväl hjul- som bandtraktorer)

Dragbilar, s k »epa-traktorer»

(ombyggda bilar)

Jeepar

Självgående skördetröskor

Bogserade skördetröskor med hjälpmotor

Bogserade skördetröskor utan hjälpmotor (direktdrivna)

Stationära förbränningsmotorer (ej elektriska motorer)

För samtliga redovisade maskinslag skulle den totala driv- och smörjmedelsförbrukningen uppges med fördelning på följande poster.

Startbensin

Drivbensin

Fotogen

Brännolja till diesel- eller tändkulemotorer

Smörjmedel, olja

Smörjmedel, fett

Dessutom skulle antalet cisterner för flytande motorbränsle (s k farmaggregat) anges.

Resultat

Uppgifter om maskindriften inom jordbruket enligt undersökningarna i anslutning till jordbruksinventeringarna 1954—1967 redovisas i tab 38—40. I tab 38 återfinns uppgifter om antalet maskiner av olika slag. Från 1954 till 1967 ökade antalet traktorer och självgående skördetröskor med 62 resp 1 441 %. Antalet bogserade skördetröskor utan hjälpmotor ökade från 1957 till 1967 med 45 %. För övriga maskiner som ingick i undersökningen redovisas minskningar. Tab 39 innehåller uppgifter om maskinernas fördelning på drivmedelsslag. Driv- och smörjmedelsförbrukningen 1954—1966 redovisas i tab 40. Vid bedömningen av uppgifterna för åren 1954, 1957 och 1960 bör observeras att uppgifterna som inhämtades den 1 oktober respektive år avser den faktiska förbrukningen

under tiden 1 januari—30 september samt den beräknade förbrukningen för tiden 1 oktober—31 december.

Övrig publicering

Resultaten från undersökningen 1964 och 1967 av maskindriften inom jordbruket finns redovisade i Jordbruksekonomiska Meddelanden 1968:11. I samma serie nr 1955:1, 1958:6 och 1961:10 har tidigare undersökningar redovisats.

5.5. Jordbrukets inköp av maskiner, redskap m m

Inom Jordbrukets Utredningsinstitut utarbetas årligen sedan 1950 (före 1950 av Sveriges Lantbruksförbund) statistik över jordbrukets och trädgårdsbrukets anskaffning av maskiner, redskap och varaktiga inventarier för driften. Primärmaterialet härför insamlas från tillverkare och importörer, som uppger försäljningsvärdet på den svenska marknaden beräknat i förbrukarpriser, s k bruttopriser (katalogpriser).

För att förenkla undersökningen rörande lantbruksmaskiner exkl traktorer inhämtas fr o m 1961 uppgifter endast vart tredje år från företag, vilkas omsättning under tre år understiger ett visst belopp per år. Vid 1967 och 1968 års undersökningar var detta belopp 100 000 kronor. 1968 begärdes uppgifter in från samtliga företag. Sammanlagt 282 tillverkare resp importörer redovisade försäljning av lantbruksmaskiner (exkl traktorer). Av dessa var 22 nytillkomna. Uppgifter om traktorer inhämtades från 19 tillverkare resp importörer.

För vissa maskingrupper har det av olika skäl inte ansetts möjligt att erhålla uppgifter till undersökningen. De viktigaste av dessa

grupper är elektriska motorer, pumpar, hydroforer, kälkar samt äggkläckningsmaskiner och annan utrustning för hönsgrårdar.

Uppgifter om anskaffningen avagnar har inforrats i de fall tillverkarnas adresser kunnat erhållas. Sannolikt har därvid praktiskt taget alla större tillverkare blivit medtagna. Däremot torde uppgifter från ett stort antal småtillverkare saknas. Hur stor del av den årliga omsättningen av transportredskap, som härigenom saknas i redovisningen, kan emellertid inte fastställas utan närmare undersökningar.

Resultat

Jordbrukets inköp av maskiner, redskap etc under åren 1964—1968 framgår av *tab 41*. Värdesummorna, vilka inkluderar under respektive år utgående omsättningsskatt för investeringarna, redovisas i löpande priser.

Vid användningen av undersökningsresultaten bör observeras att ev rabatter på de av tillverkarna och importörerna angivna riktpiserna (katalogpriserna) i regel ej kunnat beaktas i undersökningen. Vidare bör erinras om att möjligheter saknats att för vissa var för sig mindre betydande grupper av inventarier frilägga jordbrukets andel (gäller bl a utrustning till traktorer, handredskap o d). I sådana fall har beloppen i sin helhet upptagits som hörande till jordbruket, såvida det ansetts att huvudparten i själva verket gått till detta, men utelämnats om största delen antagits gå till andra områden (trädgårdsodling, skogsbruk etc).

Det svenska jordbrukets investeringar i traktorer, lantbruksmaskiner och redskap under åren 1945—1968 redovisas i *tab 42*. Där lämnas också för varje år uppgift om antalet levererade traktorer och medelpriset per traktor. Värdesummorna inkluderar under respektive utgående omsättningsskatt.

Tabell 41 Jordbrukets totala inköp av maskiner och redskap åren 1964–1968. Milj kronor

Total purchase of machinery and tools by the agricultural sector

Varuslag	1964	1965	1966	1967	1968
Traktorer och jeepar					
Egentliga traktorer	211,5	258,3	234,0	204,9	216,2
Övriga traktorer	16,0	28,2	22,9	12,9	11,5
Jordbearbetningsredskap	40,9	44,5	41,5	45,4	52,5
Redskap för sådd, spridning m m	34,8	39,7	37,9	33,1	34,8
Redskap för skörd och tröskning	143,0	160,2	157,5	152,2	162,4
Kombivagnar	5,6	7,5	7,6	8,5	9,1
Torkar, kvarnar, rensningsmaskiner och stationära skärmaskiner	15,0	24,1	26,8	25,0	30,5
Potatis- och rotfruktsredskap	12,5	13,6	12,8	14,9	21,2
Transportredskap och lastapparater ¹	34,0	34,4	42,7	34,6	40,7
Mjölkningsmaskinanläggningar jämte andra fasta och lösa inventarier i djurstallar	9,7	12,4	11,9	13,8	17,0
Mjölkltransportkärl ²	8,6	14,7	15,6	14,8	21,8
Diverse	16,7	17,7	17,1	16,6	19,0
Summa	548,3	655,3	628,3	576,7	636,7

¹ Exkl vagnar. — ² Inkl gårdstankar.

Tabell 42 Antal levererade traktorer, medelpris per traktor samt inköpsvärden för traktorer resp övriga maskiner och redskap åren 1945–1968

Number of tractors delivered and their average prices, and total purchase of machinery and tools by the agricultural sector

År	Traktorer				Övriga maskiner och redskap; inköpsvärde, milj kronor ¹				Summa inköpsvärde, milj kronor ¹	
	Antal levererade	Medelpris per traktor kronor	Inköpsvärde, milj kronor		Löpande priser			1968 års priser	Löpande priser	1968 års priser
			Löpande priser	1968 års priser	Svensk tillverkning	Import	Summa			
1968	8 643	25 014	216,2	216,2	289,3	131,2	420,5	420,5	636,7	636,7
1967	8 657	23 665	204,9	203,7	248,4	123,4	371,8	379,0	576,7	582,7
1966	10 652	21 971	234,0	240,7	268,1	126,1	394,3	412,2	628,3	652,9
1965	12 277	21 037	258,3	272,7	273,0	124,0	397,0	424,2	655,3	696,9
1964	11 023	19 184	211,5	227,7	235,7	101,1	336,8	373,4	548,3	601,1
1963	12 004	18 734	224,9	246,8	212,9	83,0	295,9	333,8	520,8	580,6
1962	11 078	17 430	193,1	219,1	200,6	68,6	269,2	309,9	462,3	529,0
1961	11 228	16 599	186,4	221,7	193,0	52,0	245,1	298,0	431,5	519,7
1960	9 385	15 779	148,1	179,5	175,3	35,7	211,1	265,2	359,2	444,7
1959	11 870	13 603	161,5	203,3	132,5	24,7	157,3	210,8	318,8	414,1
1958	11 069	13 367	148,0	188,1	125,6	18,3	143,9	195,1	291,8	383,2
1957	11 165	12 776	142,6	184,4	133,3	18,8	152,2	218,0	294,8	402,4
1956	10 578	11 278	119,3	159,3	124,2	19,6	143,8	217,9	263,1	377,2
1955	11 250	10 543	118,6	163,0	134,6	19,8	154,4	249,2	273,0	412,2
1954	15 074	10 789	162,6	221,6	147,9	19,1	167,0	272,9	329,7	494,5
1953	14 401	11 402	164,2	213,7	153,2	15,4	168,5	275,1	332,7	488,8
1952	14 788	11 139	164,8	213,9	150,0	14,2	164,2	270,9	329,0	484,8
1951	13 858	10 209	141,7	188,0	148,6	17,1	165,7	311,7	307,4	499,7
1950	12 490	9 678	120,9	169,3	132,7	9,0	141,7	303,8	262,6	473,1
1949	11 173	9 143	102,2	141,1	122,4	8,2	130,5	280,1	232,7	421,2
1948	11 309	7 975	90,2	125,7	109,6	16,2	125,8	282,4	216,0	408,1
1947	7 332	7 360	54,0	79,5	91,7	13,7	105,4	246,2	159,4	325,7
1946	3 891	7 659	29,8	50,3	90,9	4,3	95,2	220,4	125,0	270,7
1945	438	11 788	5,2	8,8	66,4	0,9	67,2	156,2	72,4	165,0

¹ Fr o m 1963 ingår även uppgifter om gårdstankar.

Övrig publicering

Resultaten från Jordbrukets Utredningsinstituts undersökningar av maskininköpen mm publiceras i två stencilerade redogörelser, van-

ligen 4 à 5 månader efter undersökningsårets utgång. I den ena rapporten redogörs för anskaffningen av traktorer, medan den andra innehåller en sammanfattande redovisning för samtliga i undersökningen ingående varuslag.

6. Förnödenheter

Requisites

6.1. Förbrukningen av handelsgödsel

Inom statens jordbruksnämnd görs årligen en sammanställning över den inhemska förbrukningen av handelsgödsel. Som primärmaterial för beräkningarna används uppgifter erhållna från tillverkare och importörer. För-

Tabell 43 Inhemsk förbrukning av handelsgödselmedel gödselåren¹ 1944/45–1968/69. Milj kilogram

Domestic consumption of fertilizers

Avser mängd kväve (N), fosforsyra (P_2O_5) resp kali (K_2O)

Figures refer to the amount of nitrogenous (N), phosphoric (P_2O_5) and potassium (K_2O) fertilizers in mill. kg.

År	Kvävegödselmedel			Fosforgödselmedel			Kaliumgödselmedel		
	Enkla	Samman-satta ²	Summa	Enkla	Samman-satta ²	Summa	Enkla	Samman-satta ²	Summa
1968/69	132	59	191	17	122	139	3	123	126
1967/68	130	51	181	15	114	129	3	116	119
1966/67	123	41	164	15	104	119	4	103	107
1965/66	126	35	161	16	104	120	5	101	106
1964/65	122	27	149	20	101	121	7	96	103
1963/64	109	21	130	22	88	110	9	84	93
1962/63	102	14	116	26	77	103	13	72	85
1961/62	102	10	112	34	72	106	20	66	86
1960/61	98	8	106	42	62	104	27	56	83
1959/60	99	5	104	53	55	108	36	50	86
1958/59	85	4	89	55	43	98	40	39	79
1957/58	83	3	86	63	38	101	47	38	85
1956/57	88	2	90	73	35	108	65	35	100
1955/56	84	—	84	104	—	104	86	—	86
1954/55	77	—	77	104	—	104	83	—	83
1953/54	79	—	79	110	—	110	74	—	74
1952/53	72	—	72	104	—	104	69	—	69
1951/52	64	—	64	103	—	103	61	—	61
1950/51	68	—	68	106	—	106	54	—	54
1949/50	60	—	60	99	—	99	55	—	55
1948/49	41	—	41	81	—	81	40	—	40
1947/48	38	—	38	74	—	74	53	—	53
1946/47	42	—	42	67	—	67	44	—	44
1945/46	46	—	46	49	—	49	19	—	19
1944/45	33	—	33	45	—	45	26	—	26

¹ Avser perioden juni—maj. — ² Före 1956/57 har den kvantitet, som använts för tillverkning av samman-satta gödselmedel inte kunnat särredovisas.

Tabell 44 Priser¹ på vissa slag av handelsgödselmedel åren² 1944/45–1968/69 samt 1965–1969. Kronor per deciton
Prices of certain types of fertilizers

År	Chile-salpeter	Kalk-salpeter	Kalisuper PK 15 – 15	Ammoni-umsulfat	Kalkam-monsal-peter ³	Super-fosfat ⁴	Thomas-fosfat	Kalisalt ⁵
1969	35,35	22,31	23,94 ⁶	26,58	33,87	20,95	14,12	31,07
1968	34,73	23,18	23,77	27,47	36,01	20,47	14,29	31,07
1967	33,06	22,90	23,55	29,29	35,60	20,19	13,78	30,64
1966	32,68	22,80	23,10	32,75	35,45	19,53	12,97	30,84
1965	32,32	22,65	22,68	32,43	35,53	18,78	12,82	30,70
1964	31,60	22,65	21,76	29,36	35,53	17,85	12,58	29,57
1968/69	35,23	23,16	23,77	27,44	35,98	20,47	14,29	31,07
1967/68	34,02	23,18	23,77	27,47	36,01	20,47	14,29	31,07
1966/67	32,64	22,91	23,25	32,10	35,46	19,82	13,03	30,38
1965/66	32,46	22,65	23,18	33,66	35,53	19,30	12,95	31,35
1964/65	31,95	22,65	22,03	30,69	35,53	18,10	12,58	29,80
1963/64	31,28	22,69	21,60	27,78	35,60	17,75	12,58	29,25
1962/63	30,49	23,14	21,30	28,11	36,36	17,35	12,58	28,75
1961/62	39,88	23,13	20,45	28,62	36,41	16,33	12,08	28,27
1960/61	30,52	23,22	20,20	28,77	36,37	16,08	12,48	27,37
1959/60	31,20	24,15	20,57	31,14	37,15	16,45	13,43	27,37
1958/59	31,39	24,32	20,97	33,92	39,43	16,70	14,15	27,72
1957/58	31,92	24,74	22,85	36,53	40,06	18,13	15,22	27,32
1956/57	32,44	24,21	22,47	35,84	39,01	17,95	14,62	26,52
1955/56	30,00	24,20	—	33,93	39,13	16,75	13,40	25,98
1954/55	28,72	24,50	—	32,84	39,89	16,10	13,40	25,58
1953/54	34,11	25,42	—	32,60	40,21	16,10	13,70	25,65
1952/53	38,70	25,39	—	35,98	41,35	17,10	15,93	26,18
1951/52	42,40	24,95	—	36,71	42,20	17,32	17,50	26,25
1950/51	32,61	21,68	—	27,56	34,19	14,13	13,37	28,92
1949/50	24,76	21,74	—	27,00	34,76	13,28	13,35	30,42
1948/49	23,00	22,54	—	27,20	34,76	12,90	13,40	30,42
1947/48	23,00	22,64	—	26,50	33,38	11,90	13,32	29,22
1946/47	23,00	22,00	—	22,78	31,57	12,90	13,75	29,22
1945/46	19,00	23,25	—	24,15	39,87	14,11	14,89	29,22
1944/45	23,00	24,28	—	25,08	41,52	15,41	15,28	29,30

¹ Fr o m 1952 förbrukarpris banfritt Stockholm (med ev tariffhamnstillägg). — ² Gödselåren avser perioden juli—juni t o m 1950/51, juli—maj 1951/52 och därefter juni—maj. — ³ 26 %. T o m juni 1966 saluförd vara med annan halt omräknad att avse 26 % halt. — ⁴ Kornat, 19–20 %. — ⁵ Kornat, 60 %. T o m maj 1963 saluförd pulveriserad vara med annan halt omräknad att avse 60 % halt (kornad vara). Priserna är dock ej helt jämförbara eftersom den kornade varan beräknas vara något dyrare än den pulveriserade. — ⁶ Fr o m juni 1969 PK 18-18 omräknat till PK 15-15.

utom denna statistik över förbrukningen redovisar jordbruksnämnden på grundval av uppgifter från Svenska Superfosfatförsäljnings Aktiebolaget även prisuppgifter för vissa gödselslag (avser förbrukarpriser).

Resultat

Förbrukningen av handelsgödsel under gödselåren 1944/45—1968/69 uttryckt i miljö kilogram kväve (N), fosforsyra (P₂O₅) resp kali (K₂O) redovisas i tab 43. Därav framgår

bl a att sammansatta gödselmedel, som fr o m 1956/57 börjat användas i allt mera betydande omfattning i jordbruket, svarade 1968/69 för 31, 88 resp 98 % av den totala kväve-, fosfor- resp kaliumgödselförbrukningen.

Uppgifter om prisutvecklingen lämnas i *tab 44*. För de flesta slagen av handelsgödsel har priserna i det närmaste varit konstanta under hela efterkrigsperioden.

Övrig publicering

En utförlig redogörelse rörande försörjningen med handelsgödsel publiceras varje år i Jordbruksekonomiska Meddelanden. I tabelldelen till denna publikation ges dessutom i varje nummer uppgifter om priserna för olika gödselslag.

Beträffande förbrukning m m gödselåret 1968/69 hänvisas till den särskilda redogörelsen i häfte nr 1969:12 av tidskriften.

6.2. Förbrukningen av fodermedel

Sammanställningar över förbrukningen av s k köpfodermedel upprättas varje år av statens jordbruksnämnd. Till grund för denna statistik ligger uppgifter, som jordbruksnämnden erhåller dels från tillverkare och importörer, dels från den officiella handelsstatistiken.

Resultat

Förbrukningen av vissa huvudtyper av fodermedel åren 1960/61—1968/69 åskådliggörs i *tab 45*. Uppgifter om produktionen av foderblandningar för fjäderfä och svin m fl samt om de använda råvarorna lämnas för samma år i *tab 46*.

Tab 45 visar att användningen av fiskmjöl och köttfodermjöl har ökat i stort sett under hela perioden. Ökningen, som för fiskmjöl

Tabell 45 Beräknad förbrukning av fodermedel åren¹ 1960/61–1968/69. Milj kilogram

Consumption of certain types of feeding stuffs

Slag av fodermedel	1960/61	1961/62	1962/63	1963/64	1964/65	1965/66	1966/67	1967/68	1968/69
Fiskmjöl	24,4	27,7	32,5	40,1	47,2	53,3	58,4	70,5	81,8
Köttfodermjöl	17,7	18,5	19,0	20,1	20,7	20,3	22,3	23,5	23,5
Fodertran	2,3	2,3	2,3	2,5	2,8	2,9	2,4	3,0	4,2
Diverse vitaminfodermedel	16,9	18,4	16,2	15,8	17,6	19,8	19,3	20,5	20,5
Foderfosfater	35,5	37,5	35,4	35,6	37,2	37,4	42,6	38,4	42,9
därav foderbenmjöl	5,8	5,7	5,4	5,7	6,3	6,0	5,0	4,5	4,5
» monokalciumfosfat	—	—	—	—	—	—	—	0,6	21,4
» dikalciumfosfat	23,6	24,6	22,3	22,4	23,1	23,8	29,7	27,0	15,3
» trikalцийfosfat	—	0,6	1,7	1,5	1,8	1,6	0,6	0,2	0,2
» mononatriumfosfat	0,2	0,2	0,5	0,4	0,5	0,7	1,1	0,6	0,8
» dinatriumfosfat	5,9	6,4	5,5	5,6	5,5	5,3	6,2	5,5	0,7
Oljekraftfoder	311,0	331,5	355,4	373,3	448,8	508,0	503,4	448,8	424,1
därav bomullsfrökakor/expeller	57,1	73,0	82,0	88,1	97,1	111,7	110,8	98,5	101,4
» jordnötskakor/expeller	34,7	39,6	39,3	47,9	51,0	57,7	58,7	44,2	49,7
» sojamjöl	125,3	109,3	120,0	126,1	156,7	178,4	173,5	161,4	144,1
» kokoskakor/expeller	35,8	37,4	27,3	48,6	62,0	53,0	57,2	51,3	51,4
» raps-, rybs- och senapsmjöl	—	—	—	—	—	93,2	82,0	75,6	72,9
» annat oljekraftfoder	58,1 ²	72,2 ²	86,8 ²	62,6 ²	82,0 ²	14,0	21,2	17,8	4,6

¹ Redovisningsåren avser perioden juli—juni. — ² Raps-, rybs- och senapsmjöl ingår.

Tabell 46 Produktion av foderblandningar för olika djurslag samt råvaror ingående i dessa blandningar åren¹ 1960/61–1968/69. Milj kilogram

Production of feeding stuff mixtures for different kinds of domestic animals and the raw materials included in these mixtures

Slag av blandning: råvara	1960/61	1961/62	1962/63	1963/64	1964/65	1965/66	1966/67	1967/68	1968/69
<i>Blandningar för fjäderfän</i>									
Majs	37,0	34,3	35,1	41,2	43,1	44,4	54,8	63,1	58,8
Annan spannmål	88,6	102,6	124,7	140,1	158,9	165,0	174,8	205,4	226,4
Vetekli	34,8	28,5	25,7	26,9	21,8	15,3	8,8	9,5	9,7
Andra kvarnprodukter	4,1	4,5	3,7	3,8	4,3	3,3	3,7	1,6	1,0
Oljekraftfoder	40,4	45,1	50,1	55,8	61,7	66,5	65,8	64,5	60,7
Fiskmjöl	14,7	15,8	18,0	20,5	20,6	19,2	19,9	25,9	31,0
Köttfodermjöl	4,2	4,0	4,6	5,0	4,2	4,1	5,3	5,5	5,5
Lusernmjöl	12,0	12,2	12,6	14,2	15,0	15,4	15,9	17,0	17,6
Andra råvaror	22,6	23,9	24,4	26,9	27,4	27,0	31,4	35,8	42,2
Summa	258,4	270,9	298,9	334,4	357,0	360,2	380,4	428,3	452,9
<i>Blandningar för svin m fl</i>									
Majs	0,3	0,2	0,5	0,2	0,3	0,1	0,0	0,0	0,0
Annan spannmål	165,4	164,6	220,6	250,5	298,8	360,9	414,1	456,4	442,0
Vetekli	31,0	25,7	28,6	30,7	28,3	20,1	23,5	29,6	38,4
Andra kvarnprodukter	12,4	12,6	15,0	16,6	20,0	18,5	19,0	12,3	13,1
Oljekraftfoder	16,3	21,9	30,8	39,3	52,2	78,4	98,4	105,1	118,6
Fiskmjöl	8,5	10,8	13,1	17,5	24,1	31,4	36,2	42,6	49,5
Köttfodermjöl	9,2	9,6	10,7	12,3	13,3	13,1	13,9	16,0	14,7
Lusernmjöl	9,5	10,2	11,0	12,0	11,1	6,1	8,0	12,6	11,8
Andra råvaror	29,2	29,4	31,2	36,3	42,7	50,1	69,9	85,6	121,0
Summa	281,8	285,0	361,5	415,4	490,8	578,7	683,0	760,2	809,1

¹ Redovisningsåren avser perioden juli – juni.

är särskilt stor, får ses i samband med den starka tillverkningsökningen av blandningar av handelsfoder för fjäderfän och svin m fl. I blandningar för fjäderfän ingår numera praktiskt taget alltid 5–6 % fiskmjöl.

Det svenska jordbrukets behov av proteinrika fodermedel täcks till stor del genom import. Omfattningen härav framgår av tab 128 (s 279), som för kalenderåren 1965–1969 innehåller uppgifter om utrikeshandeln med jordbruksprodukter.

Förbrukningen av köpfodermedel påverkas i väsentlig utsträckning av den aktuella tillgången på foderspannmål. I tab 62 (s 156

belyses närmare storleken av de fodersäds-skördar som erhållits under perioden 1945–1969.

Övrig publicering

Uppgifter om inhemsk tillverkning, utrikeshandel, förbrukning m m beträffande fodermedel meddelas årligen av statens jordbruksnämnd i stencilform. En sammanfattning över fodermedelsförsörjningen under åren 1938/39–1963/64 återfinns i Jordbruksekonomiska Meddelanden 1965:5.

6.3. Inköpen av växtskyddsmedel m m

Uppgifter rörande försäljningen av växtskyddsmedel m m till jordbruk och trädgårdsodling insamlas varje år sedan 1952 av Jordbrukets Utredningsinstitut som bildades 1950. Primärmaterial till denna undersökning utgörs av sammanställningar över leveransernas storlek och värde, upprättade av de företag som under respektive kalenderår haft import eller tillverkning av berörda preparat. För att underlätta uppgiftslämnandet redovisar företagen fr o m 1966 för varje preparat en totalsumma som fördelas på jordbruk resp trädgårdsodling enligt tidigare års redovisning. Fr o m 1957 omfattar undersökningen större delen av försäljningen till trädgårdsodlingen — tidigare inhämtades endast uppgifter om kvantiteter förbrukade i yrkesmässig odling. Under 1968 hade 47 företag medverkat som uppgiftslämnare mot ett 60-tal under tidigare år.

Resultat

I *tab 47* och *tab 48* har för åren 1948—1968 resp 1951—1968 sammanställts data rörande jordbrukets resp trädgårdsbrukets inköp av växtskyddsmedel m m.

I undersökningen har en så exakt fördel-

ning som möjligt av försäljningen till jordbruk resp trädgårdsbruk eftersträfvats. Vissa preparat används emellertid inom båda produktionsgrenarna. I sådana fall har varje vara, som inte kunnat fördelas, påförts den produktionsgren där den haft sin huvudsakliga användning. Detta innebär t ex att ett preparat, som till största delen använts i jordbruket men också i viss utsträckning inom trädgårdsodling, helt påförts jordbruket.

De leveransvärden som redovisas i tabellerna skall i princip grundas på förbrukarpriserna. Vissa svårigheter torde dock ha förelagat för uppgiftslämnarna att ange dessa priser eftersom de av återförsäljarna ev lämnade rabatterna ej varit kända.

Vid studiet av förändringarna i användningen av bekämpningsmedel bör observeras att preparaten från år till år varierar i koncentration och sammansättning. De redovisade kvantiteterna är inte justerade med hänsyn till detta.

Övrig publicering

En detaljerad redogörelse för jordbrukets och trädgårdsbrukets inköp av växtskyddsmedel m m utges årligen i stencilform av Jordbrukets Utredningsinstitut. Dessa resultat föreligger i regel 4 à 5 månader efter redogörelseårets utgång.

Tabell 47 Jordbrukets totala inköp av växtskyddsmedel m m åren 1948–1968
 Total purchase by the agricultural sector of pesticides etc.

Kvantitet resp värde; år	Växtskyddsmedel				Summa	Baljväxt- bakterier	Rengörings- och desinfek- tionsmedel
	Insektsmedel	Medel mot växtsjuk- domar ¹	Ogräsmedel	Övriga pre- parat för växt- odling och lagring			
<i>Kvantitet, ton</i>							
1968	756	1 959	5 428	24	8 167	..	2 201
1967	1 071	1 725	5 614	9	8 419	..	2 468
1966	876	2 002	4 430	..	7 308	..	2 284
1965	1 217	1 957	4 123	..	7 297	..	2 229
1964	1 337	2 154	3 866	..	7 357	..	2 168
1963	1 242	2 452	3 671	..	7 365	..	2 020
1962	1 182	2 672	3 345	..	7 199	..	2 102
1961	1 246	1 702	3 095	..	6 043	..	2 143
1960	1 647	1 622	2 757	..	6 026	..	1 952
1959	1 444	2 117	2 450	..	6 011	..	1 970
1958	990	2 646	2 247	19	5 902	..	2 085
1957	1 255	2 608	2 625	22	6 510	..	1 917
1956	1 215	2 716	4 192	163	8 286	..	2 046
1955	1 556	2 878	3 880	112	8 426	..	2 106
1954	2 611	2 709	4 107	142	9 569	..	2 016
1953	1 564	2 280	3 249	151	7 244	..	1 873
1952	1 813	2 036	2 330	194	6 373	..	1 667
1951	2 550	2 300	2 874	27	7 751	..	1 570
1950	2 795	1 885	2 146	39	6 865	..	1 402
1949	1 818	799	1 678	46	4 341	..	999
1948	1 220	970	958	16	3 164	..	1 221
<i>Värde, 1 000-tal kronor</i>							
1968	4 770	7 574	38 003	308	50 655	42	4 825
1967	5 337	7 032	37 524	140	50 033	62	5 423
1966	5 085	7 638	28 390	..	41 113	70	4 900
1965	5 995	8 198	24 828	..	39 021	80	4 861
1964	5 145	9 418	22 726	..	37 289	100	4 687
1963	5 556	10 649	19 783	..	35 988	125	4 372
1962	4 428	8 745	17 190	..	30 363	88	4 491
1961	4 428	6 784	14 354	..	25 566	107	4 384
1960	5 452	5 660	11 201	..	22 313	141	3 905
1959	4 984	6 415	10 186	..	21 585	108	4 041
1958	3 288	6 562	8 582	137	18 569	133	3 909
1957	3 871	6 166	9 338	145	19 520	160	3 574
1956	3 479	6 341	8 841	644	19 305	185	3 358
1955	4 362	6 126	6 872	480	17 840	155	3 099
1954	8 218	5 228	7 285	378	21 109	188	2 985
1953	5 686	4 717	6 152	328	16 883	182	2 823
1952	4 180	4 351	5 008	842	14 381	213	2 642
1951	4 976	3 899	4 913	97	13 885	150	2 805
1950	6 937	3 199	4 321	149	14 606	176	2 526
1949	4 504	2 221	3 775	161	10 661	181	1 853
1948	2 824	2 849	2 278	63	8 014	170	1 896

¹ Inkl betningsmedel, förbrukade av företag inom utsädesbranschen.

Tabell 48 Trädgårdsbrukets totala inköp av växtskyddsmedel åren 1951–1968
 Total purchase by the horticultural sector of pesticides

Kvantitet resp värde; år	Insektsmedel	Medel mot växtsjuk- domar ¹	Ogräsmedel	Övriga pre- parat för växt- odling och lagring	Summa
<i>Kvantitet, ton</i>					
1968	214	392	60	31	697
1967	225	420	99	38	782
1966	272	304	90	22	688
1965	264	315	66	22	667
1964	277	409	106	18	810
1963	285	406	70	8	769
1962	291	396	66	14	767
1961	353	414	60	4	831
1960	426	518	57	8	1 009
1959	411	602	38	22	1 073
1958	435	629	20	8	1 092
1957	448	522	19	6	995
1956	462	512	53	3	1 030
1955	494	486	2	4	986
1954	684	491	1	36	1 212
1953	805	597	..	142	1 544
1952	860	364	253	76	1 553
1951	676	354	..	48	1 078
<i>Värde, 1 000-tal kronor</i>					
1968	1 902	3 337	1 172	353	6 764
1967	1 863	3 161	1 253	273	6 550
1966	2 467	2 828	1 331	140	6 766
1965	2 129	2 642	835	141	5 747
1964	2 175	2 501	798	114	5 588
1963	2 037	2 561	714	54	5 366
1962	2 147	2 583	570	66	5 466
1961	2 124	2 126	576	29	4 855
1960	2 367	2 057	532	50	5 006
1959	2 440	2 139	403	124	5 106
1958	2 368	1 661	252	36	4 317
1957	2 403	1 894	234	27	4 558
1956	2 285	1 788	69	25	4 167
1955	1 842	1 450	25	36	3 353
1954	2 235	1 181	7	166	3 589
1953	2 026	1 174	..	219	3 419
1952	1 972	569	141	198	2 880
1951	1 441	349	..	95	1 885

¹ Se not till tab 47.

7. Växtodling. Vegetabilisk produktion

Crop farming. Vegetable production

7.1. Lantbrukets företagsregister

Uppgifter om åkerjordens användning erhålls fr o m 1968 genom den årliga uppgiftsinsamlingen i juni till lantbrukets företagsregister vilken i princip berör samtliga brukningsenheter med minst 2 hektar åker samt företag, utanför det egentliga jordbruket, med större djurbesättningar. Motsvarande uppgifter har tidigare erhållits vid de årliga jordbruksinventeringarna i juni. För närmare information om jordbruksstatistikens uppläggning under perioden 1945—1969 hänvisas till avsnitt 2.1. s 33 där även lantbrukets företagsregister är beskrivet.

I detta avsnitt redovisas för åren 1945—1969 uppgifter om åkerjordens användning baserade på dels resultat från jordbruksinventeringarna, dels statistik ur lantbruksregistret. Då jordbruksinventeringarna efter hand undergått flera större eller mindre förändringar i fråga om metodik, definitioner, omfattning m m har resultatens jämförbarhet över tiden påverkats. Därför har vissa omräkningar och justeringar erfordrats inför den nämnda sammanställningen av uppgifter för hela perioden 1945—1969. En redogörelse härför återfinns nedan. Som bakgrund till denna lämnas först en översikt över jordbruksinventeringarnas uppläggning under olika perioder.

Jordbruksinventeringarna 1945—1967

Uppgiftsinsamling, urval, skattning m m

Under åren 1945—1949 företogs i juni i princip totala undersökningar av samtliga brukningsenheter med mer än 0,25 hektar åker. På grund av brister i fullständigheten företogs emellertid justering av olika arealposter med ledning av resultaten från 1944 års jordbruksräkning samt en ökning av den totala åkerarealen enligt uppgifter om nyodlingen.

Fr o m 1950 utfördes de årliga undersökningarna i juni enligt stickprovsmetod, varvid uppgifter inhämtades från brukningsenheter med mer än 2 hektar åker. Stickprovsförfarandet baserades på en stratifiering av brukningsenheterna efter storleksgrupper i de naturliga jordbruksområdena. Urvalskvoterna varierade mellan strata och utgjorde i genomsnitt 1/10 av populationen, som omfattade samtliga brukningsenheter med mer än 2 hektar åker. Det första urvalet, vilket användes åren 1950—1953, drogs ur primärmaterialet från 1949 års totalundersökning. Urvalet förnyades därefter enligt oförändrad metod 1954, 1957 och 1960. Som urvalsram användes vid dessa tillfällen RLF:s jordbruksregister.

Urvalsundersökningarna syftade i första hand till att ge en uppskattning av totaler för arealerna, husdjuren och arbetskraften inom naturliga jordbruksområden, län, större områden och hela riket. Under åren 1950—1962 skattades dessa totaler genom uppräkningsmetoden inom varje strata med för stratat tillgängliga uppgifter om den totala åkerarealen enligt den senaste jordbruksräkningen. Den beräknade totala åkerarealen för brukningsenheter med mer än 2 hektar åker var sålunda i huvudsak konstant under perioden 1950—1953 (= 1944 års jordbruksräkning), under 1954—1956 (= 1951 års jordbruksräkning) och under perioden 1957—1962 (= 1956 års jordbruksräkning). För brukningsenheter med 0,25—2,0 hektar åker gjordes

därefter ett tillägg enligt senaste kända totalräkning.

På grund av bl a den pågående nedläggningen av åkerjord ledde den beskrivna uppräkningsstekniken i allmänhet till en överskattning av redovisade data. För att belysa denna överskattning vad gäller arealerna redovisades under perioden 1957—1962 en post "varaktigt obrukad åkerjord" inom ramen för den totala åkerarealen. Tidigare, under åren 1954—1956, inräknades den egentligen nedlagda åkern i posten "helträda och tillfälligt obrukad åker".

År 1963 infördes väsentliga omläggningar av undersökningsförfarandet i samband med övergång till EDB. Urvalet förnyades fr o m detta år successivt för 1/3 av landets kommuner varje år. År 1964 utvidgades populationen till att även omfatta brukningsenheter med 0,25—2,0 hektar åker och uppräkningsförfarandet ändrades så att förskjutningar i populationens storlek och sammansättning fortlöpande skulle påverka resultaten. Ett omfattande system för maskinell granskning och rättning av primärmaterialet infördes. Tidigare utfördes granskning och rättning helt manuellt. I samband härmed ökades också resurserna för att minska bortfallet i undersökningarna vilket varit uppemot 5 %. Vidare utfördes åren 1963—1966 och 1968 fältmätningar och intervjuundersökningar på ett mindre urval av brukningsenheter som underlag för kontroll av redovisade data. Resultaten av dessa användes också för beräkning av den besädda arealen (se s 170).

Definitioner och klassificeringar

Under perioden 1945—1967 undergick definitionen av begreppet åker och grödklassificeringen ett flertal mer eller mindre omfattande förändringar. Förändringarna i åkerdefinitionen föranleddes i huvudsak av efter hand skärpta krav på gränsdragningen beträffande extensivt utnyttjade slätter- och betesvallar. Inom åkerbegreppet anpassades klassificering-

en på användningsområden efter bl a förskjutningar i odlingsinriktningen på olika grödor.

Den största samlade definitions- och klassificeringsändringen skedde i samband med 1961 års jordbruksräkning. Förutom en smärre justering av åkerdefinitionen gjordes då tämligen omfattande ändringar i grödklassificeringen. För att mäta effekten av dessa utfördes 1962 års arealinventering dels enligt det äldre klassificeringsschemat, dels enligt det nya. De skattningar av totala arealer för olika grödor som därvid erhöles har nu utnyttjats som underlag för att få fram sambandet mellan äldre och nu existerande grödgrupper.

Omräkning av resultat för åren 1945—1968

De tidsserier för åren 1945—1969 som redovisas i detta avsnitt avses i princip vara baserade på de definitioner, klassificeringar och områdesindelningar som gällde den 1 januari 1969. Detta har åstadkommits genom korrigeringar som redovisas i det följande.

Omräkning på grund av länsgränsändringar under åren 1945—1968

Redovisningen av arealer har anpassats till den länsindelning som gällde den 1 januari 1969. Dock har omräkning gjorts endast då minst en hel församling övergått från ett län till ett annat. Data för sådan församling har erhållits ur resultaten från jordbruksräkningar.

Omfördelning av olika arealposter åren 1945—1962

På grund av den tidigare nämnda klassificeringsändringen som företogs i början på 1960-talet har viss omfördelning av areal-

Tabell 49 Åkerjordens användning åren 1945–1969¹. Hektar

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Område; år	Höst- vete	Vår- vete	Höst- råg	Vår- råg	Korn	Havre	Bland- säd	Foder- ärter och vicker	Kök- ärter	Höst- raps	Vår- raps	Höst- rybs
<i>Län</i>												
Stockholms												
1969	14 329	3 015	1 638	19	22 109	20 992	6 621	39	162	917	1 101	1 988
1968	13 730	3 563	1 356	29	21 273	20 543	7 319	36	206	1 007	937	1 847
1967	13 260	3 959	1 018	..	19 705	19 043	8 009	12	139	1 143	734	1 784
1966	6 757	4 548	399	—	21 333	19 201	10 377	23	278	304	531	1 053
1965	13 936	4 442	1 336	14	15 930	16 957	11 850	21	317	1 506	399	1 678
1960/64	12 618	6 730	785	35	12 451	16 535	16 284	86	459	1 416	158	728
1955/59	12 088	8 963	1 188	67	7 109	15 112	20 492	216	1 210	2 896	365	1 103
1950/54	12 535	9 402	1 689	..	2 561	11 452	23 482	281	1 315	..	..	5 022
1945/49	12 354	4 777	2 763	62	1 629	12 982	22 195	432	2 026	..	..	387
Uppsala												
1969	17 084	3 266	3 611	..	34 889	21 917	10 156	100	197	498	1 271	2 543
1968	15 878	3 515	3 452	15	31 210	22 351	10 945	97	248	201	1 515	2 626
1967	14 661	3 644	3 045	—	30 391	20 918	11 607	22	237	573	1 094	2 293
1966	6 371	5 042	1 150	—	34 685	20 875	13 893	34	328	138	777	1 177
1965	16 319	5 481	2 727	—	24 304	17 067	16 877	51	559	659	1 215	1 982
1960/64	14 089	9 669	881	32	16 819	16 941	21 917	84	926	824	224	990
1955/59	11 898	13 317	1 055	58	9 959	13 995	25 787	197	2 004	2 604	327	2 631
1950/54	12 798	15 380	1 417	..	3 993	7 132	29 452	267	2 321	..	..	5 679
1945/49	11 155	8 018	3 685	122	3 285	8 270	29 106	431	3 306	..	..	349
Södermanlands												
1969	20 639	2 647	1 787	26	28 388	42 899	2 977	100	647	746	1 862	941
1968	16 897	2 956	1 494	..	28 090	42 716	3 070	98	515	475	1 922	1 011
1967	19 982	2 355	1 471	43	25 640	38 384	2 810	74	534	427	1 493	693
1966	11 341	3 021	777	..	28 087	39 126	3 712	53	633	83	1 131	309
1965	21 660	3 123	1 366	—	22 285	36 488	4 566	132	954	861	690	833
1960/64	19 299	5 309	1 413	..	16 683	37 315	6 696	186	1 104	941	276	389
1955/59	18 009	8 588	2 259	..	8 002	34 007	10 020	489	2 106	4 951	285	1 616
1950/54	17 072	10 976	3 503	..	3 084	28 811	14 207	669	2 340	..	..	6 415
1945/49	17 080	5 692	4 851	35	1 240	29 351	13 496	919	2 584	..	..	1 201
Östergötlands												
1969	39 570	3 920	9 024	27	41 543	38 221	10 188	281	1 850	6 549	1 207	1 527
1968	31 973	6 742	7 997	28	39 779	40 936	11 077	287	2 418	5 480	1 788	1 862
1967	42 084	5 134	7 411	26	30 178	36 641	11 803	326	1 793	5 673	877	2 641
1966	20 919	9 725	1 864	61	42 403	41 977	14 747	402	2 548	2 462	401	1 137
1965	46 417	3 876	6 624	26	24 602	34 709	17 480	277	3 394	5 682	274	1 961
1960/64	34 227	9 338	6 378	79	24 860	36 882	21 298	355	3 167	4 800	76	1 191
1955/59	30 042	18 163	8 851	150	14 271	30 041	25 112	704	3 429	11 235	264	2 223
1950/54	28 056	21 621	8 616	..	7 116	21 560	29 634	514	2 363	..	..	20 438
1945/49	25 183	12 463	10 273	332	5 368	25 728	29 998	848	2 780	..	..	14 468
Jönköpings												
1969	850	445	370	29	13 847	21 436	4 982	36	..	218	..	105
1968	718	675	409	43	11 969	22 665	5 852	57	..	233	44	97
1967	970	760	368	46	10 493	21 441	6 261	74	40	147	17	115
1966	832	797	291	27	10 555	20 855	7 071	100	—	34	29	85
1965	1 470	995	722	61	8 377	22 730	8 450	63	—	203	32	64
1960/64	1 609	1 975	1 234	197	5 879	27 420	8 289	157	13	233	37	54
1955/59	1 901	3 549	2 342	410	4 266	29 294	8 671	292	29	325	54	98
1950/54	2 209	5 218	4 729	..	1 743	30 658	7 566	488	32	..	..	1 267
1945/49	2 464	4 841	5 107	733	689	30 379	5 758	622	31	..	..	172

Use of arable land in hectares

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Vår- rybs	Olje- lin ²	Övriga olje- växter	Frö- vall	Grön- foder- och en- silage- växter	Slätter- vall	Betes- vall	Potatis	Socker- betor	Foder- rot- frukter	Köks- växter på åker	Övriga växt- slag ³	Hel- träda	Obruk- ad åker ⁴	Summa åker
261	—	..	355	660	21 865	6 289	1 311	—	..	..	345	9 293	1 997	115 313
289	..	..	561	609	23 148	6 836	1 373	—	..	..	455	9 909	2 661	117 704
96	—	35	634	910	25 681	6 421	1 464	—	22	110	168	10 987	1 952	117 288
206	—	78	663	986	26 334	8 014	1 450	—	35	93	126	13 457	2 506	118 752
67	—	452	520	1 194	26 270	7 520	1 705	—	41	98	101	10 785	1 617	118 756
43	17	482	977	1 170	31 459	8 215	2 368	—	109	180	263	15 132		128 700
191	12	104	1 263	1 598	36 587	8 162	2 873	—	199	254	185	16 523		138 760
			1 311	1 920	43 849	9 556	3 486	—	579	326	273	14 266		143 305
			1 665	2 843	64 060		4 143	—	908	364	388	14 468		148 446
117	67	..	163	544	20 404	5 949	804	—	..	..	225	8 848	968	133 631
287	23	..	388	738	21 581	6 545	879	—	..	..	188	10 068	1 536	134 291
369	—	83	518	964	23 574	6 651	906	—	..	73	82	11 026	934	133 674
189	—	153	622	1 295	24 412	7 539	846	—	29	21	248	12 348	864	133 036
116	..	363	545	1 670	24 846	7 932	999	—	12	44	99	10 866	895	135 630
99	19	532	880	1 534	28 246	8 042	1 458	—	55	91	132	14 143		138 627
242	27	113	1 145	1 826	31 337	7 929	1 784	—	127	90	107	16 554		145 113
			1 435	2 022	39 054	9 024	2 137	—	381	115	291	14 743		147 647
			1 731	3 374	57 508		2 584	—	673	128	459	15 524		149 708
1 198	..	—	617	992	25 781	9 389	797	—	..	..	143	6 752	1 370	150 706
987	..	—	921	1 164	27 395	10 098	817	—	..	..	156	8 158	1 839	150 792
426	—	14	1 472	1 303	29 108	10 840	866	—	26	17	74	8 697	1 209	147 958
158	—	104	2 030	1 877	31 162	11 331	815	—	16	47	184	11 307	1 845	149 155
27	..	435	1 864	2 171	31 884	11 328	1 026	—	51	16	85	9 472	1 105	152 424
25	46	664	2 320	2 021	35 694	11 643	1 606	—	175	70	198	14 151		158 225
127	20	52	2 684	2 359	38 395	11 134	2 065	—	267	109	93	16 777		164 421
			2 466	2 642	45 694	11 474	2 449	..	572	57	261	14 478		167 179
			2 806	3 524	65 795		3 022	..	1 004	105	261	17 173		170 139
495	170	..	1 137	1 715	38 075	6 424	2 195	—	..	..	268	10 347	1 174	215 909
189	472	..	1 950	1 545	39 044	7 222	2 129	134	..	..	361	11 708	1 409	216 538
160	—	642	3 658	1 988	42 002	7 116	1 984	119	90	36	112	13 422	1 280	217 196
92	—	963	3 956	2 228	43 187	7 086	1 880	142	121	98	97	17 205	1 543	217 244
39	—	1 299	3 624	2 372	43 412	6 862	2 062	164	177	79	175	12 850	1 046	219 483
25	65	1 835	4 780	2 575	46 213	7 916	2 907	35	626	41	300	17 147		227 116
49	232	190	6 495	3 399	45 898	6 833	3 288	121	1 443	90	163	21 516		234 202
			6 380	3 206	54 187	7 318	3 589	1 746	1 836	198	299	18 625		237 302
			6 661	5 801	70 003		4 746	1 357	3 690	201	535	20 416		240 851
97	—	—	219	1 305	45 484	9 125	2 328	—	..	..	401	1 110	1 283	103 678
87	—	—	390	1 130	47 338	10 158	2 549	—	..	..	420	885	1 302	107 026
45	—	—	287	1 343	48 630	6 653	2 454	—	153	20	139	835	821	102 112
..	—	22	316	1 624	49 875	8 101	2 617	—	177	23	205	1 138	882	105 662
..	—	34	345	1 658	49 509	7 971	3 040	—	270	52	185	956	720	107 915
..	..	42	387	1 990	49 739	7 445	4 397	—	766	39	300	2 078		114 290
12	..	..	570	3 098	51 370	6 269	4 886	..	1 305	29	108	2 140		121 026
			671	4 014	51 299	5 383	5 113	..	2 369	85	215	2 048		125 115
			637	4 859	60 644		5 449	..	3 111	64	195	2 519		128 275

Tabell 49 (forts) Åkerjordens användning åren 1945–1969¹. Hektar

Område: år	Höst- vete	Vår- vete	Höst- råg	Vår- råg	Korn	Havre	Bland- säd	Foder- ärter och vicker	Kök- ärter	Höst- raps	Vår- raps	Höst- rybs
Kronobergs												
1969	336	187	668	24	8 195	13 119	2 616	36	..	..	20	62
1968	461	221	730	28	7 054	14 008	2 963	30	..	13	15	87
1967	404	260	781	28	6 237	13 464	3 135	62	..	13	56	86
1966	396	276	470	44	6 557	12 781	3 757	65	—	..	11	78
1965	679	419	787	28	5 107	15 701	4 828	88	—	21	74	88
1960/64	799	876	1 235	84	3 865	17 686	5 118	80	..	26	87	71
1955/59	992	1 824	2 213	166	2 315	19 275	6 429	167	..	19	52	57
1950/54	815	3 231	3 730		909	21 092	5 732	149	..			460
1945/49	725	3 539	4 571	175	353	22 099	4 345	311	..			102
Kalmar												
1969	12 686	1 385	7 956	249	27 405	17 412	5 169	69	267	3 267	57	334
1968	12 037	1 940	8 291	229	24 825	17 943	6 012	56	214	2 597	166	506
1967	11 890	2 232	7 292	223	24 048	17 398	6 361	33	171	2 448	204	428
1966	9 019	2 190	5 696	229	26 886	16 591	6 608	25	145	1 184	62	121
1965	14 225	2 168	8 006	282	19 897	18 035	9 040	106	220	1 830	119	338
1960/64	11 671	3 871	6 876	567	16 692	20 295	12 324	126	281	2 179	53	459
1955/59	12 968	6 494	11 148	630	11 328	21 302	15 761	192	245	3 703	100	402
1950/54	9 741	8 377	12 251		5 151	22 277	17 201	164	196			11 712
1945/49	10 016	6 206	16 236	558	3 318	24 496	16 501	163	343			3 419
Gotlands												
1969	8 189	543	4 937	59	20 102	2 639	825	92	486	2 061	178	1 908
1968	9 166	622	4 803	42	19 286	2 402	977	84	535	1 154	126	1 447
1967	9 156	475	3 922	74	18 089	2 045	1 025	61	691	1 379	71	1 152
1966	8 877	584	3 849	30	19 218	1 608	771	56	576	1 090	67	619
1965	8 623	656	4 990	49	17 521	1 498	812	57	682	1 801	62	1 551
1960/64	7 675	1 107	4 150	110	17 916	1 211	1 815	219	766	1 681	109	1 442
1955/59	8 390	1 440	4 817	89	14 301	616	4 031	208	402	2 987	162	1 890
1950/54	6 266	1 656	4 500		9 343	506	6 982	77	91			12 924
1945/49	6 011	318	5 425	14	4 879	955	10 078	98	140			7 806
Blekinge												
1969	1 422	2 527	1 838	106	8 560	2 790	988	16	—	429	227	16
1968	1 913	2 207	2 171	85	7 437	2 682	1 308	15	..	359	289	..
1967	1 851	2 239	1 990	69	7 275	2 672	1 135	52	—	377	134	44
1966	1 274	1 817	1 479	118	8 762	2 445	1 396	50	—	80	191	..
1965	2 180	1 855	2 377	38	6 614	2 386	2 417	27	—	572	102	28
1960/64	2 398	1 806	2 452	143	5 572	3 035	3 780	32	..	438	76	21
1955/59	2 504	2 488	3 873	151	3 924	4 035	4 427	102	..	246	12	12
1950/54	2 033	2 481	4 404		1 376	5 536	4 545	71	11			2 539
1945/49	1 942	1 712	5 624	111	402	6 861	3 939	44	16			625
Kristianstads												
1969	10 179	5 568	11 808	418	47 631	13 173	5 157	289	25	8 736	1 259	703
1968	9 427	4 652	12 058	474	44 472	12 242	6 908	275	..	9 006	1 078	1 558
1967	8 560	4 856	10 536	454	44 410	13 211	7 521	393	22	6 730	1 259	1 650
1966	7 834	5 745	8 407	736	46 383	11 035	9 796	562	22	3 487	727	652
1965	11 253	4 657	10 170	356	36 375	10 105	13 446	465	52	7 811	478	1 274
1960/64	7 842	5 714	9 869	524	30 408	10 476	23 212	788	69	4 132	135	659
1955/59	6 783	7 768	14 487	465	14 292	9 340	37 166	1 127	128	1 522	83	170
1950/54	6 720	7 084	19 010		6 023	10 035	38 114	411	29			8 095
1945/49	8 062	5 982	18 770	428	2 511	13 184	35 167	263	81			5 426

Vår- rybs	Olje- lin ²	Övriga olje- växter	Frö- vall	Grön- foder- och en- silage- växter	Slätter- vall	Betes- vall	Potatis	Socke- r- betor	Foder- rot- frukter	Köks- växter på åker	Övriga växt- slag ³	Hel- träda	Obru- kad åker ⁴	Summa åker
39	—	—	111	1 088	27 589	8 832	1 713	—	..	..	268	731	1 189	66 826
21	—	—	150	997	29 219	9 619	1 932	—	..	..	290	486	1 220	69 545
—	—	—	22	1 053	30 690	7 800	1 795	—	126	52	156	603	1 114	67 939
—	—	..	39	1 238	32 115	8 858	2 044	—	125	50	104	796	1 617	71 437
—	—	—	101	1 219	31 444	8 766	2 433	..	306	..	101	800	1 223	74 222
..	..	11	137	1 229	32 964	8 280	3 857	..	675	..	107	1 907	79 113	151 348
13	..	..	166	1 994	32 489	6 386	4 503	..	1 211	..	70	2 200	82 571	86 715
			285	2 617	33 113	5 732	4 667	50	2 095	20	267	1 748	86 715	89 561
			273	3 235	40 121		5 058	33	2 584	16	584	1 430		
25	83	38	506	1 972	42 807	13 724	3 691	2 649	..	..	1 670	3 721	2 508	149 650
29	140	..	700	2 154	44 237	14 839	4 010	2 740	..	..	1 655	3 320	2 383	151 027
16	—	134	716	2 133	46 059	14 036	3 755	2 432	208	1 726	166	4 024	1 353	149 486
15	—	169	896	2 645	48 132	15 120	3 519	2 435	298	1 433	220	5 079	2 631	151 348
..	—	255	562	2 483	48 485	14 018	4 247	2 529	457	1 439	246	3 985	1 490	154 467
18	17	510	943	2 227	50 394	14 383	5 611	2 855	1 008	1 663	503	7 692	163 218	172 536
..	35	111	1 011	2 193	51 196	11 524	6 610	2 987	1 905	1 416	434	8 832	172 536	177 542
			961	2 450	52 976	10 686	6 648	3 016	2 877	1 541	517	8 800	177 542	182 479
			1 048	2 842	70 219		7 798	2 890	4 003	1 303	811	10 309		
283	227	..	277	885	19 844	8 704	945	3 311	..	..	968	3 305	807	81 584
178	334	..	594	1 004	20 881	9 265	1 037	3 423	..	..	956	3 232	786	82 338
197	—	411	736	930	21 415	8 777	929	3 242	484	543	62	3 504	504	79 874
128	..	407	822	870	22 211	8 502	966	3 150	660	708	128	3 827	512	80 243
57	..	641	832	833	22 241	8 634	1 047	3 194	766	531	457	3 254	370	81 169
147	77	727	732	783	21 669	7 128	1 498	3 236	1 303	630	638	5 082	81 851	81 851
391	40	444	933	526	20 821	5 616	1 374	3 403	1 764	442	864	5 991	81 942	81 942
			575	477	21 251	5 238	1 452	2 639	2 282	413	937	5 063	82 672	82 672
			515	484	31 101		1 780	2 251	2 949	271	978	5 814	81 867	81 867
13	—	..	17	521	10 769	5 384	5 238	620	..	..	624	496	601	43 204
23	..	..	63	600	11 016	5 432	5 536	645	..	..	567	375	551	43 294
..	—	..	25	500	11 718	4 712	5 193	551	98	268	287	463	315	41 983
..	—	47	62	630	12 509	5 432	5 221	609	89	187	181	570	878	44 038
—	—	23	13	676	12 341	5 715	5 778	761	211	127	281	453	521	45 496
—	..	55	82	591	12 897	5 715	6 984	878	572	183	284	1 087	49 087	49 087
—	—	42	81	746	13 727	4 945	7 667	1 009	955	162	154	1 138	52 401	52 401
			104	916	14 176	4 654	7 633	1 100	1 306	183	95	830	53 993	53 993
			123	1 182	21 032		8 792	782	2 091	129	152	944	56 503	56 503
81	304	26	614	2 901	39 965	19 089	11 549	9 435	..	..	4 524	1 377	1 607	196 418
166	365	..	893	3 037	41 295	19 838	13 715	9 745	..	..	4 454	1 293	1 775	198 735
158	—	341	1 174	3 387	43 738	20 870	13 307	9 345	1 098	1 355	2 759	1 559	1 092	199 785
389	21	680	1 277	3 805	45 694	24 488	12 953	9 411	1 312	1 406	3 008	2 136	1 136	203 102
197	..	1 108	1 192	4 066	46 437	22 581	13 306	10 253	1 562	1 304	2 924	1 331	1 039	203 751
69	170	2 012	1 887	4 965	50 111	21 869	16 884	10 173	3 015	1 321	2 540	3 277	212 121	212 121
..	168	714	2 177	6 291	52 639	17 632	19 763	10 656	5 068	1 165	2 021	3 290	214 916	214 916
			1 861	7 159	54 184	18 217	19 227	10 936	6 196	1 003	2 122	3 436	219 862	219 862
			1 815	9 374	78 064		20 027	9 772	8 808	1 020	2 346	3 787	224 887	224 887

Tabell 49 (forts) Åkerjordens användning åren 1945–1969¹. Hektar

Område; år	Höst- vete	Vår- vete	Höst- råg	Vår- råg	Korn	Havre	Bland- säd	Foder- ärter och vicker	Kök- ärter	Höst- raps	Vår- raps	Höst- rybs
Malmöhus												
1969	40 030	12 958	12 426	631	70 035	24 434	5 311	538	182	36 115	1 064	1 544
1968	36 938	14 375	12 160	693	66 818	22 894	7 586	432	57	35 548	1 575	3 661
1967	31 442	14 947	11 109	568	67 399	24 746	8 017	461	188	28 068	2 420	3 588
1966	35 453	17 178	9 198	578	71 469	22 224	11 535	801	27	14 549	2 420	1 612
1965	35 322	16 762	8 695	452	58 508	17 029	15 987	796	56	30 524	1 504	2 791
1960/64	26 173	18 624	9 299	426	54 092	14 538	28 927	1 212	150	17 635	738	1 915
1955/59	20 926	24 042	17 171	335	33 474	10 481	47 296	2 317	229	11 043	466	1 139
1950/54	18 536	18 916	20 658		23 297	5 466	51 436	906	95			32 393
1945/49	23 718	10 906	18 002	347	17 511	6 378	53 077	728	118			24 694
Hallands												
1969	2 553	2 265	1 360	62	32 717	28 182	4 386	237	..	265	553	54
1968	2 799	2 502	1 130	72	30 738	27 373	5 096	202	..	379	614	106
1967	2 446	2 837	1 299	44	29 252	26 190	5 367	280	—	583	577	55
1966	351	3 614	1 066	22	28 203	25 307	6 495	355	—	..	703	—
1965	2 835	3 142	2 048	55	25 507	25 371	7 383	411	..	639	454	118
1960/64	2 184	4 569	4 692	157	19 247	23 689	9 113	490	21	307	204	68
1955/59	1 525	7 405	6 445	183	11 660	24 556	12 436	804	—	248	120	59
1950/54	2 233	8 888	8 943		4 113	23 691	12 847	431	..			2 031
1945/49	2 278	8 259	8 029	210	1 540	25 346	10 150	433	46			1 552
Göteborgs o Bohus												
1969	1 648	614	463	23	11 961	14 388	2 342	73	..	..	190	—
1968	1 359	1 081	485	11	10 855	15 226	2 771	74	..	35	263	—
1967	1 517	1 091	395	11	9 991	15 025	3 191	129	20	56	224	..
1966	250	1 497	119	..	9 059	15 373	3 796	77	40	—	153	—
1965	2 075	1 393	624	36	8 070	15 766	3 778	111	..	93	147	..
1960/64	1 519	3 392	709	41	6 047	16 883	4 542	287	18	41	128	..
1955/59	2 270	5 028	1 283	44	3 425	18 349	5 760	562	25	66	116	..
1950/54	2 495	6 142	1 433		1 040	17 379	6 698	905	52			500
1945/49	2 568	5 006	2 043	74	228	17 530	5 358	554	87			167
Älvsborgs												
1969	3 117	679	848	16	25 755	41 649	3 436	94	15	154	805	89
1968	2 875	966	933	39	22 318	43 252	3 745	104	..	165	1 332	77
1967	2 584	1 150	835	31	22 530	40 366	4 586	70	..	178	719	53
1966	995	1 230	317	17	22 550	40 783	4 509	159	14	71	716	31
1965	3 765	1 593	1 172	15	21 053	42 065	5 450	207	31	298	783	33
1960/64	3 290	3 593	1 691	73	15 350	45 108	5 927	339	64	236	456	198
1955/59	4 071	6 265	3 156	115	9 880	47 457	7 293	652	52	258	403	211
1950/54	4 278	9 939	4 543		3 835	46 280	7 336	817	42			1 785
1945/49	5 134	8 977	5 985	243	784	45 426	5 251	699	68			455
Skaraborgs												
1969	29 616	698	7 226	56	48 863	88 779	4 044	198	106	3 156	1 004	2 022
1968	23 080	1 266	5 794	31	47 113	94 493	4 688	198	158	3 396	2 413	2 083
1967	25 398	1 163	5 033	39	43 918	89 237	6 531	243	233	3 390	1 813	2 404
1966	11 597	1 871	1 267	..	49 289	94 641	6 841	350	219	473	1 603	922
1965	26 211	1 093	5 246	..	40 697	85 725	7 851	432	282	2 974	1 069	2 507
1960/64	22 170	2 110	7 664	62	32 781	83 678	9 829	889	609	2 354	392	2 285
1955/59	20 384	5 137	11 147	124	22 293	76 669	13 974	2 072	789	3 399	481	2 367
1950/54	20 131	8 025	14 286		9 339	67 023	16 197	2 765	755			9 710
1945/49	16 722	9 354	16 094	147	3 100	64 893	12 484	2 625	793			2 119

Vår- rybs	Olje- lin ²	Övriga olje- växter	Frö- vall	Grön- foder- och en- silage- växter	Slåtter- vall	Betes- vall	Potatis	Socke- r- betor	Foder- rot- frukter	Köks- växter på åker	Övriga växt- slag ³	Hel- träda	Obru- kad åker ⁴	Summa åker
83	1 447	86	1 256	3 337	33 593	14 034	6 752	23 690	..	..	10 418	2 677	1 487	304 128
196	2 053	..	1 951	3 871	35 020	15 246	7 353	24 657	..	..	10 219	2 721	1 837	307 871
124	—	2 119	2 489	4 169	38 131	18 846	6 516	23 034	1 817	7 703	1 629	3 459	1 440	304 429
206	81	3 504	2 732	5 300	40 539	22 420	6 500	23 516	2 201	6 532	1 595	4 825	1 985	308 980
50	152	4 108	3 047	5 987	42 925	19 905	6 921	24 996	2 595	6 131	2 096	2 743	1 545	311 627
75	357	7 954	3 822	8 303	46 398	21 698	8 752	28 212	4 541	6 600	2 585	4 701	..	317 727
32	620	3 922	4 238	10 925	51 135	20 927	9 686	31 943	6 024	4 674	3 016	4 740	..	320 801
			3 446	12 848	55 641	20 695	9 195	32 366	7 705	2 906	2 613	5 136	..	324 254
			3 516	..	17 969	85 261	10 526	31 576	12 443	2 964	2 028	5 387	..	327 149
157	12	..	319	1 851	29 723	13 051	3 944	580	..	..	938	1 179	827	125 227
128	22	..	336	2 143	31 785	14 307	4 098	633	..	..	976	836	950	127 233
122	—	65	335	2 578	35 971	14 934	3 811	595	490	352	274	1 012	365	129 634
60	—	68	572	3 209	38 481	16 102	3 512	716	633	378	235	1 199	567	131 851
11	..	161	496	2 802	39 022	13 891	3 723	834	861	300	391	1 225	639	132 331
..	88	214	780	4 087	38 036	14 150	5 767	738	2 245	395	855	2 156	..	134 259
11	61	171	899	5 011	38 508	13 196	6 839	823	3 367	479	859	2 212	..	137 877
			1 002	6 096	40 111	11 949	7 821	963	4 330	306	1 480	2 164	..	139 403
			1 285	..	8 204	54 992	8 368	790	5 130	347	1 414	2 498	..	140 871
80	—	—	237	559	25 582	8 761	1 399	—	..	..	183	3 256	1 277	73 043
34	—	..	327	520	26 581	9 553	1 536	..	..	..	227	2 534	1 482	74 963
..	—	—	275	740	29 610	9 663	1 633	—	50	140	54	2 861	1 324	78 014
—	—	—	332	780	29 365	10 593	1 723	—	71	88	133	3 191	1 536	78 179
—	—	17	425	798	27 533	9 071	1 818	—	67	136	117	3 280	1 375	76 743
28	..	27	543	1 181	28 996	8 803	2 408	—	183	269	87	4 851	..	80 994
..	..	—	707	1 707	29 912	7 631	2 904	—	378	355	61	5 698	..	86 294
			724	2 149	31 878	7 722	3 286	—	819	297	88	5 372	..	88 979
			768	2 716	41 148	..	3 704	—	1 062	267	301	6 087	..	89 668
331	—	..	785	1 174	59 715	16 934	2 250	—	..	..	510	4 247	3 022	165 631
273	..	..	1 090	1 164	62 838	17 707	2 450	—	..	..	317	3 347	3 299	168 305
145	—	16	764	1 400	66 851	16 327	2 583	—	53	153	152	3 638	3 313	168 506
82	—	—	846	1 744	70 433	18 769	2 944	—	61	108	70	3 873	3 498	173 820
43	—	22	1 067	1 560	70 396	16 798	3 112	—	123	61	68	4 237	3 964	177 916
17	..	87	1 551	2 335	75 288	15 649	4 517	..	423	142	170	7 995	..	184 503
28	..	..	1 888	3 582	77 399	12 609	5 294	—	725	60	44	8 526	..	189 981
			1 872	4 637	79 339	12 261	5 699	..	1 521	81	68	8 601	..	192 939
			2 000	5 296	96 664	..	5 938	..	2 148	80	135	10 009	..	195 297
534	..	..	561	1 674	58 031	17 377	3 519	—	..	..	556	13 671	2 699	284 399
279	..	—	1 316	1 769	62 742	18 172	3 544	—	..	..	543	11 057	2 547	286 690
233	—	41	1 613	2 420	67 561	20 224	3 414	—	39	56	171	11 370	1 672	288 216
154	—	84	1 688	2 823	71 975	23 185	2 919	—	40	133	169	13 998	2 206	288 456
120	—	120	1 521	2 979	70 952	22 026	3 290	—	97	73	153	13 696	1 658	290 777
83	46	656	2 155	4 189	80 791	22 004	4 982	..	397	95	219	17 231	..	297 671
115	43	117	2 879	6 781	86 037	19 607	5 008	15	1 083	41	184	19 937	..	300 683
			2 941	9 221	94 789	19 338	5 214	400	2 842	67	196	19 501	..	302 740
			3 369	13 902	127 198	..	5 843	427	5 074	108	423	22 250	..	306 925

Tabell 49 (forts) Åkerjordens användning åren 1945–1969¹. Hektar

Område; år	Höst- vete	Vår- vete	Höst- råg	Vår- råg	Korn	Havre	Bland- säd	Foder- ärter och vicker	Kök- ärter	Höst- raps	Vår- raps	Höst- rybs
Värmlands												
1969	3 428	227	664	11	29 492	17 514	1 107	45	..	—	103	124
1968	3 104	435	634	..	25 645	17 665	1 141	47	..	..	78	47
1967	3 351	523	448	—	24 348	18 475	994	88	—	—	142	119
1966	1 987	374	229	18	22 220	20 660	1 298	74	..	—	99	11
1965	4 108	682	727	18	19 541	23 853	1 725	67	..	11	323	15
1960/64	4 200	2 109	888	35	12 615	29 502	3 244	85	42	12	361	40
1955/59	7 753	3 456	2 064	52	8 040	32 264	3 920	162	49	32	351	12
1950/54	7 435	8 012	2 677	..	3 140	33 030	4 681	261	53	..	..	1 619
1945/49	8 071	5 945	4 124	42	862	32 613	3 660	327	77	..	..	261
Örebro												
1969	5 309	1 447	1 871	37	33 029	37 814	964	73	31	112	2 312	363
1968	5 118	1 807	1 539	16	31 721	35 799	1 055	83	16	109	2 695	389
1967	4 734	1 395	1 210	—	32 735	33 280	858	65	17	162	2 009	449
1966	2 129	1 224	455	..	35 274	32 926	1 479	40	65	74	1 212	303
1965	5 709	2 247	1 522	..	28 635	33 995	1 911	60	29	263	2 485	525
1960/64	6 425	3 925	2 074	91	18 506	38 167	2 876	104	148	179	1 585	611
1955/59	7 597	6 945	3 214	94	12 384	36 640	4 321	261	433	692	662	1 496
1950/54	6 886	12 494	3 667	..	5 428	31 990	4 769	275	441	..	..	7 395
1945/49	7 910	5 630	4 378	311	1 492	34 576	4 258	393	557	..	..	1 729
Västmanlands												
1969	10 182	2 109	2 083	12	45 023	42 007	3 719	33	181	146	4 908	652
1968	8 536	2 523	1 920	76	41 098	41 889	4 291	102	157	63	5 605	699
1967	8 793	2 718	1 501	59	38 938	38 285	4 582	60	235	337	4 135	531
1966	4 549	2 757	780	..	42 124	36 521	6 450	40	243	24	2 738	152
1965	8 942	4 656	1 519	—	32 776	36 900	8 479	37	393	240	3 654	573
1960/64	8 081	10 271	659	27	20 569	41 388	10 221	110	697	192	1 714	249
1955/59	10 568	14 062	943	28	10 936	35 197	12 257	229	1 943	977	1 137	1 315
1950/54	11 603	16 815	1 168	..	3 871	26 992	14 505	257	2 292	..	..	6 091
1945/49	12 430	7 809	1 888	31	1 259	30 071	12 087	342	2 887	..	..	1 362
Kopparbergs												
1969	667	29	208	..	22 707	8 859	903	13	..	—	25	133
1968	893	54	297	16	22 138	8 543	932	15	..	..	12	81
1967	803	37	350	—	21 485	6 780	817	—	—	—	18	66
1966	836	30	162	23	20 510	7 376	963	..	..	—	..	119
1965	1 665	50	644	23	19 338	8 567	1 539	—	..	—	13	117
1960/64	1 879	145	920	26	15 700	12 508	2 086	11	23	15	23	40
1955/59	3 078	298	1 559	12	11 648	15 089	3 183	39	59	..	18	37
1950/54	3 463	1 224	1 164	..	4 413	18 785	4 531	50	90	..	..	73
1945/49	3 412	1 133	1 291	21	1 539	20 304	2 880	78	104	..	..	79
Gävleborgs												
1969	449	137	167	15	19 933	11 168	2 206	24	..	..	12	195
1968	547	212	106	17	19 825	10 102	2 304	12	..	..	25	240
1967	391	227	132	—	19 249	7 505	2 706	..	—	..	28	131
1966	431	146	138	..	17 074	7 981	3 329	12	36	28	26	159
1965	877	279	155	..	16 839	9 665	4 214	15	30	..	79	385
1960/64	1 061	625	154	16	10 676	13 707	5 069	27	25	23	..	164
1955/59	1 174	1 289	221	56	11 353	12 100	6 144	41	72	..	21	48
1950/54	533	2 423	237	..	5 111	17 592	7 295	42	73	..	..	92
1945/49	451	996	271	186	5 041	17 565	4 975	44	83	..	..	20

Vår- rybs	Olje- lin ²	Övriga olje- växter	Frö- vall	Grön- foder- och en- silage- växter	Slätter- vall	Betes- vall	Potatis	Socker- betor	Foder- rot- frukter	Köks- växter på åker	Övriga växt- slag ¹	Hel- tråda	Obru- kad åker ⁴	Summa åker
2 566	..	—	1 029	1 042	45 892	13 323	2 294	—	..	..	266	4 929	5 269	129 329
2 291	..	—	1 631	1 060	47 868	13 915	2 334	—	..	..	320	5 673	6 070	129 971
1 638	—	14	1 526	1 423	51 045	15 596	2 126	—	29	18	122	6 124	7 204	135 353
1 208	—	—	2 292	1 740	53 613	17 960	2 392	—	..	54	113	6 686	8 623	141 662
1 349	—	35	1 886	1 417	54 502	17 994	2 631	—	12	46	104	6 886	7 206	145 141
422	..	27	2 393	1 639	61 900	15 591	3 191	—	31	55	209	14 143		152 735
254	..	20	2 461	2 216	68 332	13 492	3 456	—	76	94	265	14 358		163 185
			1 757	2 999	73 241	12 949	3 626	—	220	48	313	13 528		169 589
			1 493	3 426	91 572		4 025	—	403	59	617	15 423		173 000
403	—	—	1 109	640	22 658	7 623	1 474	—	..	..	439	4 513	1 599	123 820
392	—	..	1 633	632	23 562	8 017	1 500	—	..	..	472	4 833	1 984	123 373
391	—	25	2 446	671	26 412	8 746	1 447	—	15	232	241	5 279	2 529	125 348
179	—	—	2 631	843	27 471	9 849	1 405	—	30	220	306	6 578	2 337	127 031
186	—	22	2 508	1 054	27 862	9 362	1 707	—	45	178	219	6 173	1 881	128 582
101	22	103	3 944	1 437	33 755	9 602	2 151	—	109	134	200	9 781		136 030
65	17	13	3 438	1 831	38 795	8 844	2 429	..	217	62	194	11 148		141 792
			2 516	2 322	45 064	9 234	2 734	..	448	59	346	8 862		144 930
			2 096	2 940	65 045		3 260	—	836	77	566	11 156		147 210
763	..	—	735	561	20 263	6 231	422	—	..	..	67	6 162	864	147 124
896	—	—	1 127	631	22 079	6 705	472	—	..	..	88	7 475	1 245	147 677
1 305	—	18	1 618	891	25 264	7 945	601	—	—	12	28	8 958	1 187	148 001
563	—	36	2 037	1 011	27 719	9 054	493	—	..	..	20	9 301	1 925	148 573
546	—	15	1 398	1 289	27 755	8 582	545	—	..	14	31	9 383	797	148 530
203	49	176	2 321	1 396	33 304	8 776	1 011	—	47	63	210	12 834		154 568
279	14	49	3 027	1 286	36 380	8 292	1 312	—	60	13	40	16 402		156 746
			2 731	1 577	44 314	8 672	1 834	—	153	35	181	15 181		158 272
			3 298	2 245	63 948		2 187	—	250	52	264	17 168		159 578
313	—	—	213	828	22 775	6 091	1 232	—	..	..	79	2 226	1 767	69 086
252	—	..	261	864	24 598	6 388	1 355	—	..	..	108	2 111	2 294	71 219
235	—	..	118	1 139	24 716	5 886	1 360	—	..	..	34	2 000	1 999	67 862
308	—	..	232	1 118	26 277	6 314	1 201	—	21	..	104	2 269	2 731	70 629
156	—	..	166	1 463	27 057	6 464	1 352	—	23	..	111	2 416	1 563	72 749
59	..	..	255	1 222	31 372	5 799	1 731	—	111	14	75	4 397		78 412
17	—	..	393	1 771	38 755	4 525	2 033	—	201	24	46	4 987		87 781
			402	3 124	46 734	4 197	2 261	—	375	29	34	4 303		95 252
			427	3 485	54 134		2 294	—	498	34	62	4 875		96 650
145	—	—	267	624	33 248	6 848	1 643	—	..	..	206	1 843	2 341	81 488
160	—	..	484	582	35 334	7 252	1 735	—	..	..	187	1 642	2 706	83 489
198	—	—	366	634	38 693	7 285	1 775	—	16	..	142	1 703	3 533	84 735
82	—	—	388	994	40 054	7 528	1 952	—	..	25	59	1 839	4 203	86 497
104	—	—	417	714	42 008	7 021	2 238	—	33	79	82	1 497	2 697	89 439
78	—	..	579	895	46 778	6 890	2 554	—	42	34	180	3 569		93 159
105	—	—	776	1 316	52 633	6 104	3 046	—	117	50	151	3 024		99 847
			848	1 781	58 140	5 375	3 210	—	196	35	320	1 401		104 704
			718	2 066	68 036		3 465	—	320	72	493	1 045		105 847

Tabell 49 (forts) Åkerjordens användning åren 1945–1969¹. Hektar

Område; år	Höst- vete	Vår- vete	Höst- råg	Vår- råg	Korn	Havre	Bland- säd	Foder- ärter och vicker	Kok- ärter	Höst- råps	Vår- råps	Höst- rybs
Västernorrlands												
1969	46	..	..	22	13 707	1 665	1 632	—	—	—	—	—
1968	36	..	..	..	12 861	1 456	1 583	..	..	—	—	—
1967	—	—	—	—	11 740	1 099	1 956	—	—	—	..	..
1966	15	..	..	—	12 143	1 395	2 051	—	—	—	—	—
1965	20	..	..	32	11 117	1 802	3 271	—	—	—	—	—
1960/64	36	38	26	..	9 890	2 570	4 102	14	..	..	..	..
1955/59	38	71	37	..	9 139	3 386	4 407	41	..	..	..	..
1950/54	..	383	103	..	7 900	4 568	5 197	101	17	..	..	..
1945/49	30	443	80	56	8 483	5 478	4 133	59	18	..	..	..
Jämtlands												
1969	..	—	—	..	7 238	648	774	..	—	—	—	—
1968	—	—	..	..	7 180	565	718	—	—	—	—	—
1967	—	..	—	—	6 855	591	632	—	—	—	—	—
1966	—	..	..	—	7 763	701	683	—	—	—	—	—
1965	..	..	—	—	8 493	696	1 093	—	—	—	—	—
1960/64	..	29	..	—	7 057	865	1 301	37	—	..	..	..
1955/59	..	11	..	..	6 488	1 120	1 359	83	..	—	—	—
1950/54	12	56	18	..	5 779	1 387	1 990	170	11	..	..	..
1945/49	12	134	29	..	5 481	1 420	1 638	160	21	..	..	..
Västerbottens												
1969	..	..	..	—	19 288	1 248	2 618	—	—	—	—	—
1968	..	—	—	..	19 324	858	2 386	..	—	—	—	—
1967	—	—	—	—	19 834	630	2 119	..	—	—	..	—
1966	—	17	—	—	18 928	482	2 978	—	—	—	—	—
1965	—	—	—	—	19 300	472	3 241	..	—	—	—	—
1960/64	..	..	..	..	16 791	615	3 560	17	—	..	..	—
1955/59	..	..	..	..	14 944	667	4 210	43	—	..	..	—
1950/54	..	15	70	..	14 306	1 044	5 085	22	..	..	..	..
1945/49	..	27	86	32	12 331	1 706	4 957	19	..	..	..	..
Norrbottnens												
1969	38	—	—	..	6 742	391	606	—	—	—	—	—
1968	—	—	—	20	6 802	269	741	..	—	—	—	—
1967	—	—	—	—	6 460	218	514	..	—	—	—	—
1966	—	—	..	—	6 640	438	449	—	—	—	—	—
1965	—	—	..	—	7 599	322	742	—	—	—	—	—
1960/64	—	..	..	—	6 649	557	1 299	..	—	..	..	—
1955/59	—	..	..	..	5 624	779	2 242	11	—	—	..	—
1950/54	..	11	29	..	5 547	1 001	2 630	39	..	..	..	—
1945/49	..	42	44	12	4 649	1 209	1 773	11	..	..	..	..

Vår- rybs	Olje- lin ²	Övriga olja- växter	Frö- vall	Grön- foder- och en- silage- växter	Slätter- vall	Betes- vall	Potatis	Socke- betor	Foder- rot- frukter	Köks- växter på åker	Övriga växt- slag ¹	Hel- träda	Obru- kad åker ⁴	Summa åker
—	—	—	327	1 517	38 905	5 655	2 426	—	..	..	113	623	2 058	68 701
—	—	—	502	1 366	38 864	6 297	2 209	—	..	..	130	657	3 138	69 115
—	—	—	291	1 373	39 993	6 140	2 119	—	12	16	54	496	5 034	70 335
—	—	—	394	1 540	42 487	7 076	2 369	—	25	35	33	618	5 884	76 083
—	—	—	339	1 604	46 906	5 261	2 438	—	18	42	17	580	4 022	77 472
—	—	..	591	2 232	50 438	6 083	3 112	—	46	85	112	3 074		82 507
..	—	—	792	2 764	55 022	4 868	3 484	—	76	25	143	1 954		86 291
			812	3 146	56 232	4 266	3 811	—	188	30	296	1 585		88 685
			667	2 930	61 221		4 218	—	214	50	294	980		89 368
—	—	—	37	1 776	32 198	4 515	1 441	—	..	..	66	238	1 192	50 126
—	—	—	79	1 751	32 092	4 950	1 321	—	..	..	82	402	1 762	50 905
—	—	..	36	1 974	32 436	4 112	1 378	—	..	12	97	426	2 452	51 025
—	—	—	151	1 702	34 552	4 824	1 629	—	..	13	76	256	3 392	55 759
—	—	—	..	1 841	37 028	4 271	1 996	—	..	15	118	329	1 662	57 557
..	—	..	63	1 990	38 660	3 981	2 065	—	31	11	51	1 488		57 669
—	—	—	51	2 747	41 138	3 101	1 792	—	37	..	72	806		58 820
			81	3 213	43 830	2 205	1 784	—	70	20	85	567		61 279
			101	3 573	46 407		1 795	—	112	21	20	250		61 180
—	—	—	314	1 660	62 926	4 831	3 004	—	..	..	49	746	2 628	99 317
—	—	—	435	1 668	64 362	5 364	2 656	—	..	..	70	634	3 130	100 899
—	—	—	331	1 964	65 602	5 910	2 576	—	18	28	55	430	5 954	105 466
—	—	—	398	2 007	67 823	6 751	2 924	—	24	14	31	713	6 710	109 800
—	—	—	370	2 406	72 748	5 796	3 423	—	38	32	56	532	4 870	113 288
—	—	—	633	2 382	78 001	7 094	3 118	—	68	17	85	3 123		115 601
..	..	—	694	3 794	85 392	5 174	3 617	—	172	28	12	1 644		120 405
			759	6 008	84 186	4 999	3 744	—	245	38	32	1 393		121 960
			512	5 582	85 610		3 485	—	392	58	115	1 358		116 296
—	—	—	251	958	37 368	3 331	2 429	—	..	..	83	1 121	2 988	56 314
—	—	—	309	1 040	37 142	3 737	2 015	—	..	..	91	1 354	3 610	57 131
—	—	—	163	863	36 483	3 956	2 756	—	..	13	40	842	6 766	59 081
—	—	—	219	699	38 080	4 058	1 920	—	..	25	27	1 073	8 049	61 690
—	—	—	263	931	41 749	4 440	2 064	—	18	12	28	1 976	8 327	68 474
—	—	—	439	888	49 878	4 822	2 156	—	24	..	31	4 508		71 287
—	—	—	565	1 452	56 778	4 906	2 170	—	62	14	18	2 566		77 204
			461	3 202	54 779	3 912	2 295	—	217	16	23	2 714		76 879
			287	3 522	55 540		2 121	—	223	16	40	1 846		71 345

Tabell 49 (forts) Åkerjordens användning åren 1945–1969¹. Hektar

Område; år	Höst- vete	Vår- vete	Höst- råg	Vår- råg	Korn	Havre	Bland- säd	Foder- ärter och vicker	Kök- ärter	Höst- raps	Vår- raps	Höst- rybs
<i>Produktionsområden</i>												
<i>Götalands södra slättbygder</i>												
1969	44 621	16 264	12 660	227	89 123	38 510	6 066	787	185	37 287	2 362	1 952
1968	41 282	17 312	12 449	382	84 417	36 471	7 697	651	61	37 925	2 705	4 515
1967	35 563	18 710	12 016	285	85 712	38 411	8 825	818	114	30 153	3 354	4 649
1966	36 961	21 826	9 911	284	90 272	35 972	12 140	1 182	44	16 017	3 012	2 042
1965	41 067	19 641	10 047	314	74 373	31 332	14 824	1 142	82	32 393	1 869	3 643
1960/64	30 245	23 012	11 812	433	67 136	27 433	26 730	1 835	188	18 272	883	2 224
1955/59	24 779	30 154	20 077	327	41 519	22 836	45 160	3 242	293	11 700	623	1 225
1950/54	22 739	24 735	24 874		26 365	16 677	49 762	1 219	104			34 955
1945/49	27 665	16 939	20 102	299	18 559	19 000	50 409	997	188			26 604
<i>Götalands mellan- bygder</i>												
1969	24 766	7 238	24 412	1 109	81 456	20 170	6 109	348	668	12 216	777	2 401
1968	25 678	6 786	24 593	1 014	76 322	18 919	8 648	293	663	10 129	862	2 487
1967	24 455	6 777	21 417	958	73 617	18 926	8 994	301	907	8 407	978	2 074
1966	22 549	7 125	17 916	1 284	78 729	16 480	11 644	552	642	4 131	951	916
1965	26 648	6 624	22 652	764	63 498	14 282	16 106	477	830	9 889	630	2 316
1960/64	22 056	8 167	20 298	1 132	57 276	13 150	27 610	780	908	7 298	353	2 236
1955/59	22 374	11 205	29 628	940	36 210	9 382	44 435	1 024	484	6 619	230	2 249
1950/54	16 869	10 532	32 196		19 797	8 794	50 748	454	126			31 015
1945/49	18 108	5 668	36 422	611	10 505	12 567	53 044	393	214			15 526
<i>Götalands norra slättbygder</i>												
1969	64 440	4 293	14 576	55	86 711	121 851	9 177	428	1 815	8 756	2 639	3 308
1968	51 372	7 506	12 527	41	82 465	130 620	10 224	477	2 377	8 235	5 088	3 664
1967	61 835	5 715	11 146	30	71 748	121 661	11 857	495	1 885	8 150	3 012	4 829
1966	29 317	11 038	2 766	31	87 717	131 842	13 837	701	2 477	2 786	2 469	1 968
1965	66 493	4 920	10 261	29	63 826	115 901	17 105	721	3 366	7 922	1 902	4 106
1960/64	51 074	11 046	11 901	90	55 258	114 193	22 672	1 324	3 390	6 572	796	3 393
1955/59	45 012	21 440	16 688	140	35 280	102 059	29 255	2 963	3 538	12 759	958	4 163
1950/54	43 256	27 200	18 263		15 761	84 665	35 292	3 491	2 432			27 053
1945/49	37 789	21 124	21 099	149	7 629	84 586	32 813	3 318	2 784			14 826
<i>Svealands slätt- bygder</i>												
1969	68 795	12 503	11 187	95	170 663	166 459	24 565	357	1 213	2 413	11 349	6 536
1968	61 205	14 484	9 906	134	158 595	165 206	26 936	416	1 135	1 841	12 403	6 546
1967	62 746	14 230	8 320	104	150 783	152 134	28 180	232	1 153	2 612	9 358	5 822
1966	31 770	16 719	3 563	20	162 905	152 277	36 133	205	1 522	593	6 363	2 925
1965	67 973	20 032	8 515	15	126 181	143 927	43 585	309	2 244	3 461	8 483	5 504
1960/64	61 533	36 750	5 670	189	87 267	152 775	58 472	567	3 320	3 519	3 961	2 941
1955/59	62 617	53 072	8 898	221	49 725	136 183	72 735	1 397	7 653	12 013	2 932	7 959
1950/54	63 085	67 151	11 693		19 566	107 054	86 341	1 740	8 601			30 950
1945/49	62 808	33 188	17 911	338	9 054	115 934	80 721	2 500	11 270			4 918
<i>Götalands skogs- bygder</i>												
1969	13 037	3 732	6 054	291	91 516	113 713	26 747	367	171	2 445	653	661
1968	11 895	5 240	6 423	330	82 143	117 729	30 867	367	176	1 863	874	760
1967	12 721	5 396	5 455	319	76 338	112 041	33 698	502	161	1 987	934	577
1966	7 080	6 054	3 194	246	77 732	109 503	37 536	477	278	478	642	310
1965	16 831	7 045	7 307	293	65 311	117 958	46 230	637	226	1 927	681	596
1960/64	14 727	13 754	10 726	789	48 321	133 396	54 284	956	481	1 651	449	423
1955/59	16 998	24 242	18 245	1 425	29 586	144 153	65 911	1 840	731	3 159	452	654
1950/54	17 109	35 277	28 822		10 192	149 487	64 385	2 368	770			8 768
1945/49	17 991	31 063	34 847	2 227	3 555	154 324	52 176	2 480	1 015			2 770

Vår- rybs	Olje- lin ²	Övriga olje- växter	Frö- vall	Grön- foder- och en- silage- växter	Slätter- vall	Betes- vall	Potatis	Socker- betor	Foder- rot- frukter	Köks- växter på åker	Övriga växt- slag ³	Hel- träda	Obru- kad åker ⁴	Summa åker
254	1 255	87	1 707	3 722	35 696	16 165	8 448	27 302	..	..	11 279	2 828	1 784	360 571
377	1 671	11	2 573	4 418	38 520	17 796	9 018	28 479	..	..	11 123	2 766	1 955	364 574
298	—	2 007	3 257	4 853	42 081	23 542	8 758	27 008	1 141	8 717	2 249	3 782	1 176	367 479
503	102	3 503	3 646	6 501	45 843	26 884	8 413	26 992	1 593	7 434	2 478	5 370	1 816	370 741
238	167	4 144	3 720	6 728	49 536	23 695	8 270	27 969	1 929	7 129	3 506	3 667	1 470	372 895
128	553	8 186	5 214	10 140	53 696	26 214	10 733	31 191	4 153	7 673	3 795	5 696		377 575
30	745	4 002	5 812	13 479	59 341	25 069	12 375	35 112	5 869	5 747	4 147	5 911		379 574
			4 863	15 696	64 814	25 372	12 806	35 403	7 809	3 590	4 382	6 265		382 430
			5 081	22 325	100 924		14 575	34 894	12 761	3 819	4 270	6 635		386 046
331	767	70	816	4 482	70 563	29 952	17 065	12 353	..	..	6 388	7 240	3 107	334 804
285	1 156	16	1 313	5 156	73 246	31 463	19 258	12 737	..	..	6 244	6 680	3 217	337 165
249	—	1 020	1 564	5 126	77 666	31 879	18 000	11 517	2 288	2 918	2 599	7 859	1 982	332 478
293	..	1 242	1 890	5 829	80 105	36 265	17 267	12 051	2 759	2 844	2 497	8 868	2 560	337 396
77	..	1 820	1 570	6 213	81 697	34 240	18 588	13 467	3 339	2 476	2 439	6 713	1 792	339 157
178	133	2 917	1 873	6 501	82 461	32 661	22 415	13 889	5 645	2 691	2 907	12 027		347 562
402	143	1 305	2 179	6 685	83 247	27 669	23 988	14 570	8 561	2 310	2 720	13 242		351 801
			1 798	7 866	86 380	26 544	22 974	14 360	10 103	2 457	2 801	11 742		357 556
			1 739	9 546	127 886		25 165	12 550	13 864	1 983	2 849	13 211		361 851
1 253	173	13	1 866	2 547	84 629	23 488	4 342	—	..	..	1 089	23 454	4 083	464 986
634	468	..	3 270	2 710	90 420	24 805	4 233	133	..	..	830	21 616	4 228	467 946
463	—	675	4 839	3 680	97 764	27 197	4 249	114	88	154	222	23 498	3 722	469 028
263	—	1 005	5 176	4 463	102 463	30 405	3 818	135	142	285	233	29 191	4 313	468 841
175	—	1 338	5 029	4 311	103 214	28 305	4 165	162	205	148	247	25 295	3 980	473 126
113	101	2 423	6 591	5 905	115 431	28 485	6 017	35	817	168	486	32 693		480 974
144	248	286	8 779	8 903	120 038	25 759	6 242	122	1 996	130	329	37 860		485 091
			8 696	11 263	136 340	26 071	6 872	1 955	3 716	244	421	34 816		487 807
			9 433	17 560	183 002		8 202	1 717	6 960	284	858	39 564		493 697
4 873	79	..	3 409	3 311	115 073	37 336	4 857	—	..	..	1 249	37 351	8 371	692 053
4 681	41	13	5 228	3 742	122 212	40 248	5 048	—	..	..	1 371	42 651	10 822	694 864
3 836	—	156	7 287	4 932	134 422	42 732	5 181	..	98	459	553	47 044	9 261	691 636
2 305	—	371	9 059	6 032	140 343	48 948	4 962	—	118	444	783	55 380	11 618	695 358
1 983	..	1 316	7 700	7 095	141 794	48 240	5 929	—	135	383	442	49 333	7 665	702 248
736	150	1 969	11 237	7 210	165 739	48 986	8 316	—	464	560	930	70 410		733 671
1 100	88	346	12 377	8 660	184 581	46 499	10 112	—	819	590	570	82 158		763 305
			10 853	9 992	222 187	50 164	12 185	15	2 018	600	1 475	71 665		777 335
			11 873	14 619	324 315		14 703	..	3 479	742	2 274	79 884		790 531
329	51	11	1 442	7 679	225 055	67 897	14 925	630	..	..	2 482	10 825	8 654	599 367
286	116	12	2 168	7 247	233 829	73 040	16 564	629	..	..	2 647	8 863	9 147	613 215
165	—	77	1 909	8 274	247 270	63 475	15 684	670	1 179	606	836	9 594	6 831	606 699
58	—	193	2 348	9 450	256 970	69 834	16 588	794	1 276	569	903	12 046	9 076	623 635
41	—	454	2 440	9 430	251 914	65 451	19 013	1 135	1 984	460	915	10 760	7 100	636 139
54	42	523	3 452	10 965	261 510	63 214	28 285	1 016	5 064	833	1 373	20 545		676 833
58	56	136	4 331	15 763	267 305	51 363	33 989	1 155	8 620	707	763	23 957		715 599
			4 573	19 508	272 925	48 027	35 594	1 453	14 225	786	1 236	23 330		738 835
			4 844	24 477	337 373		38 411	707	18 886	646	1 836	26 571		756 199

Tabell 49 (forts) Åkerjordens användning åren 1945–1969¹. Hektar

Område; år	Höst- vete	Vår- vete	Höst- råg	Vår- råg	Korn	Havre	Bland- säd	Foder- årter och vicker	Kök- årter	Höst- råps	Vår- råps	Höst- rybs
Mellersta Sveriges skogsbygder												
1969	6 313	612	1 926	41	54 216	39 220	3 549	71	123	262	371	260
1968	5 658	925	1 753	42	51 398	38 084	3 576	86	139	235	543	262
1967	6 501	1 122	1 708	21	50 248	35 166	3 339	151	111	376	360	227
1966	4 160	897	663	61	49 466	36 982	4 768	156	190	60	141	220
1965	8 602	1 221	2 414	31	43 771	42 044	6 448	112	246	396	363	317
1960/64	8 690	2 829	3 267	79	29 565	53 710	8 137	193	276	329	393	236
1955/59	11 984	5 711	5 249	159	19 999	59 877	11 492	320	491	960	267	607
1950/54	12 121	11 540	6 114		6 806	62 626	14 143	473	526			3 452
1945/49	12 801	8 446	8 088	428	2 108	63 710	10 941	606	617			1 730
Nedre Norrland												
1969	356	27	140	42	38 836	11 730	4 163	28	..	..	12	185
1968	395	67	111	19	37 785	10 644	4 264	18	..	..	17	199
1967	256	58	84	—	35 954	8 411	4 951	..	—	15	32	111
1966	376	27	109	..	35 134	9 208	5 344	12	34	27	23	167
1965	678	93	262	56	33 530	11 508	7 954	25	30	..	28	383
1960/64	927	264	376	20	28 144	15 616	9 947	60	28	55	45	127
1955/59	1 196	780	692	28	27 544	15 666	11 132	163	31	..	19	34
1950/54	681	2 304	782		19 338	23 680	13 550	322	66			88
1945/49	565	1 706	1 049	189	18 661	25 412	10 284	276	84			34
Övre Norrland												
1969	43	..	..	..	26 638	1 691	3 351	..	—	—	—	—
1968	..	—	—	29	26 706	1 199	3 256	..	—	—	—	—
1967	..	—	—	—	26 800	894	2 693	..	—	—	..	—
1966	—	17	..	—	26 160	1 038	3 582	—	—	—	—	—
1965	—	—	..	—	27 995	952	4 178	..	—	—	—	—
1960/64	..	..	..	..	24 148	1 298	4 975	25	—	41	65	—
1955/59	..	..	..	..	21 192	1 615	6 578	62	—	..	..	—
1950/54	..	30	101		20 593	2 304	7 891	65	12			..
1945/49	13	75	131	46	17 903	3 287	6 876	33	14			11
Hela riket												
1969	222 371	44 670	70 956	1 868	639 159	513 344	83 727	2 387	4 179	63 385	18 163	15 303
1968	197 487	52 320	67 762	1 991	599 831	518 872	95 468	2 310	4 558	60 230	22 492	18 433
1967	204 077	52 008	60 146	1 717	571 200	487 644	102 537	2 517	4 331	51 700	18 036	18 289
1966	132 213	63 703	38 125	1 929	608 115	493 302	124 984	3 285	5 187	24 092	13 601	8 548
1965	228 292	59 576	61 461	1 502	498 485	477 904	156 430	3 427	7 024	55 991	13 956	16 865
1964	188 391	81 517	41 573	1 788	469 893	509 771	176 988	4 414	7 205	45 583	16 825	17 745
1963	161 951	82 479	38 414	1 971	482 001	517 246	190 505	4 014	6 802	37 402	7 365	10 630
1962	205 257	103 897	71 468	2 934	363 587	484 610	213 909	4 692	9 109	45 961	3 854	11 898
1961	151 464	117 883	70 493	3 015	352 206	527 333	238 461	6 306	9 043	36 242	3 493	11 023
1960	239 201	93 384	98 325	3 980	317 884	518 902	244 282	9 278	10 808	23 489	3 192	6 611
1959	200 746	109 417	92 711	2 810	312 494	500 137	260 436	10 500	8 442	51 341	3 788	23 316
1958	106 322	172 938	87 994	2 995	290 138	499 046	269 019	13 197	10 856	53 120	7 415	16 808
1957	179 511	151 677	110 345	3 407	260 892	485 587	286 822	11 269	14 893	58 475	6 395	20 167
1956	252 859	137 263	117 119	3 722	233 653	502 131	305 825	10 875	16 011	8 325	5 164	4 641
1955	185 374	161 736	89 261	3 297	208 103	471 959	311 389	9 212	15 907	64 847	4 683	19 533
1954	218 298	208 582	143 097	3 753	162 581	440 007	307 980	9 790	14 719	60 542	5 970	17 600
1953	184 997	192 235	129 560		183 528	456 184	314 359	8 423	13 609	33 827	7 837	15 513
1952	156 532	164 585	121 222		148 299	467 365	334 050	10 758	11 176	63 657	18 252	24 335
1951	144 630	173 255	93 949		106 734	454 899	329 902	11 753	11 925			187 053
1950	174 856	155 177	122 643		90 951	457 982	324 263	10 625	11 749			166 763
1949	165 014	134 457	127 461	3 718	82 996	458 850	316 658	13 361	13 995			140 573
1948	170 515	137 881	152 117	4 057	84 807	449 811	290 246	9 774	14 412			78 260
1947	139 337	147 458	108 264	4 562	96 599	488 774	298 894	10 108	15 474			44 013
1946	210 763	87 319	149 906	3 961	85 678	491 183	289 310	9 537	17 075			29 618
1945	203 074	83 938	160 489	5 145	89 793	505 488	291 212	10 232	19 973			39 640

¹ Reviderade uppgifter för åren 1945 – 1968, se texten. — ² 1968 och 1969 avses vitsenap. — ³ Inkl »Foderrotfrukter» och »Köksväxter på åker» 1968 och 1969. — ⁴ Inkl slåtter- och betesvallar som ej utnyttjades 1968 resp 1969.

Vår- rybs	Olje- lin ²	Övriga olje- växter	Frö- vall	Grön- foder- och en- silage- växter	Slätter- vall	Betes- vall	Potatis	Socke- r- betor	Foder- rot- frukter	Köks- växter på åker	Övriga växt- slag ³	Hel- träda	Obruk- kad åker ⁴	Summa åker
913	—	—	1 013	2 356	77 038	21 658	3 745	—	—	—	512	7 427	5 748	227 374
862	—	—	1 738	2 175	80 625	22 761	3 981	—	—	—	641	7 574	7 036	230 096
810	—	40	1 630	2 950	87 429	23 804	4 050	—	23	13	323	8 124	9 614	238 148
606	—	17	1 978	3 495	94 911	27 055	3 934	—	36	35	353	9 055	10 175	249 421
561	—	42	1 716	3 840	94 537	25 846	4 541	—	78	114	425	9 052	8 699	255 416
288	11	100	2 583	4 065	106 895	23 984	5 938	—	190	86	493	18 348	—	270 686
203	28	15	3 117	5 437	119 029	20 266	6 934	—	395	88	435	19 522	—	292 588
			2 848	7 606	130 652	19 124	7 290	58	861	89	361	18 278	—	304 968
			2 708	9 092	160 403	—	8 296	16	1 539	141	471	20 837	—	312 978
31	—	—	623	3 643	100 137	16 116	5 717	—	—	—	276	2 361	5 875	190 308
32	—	—	1 047	3 432	102 048	17 426	5 513	—	—	—	312	2 501	7 921	193 767
50	—	13	633	3 615	105 142	16 317	5 216	—	32	39	218	2 533	9 553	193 242
—	—	—	772	3 804	109 123	17 664	6 031	—	49	65	172	2 576	12 936	203 656
—	—	—	698	3 748	118 734	15 401	6 464	—	67	69	132	2 316	7 826	210 015
14	—	—	1 165	4 553	130 309	15 566	7 663	—	171	111	222	7 839	—	223 229
32	—	—	1 472	6 019	144 967	12 509	8 039	—	340	74	307	5 898	—	236 952
			1 540	7 438	154 716	10 666	8 734	—	611	85	620	4 072	—	249 293
			1 313	7 662	169 156	—	9 239	—	805	113	764	2 742	—	250 054
—	—	—	580	3 044	107 269	8 902	5 701	—	—	—	134	1 925	5 900	165 189
—	—	—	754	3 159	109 121	9 923	4 940	—	—	—	164	2 059	7 190	168 504
—	—	—	494	3 320	109 609	10 500	5 610	—	23	41	98	1 284	13 207	174 590
—	—	—	726	3 134	114 742	11 899	5 181	—	35	42	58	1 796	15 566	183 979
—	—	—	633	3 822	123 886	11 031	5 931	—	56	44	139	2 569	13 700	194 943
—	—	—	1 079	3 922	136 940	12 468	5 718	—	98	27	128	7 989	—	198 940
—	—	—	1 266	6 267	152 167	10 572	6 204	—	239	43	33	4 415	—	210 683
—	—	—	1 230	10 377	150 047	9 088	6 460	—	479	57	56	4 177	—	212 973
—	—	—	820	10 093	152 264	—	6 037	—	632	78	159	3 272	—	201 744
7 984	2 325	190	11 456	30 784	815 460	221 514	64 800	40 285	—	—	23 409	93 411	43 522	3 034 652
7 157	3 453	63	18 091	32 039	850 021	237 462	68 555	41 978	—	—	23 332	94 710	51 516	3 070 131
5 871	—	3 988	21 613	36 750	901 383	239 446	66 748	39 318	4 872	12 947	7 098	103 718	55 346	3 073 300
4 028	109	6 331	25 595	42 708	944 500	268 954	66 194	39 979	6 008	11 718	7 477	124 282	68 060	3 133 027
3 081	181	9 118	23 506	45 187	965 312	252 209	72 901	42 733	7 793	10 823	8 245	109 705	52 232	3 183 939
2 375	291	23 093	24 923	45 978	1 013 236	256 847	81 199	44 452	9 500	11 668	10 274	122 346	51 978	3 259 853
1 646	395	21 662	29 223	44 339	1 048 138	248 563	93 717	40 578	12 115	12 237	10 774	131 450	47 488	3 283 105
1 552	748	18 023	34 210	57 734	1 046 352	266 026	90 747	46 333	16 563	12 026	11 607	182 122	—	3 305 219
857	1 298	14 916	41 103	52 975	1 085 718	246 426	97 532	49 199	21 158	12 265	9 508	177 808	—	3 337 725
1 123	2 223	2 934	36 518	65 280	1 071 466	240 022	112 230	50 096	23 670	12 539	9 514	164 544	—	3 361 495
1 216	721	3 468	44 397	58 757	1 105 781	229 223	107 213	50 497	24 478	10 112	7 919	171 333	—	3 391 253
3 014	1 595	4 847	43 593	69 738	1 130 327	223 967	102 619	50 799	24 694	8 647	8 176	213 698	—	3 415 562
2 255	1 739	6 533	43 180	71 427	1 128 932	212 640	108 799	52 969	25 802	9 227	9 538	180 667	—	3 443 148
1 291	1 637	7 544	27 987	81 530	1 124 278	213 673	111 784	49 041	30 044	11 245	10 321	189 107	—	3 457 070
2 068	862	8 066	37 498	74 599	1 164 039	219 028	109 000	51 510	29 180	9 221	10 561	210 006	—	3 470 939
2 195	2 837	9 842	33 034	70 499	1 168 795	215 280	107 294	58 440	31 558	7 574	10 515	174 027	—	3 484 809
	8 933	17 666	34 401	80 707	1 190 964	214 877	116 410	49 527	37 107	7 849	9 650	190 588	—	3 498 751
	20 147	18 447	39 766	91 627	1 208 238	218 711	116 736	52 569	39 752	7 426	11 400	168 278	—	3 512 648
			38 324	102 609	1 251 876	219 729	112 006	52 615	43 683	8 254	11 685	171 669	—	3 526 550
			36 475	103 284	1 270 421	206 677	112 122	53 070	47 020	8 432	13 507	167 158	—	3 533 175
			39 327	112 693	1 517 176	—	116 442	48 083	51 365	8 702	16 202	172 753	—	3 539 826
			36 737	125 541	1 558 631	—	129 027	46 481	58 197	7 852	14 225	177 902	—	3 546 473
			41 443	114 760	1 591 187	—	123 882	47 225	58 540	6 554	11 912	204 130	—	3 553 116
			38 725	114 658	1 567 905	—	125 423	53 791	62 994	6 914	12 667	202 328	—	3 559 755
			32 827	109 214	1 541 715	—	128 373	53 851	63 537	8 998	12 409	206 478	—	3 566 386

poster gjorts. Underlaget för omfördelningen har utgjorts av resultaten från den ovan nämnda specialundersökningen som företogs i samband med arealinventeringen 1962. De relationstal som därvid erhöles har med vissa modifieringar tillämpats som ungefärliga mått på fördelningen av tidigare grödposter efter det nya schemat. En sammanställning av de relationstal som använts vid omräkningarna lämnas i *bilaga 10*. Talen anger den del av äldre grödarealer, enligt kolumnen till vänster, som under olika år förts till nu redovisade poster vilka framgår av den högra kolumnen. Det bör framhållas att detta omfördelningsförfarande innehåller en inte oväsentlig grad av osäkerhet eftersom relationstalen erhöles genom en relativt begränsad urvalsundersökning för ett enda år. Å andra sidan bör dock samtidigt konstateras att omfördelningarna huvudsakligen berört sådana poster som ur definitions- och klassificeringssynpunkt rent allmänt får anses vara behäftade med en viss inbördes osäkerhet, nämligen grönfoder- och ensilageväxter, slåtter- och betesvallar, övriga växtslag samt helträda och obrukad åker.

Omräkning av den totala åkerarealen för perioden 1945—1964

Under perioden 1950—1962 medförde skattningstekniken att förändringarna i den totala åkerarealen endast kom till uttryck i statistiken vissa år, d v s år då resultaten från den senaste jordbruksräkningen blivit tillgängliga. Eftersom åkerarealen i de flesta områden minskade kontinuerligt under efterkrigstiden blev en ackumulerad överskattning under perioderna mellan dessa år i regel följden. Omräkningen har i princip inneburit att den totala åkerarealen inom varje naturligt jordbruksområde utjämnats lineärt mellan vissa

år, då relativt tillförlitliga uppgifter ansetts föreligga genom jordbruksräkningar eller arealinventeringar. Den relativa fördelning av åkern på olika grödor som erhöles för enskilda år efter den tidigare nämnda omfördelningen har dock bibehållits.

Till grund för den lineära utjämningen av totala åkerarealen inom respektive naturligt jordbruksområde ligger följande uppgifter.

Summa åker enligt 1945 års arealinventering	
” ” ” 1951 års jordbruksräkning	
” ” (exkl huvudparten av den varaktigt obrukade åkern) enligt 1957 års arealinventering	
” ” enligt 1963 års jordbruksinventering	

För perioderna 1945—1951 och 1952—1956 har omräkningarna utförts inom samtliga naturliga jordbruksområden. Under perioden 1957—1962 reducerades först den totala åkerarealen enskilda år med huvudparten av posten ”varaktigt obrukad åker”. Den areal som då erhöles avvek i flertalet områden obetydligt från den areal som räknades fram med lineär utjämning mellan åren 1957 och 1963. På grund härav har den förstnämnda arealen bibehållits i dessa områden varför omräkningarna för perioden 1957—1962 i huvudsak utförts inom områden där avvikelser var av större omfattning, nämligen Svealands slättbygder, Götalands och Mellersta Sveriges skogsbygder.

För åren 1963—1967 har de i jordbruksinventeringarna skattade arealuppgifterna i princip kunnat redovisas utan omräkning. I ett fåtal naturliga jordbruksområden synes det emellertid som om det nyinförda undersökningsförfarandet skulle ha medfört en överskattning av arealen vall och obrukad åker de två första åren. En korrigering av den totala åkerarealen i dessa områden har därför företagits. Korrigeringen har inneburit att

Tabell 50 Åkerjordens användning inom olika storleksgrupper den 26 juni 1969.
Hela riket
 Use of arable land in different size groups on June 26th, 1969

Gröda	Storleksgrupp, hektar åker							Summa
	2,1 – 5,0	5,1 – 10,0	10,1 – 20,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	Över 100,0	
Höstvete	1 146	4 400	18 562	24 530	45 215	58 552	69 966	222 371
Vårvete	500	1 767	4 735	5 196	9 044	10 870	12 558	44 670
Höstråg	741	2 592	8 048	9 480	15 792	17 162	17 141	70 956
Vårråg	95	194	307	208	351	302	411	1 868
Summa brödsäd	2 482	8 953	31 652	39 414	70 402	86 886	100 076	339 865
Korn	11 640	45 694	113 941	102 819	136 126	126 285	102 654	639 159
Havre	11 435	41 976	98 081	82 417	105 445	95 913	78 077	513 344
Blandsäd	3 952	13 587	25 165	15 962	14 439	7 870	2 752	83 727
Summa fodersäd	27 027	101 257	237 187	201 198	256 010	230 068	183 483	1 236 230
Foderärter och vicker	51	156	352	292	391	456	689	2 387
Kokärter	15	52	219	347	723	1 275	1 548	4 179
Summa baljväxter	66	208	571	639	1 114	1 731	2 237	6 566
Höstraps	187	657	4 070	7 180	14 269	16 589	20 433	63 385
Vårraps	6	86	489	847	2 669	5 282	8 784	18 163
Höstrybs	79	193	934	1 368	3 136	4 818	4 775	15 303
Vårrybs	21	65	397	512	1 499	2 401	3 089	7 984
Vitsenap	20	21	158	256	486	543	841	2 325
Övriga oljeväxter	4	5	25	21	34	35	66	190
Summa oljeväxter	317	1 027	6 073	10 184	22 093	29 668	37 988	107 350
Grönfoder- och ensilageväxter	2 579	4 785	7 097	4 847	4 819	3 617	3 040	30 784
Slättervall utnyttjad 1969	72 952	157 503	210 336	129 116	120 778	75 446	49 329	815 460
Frövall	262	789	1 654	1 458	1 891	2 555	2 847	11 456
Betesvall utnyttjad 1969	11 822	29 090	49 940	37 062	38 252	28 738	26 610	221 514
Summa vall	85 036	187 382	261 930	167 636	160 921	106 739	78 786	1 048 430
Mat- och foderpotatis	5 803	9 812	11 686	7 307	7 381	5 742	4 259	51 990
Fabrikspotatis	109	674	2 405	2 210	2 870	2 509	2 033	12 810
Summa potatis	5 912	10 486	14 091	9 517	10 251	8 251	6 292	64 800
Sockerbetor	454	1 576	6 581	7 605	9 961	8 092	6 016	40 285
Övriga växtslag	1 566	2 312	3 811	2 698	3 702	4 262	5 058	23 409
Helträda	2 651	6 376	13 007	11 601	17 379	20 541	21 856	93 411
Slätter- och betesvallar ej ut- nyttjade 1969	3 571	5 629	4 387	2 166	2 107	1 683	1 385	20 928
Annan obrukad åker	2 304	3 956	4 589	2 784	3 280	2 830	2 851	22 594
Summa åker	133 965	333 947	590 976	460 289	562 039	504 368	449 068	3 034 652

Tabell 51 Arealer för olika växtslag i procent av hela åkerarealen¹ under tiden 1913–1969

Acreages for different crops in per cent of the total area of arable land

Grödgrupp	1913/ 15	1916/ 20	1921/ 25	1926/ 30	1931/ 35	1936/ 40	1941/ 45	1945/ 49	1950/ 54	1955/ 59	1960/ 64	1965/ 69
Brödsäd	15,0	14,5	13,8	14,4	14,4	14,2	13,8	13,1	14,3	13,4	11,2	10,7
Fodersäd	33,9	33,4	33,4	31,3	29,2	29,1	27,1	25,7	27,4	32,1	35,8	40,6
Baljväxter	0,9	1,1	1,3	0,9	0,8	0,6	1,0	0,8	0,7	0,7	0,5	0,3
All säd	49,8	49,0	48,5	46,6	44,4	43,9	41,9	39,6	42,4	46,2	47,5	51,6
Potatis och rotfrukter	7,7	8,0	8,3	7,7	7,4	7,2	7,4	7,0	6,2	5,7	5,0	3,8
Foderväxter	42,4	42,7	42,8	45,4	47,9	48,6	49,4	50,8	46,7	45,1	44,4	40,7
Oljeväxter	—	—	—	—	—	—	1,3	2,0	4,1	2,4	2,4	3,2
Övriga växtslag	0,1	0,3	0,4	0,3	0,3	0,3		0,6	0,6	0,6	0,7	0,7
Summa åker ¹	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

¹ Exkl helträda och obrukad åker.

den totala åkerarealen för ett visst år har ersatts av medeltalet av åkerarealen året före resp året efter det aktuella året. Differensen mellan den därvid erhållna totalarealen och den tidigare skattade har sedan justerats proportionellt på posterna slättervall, betesvall samt helträda och obrukad åker.

Jämförelser mellan 1967 och 1968

Vid jämförelser mellan uppgifterna för 1967 resp 1968 kan iakttagas vissa förskjutningar som inte överensstämmer med den allmänna trenden. Troligen sammanhänger detta med omläggningen av undersökningsmetodiken, dvs övergången från lantbruksinventeringarna

Tabell 52 Köksväxtarealens fördelning på olika växtslag år 1964. Hektar

Acreages for kitchen vegetables with distribution on different species

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Vitkål	Blomkål	Morötter	Rödbetor	Gul och röd lök	Andra arter än kokärter och foderarter	Bruna bönor	Gurkor	Spenat	Övriga köksväxter	Summa köksväxter på åker
Kalmar län	5	—	46	61	158	110	960	190	29	21	1 580
Gotlands län	—	—	101	21	2	394	11	59	..	41	629
Kristianstads län	75	32	316	242	12	113	11	202	171	192	1 366
Malmöhus län	419	305	530	134	48	3 757	22	49	236	734	6 234
Övriga Götaland	68	51	124	42	10	351	—	229 ²	4	197	1 076
Svealand	32	51	227	43	4	14	—	10	2	87	470
Norrland	26	38	25	44	1	20	—	—	—	35	189
Hela riket ¹	655	496	1 417	610	249	4 759	1 014	779	443	1 421	11 843

¹ Inkl brukningsenheter med 0,26–2,0 hektar åker. — ² Därav 146 hektar i Blekinge län.

till lantbrukets företagsregister. Det har nämligen efter omläggningen blivit möjligt att i ökad utsträckning kontrollera fullständigheten i redovisningen. Någon korrektion för dessa förskjutningar har inte nu ansetts möjlig att göra.

Resultat

Uppgifter om åkerjordens användning vid brukningsenheter med mer än 2 hektar åker redovisas för län, produktionsområden och hela riket avseende åren 1945—1969 i *tab 49*. För län och produktionsområden ges för perioderna 1945/49, 1950/54, 1955/59 och 1960/64 endast medeltal. Åkerjordens användning vid brukningsenheter inom olika storleksgrupper framgår för 1969 av *tab 50*. Uppgifter om olika växtslagsgruppers procentuella andel av den odlade åkerarealen under tiden 1913—1969 har sammanställts i *tab 51*. Beräkningen har därvid för åren från 1945 gjorts på de arealuppgifter som redovisas i *tab 49* och som erhållits genom de ovan beskrivna omräkningar. I *tab 52* redovisas uppgifter om kökssväxtarealens fördelning på olika slag av kökssväxter enligt en undersökning som utfördes i anslutning till juniinventeringen 1964 på begäran av statens jordbruksnämnd. Granskningen och bearbetningen av detta speciella avsnitt i juniinventeringen utfördes separat, vilket torde vara den huvudsakliga anledningen till att länsuppgifterna för kökssväxtarealen på åkern något avviker från motsvarande uppgifter som framkom vid den ordinarie bearbetningen och som redovisas i *tab 49*.

Övrig publicering

Uppgifter om åkerjordens användning etc enligt jordbruksinventeringarna har från 1963 redovisats i Jordbruk och Boskapsskötsel (SOS). Från detta år har resultaten primärt redovisats i Statistiska meddelanden. I denna serie redovisas även motsvarande resultat en-

ligt lantbrukets företagsregister. Uppgifter avseende 1968 och 1969 har lämnats i denna serie, nr J 1970:25 resp 31. För den stickprovsmetodik som infördes 1950 återfinns en redogörelse i Jordbruksekonomiska Meddelanden 1951:2. Omläggningen av jordbruksinventeringarna har redovisats i Statistisk tidskrift 1963:6, 1964:6, 1965:4 samt 1967:1.

7.2. 1966 års allmänna jordbruksräkning

Vid 1966 års jordbruksräkning inhämtades uppgifter om hur åkerarealen utnyttjades för olika grödor under sommaren 1966. De insamlade uppgifterna möjliggjorde en redovisning av antal brukningsenheter med odling av olika grödor samt odlingarnas genomsnittliga storlek.

Resultat

I *tab 53* redovisas antalet brukningsenheter med odling av olika grödor 1966 och i *tab 54* den genomsnittliga arealen av olika grödor på de brukningsenheter där odling av grödan i fråga förekom. Enligt *tab 53* var slättevall den vanligast förekommande grödan och odlades på omkring 90 % av brukningsenheterna. På mer än hälften av brukningsenheterna odlades korn, havre och potatis. Ur *tab 54* kan utläsas att arealernas genomsnittliga storlek var mindre i Norrland än i Svealand och Götaland för alla grödor utom slättevall.

Övrig publicering

Detaljerade uppgifter om odlingsfrekvensen för olika grödor inom kommunblock och större områden återfinns i publikationen Jordbruksräkningen 1966 (SOS).

Tabell 53 Antal brukningsenheter med odling av olika grödor år 1966

Number of holdings with cultivation of different kinds of crops

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker¹

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Höstvete	Vårvete	Höstråg	Vårråg	Korn	Havre	Blandsäd	Oljeväxter	Slättevall på åker	Betesvall på åker	Potatis	Sockerbeter	Totala antalet brukningsenheter
<i>Län</i>													
Stockholms (och stad)	1 257	999	136	..	2 161	2 287	1 706	311	3 040	1 551	2 037	—	3 607
Uppsala	1 282	922	287	..	2 947	2 333	2 252	410	3 149	1 750	1 747	—	3 793
Södermanlands	2 014	594	215	..	2 725	3 449	682	203	3 388	2 027	1 715	—	3 963
Östergötlands	3 168	1 741	524	34	4 378	4 619	2 933	645	5 914	2 175	2 690	62	7 059
Jönköpings	634	1 504	370	97	3 680	7 410	2 603	45	9 831	3 597	7 409	—	10 169
Kronobergs	468	588	603	66	3 145	5 515	1 999	20	7 832	3 937	5 836	..	8 219
Kalmar	2 649	1 415	1 929	210	4 481	3 708	2 193	320	7 459	4 434	5 353	1 084	7 911
Gotlands	2 465	286	1 598	17	3 266	815	392	718	3 346	2 308	1 790	2 113	3 632
Blekinge	567	446	722	76	1 958	1 219	878	105	3 095	1 967	2 931	324	3 329
Kristianstads	1 840	1 507	2 011	256	7 030	3 747	3 292	1 090	9 314	5 176	6 754	4 379	10 779
Malmöhus	4 996	3 256	2 041	136	8 670	4 771	410	3 185	8 026	3 835	4 190	6 669	11 054
Hallands	118	1 006	512	62	5 364	5 426	2 041	80	7 067	4 556	4 381	458	7 948
Göteborgs o Bohus	286	1 861	111	20	3 033	4 578	1 431	30	6 075	3 635	4 715	—	6 533
Älvsborgs	588	1 548	235	31	6 540	10 966	1 818	146	13 543	7 105	8 986	—	14 408
Skaraborgs	3 174	968	799	34	8 048	11 780	1 525	538	11 210	6 335	5 177	—	13 101
Värmlands	1 088	375	170	..	5 018	5 759	492	190	9 874	5 183	6 274	—	10 767
Örebro	707	354	231	..	3 732	3 998	409	307	4 305	2 475	2 489	—	5 231
Västmanlands	1 044	567	176	..	3 544	3 439	956	484	3 508	2 171	1 092	—	4 296
Kopparbergs	526	43	165	..	4 167	2 854	411	63	5 360	2 234	3 204	—	5 909
Gävleborgs	281	108	64	..	5 376	3 631	1 424	80	6 979	3 374	4 655	—	7 484
Västernorrlands	17	..	..	..	5 698	1 119	1 328	..	9 016	3 404	6 687	—	9 810
Jämtlands	..	..	..	..	3 526	522	370	..	6 571	2 367	4 031	—	6 904
Västerbottens	..	..	..	..	7 417	354	1 146	..	12 328	4 350	8 717	—	12 948
Norrbottnens	—	—	..	..	2 451	180	295	..	6 696	2 337	4 614	—	7 413
<i>Produktionsområden</i>													
Götalands södra slättbygder	5 576	4 137	2 460	132	10 993	6 839	3 386	3 773	9 350	4 986	4 707	7 322	13 273
» mellanbygder	5 903	1 969	5 245	430	11 815	5 006	3 824	1 605	13 605	8 159	9 566	6 834	15 028
» norra slättbygder	5 633	2 565	1 161	34	12 048	15 932	2 962	1 208	15 548	8 648	6 186	59	18 569
Svealands slättbygder	6 526	3 553	1 037	26	15 216	15 953	6 011	1 823	17 642	10 547	8 864	—	21 236
Götalands skogsbygder	3 417	7 186	2 466	434	23 255	34 572	13 871	312	51 032	25 632	37 757	873	53 819
Mellersta Sveriges skogsbygder	1 814	634	402	21	9 680	9 932	1 440	180	16 241	8 430	9 919	..	17 772
Nedre Norrland	302	57	135	..	14 972	5 633	2 994	77	22 421	8 756	16 044	—	24 029
Övre Norrland	..	..	..	..	10 376	612	1 498	..	21 087	7 125	14 431	—	22 541
Hela riket	29 172	20 106	12 911	1 090	108 355	94 479	35 986	8 984	166 926	82 283	107 474	15 090	186 267

¹ Där antalet brukningsenheter är mindre än tio har .. ersatt antalsuppgiften.

Tabell 54 Genomsnittlig areal av olika grödor per brukningsenhet år 1966. Hektar

Average acreage per holding for different kinds of crops

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker där odling av respektive gröda förekom¹

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land where cultivation of respectively crop occurred

Område	Höstvete	Vårvete	Höstråg	Vårråg	Korn	Havre	Blandsäd	Oljeväxter	Slättervall på åker	Betesvall på åker	Potatis	Sockerbeter
<i>Län</i>												
Stockholms (och stad)	5,5	4,7	3,2	..	10,0	8,4	5,9	6,4	8,7	4,6	0,7	—
Uppsala	5,4	5,4	4,6	..	11,6	9,3	6,5	5,8	7,9	3,7	0,6	—
Södermanlands	5,9	5,4	3,8	..	10,6	11,9	0,6	9,4	9,1	5,1	0,5	—
Östergötlands	6,7	5,6	3,4	1,7	9,6	8,9	5,4	7,8	7,1	3,3	0,8	2,3
Jönköpings	1,2	0,5	1,0	0,5	3,0	2,8	2,7	4,9	4,9	2,3	0,4	—
Kronobergs	0,8	0,5	0,8	0,7	2,2	2,3	1,8	5,4	3,9	2,2	0,4	..
Kalmar	3,6	1,7	2,9	1,4	6,1	4,4	3,3	5,2	6,0	3,3	0,7	2,3
Gotlands	3,6	1,8	2,4	2,3	5,9	2,0	2,6	3,4	6,3	3,7	0,5	1,5
Blekinge	2,5	4,1	2,1	2,0	4,4	2,0	1,8	3,8	3,8	2,7	1,8	2,0
Kristianstads	4,6	3,9	4,5	2,8	6,4	3,0	3,1	5,5	4,6	3,4	1,9	2,1
Malmöhus	7,2	5,2	4,3	3,9	8,2	4,8	3,4	7,3	4,8	3,8	1,6	3,6
Hallands	2,9	3,6	2,1	1,8	5,2	4,7	3,2	10,1	4,9	3,4	0,9	1,4
Göteborgs o Bohus	1,2	0,9	1,0	1,3	3,1	3,2	2,3	5,2	4,6	2,5	0,4	—
Älvsborgs	1,9	0,8	1,4	1,2	3,4	3,8	2,3	6,2	5,0	2,6	0,3	—
Skaraborgs	3,6	2,0	2,4	1,1	6,2	8,0	4,4	6,3	6,1	3,2	0,7	—
Värmlands	1,7	1,0	1,6	..	4,5	3,5	2,9	7,5	5,3	2,9	0,4	—
Örebro	3,3	3,1	2,6	..	9,5	8,1	3,8	6,4	6,0	3,6	0,6	—
Västmanlands	4,6	5,0	4,3	..	12,2	10,9	6,5	7,5	7,4	3,8	0,4	—
Kopparbergs	1,4	0,8	1,5	..	5,1	2,5	2,3	4,2	4,8	2,8	0,4	—
Gävleborgs	1,7	1,3	1,8	..	3,5	2,4	2,2	3,7	5,6	2,3	0,4	—
Västernorrlands	1,1	..	..	..	2,2	1,1	1,4	..	4,5	1,9	0,4	—
Jämtlands	..	..	..	..	2,1	0,9	1,3	..	5,0	2,1	0,3	—
Västerbottens	..	..	..	..	2,5	0,9	1,6	..	5,4	1,6	0,3	—
Norrbottens	—	—	..	..	2,6	1,2	1,8	..	5,5	1,9	0,3	—
<i>Produktionsområden</i>												
Götalands södra slättbygder	6,8	5,2	3,9	2,7	8,1	5,4	3,4	6,9	4,6	3,8	1,8	3,7
» mellanbygder	3,9	3,6	3,5	2,9	6,6	3,3	3,2	5,0	5,6	3,7	1,8	1,8
» norra slättbygder	5,2	4,3	2,8	2,2	7,2	8,2	5,0	7,1	6,3	3,1	0,7	2,3
Svealands slättbygder	5,1	4,8	3,8	9,6	10,9	9,8	6,1	7,0	7,9	4,1	0,6	—
Götalands skogsbygder	2,2	0,9	1,3	0,9	3,4	3,2	2,7	5,6	4,8	2,6	0,5	0,9
Mellersta Sveriges skogsbygder	2,3	1,5	1,8	2,5	5,1	3,7	3,3	5,6	5,4	2,8	0,4	..
Nedre Norrland	1,2	0,6	1,1	..	2,4	1,7	1,6	2,4	4,8	2,0	0,4	—
Övre Norrland	..	..	..	..	2,5	1,0	1,6	..	5,3	1,7	0,3	—
Hela riket	4,6	3,2	3,1	2,2	5,6	5,2	3,5	6,5	5,4	2,9	0,6	2,7

¹ Där antalet brukningsenheter med odling av respektive gröda är mindre än tio har .. ersatt medeltalet.

7.3. Årsväxtrapporteringen

Subjektiva omdömen om årsväxt och skörd har i någon form insamlats sedan 1799 och därmed utgör denna rapportserie den äldsta allttjämt existerande grenen av svensk jordbruksstatistik. Rapporteringen har dock under årens lopp haft växlande innehåll och omfattning. Bearbetning av materialet har sedan 1870-talet utförts av statistiska centralbyrån. Nedan lämnas vissa uppgifter om årsväxtrapporteringarnas innehåll under olika perioder av efterkrigstiden. I övrigt redogörs främst för rapporteringarna under 1969.

Undersökningens genomförande

Tidpunkter

Årsväxtrapporter avgavs under efterkrigstiden fram till 1953 fyra gånger om året, nämligen den 31 maj, 15 juli, 31 augusti och 15 oktober. 1953 slopades rapporteringen i augusti och rapporteringen den 31 maj ersattes med en rapport den 15 samma månad.

Rapporteringen omfattade förutom de fyra årsväxtrapporterna även en skörderapport i januari i vilken definitiva uppgifter om föregående års skörd lämnades. Denna rapport har dock kunnat utgå fr o m 1963 eftersom motsvarande data — med vissa undantag — numera erhålls genom de objektiva skördeuppskattningarna (se s 143).

Fixeringen av rapportdatum till den 15 respektive månad frångicks 1969. Numera tas alltså hänsyn till infallande helger vid fastställandet av rapportdatum. Vidare flyttades rapporteringen på sommaren från mitten av juli till omkring månadsskiftet juli—augusti. Härigenom kan mera aktuella uppgifter om skördeutsikterna föreligga till prisförhandlingarna i augusti.

Innehåll

Genom årsväxtrapporterna erhöles t o m 1952 vid olika rapporteringstillfällen följande uppgifter.

Allmänna omdömen om skörden av eller skördeutsikterna för olika grödor
Väderlekens inflytande på årsväxten
Skördens storlek i kilogram per hektar för olika grödor
Bärgningsförhållanden
Insektsskador m m

De allmänna omdömena om skörden och skördeutsikterna uttrycktes i siffror enligt en skala som fortfarande tillämpas för skördeomdömena (se nedan). I övrigt lämnades uppgifterna i form av allmänna beskrivningar.

Rapporteringarnas huvudsakliga innehåll vid de olika rapporttillfällena fr o m 1953 framgår av följande sammanställning.

Majrapporten

Omdöme om övervintringen
Omfattning av ev utvintring
Orsaker till ev utvintring
Tidpunkt för vårsådden (fr o m 1963)
Orsaker till ev senare vårsådd än normalt (fr o m 1963)
Utsikter för vårsådda grödor
Vallarnas beskaffenhet (t o m 1962)

Juli(juli/ augusti)rapporten

Omdöme om skördeutsikterna
Väderlekens inflytande på växtligheten sedan föregående rapporteringstillfälle
Orsaker till ev sämre växtlighet än normalt sedan föregående rapporteringstillfälle
Tidpunkt för höbärgningen (1963—1967)
Höets kvalitet (fr o m 1963)

Oktoberrapporten

Omdöme om skördeutfallet
Beräknad skörd i kilogram per hektar (t o m 1962)
Väderlekens inflytande på växtligheten sedan föregående rapporteringstillfälle

Orsaker till ev sämre växtlighet än normalt
sedan föregående rapporteringstillfälle
Tidpunkt för bärgningen (1963—1967)

Skördens kvalitet (fr o m 1963)

Tidpunkt för höstsådden

Orsaker till ev senare höstsådd än normalt
(1963—1967)

Omdömena i maj om övervintringen uttrycks med siffervärden enligt följande skala: 4 = mycket god övervintring, 3 = god (normal) övervintring, 2 = övervintring sämre än normal, 1 = fullständig eller nästan fullständig utvintring. Uppgifterna om utvintringens omfattning avser storleken av den på grund av utvintring upplöjda (uppharvade) arealen. Värdena anges här i procent av besädd areal. Uppgifterna i juli och oktober om skördeutsikterna resp skördeutfallet lämnas enligt följande sifferskala: 5 = mycket god skörd, 4 = god skörd, 3 = medelmåttig skörd (medelskörd), 2 = betydligt under medelmåttig skörd, 1 = nära missväxt, 0 = fullständig missväxt.

Rapporteringens övriga uppgifter inhämtas fr o m 1963 med utnyttjande av fasta svarsalternativ. Utformningen av de under 1969 utnyttjade blanketterna framgår av *bilagorna* 7—9.

Insamling av primäruppgifter

Årsväxtrapporter inhämtades under efterkrigstiden fram till mitten av 60-talet genom hushållningssällskapens försorg från respektive sällskaps gillesombud. Rapporterna skulle innehålla uppgifter om de genomsnittliga förhållandena inom vederbörande område (vanligen en församling). Uppgifterna grundades i huvudsak på okulära besiktningar.

Fr o m juli 1967 lämnas årsväxtrapporterna av lantbruksnämndernas ordsambud. Materialet granskas av respektive nämnd liksom tidigare av hushållningssällskapen samt överlämnades till statistiska centralbyrån.

I rapporteringen ingår fr o m 1968 endast de församlingar som enligt senaste allmänna jordbruksräkning hade en total åkerareal om

mer än 50 hektar. Detta innebär en minskning med 20 församlingar mot tidigare år då årsväxtrapporter inhämtades från samtliga församlingar med åkerjord.

Komplettering och granskning

På centralbyrån verkställs erforderliga kompletteringar av uppgiftsmaterialet samt en ytterligare granskning av primäruppgifterna. Denna granskning, vilken främst avser sk logiska kontroller, sker numera så gott som helt med dator.

Resultatberäkning

För varje naturligt jordbruksområde sammavägs församlingsomdömena med församlingsarealerna för respektive grödor enligt senaste jordbruksräkning som vikter. Även andelen upplöjd areal vägs på detta sätt. För vissa grödor beräknas dock ovägda medeltal.

Områdesmedeltalen vägs sedan samman till medeltal för län, produktionsområden och hela riket. Därvid används olika vägningsförfaranden. För de flesta grödor utnyttjas totala normskörden (se s 219) inom respektive områden som vikter. I fråga om bete används antalet nötkreatursenheter (se s 225). För övriga uppgifter beräknas ovägda medeltal. Bearbetningen görs numera med dator.

Före 1963 beräknades ovägda medeltal av omdömena för övervintringen, skördeutsikterna och skördeutfallet medan övriga uppgifter endast kunde redovisas i verbala sammandrag.

Resultat

Majrapporten

Uppgiftslämnandet i maj omfattade bl a allmänna omdömen om övervintringen 1968/69 samt uppgifter om storleken av den på grund av utvintring upplöjda arealen. Ifrågasvarande resultat lämnas i *tab 55* och *tab 56*.

Av tabellerna framgår att övervintringen för höstoljeväxterna var något sämre än nor-

Tabell 55 Medeltal av sifferomdömen¹ i maj 1969 för övervintringen
Averages of the May, 1969 assessments of the wintering

Område	Höstvete	Höstråg	Höstraps	Höstrybs	Första års slättervall
<i>Län</i>					
Stockholms	2,8	2,8	2,2	2,4	3,1
Uppsala	2,9	2,5	2,7	2,7	3,1
Södermanlands	2,9	2,9	2,5	2,6	3,3
Östergötlands	2,5	2,5	2,6	2,4	3,1
Jönköpings	2,8	2,7	2,4	2,5	3,0
Kronobergs	2,9	2,8	3,0	2,8	3,0
Kalmar	2,7	2,9	2,6	2,6	3,0
Gotlands	3,6	3,4	3,6	3,5	3,4
Blekinge	2,7	2,8	2,4	1,0	3,0
Kristianstads	3,0	3,0	1,8	2,1	3,0
Malmöhus	3,4	3,2	2,1	2,3	3,1
Hallands	3,1	3,1	1,4	1,4	2,9
Göteborgs o Bohus	2,6	2,8	2,0	—	3,1
Älvsborgs	2,7	2,7	2,4	2,5	3,2
Skaraborgs	2,9	2,7	2,1	2,3	3,2
Värmlands	2,5	2,7	—	2,0	2,9
Örebro	2,8	2,6	2,2	2,4	3,0
Västmanlands	3,3	2,8	2,3	2,7	3,2
Kopparbergs	1,8	1,5	—	2,2	2,6
Gävleborgs	2,3	2,1	3,3	2,3	2,9
Västernorrlands	3,0	—	—	—	2,6
Jämtlands	—	—	—	—	2,8
Västerbottens	—	—	—	—	2,6
Norrbottens	—	—	—	—	2,6
<i>Produktionsområden</i>					
Götalands södra slättbygder	3,3	3,1	2,0	2,2	3,0
» mellanbygder	3,2	3,1	2,4	2,9	3,2
» norra slättbygder	2,7	2,6	2,4	2,4	3,3
Svealands slättbygder	2,9	2,7	2,3	2,5	3,2
Götalands skogsbygder	2,6	2,7	2,3	2,3	3,0
Mellersta Sveriges skogsbygder	2,7	2,4	2,4	2,4	3,0
Nedre Norrland	2,3	2,2	3,3	2,3	2,7
Övre Norrland	—	—	—	—	2,6
<i>Hela riket</i>					
Maj 1969	2,9	2,9	2,2	2,4	3,0
» 1968	3,0	3,1	2,9	2,6	3,1
» 1967	3,5	3,4	3,5	3,1	3,1
» 1966	2,1	2,0	1,7	1,6	2,6
» 1965	3,1	3,1	3,0	2,6	3,0
» 1964	3,2	3,2	2,5	2,4	2,9
» 1963	3,0	2,6	2,2	2,0	3,0
» 1962	2,7	3,0	2,4	1,9	..
» 1961	3,2	3,1	3,1	3,0	..
» 1960	2,5	2,7	1,8	1,6	..
» 1959	3,3	3,2	2,8	2,7	..
» 1958	2,7	2,8	2,0	1,7	..
» 1957	3,1	3,2	3,2	3,0	..
» 1956	2,6	2,9	0,8	0,8	..
» 1955	2,9	2,5	2,7	2,8	..
» 1954	2,7	2,9	3,0	2,9	..
» 1953	2,7	2,7	1,8	1,6	..

¹ Beträffande sifferomdömenas innebörd se texten.

mal medan den för övriga grödor var ungefär normal. Andelen upplöjd areal var cirka 3 % för höstsåden och cirka 15 % för höst-oljeväxterna. Det bör dock nämnas att åk-rarna på en del håll var översvämmade vid rapporteringstillfället varför ingen upplöjning ännu hade utförts.

Juli(juli/augusti)rapporten

Rapporteringen i juli avsåg bl a allmänna omdömen om skördeutsikterna. Enligt resultaten — se *tab 57* — var skördeutsikterna för höstvet, höstraps och hö från vall något sämre än normala. För övriga grödor var utsikterna betydligt sämre än normala och de sämsta utsikterna rapporterades för vårrybs och bete.

Oktoberrapporten

Enligt de i oktober avgivna omdömena blev skördeutfallet — se *tab 58* — något sämre än normalt för höstvet, höstraps, sockerbetor och hö från vall men betydligt under normalskörd för övriga grödor, främst vårraps, vårrybs och bete. För de flesta grödor var enligt rapporten skördeutfallet bättre i de sydsvenska slättbygderna och i Norrland än i det övriga landet.

Skörden rapporterades i huvuddelen av församlingarna vara av normal kvalitet vilket framgår av *tab 59*.

Tabell 56 Procentuell andel upplöjd areal intill mitten av maj 1969
Percentage of area ploughed until the middle of May 1969 because of outwintering

Område	Höstvet	Höstråg	Höstraps	Höstrybs	Första års slättervall
<i>Produktionsområden</i>					
Götalands södra slättbygder	—	—	17,2	10,5	—
» mellanbygder	0,5	0,1	9,1	3,6	—
» norra slättbygder	6,8	6,8	20,1	19,9	0,1
Svealands slättbygder	2,9	8,5	16,2	11,1	0,3
Götalands skogsbygder	5,9	5,1	10,7	8,9	0,2
Mellersta Sveriges skogsbygder	—	—	—	—	—
Nedre Norrland	13,0	22,0	—	25,7	0,3
Övre Norrland	—	—	—	—	—
<i>Hela riket</i>					
1969	3,7	3,4	16,0	12,5	0,4
1968	4,4	2,2	6,5	9,1	0,3
1967	1,0	—	2,0	5,0	1,0
1966	27,0	29,0	45,0	54,0	4,0
1965	1,0	1,0	6,0	13,0	1,0

Tabell 57 Medeltal av sifferomdömen¹ i juli 1969 för skördeutsikterna

Averages of the July, 1969 assessments of the harvest prospects

Område	Höstvete	Vårvete	Höstråg	Vårråg	Korn	Havre	Blandsäd	Kokärter	Foderärter och vicker	Hösträps	Vårträps	Hösttrybs	Vårtrybs	Vitsenap	Potatis	Sockerbeter	Hö från vall ²	Bete
<i>Län</i>																		
Stockholms	2,7	2,0	2,5	—	1,9	2,1	2,1	2,0	2,2	2,4	1,3	2,5	1,2	—	2,0	—	2,3	1,0
Uppsala	2,6	2,2	2,5	—	2,2	2,3	2,5	2,3	2,2	2,7	1,8	2,7	1,6	2,0	2,5	—	2,4	1,5
Södermanlands	2,6	2,0	2,6	—	1,7	1,9	1,9	2,1	2,1	2,5	1,4	2,3	1,2	1,0	2,0	—	2,3	1,1
Östergötlands	2,5	1,8	2,2	—	1,7	1,8	1,7	2,3	2,2	2,6	1,2	2,3	1,2	1,4	2,0	—	2,4	1,2
Jönköpings	2,5	2,3	2,5	2,3	2,3	2,2	2,2	—	2,3	2,3	1,8	2,3	1,7	—	2,4	—	2,7	1,6
Kronobergs	2,9	2,3	2,7	—	2,3	2,3	2,2	—	2,5	2,8	2,3	2,7	—	—	2,3	—	3,0	1,8
Kalmar	2,2	1,8	2,3	1,6	1,6	1,6	1,3	2,1	1,0	2,7	1,0	2,3	—	1,7	1,6	2,2	3,0	1,2
Gotlands	2,7	2,4	2,8	—	2,2	2,3	2,2	2,3	2,0	2,9	2,2	2,7	2,3	2,1	2,3	2,5	3,6	1,8
Blekinge	2,6	2,2	2,0	1,9	1,8	1,7	1,9	—	2,4	2,5	1,9	2,5	—	—	1,8	2,0	2,9	0,9
Kristianstads	3,3	2,8	2,5	2,0	2,8	2,7	2,8	—	3,0	2,6	2,6	2,9	2,5	2,4	2,4	2,4	3,2	1,9
Malmöhus	3,5	2,9	3,1	2,6	3,1	3,0	3,0	2,9	2,9	2,8	2,4	2,8	2,5	2,6	2,9	2,3	3,2	2,4
Hallands	3,2	2,9	2,9	2,9	2,8	2,8	2,5	—	2,8	1,9	2,7	2,0	2,8	2,8	2,3	2,4	3,3	2,3
Göteborgs o Bohus	2,7	2,8	2,5	—	3,1	3,1	2,9	—	3,4	2,6	2,8	—	2,3	—	2,7	—	3,5	2,6
Älvsborgs	3,0	2,7	2,8	—	2,8	2,8	2,6	—	2,8	2,7	2,7	2,6	2,6	—	2,4	—	3,2	2,2
Skaraborgs	2,9	2,3	2,6	—	2,2	2,3	2,0	3,8	2,2	2,6	2,3	2,6	2,3	1,0	2,4	—	3,2	1,5
Värmlands	2,5	2,0	2,4	—	2,0	2,0	2,0	—	2,2	—	2,1	—	2,2	—	2,5	—	2,4	1,9
Örebro	2,7	2,2	2,4	—	1,7	1,9	1,8	—	—	2,6	1,5	2,5	1,8	—	2,1	—	2,3	1,3
Västmanlands	2,9	2,2	2,6	—	2,0	2,1	2,4	2,2	—	2,5	2,0	2,7	1,4	1,0	2,2	—	2,2	1,4
Kopparbergs	2,0	2,5	2,2	—	2,5	2,6	2,4	—	—	3,0	2,0	2,6	2,4	—	2,7	—	2,3	2,2
Gävleborgs	2,6	2,2	2,9	—	3,0	3,2	3,1	—	—	3,0	2,0	2,6	2,4	—	3,0	—	2,5	2,4
Västernorrlands	3,0	—	—	—	2,7	2,7	2,6	—	—	—	—	—	—	—	2,6	—	2,1	2,0
Jämtlands	—	—	—	—	2,8	2,6	2,6	—	—	—	—	—	—	—	2,9	—	2,2	2,3
Västerbottens	—	—	—	—	3,0	3,1	3,2	—	—	—	2,7	—	—	—	2,9	—	2,1	2,0
Norrbottens	—	—	—	—	2,8	2,8	2,9	—	—	—	—	—	—	—	2,8	—	2,0	1,6
<i>Produktionsområden</i>																		
Götalands södra slättbygder	3,4	2,9	3,0	2,5	3,0	2,9	2,8	2,9	2,9	2,8	2,5	2,8	2,5	2,6	2,6	2,3	3,2	2,3
» mellanbygder	2,7	2,5	2,5	2,2	2,4	2,5	2,5	2,4	2,7	2,6	2,4	2,6	2,4	2,3	2,2	2,4	3,3	1,8
» norra slättbygder	2,7	2,0	2,4	—	2,2	2,3	2,0	2,5	2,3	2,7	2,1	2,5	2,1	1,4	2,3	—	3,1	1,5
Svealands slättbygder	2,7	2,1	2,6	—	1,9	2,1	2,3	2,2	2,2	2,5	1,7	2,6	1,7	1,7	2,1	—	2,4	1,3
Götalands skogsbygder	2,5	2,3	2,5	2,1	2,5	2,4	2,2	1,5	2,8	2,4	2,5	2,4	2,4	3,0	2,3	2,6	3,0	1,9
Mellersta Sveriges skogsbygder	2,3	1,9	2,3	—	2,0	2,0	1,9	2,4	1,7	2,6	1,5	2,3	2,1	—	2,4	—	2,4	1,7
Nedre Norrland	2,1	2,8	2,7	—	2,9	3,1	2,8	—	—	3,0	2,0	2,5	3,0	—	2,8	—	2,3	2,2
Övre Norrland	—	—	—	—	3,0	3,0	3,1	—	—	—	2,7	—	—	—	2,8	—	2,1	1,9

Hela riket

Juli 1969	2,8	2,5	2,6	2,2	2,4	2,3	2,3	2,4	2,6	2,7	2,0	2,6	1,9	2,3	2,4	2,3	2,8	1,8
» 1968	3,4	3,2	3,2	2,9	3,1	3,1	3,1	3,0	3,1	3,2	2,7	3,0	2,6	3,0	3,2	3,4	3,4	3,1
» 1967	3,7	3,2	3,3	2,8	3,1	3,0	3,1	3,0	3,0	3,7	3,1	3,4	2,8	3,0	3,0	3,1	3,5	3,0
» 1966	2,5	2,6	2,4	2,7	2,7	2,7	2,8	2,6	2,9	2,3	2,3	2,3	2,0	2,7	3,0	2,8	2,9	2,9
» 1965	3,3	3,0	3,2	2,9	3,1	3,1	3,1	3,1	3,1	3,1	2,9	2,8	2,9	2,8	3,0	2,6	3,0	3,2
» 1964	3,5	3,2	3,1	2,6	3,2	3,2	3,2	3,0	3,0	2,8	3,1	2,7	2,8	3,1	3,1	3,3	3,0	2,9
» 1963	3,0	2,8	2,6	2,8	3,0	3,0	2,9	2,9	2,9	2,3	2,9	2,4	2,6	2,5	3,2	2,7	2,9	3,1
» 1962	3,1	3,1	3,1	2,8	3,1	2,9	3,1	3,1	3,0	3,1	2,9	2,5	2,8	..	2,9	2,8	3,3	..
» 1961	3,5	3,2	3,3	3,0	3,3	3,2	3,3	3,0	3,2	3,3	2,9	3,0	2,8	..	3,1	3,3	3,5	..
» 1960	2,8	3,1	3,0	2,9	3,3	3,3	3,3	3,2	3,1	2,1	2,7	2,1	2,7	..	3,1	3,4	3,1	..
» 1959	3,0	2,4	2,8	2,3	2,5	2,2	2,4	2,5	2,5	2,9	2,0	2,6	2,0	..	2,5	2,9	2,5	..
» 1958	2,8	2,9	2,8	2,8	2,9	2,9	2,9	3,0	2,9	2,3	2,6	2,1	2,5	..	2,8	2,8	2,9	..
» 1957	3,2	3,0	3,1	2,6	2,9	3,0	3,0	3,2	3,0	3,4	2,9	3,2	2,8	..	2,9	3,1	2,9	..
» 1956	2,6	3,1	3,0	2,8	3,2	3,1	3,2	3,3	3,1	0,8	2,5	0,7	2,4	..	3,0	3,0	2,6	..
» 1955	2,9	2,4	2,6	2,4	2,7	2,4	2,6	2,3	2,6	2,8	2,2	2,8	2,3	..	2,7	2,5	2,4	..
» 1954	3,2	3,1	3,1	2,8	3,1	3,1	3,2	3,3	3,1	3,1	2,9	2,9	2,8	..	3,0	3,0	3,3	..
» 1953	3,3	3,2	3,0	3,0	3,2	3,1	3,2	2,9	2,9	2,3	2,6	2,3	2,7	..	3,0	3,2	3,4	..
» 1952	3,3	3,0	3,2	2,9	3,0	3,0	3,1	2,9	3,0	2,8	2,6	2,7	2,7	..	2,9	3,0	3,2	..
» 1951	2,5	2,7	2,4	2,7	2,8	2,7	2,9	2,8	2,8	..	..	..	..	..	2,9	3,1	2,7	..
» 1950	3,0	2,8	2,8	2,6	3,0	2,8	2,9	2,8	2,9	..	..	..	..	..	2,9	3,1	3,0	..
» 1949	3,3	2,9	3,0	2,7	3,0	2,8	3,1	2,8	..	..	..	..	..	..	2,8	3,2	2,9	..
» 1948	3,0	3,0	3,0	2,7	3,1	2,8	3,0	3,1	..	..	..	..	..	..	3,0	3,3	2,6	..
» 1947	1,8	2,5	2,0	2,3	2,8	2,5	2,6	2,5	..	..	..	..	..	..	2,9	2,7	2,2	..
» 1946	3,1	3,0	3,0	2,8	3,0	3,0	3,1	2,8	..	..	..	..	..	..	2,8	2,8	3,4	..
» 1945	3,2	2,9	2,7	2,7	3,0	2,9	3,0	3,1	..	..	..	..	..	..	3,0	3,2	3,4	..

¹ Beträffande sifferomdömenas innebörd se texten. — ² Före 1963 avses »Hö från odlad jord».

Tabell 58 Medeltal av sifferomdömen¹ i oktober 1969 för skördeutfallet

Averages of the October, 1969 assessments of the harvest outcome

Område	Höstvete	Vårvete	Höstråg	Värråg	Korn	Havre	Blandsäd	Kokärter	Foderärter och vicker	Hösträps	Värräps	Höstträps	Vårträps	Vitsenap	Potatis	Sockerbeter	Hö från vall ²	Bete på slätter-vall	Övrigt bete
<i>Län</i>																			
Stockholms	2,5	2,0	2,4	—	1,8	2,0	2,1	1,8	1,5	2,3	1,1	2,3	1,1	1,0	1,9	—	2,2	1,4	1,7
Uppsala	2,5	2,1	2,5	—	2,2	2,2	2,3	2,3	1,9	2,5	2,0	2,6	1,8	2,0	2,2	—	2,4	1,7	1,9
Södermanlands	2,7	1,9	2,6	—	1,8	1,9	1,8	2,1	1,9	2,2	1,3	2,2	1,1	0,5	2,0	—	2,4	1,3	1,5
Östergötlands	2,4	1,8	2,1	—	1,7	1,7	1,7	2,1	1,9	2,5	1,2	2,3	1,3	1,4	1,9	—	2,4	1,4	1,6
Jönköpings	2,4	2,2	2,4	2,3	2,3	2,0	2,1	—	2,8	2,4	1,6	2,3	1,3	—	2,5	—	2,7	2,1	2,2
Kronobergs	2,9	2,5	2,6	—	2,5	2,3	2,3	—	—	3,3	2,5	2,9	—	—	2,2	—	2,9	2,2	2,3
Kalmar	2,3	1,7	2,3	1,6	1,7	1,6	1,4	2,1	1,0	2,7	1,0	2,3	1,5	1,7	1,9	2,7	3,0	1,9	1,7
Gotlands	2,9	2,6	2,8	2,0	2,3	2,4	2,3	2,3	2,3	2,8	2,1	2,6	2,4	2,2	2,2	2,8	3,5	2,3	2,2
Blekinge	2,7	2,2	2,4	2,8	1,9	1,6	1,8	—	2,4	2,4	1,4	2,5	—	—	1,8	2,1	2,9	1,4	1,6
Kristianstads	3,6	3,0	2,8	2,2	3,1	2,8	3,0	—	2,8	2,5	2,5	2,7	2,1	2,3	2,1	2,6	3,1	2,1	2,2
Malmöhus	3,8	3,1	3,2	2,6	3,5	3,1	3,0	3,0	2,5	2,8	2,5	2,8	2,8	2,5	2,4	2,7	3,1	2,3	2,4
Hallands	3,5	2,9	3,1	3,0	2,9	2,8	2,7	—	2,9	1,9	2,8	1,8	2,6	2,5	2,2	2,4	3,3	2,3	2,4
Göteborgs o Bohus	2,8	2,8	2,6	—	3,0	2,8	3,1	—	3,1	2,6	2,9	—	1,8	—	2,3	—	3,4	2,2	2,5
Älvsborgs	2,9	2,6	2,7	—	2,7	2,5	2,4	—	2,7	2,4	2,2	2,3	2,4	—	2,2	—	3,1	2,1	2,3
Skaraborgs	2,7	2,2	2,4	—	2,1	2,1	1,8	3,3	2,7	2,4	2,0	2,3	1,8	0,8	2,1	—	3,1	1,4	1,8
Värmlands	2,4	1,9	2,2	—	2,0	1,8	1,8	—	2,0	—	2,3	—	2,2	—	2,5	—	2,4	1,9	1,9
Örebro	2,7	2,1	2,5	—	1,7	1,9	1,9	—	3,0	2,1	1,5	2,2	1,7	—	2,2	—	2,3	1,6	1,5
Västmanlands	3,0	2,3	2,6	—	2,0	2,0	2,5	2,2	—	2,7	1,8	2,6	1,7	—	2,1	—	2,3	1,7	1,6
Kopparbergs	2,3	—	2,3	—	2,5	2,4	2,4	—	—	—	2,0	2,7	2,4	—	2,6	—	2,3	2,0	2,1
Gävleborgs	2,7	2,4	3,0	—	3,5	3,6	3,3	—	—	—	—	2,8	2,6	—	2,9	—	2,6	2,3	2,4
Västernorrlands	2,0	—	—	—	3,1	2,8	2,6	—	—	—	—	—	—	—	2,5	—	2,1	2,1	1,9
Jämtlands	—	—	—	—	3,0	2,9	2,9	—	—	—	—	—	—	—	3,0	—	2,4	2,5	2,3
Västerbottens	—	—	—	—	3,4	3,4	3,5	—	—	—	3,0	—	—	—	2,8	—	2,1	2,1	2,1
Norrbottnens	—	—	—	—	3,1	3,0	3,1	—	—	—	—	—	—	—	2,7	—	1,9	1,6	1,6
<i>Produktionsområden</i>																			
Götalands södra slättbygder	3,8	3,1	3,2	2,3	3,4	3,0	3,0	—	2,7	2,8	2,6	2,8	2,4	2,5	2,3	2,7	3,2	2,3	2,4
» mellanbygder	2,8	2,5	2,6	2,3	2,6	2,5	2,5	2,4	2,6	2,6	2,3	2,6	2,4	2,2	2,1	2,7	3,2	2,1	2,1
» norra slättbygder	2,6	2,0	2,2	—	2,1	2,1	1,8	2,3	2,4	2,5	1,8	2,3	1,8	1,4	2,1	—	3,0	1,5	1,9
Svealands slättbygder	2,6	2,1	2,5	—	1,9	2,0	2,2	2,1	2,2	2,4	1,7	2,4	1,8	1,6	2,1	—	2,3	1,5	1,7
Götalands skogsbygder	2,5	2,3	2,5	2,1	2,5	2,3	2,2	1,5	2,8	2,5	2,5	2,3	1,6	2,9	2,2	2,7	3,0	2,0	2,1
Mellersta Sveriges skogsbygder	2,4	1,8	2,2	—	2,1	1,9	1,9	1,8	1,7	2,3	1,6	2,4	2,3	—	2,3	—	2,4	1,8	1,8
Nedre Norrland	2,5	3,0	3,0	—	3,2	3,3	3,0	—	—	—	—	2,9	3,0	—	2,8	—	2,4	2,3	2,2
Övre Norrland	—	—	—	—	3,3	3,3	3,4	—	—	—	3,0	—	—	—	2,8	—	2,0	2,0	2,0

Hela riket

Oktober 1969	2,8	2,6	2,6	2,3	2,5	2,2	2,3	2,2	2,5	2,7	2,0	2,5	1,9	2,2	2,3	2,7	2,7	2,0	2,1
» 1968	3,7	3,3	3,3	2,8	3,2	3,2	3,2	3,2	3,1	3,4	2,9	3,1	2,8	2,8	3,3	3,9	3,4	3,1	3,1
» 1967	4,0	3,3	3,5	2,6	3,2	3,2	3,2	3,0	3,1	3,8	3,2	3,4	2,9	3,0	3,2	3,6	3,5	3,1	3,1
» 1966	2,3	2,4	2,4	2,6	2,5	2,5	2,6	2,5	2,8	2,3	2,6	2,2	2,2	2,5	3,1	3,0	2,9	2,9	2,9
» 1965	3,3	3,0	3,1	2,8	3,4	3,3	3,3	2,5	2,8	3,2	2,8	2,8	2,6	2,7	3,2	2,6	3,1	3,2	3,2
» 1964	3,8	3,4	3,3	2,6	3,3	3,4	3,3	3,2	3,1	3,2	3,1	2,9	2,8	3,0	2,9	3,2	3,0	2,6	2,7
» 1963	2,8	2,6	2,4	2,6	2,9	2,9	2,9	2,7	2,5	2,5	3,0	2,4	2,7	2,4	3,4	3,2	3,1	3,3	3,2
» 1962	3,1	2,7	2,9	2,6	3,0	2,6	2,9	2,0	2,3	3,1	2,5	2,8	2,3	..	2,7	2,6	3,2	..	..
» 1961	3,5	3,1	3,1	3,0	3,3	3,3	3,2	2,6	2,9	3,2	2,9	2,8	2,7	..	2,8	3,1	3,5	..	..
» 1960	2,5	3,0	2,8	2,8	3,2	3,0	3,1	1,7	2,6	2,5	2,3	2,1	2,1	..	2,9	3,7	3,2	..	..
» 1959	3,3	2,4	2,9	2,1	2,6	2,1	2,5	2,4	2,4	2,9	2,0	2,8	1,7	..	2,4	2,7	2,6	..	..
» 1958	2,6	2,5	2,5	2,5	2,8	2,6	2,7	2,1	2,5	2,2	2,0	2,0	1,8	..	2,5	2,7	3,0	..	..
» 1957	2,7	2,4	2,7	2,3	2,6	2,4	2,6	2,1	2,5	3,3	2,3	3,1	1,9	..	2,5	3,3	3,1	..	..
» 1956	2,7	3,0	3,0	2,6	3,2	3,1	3,1	2,9	2,9	1,7	2,4	1,6	2,4	..	3,4	3,1	2,7	..	..
» 1955	2,8	2,2	2,5	2,2	2,5	1,9	2,3	1,4	2,1	2,6	1,7	2,4	1,7	..	2,3	2,4	2,3	..	..
» 1954	3,0	2,8	2,8	2,5	2,9	2,9	3,0	2,9	2,7	3,1	2,7	2,9	2,5	..	2,5	2,6	3,3	..	..
» 1953	3,3	3,2	3,1	2,8	3,3	3,1	3,2	2,8	2,7	2,3	2,3	..	2,1	..	2,7	3,3	3,4	..	..
» 1952	3,4	2,8	3,2	2,6	2,6	2,7	3,0	2,8	2,7	2,9	2,0	..	2,6	..	2,9	2,7	3,2	..	..
» 1951	2,1	1,9	2,5	2,6	3,1	2,8	3,0	2,8	2,8	..	..	..	..	..	2,8	2,8	2,8	..	..
» 1950	3,0	2,7	2,8	2,6	3,1	2,7	2,9	2,8	2,8	..	..	..	..	..	2,7	3,2	3,0	..	..
» 1949	3,2	3,0	3,1	2,7	2,9	2,9	3,1	..	2,6	..	..	..	..	..	2,6	3,0	3,0	..	..
» 1948	3,2	3,0	3,1	2,6	3,2	2,9	3,1	..	3,0	..	..	..	..	..	3,2	3,5	2,7	..	..
» 1947	1,7	2,4	1,9	2,1	2,7	2,3	2,4	..	2,3	..	..	..	..	..	2,5	2,6	2,2	..	..
» 1946	3,1	2,8	2,9	2,6	3,0	2,6	2,8	..	2,6	..	..	..	..	..	2,9	2,9	3,4	..	..
» 1945	3,0	2,7	2,6	2,5	2,8	2,6	2,7	..	2,6	..	..	..	..	..	2,5	3,1	3,4	..	..

¹ Beträffande sifferomdömenas innebörd se texten. — ² Före 1963 avses »Hö från odlad jord».

Tabell 59 Antal församlingar efter uppgift i oktober om skördens kvalitet år 1969
 Number of parishes by the report on the quality of harvest

Gröda (grödgrupp); uppgift om skördens kvalitet	Göta-lands södra slätt-bygder	Göta-lands mellan-bygder	Göta-lands norra slätt-bygder	Svea-lands slätt-bygder	Göta-lands skogs-bygder	Mellersta Sveriges skogs-bygder	Nedre Norr-land	Övre Norr-land	Hela riket
Höstsäd									
bättre än normal	119	109	175	204	110	41	2	—	760
normal	137	123	175	171	288	92	28	1	1 015
sämre än normal	15	22	12	3	43	11	3	—	109
uppgift saknas	5	10	14	19	248	26	142	98	562
blankett ej inkommen	—	—	—	6	6	7	6	—	25
Vårsäd									
bättre än normal	106	56	35	34	87	10	21	19	368
normal	155	167	192	276	369	110	135	46	1 450
sämre än normal	11	33	140	72	204	46	11	2	519
uppgift saknas	4	8	9	15	29	4	8	32	109
blankett ej inkommen	—	—	—	6	6	7	6	—	25
Höstoljeväxter									
bättre än normal	56	58	37	50	18	1	1	—	221
normal	168	148	230	217	97	35	15	2	912
sämre än normal	19	15	11	12	17	2	—	—	76
uppgift saknas	33	43	98	118	557	132	159	97	1 237
blankett ej inkommen	—	—	—	6	6	7	6	—	25
Våroljeväxter									
bättre än normal	28	3	20	12	6	1	—	—	70
normal	126	75	110	197	51	36	10	7	612
sämre än normal	4	18	46	72	13	12	—	2	167
uppgift saknas	118	168	200	116	619	121	165	90	1 597
blankett ej inkommen	—	—	—	6	6	7	6	—	25
Potatis									
bättre än normal	6	4	8	11	27	3	8	9	76
normal	146	158	219	214	421	125	139	74	1 496
sämre än normal	64	84	94	116	209	31	25	5	628
uppgift saknas	60	18	55	56	32	11	3	11	246
blankett ej inkommen	—	—	—	6	6	7	6	—	25
Hö									
bättre än normal	50	104	151	147	268	67	18	25	830
normal	195	143	210	225	371	95	126	56	1 421
sämre än normal	—	2	4	5	15	4	21	11	62
uppgift saknas	31	15	11	20	35	4	10	7	133
blankett ej inkommen	—	—	—	6	6	7	6	—	25

Övrig publicering

Uppgifter om skörden per hektar enligt skörderapporteringen i januari har redovisats i Jordbruk och Boskapsskötsel (SOS) medan resultaten av årsväxtrapporteringarna t o m 1962 har lämnats dels i Årsväxten (SOS), dels i särskilda tryckta sammandrag. Fr o m 1963 redovisas resultaten fortlöpande i Statistiska meddelanden. *Utförliga redogörelser för årsväxtrapporteringen under 1969* har publicerats i Statistiska meddelanden J 1969:20, 27 och 37. För närmare information om undersökningsmetodiken se Statistisk tidskrift 1964:3.

7.4. De objektiva skördeuppskattningarna

Kvantitativa uppgifter om skördens storlek per hektar beräknades t o m skördeåret 1962 på grundval av skörderapporter den 15 oktober (preliminära uppgifter) och den 15 januari (definitiva uppgifter). Skörderapporterna var liksom årsväxtrapporterna (se s 134) grundade på subjektiva uppskattningar. Dessa uppskattningar utfördes primärt för varje församling av ett ombud som utsågs av hushållningssällskapens underavdelningar. Enligt direktiven skulle rapporterna baseras på de för församlingen genomsnittliga förhållandena vilka uppskattades med ledning av okulära besiktningar, tröskningsresultat och samtal med ett flertal jordbrukare. Inom statistiska centralbyrån beräknades medeltal för naturliga jordbruksområden. Medeltalen sammanvägdes därefter med arealuppgifter från årets arealinventering för beräkning av hektarskörda för län och hela riket.

De subjektiva uppskattningarna av skörden per hektar kunde emellertid inte anses ge helt tillfredsställande underlag för skördeberäkningar varför centralbyrån successivt övergick till objektiva skördeuppskattningar enligt den s k provytemetoden. De första försöken med denna metod gjordes 1952, då central-

byrån utförde provundersökningar i samarbete med lantbrukshögskolan. Åren 1953 och 1954 prövades metoden i fältmässiga former i Södermanlands och Östergötlands län. En utvidgning till hela Svealand och Götaland företogs år 1955 och till hela riket år 1956. De starkt ökade kraven på skördeuppskattningarnas omfattning, som framfördes av 1953 års skördeskadeutredning, föranledde 1957 en kraftig utbyggnad, som pågick fram till 1960. Efter 1960 har endast mindre förändringar skett. I samband med att skördeskadestycket infördes 1961 (se s 218) fick de objektiva skördeuppskattningarna permanent karaktär.

Uppskattningarna omfattade under 1969 liksom de närmast föregående åren dels en huvudundersökning avseende den på fältet befintliga skörden per hektar — s k biologisk skörd —, dels en serie specialundersökningar för bestämning av spill, bärgningsförluster, kvalitet m m.

I det följande lämnas en redogörelse för metodiken m m vid de objektiva skördeuppskattningarna samt resultat från dessa jämte uppgifter för tidigare år om skörden per hektar enligt de subjektiva uppskattningarna dvs skörderapporterna.

Huvudundersökning

Omfattning

De objektiva skördeuppskattningarna avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker och har sedan 1960 omfattat höstvet, höstråg, vårvete, korn, havre, slättervall, matpotatis och fabrikspotatis och sedan 1961 även blandsäd.

Urval av brukningsenheter

Undersökningarna berör inom varje skördeuppskattningsområde (se s 31) ett urval av brukningsenheter, vilka uttas slumpmässigt med sannolikheten proportionell mot åkerarealens storlek. Under perioden 1960—1963 gjordes urvalet i norra Sverige i två steg så att brukningsenheten var sekundär ur-

valsenhet. Sammanlagt ingick cirka 13 000 brukningsenheter i 1969 års urval.

Fälтарbetets genomförande

Den centrala ledningen av skördeuppskattningarna utövas av statistiska centralbyrån, medan fälтарbetet genomförs i samarbete med lantbruksnämnderna. Hos varje nämnd anställs dels en ledare, dels ett antal provtagare bosatta i olika delar av länet. Antalet provtagare uppgick 1969 totalt till 425. I vissa län, där fälтарbetet är av större omfattning, anställs även en assistent till ledaren. Utbildning av ledarna sker vid centrala kurser och konferenser i centralbyråns regi. Ledarna svarar sedan för utbildningen av provtagarna vid lokala endagskurser. En särskild handbok med anvisningar för olika moment i fälтарbetet utges också årligen.

Fälтарbetet omfattar i huvudsak två moment, nämligen utläggning av provytor samt provtagning.

Sedan centralbyrån verkställt urvalet av provytegårdar och upprättat förteckningar över dessa sker utläggningen av provytor under våren och försommaren. För varje gröda, som ingår i skördeuppskattningarna (se ovan) och som finns representerad vid gården, skall ett fält utväljas för provtagning. Även detta sker slumpmässigt och med sannolikheten proportionell mot fältarealen. Efter uppmätning av de uttagna fältens längd och bredd väljs med hjälp av slumpstatstabel två punkter ut, vilka bildar mittpunkter i provytorna.

Vid provtagningen, som skall utföras i så nära anslutning till jordbrukarens skörd som möjligt, avgränsas provytorna för spannmål och vall, vilka omfattar 1 kvadratmeter, med hjälp av cirkelinstrument. För potatis utgör provytan 4 längdmeter av en fåra. All skörd på provytan tillvaratas vid provtagningen, d v s spill skall i möjligaste mån undvikas. Den nära anslutningen till jordbrukarens skörd kan ibland vara svår att uppnå. Sålunda kan exempelvis regn orsaka uppskov med skörden. Speciellt i fråga om vallarna kan

detta få betydelse för kvantiteten och särskilda uppgifter inhämtas därför för dessa om tidsdifferensen mellan provyteskörd och jordbrukarens skörd. Dessa uppgifter används sedan vid korrektionsberäkningar, se s 147.

Proven av spannmål och hö förtorkas hos provtagarna och insamlas därefter länsvis i särskilda lagerlokaler, där ytterligare torkning eventuellt sker. Proven skickas sedan till centralbyråns skördestation i närheten av Stockholm, vilken togs i bruk under 1965. I samband med att den nya stationen togs i bruk ändrades metoderna för bestämning av provyteskördens vikt. Med hjälp av en speciellt konstruerad torkanläggning torkas nu hela provyteskörderna ned till torrsubstans varefter den vägs. Tidigare vägdes proven och samtidigt uttogs av den vägda skörden ett separat prov för vattenhaltsbestämning.

Provyteskörderna av potatis vägs i omedelbar anslutning till provtagningen. Två slag av biologisk skörd beräknas för denna gröda, dels total biologisk skörd, dels skörd efter reduktion för stora och små samt rötskadade och grönfärgade knölar. För fabrikspotatis görs dock reduktion endast för rötskador.

Granskning och bearbetning

Bearbetningen av det stora antalet uppgifter sker centralt sedan ledarna för fälтарbetet utfört viss kontroll av uppgiftsmaterialet.

Vid centralbyrån granskas materialet mer ingående varefter den biologiska skörden per hektar skattas på grundval av provyteskörderna.

Uppgifterna för spannmål och slättervall omräknas samtidigt till att gälla 16,5 % vattenhalt. Med ledning av resultaten från de särskilda undersökningarna rörande spill, bärgningsförluster och tillväxt på slättervall, (för närmare beskrivning se s 146—147 och 154) sker slutligen en omräkning av den skattade biologiska skörden till att avse bärgad skörd.

Skattningarna av de biologiska hektarskörderna utförs i första hand för varje skörde-

Gröda	Antal brukningsenheter (fält) som ingått i bearbetningen									
	1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969
Höstvete	4 528	3 589	4 361	3 625	3 871	4 441	2 940	3 783	3 869	4 211
Vårvete	3 349	3 753	3 056	2 601	2 460	1 951	1 805	1 685	1 710	1 352
Höstråg	3 614	2 560	2 504	1 503	1 636	2 053	1 197	1 808	2 057	2 161
Korn	6 270	6 117	6 725	7 477	7 680	8 063	8 375	8 295	9 182	9 304
Havre	7 684	7 342	7 121	7 295	7 381	7 363	7 114	7 095	7 709	7 757
Blandsäd	—	4 081	3 588	3 342	3 229	2 847	2 338	2 022	1 937	1 672
Slättervall	10 641	10 682	10 727	10 476	10 642	10 594	10 395	10 211	10 198	9 943
Matpotatis	7 388	3 509	4 124	3 932	4 028	3 373	2 932	2 837	3 073	3 392
Fabrikspotatis	885	868	867	744	670	658	597	541	587	578

uppskattningsområde. Genom sammanvägningar erhålls sedan skattningar för län, produktionsområden och hela riket. Praktiskt taget all granskning och bearbetning utförs i centralbyråns datorer.

Resultatens tillförlitlighet

För att möjliggöra en bedömning av resultatens tillförlitlighet lämnas i följande tablå för åren 1960—1969 uppgifter om dels det totala antalet för skördeuppskattning uttagna brukningsenheter, dels bortfallet bland dessa med fördelning efter orsak, d v s antingen har en gård visat sig vara nedlagd, uppdelad på flera gårdar e d eller har vederbörande jordbrukare vägrat medverka i undersökningen.

Eftersom de uttagna gårdarna i regel ej odlar samtliga undersökta grödor, blir antalet

fält per gröda betydligt lägre än antalet provyttegårdar. I vissa fall förekommer dessutom bortfall av provtagning av utlagda provytor, varför antalet fält med skördeuppgift reduceras ytterligare något. Provytefält, som blivit obärgade, har dessutom uteslutits i samband med att separat korrigering för obärgad areal blivit gjord. I ovanstående tablå anges för åren 1960—1969 för olika grödor uppgift om antalet uttagna fält.

Eftersom undersökningarna utförs enligt stickprovsmetodik är resultaten behäftade med vissa slumpfel. I fråga om spannmål varierade det under åren 1960—1969 uppskattade medelfelet för den biologiska skörden per hektar i riket mellan 0,4 och 1,8 % och för slättervall mellan 0,4 och 0,5 %. För matpotatis och fabrikspotatis har medelfelet varit cirka 2 %. Medelfelens relativa storlek hos länstalen varierade med odlingsfrekvensen för respektive grödor. För växtslag med ojämn förekomst är skattningarna sålunda i vissa fall relativt osäkra, vilket bör beaktas vid användningen av uppgifterna.

Resultat

I tab 60 redovisas för län, produktionsområden och hela riket den för 1969 på grundval av provytorna skattade biologiska skörden per hektar för olika grödor. Dessutom lämnas motsvarande uppgifter för hela riket för tidigare år fr o m 1960. I tab 61 redovisas för

År	Antal uttagna brukningsenheter	Bortfall beroende på	
		nedläggning o d	vägran
1969	12 989	433	96
1968	12 908	324	156
1967	12 898	678	135
1966	12 899	622	118
1965	12 705	362	124
1964	12 454	378	123
1963	12 211	428	127
1962	12 184	311	111
1961	11 979	320	115
1960	11 969	271	176

varje år under perioden 1965—1969 samt för femårsperioderna 1945/49, 1950/54, 1955/59 och 1960/64 uppgifter om skörden per hektar inom varje län. Uppgifter för produktionsområden lämnas på motsvarande sätt för åren fr o m 1960 medan rikssiffror ges för varje år fr o m 1945. Med bärgad skörd avses då för åren fr o m 1960 (för blandsäd fr o m 1961) den skörd per hektar som erhållits sedan den biologiska skörden korrigerats med avseende på spill och bärgningsförluster m m. De i tab 61 redovisade uppgifterna avviker, vad gäller spannmål och slättervall, från i tidigare årgångar av denna publikation redovisade resultat för åren 1960—1961 beroende på att vissa justeringar gjorts av äldre tal för spill m m. För åren t o m 1959 (blandsäd t o m 1960) avses den subjektivt uppskattade skörden per hektar. Då uppgifterna om skörden per hektar erhållits genom två helt olika uppskattningar är resultaten för åren 1945—1959 inte jämförbara med de för perioden efter 1959. Vid jämförelse mellan resultat från dels de subjektiva, dels de objektiva uppskattningarna för åren 1957—1962 (se tabblän), då de båda undersökningarna utfördes parallellt, konstateras att skörden per hektar var väsentligt underskattad i skörderapporterna. Underskattningen synes avta i storlek efter 1960 vilket torde bero på att den subjektiva uppskattningen påverkats av resultaten från de objektiva uppskattningarna som då blivit fullt utbyggda.

Gröda	Skillnaden mellan objektivt resp subjektivt uppskattad skörd per hektar i procent av den senare					
	1957	1958	1959	1960	1961	1962
Höstvete	35,0	19,0	18,6	24,2	15,6	12,3
Vårvete	48,9	16,1	19,4	20,3	2,4	4,7
Höstråg	31,9	16,6	15,8	12,1	—1,6	2,5
Korn	17,9	7,1	10,5	4,2	2,9	2,7
Havre	36,0	23,2	17,0	23,2	12,6	17,5
Blandsäd					2,3	0,0
Slättervall	9,5	10,3	23,6	1,3	7,0	7,7
Potatis	34,0	29,6	31,5	22,6	25,4	29,4

Det kan här nämnas att vid den subjektiva uppskattningen av skörden per hektar från slättervall avsågs förutom första skörden även efterslätter (inkl för ensilage) som dock utgör endast en mindre del av återväxten på slättervall. Fr o m 1960 avser uppgifterna däremot endast första skörd av slättervall.

Specialundersökningar av spill, bärgningsförluster m m

Nedan ges kortfattade beskrivningar av de specialundersökningar, vars resultat utnyttjas vid beräkning av den bärgade skörden per hektar (se ovan). För övriga specialundersökningar lämnas särskilda redogörelser på annan plats i denna publikation.

Flertalet specialundersökningar omfattar ett underurval av de i huvudundersökningen ingående brukningsenheter (i vissa fall tas samtliga gårdar i huvudundersökningen med). Härvid tillämpas i regel en särskild områdesindelning. Skördeuppskattningsområdena (se s 31) har sålunda sammanförts till 11 s k spillområden. Vid denna gruppering har man i huvudsak utgått från den i jordbruksstatistiken använda indelningen i naturliga jordbruksområden (se s 31). Fr o m 1966 års skörd har spillet för spannmål primärt skattats för de naturliga jordbruksområdena.

Spill för spannmål

Särskilda undersökningar av spillet för spannmål utförs på omkring hälften av de för huvudundersökningen uttagna brukningsenheter. Vid dessa undersökningar, som äger rum omedelbart efter jordbrukarens egen skörd, fastställs genom noggrann kontroll av ett antal små provytor hur stor mängd spannmål som blivit kvarlämnad på fältet efter skörden. Spillet storlek i kilogram per hektar åren 1964—1969 för de olika grödorna framgår av följande tablå (avser rikssiffror).

Gröda	1964	1965	1966	1967	1968	1969
Höstvete	131	156	186	146	106	130
Vårvete	110	120	208	124	102	130
Höstråg	135	165	163	148	130	106
Korn	175	227	222	190	156	184
Havre	152	186	199	164	136	156
Blandsäd	156	206	222	176	162	182

Före 1964 utfördes spillundersökningarna beträffande spannmål enligt en annan metod än den ovan beskrivna. Spilltalen erhöles därvid i princip som skillnaden mellan provyteskörd och av jordbrukaren bärgad skörd. Jämförelser har visat att de båda metoderna resultatmässigt ger förhållandevis små skillnader.

Tillväxt för slåttervall

I fråga om slåttervall skall den biologiska skörden justeras för tillväxten mellan provyteskörd och jordbrukarens skörd. För varje provyfefält inhämtas uppgift om tidsskillnaden mellan provtagning och skörd. Med ledning därav skattas genomsnittlig tidsskillnad för varje skördeuppskattningsområde. Denna tidsskillnad multipliceras med den genomsnittliga tillväxten. Det använda tillväxttalet har beräknats som riksnedeltal av resultatet vid undersökningarna 1960—1965 och uppgår till 2,4 % per dag.

Bärgningsförluster på slåttervall

För bestämning av bärgningsförlusterna på slåttervall läggs ett stort antal provytor ut på fält (eller del av fält) vid cirka 700 provytegårdar. I samband med jordbrukarens bärgning fastställs sedan den bärgade skörden på denna areal. Vidare uppmäts arealen för beräkning av bärgad skörd per hektar. Skillnaden mellan provyteskörd — justerad för tillväxten mellan provtagningen och jordbrukarens skörd — och bärgad skörd utgör den s k bärgningsförlusten. Denna beror till viss del även av skillnader i stubbhöjd m m vid

jordbrukarens skörd resp provyteskörd. Resultaten för 1969 visar att bärgningsförlusterna totalt sett utgjorde 425 kilogram per hektar eller 9,7 % av den biologiska skörden.

Återväxt på slåttervall

Återväxten på slåttervall bestäms genom särskilda provtagningar på ett underurval av brukningsenheter i huvudundersökningen. På uttagna gårdar, där återväxten tillvaratas, skördas två provytor på samma fält som användes för huvudundersökningen. Provtagningen sker sista betesdagen i de fall återväxten används till bete och i anslutning till brukarens skörd i de fall den tas till hö, ensilage eller direktutfodring. För att kunna beakta ofullständig betning skördas på betade fält även ytor på betad areal.

Återväxten per hektar utnyttjad slåttervall 1969 beräknas totalt för hela riket ha uppgått till 1 150 kilogram eller 29 % av den biologiska första skörden.

Vallåterväxtens tillvarotagande

Uppgift om vallåterväxtens användning inhämtas från samtliga gårdar i huvudundersökningen, där slåttervall förekom. Av resultaten för riket framgår att på omkring 74 resp 3 % av arealen slåttervall användes återväxten 1969 till bete och grönfoder resp ensilage medan 22 % av arealen ej utnyttjades. Dessa uppgifter används för beräkning av utnyttjad återväxt per hektar slåttervall (se ovan).

Spill för potatis

Genom undersökningar på cirka var fjärde provytegård (efterskörd på tre provytor) fastställs spillet för potatis, d v s den i jorden kvarlämnade kvantiteten. För matpotatis utgjorde det totala spillet 1969 2 140 kilogram per hektar (9,3 % av den biologiska skörden) och för fabrikspotatis 2 330 kilogram per hektar (10,6 %).

Tabell 60 Biologisk skörd¹ år 1969. Kilogram per hektar
 Biological yield. Kilogrammes per hectare

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker
Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Höst- vete	Vår- vete	Höst- råg	Korn	Havre	Bland- såd	Slätter- vall	Mat- potatis	Fabriks- potatis
<i>Län</i>									
Stockholms	3 260	2 240	2 640	2 430	2 390	2 340	3 650	16 560	—
Uppsala	3 560	2 590	2 680	2 700	2 700	2 750	3 510	19 870	—
Södermanlands	3 380	2 100	2 770	2 190	2 280	1 700	3 910	18 530	—
Östergötlands	3 250	2 000	2 630	1 960	1 960	1 850	3 960	20 390	..
Jönköpings	2 170	1 390	..	2 050	1 820	1 940	4 220	26 520	..
Kronobergs	..	..	2 940	2 550	2 600	2 400	4 790	23 760	..
Kalmar	2 770	1 710	1 890	1 650	1 860	1 330	4 640	20 360	..
Gotlands	3 270	..	2 900	2 300	2 070	..	5 120	22 230	—
Blekinge	3 740	2 820	2 910	2 590	2 380	2 080	5 060	14 770	20 470
Kristianstads	5 210	3 700	2 920	3 940	3 730	3 110	4 880	21 350	22 190
Malmöhus	5 170	4 030	3 480	4 560	4 190	3 650	4 880	26 140	26 600
Hallands	5 080	3 860	3 070	3 710	3 640	3 380	4 890	24 230	..
Göteborgs o Bohus	3 680	3 010	2 120	3 460	3 250	3 200	5 230	21 930	..
Älvsborgs	3 120	2 400	2 230	3 120	2 720	2 640	4 640	21 440	..
Skaraborgs	3 270	2 350	2 110	2 510	2 280	2 190	4 560	23 510	..
Värmlands	1 840	..	..	1 820	1 800	1 420	3 240	23 050	—
Örebro	3 030	1 800	2 030	2 120	2 190	..	3 760	23 600	..
Västmanlands	3 510	2 530	2 510	2 260	2 220	2 750	3 300	..	—
Kopparbergs	1 810	..	..	2 850	2 720	2 780	3 460	25 250	—
Gävleborgs	..	..	..	3 190	3 140	3 230	3 600	23 170	—
Västernorrlands	..	—	—	2 930	2 670	2 680	3 010	21 790	—
Jämtlands	—	—	—	2 820	..	..	3 030	23 330	—
Västerbottens	—	—	—	2 990	3 790	2 860	2 660	24 080	—
Norrbottnens	—	—	—	2 800	..	..	2 830	25 750	..
<i>Produktionsområde</i>									
Götalands södra slättbygder	5 260	4 060	3 490	4 480	4 100	3 630	4 850	25 190	23 450
» mellanbygder	3 600	3 030	2 640	2 990	3 220	2 890	5 000	22 150	21 340
» norra slättbygder	3 280	2 160	2 450	2 500	2 380	2 150	4 560	22 130	..
Svealands slättbygder	3 360	2 310	2 560	2 310	2 320	2 430	3 620	19 980	..
Götalands skogsbygder	2 960	2 220	2 240	2 710	2 460	2 220	4 620	22 600	23 860
Mellersta Sveriges skogsbygder	2 450	1 440	1 880	2 310	2 030	2 200	3 490	22 460	—
Nedre Norrland	..	..	..	3 020	3 120	3 010	3 210	23 640	—
Övre Norrland	—	—	—	2 930	3 640	2 830	2 720	24 860	..
<i>Hela riket</i>									
1969	3 690	3 020	2 700	2 860	2 530	2 470	3 990	22 930	21 930
1968	4 610	3 730	3 230	3 350	3 410	3 120	4 750	30 470	34 270
1967	4 850	3 580	3 390	3 180	3 370	3 010	4 790	30 690	32 710
1966	3 390	2 920	2 410	2 710	2 720	2 520	3 920	31 010	28 530
1965	4 070	3 290	3 060	3 320	3 220	3 030	4 250	30 670	31 270
1964	4 480	3 620	3 120	3 300	3 210	2 940	4 160	22 310	25 630
1963	3 520	2 630	2 380	2 810	2 660	2 560	3 920	24 130	28 880
1962	3 570	2 570	2 580	2 870	2 670	2 720	4 380	19 250	24 130
1961	3 950	2 820	2 710	3 020	2 930	2 850	4 840	17 410	26 320
1960	3 160	2 970	2 800	3 050	2 920	..	4 480	17 560	..

¹ Uppgifterna i denna tabell bygger på resultaten från huvudundersökningen, varvid talen för spannmål och slättervall omräknats att avse 16,5 % vattenhalt. I fråga om slättervall har endast den s k första skörden beaktats. För potatis har reducering gjorts för stora och små samt rötskadade och grönfärgade knölar (för fabriks-potatis reducering endast för rötskador).

Tabell 61 Bärgad skörd¹ åren 1945–1969. Kilogram per hektar
 Actual yield. Kilogrammes per hectare

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker
Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område; år	Höst- vete	Vår- vete	Höst- råg	Korn	Havre	Bland- säd	Slätter- vall ²	Mat- potatis ³	Fabriks- potatis ⁴
<i>Län</i>									
Stockholms									
1969	3 120	2 070	2 530	2 230	2 220	2 130	3 440	11 840	—
1968	4 500	2 950	3 280	2 740	3 000	2 840	4 470	17 360	—
1967	4 640	2 820	3 540	2 880	2 880	2 600	4 520	17 450	—
1966	2 610	2 150	..	2 420	2 300	1 880	3 180	18 380	—
1965	3 210	2 710	2 280	3 000	3 100	2 350	3 690	22 070	—
1960/64 ⁵	3 250	2 380	2 480	2 650	2 450	2 400	4 150	14 590	—
1955/59	2 400	1 800	1 890	2 040	1 640	1 710	3 320	10 150	—
1950/54	2 590	2 040	1 960	2 160	1 890	1 940	3 760	13 380	—
1945/49	2 190	1 780	1 860	1 800	1 600	1 680	3 770	11 900	—
Uppsala									
1969	3 450	2 470	2 560	2 530	2 580	2 560	3 260	14 150	—
1968	4 850	3 800	3 300	3 680	3 840	3 310	4 460	21 720	—
1967	5 210	3 760	4 480	3 470	3 760	3 300	4 900	19 160	—
1966	2 290	1 910	2 180	2 120	2 140	1 940	2 960	17 800	—
1965	3 920	2 850	3 000	3 090	3 530	2 940	3 900	23 920	—
1960/64 ⁵	3 430	2 700	3 030	2 680	3 020	2 630	4 130	15 300	—
1955/59	2 540	1 930	2 230	2 140	1 750	1 870	3 140	8 210	—
1950/54	2 810	2 250	2 210	2 440	2 140	2 170	3 660	12 090	—
1945/49	2 170	2 030	2 090	2 000	1 760	1 780	3 500	11 420	—
Södermanlands									
1969	3 230	1 970	2 630	1 980	2 150	1 510	3 640	13 640	—
1968	4 050	3 320	2 920	3 290	3 100	2 970	4 470	22 070	—
1967	4 800	3 430	3 690	3 150	3 270	2 870	4 740	21 510	—
1966	2 670	1 990	2 320	2 180	2 170	1 900	3 540	20 370	—
1965	3 060	2 500	2 510	3 170	3 140	3 090	3 620	18 660	—
1960/64 ⁵	3 300	2 350	2 350	2 910	2 780	2 610	4 130	15 900	—
1955/59	2 380	1 690	2 140	2 190	1 830	1 820	3 410	8 820	—
1950/54	2 580	2 010	2 210	2 440	2 180	2 220	3 950	10 360	—
1945/49	2 060	1 820	1 900	1 810	1 640	1 650	3 820	9 550	—
Östergötlands									
1969	3 090	1 830	2 520	1 690	1 770	1 580	3 650	14 820	..
1968	4 410	3 490	3 070	3 490	3 330	3 020	4 640	21 000	..
1967	4 740	3 220	3 590	3 210	3 170	2 840	4 680	26 980	..
1966	3 690	3 230	2 420	3 310	3 050	3 020	3 770	27 720	..
1965	4 390	3 310	3 240	3 480	3 400	3 390	4 080	31 750	..
1960/64 ⁵	3 720	2 640	2 550	2 920	2 810	2 600	4 150	20 500	..
1955/59	2 870	2 020	2 390	2 710	2 030	2 210	3 240	10 720	..
1950/54	2 890	2 250	2 370	2 940	2 150	2 490	4 180	12 360	..
1945/49	2 520	2 050	1 970	2 330	1 690	1 910	3 510	11 080	..
Jönköpings									
1969	1 930	1 280	..	1 890	1 660	1 760	3 930	20 370	..
1968	3 640	2 560	..	2 780	2 760	2 860	4 910	26 490	..
1967	3 450	2 230	2 560	2 600	2 580	2 590	5 100	26 350	..
1966	2 540	1 830	..	2 450	2 220	2 300	4 390	23 190	..
1965	3 870	1 970	2 710	2 860	2 710	2 530	4 590	23 190	31 240
1960/64 ⁵	2 760	1 920	2 280	2 350	2 360	2 320	4 570	20 670	..
1955/59	2 070	1 490	1 780	1 780	1 490	1 660	3 660	13 760	..
1950/54	2 070	1 390	1 760	1 820	1 490	1 750	4 190	13 070	..
1945/49	1 890	1 460	1 570	1 540	1 430	1 560	3 830	12 320	..

Tabell 61 (forts) Bärgad skörd åren 1945–1969. Kilogram per hektar

Område; år	Höst- vete	Vår- vete	Höst- råg	Korn	Havre	Bland- säd	Slätter- vall ²	Mat- potatis ³	Fabriks- potatis ⁴
Kronobergs									
1969	..	..	2 860	2 380	2 450	2 250	4 500	17 980	..
1968	..	..	3 080	3 230	2 930	2 450	5 030	25 720	..
1967	3 840	2 010	3 200	2 640	2 760	2 630	5 310	25 680	33 640
1966	2 250	1 790	1 850	2 390	2 420	2 320	4 820	26 040	29 680
1965	2 770	2 150	2 270	2 780	2 550	2 370	4 840	22 410	32 980
1960/64 ⁵	2 810	1 870	2 500	2 580	2 360	2 180	4 660	19 580	..
1955/59	2 020	1 460	1 740	1 820	1 460	1 570	3 730	14 690	..
1950/54	1 810	1 340	1 800	1 910	1 500	1 620	4 140	15 190	..
1945/49	1 780	1 500	1 620	1 580	1 450	1 570	3 830	15 290	..
Kalmar									
1969	2 650	1 550	1 840	1 470	1 660	1 170	4 340	15 110	..
1968	3 870	3 040	2 660	2 760	2 840	2 520	5 240	25 690	..
1967	3 670	2 460	2 270	2 030	2 250	1 940	5 090	17 010	..
1966	2 540	2 310	1 820	2 380	2 500	2 140	4 490	24 850	..
1965	4 160	2 690	2 810	3 380	2 990	2 740	4 320	23 570	29 110
1960/64 ⁵	3 090	2 170	2 120	2 510	2 200	2 060	4 380	18 600	..
1955/59	2 210	1 420	1 680	1 820	1 350	1 560	3 240	11 340	..
1950/54	2 280	1 560	1 850	1 900	1 560	1 780	4 150	14 030	..
1945/49	1 860	1 370	1 440	1 300	1 320	1 400	3 640	12 570	..
Gotlands									
1969	3 190	..	2 730	2 180	1 970	..	4 710	16 540	—
1968	4 260	..	2 580	2 920	3 160	2 400	4 760	24 550	..
1967	3 640	..	2 760	2 400	2 160	..	5 190	20 390	..
1966	2 990	..	2 090	2 170	1 970	..	4 830	20 040	..
1965	4 530	2 610	2 920	3 370	2 850	2 740	4 330	22 240	..
1960/64 ⁵	2 810	2 290	2 290	2 680	2 320	2 080	4 410	16 550	..
1955/59	2 170	1 720	1 880	2 090	1 640	1 940	4 100	9 210	..
1950/54	2 240	1 720	1 920	2 110	1 750	1 910	4 120	10 870	..
1945/49	1 710	1 470	1 480	1 490	1 320	1 480	3 840	10 590	..
Blekinge									
1969	3 620	2 740	2 830	2 430	2 250	1 930	4 850	9 450	18 080
1968	4 560	4 530	2 920	3 310	3 330	3 080	4 800	25 950	30 160
1967	4 760	4 010	3 190	3 270	3 260	2 420	4 970	22 480	30 450
1966	2 770	3 000	1 970	2 720	2 890	2 130	3 940	21 870	27 250
1965	4 000	3 760	2 990	3 420	2 890	2 480	4 800	20 810	25 830
1960/64 ⁵	3 900	3 290	2 270	3 020	2 550	2 460	4 990	22 390	..
1955/59	2 810	2 010	1 790	2 440	1 400	1 950	4 230	14 710	..
1950/54	2 640	1 830	2 060	2 910	1 650	2 260	4 660	15 540	..
1945/49	2 310	1 500	1 580	2 040	1 350	1 690	3 950	15 420	..
Kristianstads									
1969	5 040	3 540	2 820	3 800	3 590	2 970	4 660	15 140	19 730
1968	5 210	4 110	3 270	3 670	4 030	3 520	5 020	27 860	31 360
1967	5 170	3 780	3 280	3 450	3 410	2 910	5 330	28 190	29 670
1966	3 360	2 870	2 130	2 920	3 170	2 630	4 290	28 090	24 570
1965	4 480	3 690	2 870	3 810	3 560	3 200	4 970	26 380	29 220
1960/64 ⁵	4 220	3 360	2 520	3 330	3 050	2 850	4 670	22 200	..
1955/59	3 180	2 450	2 030	2 750	1 760	2 290	4 520	14 230	..
1950/54	2 580	1 930	2 120	2 770	1 680	2 290	4 700	14 850	..
1945/49	2 620	1 720	1 830	2 170	1 390	1 840	4 010	14 340	..

Tabell 61 (forts) Bärgad skörd åren 1945–1969. Kilogram per hektar

Område; år	Höst-vete	Vår-vete	Höst-råg	Korn	Havre	Bland-säd	Slätter-vall ²	Mat-potatis ³	Fabriks-potatis ⁴
Malmöhus									
1969	5 050	3 920	3 360	4 420	3 980	3 510	4 730	20 370	23 900
1968	5 140	4 030	3 770	3 920	4 600	3 570	5 080	32 890	31 120
1967	5 340	3 820	3 500	3 610	3 890	3 310	5 400	29 750	27 670
1966	4 110	3 130	2 990	3 260	3 810	3 080	4 660	30 260	23 620
1965	4 700	3 860	3 250	4 090	4 260	3 530	5 050	29 710	31 130
1960/64 ⁵	4 550	3 730	2 940	3 710	3 850	3 300	4 750		23 490
1955/59	3 520	2 910	2 570	3 430	2 740	2 810	4 290		12 110
1950/54	2 850	2 580	2 540	3 300	2 620	2 770	4 730		12 810
1945/49	3 050	2 670	2 450	2 860	2 300	2 430	4 250		12 430
Hallands									
1969	4 950	3 750	2 930	3 540	3 470	3 220	4 620	17 710	..
1968	4 590	4 020	3 200	3 760	4 020	3 320	4 620	30 560	..
1967	4 830	3 430	3 070	3 190	3 630	3 160	4 750	32 860	..
1966	..	3 130	2 370	3 130	3 360	3 090	4 030	30 570	..
1965	4 230	3 510	2 510	3 470	3 610	3 150	4 670	31 140	..
1960/64 ⁵	4 090	2 980	2 570	3 260	3 160	2 900	4 610		20 870
1955/59	2 960	1 990	1 920	2 380	1 820	2 050	4 210		15 360
1950/54	2 610	2 020	2 080	2 680	1 910	2 210	4 280		14 840
1945/49	2 300	1 780	1 800	2 140	1 670	1 880	3 800		14 960
Göteborgs o Bohus									
1969	3 580	2 810	2 000	3 280	3 100	2 960	4 730	16 900	..
1968	3 860	2 940	2 920	3 460	3 460	3 030	5 210	22 040	—
1967	3 740	2 590	..	2 470	2 340	2 310	5 550	20 870	..
1966	..	2 440	..	2 860	2 820	2 510	4 400	21 630	..
1965	2 600	2 060	2 210	2 210	2 390	2 320	4 360	16 500	..
1960/64 ⁵	3 060	2 120	2 550	2 400	2 390	2 180	4 700		16 120
1955/59	2 060	1 610	1 830	1 850	1 570	1 680	3 560		11 770
1950/54	2 220	1 560	1 850	1 700	1 550	1 640	4 060		10 050
1945/49	2 000	1 420	1 600	1 470	1 400	1 490	3 570		11 330
Älvsborgs									
1969	2 930	2 240	2 080	2 930	2 560	2 460	4 310	15 410	..
1968	3 930	2 760	2 520	3 140	2 940	2 900	4 810	25 870	..
1967	3 910	2 220	2 680	2 520	2 570	2 440	5 110	25 910	..
1966	2 560	2 070	1 780	2 480	2 390	2 330	4 170	27 130	..
1965	2 530	1 940	2 150	2 440	2 520	2 290	4 470	22 030	32 830
1960/64 ⁵	2 720	2 020	2 230	2 440	2 370	2 360	4 460		17 580
1955/59	1 770	1 270	1 630	1 790	1 390	1 500	3 070		12 110
1950/54	1 820	1 250	1 530	1 910	1 450	1 510	3 390		10 870
1945/49	1 700	1 320	1 500	1 510	1 350	1 400	3 170		12 990
Skaraborgs									
1969	3 120	1 960	1 990	2 310	2 110	1 990	4 240	17 410	..
1968	4 520	3 120	2 970	3 340	3 290	2 970	4 630	22 570	..
1967	4 610	2 730	3 310	3 130	3 060	2 410	4 990	27 770	..
1966	2 730	2 390	1 930	2 720	2 710	2 010	4 090	25 460	..
1965	3 230	2 260	2 640	2 840	3 010	2 480	4 540	26 150	..
1960/64 ⁵	3 600	2 290	2 480	2 910	2 860	2 630	4 640		22 410
1955/59	2 460	1 540	2 020	2 130	1 750	1 860	3 270		11 970
1950/54	2 440	1 540	2 030	2 230	1 820	1 970	3 960		12 410
1945/49	2 030	1 450	1 760	1 680	1 440	1 550	3 290		12 560

Tabell 61 (forts) Bärsgad skörd åren 1945–1969. Kilogram per hektar

Område; år	Höst- vete	Vår- vete	Höst- råg	Korn	Havre	Bland- säd	Slätter- vall ²	Mat- potatis ³	Fabriks- potatis ⁴
Värmlands									
1969	1 720	..	..	1 590	1 640	1 280	2 980	17 390	—
1968	3 020	2 170	2 400	2 690	2 700	2 190	4 180	23 560	—
1967	2 980	1 750	1 780	2 050	2 040	..	4 200	22 900	—
1966	1 130	..	..	1 490	1 340	1 360	3 230	21 310	—
1965	2 520	2 020	2 110	2 220	2 170	1 730	3 970	20 510	—
1960/64 ⁵	2 070	1 850	1 720	2 100	2 000	1 860	3 730	18 310	—
1955/59	1 500	1 050	1 300	1 300	1 210	1 260	2 520	10 260	—
1950/54	1 590	1 120	1 420	1 530	1 440	1 490	3 180	9 930	—
1945/49	1 490	1 200	1 360	1 470	1 280	1 370	2 580	11 100	—
Örebro									
1969	2 900	1 680	1 940	1 880	2 040	..	3 460	18 280	..
1968	3 620	3 280	2 540	2 720	2 990	..	4 600	22 760	..
1967	4 630	3 480	3 290	2 990	3 330	..	5 090	25 060	..
1966	1 840	2 300	1 740	2 080	2 130	2 070	3 910	22 040	..
1965	3 220	2 830	2 750	2 950	2 980	2 790	4 210	24 390	..
1960/64 ⁵	2 900	2 400	2 150	2 690	2 560	2 140	4 320	18 960	—
1955/59	2 290	1 680	2 050	1 990	1 730	1 720	3 130	8 870	—
1950/54	2 180	1 740	2 050	2 160	1 890	1 850	4 000	10 210	—
1945/49	2 140	1 830	1 920	1 920	1 630	1 650	3 480	10 830	—
Västmanlands									
1969	3 430	2 420	2 410	2 100	2 070	2 560	3 030	..	—
1968	4 400	3 230	2 770	3 280	3 400	3 040	4 330	..	—
1967	5 000	3 530	3 950	3 290	3 460	2 820	4 830	..	—
1966	2 440	2 090	2 120	2 110	2 150	1 820	3 120	..	—
1965	3 680	2 930	2 980	3 110	3 210	2 710	4 230	19 640	—
1960/64 ⁵	3 080	2 690	2 610	2 940	3 010	2 790	3 860	16 210	—
1955/59	2 110	1 600	2 010	1 880	1 650	1 720	3 180	8 680	—
1950/54	2 430	2 070	1 980	2 390	2 050	2 160	3 590	10 080	—
1945/49	2 160	1 740	1 720	1 830	1 660	1 720	3 400	10 290	—
Kopparbergs									
1969	1 640	..	..	2 660	2 530	2 610	3 180	20 440	—
1968	3 600	..	..	2 580	2 740	2 440	4 300	22 790	—
1967	3 520	..	..	2 610	2 630	..	4 480	24 000	—
1966	1 320	..	..	1 860	1 730	1 290	3 980	20 030	..
1965	2 630	..	2 490	2 300	2 350	1 830	3 850	19 680	—
1960/64 ⁵	2 260	1 390	2 260	2 010	1 930	1 720	4 180	17 240	—
1955/59	1 710	1 120	1 630	1 530	1 220	1 400	3 070	12 610	—
1950/54	1 700	1 110	1 750	1 740	1 380	1 530	3 370	11 420	—
1945/49	1 620	1 270	1 410	1 420	1 350	1 390	3 130	12 070	—
Gävleborgs									
1969	..	..	..	2 930	2 940	3 070	3 370	18 160	—
1968	..	..	..	2 490	2 570	2 170	4 290	17 870	—
1967	..	..	..	2 140	2 590	2 330	4 770	18 510	—
1966	..	..	..	1 630	1 350	1 220	3 780	22 060	—
1965	2 720	1 910	..	2 220	2 310	2 040	4 390	19 600	—
1960/64 ⁵	2 490	1 700	2 690	1 980	1 860	1 730	4 020	15 680	—
1955/59	1 610	1 230	1 400	1 450	1 130	1 300	3 140	11 710	—
1950/54	1 760	1 400	1 630	1 630	1 300	1 450	3 630	11 960	—
1945/49	1 610	1 200	1 500	1 290	1 160	1 260	3 140	11 770	—

Tabell 61 (forts) Bärgad skörd åren 1945–1969. Kilogram per hektar

Område; år	Höst- vete	Vår- vete	Höst- råg	Korn	Havre	Bland- säd	Slätter- vall ²	Mat- potatis ³	Fabriks- potatis ⁴
Västernorrlands									
1969	..	—	—	2 620	2 500	2 540	2 850	16 980	—
1968	..	..	—	2 070	2 150	1 720	3 820	14 720	—
1967	..	—	—	2 170	2 540	2 490	3 770	13 660	—
1966	—	..	—	1 680	990	1 510	3 500	23 500	—
1965	—	..	..	2 350	2 600	2 320	4 240	20 770	—
1960/64 ⁵	..	..	..	1 970	1 780	1 750	3 870	17 880	—
1955/59	1 660	1 140	1 680	1 630	1 240	1 480	3 090	12 040	—
1950/54	1 700	1 180	1 730	1 580	1 290	1 480	3 410	11 560	—
1945/49	1 570	1 350	1 640	1 620	1 350	1 540	3 320	12 320	—
Jämtlands									
1969	—	—	—	2 560	..	..	2 880	17 200	—
1968	—	..	—	2 110	..	..	3 840	13 800	—
1967	—	—	—	2 650	..	..	3 600	18 010	—
1966	—	—	—	970	..	..	3 160	22 960	—
1965	—	—	—	2 600	2 370	2 400	4 210	19 290	—
1960/64 ⁵	..	..	..	1 700	1 680	1 710	4 040	16 690	—
1955/59	1 270	1 110	1 580	2 060	1 610	1 840	3 360	15 700	—
1950/54	1 850	1 500	2 070	1 980	1 630	1 910	3 770	14 440	—
1945/49	1 920	1 760	1 900	2 060	1 820	2 030	3 400	15 610	—
Västerbottens									
1969	—	—	—	2 790	3 620	2 670	2 500	17 660	—
1968	—	—	—	2 080	..	2 240	3 560	14 980	—
1967	—	—	—	2 090	..	2 190	3 160	11 970	—
1966	—	—	—	1 840	..	1 780	3 160	17 900	—
1965	—	—	—	2 180	2 120	1 930	3 790	15 090	—
1960/64 ⁵	..	..	..	1 690	..	1 410	3 730	15 390	—
1955/59	1 200	1 130	1 560	1 800	1 480	1 720	3 080	15 300	—
1950/54	1 490	1 290	1 830	1 670	1 510	1 580	3 420	15 920	—
1945/49	1 550	1 160	1 660	1 760	1 580	1 650	3 100	17 380	—
Norrbottnens									
1969	—	—	—	2 550	..	..	2 670	19 440	..
1968	—	—	—	1 740	..	..	3 540	10 170	—
1967	—	—	—	1 910	..	..	2 810	17 190	—
1966	—	—	..	1 370	..	..	2 740	21 170	—
1965	—	—	—	2 180	2 360	2 060	3 890	16 720	—
1960/64 ⁵	..	..	..	1 700	..	1 730	3 620	16 600	—
1955/59	—	940	1 030	1 800	1 560	1 680	3 000	14 960	—
1950/54	1 490	..	1 450	1 620	1 360	1 520	3 370	13 260	—
1945/49	1 710	1 350	1 700	1 780	1 580	1 690	3 340	15 420	—

Tabell 61 (forts) Bärgad skörd åren 1945–1969. Kilogram per hektar

	Höst- vete	Vår- vete	Höst- råg	Korn	Havre	Bland- säd	Slätter- vall ²	Mat- potatis ³	Fabriks- potatis ⁴
<i>Produktionsområden</i>									
<i>Götalands södra slättbygder</i>									
1969	5 130	3 940	3 370	4 340	3 910	3 510	4 710	18 850	21 120
1968	5 200	4 110	3 850	3 980	4 480	3 770	4 830	30 430	33 460
1967	5 360	3 870	3 700	3 600	3 920	3 230	5 110	33 190	30 590
1966	4 140	3 170	3 060	3 320	3 790	3 150	4 150	31 870	31 690
1965	4 810	3 880	3 390	4 130	4 150	3 710	4 740	32 830	32 100
1960/64 ⁵	4 560	3 670	2 920	3 730	3 660	3 410	4 660	24 080	
<i>Götalands mellanbygder</i>									
1969	3 490	2 920	2 540	2 850	3 060	2 730	4 710	16 480	18 910
1968	4 300	3 910	2 930	3 270	3 930	3 190	4 970	29 530	30 560
1967	3 930	3 510	2 820	2 890	3 120	2 910	5 290	21 760	28 960
1966	2 920	2 700	2 010	2 580	2 930	2 570	4 510	26 740	24 720
1965	4 180	3 520	2 830	3 550	3 510	3 140	4 490	24 520	28 180
1960/64 ⁵	3 270	3 000	2 340	2 920	2 830	2 680	4 580	22 740	
<i>Götalands norra slättbygder</i>									
1969	3 130	1 940	2 330	2 270	2 190	1 930	4 240	16 370	..
1968	4 500	3 480	3 070	3 490	3 330	3 100	4 710	21 900	..
1967	4 700	3 190	3 520	3 160	3 080	2 810	4 950	27 580	..
1966	3 440	3 090	2 350	3 030	2 810	2 690	3 890	26 250	..
1965	3 980	3 040	3 020	3 010	3 080	3 000	4 380	29 110	..
1960/64 ⁵	3 690	2 580	2 550	2 920	2 840	2 720	4 480	21 120	
<i>Svealands slättbygder</i>									
1969	3 240	2 180	2 450	2 120	2 180	2 240	3 370	14 920	..
1968	4 370	3 330	3 030	3 200	3 260	3 070	4 460	20 850	..
1967	4 850	3 330	3 770	3 160	3 280	2 950	4 700	20 610	..
1966	2 490	2 020	2 100	2 140	2 140	1 890	3 260	19 360	..
1965	3 390	2 800	2 730	3 020	3 150	2 750	3 950	21 760	—
1960/64 ⁵	3 240	2 500	2 490	2 840	2 800	2 560	4 070	16 740	
<i>Götalands skogsbygder</i>									
1969	2 800	2 080	2 150	2 540	2 310	2 030	4 300	16 830	21 240
1968	3 870	2 780	2 850	3 150	3 050	2 860	4 980	25 660	30 770
1967	4 100	2 440	2 850	2 680	2 670	2 510	5 130	26 130	31 550
1966	2 340	2 260	1 650	2 610	2 520	2 470	4 440	24 770	25 290
1965	3 770	2 290	2 550	2 840	2 740	2 680	4 700	23 130	28 010
1960/64 ⁵	3 160	2 110	2 380	2 630	2 430	2 390	4 570	19 320	
<i>Mellersta Sveriges skogsbygder</i>									
1969	2 350	1 270	1 750	2 100	1 880	1 980	3 180	16 770	—
1968	3 210	2 610	2 560	2 530	2 600	2 310	4 260	20 980	..
1967	3 820	2 360	2 910	2 330	2 590	2 280	4 650	21 890	—
1966	1 850	2 170	1 000	1 820	1 850	1 920	3 750	23 170	..
1965	2 740	1 730	2 420	2 410	2 280	2 070	3 930	21 160	..
1960/64 ⁵	2 520	1 780	2 100	2 140	2 060	1 930	4 010	17 560	

Obärgad areal

Från varje provytegård inhämtas uppgifter om obärgad areal av olika grödor (avseende förhållandena den 1 december undersökningsåret). Resultaten från undersökningen 1969 visar att i medeltal för riket blev 0,1—

0,3 % av arealerna obärgade. I Jönköpings län blev cirka 7 % av arealen höstvetete obärgad, i Skaraborgs blev cirka 11 % av vårvetearealen, i Gävleborgs cirka 9 % av höst-rågsarealen och i Gotlands län cirka 6 % av blandsädsarealen obärgad.

Tabell 61 (forts) Bärgad skörd åren 1945–1969. Kilogram per hektar

	Höst- vete	Vår- vete	Höst- råg	Korn	Havre	Bland- säd	Slätter- vall ²	Mat- potatis ³	Fabriks- potatis ⁴
Nedre Norrland									
1969	..	..	..	2 760	2 910	2 840	3 030	18 580	—
1968	..	..	..	2 270	2 510	2 060	4 010	16 120	—
1967	..	2 280	..	2 250	2 650	2 490	4 050	17 590	—
1966	..	..	..	1 490	1 080	1 300	3 480	21 260	—
1965	2 730	..	2 770	2 290	2 340	2 290	4 270	19 830	—
1960/64 ⁵	2 570	1 950	2 190	1 870	1 860	1 750	4 000	17 190	—
Övre Norrland									
1969	—	—	—	2 720	3 480	2 640	2 560	18 480	..
1968	—	—	—	2 000	2 100	2 170	3 550	12 810	—
1967	—	—	—	2 050	..	2 210	3 020	14 560	—
1966	—	—	..	1 690	..	1 650	3 010	19 720	—
1965	—	—	—	2 190	2 170	1 960	3 820	15 980	—
1960/64 ⁵	1 700	..	..	1 680	1 750	1 520	3 670	16 250	—
Hela riket									
1969	3 560	2 880	2 590	2 670	2 370	2 280	3 730	17 150	19 480
1968	4 500	3 630	3 100	3 190	3 270	2 960	4 490	24 470	30 820
1967	4 710	3 430	3 240	2 950	3 070	2 740	4 620	24 520	29 560
1966	3 210	2 710	2 260	2 490	2 520	2 310	3 830	25 250	25 460
1965	3 910	3 170	2 880	3 080	3 020	2 820	4 290	24 030	28 620
1964	4 350	3 510	2 990	3 120	3 050	2 770	4 210	21 070	24 080
1963	3 260	2 520	2 090	2 570	2 410	2 400	3 950	22 660	26 470
1962	3 370	2 450	2 420	2 690	2 480	2 420	4 470	18 200	22 030
1961	3 780	2 610	2 460	2 850	2 680	2 630	4 610	16 460	24 250
1960	3 030	2 900	2 500	2 730	2 600	2 440	3 980	16 630	23 140
1959	3 010	2 010	2 210	2 100	1 470	1 960	3 140	11 880	—
1958	2 420	1 930	1 870	2 250	1 680	2 040	3 690	12 260	—
1957	2 400	1 820	2 040	2 120	1 640	2 020	3 690	12 560	—
1956	2 400	2 390	2 210	2 560	2 120	2 400	3 400	16 510	—
1955	2 380	1 630	1 830	1 920	1 170	1 750	2 810	10 480	—
1954	2 640	2 070	2 040	2 170	1 820	2 200	3 990	11 870	—
1953	2 780	2 330	2 280	2 480	1 940	2 370	4 150	13 590	—
1952	2 850	1 890	2 290	2 150	1 580	2 110	3 820	13 490	—
1951	1 690	1 260	1 810	2 260	1 650	2 100	3 540	13 430	—
1950	2 440	1 890	1 950	2 230	1 610	2 060	3 630	13 290	—
1949	2 540	1 950	2 080	2 070	1 670	2 090	3 670	12 780	—
1948	2 480	1 920	2 040	2 200	1 620	2 030	3 260	15 390	—
1947	1 250	1 470	1 250	1 760	1 280	1 500	2 490	12 360	—
1946	2 470	1 740	1 860	2 040	1 470	1 860	4 000	13 550	—
1945	2 230	1 540	1 660	1 810	1 390	1 670	3 880	11 420	—

¹ Avser bärgad skörd enligt subjektiv uppskattning (se texten) för åren 1945–1959 (för blandsäd 1945–1960) och för åren därefter enligt objektiv skördeuppskattning. Under den senare perioden avses med bärgad skörd biologisk skörd minus spill. Reducering har gjorts för obärgad areal. — ² Avser fr o m 1960 bärgad första skörd. I övrigt se texten. — ³ Fr o m 1960 efter reducering för stora, små och skadade knölar. — ⁴ Fr o m 1960 efter reducering för rötskadade knölar. — ⁵ 1961–1964 för blandsäd.

Övrig publicering

Definitiva uppgifter om skörden per hektar enligt skörderapporteringen i januari har publicerats i Jordbruk och Boskapskötsel (SOS). Redogörelser för provundersökningarna med den objektiva skördeuppskattningsmetoden och uppbyggnaden av detta system återfinns

i Statistisk tidskrift 1952:2; 1953:4; 1954:1; 1955:4; 1956:1; 1957:1; 1958:3; 1959:3, 9 och 11; 1960:3, 5 och 9 samt 1961:5 och 9. Resultaten av de objektiva skördeuppskattningarna har för år 1961 redovisats i Statistisk tidskrift 1962:7 och för åren efter 1961 i Statistiska meddelanden. I denna serie återfinns huvudresultaten för 1969 i nr J 1970:6.

Tabell 62 Total skörd av spannmål, slättervall och potatis åren 1945–1969¹

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Område; år	Höstvete		Vårvete		Höstråg	
	Total skörd ² , ton	Beräknad besädd areal ³ , hektar	Total skörd ² , ton	Beräknad besädd areal ³ , hektar	Total skörd ² , ton	Beräknad besädd areal ³ , hektar
<i>Län</i>						
Stockholms						
1969	44 710	14 329	6 240	3 015	4 140	1 638
1968	61 780	13 730	10 510	3 563	4 450	1 356
1967	61 530	13 260	11 160	3 959	3 600	1 018
1966	17 640	6 757	9 780	4 548	..	..
1965	44 730	13 936	12 040	4 442	3 050	1 336
1960/64	40 960	12 618	16 010	6 730	1 950	785
1955/59	28 990	..	16 090	..	2 240	..
1950/54	32 470	..	19 160	..	3 190	..
1945/49	27 060	..	8 520	..	5 150	..
Uppsala						
1969	58 940	17 084	8 070	3 266	9 240	3 611
1968	77 010	15 878	13 360	3 515	11 390	3 452
1967	76 380	14 661	13 700	3 644	13 640	3 045
1966	14 590	6 371	9 630	5 042	2 510	1 150
1965	63 970	16 319	15 620	5 481	8 180	2 727
1960/64	48 270	14 089	26 130	9 669	2 670	881
1955/59	30 260	..	25 690	..	2 350	..
1950/54	36 000	..	34 600	..	2 890	..
1945/49	24 250	..	16 240	..	7 700	..
Södermanlands						
1969	66 660	20 639	5 210	2 647	4 700	1 787
1968	68 430	16 897	9 810	2 956	4 360	1 494
1967	95 910	19 982	8 080	2 355	5 430	1 471
1966	30 280	11 341	6 010	3 021	1 800	777
1965	66 280	21 660	7 810	3 123	3 430	1 366
1960/64	63 620	19 299	12 480	5 309	3 330	1 413
1955/59	42 890	..	14 520	..	4 830	..
1950/54	44 040	..	22 110	..	7 680	..
1945/49	35 260	..	10 380	..	9 190	..
Östergötlands						
1969	120 900	39 125	7 110	3 883	22 450	8 908
1968	139 400	31 610	23 330	6 684	24 260	7 901
1967	197 250	41 614	16 320	5 069	26 280	7 321
1966	76 320	20 683	31 180	9 652	4 440	1 833
1965	201 400	45 878	12 700	3 836	21 090	6 509
1960/64	125 820	33 779	24 360	9 234	15 930	6 243
1955/59	86 320	..	36 680	..	21 150	..
1950/54	81 030	..	48 730	..	19 840	..
1945/49	63 440	..	25 500	..	20 250	..
Jönköpings						
1969	1 530	790	530	414	..	..
1968	2 430	668	1 610	628	..	..
1967	3 110	902	1 580	707	880	342
1966	1 970	774	1 360	741	..	..
1965	5 290	1 367	1 820	925	1 820	671
1960/64	4 130	1 496	3 530	1 837	2 610	1 147
1955/59	3 930	..	5 300	..	4 170	..
1950/54	4 570	..	7 240	..	7 340	..
1945/49	4 660	..	7 050	..	8 030	..

Total harvest of grain, hay and potatoes

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Korn		Havre		Blandsäd		Slättervall, första skörd		Potatis	
Total skörd ² , ton	Beräknad besädd areal ³ , hektar	Total skörd ² , ton	Beräknad besädd areal ³ , hektar	Total skörd ² , ton	Beräknad besädd areal ³ , hektar	Total skörd ² , ton	Beräknad besädd areal ³ , hektar	Total skörd ⁴ , ton	Beräknad besädd areal ³ , hektar
46 840	21 004	44 270	19 942	13 400	6 290	69 950	20 334	14 740	1 245
55 370	20 209	58 550	19 516	19 750	6 953	96 230	21 528	22 640	1 304
53 910	18 720	52 100	18 091	19 780	7 608	107 950	23 883	24 270	1 391
49 040	20 266	41 950	18 241	18 530	9 858	77 880	24 491	25 330	1 378
45 400	15 134	49 940	16 109	26 460	11 258	90 150	24 431	35 750	1 620
31 390	11 828	38 430	15 708	36 050	15 044	121 540	29 257	32 800	2 249
14 460	..	24 780	..	35 060	..	121 320	..	29 160	..
5 520	..	21 620	..	45 540	..	165 060	..	46 640	..
2 930	..	20 810	..	37 200	..	241 550	..	49 320	..
83 860	33 145	53 720	20 821	24 700	9 648	61 860	18 976	10 810	764
109 110	29 650	81 530	21 233	34 420	10 398	89 510	20 070	18 140	835
100 180	28 871	74 720	19 872	36 390	11 027	107 430	21 924	16 500	861
69 860	32 951	42 440	19 831	25 600	13 198	67 200	22 703	14 310	804
71 340	23 089	57 240	16 214	47 140	16 033	90 120	23 107	22 700	949
42 770	15 978	48 520	16 094	52 960	20 153	108 570	26 269	21 190	1 385
21 360	..	24 460	..	48 200	..	98 370	..	14 650	..
9 740	..	15 250	..	63 980	..	143 000	..	25 840	..
6 580	..	14 570	..	51 920	..	201 360	..	29 520	..
53 400	26 969	87 620	40 754	4 270	2 828	87 270	23 976	10 330	757
87 800	26 686	125 800	40 580	8 660	2 916	113 880	25 477	17 130	776
76 730	24 358	119 240	36 465	7 660	2 669	128 310	27 070	17 700	823
58 170	26 683	80 660	37 170	6 700	3 526	102 590	28 981	15 770	774
67 110	21 171	108 840	34 664	13 400	4 338	107 340	29 652	18 190	975
46 080	15 849	98 700	35 449	16 090	6 164	137 170	33 195	24 250	1 526
17 550	..	62 220	..	18 290	..	130 820	..	18 200	..
7 510	..	62 770	..	31 510	..	180 600	..	25 370	..
2 250	..	48 090	..	22 280	..	251 090	..	28 880	..
65 790	38 929	62 920	35 550	14 880	9 420	129 250	35 410	29 270	1 941
130 100	37 278	126 930	38 118	30 910	10 236	168 480	36 311	39 040	1 858
90 620	28 231	108 240	34 144	30 940	10 896	182 810	39 062	47 350	1 739
131 690	39 784	119 450	39 165	41 210	13 646	151 420	40 164	45 240	1 632
80 130	23 026	109 780	32 287	54 870	16 186	164 720	40 373	57 210	1 799
68 050	23 327	96 460	34 294	50 880	19 592	178 440	42 978	51 080	2 491
38 630	..	61 090	..	55 460	..	148 710	..	35 240	..
20 890	..	46 350	..	73 700	..	226 480	..	44 380	..
12 490	..	43 590	..	57 410	..	245 400	..	52 580	..
23 550	12 462	32 020	19 292	7 890	4 484	166 240	42 300	35 970	1 746
29 950	10 772	56 300	20 398	15 060	5 267	216 160	44 024	50 690	1 912
24 560	9 444	49 790	19 297	14 600	5 635	230 650	45 226	49 010	1 841
23 280	9 500	41 670	18 770	14 640	6 364	203 630	46 384	46 560	1 963
21 560	7 539	55 440	20 457	19 240	7 605	211 340	46 043	55 360	2 280
12 460	5 292	58 290	24 678	17 320	7 476	211 410	46 257	68 180	3 298
7 580	..	43 580	..	14 420	..	187 850	..	67 260	..
3 180	..	45 630	..	13 260	..	215 120	..	66 830	..
1 060	..	43 410	..	8 980	..	232 140	..	67 130	..

Tabell 62 (forts) Total skörd av spannmål, slättervall och potatis åren 1945–1969¹

Område: år	Höstvete		Vårvete		Höstråg	
	Total skörd ² , ton	Beräknad besädd areal ³ , hektar	Total skörd ² , ton	Beräknad besädd areal ³ , hektar	Total skörd ² , ton	Beräknad besädd areal ³ , hektar
Kronobergs						
1969	..	..	..	..	1 780	621
1968	..	..	..	..	2 090	679
1967	1 440	376	490	242	2 320	726
1966	830	368	460	257	810	437
1965	1 750	631	840	390	1 660	732
1960/64	2 090	743	1 520	815	2 870	1 149
1955/59	2 000	..	2 670	..	3 850	..
1950/54	1 470	..	4 340	..	6 430	..
1945/49	1 290	..	5 320	..	7 400	..
Kalmar						
1969	32 830	12 388	2 060	1 331	14 440	7 848
1968	45 530	11 764	5 640	1 856	21 740	8 171
1967	42 630	11 615	5 290	2 150	16 360	7 208
1966	22 450	8 840	4 880	2 112	10 270	5 644
1965	57 670	13 862	5 540	2 061	22 130	7 874
1960/64	35 170	11 368	8 030	3 706	14 300	6 741
1955/59	28 660	..	9 220	..	18 750	..
1950/54	22 230	..	13 090	..	21 610	..
1945/49	18 580	..	8 480	..	23 410	..
Gotlands						
1969	26 120	8 189	..	..	13 480	4 937
1968	39 050	9 166	..	..	12 390	4 803
1967	33 330	9 156	..	..	10 830	3 922
1966	26 540	8 877	..	..	8 040	3 849
1965	39 060	8 623	1 710	656	14 570	4 990
1960/64	21 580	7 675	2 540	1 107	9 490	4 150
1955/59	18 220	..	2 480	..	9 030	..
1950/54	14 040	..	2 850	..	8 580	..
1945/49	10 260	..	470	..	8 050	..
Blekinge						
1969	5 080	1 404	6 890	2 513	5 140	1 815
1968	8 620	1 890	9 940	2 194	6 250	2 141
1967	8 700	1 827	8 930	2 227	6 280	1 969
1966	3 480	1 255	5 430	1 809	2 880	1 462
1965	8 630	2 157	6 930	1 844	7 010	2 345
1960/64	9 250	2 374	5 890	1 790	5 450	2 405
1955/59	7 030	..	5 010	..	6 930	..
1950/54	5 370	..	4 540	..	8 830	..
1945/49	4 480	..	2 570	..	8 900	..
Kristianstads						
1969	51 240	10 166	19 650	5 550	33 140	11 753
1968	49 040	9 413	19 070	4 639	39 240	12 001
1967	44 200	8 549	18 300	4 840	34 400	10 487
1966	26 290	7 824	16 450	5 733	17 820	8 368
1965	50 310	11 231	17 100	4 636	29 040	10 118
1960/64	33 030	7 828	19 130	5 688	24 690	9 784
1955/59	21 590	..	19 010	..	29 370	..
1950/54	17 320	..	13 680	..	39 350	..
1945/49	21 100	..	10 300	..	34 310	..

Korn		Havre		Blandsäd		Slättervall, första skörd		Potatis	
Total skörd ² , ton	Beräknad besädd areal ¹ , hektar	Total skörd ² , ton	Beräknad besädd areal ¹ , hektar	Total skörd ² , ton	Beräknad besädd areal ¹ , hektar	Total skörd ² , ton	Beräknad besädd areal ¹ , hektar	Total skörd ⁴ , ton	Beräknad besädd areal ¹ , hektar
17 550	7 376	28 930	11 807	5 300	2 354	115 460	25 658	25 060	1 285
20 510	6 349	36 940	12 607	6 530	2 667	136 690	27 174	38 960	1 449
14 820	5 613	33 450	12 118	7 420	2 822	151 560	28 542	36 450	1 346
14 100	5 901	27 840	11 503	7 840	3 381	143 960	29 867	40 610	1 533
12 780	4 596	36 030	14 131	10 300	4 345	141 540	29 243	44 260	1 825
9 000	3 479	37 520	15 917	9 830	4 508	142 710	30 657	56 660	2 893
4 210	..	28 210	..	10 110	..	121 280	..	66 130	..
1 730	..	31 530	..	9 300	..	136 940	..	70 880	..
560	..	32 050	..	6 830	..	153 760	..	77 320	..
37 540	25 538	26 370	15 888	5 530	4 722	172 780	39 811	47 780	3 200
63 890	23 149	46 510	16 378	13 860	5 501	215 570	41 140	88 350	3 477
45 550	22 439	35 720	15 875	11 280	5 814	218 030	42 835	54 360	3 234
59 700	25 084	37 840	15 138	12 980	6 064	200 980	44 762	75 150	3 006
62 820	18 585	49 160	16 441	22 760	8 306	194 800	45 092	88 160	3 637
39 200	15 605	40 700	18 476	23 060	11 200	205 030	46 867	88 830	4 777
20 600	..	28 820	..	24 650	..	166 140	..	74 940	..
9 810	..	34 870	..	30 530	..	219 850	..	93 260	..
4 300	..	32 370	..	23 070	..	255 810	..	98 010	..
41 630	19 097	4 940	2 507	..	..	86 920	18 455	14 850	898
53 500	18 322	7 210	2 282	2 230	928	92 430	19 419	24 040	985
41 240	17 185	4 200	1 943	..	..	103 370	19 916	17 990	883
39 620	18 257	3 010	1 528	..	..	99 770	20 656	18 350	918
56 090	16 645	4 060	1 423	2 110	771	89 560	20 684	21 880	995
45 680	17 020	2 670	1 151	3 180	1 526	88 910	20 152	23 550	1 423
29 910	..	1 010	..	7 840	..	85 410	..	12 650	..
19 670	..	890	..	13 350	..	87 520	..	15 780	..
7 270	..	1 260	..	14 950	..	119 570	..	18 850	..
19 490	8 022	5 870	2 609	1 760	914	48 570	10 015	77 630	4 728
23 070	6 970	8 330	2 500	3 730	1 211	49 180	10 245	146 990	4 998
22 300	6 818	8 140	2 497	2 530	1 045	54 160	10 898	136 060	4 734
22 400	8 237	6 600	2 285	2 740	1 286	45 830	11 633	123 000	4 738
21 230	6 208	6 400	2 215	5 540	2 235	55 090	11 477	128 900	5 223
15 840	5 242	7 150	2 804	8 360	3 401	59 900	11 994	139 590	6 235
9 560	..	5 660	..	8 620	..	58 110	..	112 780	..
4 000	..	9 130	..	10 270	..	66 120	..	118 620	..
820	..	9 230	..	6 640	..	83 120	..	135 560	..
170 340	44 826	44 280	12 333	14 180	4 774	173 200	37 168	194 920	10 508
153 600	41 854	46 200	11 465	22 550	6 407	192 790	38 404	381 790	12 481
144 270	41 817	42 250	12 391	20 320	6 982	216 800	40 676	355 620	12 129
127 590	43 694	32 860	10 366	23 940	9 103	182 300	42 495	299 890	11 788
130 470	34 244	33 670	9 458	39 980	12 494	214 640	43 187	344 380	12 075
95 460	28 641	29 810	9 774	57 570	20 219	217 460	46 603	336 200	15 144
39 310	..	16 440	..	85 210	..	237 750	..	281 300	..
16 690	..	16 890	..	87 450	..	254 950	..	301 520	..
5 460	..	18 310	..	64 740	..	313 250	..	287 280	..

Tabell 62 (forts) Total skörd av spannmål, slättervall och potatis åren 1945–1969¹

Område; år	Höstvete		Vårvete		Höstråg	
	Total skörd ² , ton	Beräknad besädd areal ³ , hektar	Total skörd ² , ton	Beräknad besädd areal ³ , hektar	Total skörd ² , ton	Beräknad besädd areal ³ , hektar
Malmöhus						
1969	201 920	39 984	50 730	12 942	41 670	12 401
1968	189 650	36 897	57 850	14 356	45 740	12 133
1967	167 690	31 403	57 040	14 931	38 810	11 088
1966	145 630	35 434	53 670	17 148	27 460	9 185
1965	165 810	35 279	64 610	16 738	28 210	8 681
1960/64	119 010	26 135	69 380	18 595	27 290	9 277
1955/59	73 660	..	69 970	..	44 080	..
1950/54	52 890	..	48 710	..	51 500	..
1945/49	72 410	..	29 140	..	44 120	..
Hallands						
1969	12 530	2 531	8 420	2 245	3 940	1 344
1968	12 750	2 777	9 960	2 477	3 560	1 114
1967	10 800	2 236	9 660	2 816	3 940	1 284
1966	..	..	11 230	3 589	2 500	1 056
1965	11 910	2 815	10 880	3 099	5 090	2 027
1960/64	8 870	2 168	13 400	4 490	11 860	4 616
1955/59	4 510	..	14 750	..	12 400	..
1950/54	5 840	..	17 950	..	18 180	..
1945/49	5 230	..	14 690	..	14 420	..
Göteborgs o Bohus						
1969	5 490	1 533	1 600	571	860	431
1968	4 880	1 264	2 950	1 005	1 320	451
1967	5 280	1 411	2 630	1 015	..	..
1966	..	..	3 400	1 392	..	..
1965	5 020	1 930	2 670	1 295	1 280	580
1960/64	4 320	1 413	6 700	3 155	1 680	660
1955/59	4 670	..	8 090	..	2 350	..
1950/54	5 530	..	9 560	..	2 560	..
1945/49	5 140	..	7 090	..	3 270	..
Älvsborgs						
1969	9 020	3 077	1 460	653	1 720	828
1968	11 140	2 834	2 570	930	2 300	912
1967	9 950	2 544	2 460	1 107	2 180	815
1966	2 490	973	2 450	1 184	550	306
1965	9 320	3 685	2 970	1 530	2 440	1 135
1960/64	8 750	3 216	6 930	3 438	3 640	1 633
1955/59	7 190	..	7 970	..	5 140	..
1950/54	7 810	..	12 400	..	6 700	..
1945/49	8 740	..	11 830	..	8 990	..
Skaraborgs						
1969	92 200	29 551	1 350	690	14 300	7 186
1968	104 070	23 024	3 930	1 258	17 100	5 757
1967	116 780	25 331	3 140	1 150	16 530	4 995
1966	31 560	11 562	4 460	1 865	2 440	1 262
1965	84 420	26 135	2 450	1 082	13 740	5 203
1960/64	79 420	22 089	4 780	2 089	18 790	7 588
1955/59	50 110	..	7 920	..	22 580	..
1950/54	49 190	..	12 400	..	28 640	..
1945/49	34 010	..	13 560	..	28 390	..

Korn		Havre		Blandsäd		Slättervall, första skörd		Potatis	
Total skörd ² , ton	Beräknad besädd areal ³ , hektar	Total skörd ² , ton	Beräknad besädd areal ³ , hektar	Total skörd ² , ton	Beräknad besädd areal ³ , hektar	Total skörd ² , ton	Beräknad besädd areal ³ , hektar	Total skörd ⁴ , ton	Beräknad besädd areal ³ , hektar
292 880	66 263	91 910	23 092	17 530	4 995	147 780	31 242	130 920	6 282
247 780	63 209	99 480	21 626	25 490	7 140	165 450	32 568	221 570	6 826
230 170	63 760	91 020	23 398	25 030	7 562	191 500	35 462	177 850	6 068
220 410	67 611	80 070	21 016	33 540	10 890	175 690	37 702	174 550	6 042
226 420	55 360	68 590	16 100	53 120	15 049	201 600	39 920	192 770	6 400
190 210	51 235	52 960	13 742	82 170	24 893	205 000	43 150	189 440	8 066
114 670	..	28 720	..	132 770	..	219 510	..	117 290	..
76 950	..	14 300	..	142 620	..	263 390	..	117 800	..
50 160	..	14 670	..	129 000	..	362 020	..	130 810	..
108 280	30 588	91 160	26 272	13 110	4 072	127 710	27 643	63 460	3 577
108 110	28 753	102 520	25 502	15 700	4 729	136 570	29 560	115 000	3 699
87 320	27 373	88 570	24 400	15 790	4 997	158 900	33 453	113 760	3 437
82 700	26 398	79 220	23 577	18 710	6 055	144 230	35 788	96 580	3 146
82 700	23 832	85 280	23 624	21 630	6 866	169 470	36 290	103 010	3 308
58 820	18 012	69 600	22 003	24 150	8 337	162 930	35 373	106 580	5 108
27 780	..	44 710	..	25 460	..	162 190	..	105 050	..
11 000	..	45 320	..	28 380	..	171 720	..	116 080	..
3 300	..	42 220	..	19 120	..	208 930	..	125 140	..
35 310	10 765	40 140	12 949	6 240	2 108	112 530	23 791	17 710	1 049
33 800	9 770	47 410	13 703	7 560	2 494	128 790	24 720	25 390	1 152
22 210	8 992	31 640	13 522	6 630	2 872	152 830	27 537	25 610	1 225
23 320	8 153	39 020	13 836	8 580	3 416	120 160	27 309	27 960	1 292
16 050	7 263	33 910	14 189	7 890	3 400	111 640	25 606	22 440	1 364
13 060	5 442	36 280	15 194	8 640	3 967	126 620	26 966	29 120	1 806
6 340	..	28 870	..	9 680	..	106 510	..	34 180	..
1 770	..	27 000	..	10 980	..	129 310	..	33 030	..
340	..	24 590	..	8 000	..	146 860	..	41 950	..
69 810	23 826	98 590	38 510	7 700	3 132	239 360	55 536	27 380	1 771
64 850	20 652	117 560	39 986	9 900	3 415	281 090	58 439	50 020	1 929
52 590	20 869	95 920	37 322	10 180	4 171	317 690	62 171	52 610	2 028
51 720	20 855	90 110	37 701	9 560	4 101	273 140	65 502	63 070	2 323
47 530	19 479	97 880	38 843	11 390	4 973	292 640	65 468	55 270	2 452
34 560	14 190	98 450	41 565	12 720	5 381	312 140	70 018	62 770	3 571
17 660	..	65 840	..	10 900	..	237 800	..	64 100	..
7 340	..	66 950	..	11 080	..	268 690	..	61 930	..
1 180	..	61 500	..	7 360	..	306 670	..	77 110	..
106 550	46 125	176 850	83 816	7 580	3 808	228 820	53 968	55 710	3 130
148 570	44 482	293 600	89 240	13 120	4 418	270 160	58 351	72 570	3 151
129 740	41 451	257 760	84 237	14 830	6 154	313 530	62 832	85 440	3 069
126 650	46 562	242 240	89 387	12 930	6 432	273 770	66 936	66 740	2 614
109 070	38 404	243 550	80 914	18 350	7 400	299 570	65 985	78 370	2 931
90 150	30 938	225 600	78 952	23 760	9 046	348 470	75 136	99 600	4 445
47 410	..	133 850	..	25 940	..	281 250	..	59 960	..
20 850	..	122 080	..	31 950	..	374 960	..	64 720	..
5 200	..	93 540	..	19 330	..	418 160	..	73 370	..

Tabell 62 (forts) Total skörd av spannmål, slättervall och potatis åren 1945–1969¹

Område; år	Höstvete		Vårvete		Höstråg	
	Total skörd ² , ton	Beräknad besädd areal ³ , hektar	Total skörd ² , ton	Beräknad besädd areal ³ , hektar	Total skörd ² , ton	Beräknad besädd areal ³ , hektar
Värmlands						
1969	5 770	3 357	..	..	..	..
1968	9 160	3 033	920	424	1 490	622
1967	9 780	3 282	890	511	780	439
1966	2 190	1 938	..	..	..	..
1965	10 120	4 014	1 350	668	1 520	719
1960/64	8 450	4 092	3 840	2 071	1 500	872
1955/59	11 620	..	3 630	..	2 690	..
1950/54	11 830	..	8 950	..	3 740	..
1945/49	11 990	..	7 130	..	5 600	..
Örebro						
1969	15 210	5 244	2 420	1 440	3 600	1 853
1968	18 310	5 059	5 890	1 797	3 860	1 518
1967	21 620	4 670	4 820	1 386	3 930	1 194
1966	3 840	2 089	2 790	1 215	780	448
1965	18 140	5 635	6 290	2 225	4 080	1 486
1960/64	18 360	6 332	9 330	3 887	4 350	2 021
1955/59	17 370	..	11 700	..	6 580	..
1950/54	15 030	..	21 780	..	7 000	..
1945/49	16 910	..	10 280	..	8 420	..
Västmanlands						
1969	34 860	10 164	5 100	2 107	5010	2 080
1968	37 500	8 522	8 140	2 521	5 310	1 918
1967	43 910	8 783	9 580	2 714	5 920	1 499
1966	11 080	4 540	5 760	2 755	1 650	778
1965	32 810	8 917	13 630	4 651	4 520	1 516
1960/64	24 770	8 056	27 600	10 257	1 710	656
1955/59	22 320	..	22 550	..	1 900	..
1950/54	28 200	..	34 770	..	2 280	..
1945/49	26 890	..	13 630	..	3 260	..
Kopparbergs						
1969	1 010	618	..	..	..	..
1968	2 980	829	..	..	..	..
1967	2 620	744	..	..	..	..
1966	1 030	776	..	..	..	..
1965	4 060	1 542	..	..	1 470	593
1960/64	3 930	1 740	190	135	1 920	848
1955/59	5 260	..	330	..	2 540	..
1950/54	5 880	..	1 360	..	1 980	..
1945/49	5 510	..	1 440	..	1 820	..
Gävleborgs						
1969	..	..	..	..	..	..
1968	..	..	..	..	..	..
1967	..	..	..	..	..	..
1966	..	..	..	..	..	..
1965	2 190	805	490	258	..	..
1960/64	2 420	970	980	576	380	142
1955/59	1 890	..	1 580	..	310	..
1950/54	940	..	3 380	..	190	..
1945/49	720	..	1 200	..	410	..

Korn		Havre		Blandsäd		Slättervall, första skörd		Potatis	
Total skörd ² , ton	Beräknad besädd areal ³ , hektar	Total skörd ² , ton	Beräknad besädd areal ³ , hektar	Total skörd ² , ton	Beräknad besädd areal ³ , hektar	Total skörd ² , ton	Beräknad besädd areal ³ , hektar	Total skörd ⁴ , ton	Beräknad besädd areal ³ , hektar
43 630	27 442	26 890	16 396	1 330	1 035	127 190	42 680	30 480	1 753
64 210	23 868	44 660	16 541	2 340	1 066	186 080	44 517	42 050	1 785
46 390	22 631	35 210	17 262	..	..	199 380	47 472	37 460	1 636
30 790	20 665	25 860	19 302	1 650	1 212	161 050	49 860	38 960	1 828
40 400	18 198	48 170	22 197	2 780	1 604	201 220	50 686	42 020	2 049
24 680	11 770	53 580	27 406	5 260	2 830	214 800	57 567	45 990	2 512
10 430	..	39 010	..	4 940	..	172 060	..	35 460	..
4 790	..	47 530	..	6 960	..	232 950	..	36 010	..
1 270	..	41 860	..	5 030	..	236 160	..	44 660	..
58 150	30 930	72 410	35 496	..	..	72 910	21 072	23 160	1 265
80 780	29 699	100 510	33 614	..	..	100 800	21 913	29 750	1 286
91 580	30 627	103 890	31 198	..	..	125 030	24 563	31 300	1 240
68 670	33 015	65 730	30 858	2 860	1 383	99 890	25 548	26 020	1 183
79 040	26 792	94 860	31 834	4 940	1 772	109 090	25 911	35 050	1 437
46 590	17 330	91 180	35 682	5 400	2 518	135 750	31 392	34 130	1 800
24 590	..	63 350	..	7 440	..	121 320	..	21 540	..
11 750	..	60 380	..	8 810	..	180 070	..	27 900	..
2 860	..	56 480	..	7 030	..	226 500	..	35 300	..
89 530	42 633	82 250	39 735	9 010	3 521	57 100	18 844	..	..
127 630	38 913	134 740	39 630	12 370	4 068	88 910	20 534	..	..
121 320	36 876	125 430	36 252	12 260	4 348	113 490	23 496	..	..
84 160	39 887	74 360	34 584	11 130	6 116	80 430	25 779	..	..
96 500	31 029	112 010	34 895	21 790	8 041	109 180	25 812	9 920	505
57 200	19 474	117 870	39 128	26 520	9 507	119 670	30 973	15 120	933
20 620	..	58 160	..	21 080	..	115 620	..	11 390	..
9 250	..	55 340	..	31 270	..	159 060	..	18 480	..
2 300	..	49 780	..	20 840	..	217 440	..	22 500	..
53 770	20 215	20 000	7 906	2 090	802	67 360	21 181	15 820	774
50 850	19 709	20 880	7 622	2 020	828	98 370	22 876	19 390	851
50 000	19 157	15 890	6 042	..	..	102 980	22 986	21 170	882
34 020	18 292	11 380	6 581	1 100	853	97 260	24 438	15 190	752
39 660	17 242	17 930	7 631	2 510	1 371	96 870	25 162	16 830	855
28 060	13 933	21 540	11 144	3 060	1 778	122 010	29 176	18 630	1 081
17 820	..	18 380	..	4 460	..	119 010	..	25 640	..
7 700	..	26 000	..	6 950	..	157 630	..	25 820	..
2 190	..	27 390	..	4 010	..	169 390	..	27 690	..
50 650	17 285	28 380	9 653	5 840	1 902	104 200	30 921	17 690	974
42 780	17 181	22 450	8 736	4 300	1 981	140 970	32 860	18 300	1 024
35 630	16 648	16 810	6 489	5 420	2 324	171 640	35 984	19 680	1 063
24 080	14 770	9 300	6 887	3 500	2 871	140 810	37 251	25 190	1 142
32 380	14 586	19 260	8 336	7 380	3 620	171 510	39 068	26 070	1 330
18 290	9 223	22 130	11 869	7 340	4 248	174 830	43 503	23 470	1 497
16 500	..	13 650	..	7 990	..	165 080	..	35 660	..
8 320	..	22 830	..	10 580	..	211 170	..	38 390	..
6 490	..	20 400	..	6 250	..	213 820	..	40 800	..

Tabell 62 (forts) Total skörd av spannmål, slätterrall och potatis åren 1945–1969¹

Område; år	Höstvete		Vårvete		Höstråg	
	Total skörd ² , ton	Beräknad besädd areal ³ , hektar	Total skörd ² , ton	Beräknad besädd areal ³ , hektar	Total skörd ² , ton	Beräknad besädd areal ³ , hektar
Västernorrlands						
1969	..	..	..	..	..	..
1968	..	..	..	..	..	..
1967	..	..	—	—	—	—
1966	..	..	..	..	..	..
1965	..	..	..	..	..	..
1960/64	..	..	..	..	..	..
1955/59	60	..	80	..	60	..
1950/54	20	..	450	..	110	..
1945/49	50	..	600	..	130	..
Jämtlands						
1969	..	..	—	—	—	—
1968	—	—	..	..	..	..
1967	—	—	..	..	..	..
1966	—	—	..	..	..	..
1965	..	..	..	..	..	..
1960/64	..	..	..	..	..	..
1955/59	..	..	10	..	10	..
1950/54	20	..	80	..	30	..
1945/49	20	..	230	..	50	..
Västerbottens						
1969	..	..	..	..	..	..
1968	..	..	—	—	—	—
1967	—	—	—	—	—	—
1966	—	—	..	..	—	—
1965	—	—	—	—	—	—
1960/64	..	..	..	..	..	..
1955/59	..	..	..	..	10	..
1950/54	10	..	20	..	80	..
1945/49	10	..	30	..	140	..
Norrbottens						
1969	..	..	—	—	—	—
1968	—	—	—	—	—	—
1967	—	—	—	—	—	—
1966	—	—	—	—	..	..
1965	—	—	—	—	..	..
1960/64	..	..	..	..	..	..
1955/59	—	..	..	..	10	..
1950/54	..	—	20	..	30	..
1945/49	10	60	60	..	70	..

Korn		Havre		Blandsäd		Slättervall, första skörd		Potatis	
Total skörd ² , ton	Beräknad besädd areal ¹ , hektar	Total skörd ² , ton	Beräknad besädd areal ¹ , hektar	Total skörd ² , ton	Beräknad besädd areal ¹ , hektar	Total skörd ² , ton	Beräknad besädd areal ¹ , hektar	Total skörd ⁴ , ton	Beräknad besädd areal ¹ , hektar
30 530	11 651	3 540	1 415	3 520	1 388	103 120	36 182	20 580	1 212
22 630	10 932	2 660	1 237	2 320	1 346	138 070	36 143	16 270	1 105
21 660	9 979	2 370	934	4 140	1 663	140 220	37 194	14 470	1 059
17 340	10 322	1 170	1 185	2 630	1 743	138 300	39 514	27 820	1 184
22 210	9 450	3 980	1 532	6 450	2 781	184 960	43 623	25 320	1 219
16 570	8 406	3 900	2 184	5 950	3 395	181 580	46 908	27 830	1 556
14 930	..	4 190	..	6 500	..	170 180	..	41 950	..
12 530	..	5 900	..	7 700	..	191 970	..	44 060	..
13 710	..	7 410	..	6 380	..	203 090	..	51 980	..
15 750	6 152	..	..	..	..	86 240	29 945	12 380	720
12 880	6 103	..	..	..	..	114 610	29 846	9 120	661
15 440	5 827	..	..	..	..	108 600	30 165	12 410	689
6 400	6 599	..	..	..	..	101 540	32 133	18 710	815
18 770	7 219	1 400	591	2 230	929	144 980	34 436	19 250	998
10 220	5 998	1 240	735	1 870	1 095	145 230	35 954	17 230	1 032
13 350	..	1 800	..	2 490	..	138 280	..	28 140	..
11 450	..	2 270	..	3 810	..	165 270	..	25 760	..
11 280	..	2 590	..	3 330	..	157 860	..	28 020	..
45 740	16 394	..	..	5 940	2 225	146 300	58 521	26 510	1 501
34 170	16 426	..	..	4 540	2 028	213 090	59 857	19 890	1 328
35 230	16 858	..	..	3 940	1 801	192 790	61 010	15 420	1 288
29 600	16 088	..	..	4 510	2 531	199 320	63 075	26 170	1 462
35 760	16 405	..	..	5 320	2 755	256 420	67 656	25 830	1 712
24 140	14 272	..	..	4 090	2 896	270 570	72 542	23 990	1 559
26 940	..	990	..	7 250	..	262 600	..	55 300	..
23 900	..	1 580	..	8 050	..	287 670	..	59 620	..
21 670	..	2 700	..	8 170	..	265 470	..	60 570	..
14 610	5 731	..	..	..	..	92 790	34 752	23 480	1 214
10 060	5 782	..	..	..	..	122 280	34 542	10 250	1 008
10 490	5 491	..	..	..	..	95 340	33 929	23 690	1 378
7 730	5 644	..	..	..	..	97 040	35 415	20 320	960
14 080	6 459	..	..	1 300	631	151 030	38 826	17 260	1 032
9 580	5 651	..	..	1 780	1 027	167 940	46 386	17 890	1 078
10 130	..	1 210	..	3 770	..	170 570	..	32 470	..
8 960	..	1 360	..	4 000	..	184 640	..	30 430	..
8 260	..	1 910	..	3 000	..	185 440	..	32 710	..

Tabell 62 (forts) Total skörd av spannmål, slättervall och potatis åren 1945–1969¹

Område; år	Höstvete		Vårvete		Höstråg	
	Total skörd ² , ton	Beräknad besädd areal ³ , hektar	Total skörd ² , ton	Beräknad besädd areal ³ , hektar	Total skörd ² , ton	Beräknad besädd areal ³ , hektar
<i>Produktionsområden</i>						
<i>Götalands södra slättbygder</i>						
1969	228 810	44 621	64 070	16 264	42 670	12 660
1968	214 730	41 282	71 210	17 313	47 780	12 449
1967	190 660	35 563	72 210	18 708	44 420	12 016
1966	152 550	36 962	69 200	21 825	30 230	9 911
1965	196 860	41 067	76 150	19 641	33 880	10 047
1960/64	137 820	30 245	84 850	23 012	34 370	11 812
<i>Götalands mellanbygder</i>						
1969	86 380	24 766	21 130	7 238	62 020	24 413
1968	110 450	25 678	26 560	6 786	71 760	24 591
1967	96 140	24 455	23 720	6 777	60 320	21 417
1966	65 560	22 549	19 240	7 125	35 830	17 919
1965	110 950	26 648	23 300	6 624	63 700	22 652
1960/64	71 990	22 056	24 590	8 167	47 220	20 298
<i>Götalands norra slättbygder</i>						
1969	201 560	64 440	8 320	4 293	33 970	14 576
1968	231 250	51 372	26 150	7 506	38 300	12 527
1967	290 700	61 835	18 170	5 715	39 190	11 146
1966	100 480	29 317	34 110	11 038	6 470	2 766
1965	263 560	66 493	14 940	4 920	30 810	10 261
1960/64	187 950	51 074	28 600	11 046	30 130	11 901
<i>Svealands slättbygder</i>						
1969	222 750	68 795	27 250	12 503	27 410	11 187
1968	267 560	61 208	48 280	14 484	29 890	9 906
1967	304 390	62 747	47 240	14 230	31 340	8 320
1966	78 700	31 770	33 780	16 719	7 450	3 563
1965	229 320	67 969	56 030	20 034	23 090	8 515
1960/64	199 000	61 528	92 500	36 750	14 040	5 671
<i>Götalands skogsbygder</i>						
1969	33 920	12 124	7 220	3 471	12 110	5 630
1968	42 820	11 062	13 560	4 873	16 950	5 973
1967	48 520	11 831	12 190	5 018	14 440	5 073
1966	15 320	6 584	12 730	5 630	4 870	2 970
1965	58 760	15 653	14 990	6 552	17 210	6 796
1960/64	43 140	13 697	27 110	12 791	23 610	9 976
<i>Mellersta Sveriges skogsbygder</i>						
1969	13 780	5 871	720	569	3 130	1 791
1968	16 900	5 262	2 250	860	4 150	1 630
1967	23 100	6 046	2 450	1 043	4 610	1 588
1966	7 110	3 869	1 810	834	610	617
1965	21 790	8 000	1 960	1 136	5 390	2 245
1960/64	20 290	8 081	4 730	2 631	6 330	3 038

Korn		Havre		Blandsäd		Slåttervall, första skörd		Potatis	
Total skörd ² , ton	Beräknad besädd areal ³ , hektar	Total skörd ² , ton	Beräknad besädd areal ³ , hektar	Total skörd ² , ton	Beräknad besädd areal ³ , hektar	Total skörd ² , ton	Beräknad besädd areal ³ , hektar	Total skörd ⁴ , ton	Beräknad besädd areal ³ , hektar
366 330	84 667	142 470	36 584	20 170	5 763	156 350	33 197	153 350	8 026
318 600	80 196	154 950	34 647	27 510	7 312	172 960	35 824	266 790	8 567
292 470	81 426	142 590	36 490	26 920	8 384	200 150	39 135	269 740	8 320
284 090	85 758	129 360	34 173	36 300	11 533	177 060	42 634	252 660	7 992
291 770	70 654	123 260	29 765	52 250	14 083	218 380	46 068	254 780	7 856
236 600	63 780	94 950	26 062	78 850	23 154	232 940	49 937	241 690	10 196
219 510	77 383	58 330	19 162	15 780	5 804	309 060	65 624	289 160	16 208
236 570	72 506	70 490	17 973	26 150	8 216	338 410	68 119	553 280	18 297
201 550	69 936	55 880	17 980	24 700	8 544	382 410	72 229	445 300	17 101
192 420	74 793	45 800	15 656	28 400	11 062	336 210	74 498	413 760	16 401
214 120	60 323	47 510	13 568	48 050	15 301	341 180	75 978	472 400	17 660
157 340	54 412	35 090	12 493	65 620	24 541	351 410	76 689	476 200	21 296
185 900	82 375	251 700	115 758	16 730	8 718	333 680	78 705	68 660	4 125
272 850	78 342	412 240	124 089	30 040	9 713	395 900	84 091	89 320	4 021
214 840	68 161	354 570	115 578	31 430	11 264	450 460	90 921	111 630	4 037
251 890	83 331	351 360	125 250	35 330	13 145	370 970	95 291	94 530	3 627
182 480	60 635	338 160	110 106	48 750	16 250	420 470	95 989	115 830	3 957
152 240	52 495	305 770	108 484	57 200	21 102	481 100	107 350	118 580	5 716
341 560	162 132	342 260	158 136	52 020	23 337	360 610	107 018	69 010	4 614
481 040	150 670	510 420	156 945	78 390	25 589	506 680	113 657	101 010	4 796
451 490	143 244	470 290	144 529	78 450	26 771	588 100	125 012	100 910	4 922
330 070	154 758	308 900	144 665	64 780	34 322	425 890	130 519	90 240	4 714
361 950	119 873	429 510	136 728	113 870	41 406	520 940	131 868	121 280	5 633
233 710	82 902	403 380	145 135	137 420	53 839	628 020	154 139	129 330	7 900
208 110	82 364	234 810	102 342	48 610	24 072	899 920	209 305	198 760	11 194
232 340	73 929	322 340	105 956	79 260	27 781	1 082 510	217 458	336 560	12 423
183 570	68 704	270 010	100 837	75 530	30 329	1 180 700	229 962	319 020	11 763
182 090	69 959	247 890	98 553	83 350	33 782	1 061 800	238 983	306 710	12 441
166 910	58 780	289 950	106 162	111 510	41 608	1 101 220	234 279	340 550	14 260
113 390	43 489	290 060	120 057	114 680	48 154	1 112 050	243 204	401 950	21 213
101 820	48 794	65 810	35 298	6 290	3 194	227 800	71 645	46 930	2 809
116 700	46 258	88 850	34 276	7 410	3 218	319 270	74 981	62 860	2 986
105 000	45 223	81 580	31 649	6 790	3 005	378 440	81 309	65 960	3 038
80 700	44 519	61 420	33 284	8 230	4 291	331 270	88 267	67 860	2 950
94 920	39 394	85 940	37 840	12 010	5 803	345 560	87 919	71 290	3 406
56 430	26 609	98 780	48 339	13 680	7 110	399 300	99 412	76 570	4 454

Tabell 62 (forts) Total skörd av spannmål, slåttervall och potatis åren 1945–1969¹

Område; år	Höstvete		Vårvete		Höstråg	
	Total skörd ² , ton	Beräknad besädd areal ³ , hektar	Total skörd ² , ton	Beräknad besädd areal ³ , hektar	Total skörd ² , ton	Beräknad besädd areal ³ , hektar
Nedre Norrland						
1969	..	..	..	..	..	..
1968	..	..	..	..	..	..
1967	..	..	..	..	..	..
1966	..	..	..	..	..	..
1965	1 650	610	..	..	650	236
1960/64	2 130	834	470	237	730	339
Övre Norrland						
1969	..	..	..	..	..	..
1968	—	—	—	—	—	—
1967	—	—	—	—	—	—
1966	—	—	..	..	..	..
1965	—	—	—	—	..	..
1960/64	..	..	..	..	..	..
Hela riket						
1969	787 760	220 976	128 770	44 363	181 690	70 384
1968	885 380	196 220	188 170	51 882	209 090	67 176
1967	954 230	202 707	176 100	51 543	194 500	59 636
1966	420 120	131 389	170 910	63 210	85 570	37 847
1965	882 890	226 440	187 540	58 991	174 730	60 755
1964	813 990	186 748	283 730	80 657	122 970	41 031
1963	524 470	160 552	206 060	81 511	79 150	37 902
1962	686 590	203 305	252 720	102 745	169 920	70 40 ^c
1961	567 030	150 118	305 300	116 354	169 640	69 349
1960	719 550	236 878	266 440	91 945	240 470	96 500
1959	605 000	..	221 260	..	205 040	..
1958	257 370	..	334 470	..	164 280	..
1957	431 960	..	276 100	..	224 930	..
1956	606 760	..	329 370	..	258 800	..
1955	441 640	..	265 030	..	163 610	..
1954	575 950	..	433 660	..	291 980	..
1953	515 320	..	449 930	..	287 760	..
1952	445 740	..	313 520	..	269 090	..
1951	245 230	..	219 150	..	163 750	..
1950	426 380	..	294 600	..	231 240	..
1949	419 890	..	263 220	..	264 990	..
1948	422 740	..	266 160	..	310 410	..
1947	174 580	..	217 330	..	135 790	..
1946	520 060	..	152 610	..	279 400	..
1945	452 850	..	129 400	..	266 820	..

¹ Reviderade uppgifter för åren 1945–1967, se texten. — ² Avser för åren 1960–1969 bärgad skörd per hektar × besädd areal. Samtliga tal omräknade att motsvara 16,5 % vattenhalt. Åren 1945–1959 bygger uppgifterna på subjektiva uppskattningar. — ³ Beträffande innebörden i begreppet »besädd areal», se texten. — ⁴ Avser för åren 1960–1969 bärgad skörd per hektar × besädd areal. Reducering har gjorts för stora och små samt rötskadade och grönfärgade knölar. Åren 1945–1959 bygger uppgifterna på subjektiva uppskattningar.

Korn		Havre		Blandsäd		Slättervall, första skörd		Potatis	
Total skörd ² , ton	Beräknad besädd areal ¹ , hektar	Total skörd ² , ton	Beräknad besädd areal ¹ , hektar	Total skörd ² , ton	Beräknad besädd areal ¹ , hektar	Total skörd ² , ton	Beräknad besädd areal ¹ , hektar	Total skörd ⁴ , ton	Beräknad besädd areal ¹ , hektar
90 670	33 011	28 860	9 970	10 010	3 539	282 140	93 127	52 920	2 858
72 670	32 117	22 640	9 047	7 440	3 624	380 370	94 905	44 570	2 756
68 520	30 561	18 860	7 149	10 390	4 208	396 440	97 782	45 410	2 608
44 280	29 864	8 420	7 827	5 890	4 542	353 470	101 484	63 440	3 016
65 250	28 500	22 800	9 782	15 480	6 761	471 560	110 423	63 350	3 232
44 230	23 922	24 370	13 273	14 450	8 278	485 580	121 187	64 420	3 831
61 280	22 642	4 980	1 437	7 490	2 848	255 350	99 760	52 370	2 850
45 230	22 700	2 130	1 019	5 990	2 768	360 060	101 483	31 770	2 470
46 510	22 780	..	..	5 010	2 289	308 290	101 936	40 340	2 805
37 420	22 236	..	..	5 020	3 045	321 520	106 710	50 490	2 590
52 100	23 796	1 750	809	6 960	3 551	440 170	115 214	46 720	2 966
34 120	20 526	1 910	1 103	6 110	4 023	468 280	127 355	45 380	2 859
1 575 180	593 368	1 129 220	478 687	177 100	77 275	2 824 910	758 381	931 160	52 684
1 776 000	556 718	1 584 060	483 952	262 190	88 221	3 556 160	790 518	1 486 160	56 316
1 563 950	530 035	1 395 860	454 972	259 220	94 794	3 884 990	838 286	1 398 310	54 594
1 402 960	565 218	1 154 160	460 290	267 300	115 722	3 378 190	878 386	1 339 690	53 731
1 429 500	461 955	1 338 880	444 760	408 880	144 763	3 859 480	897 738	1 486 200	58 970
1 349 180	435 809	1 442 410	474 101	455 310	163 862	3 973 220	942 310	1 436 080	65 981
1 148 650	447 315	1 153 640	481 118	427 530	176 701	3 855 080	974 769	1 791 060	76 318
911 480	336 829	1 115 990	449 735	485 830	198 699	4 359 190	973 108	1 404 190	73 684
929 210	326 554	1 311 690	488 816	583 360	221 542	4 658 950	1 009 719	1 481 160	79 282
801 770	294 167	1 247 810	480 961	488 010	190 201	3 946 950	996 462	1 658 110	92 051
656 800	..	736 170	..	505 170	..	3 482 820	..	1 276 210	..
652 540	..	837 500	..	544 520	..	4 197 570	..	1 258 530	..
553 570	..	800 700	..	572 190	..	4 179 200	..	1 376 150	..
599 450	..	1 067 230	..	732 390	..	3 832 520	..	1 848 450	..
399 340	..	553 380	..	538 390	..	3 296 600	..	1 142 850	..
352 810	..	800 530	..	673 800	..	4 691 970	..	1 278 500	..
456 580	..	888 410	..	739 380	..	4 967 240	..	1 676 010	..
320 750	..	740 490	..	697 990	..	4 637 850	..	1 581 420	..
242 470	..	752 580	..	686 860	..	4 440 080	..	1 513 420	..
203 900	..	736 840	..	662 140	..	4 633 570	..	1 496 410	..
172 400	..	769 450	..	658 300	..	5 669 130	..	1 489 760	..
187 320	..	729 490	..	584 640	..	5 109 010	..	1 991 850	..
170 700	..	626 790	..	446 160	..	3 901 610	..	1 537 960	..
176 180	..	724 680	..	532 950	..	6 353 940	..	1 696 750	..
163 060	..	703 250	..	482 280	..	6 040 600	..	1 469 000	..

7.5. Totalskörden av spannmål, slåttervall och potatis

Kvantitativa uppgifter om skördens storlek beräknades t o m 1962 på basis av subjektiva uppgifter om skörden per hektar (se s 134) och arealer, som framkom genom arealinventeringen i juni. Genom de objektiva skördeuppskattningarna har under 1960-talet erhållits uppgifter om skörden per hektar för spannmål (höstvetete, vårvete, höstråg, korn, havre och blandsäd), slåttervall och potatis, vilka lagts till grund för totalskördeberäkningarna. I detta avsnitt presenteras beräkningar av totalskörden för dessa grödor avseende åren 1945—1969. I beräkningarna har använts reviderade arealuppgifter (se närmare s 113).

Resultat

Eftersom resultaten enligt de objektiva skördeuppskattningarna avser skörd på enbart besädd areal har arealuppgifterna (se tab 49) inte kunnat utnyttjas för totalskördeberäkningarna förrän vissa justeringar blivit utförda. I syfte att erhålla underlag för sådana justeringar genomfördes i anslutning till de objektiva skördeuppskattningarna under somrarna 1963—1966 och 1968 fältmätningar på ett underurval av de i jordbruksinventeringen i juni ingående brukningsenheter. Resultaten från dessa mätningar har utnyttjats vid fastställandet av följande korrigeringstal, som anger med hur många procent arealuppgifterna reducerats för att de skall avse den besädda arealen.

Grödgrupp (gröda)	Riksom- råde ¹	Reducerings- tal, procent
Brödsäd	A	0
(höstvetete, vårvete och höstråg)	B	7
	C	10
Fodersäd	A	5
(korn, havre och blandsäd)	B	10
	C	15
Slåttervall	Samtliga	7
Potatis	A	5
	B	25
	C	50
Oljeväxter ²	A	0
(höstraps, vårraps, höstrybs, vårrybs och vitsenap)	B och C	5

¹ Se bilaga 1. — ² I fråga om oljeväxter har den reducerade arealen använts vid beräkning av hektarskörden. Se närmare härom s 184.

Det bör påpekas att tidigare publicerade uppgifter om totalskörden avseende skördeåren 1961—1963, 1964—1965 och 1966 hade beräknats på basis av arealuppgifter, som reducerats med de under respektive period tillgängliga talen. De tal som nu använts vid reduceringen till besädd areal har grundats på den samlade informationen från fältmätningarna.

Vid bearbetningen har de reducerade arealerna för naturliga jordbruksområden summerats till länstal, varefter totalskörden beräknats genom multiplicering med det aktuella länets bärgade skörd per hektar.

För åren 1965—1969 och i medeltal för åren 1960/64 har länstotalskörden i tab 62 räknats fram på detta sätt. För tidigare år däremot har de i tabellen redovisade totalskörden beräknats med ledning av subjektiva uppgifter om skörden per hektar enligt tab 61 och oreducerade arealuppgifter enligt tab 49. Totalskördeuppgifterna för åren t o m

1959 är följaktligen inte helt jämförbara med de för åren efter 1959. Skillnaden mellan objektivt och subjektivt uppskattad hektarskörd framgår av tablån på s 146. Emellertid torde inte totalskörden för åren före 1960 vara underskattad i lika hög grad, eftersom oreducerade arealer använts vid beräkningarna.

Övrig publicering

Uppgifter om totalskörden av olika grödor enligt de subjektiva uppskattningarna har årligen t o m 1962 publicerats i Jordbruk och Boskapsskötsel (SOS). I Årsväxten (SOS) publicerades motsvarande preliminära uppgifter. För en närmare beskrivning av fältmätningarna hänvisas till Statistisk tidskrift 1966:3. Beräkningar av totalskörden baserade på objektivt uppskattade skördar har årligen redovisats i Statistiska meddelanden. Resultaten avseende skördeåret 1968 och 1969 återfinns i denna serie nr J 1970:39.

7.6. Förmalningen av spannmål. Producentpriserna på vegetabilieprodukter m m

Kvantitetsuppgifter om jordbrukarnas leveranser av brödsäd, kvarnarnas förmalning, saluförd produktion av mjöl etc sammanställs och redovisas varje månad av statens jordbruksnämnd. Vidare lämnas månadsvis uppgifter om prisutvecklingen för olika vegetabilieprodukter. Redovisningen ingår som en del i jordbruksnämndens löpande månadsstatistik över produktion, försäljning, lagringshållning, utrikeshandel samt priser på jordbrukets produkter och förnödenheter.

Större delen av den löpande vegetabiliestatistiken baseras på uppgifter som insamlas i jordbruksnämndens egen regi. Insamling av uppgifter om priserna sker dock huvudsakligen av jordbrukets organisationer.

Uppgifterna sammanställs dels per kalenderår, dels per regleringsår. Regleringsåren avsåg tidigare i allmänhet tiden september—augusti men har från den 1 juli 1968 omlagts till att sammanfalla med budgetåret, dvs perioden juli—juni. Detta gäller dock inte för vissa uppgifter om brödsäd, fabrikspotatis och sockerbetor, där den gamla periodindelningen, som sammanhänger med den speciella prisregleringen för dessa varor, kvarstår.

Resultat

I tab 63 och tab 64 har för åren 1965—1969 och 1944/45—1968/69 sammanställts uppgifter om produktionen av vegetabilier etc samt om prisutvecklingen för dessa.

Den första tabellen innehåller kvantitetsdata om jordbrukarnas leveranser av brödsäd, återlevererat utsäde, kvarnarnas förmalning samt saluförd produktion av mjöl. Vidare ingår vissa uppgifter om lagren av vete och råg (avseende lagren den sista dagen respektive år). Redovisningen i tabellen baseras dels på uppgifter som jordbruksnämnden insamlat direkt från handelskvarnarna, dels på statistik som sammanställts i samarbete med föreningen Svensk Spannmålshandel.

De i tab 64 redovisade producentpriserna (engrospris för matpotatis) på vegetabilieprodukter avser i samtliga fall övånga årsgenomsnitt av respektive månadsvärden. För vete och råg utgör priserna fr o m september 1954 (dessförinnan av staten fastställda priser) medeltal av Sveriges Lantbruksförbunds noteringar (exkl förmalningsavgift) eller, om sådana noteringar ej funnits, gällande inlösenpriser. Även för fodersäd redovisas fr o m augusti 1949 genomsnitt av Lantbruksförbundets noteringar och för vallhö priset till producent för pressad vara på stationer i mellersta Sverige. Priset för matpotatis avser engrospriset i Stockholm för prima väl sorterad vara (sortklass II eller motsvarande t o m 1952 och därefter sortklass I) och priset för fabrikspotatis det av samarbetsorganet för

Tabell 63 Jordbrukares leveranser av spannmål, återförsålt utsäde, förmalning, leveranser av mjöl samt lager av vete och råg åren 1944/45–1968/69 och 1965–1969. Milj. kilogram

Farmers' deliveries of grain, resold planting seed, deliveries of flour, and storage of wheat and rye

År	Jordbrukares leveranser ¹			Återförsålt utsäde			Förmalning ²			Leveranser av vete- o rågmjöl ³	Lager av spannmål ⁴		Därav lager hos handelskvarnar	
	Höst-vete ⁵	Vår-vete ⁶	Råg	Höst-vete	Vår-vete	Råg	Vete	Råg	Havre		Vete	Råg	Vete	Råg
1969	696	123	166	..	..	..	479	122	22	483	734	227	205	86
1968	755	155	190	..	..	..	478	118	24	471	830	236	181	95
1967	734	150	178	..	..	..	486	127	25	485	856	192	176	91
1966	427	135	78	..	..	..	489	135	26	492	718	126	189	80
1965	743	153	136	..	..	..	500	139	24	500	850	150	179	69
1968/69	752	163	193	28	12	11	480	118	23	484	458	148	124	72
1967/68	853	145	186	24	9	10	491	123	24	485	485	112	125	75
1966/67	360	139	74	34	13	10	492	130	25	486	401	60	126	50
1965/66	763	131	139	26	14	9	506	137	25	500	565	68	128	41
1964/65	651	217	94	22	10	8	494	138	25	495	461	71	127	52
1963/64	381	139	49	19	13	6	501	143	26	498	379	63	106	41
1962/63	510	182	120	17	16	5	505	142	26	497	403	78	95	48
1961/62	460	240	126	17	15	8	509	139	27	501	308	49	89	29
1960/61	514	169	145	14	21	7	497	141	27	495	331	165	79	39
1959/60	530	194	141	16	11	8	487	135	28	492	297	65	100	50
1958/59	214	271	117	17	17	8	527	143	30	516	165	84	51	24
1957/58	359	213	183	14	35	9	508	139	29	503	228	138	66	31
1956/57	556	283	188	14	23	8	501	135	30	494	293	105	45	32
1955/56	372	238	113	15	19	9	499	133	30	496	205	51	67	32
1954/55	493	340	226	13	23	8	509	135	29	500	254	79	53	24
1953/54	437	393	236	16	27	10	496	133	31	489	197	125	80	21
1952/53	379	252	218	13	31	10	460	137	32	477	403	117	63	25
1951/52	198	172	112	13	23	10	481	140	37	482	313	64	78	19
1950/51	316	229	153	10	28	7	555	144	39	571	200	32	81	19
1949/50	357	220	210	38	31	28	483	150	42	476	200	92	104	23
1948/49	347	209	228	44	32	34	381	180	46	469	221	79	66	12
1947/48	128	165	97	46	19	33	375	122	76	465	84	33	70	12
1946/47	408	98	173	46	19	33	465	138	54	503	81	40	68	31
1945/46	341	67	154	46	19	33	486	148	46	511	55	26	51	24
1944/45	324	68	234	44	19	36	466	189	56	514	90	32	63	28

¹ Leveranser till handelskvarnar och spannmålshandlare av respektive års skörd. Regleringsåren avser skörden under det först angivna året, d v s perioden sept–aug. — ² Förmalning av inhemsk och utländsk spannmål vid handelskvarnar (exkl s k löneförmalning). Regleringsåren avser t o m 1966/67 perioden sept–aug och därefter juli–juni. —

³ Leveranser från (före sept 1959 framställning vid) handelskvarnar. Regleringsåren avser t o m 1966/67 perioden sept–aug och därefter juli–juni. — ⁴ Lager hos handelskvarnar, Svensk Spannmålshandel samt spannmåls- och utsädeshandlare. Avser lager av inhemsk och utländsk spannmål sista dagen respektive år (d v s för regleringsåren lagren av gammal skörd per den 31 aug). — ⁵ Fr o m sept 1967 avses normalvete. — ⁶ Fr o m sept 1967 avses kvalitetsvete.

Tabell 64 Producentpriser på spannmål, vallhö, fabrikspotatis och sockerbeter samt partipris på matpotatis åren 1944/45–1968/69 och 1965–1969¹. Kronor per deciton

Producers' prices on grain, hay, potatoes for processing and sugar beets, and wholesale price of table potatoes

År	Vete		Råg ²	Havre ³	Korn ³	Vallhö ⁴	Mat-potatis ^{4 5}	Fabriks-potatis ⁶	Socker-beter ⁷
	Höstvete	Vårvete							
1969	49,87		49,87	44,98	48,28	23,79	43,38	16,13	9,72
1968	52,18		52,18	46,72	50,06	19,00	36,64	16,13	10,03
1967	55,06		55,06	46,05	48,94	22,99	38,74	16,15	10,50
1966	54,96		54,96	44,79	46,92	25,90	39,99	15,98	11,36
1965	53,94		52,65	43,35	44,78	26,55	35,23	15,73	10,38
1968/69	49,57		49,57	46,67	50,02	18,00	35,75	16,29	10,03
1967/68	53,40		53,40	46,85	50,17	19,66	38,09	16,15	10,50
1966/67	55,90		55,90	44,99	47,31	25,82	37,82	16,15	11,36
1965/66	54,61		54,61	44,38	46,31	25,99	39,62	15,90	10,38
1964/65	53,71		51,82	42,44	43,37	24,40	34,87	15,65	9,48
1963/64	51,89		49,03	39,92	40,87	18,69	25,43	15,15	10,06
1962/63	49,93		46,04	40,03	41,21	16,44	44,18	14,50	8,22
1961/62	44,02		40,17	34,57	36,01	14,84	42,97	13,50	6,80
1960/61	46,02		42,17	38,31	38,65	18,16	28,60	13,50	7,29
1959/60	43,12		39,31	41,18	40,34	26,58	36,79	12,75	7,65
1958/59	40,02		36,21	35,64	36,72	15,72	41,03	12,25	7,20
1957/58	39,54		35,77	28,87	29,90	14,90	36,03	12,25	7,77
1956/57	42,62		38,81	28,90	29,96	18,82	22,98	11,52	7,69
1955/56	41,36		37,15	36,12	35,77	26,44	35,75	11,52	7,00
1954/55	43,93		38,94	34,33	35,00	13,82	35,61	11,08	7,20
1953/54	49,00		47,50	25,82	28,30	13,26	27,89	11,83	7,35
1952/53	54,81	56,81	50,31	33,45	36,00	14,13	26,78	12,83	7,35
1951/52	42,48	44,48	40,64	33,56	35,31	15,90	25,84	10,83	6,25
1950/51	31,29	34,20	30,24	27,38	29,11	10,72	24,30	9,08	5,55
1949/50	30,61	35,61	30,61	22,41	23,99	12,58	21,76	9,33	5,30
1948/49	29,65	34,65	29,65	22,00	27,60	13,51	15,66	9,33	5,30
1947/48	28,59	31,59	28,59	21,03	26,56	18,09	18,58	8,58	5,00
1946/47	26,45	28,70	26,45	19,03	22,63	10,16	17,75	7,83	4,65
1945/46	26,70	28,70	25,70	19,03	22,63	8,36	17,79	7,83	4,65
1944/45	26,75	28,75	25,75	19,03	22,63	10,18	17,64	7,58	4,50

¹ Beträffande den närmare innebörden i redovisade priser se texten. — ² Regleringsåren avser perioden aug–juni t o m 1952/53 och därefter sept–aug. — ³ Regleringsåren avser perioden aug–maj t o m 1955/56 och därefter aug–juni. — ⁴ Regleringsåren avser perioden sept–aug t o m 1966/67 och därefter juli–juni. — ⁵ Sortklass II t o m 1952 och därefter sortklass I. — ⁶ Regleringsåren avser perioden sept–aug. Priset inkluderar fr o m sept 1961 skördeskadeavgift. — ⁷ Fr o m sept 1961 inkl skördeskadeavgift. Samma priser är insatta på kalenderår och det regleringsår, som börjar under kalenderåret. De avser perioden okt–dec t o m 1956/57, febr–jan 1957/58–1964/65, 1965/66–1966/67 maj–jan, 1967/68 sept–juni och därefter juli–juni. Periodindelningen sammanhänger med den speciella sockerregleringen.

stärkelseproducenter och bränneriidkare fastställda priset vid 17,5 % stärkelsehalt och 70 kilogram hektolitervikt. T o m augusti 1956 fastställdes priset av staten. Prisuppgifterna för sockerbetor slutligen utgör t o m 1955 års skörd det av staten fastställda priset där- efter grundpriset till producent för vara med 61 % sockerhalt.

Övrig publicering

Fortlöpande uppgifter om försörjningen med vegetabilieprodukter och om prisutvecklingen redovisas varje månad i Jordbruksekonomiska Meddelanden. I samma tidskrift införs dess- utom årligen sammanfattande artiklar rörande produktionen m m av jordbruksprodukter.

7.7. Odlingen av sockerbetor

De officiella skördeuppgifterna för socker- betor bygger på Svenska Sockerfabriks Aktie- bolagets s k kontrakts- och leveransstatistik.

Resultat

I *tab 65* har data rörande areal- och skörde- utfall sammanställts för län, där mera om- fattande sockerbetsodling förekommit under perioden 1945—1969. Arealuppgifterna avvi-

ker något från motsvarande uppgifter enligt de arealinventeringar som utförts under perio- den t o m 1967 — se *tab 49*. Skillnaderna tor- de i huvudsak hänga samman med att de se- nare uppgifterna är behäftade med vissa slumpfel. Avvikelserna mellan arealuppgifter enligt kontraktsstatistiken och arealer enligt lantbrukets företagsregister åren 1968 och 1969 beror i huvudsak på att de förra avser den skördade arealen.

Under senare år har Sockerbolagets kon- traktsteckning även omfattat vissa odlingar i Danmark. Från dessa har dock bortsetts vid sammanställningen av tabelluppgifterna. Av- kastningen från de danska odlingarna redo- visas som import, se *tab 128*.

Tabellen visar för åren fr o m 1945 en ten- dens till minskad odling och högre avkast- ning med relativt konstant totalskörd som resultat.

Övrig publicering

Detaljuppgifter om sockerbetsodlingen lämnas fortlöpande i Sockerbolagets månadsrappor- ter samt i dess årsberättelser. Utöver de i föreliggande publikation meddelade resulta- ten ges där bl a uppgifter om försäljningen av socker och sirap samt om avkastningens rå- sockervärde.

Beträffande 1969 års sockerbetsodling har i Statistiska meddelanden J 1970:39 tidigare lämnats uppgifter om skördad areal samt hek- tar- och totalskörd.

Tabell 65 Sockerbetsodlingen åren 1945–1969
Cultivation of sugar beets

Område; år	Skördad areal, hektar	Skörd per hektar, kilogram	Total skörd, ton	Område; år	Skördad areal, hektar	Skörd per hektar, kilogram	Total skörd, ton
<i>Län</i>				<i>Malmöhus</i>			
Östergötlands ¹				1969 ²	23 375	37 990	888 030
1969	—	—	—	1968	24 189	48 350	1 169 600
1968	124	35 120	4 350	1967	24 519	45 380	1 112 630
1967	114	40 280	4 590	1966	24 571	35 850	880 810
1966	144	33 510	4 830	1965	24 849	33 340	828 370
1965	182	24 780	4 510	1960/64	28 269	41 070	1 161 050
1960/64	..	..	..	1955/59	32 442	36 270	1 176 790
1955/59	..	..	..	1950/54	33 157	34 810	1 154 090
1950/54	1 779	27 790	49 440	1945/49	32 250	34 940	1 126 940
1945/49	1 370	30 080	41 210				
<i>Kalmar</i>				<i>Hallands</i>			
1969 ²	2 577	29 640	76 380	1969 ²	547	36 930	20 200
1968	2 637	43 140	113 760	1968	577	46 410	26 780
1967	2 623	37 140	97 420	1967	581	38 650	22 460
1966	2 590	31 470	81 500	1966	627	32 040	20 090
1965	2 640	27 980	73 880	1965	645	27 720	17 880
1960/64	2 881	34 420	99 160	1960/64	701	35 290	24 730
1955/59	2 999	28 680	86 000	1955/59	824	33 140	27 300
1950/54	3 032	29 260	88 710	1950/54	977	29 820	29 130
1945/49	2 907	30 580	88 890	1945/49	796	29 690	23 630
<i>Gotlands</i>							
1969 ²	3 267	31 860	104 090				
1968	3 357	43 040	144 500				
1967	3 457	33 760	116 710	<i>Hela riket</i>			
1966	3 365	30 660	103 180	1969 ²	39 666	37 040	1 469 410
1965	3 231	32 260	104 240	1968	40 957	48 380	1 981 540
1960/64	3 256	34 760	113 150	1967	41 234	43 600	1 797 740
1955/59	3 431	27 170	93 200	1966	41 250	34 760	1 433 890
1950/54	2 657	29 350	77 990				
1945/49	2 294	29 890	68 570	1965	41 727	32 110	1 339 860
<i>Blekinge</i>				1964	44 072	39 270	1 730 870
1969 ²	593	33 700	19 980	1963	40 380	38 980	1 573 950
1968	608	50 050	30 430	1962	46 762	30 840	1 442 030
1967	612	46 130	28 230	1961	49 828	40 150	2 000 600
1966	645	35 230	22 720				
1965	673	28 560	19 220	1960	50 652	47 650	2 413 730
1960/64	858	39 050	33 500	1959	51 096	33 910	1 732 850
1955/59	1 018	33 660	34 260	1958	51 393	34 330	1 764 260
1950/54	1 143	32 450	37 100	1957	53 565	39 260	2 102 730
1945/49	794	33 380	26 510	1956	50 174	35 600	1 786 410
<i>Kristianstads</i>							
1969 ²	9 307	38 760	360 730	1955	52 543	31 650	1 662 780
1968	9 465	51 990	492 120	1954	59 418	31 100	1 848 190
1967	9 328	44 560	415 700	1953	51 168	39 030	1 997 000
1966	9 308	34 460	320 760	1952	53 852	29 660	1 597 090
1965	9 507	30 690	291 760	1951	54 080	32 030	1 732 240
1960/64	10 335	38 660	399 560				
1955/59	10 897	35 750	389 590	1950	54 427	36 350	1 978 400
1950/54	11 373	33 640	382 600	1949	49 287	35 910	1 770 050
1945/49	9 987	34 340	342 950	1948	47 544	38 030	1 808 160
				1947	48 203	30 980	1 493 140
				1946	54 664	32 510	1 777 060
				1945	54 586	33 240	1 814 410

¹ Under åren 1956–1963 samt 1969 odlades inte sockerbeter i Östergötland. — ² Preliminära uppgifter.

Tabell 66 Oljeväxtodlingen åren 1962–1969¹

Område; år	Höstraps			Våraps		
	Skörd per hektar ² , kilogram	Beräknad besädd areal ³ , hektar	Total skörd ² ⁴ , ton	Skörd per hektar ² , kilogram	Beräknad besädd areal ³ , hektar	Total skörd ² ⁴ , ton
<i>Län</i>						
Stockholms						
1969	1 460	917	1 340	670	1 101	740
1968	2 120	1 007	2 140	1 620	937	1 520
1967	2 180	1 143	2 490	1 760	734	1 290
1966	..	..	260	1 340	531	710
1965	1 980	1 506	2 980	..	..	520
1964	1 850	1 518	2 810	..	..	680
1963	1 270	1 403	1 780	..	..	220
1962	1 960	1 625	3 190	..	..	140
Uppsala						
1969	..	..	850	980	1 271	1 240
1968	..	..	240	2 110	1 515	3 190
1967	2 170	573	1 240	1 710	1 094	1 880
1966	..	..	30	1 440	777	1 120
1965	2 240	659	1 480	1 210	1 215	1 470
1964	2 320	848	1 970	1 690	811	1 370
1963	880	635	560	..	..	250
1962	1 130	540	610	..	..	40
Södermanlands						
1969	1 480	746	1 100	750	1 862	1 400
1968	..	..	1 070	1 830	1 922	3 510
1967	..	..	1 340	1 740	1 493	2 590
1966	..	..	70	1 730	1 131	1 960
1965	1 780	861	1 530	1 560	690	1 080
1964	1 660	1 183	1 960	1 840	748	1 380
1963	1 060	885	940	..	..	460
1962	1 620	1 189	1 920	..	..	150
Östergötlands						
1969	2 300	6 512	14 970	500	1 198	600
1968	2 610	5 454	14 230	1 920	1 776	3 410
1967	2 880	5 635	16 210	1 580	871	1 380
1966	1 910	2 455	4 690	..	..	710
1965	2 400	5 647	13 540	..	..	190
1964	2 540	7 063	17 960	..	..	150
1963	1 780	4 998	8 890	..	..	10
1962	2 420	7 007	16 950	..	..	10
Jönköpings						
1969	..	..	450	..	..	..
1968	..	..	570	..	..	70
1967	..	..	600	..	..	40
1966	..	..	90	..	..	40
1965	..	..	700	..	..	40
1964	..	..	590	..	..	30
1963	..	..	340	..	..	50
1962	..	..	500	..	..	..

Cultivation of oleiferous plants in 1962–1969

Höstrybs			Vårrybs			Vitsenap		
Skörd per hektar ² , kilogram	Beräknad besädd areal ³ , hektar	Total skörd ² ⁴ , ton	Skörd per hektar ² , kilogram	Beräknad besädd areal ³ , hektar	Total skörd ² ⁴ , ton	Skörd per hektar ² , kilogram	Beräknad besädd areal ³ , hektar	Total skörd ² ⁴ , ton
1 640	1 988	3 270	..	..	110	—	—	—
1 900	1 847	3 520	..	..	330	..	..	10
2 140	1 784	3 810	..	..	150	..	..	40
980	1 053	1 030	..	..	70	..	..	60
1 620	1 678	2 730	..	..	40	..	..	310
1 690	1 166	1 980	..	..	30	1 470	742	1 090
1 310	786	1 030	..	..	50	970	755	730
1 590	578	920	..	..	10	..	..	380
1 980	2 543	5 030	..	..	70	..	..	70
2 180	2 626	5 710	..	..	320	..	..	30
2 510	2 293	5 760	..	..	500	..	..	50
1 140	1 177	1 340	..	..	130	..	..	70
2 030	1 982	4 020	..	..	100	..	..	250
1 850	1 262	2 340	..	..	120	1 570	818	1 280
1 520	824	1 250	..	..	130	1 600	629	1 010
..	..	210	..	..	180	1 330	684	910
1 540	941	1 450	570	1 198	680	..	..	10
1 570	1 011	1 590	1 440	987	1 420	..	..	10
2 710	693	1 880	..	..	480	..	..	10
..	..	460	..	..	230	..	..	90
1 730	833	1 440	..	..	40	..	..	360
1 690	865	1 460	..	..	40	1 210	934	1 130
..	..	590	..	..	60	1 120	933	1 050
..	..	380	..	..	40	940	845	800
1 640	1 516	2 490	..	..	300	..	..	90
2 050	1 852	3 790	..	..	290	..	..	830
2 260	2 634	5 960	..	..	200	1 730	641	1 110
2 060	1 133	2 340	..	..	100	1 570	961	1 510
1 750	1 953	3 410	..	..	30	1 550	1 294	2 010
2 160	2 402	5 190	..	..	10	1 800	2 816	5 070
1 320	544	720	..	..	..	1 320	2 925	3 850
2 340	1 691	3 950	..	..	..	1 500	1 522	2 290
..	..	150	..	..	60	..	..	..
..	..	160	..	..	120	—	—	—
..	..	260	..	..	80	—	—	—
..	..	120	..	..	40	..	..	..
..	..	130	..	..	20	..	..	10
..	..	160	..	..	40	..	..	20
..	..	40	..	..	10	..	..	50
..	..	140	..	..	10	..	..	20

Tabell 66 (forts) Oljeväxtodlingen åren 1962–1969¹

Område; år	Höstraps			Våraps		
	Skörd per hektar ² , kilogram	Beräknad besädd areal ³ , hektar	Total skörd ² ⁴ , ton	Skörd per hektar ² , kilogram	Beräknad besädd areal ³ , hektar	Total skörd ² ⁴ , ton
Kronobergs						
1969	..	..	..	..	..	20
1968	..	..	20	..	..	30
1967	..	..	20	..	..	50
1966	..	..	30	..	..	20
1965	..	..	40	..	..	60
1964	..	..	40	..	..	120
1963	..	..	30	..	..	50
1962	..	..	40	..	..	80
Kalmar						
1969	2 200	3 248	7 150	..	..	30
1968	2 310	2 583	5 960	..	..	260
1967	2 310	2 430	5 610	..	..	220
1966	1 750	1 177	2 060	..	..	120
1965	2 330	1 818	4 230	..	..	140
1964	2 020	3 657	7 400	..	..	90
1963	2 020	2 633	5 310	..	..	60
1962	2 190	2 133	4 670	..	..	10
Gotlands						
1969	2 450	2 061	5 050	..	..	120
1968	2 530	1 154	2 920	..	..	220
1967	2 860	1 379	3 950	..	..	70
1966	1 430	1 090	1 550	..	..	40
1965	2 460	1 801	4 420	..	..	60
1964	1 650	2 542	4 180	..	..	20
1963	1 410	2 135	3 010	..	..	100
1962	2 340	2 376	5 570	..	..	100
Blekinge						
1969	..	..	1 000	..	..	250
1968	..	..	750	..	..	660
1967	..	..	1 220	..	..	440
1966	..	..	180	..	..	340
1965	1 860	570	1 060	..	..	260
1964	2 100	807	1 690	..	..	380
1963	..	..	810	..	..	190
1962	..	..	980	..	..	90
Kristianstads						
1969	2 490	8 725	21 680	1 710	1 258	2 150
1968	2 990	8 994	26 910	1 840	1 077	1 980
1967	3 370	6 720	22 650	1 420	1 257	1 790
1966	2 440	3 485	8 510	1 310	725	950
1965	2 820	7 794	21 950	..	..	640
1964	3 020	7 183	21 720	..	..	740
1963	2 540	4 313	10 940	..	..	60
1962	2 770	4 137	11 470	..	..	40

Höstrybs			Vårrys			Vitsenap		
Skörd per hektar ² , kilogram	Beräknad besädd areal ³ , hektar	Total skörd ² 4, ton	Skörd per hektar ² , kilogram	Beräknad besädd areal ³ , hektar	Total skörd ² 4, ton	Skörd per hektar ² , kilogram	Beräknad besädd areal ³ , hektar	Total skörd ² 4, ton
..	..	130	..	..	50	—	—	—
..	..	180	..	..	20	—	—	—
..	..	190	..	..	10	—	—	—
..	..	140	—	—	—	..	..	..
..	..	160	—	—	—	..	..	..
..	..	100	..	..	..	..	..	..
..	..	60	..	..	10	..	..	..
..	..	130	..	..	10	..	..	10
..	..	500	..	..	..	..	..	30
..	..	800	..	..	20	..	..	160
..	..	780	..	..	10	..	..	140
..	..	150	..	..	..	..	..	180
..	..	450	..	..	10	..	..	290
1 700	818	1 390	..	..	..	1 170	533	630
..	..	840	..	..	..	1 210	631	770
1 770	546	970	—	—	—	1 310	700	920
1 860	1 908	3 540	..	..	340	..	..	250
1 800	1 447	2 600	..	..	230	..	..	510
1 740	1 152	2 000	..	..	210	..	..	470
1 430	619	880	..	..	100	..	..	470
1 810	1 551	2 810	..	..	100	1 330	641	850
1 600	2 154	3 440	..	..	100	1 220	1 001	1 220
1 250	1 739	2 170	..	..	110	1 070	884	950
1 780	1 980	3 530	..	..	130	790	913	720
..	..	20	..	..	20	—	—	—
..	..	10	..	..	30	..	..	10
..	..	40	..	..	10	..	..	10
..	..	..	..	..	20	..	..	50
..	..	30	..	..	..	..	..	50
..	..	70	..	..	..	..	..	130
..	..	10	..	..	10	..	..	110
..	..	50	—	—	—	..	..	70
2 060	702	1 450	..	..	140	..	..	350
2 360	1 557	3 670	..	..	240	..	..	550
2 480	1 649	4 080	..	..	390	..	..	620
2 030	652	1 320	..	..	400	1 200	679	820
2 460	1 274	3 130	..	..	350	1 360	1 105	1 500
2 700	1 553	4 200	..	..	410	1 660	2 754	4 590
2 350	689	1 620	..	..	210	1 260	2 402	3 020
2 310	616	1 420	..	..	120	1 450	2 325	3 380

Tabell 66 (forts) Oljeväxtodlingen åren 1962–1969¹

Område; år	Höstraps			Våraps		
	Skörd per hektar ² , kilogram	Beräknad besädd areal ³ , hektar	Total skörd ² ⁴ , ton	Skörd per hektar ² , kilogram	Beräknad besädd areal ³ , hektar	Total skörd ² ⁴ , ton
Malmöhus						
1969	2 630	36 081	94 870	1 350	1 061	1 440
1968	3 050	35 528	108 250	1 680	1 571	2 630
1967	3 430	28 049	96 220	1 390	2 415	3 360
1966	2 410	14 548	35 110	1 550	2 416	3 750
1965	3 150	30 511	96 100	1 670	1 502	2 510
1964	2 790	16 698	46 600	2 030	2 369	4 820
1963	2 180	16 550	36 050	860	567	490
1962	2 800	22 776	63 680	..	..	230
Hallands						
1969	..	..	570	1 950	550	1 070
1968	..	..	950	2 330	611	1 420
1967	3 030	582	1 770	2 050	576	1 180
1966	..	..	60	1 670	700	1 170
1965	3 060	639	1 960	..	..	810
1964	..	..	500	2 130	587	1 250
1963	..	..	680	..	..	340
1962	..	..	1 230	..	..	170
Göteborgs o Bohus						
1969	..	..	10	..	..	200
1968	..	..	70	..	..	710
1967	..	..	70	..	..	360
1966	..	..	..	..	..	290
1965	..	..	160	..	..	190
1964	..	..	20	..	..	280
1963	..	..	40	..	..	90
1962	..	..	110	..	..	170
Älvsborgs						
1969	..	..	210	1 070	798	860
1968	..	..	360	2 150	1 325	2 850
1967	..	..	490	2 300	709	1 630
1966	..	..	60	1 550	705	1 090
1965	..	..	500	1 320	778	1 030
1964	..	..	330	1 300	1 002	1 310
1963	..	..	260	1 340	591	790
1962	..	..	360	..	..	520
Skaraborgs						
1969	1 880	3 139	5 890	820	1 001	820
1968	2 440	3 381	8 240	1 790	2 410	4 330
1967	2 540	3 375	8 580	1 340	1 809	2 430
1966	..	..	760	1 540	1 602	2 460
1965	2 180	2 962	6 450	1 290	1 068	1 380
1964	2 550	2 660	6 770	1 460	1 140	1 670
1963	1 990	2 103	4 190	..	..	390
1962	2 070	1 932	4 000	..	..	200
Värmlands						
1969	—	—	—	..	..	10
1968	..	..	..	..	..	60
1967	—	—	—	..	..	120
1966	—	—	—	..	..	140
1965	..	..	20	..	..	510
1964	..	..	..	910	780	710
1963	..	..	..	..	..	560
1962	..	..	..	..	..	170

Höstrybs			Vårrys			Vitsenap		
Skörd per hektar ² , kilogram	Beräknad besädd areal ¹ , hektar	Total skörd ² ⁴ , ton	Skörd per hektar ² , kilogram	Beräknad besädd areal ¹ , hektar	Total skörd ² ⁴ , ton	Skörd per hektar ² , kilogram	Beräknad besädd areal ¹ , hektar	Total skörd ² ⁴ , ton
1 920	1 540	2 960	..	..	90	1 260	1 446	1 820
2 170	3 658	7 950	..	..	220	1 260	2 051	2 590
2 530	3 584	9 060	..	..	200	1 550	2 119	3 290
2 120	1 612	3 420	..	..	340	1 320	3 501	4 610
2 730	2 787	7 610	..	..	120	1 450	4 100	5 940
2 470	3 159	7 810	..	..	60	1 820	12 396	22 510
1 520	2 090	3 170	..	..	50	1 370	10 576	14 460
2 290	2 019	4 610	..	..	..	1 510	8 806	13 270
..	..	70	..	..	220	..	..	50
..	..	170	..	..	250	..	..	70
..	..	170	..	..	150	..	..	110
—	—	—	..	..	80	..	..	60
..	..	250	..	..	20	..	..	180
..	..	140	..	..	..	..	..	250
..	..	40	..	..	20	..	..	280
..	..	180	..	..	20	..	..	460
—	—	—	..	..	160	—	—	—
—	—	—	..	..	30	..	..	..
..	..	..	..	..	50	—	—	—
—	—	—	..	..	10	..	..	20
..	..	..	..	..	..	..	..	..
—	—	—	—	—	—	..	..	10
..	..	..	..	..	10	..	..	10
..	..	10	..	..	20	..	..	20
..	..	100	..	..	400	—	—	—
..	..	140	..	..	360	..	..	..
..	..	230	..	..	210	..	..	..
..	..	40	..	..	120	..	..	100
..	..	130	..	..	40	..	..	..
..	..	240	..	..	20	..	..	60
..	..	90	..	..	20	..	..	70
..	..	540	..	..	10	..	..	120
1 580	2 016	3 190	810	533	430	..	..	..
1 910	2 076	3 970	..	..	290	..	..	10
2 300	2 398	5 520	..	..	220	..	..	40
1 810	921	1 670	..	..	200	..	..	10
1 810	2 495	4 510	..	..	100	..	..	90
1 940	2 559	4 980	..	..	60	1 030	641	660
1 470	1 990	2 930	..	..	60	870	1 054	920
1 990	2 638	5 260	..	..	60	1 090	668	730
..	..	50	1 120	2 556	2 870	..	..	..
..	..	..	1 430	2 275	3 240	..	..	..
..	..	10	1 220	1 629	2 000	..	..	..
..	..	..	1 200	1 201	1 440	—	—	—
..	..	20	920	1 338	1 230	..	..	..
..	..	10	1 030	929	960	..	..	10
..	..	10	..	..	490	..	..	20
..	..	..	..	..	280	..	..	10

Tabell 66 (forts) Oljeväxtodlingen åren 1962–1969¹

Område; år	Höstraps			Våraps		
	Skörd per hektar ² , kilogram	Beräknad besädd areal ³ , hektar	Total skörd ² ⁴ , ton	Skörd per hektar ² , kilogram	Beräknad besädd areal ³ , hektar	Total skörd ² ⁴ , ton
Örebro						
1969	..	..	140	900	2 306	2 070
1968	..	..	190	1 900	2 682	5 100
1967	..	..	380	1 920	2 001	3 850
1966	..	..	60	1 990	1 206	2 400
1965	..	..	590	1 480	2 474	3 670
1964	..	..	470	1 480	3 304	4 870
1963	..	..	220	1 510	2 018	3 040
1962	..	..	210	1 580	964	1 530
Västmanlands						
1969	..	..	160	1 150	4 906	5 660
1968	..	..	110	2 060	5 601	11 560
1967	..	..	720	2 000	4 133	8 290
1966	..	..	..	1 750	2 738	4 790
1965	..	..	530	1 760	3 652	6 410
1964	..	..	500	1 760	4 055	7 140
1963	..	..	20	2 030	1 892	3 840
1962	..	..	90	1 900	978	1 860
Kopparbergs						
1969	—	—	—	..	..	10
1968	..	..	..	..	..	..
1967	—	—	—	..	..	20
1966	—	—	—	..	..	10
1965	..	..	..	..	..	10
1964	—	—	—	..	..	10
1963	..	..	..	..	..	10
1962	..	..	..	..	..	..
Gävleborgs						
1969	..	..	..	..	..	..
1968	..	..	..	..	..	..
1967	—	—	—	..	..	..
1966	..	..	10	..	..	..
1965	..	..	..	..	..	..
1964	..	..	..	..	..	..
1963	..	..	10	..	..	..
1962	..	..	..	..	..	..
Hela riket						
1969	2 460	63 250	155 440	1 030	18 112	18 690
1968	2 880	60 124	172 980	1 940	22 421	43 510
1967	3 170	51 567	163 560	1 720	17 960	30 990
1966	2 220	24 065	53 530	1 630	13 561	22 110
1965	2 830	55 876	158 240	1 510	13 908	20 980
1964	2 540	45 397	115 510	1 630	16 621	27 020
1963	1 990	37 300	74 080	1 500	7 325	11 000
1962	2 530	45 606	115 580	1 510	3 646	5 510

¹ Reviderade uppgifter för åren 1962–1967, se texten s 113. — ² Avser frö med 18% vattenhalt. — ³ Se s 170. —⁴ = levererade kvantiteter (leveranser efter den 1 februari respektive år delvis ej beaktade).

Höstrybs			Vårrys			Vitsenap		
Skörd per hektar ² , kilogram	Beräknad besädd areal ³ , hektar	Total skörd ^{2 4} , ton	Skörd per hektar ² , kilogram	Beräknad besädd areal ³ , hektar	Total skörd ^{2 4} , ton	Skörd per hektar ² , kilogram	Beräknad besädd areal ³ , hektar	Total skörd ^{2 4} , ton
..	..	520	..	..	320	—	—	—
..	..	530	..	..	400	..	..	10
..	..	930	..	..	530	..	..	..
..	..	460	..	..	190	—	—	—
1 620	520	840	..	..	90	..	..	10
1 450	558	810	..	..	30	..	..	70
..	..	580	..	..	80	..	..	110
1 310	692	910	..	..	20	..	..	110
1 510	652	980	960	762	730	..	..	..
1 570	698	1 100	1 150	895	1 030	..	..	..
2 260	531	1 200	1 430	1 301	1 860	..	..	..
..	..	150	1 450	563	820	..	..	..
2 190	573	1 250	980	546	540	..	..	20
..	..	780	..	..	500	..	..	100
..	..	100	..	..	270	..	..	160
..	..	30	..	..	140	..	..	130
..	..	200	..	..	410	—	—	—
..	..	130	..	..	310	—	—	—
..	..	160	..	..	280	..	..	..
..	..	110	..	..	180	..	..	..
..	..	120	..	..	200	..	..	10
..	..	50	..	..	140	..	..	..
..	..	120	..	..	70	—	—	—
..	..	20	..	..	20	—	—	—
..	..	260	..	..	110	—	—	—
..	..	400	..	..	130	—	—	—
..	..	170	..	..	190	—	—	—
..	..	190	..	..	130	—	—	—
..	..	390	..	..	100	—	—	—
..	..	120	..	..	210	..	..	..
..	..	320	..	..	150	—	—	—
..	..	50	..	..	60	..	..	..
1 730	15 248	26 360	950	7 922	7 510	1 150	2 324	2 670
1 980	18 374	36 420	1 310	7 097	9 280	1 390	3 448	4 790
2 310	18 237	42 210	1 330	5 808	7 730	1 480	3 972	5 890
1 620	8 512	13 820	1 150	3 996	4 600	1 270	6 322	8 050
1 990	16 800	33 430	1 020	3 051	3 130	1 310	9 093	11 880
1 990	17 696	35 270	1 160	2 348	2 730	1 690	23 039	38 830
1 480	10 594	15 690	1 120	1 626	1 810	1 280	21 619	27 570
1 970	11 838	23 310	730	1 540	1 130	1 350	17 985	24 350

7.8. Odlingen av oljeväxter

Detaljerad information om oljeväxtodlingen redovisas årligen i föreningen Sveriges Oljeväxtintressenters sk kontrakts- och leveransstatistik. För olika grödor och län lämnas sålunda data rörande bl a kontrakterad areal, totalskörd samt skördens vatten- resp oljehalt. Eftersom odlingen av oljeväxter till viss del sker utanför kontrakt¹ företer Oljeväxtintressenternas arealstatistik vissa avvikelser i förhållande till de arealuppgifter som redovisas i tab 49.

¹För de viktigare oljeväxtgrödorna härrörde för vissa enskilda år uppemot 6 % av skörden från icke kontrakterade arealer.

Resultat

För län med oljeväxtodling meddelas i tab 66 uppgifter om skörden av oljeväxter åren 1962—1969. Under kolumnrubriken "Total skörd" redovisas i tabellen de av Sveriges Oljeväxtintressenter mottagna kvantiteterna. Hektarskördetalen utgör kvoten mellan dessa totalskördar och motsvarande besädda arealer (se närmare s 170).

Övrig publicering

Uppgifter för 1968 och 1969 om skörden av oljeväxter har av statistiska centralbyrån redovisats i Statistiska meddelanden J 1970:39.

Tabell 67 Spånadsväxtodlingen åren 1945–1965. Hela riket
Cultivation of textile plants

År	Spånadslin			Hampa		
	Odlad areal, hektar	Total skörd, ton		Odlad areal, hektar	Total skörd, ton	
		Frö	Repad halm		Frö	Repad halm
1965	1 405	1 800	6 800	386	— ¹	2 198
1964	2 220	2 687	11 071	530	— ¹	3 336
1963	1 937	2 084	8 869	667	— ¹	4 031
1962	1 875	2 054	10 906	858	— ¹	3 817
1961	1 837	1 911	8 750	863	25	4 597
1960	2 471	2 610	10 039	682	21	1 986
1959	2 161	2 029	6 588	939	80	3 832
1958	2 191	2 022	9 782	1 035	60	3 982
1957	2 736	2 904	10 541	973	54	4 353
1956	3 808	3 315	16 272	803	29	3 834
1955	3 822	2 421	12 543	1 047	105	4 428
1954	3 697	2 177	12 981	1 025	97	4 901
1953	2 642	1 966	10 722	1 144	35	5 761
1952	3 298	1 671	13 031	1 538	4	2 756
1951	3 453	1 927	10 431	1 666	333	6 123
1950	4 458	2 601	13 600	1 445	315	6 400
1949	4 101	2 158	11 921	1 850	326	7 812
1948	3 701	2 048	11 458	1 897	280	7 921
1947	3 911	1 922	9 483	2 016	445	8 866
1946	4 052	1 531	12 843	1 947	314	6 534
1945	4 518	1 805	12 807	1 920	191	6 555

¹ Under åren 1962—1965 odlades en sydeuropeisk hampsort, som inte lämnar moget frö i vårt klimat.

7.9. Odlingen av spånadsväxter

Det statliga stödet till spånadsväxtodlingen drogs in skördeåret 1966 och sedan dess har ingen odling av spånadsväxter rapporterats. Tidigare lämnades statistiska uppgifter om odlingen av spånadsväxter årligen av centralorganisationen för landets odlare, Riksförbundet Lin och Hampa. Ur statistiken, vilken baserades på uppgifter från de enskilda odlareföreningarna, erhöles bl a upplysningar om odlad areal och om totalskörd (specificerad på repad halm samt frö).

Resultat

Arealernas omfattning samt skördens storlek åren 1945—1965 belyses i *tab 67* (avser riks-siffror). Beträffande odlingens förläggning kan nämnas att hampa under de senare åren odlades enbart på Gotland, medan odlingen av spånadslin var koncentrerad till Skåne och Halland.

Övrig publicering

Utförlig information om spånadsväxtodlingen meddelades t o m 1965 i särskild årsredovisning från Riksförbundet Lin och Hampa.

7.10. Statsplomberingen av utsäde

I den sk frölagen från år 1928 stadgas om skyldighet för försäljare av utsäde att lämna vissa uppgifter, som är av betydelse för bedömningen av det utbudna utsädets kvalitet. Härutöver finns ytterligare kontroll, bl a i form av de särskilda statsplomberingsbestämmelserna. Sedan 1961 har utsäde av stråsad och baljväxter varit underkastat obligatorisk

statsplombering. Fr o m 1 juli 1968 gäller detta enligt Kungl Maj:ts förordning av den 27 april 1967 (nr 139) även övriga jordbruksväxter med undantag av sockerbetor, lin och hampa. Med anledning av detta har en ny plomberingskungörelse utarbetats. Bestämmelserna har därvid reviderats på flera väsentliga punkter. Kraven på utsäde i det nya plomberingssystemet har även anpassats till dem som gäller i OECD-systemet för plombering av utsäde.

Plomberingsverksamhetens organisation m m

I lantbruksstyrelsens kungörelse 1968:5 har Kungl Maj:t fastställt vilka organ som får utföra statsplombering och vilka grundläggande krav som dessa organ skall uppfylla. Förutom av statens centrala frökontrollanstalt, som är centralt organ för den statliga och den med statsunderstöd bedrivna frökontrollverksamheten inom riket, får plombering sålunda utföras av sådan lokal frökontrollanstalt som lantbruksstyrelsen förklarat behörig härtill. Sådan behörighet hade under verksamhetsåret 1968/69 frökontrollanstalterna i Örebro, Linköping och Skara.

Det ankommer vidare på lantbruksstyrelsen att utfärda närmare föreskrifter rörande plomberingsförfarandet. Med stöd härav har lantbruksstyrelsen som grundläggande villkor för statsplombering föreskrivit att vederbörande uppdragsgivare skall disponera lokaler och anordningar för rensning av utsädet. Varuparti provtas i sådan lokal av provtagare från frökontrollanstalt, behörig att utföra statsplombering.

Plomberingen utförs enligt de nya bestämmelserna i någon av plomberingsklasserna A (stamutsäde), B (basutsäde), C, D, E eller U. Med hänsyn till kvalitetskraven överensstämmer klasserna B, C, D, E och U i allt väsentligt med de tidigare klasserna Original, KOB, A, B och U.

För plombering i de olika klasserna fordras att uppställda krav på frökvalitet för respektive klasser uppfylls. Plombering i klass U förekommer främst under bristsituationer. Kvalitetskrav för klassen bestäms därför först då sådan plombering behöver tillgripas.

Enligt bestämmelserna får statsplombering ske endast av utsäde av sådan sort som en av lantbruksstyrelsen tillsatt nämnd — den s k originalutsädesnämnden — prövat och funnit lämplig för odling inom landet (eller för export). I vissa fall kan lantbruksstyrelsen dock medge statsplombering även av annat utsäde.

Enligt bestämmelserna skall ett parti för att kunna statsplomberas uppfylla vissa krav avseende bl a sortrenhet, renhetsgrad, ogräshalt, grobarhet, vattenhalt, halten av främmande gagnväxter och sundhet.

Varje kolla med statsplomberad utsädesvara förses med plomberingsbevis innehållande uppgift om plomberingsklass, renhetsgrad i viktsprocent, antal skadliga gagnväxter per kilogram, främmande gagnväxter i viktspro-

cent, antal ogräsfrön per kilogram, rent grott frö i procent m m.

Resultat

Omfattningen av statsplomberingsverksamheten 1968/69 belyses i tab 68. Dessa uppgifter har erhållits genom summering av uppgifter för den centrala verksamheten samt för de lokala anstalterna i Örebro, Linköping och Skara.

Tabellen visar att drygt hälften av hela den för statsplombering godkända kvantiteten 1968/69 statsplomberats enligt plomberingsklass D. Plombering enligt klass C omfattade 25 % och plombering enligt klasserna B och E 11 resp 6 %.

Övrig publicering

I de olika frökontrollanstaltarnas årsredogörelser återfinns detaljuppgifter om plomberingsverksamhetens omfattning.

Tabell 68 Total kvantitet statsplomberat utsäde i deciton år¹ 1968/69. Hela riket
Total quantity of sealed seed

Utsädesslag	Plomberat utsäde med statsplomb ²						Summa
	A	B	C	D	E	U	
Stråsäd	63 369	218 191	468 758	1 016 672	95 761	258	1 863 009
Baljväxter	1 341	1 197	5 036	11 842	7 402	841	27 659
Vallväxter	312	1 556	3 393	29 991	16 931	120	52 303
Rotfruktväxter	—	211	57	178	316	—	762
Olje- och spånadsväxter samt övriga jordbruksväxter ³	93	1 818	2 235	3 434	1 659	—	9 239
Summa	65 115	222 973	479 479	1 062 117	122 069	1 219	1 952 972

¹ Avser tiden 1 juli—30 juni. — ² Höstutsädet har enl övergångsbestämmelserna plomberats med de äldre klassbeteckningarna men ingår i tabellen under närmast motsvarande beteckning i det nya systemet. — ³ Exkl köksväxter.

Tabell 69 Utsädesmängderna för spannmål år 1965

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Quantities of grain seed

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Län	Utsädesmängd per hektar, kilogram						Total utsädesmängd, ton					
	Höstvete	Vårvete	Höstråg	Korn	Havre	Blandsäd	Höstvete	Vårvete	Höstråg	Korn	Havre	Blandsäd
Stockholms	225	242	207	220	225	233	3 105	1 063	270	3 419	3 755	2 748
Uppsala	222	241	207	217	222	231	3 619	1 318	564	5 273	3 792	6 647
Södermanlands	221	249	197	219	222	225	4 811	788	274	4 969	8 148	1 032
Östergötlands	218	229	201	210	217	223	10 126	889	1 333	5 169	7 535	3 895
Jönköpings	219	211	205	210	221	222	323	210	148	1 760	5 019	1 877
Kronobergs	208	211	200	208	249	215	143	90	159	1 094	3 959	1 061
Kalmar	213	229	198	204	223	220	3 023	494	1 588	4 019	3 980	1 971
Gotlands	216	222	199	193	187	196	1 864	146	992	3 387	280	159
Blekinge	215	240	204	211	214	218	470	445	485	1 395	510	528
Kristianstads	219	244	196	203	204	211	2 459	1 139	1 991	7 400	2 070	2 843
Malmöhus	216	243	199	203	201	214	7 645	4 067	1 726	11 821	3 420	3 403
Hallands	212	232	200	202	212	217	600	728	409	5 163	5 384	1 599
Göteborgs o Bohus	211	226	201	212	222	223	438	309	123	1 655	3 403	837
Älvsborgs												
norra delen	215	221	200	211	227	232	757	279	199	3 168	6 565	483
södra »	219	200	195	205	214	214	53	71	37	1 298	2 918	730
Skaraborgs	223	225	204	216	229	228	5 853	247	1 069	8 791	19 694	1 756
Värmlands	208	211	193	210	222	213	853	144	141	4 099	5 298	368
Örebro	206	234	200	215	224	229	1 170	524	304	6 148	7 536	436
Västmanlands	217	243	190	218	223	221	1 938	1 133	288	7 145	8 229	1 871
Kopparbergs	204	201	177	201	222	221	340	10	114	3 887	1 898	340
Gävleborgs	222	226	198	213	226	221	195	63	31	3 593	2 186	932
Västernorrlands	—	..	—	186	187	200	—	..	—	2 072	337	653
Jämtlands	—	—	—	158	157	141	—	—	—	1 341	109	154
Västerbottens	—	—	..	155	138	155	—	—	..	2 999	65	501
Norrbottnens	—	—	—	152	142	151	—	—	—	1 154	46	112
Hela riket	218	238	199	204	221	219	49 768	14 179	12 231	101 691	105 617	34 258

7.11. Utsädesmängderna för spannmål

De beräkningar av utsädet för spannmål som redovisats i den officiella statistiken hade under lång tid grundats på äldre uppgifter om utsädet per hektar, nämligen från en undersökning 1946. För att erhålla kännedom om därefter inträffade förändringar utförde statistiska centralbyrån en ny utsädesundersökning under 1965. Undersökningen, som genomfördes i samband med de objektiva skördeuppskattningarna (se s 143), omfattande grödorna höstvet, vårvete, höstråg, korn, havre och blandsäd.

Undersökningen av utsädesmängden baserades på samma urval av gårdar som skördeuppskattningarna (sammanlagt cirka 12 700). Uppgifterna om utsädeskvantiteten per hektar inhämtades av fältpersonalen genom förfrågan hos brukaren vid besök för utläggning av provtyr.

Resultat

De skattade utsädeskvantiteterna per hektar 1965 inom län och hela riket redovisas i *tab 69*, som också innehåller uppgifter om de beräknade totala utsädesmängderna samma år.

Som framgår av tabellen föreligger vissa regionala skillnader i fråga om utsädesmängderna per hektar. Sålunda konstateras för Norrland något lägre tal än för landet i övrigt.

Övrig publicering

En fullständigare redogörelse för utsädesundersökningen 1965 har lämnats i Statistiska

meddelanden J 1966:5. Resultaten av undersökningen 1946 återfinns i Jordbruk och Boskapsskötsel 1946 (SOS).

7.12. Höstsådda arealer

I anslutning till de objektiva skördeuppskattningarna (se s 143) utförs fr o m 1969 en undersökning av de höstsådda arealernas storlek. Tidigare har motsvarande uppgifter inhämtats vid jordbruksinventeringarna i oktober. Undersökningen omfattar alla län utom de fyra nordligaste. Samtliga gårdar i huvudundersökningen ingår. Uppgifter om areal som under hösten besåts med höstvet, höstråg, höstraps och höstrybs inhämtas av fältpersonalen per telefon eller vid besök.

Resultat

Omfattningen av höstsådden 1969 inom län, produktionsområden och hela riket redovisas i *tab 70*. Därav framgår att ovanligt stora arealer besåts med höstvet och höstråg under hösten 1969. Jämfört med 1968, då odlingen av höstsäd var omfattande, redovisas för riket en ökning med cirka 17 % för vardera av grödorna höstvet och höstråg.

Övrig publicering

Resultaten från undersökningen av höstsåddens omfattning 1969 återfinns i Statistiska meddelanden J 1969:46. I denna serie har också resultaten från tidigare års undersökningar redovisats.

Tabell 70 Höstsådda arealer i hektar år 1969

Autumn-sown areas

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Höstvete	Höstråg	Höstraps	Höstrybs
<i>Län</i>				
Stockholms	17 657	2 474	704	1 477
Uppsala	22 267	6 141	404	1 996
Södermanlands	25 367	2 757	449	1 043
Östergötlands	48 658	12 977	5 686	4 522
Jönköpings	1 008	403	278	80
Kronobergs	556	637	—	68
Kalmar	14 797	9 392	2 742	247
Gotlands	9 309	6 057	1 073	2 331
Blekinge	2 222	2 974	325	17
Kristianstads	11 734	13 578	9 829	1 109
Malmöhus	43 771	13 677	38 755	1 781
Hallands	3 380	1 450	736	73
Göteborgs o Bohus	1 315	369	10	—
Älvsborgs	3 468	762	283	41
Skaraborgs	35 328	8 158	3 761	2 129
Värmlands	2 990	280	9	24
Örebro	7 673	2 887	152	362
Västmanlands	15 316	2 391	118	538
Kopparbergs	727	357	—	93
Gävleborgs	280	147	—	249
Västernorrlands	..	..	..	..
Jämtlands	..	..	..	..
Västerbottens	..	..	..	..
Norrbottnens	..	..	..	..
<i>Produktionsområden</i>				
Götalands södra slättbygder	47 045	14 413	39 269	2 148
» mellanbygder	35 955	30 016	13 751	3 360
» norra slättbygder	79 400	18 131	8 882	6 237
Svealands slättbygder	88 998	16 265	1 808	5 386
Götalands skogsbygder	10 019	6 116	1 349	619
Mellersta Sveriges skogsbygder	6 285	2 832	255	190
Nedre Norrland	121	95	—	240
Övre Norrland	..	..	..	..
<i>Hela riket</i>				
1969 ¹	267 823	87 868	65 314	18 180
1968 ¹	229 734	74 853	73 808	18 635
1968	229 826	74 854	73 808	18 635
1967	201 875	65 084	62 324	21 098
1966	206 255	58 780	53 860	19 417
1965	178 463	55 137	43 595	18 923

¹ Exkl arealer i de fyra nordligaste länen.

7.13. Odlingen av olika spannmålsorter

Statistiska centralbyrån företog i samband med de objektiva skördeuppskattningarna 1968 liksom 1967 (se närmare s 143) undersökningar av hur odlingen av spannmål (blandsäd ingick inte i sortundersökningen) fördelade sig på olika sorter. Uppgifter om arealer av spannmål och odlade sorter inhämtades av provtagarna vid besök på bruknings-

enheterna för utläggning av provtytor. Bestämningen av sort grundades helt på jordbrukarnas uppgifter.

Resultat

I tab 71 redovisas den procentuella andelen av arealerna för höstvet, vårvete, höstråg, korn resp havre som 1968 utnyttjades för odling av

Tabell 71 Arealerna spannmål fördelade på olika sorter år 1968. Procent
Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Område	Höstvete						Vårvete						Höstråg			
	Starke	Odin	Norre	Övriga sorter	Sort okänd	Summa	Svenno	Ring	Prins	Pompe	Övriga sorter	Sort okänd	Summa	Kungs II	Petkus II	
<i>Län</i>																
Stockholms	79,7	10,1	7,7	1,4	1,1	100	32,6	47,6	16,1	0,5	1,9	1,3	100	93,0	—	
Uppsala	82,6	7,9	8,5	0,5	0,5	100	45,7	39,7	9,7	0,6	3,7	0,6	100	94,3	—	
Södermanlands	89,6	2,4	5,3	1,6	1,1	100	24,0	65,4	8,3	0,5	0,5	1,3	100	94,8	0,3	
Östergötlands	98,8	0,2	—	0,2	0,8	100	32,8	51,6	11,6	0,2	1,6	2,2	100	95,3	3,3	
Jönköpings	78,5	0,9	2,3	0,9	17,4	100	53,3	4,4	2,7	—	9,8	29,8	100	69,2	9,6	
Kronobergs	87,3	—	—	2,3	10,4	100	58,0	21,5	—	—	—	20,5	100	48,5	43,4	
Kalmar	89,4	0,3	0,5	3,5	6,3	100	43,1	37,7	5,6	—	11,7	1,9	100	34,0	43,8	
Gotlands	33,5	—	—	62,1	4,4	100	—	—	—	—	—	—	100	6,3	59,6	
Blekinge	95,1	—	—	0,6	4,3	100	12,1	76,7	0,7	3,8	—	6,7	100	26,0	69,3	
Kristianstads	94,7	—	—	2,7	2,6	100	35,3	58,2	4,3	0,8	1,0	0,4	100	23,8	75,4	
Malmöhus	97,3	—	—	1,5	1,2	100	24,3	59,8	2,7	9,0	2,8	1,4	100	67,0	23,5	
Hallands	98,0	—	—	—	2,0	100	59,7	19,6	8,8	11,7	0,2	—	100	96,0	1,4	
Göteborgs o Bohus	50,8	15,2	9,2	5,1	19,7	100	26,1	18,7	25,1	—	10,0	20,1	100	51,5	—	
Älvsborgs	68,1	15,3	4,3	2,0	10,3	100	44,2	14,2	8,7	—	15,7	17,2	100	84,4	—	
Skaraborgs	89,9	1,6	—	0,5	8,0	100	51,8	28,5	0,8	0,7	6,1	12,1	100	91,4	—	
Värmlands	14,9	15,2	37,5	26,3	6,1	100	38,2	13,7	—	—	46,5	1,6	100	98,7	—	
Örebro	81,2	6,6	5,6	3,0	3,6	100	53,1	33,9	1,6	4,3	2,6	4,5	100	90,5	—	
Västmanlands	65,1	17,1	14,5	0,6	2,7	100	30,7	60,7	2,4	1,7	2,4	2,1	100	96,2	1,1	
Kopparbergs	35,5	7,2	22,9	11,3	23,1	100	—	—	—	—	—	—	100	—	—	
Gävleborgs	—	—	—	—	—	100	—	—	—	—	—	—	100	—	—	
Västernorrlands	—	—	—	—	—	100	—	—	—	—	—	—	100	—	—	
Jämtlands	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Västerbottens	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Norrbottnens	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
<i>Produktionsområden</i>																
Götalands södra slättbygder	97,3	—	—	1,6	1,1	100	30,4	54,5	3,7	8,3	2,4	0,7	100	70,1	24,4	
» mellanbygder	72,0	—	—	23,1	4,9	100	23,1	64,0	3,2	4,0	1,2	4,5	100	21,6	62,8	
» norra slättbygder	94,0	1,2	0,1	0,3	4,4	100	35,7	49,4	7,7	0,1	2,9	4,2	100	94,7	1,1	
Svealands slättbygder	79,3	8,6	9,1	1,5	1,5	100	37,2	48,9	8,4	1,1	2,8	1,6	100	94,4	0,3	
Götalands skogsbygder	84,9	3,3	1,8	2,3	7,7	100	45,9	16,4	14,3	0,3	10,3	12,8	100	62,2	25,7	
Mellersta Sveriges skogsbygder	56,7	6,0	14,8	13,5	9,0	100	40,5	20,8	20,1	2,4	10,7	5,5	100	83,5	2,4	
Nedre Norrland	—	—	—	—	—	100	—	—	—	—	—	—	100	—	—	
Övre Norrland	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
<i>Hela riket</i>																
1968	85,6	3,3	3,4	4,5	3,2	100	33,6	49,4	6,7	3,6	3,3	3,4	100	60,4	29,8	
1967	84,4	5,5	4,2	3,4	2,5	100	36,3	48,2	7,6	—	4,5	3,4	100	58,9	28,7	

de olika sorterna. I tabellen har ett flertal mindre vanliga sorter sammanförts i kolumnerna för "Övriga sorter". Bland dessa odlades höstvetet Werla på nästan 60 % av höstvetarealen i Gotlands län och vårvetet Diamant II på drygt 30 % av vårvetearealen i Värmlands län. Havresorterna Nina och Sörbo upptog cirka 20 % vardera av havrearealerna i Götalands södra slättbygder. I Nedre Norrland dominerade havresorterna Blixt och Ti-

tus. Som framgår av tabellen dominerade för hela riket ett fåtal sorter starkt för samtliga grödor medan avsevärda regionala variationer förekom.

Övrig publicering

Resultaten från undersökningarna 1967 och 1968 av spannmålens sortfördelning finns publicerade i Statistiska meddelanden J 1968: 15 resp 1969:23, där även uppgifter för mindre vanliga sorter finns särredovisade.

Acreages of grain by species

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

				Korn							Havre										
Vårne	Övriga sorter	Sort okänd	Summa	Ingrid	Birgitta	Arla	Foma	Mari	Rika	Edda II	Övriga sorter	Sort okänd	Summa	Sol II	Blenda	Condor	Linda	Övriga sorter	Sort okänd	Summa	
—	—	7,0	100	75,1	9,6	2,3	3,7	0,4	1,7	2,1	4,3	0,8	100	39,7	14,1	18,9	8,5	17,5	1,3	100	
—	0,4	5,3	100	76,8	6,7	2,3	3,4	2,1	1,0	1,6	5,2	0,9	100	32,4	7,7	30,2	7,5	20,8	1,4	100	
—	—	4,9	100	87,5	6,3	1,7	1,4	0,3	—	1,1	0,8	0,9	100	65,7	1,8	6,3	4,1	22,0	0,1	100	
0,2	—	1,2	100	72,4	3,7	2,7	2,0	2,4	0,7	12,3	3,5	0,3	100	36,8	11,5	16,3	5,4	29,0	1,0	100	
—	6,4	14,8	100	73,7	16,4	2,7	0,3	0,3	3,4	1,4	0,4	1,4	100	7,5	48,8	7,5	16,7	17,2	2,3	100	
—	—	8,1	100	66,5	17,2	1,6	—	0,6	7,0	0,1	3,9	3,1	100	7,0	34,8	9,6	22,8	23,9	1,9	100	
15,8	0,4	6,0	100	66,0	4,4	0,8	3,7	2,9	15,8	0,4	3,3	2,7	100	21,2	26,2	10,5	18,2	23,1	0,8	100	
22,8	5,1	6,2	100	90,5	3,0	1,9	—	—	0,5	—	2,7	1,4	100	8,2	37,0	10,0	16,1	16,1	12,6	100	
0,9	—	3,8	100	71,2	9,9	2,3	1,3	0,3	5,8	0,0	7,0	2,2	100	2,8	35,8	14,3	11,0	33,6	2,5	100	
—	—	0,8	100	78,0	2,7	0,5	1,3	3,2	9,0	—	4,6	0,7	100	4,6	27,4	21,1	7,8	35,1	4,0	100	
0,9	0,9	7,7	100	65,7	3,6	2,3	0,7	9,5	12,4	0,3	4,8	0,7	100	3,5	11,4	33,7	6,0	43,2	2,2	100	
—	—	2,6	100	75,2	6,8	0,0	4,3	1,5	5,5	0,2	6,1	0,4	100	20,4	11,2	25,2	9,0	32,7	1,5	100	
—	15,6	32,9	100	60,1	17,0	4,3	6,6	1,0	0,8	0,7	1,7	7,8	100	31,7	11,7	15,2	10,9	23,5	7,0	100	
—	2,7	12,9	100	55,9	21,5	5,4	3,5	1,3	3,9	0,3	3,4	4,8	100	34,5	12,2	12,0	7,8	31,7	1,8	100	
0,1	1,7	6,8	100	65,7	9,6	4,1	8,4	0,7	1,7	1,8	3,8	4,2	100	37,0	7,6	18,7	10,2	25,4	1,1	100	
—	—	1,3	100	44,5	22,1	11,7	1,1	6,4	8,9	0,8	3,1	1,4	100	17,3	8,5	39,6	6,0	26,9	1,7	100	
—	0,6	8,9	100	60,8	13,8	6,4	7,7	0,8	3,4	1,2	4,8	1,1	100	44,5	8,6	16,0	2,1	28,3	0,5	100	
—	—	2,7	100	78,1	5,5	2,1	2,7	0,8	7,4	0,2	1,2	2,0	100	50,2	6,0	22,7	4,1	15,8	1,2	100	
..	..	..	100	62,8	11,4	8,7	—	3,4	4,0	4,3	2,5	2,9	100	14,2	24,7	6,5	3,3	48,2	3,1	100	
..	..	..	100	44,6	18,2	14,3	0,3	10,0	0,2	6,6	3,9	1,9	100	0,5	13,6	2,5	1,2	77,3	4,9	100	
—	—	—	—	10,5	20,9	7,1	—	15,3	—	32,8	11,9	1,5	100	—	—	—	—	97,4	2,6	100	
—	—	—	—	—	—	7,5	—	32,8	—	26,1	30,0	3,6	100	—	—	—	—	78,9	21,1	100	
—	—	—	—	—	1,8	3,7	—	6,8	—	70,4	13,8	3,5	100	—	—	—	—	86,4	13,6	100	
—	—	—	—	—	—	—	—	4,8	—	79,5	13,7	2,0	100	..	..	..	..	..	..	100	
0,9	0,7	3,9	100	70,5	3,9	1,3	1,6	8,3	8,1	0,0	5,9	0,4	100	11,6	6,5	28,6	7,6	44,1	1,6	100	
9,5	1,1	5,0	100	74,7	3,9	1,7	1,3	2,3	10,6	0,2	4,0	1,3	100	4,7	31,3	20,7	12,3	28,4	2,6	100	
—	0,6	3,6	100	66,7	8,0	3,9	5,9	1,4	1,3	6,3	3,8	2,7	100	38,2	8,3	17,6	8,1	26,8	1,0	100	
—	0,3	5,0	100	73,9	9,1	3,2	3,7	1,3	3,6	0,9	3,1	1,2	100	74,4	6,4	19,4	4,8	21,0	1,0	100	
0,9	1,3	9,9	100	68,7	12,3	1,9	2,6	1,1	6,5	1,2	2,6	3,1	100	19,7	25,2	13,1	13,6	25,4	3,0	100	
—	2,7	11,4	100	64,2	12,6	8,2	1,1	2,6	4,4	1,8	3,1	2,0	100	31,4	14,8	16,2	5,1	31,2	1,3	100	
..	..	..	100	18,4	17,5	12,4	—	17,2	—	20,8	10,7	3,0	100	0,1	8,1	1,2	1,0	84,9	4,7	100	
—	—	—	—	—	1,3	2,7	—	6,4	—	72,5	14,0	3,1	100	—	—	—	—	80,7	19,3	100	
3,7	1,0	5,1	100	64,8	8,4	3,6	2,7	3,6	4,9	5,7	4,4	1,9	100	32,8	12,6	17,6	8,0	27,3	1,7	100	
4,1	0,5	7,8	100	61,0	6,0	4,6	4,5	4,0	7,4	6,1	4,8	1,6	100	36,6	19,3	19,4	7,1	15,5	2,1	100	

Tabell 72 Spannmålsarealens fördelning efter skördesätt år 1968. Procent

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Område	Höstvete				Vårvete				Höstråg	
	Skörde-tröska	Bin-dare	Övriga skörde-sätt	Summa	Skörde-tröska	Bin-dare	Övriga skörde-sätt	Summa	Skörde-tröska	Bin-dare
<i>Län</i>										
Stockholms	98,5	1,5	0,0	100	96,9	3,1	—	100	99,8	0,2
Uppsala	99,2	0,8	—	100	98,3	1,7	—	100	100,0	—
Södermanlands	99,2	0,8	—	100	96,0	4,0	—	100	98,9	1,1
Östergötlands	98,6	1,4	—	100	96,7	3,3	—	100	99,8	0,2
Jönköpings	..	..	..	100	43,4	55,0	1,6	100	..	..
Kronobergs	..	..	..	100	..	..	..	100	79,1	9,0
Kalmar	97,0	3,0	—	100	82,3	17,3	0,4	100	97,1	2,3
Gotlands	100,0	—	—	100	..	..	..	100	97,9	2,1
Blekinge	100,0	—	—	100	99,5	0,5	—	100	97,3	1,2
Kristianstads	99,3	0,7	—	100	98,1	1,9	—	100	98,6	1,2
Malmöhus	100,0	—	—	100	100,0	—	—	100	99,9	0,1
Hallands	98,4	1,6	—	100	95,1	4,6	0,3	100	..	..
Göteborgs o Bohus	83,6	16,4	—	100	67,1	30,2	2,7	100	..	..
Älvsborgs	90,9	9,1	—	100	53,6	42,6	3,8	100	86,4	13,6
Skaraborgs	97,9	2,1	—	100	83,0	16,7	0,3	100	95,7	4,2
Värmlands	87,6	12,1	0,3	100	..	..	..	100	..	..
Örebro	97,5	2,5	—	100	96,3	3,7	—	100	100,0	—
Västmanlands	99,1	0,9	—	100	100,0	—	—	100	100,0	—
Kopparbergs	..	..	..	100	..	..	..	100	..	..
Gävleborgs	..	..	..	100	..	..	..	100	..	..
Västernorrlands	..	..	..	100	..	..	..	100	—	—
Jämtlands	—	—	—	—	..	..	..	100	—	—
Västerbottens	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Norrbottens	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Produktionsområden</i>										
Götalands södra slättbygder	99,8	0,2	—	100	99,1	0,9	—	100	99,5	0,5
» mellanbygder	99,7	0,3	—	100	99,3	0,7	—	100	98,8	1,1
» norra slättbygder	98,5	1,5	—	100	94,2	5,8	—	100	98,4	1,6
Svealands slättbygder	98,6	1,4	0,0	100	97,5	2,5	—	100	99,8	0,2
Götalands skogsbygder	91,7	8,3	—	100	65,2	32,4	2,4	100	90,6	6,9
Mellersta Sveriges skogsbygder	93,1	6,7	0,2	100	86,0	13,6	0,4	100	94,5	5,5
Nedre Norrland	..	..	..	100	..	..	..	100	..	..
Övre Norrland	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Hela riket</i>										
1968	98,4	1,6	0,0	100	94,6	5,2	0,2	100	98,0	1,7
1967	97,3	2,7	0,0	100	92,3	7,1	0,6	100	95,7	3,6
1966	96,6	3,3	0,1	100	92,2	7,2	0,6	100	95,2	3,8
1965	93,9	5,9	0,2	100	86,8	12,2	1,0	100	91,0	7,7
1964	90,9	9,0	0,1	100	85,8	13,4	0,8	100	83,7	14,8
1963	89,5	10,3	0,2	100	80,4	18,0	1,6	100	81,9	16,0
1962	83,2	16,2	0,6	100	77,5	20,9	1,6	100	74,6	22,2
1961	83,4	16,1	0,5	100	74,5	23,6	1,9	100	69,2	27,5
1960	73,1	25,8	1,1	100	61,8	34,3	3,9	100	59,5	35,3
1959	68,7	30,6	0,7	100	60,1	37,3	2,6	100	58,3	38,7
1958	62,9	36,6	0,5	100	52,7	45,4	1,9	100	55,2	41,1

Distribution of grain acreages by method of harvesting

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Övriga skörde-sätt	Korn				Havre				Blandsäd			
	Summa	Skörde-tröska	Bin-dare	Övriga skörde-sätt	Summa	Skörde-tröska	Bin-dare	Övriga skörde-sätt	Summa	Skörde-tröska	Bin-dare	Övriga skörde-sätt
—	100	99,6	0,4	0,0	100	89,7	9,0	1,3	100	69,9	28,7	1,4
—	100	98,2	1,7	0,1	100	94,5	5,5	—	100	72,8	26,1	1,1
—	100	99,8	0,2	—	100	89,4	10,6	—	100	65,7	34,3	—
—	100	99,4	0,6	—	100	91,0	8,9	0,1	100	65,9	30,9	3,2
..	100	97,1	2,8	0,1	100	57,2	41,3	1,5	100	46,1	52,9	1,0
11,9	100	96,4	2,9	0,7	100	65,4	31,9	2,7	100	51,7	42,1	6,2
0,6	100	97,5	2,0	0,5	100	80,7	18,1	1,2	100	50,1	46,1	3,8
—	100	99,7	0,3	—	100	98,6	1,4	—	100	..	..	..
1,5	100	98,8	0,5	0,7	100	88,7	3,3	8,0	100	73,1	15,0	11,9
0,2	100	98,4	1,6	0,0	100	88,8	10,0	1,2	100	48,1	51,5	0,4
—	100	99,0	1,0	—	100	98,1	1,9	—	100	64,3	35,7	—
..	100	98,7	1,3	0,0	100	88,8	10,8	0,4	100	57,1	42,9	—
..	100	95,1	3,8	1,1	100	68,1	31,5	0,4	100	53,4	46,0	0,6
—	100	97,5	2,3	0,2	100	67,8	30,6	1,6	100	52,8	44,9	2,3
0,1	100	99,1	0,8	0,1	100	80,9	19,0	0,1	100	76,1	23,2	0,7
..	100	98,1	1,5	0,4	100	82,5	15,9	1,6	100	..	..	..
—	100	99,1	0,6	0,3	100	93,6	6,2	0,2	100	..	..	..
—	100	100,0	—	—	100	98,6	1,4	—	100	96,9	3,1	—
..	100	97,5	2,4	0,1	100	84,6	14,7	0,7	100	..	..	..
..	100	93,7	5,8	0,5	100	75,6	24,2	0,2	100	65,5	31,8	2,7
—	—	77,3	18,6	4,1	100	76,1	18,2	5,7	100	32,5	50,2	17,3
—	—	59,4	38,2	2,4	100	..	..	..	100	..	..	..
—	—	68,4	30,1	1,5	100	..	..	..	100	66,6	31,8	1,6
—	—	89,0	9,2	1,8	100	..	..	..	100	..	..	..
—	100	99,3	0,7	—	100	96,6	3,4	—	100	75,9	24,1	—
0,1	100	99,0	0,8	0,2	100	96,2	3,7	0,1	100	61,3	38,7	0,0
0,0	100	99,4	0,6	0,0	100	83,7	16,2	0,1	100	75,9	21,7	2,4
—	100	99,4	0,6	0,0	100	93,5	6,3	0,2	100	75,0	24,2	0,8
2,5	100	96,5	3,1	0,4	100	68,2	30,0	1,8	100	47,5	49,6	2,9
—	100	98,3	1,4	0,3	100	80,4	18,7	0,9	100	73,9	26,0	0,1
..	100	83,1	15,0	1,9	100	73,6	24,6	1,8	100	41,5	47,5	11,0
—	—	72,0	26,3	1,7	100	..	..	..	100	67,8	30,9	1,3
0,3	100	96,8	2,9	0,3	100	84,4	15,0	0,6	100	63,1	34,9	2,0
0,7	100	95,2	4,3	0,5	100	77,4	21,7	0,9	100	54,1	43,7	2,2
1,0	100	94,1	5,3	0,6	100	74,5	24,3	1,2	100	51,3	46,2	2,5
1,3	100	90,8	8,0	1,2	100	66,0	31,7	2,3	100	44,5	51,9	3,6
1,5	100	88,0	10,8	1,2	100	58,7	39,8	1,5	100	35,4	62,6	2,0
2,1	100	85,8	13,0	1,2	100	55,7	42,3	2,0	100	32,0	65,1	2,9
3,2	100	79,9	18,0	2,1	100	41,7	55,0	3,3	100	25,7	70,0	4,3
3,3	100	81,0	17,4	1,6	100	39,4	57,0	3,6	100	23,4	73,0	3,6
5,2	100	70,0	25,9	4,1	100	29,0	62,5	8,5	100	..	..	..
3,0	100	70,0	27,6	2,4	100	28,8	67,1	4,1	100	..	..	..
3,7	100	61,1	35,3	3,6	100	21,2	74,0	4,8	100	..	..	..

7.14. Skördesättet för spannmål

Statistiska centralbyrån genomför i anslutning till de objektiva skördeuppskattningarna (se s 143) varje år sedan 1958 en särskild undersökning rörande skördesättet för spannmål (blandsäd ingår fr o m 1961). Undersökningen omfattar samtliga gårdar i huvudundersökningen med förekomst av spannmålsodling.

Resultat

Skördesättet 1968 inom län, produktionsområden och hela riket redovisas gröddvis i *tab 72*. Dessutom lämnas resultaten för hela riket enligt de tidigare undersökningarna. Av tabellen framgår att spannmålen huvudsakligen skördades med skördetröska. Stora delar av arealerna blandsäd och havre skördades dock med bindare.

Övrig publicering

Resultaten från undersökningen av skördesättet för spannmål framläggs årligen i Statistiska meddelanden. Beträffande 1968 års undersökning hänvisas till nr J 1969:31 i denna serie. Tidigare års undersökningar finns redovisade i Statistisk tidskrift 1959:9, 1960:9, 1961:9 samt i Statistiska meddelanden J 1963:31, 1964:24, 1965:29, 1966:30, 1967:37 och 1968:36. Resultaten av 1961 års undersökning har redovisats i stencil.

7.15. Brödsädens kvalitet

I anslutning till de objektiva skördeuppskattningarna (se s 143) utför statistiska centralbyrån vissa undersökningar av brödsädens kvalitet. Undersökningarna är avsedda att ge

såväl underlag för skördeskadeskyddets prisberäkningar (se s 220) som allmän information om skördens kvalitet.

Undersökningarnas genomförande

Kvalitetsuppgifterna erhålls dels från leveransbesked, dels genom analys av särskilt uttagna prov. På grundval av de förstnämnda uppgifterna görs bestämningar för den levererade brödsäden, medan de senare används för beräkningar avseende totalskörden.

Upplysningar om den levererade brödsäds-skörden insamlas från samtliga provyttegårdar där leverans skett före den 1 januari. Till grund för undersökningen ligger leveransbeskedens uppgifter om avräkningspriser, torkningskostnader och falltal.

Beträffande den totala skörden baseras undersökningarna på prov uttagna på ett urval av provyttegårdar. Analyser av dessa prov utförs vid Cereallaboratoriet i Svalöv, varvid i första hand falltal och proteinhalt fastställs. Vidare bestäms genom analyserna brödsädens renhet och hektolitervikt.

Resultat

Av *tab 73* framgår hur höstvet, vårvete och höstråg fördelar sig på olika kvalitetsgrupper åren 1967—1969. Vid grupperingen har nedre falltalsgränsen för vårvete satts till 70. Detta är nedre gränsen för kvalitetsvårvete, vilket utgör huvuddelen av vårvetet. För normalvårvete gäller den äldre klassindelningen med 80 som nedre gräns.

Övrig publicering

Uppgifter om den levererade brödsädens kvalitet 1969 återfinns i Statistiska meddelanden J 1970:12. Där lämnas även uppgifter om kvaliteten hos den totala skörden av brödsäd.

Tabell 73 Den levererade brödsädens fördelning på olika kvalitetsgrupper åren 1967–1969 i procent. Hela riket
Produced bread grain by quality groups

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker
Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Kvalitetsgrupp	Höstvete			Vårvete			Höstråg		
	1967	1968	1969	1967	1968	1969	1967	1968	1969
Ej inlösenbar brödsäd	0,1	0,1	0,3	0,1	0,1	0,1	0,3	0,2	0,1
Inlösenbar brödsäd	99,9	99,9	99,7	99,9	99,9	99,9	99,7	99,8	99,9
Därav avräknad till bottenpris på grund av									
låg volymvikt	0,8	1,7	0,6	1,3	0,9	0,6	1,2	3,4	0,1
» avräknad till bottenpris på grund									
av lågt falltal ¹	0,2	0,3	0,3	1,2	0,4	0,2	0,3	0,7	0,1
» med falltal i intervallen 80–180									
(höstvete), 70–180 (vårvete) resp									
80–150 (höstråg)	2,2	2,9	6,1	7,2	12,6	7,0	30,9	6,6	1,0
» med falltal över 180 (höstvete och									
vårvete) resp 150 (höstråg)	96,7	95,0	92,7	90,2	86,0	92,1	67,3	89,1	98,7

¹ Lägre än 80 (höstvete), 70 (vårvete) resp 80 (höstråg).

7.16. Arealer av vallfrö

I denna publikation har tidigare redovisats uppgifter om odlingen av olika vallfröslag enligt jordbruksinventeringen i oktober. I samband med omläggningen av systemet för lantbruksstatistiken har emellertid denna inventering upphört fr o m 1969. Samma slag av uppgifter har dock sedan några år tillbaka inhämtats i anslutning till de objektiva skördeuppskattningarna och får fr o m 1969 ersätta den förra vallfröinventeringen. Uppgifter om den totala vallfröarealen erhålls sedan 1968 på grundval av uppgifter i lantbruksregistret.

Uppgifter om arealer av vallfrö inhämtas av fältpersonalen under senare hälften av juli genom förfrågan hos brukare av gård som ingår i huvudundersökningen.

Resultat

Odlingen av olika slag av vallfrö inom produktionsområden och hela riket 1969 framgår av *tab 74*. Dessutom lämnas uppgifter för hela riket fr o m 1953. Det bör observeras att dessa uppgifter t o m 1968 inhämtades i oktober och därefter i slutet av juli, varför de inte är helt jämförbara med uppgifter om den totala vallfröarealen i juni som redovisas i *tab 49*. Full jämförbarhet kan inte heller föreligga mellan uppgifter om vallfröarealen t o m 1968 och därefter eftersom de som ovan nämnts erhållits genom olika undersökningar.

Övrig publicering

Resultaten från undersökningen av odlingen av vallfrö 1969 återfinns i Statistiska meddelanden J 1969:30.

Tabell 74 Arealer för skörd av vallfrö i hektar år 1969

Areas cultivated as ley for seeds

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Timotejfrö	Rödklöverfrö	Alsikeklöverfrö	Annat vallfrö	Summa vallfrö
<i>Produktionsområden</i>					
Götalands södra slättbygder	190	150	40	1 380	1 760
» mellanbygder	110	180	—	150	440
» norra slättbygder	1 090	830	210	30	2 160
Svealands slättbygder	2 010	730	20	170	2 930
Götalands skogsbygder	320	420	0	0	740
Mellersta Sveriges skogsbygder	360	170	20	—	550
Nedre Norrland	400	80	—	—	480
Övre Norrland	130	20	—	50	200
<i>Hela riket¹</i>					
1969	4 610	2 580	290	1 780	9 260
1968	8 820	4 490	430	3 290	17 030
1967	10 850	6 380	1 530	4 310	23 070
1966	14 440	7 890	1 460	3 880	27 670
1965	13 210	10 030	950	3 770	27 960
1964	13 180	8 930	720	3 400	26 230
1963	13 870	13 760	1 180	4 160	32 970
1962	16 120	12 570	3 130	3 960	35 780
1961	19 940	19 050	3 330	4 590	46 910
1960	21 130	11 810	1 460	4 490	38 890
1959	22 350	17 400	3 160	4 690	47 600
1958	19 350	21 960	4 130	4 640	50 080
1957	14 770	28 750	3 780	4 360	51 660
1956	14 770	12 590	980	3 080	31 420
1955	17 010	17 590	2 910	3 160	40 670
1954	13 380	20 170	4 020	..	..
1953	16 020	20 230	3 460	..	..

¹ T o m 1962 endast Svealand och Götaland.

7.17. Slåttervallarnas åldersfördelning och avkastning

Fortlöpande information om slåttervallarnas åldersfördelning och avkastning erhålls genom en specialundersökning varje år sedan 1959 i anslutning till de objektiva skördeuppskattningarna (se s 143). I undersökningen ingår alla brukningsenheter i huvudundersökningen där slåttervall förekommer.

Resultat

I tab 75 och tab 76 redovisas vallarealens procentuella fördelning efter vallålder resp avkastningen (biologisk första skörd) från vallar av olika ålder. Av tabellerna framgår att vallåldern är lägre i södra Sverige än i norra och att tvåårsvallarna normalt ger den största avkastningen. Det framgår vidare att för hela riket har sedan 1959 andelen äldre vallar ökat något.

Tabell 75 Arealen slåttervall fördelad på olika åldersgrupper år 1969. Procent
 Area of ley land distributed on different age groups

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker
 Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Områden	Vallålder, år				Summa
	1	2	3	Över 3	
<i>Län</i>					
Stockholms	33,6	23,9	20,5	22,0	100
Uppsala	29,0	33,3	22,1	15,6	100
Södermanlands	32,6	37,4	20,3	9,7	100
Östergötlands	38,3	33,0	20,8	7,9	100
Jönköpings	21,5	25,5	24,4	28,6	100
Kronobergs	21,0	24,9	27,1	27,0	100
Kalmar	31,8	26,7	24,3	17,2	100
Gotlands	19,3	22,0	23,0	35,7	100
Blekinge	32,8	31,7	18,8	16,7	100
Kristianstads	36,5	30,9	18,3	14,3	100
Malmöhus	48,1	32,4	12,7	6,8	100
Hallands	33,3	42,2	14,0	10,5	100
Göteborgs o Bohus	24,5	32,9	21,6	21,0	100
Älvsborgs	28,5	31,3	25,5	14,7	100
Skaraborgs	32,5	35,7	21,0	10,8	100
Värmlands	22,8	30,0	25,5	21,7	100
Örebro	25,0	31,9	26,0	17,1	100
Västmanlands	32,0	30,7	22,7	14,6	100
Kopparbergs	26,9	22,2	23,2	27,7	100
Gävleborgs	32,6	28,0	27,3	12,1	100
Västernorrlands	23,7	26,2	25,1	25,0	100
Jämtlands	18,1	23,6	26,6	31,7	100
Västerbottens	21,9	24,3	28,9	24,9	100
Norrbottens	18,3	17,4	24,7	39,6	100
<i>Produktionsområden</i>					
Götalands södra slättbygder	47,8	35,2	9,3	7,7	100
» mellanbygder	37,0	30,1	18,9	14,0	100
» norra slättbygder	35,9	36,2	19,8	8,1	100
Svealands slättbygder	30,6	31,7	22,6	15,1	100
Götalands skogsbygder	25,0	28,8	24,2	22,0	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	25,7	27,4	25,5	21,4	100
Nedre Norrland	24,3	26,4	26,4	22,9	100
Övre Norrland	20,1	21,5	26,8	31,6	100
<i>Hela riket</i>					
1969	28,3	29,0	23,2	19,5	100
1968	30,2	28,9	23,1	17,8	100
1967	28,3	31,9	22,1	17,7	100
1966	32,6	30,8	20,2	16,4	100
1965	32,4	31,1	21,8	14,7	100
1964	30,3	33,5	21,7	14,5	100
1963	31,8	32,3	21,8	14,1	100
1962	33,2	34,9	18,8	13,1	100
1961	38,7	27,9	19,8	13,6	100
1960	27,0	36,0	23,8	13,2	100
1959	34,5	34,1	19,1	12,3	100

Tabell 76 Biologisk första skörd från slåttervallar av olika ålder år 1969. Kilogram per hektar

Biological yield of hay from ley land of various ages

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Områden	Vallålder, år				
	1	2	3	Över 3	Samtliga
<i>Län</i>					
Stockholms	3 360	4 490	3 620	3 200	3 650
Uppsala	3 460	3 740	3 610	3 110	3 530
Södermanlands	3 680	4 160	4 300	2 940	3 910
Östergötlands	3 620	4 160	4 470	3 760	3 950
Jönköpings	3 970	4 650	4 500	3 790	4 220
Kronobergs	4 940	5 330	4 720	4 270	4 800
Kalmar	4 540	4 900	4 780	4 210	4 640
Gotlands	4 750	5 480	5 590	4 800	5 120
Blekinge	5 020	5 450	5 180	4 430	5 090
Kristianstads	4 870	5 150	4 870	4 350	4 880
Malmöhus	4 810	4 990	4 880	4 850	4 880
Hallands	4 810	5 180	4 840	4 030	4 890
Göteborgs o Bohus	5 550	5 550	5 070	4 490	5 230
Älvsborgs	4 810	5 010	4 440	3 870	4 640
Skaraborgs	4 550	4 830	4 520	3 740	4 560
Värmlands	3 020	3 740	3 220	2 800	3 240
Örebro	3 840	4 012	3 920	2 930	3 760
Västmanlands	3 030	3 810	3 270	2 940	3 310
Kopparbergs	3 350	4 140	3 530	3 000	3 470
Gävleborgs	3 420	4 120	3 450	3 260	3 610
Västernorrlands	3 070	3 570	2 800	2 560	3 010
Jämtlands	3 310	3 590	3 010	2 460	3 030
Västerbottens	2 420	3 040	2 700	2 470	2 660
Norrbottens	2 700	2 850	3 030	2 780	2 840
<i>Produktionsområden</i>					
Götalands södra slättbygder	4 750	5 090	5 020	4 030	4 840
» mellanbygder	4 880	5 220	5 050	4 640	4 980
» norra slättbygder	4 440	4 850	4 600	3 780	4 560
Svealands slättbygder	3 390	4 020	3 780	3 140	3 640
Götalands skogsbygder	4 580	4 960	4 690	4 160	4 620
Mellersta Sveriges skogsbygder	3 440	4 030	3 430	2 920	3 490
Nedre Norrland	3 280	3 760	3 080	2 670	3 210
Övre Norrland	2 540	3 000	2 810	2 580	2 720
<i>Hela riket</i>					
1969	4 000	4 420	3 950	3 380	3 990
1968	4 880	5 230	4 610	3 930	4 750
1967	4 950	5 210	4 720	3 860	4 790
1966	3 660	4 410	3 970	3 460	3 920
1965	4 270	4 650	4 140	3 540	4 250
1964	4 330	4 490	3 940	3 340	4 150
1963	3 880	4 400	3 830	3 100	3 920
1962	4 650	4 630	4 030	3 520	4 380
1961	5 090	5 170	4 680	3 730	4 850
1960	4 510	4 710	4 230	3 460	4 380
1959	4 470	4 570	3 790	3 090	4 210

Övrig publicering

Resultat från undersökningarna av vallarnas åldersfördelning och avkastning 1959—1969 finns redovisade i Statistiska meddelanden J 1964:15 (avser 1959—1963), 1965:11, 1966:10, 1967:14, 1967:47, 1968:40 resp 1969:44.

7.18. Höskördens botaniska sammansättning och kvalitet

I samband med de objektiva skördeuppskattningarna (se s 143) utförs årligen sedan 1961 vissa undersökningar av höskördens kvalitet. Genom dessa erhålls information om dels skördens botaniska sammansättning (fr o m 1963), dels skördens fodervärde.

Undersökningarnas genomförande

För bestämning av höskördens *botaniska sammansättning* analyseras skörden från provtytor på de gårdar, som ingår i bärgningsförlustundersökningarna (se s 147). Analysen, som sker centralt vid statistiska centralbyråns skördestation, omfattar först en uppdelning av skörden på följande grupper.

Klöver
Lusern
Sådda gräs
Ej sådda gräs
Halvgräs
Örtartade ogräs

Härefter fastställs vikten för varje prov och grupp. De erhållna vikttaletal omräknas till gemensam vattenhalt (torrsubstans) och används sedan för skattning av kvantiteten per hektar för respektive grupp.

Tabell 77 Höskördens botaniska sammansättning år 1969

Botanical composition of the hay harvest

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Skördens fördelning på olika botaniska grupper, procent						Summa
	Klöver ¹	Lusern ²	Sådda gräs ³	Ej sådda gräs ⁴	Halv-gräs ⁵	Örtartade ogräs ⁶	
<i>Produktionsområden</i>							
Götalands södra slättbygder	20,0	1,3	68,3	7,5	0,0	2,9	100
» mellanbygder	13,4	3,2	72,0	8,4	0,0	3,0	100
» norra slättbygder	32,2	0,0	49,6	13,6	0,4	4,2	100
Svealands slättbygder	20,6	0,1	61,7	11,2	0,2	6,2	100
Götalands skogsbygder	19,5	—	57,2	18,3	0,7	4,3	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	21,4	—	47,8	21,1	1,6	8,1	100
Nedre Norrland	17,4	—	41,3	26,6	0,3	14,4	100
Övre Norrland	6,3	—	37,1	27,9	5,9	22,8	100
<i>Hela riket</i>							
1969	19,2	0,4	54,9	17,2	1,0	7,3	100
1968	20,9	0,9	57,2	14,7	1,2	5,1	100
1967	23,9	0,5	51,8	14,9	0,9	8,0	100
1966	21,2	1,1	54,1	15,0	1,1	7,5	100
1965	24,2	1,1	51,5	16,1	0,6	6,5	100
1964	17,6	0,5	58,5	12,8	3,8	6,8	100
1963	25,0	0,6	46,0	21,7		6,7	100

¹ Rödklöver, alsikeklöver, vitklöver och vildväxande klöver. — ² Vanlig lusern och humlelusern. — ³ Timotej, ängssvingel, hundäxing, engelskt rajgräs, italienskt rajgräs, renlost, foderlost, ängskavle m fl. — ⁴ Kvickrot, krypven, kärrgröe, ängsgröe m fl. — ⁵ Tuvttäl, kärrkavle och bladvass. — ⁶ Tex baldersbrå.

Tabell 78 Höskördens fodervärde år 1969

Fodder value of the hay harvest

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker och skörd med 16,5 % vattenhalt

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land and a harvest of 16,5 % moisture content

Område	Råprotein, procent	Växtråd, procent	Sockerhalt, procent	Antal foder- enheter (fe/sk) per kilogram hö
<i>Produktionsområden</i>				
Götalands södra slättbygder	9,9	27,2	6,4	0,49
» mellanbygder	9,2	27,2	7,9	0,49
» norra slättbygder	9,3	26,1	8,9	0,51
Svealands slättbygder	8,7	24,2	10,4	0,56
Götalands skogsbygder	8,6	26,6	8,6	0,50
Mellersta Sveriges skogsbygder	8,3	25,2	10,2	0,54
Nedre Norrland	8,2	23,3	11,2	0,58
Övre Norrland	8,7	23,0	11,5	0,58
<i>Hela riket</i>				
1969	8,7	25,4	9,4	0,53
1968	7,9	26,7	9,5	0,50
1967	7,9	25,8	..	0,52
1966	7,8	27,0	..	0,49
1965	8,9	27,1	..	0,49
1964	7,9	26,3	..	0,51
1963	8,4	26,1	..	0,52
1962	8,2	28,1	..	0,47
1961	8,4	27,1	..	0,49

Undersökningen av skördens *fodervärde* baseras på särskilda höprov, som tas på de förut nämnda provyttegårdarna. Analyserna av dessa prov avser att fastställa protein-, växtråd- samt fr o m 1968 även sockerhalt.

Med ledning av analysresultaten erhålls en uppskattning av antalet foderenheter (fe/sk) per kilogram hos undersökta prov. Dessa uppgifter används senare för beräkning av foderenhetsinnehållet hos den totala höskörden.

Resultat

I *tab 77* redovisas uppgifter om höskördens botaniska sammansättning och i *tab 78* ges upplysningar om skördens fodervärde. Av *tab 77* framgår att under åren 1963—1969 bestod

ungefär hälften av höskörden av sådda gräs och mellan en femte- och en fjärdedel av klöver.

Övrig publicering

En separat redogörelse för undersökningarna av höskördens botaniska sammansättning och kvalitet har lämnats i Statistiska meddelanden J 1969:40. Vissa sammanfattande uppgifter återfinns dessutom i nr J 1970:6 (huvudredogörelsen för de objektiva skördeuppskattningarna 1969). Tidigare års undersökningar finns redovisade i samma serie nr J 1963:11 och 1964:6 (huvudrapporterna) samt 1965:14, 1966:35, 1967:44 och 1968:44. Resultaten från undersökningen av höskördens fodervärde 1961 har redovisats i stencilform.

Tabell 79 Arealen slåttervall fördelad efter olika bärgningsmetoder år 1968.
Procent

Area of ley land distributed by different methods of harvesting

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Hässi- ning	Krak- ning	Volm- ning	Tork- ning på slag	Skull- tork- ning	Ensile- ring	Annan metod	Ej till- vara- taget	Summa
<i>Län</i>									
Stockholms	42,4	0,8	7,0	31,5	7,5	10,1	—	0,7	100
Uppsala	37,7	—	6,0	32,8	10,9	12,6	—	—	100
Södermanlands	57,1	—	0,7	16,2	8,9	16,9	—	0,2	100
Östergötlands	41,7	4,3	1,6	26,1	12,9	13,3	—	0,1	100
Jönköpings	54,3	12,2	2,9	11,4	13,4	5,8	—	—	100
Kronobergs	66,4	5,9	4,9	11,9	3,5	7,4	—	0,0	100
Kalmar	14,3	28,0	15,9	26,5	6,3	8,7	0,1	0,2	100
Gotlands	0,7	—	9,9	80,2	3,9	5,3	—	—	100
Blekinge	31,8	6,8	11,2	32,6	3,2	14,2	0,2	—	100
Kristianstads	34,3	0,7	5,3	44,3	3,2	11,4	0,7	0,1	100
Malmöhus	10,8	1,1	10,9	51,0	7,5	18,1	0,5	0,1	100
Hallands	46,7	4,0	2,9	10,4	8,5	27,5	—	—	100
Göteborgs o Bohus	32,9	26,1	4,2	12,2	18,7	4,7	0,5	0,7	100
Älvsborgs	33,3	18,6	17,4	13,0	12,2	5,0	0,2	0,3	100
Skaraborgs	26,5	21,9	7,0	15,2	20,8	8,0	0,3	0,3	100
Värmlands	56,2	3,3	15,0	8,4	7,5	7,7	—	1,9	100
Örebro	59,7	0,3	2,6	18,2	11,5	7,2	—	0,5	100
Västmanlands	56,8	—	0,7	24,0	12,8	5,7	—	—	100
Kopparbergs	80,6	—	0,1	2,7	5,9	10,7	—	—	100
Gävleborgs	77,7	—	0,3	11,8	7,9	1,1	—	1,2	100
Västernorrlands	88,6	—	—	3,4	4,9	2,1	0,4	0,6	100
Jämtlands	84,3	—	0,2	4,0	5,0	6,0	0,2	0,3	100
Västerbottens	87,3	—	—	1,8	9,6	1,2	0,1	0,0	100
Norrbottnens	67,0	0,4	—	16,8	6,0	8,6	0,4	0,8	100
<i>Produktionsområden</i>									
Götalands södra slättbygder	22,8	1,6	5,8	38,7	7,2	23,3	0,6	—	100
» mellanbygder	9,7	2,4	16,3	52,8	5,7	12,8	0,3	0,0	100
» norra slättbygder	26,3	23,5	6,7	16,3	17,7	8,9	0,2	0,4	100
Svealands slättbygder	49,5	1,0	4,5	23,1	10,4	11,1	—	0,4	100
Götalands skogsbygder	45,8	13,4	5,7	16,9	9,9	8,1	0,1	0,1	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	58,9	2,9	11,1	11,2	8,3	6,6	0,1	0,9	100
Nedre Norrland	84,2	—	0,1	5,2	6,3	3,4	0,1	0,7	100
Övre Norrland	80,8	0,2	—	7,1	7,7	3,7	0,2	0,3	100
<i>Hela riket</i>									
1968	50,8	6,9	5,7	18,4	9,4	8,3	0,1	0,4	100
1967	55,8	7,5	6,3	13,8	7,6	7,9	0,4	0,7	100
1966	58,7	7,6	7,1	12,5	4,9	8,2	0,3	0,7	100
1965	68,8	6,2	5,9	6,5	4,2	7,6	0,3	0,5	100
1964	..	..	..	..	..	7,6	..	..	..
1963	..	..	..	..	..	6,6	..	..	..
1962	..	..	..	..	..	5,1	..	..	..
1961	..	..	..	..	..	3,8	..	..	..
1956	72,6	9,4	15,4	—	—	2,0	0,2	0,4	100

Tabell 80 Arealerna mat- resp fabrikspotatis fördelade efter olika bärgningsmetoder år 1968. Procent

Areas of table potatoes and potatoes for processing distributed by different methods of harvesting

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker och minst 0,13 hektar potatis

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land and at least 0,13 hectares of potatoes

Område	Matpotatis					Fabrikspotatis						
	Hand- upp- tag- ning	Kast- hjuls- maskin	Säll- matte- upp- tagare	Sam- lings- upp- tagare	Annan upp- tagare	Summa	Hand- upp- tag- ning	Kast- hjuls- maskin	Säll- matte- upp- tagare	Sam- lings- upp- tagare	Annan upp- tagare	Summa
<i>Län</i>												
Stockholms	13,6	9,8	46,5	30,1	—	100	—	—	—	—	—	—
Uppsala	22,3	4,3	21,4	52,0	—	100	—	—	—	—	—	—
Södermanlands	12,1	23,4	26,2	38,3	—	100	—	—	—	—	—	—
Östergötlands	15,4	10,2	14,2	60,2	—	100	..	..	..	..	..	100
Jönköpings	10,2	34,6	27,6	27,6	—	100	..	..	..	..	..	100
Kronobergs	9,3	27,8	35,4	27,5	—	100	..	..	..	..	..	100
Kalmar	11,2	9,3	25,7	53,8	—	100	..	..	..	..	..	100
Gotlands	7,1	15,5	11,3	65,2	0,9	100	..	..	..	..	..	100
Blekinge	14,9	39,9	28,7	16,5	—	100	0,4	17,3	17,1	63,2	2,0	100
Kristianstads	2,2	20,9	17,7	59,2	—	100	0,4	11,2	20,0	68,4	—	100
Malmöhus	0,1	4,4	36,3	59,1	0,1	100	—	6,0	25,4	68,6	—	100
Hallands	4,7	5,1	18,2	72,0	—	100	..	..	..	..	..	100
Göteborgs o Bohus	6,6	56,9	31,0	5,5	—	100	—	—	—	—	—	—
Älvsborgs	12,7	47,4	21,9	18,0	—	100	..	..	..	..	..	100
Skaraborgs	2,7	6,6	13,8	76,9	—	100	..	..	..	..	..	100
Värmlands	5,5	11,8	25,0	57,7	—	100	—	—	—	—	—	—
Örebro	6,6	5,1	35,6	52,7	—	100	..	..	..	..	..	100
Västmanlands	..	..	..	..	..	100	..	..	..	..	..	—
Kopparbergs	3,0	16,9	28,5	51,6	—	100	—	—	—	—	—	—
Gävleborgs	2,9	31,4	22,5	43,2	—	100	—	—	—	—	—	—
Västernorrlands	5,5	52,2	4,9	37,4	—	100	—	—	—	—	—	—
Jämtlands	3,6	29,0	61,0	5,4	1,0	100	—	—	—	—	—	—
Västerbottens	9,8	27,0	10,5	52,7	—	100	—	—	—	—	—	—
Norrbottnens	14,6	6,0	29,7	49,7	—	100	—	—	—	—	—	—
<i>Produktionsområden</i>												
Götalands södra slätt- bygder	0,8	2,5	13,0	83,7	—	100	—	1,6	6,9	91,5	—	100
Götalands mellan- bygder	3,5	8,6	35,9	51,8	0,2	100	0,3	11,0	19,4	68,6	0,7	100
Götalands norra slätt- bygder	7,3	9,4	7,4	75,9	—	100	..	..	..	..	..	100
Svealands slättbygder	11,5	7,5	31,6	49,4	—	100	..	..	..	..	..	100
Götalands skogsbygder	12,3	35,3	27,6	24,8	—	100	1,9	26,2	34,3	37,6	—	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	4,8	13,2	28,5	53,5	—	100	..	..	..	..	..	100
Nedre Norrland	4,7	41,2	24,6	29,2	0,3	100	—	—	—	—	—	—
Övre Norrland	12,1	17,9	19,5	50,5	—	100	—	—	—	—	—	—
<i>Hela riket</i>												
1968	7,0	17,1	24,9	50,9	0,1	100	0,5	12,6	20,7	65,6	0,6	100
1967	9,3	20,1	31,1	39,5	0,0	100	1,0	12,3	24,6	62,1	—	100
1966	10,8	19,9	32,5	36,8	0,0	100	1,7	21,0	22,6	53,9	0,8	100
1965 ¹	14,5	26,7	28,4	30,3	0,1	100	3,2	26,2	21,4	49,2	—	100

¹ Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker och minst 0,15 hektar potatis.

7.19. Bärningsmetoder för slåttervall och potatis

I anslutning till de objektiva skördeuppskattningarna har sedan 1961 undersökningar gjorts av omfattningen av ensilering på slåttervall. Från 1965 års skörd har dessa utsträckts till att även omfatta uppgifter om andra bärningsmetoder för första skörden från slåttervall. En liknande undersökning utfördes i anslutning till 1956 års objektiva skördeuppskattningar. Den var dock av avsevärt mindre omfattning än senare undersökningar och avsåg hela vallarealen, varvid avbetning och fröskörd betraktades som särskilda bärningssätt. Sedan 1965 insamlas även uppgifter om bärningsmetoder för potatis.

För slåttervall omfattar undersökningarna samtliga provyttegårdar där vallodling förekommer och för potatis alla provyttegårdar där potatisodlingen omfattar minst 0,13 hektar. 1965 avsåg undersökningarna dock odlingar med minst 0,15 hektar potatis.

Resultat

Resultaten från undersökningarna presenteras i *tab 79* och *tab 80*. Ur dessa kan utläsas hur stor del av respektive grödas areal som år 1968 bärgats med olika metoder. Dessutom lämnas på riksnivå resultaten av tidigare undersökningar. Det framgår att hässjningen trots att den minskat med 30 % sedan 1956 var den vanligaste bärningsmetoden för vallhö medan den vanligaste skördemetoden för både mat- och fabrikspotatis var medelst samlingsupptagare. Vissa skillnader mellan olika produktionsområden kan dock konstateras.

Övrig publicering

Resultaten från undersökningarna av bärningsmetoder för vallhö åren 1956 och 1961—1968 återfinns i tidskriften *Lantmannen*

1957:15, Statistiska meddelanden J 1965:32 (avseende åren 1961—1964), 1966:22, 1967:34, 1968:31 resp 1969:31. I de fyra senare meddelandena redovisas även uppgifter om bärningsmetoder för potatis.

7.20. Arealen av olika matpotatis-sorter

Statistiska centralbyrån företog i samband med de objektiva skördeuppskattningarna 1965, 1966 och 1969 (se s 143) undersökningar av hur odlingen av matpotatis var fördelad på olika sorter. Dessa uppgifter insamlades av provtagarna vid utläggning av provytor på de gårdar i huvudundersökningen som under respektive år hade odling av matpotatis.

I undersökningen 1969, vilken liksom tidigare undersökningar inte omfattade sk tidig potatis, tillämpades följande sortfördelning.

Bintje
King Edward
Magnum Bonum
Up to date
Majestic
British Queen
Eigenheimer
Mandel, gul
Aquila
Elsa
Vit drottning
Övriga sorter

Resultat

Matpotatisarealens fördelning 1969 på olika sorter inom län, produktionsområden och hela riket framgår av *tab 81*. Undersökningen visade att sorterna Bintje, King Edward och Magnum Bonum dominerade kraftigt och att de tillsammans odlades på drygt 80 % av den samlade matpotatisarealen.

Tabell 81 Arealen matpotatis fördelad på olika sorter år 1969. Procent

Area of table potatoes distributed on different kinds

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Bintje	King Edward	Magnum Bonum	Up to date	Majestic	British Queen	Eigenheimer	Mandelgul	Aquila	Elsa	Vit drottning	Övriga sorter	Sort okänd el. uppg. sakn.	Summa
<i>Län</i>														
Stockholms	13,2	1,5	35,4	—	—	—	—	—	—	0,1	46,1	2,0	1,7	100
Uppsala	63,3	3,5	26,9	0,5	—	0,6	—	—	0,2	—	1,8	1,0	2,2	100
Södermanlands	27,2	29,1	27,4	—	—	—	—	—	—	0,2	9,3	4,6	2,2	100
Östergötlands	24,0	16,1	54,8	1,7	0,2	0,2	—	—	0,8	0,2	1,1	0,7	0,2	100
Jönköpings	24,3	13,1	45,0	1,3	0,1	—	—	0,2	3,5	0,4	—	11,2	0,9	100
Kronobergs	23,4	58,8	1,2	2,4	0,7	—	—	—	6,7	0,2	—	4,2	2,4	100
Kalmar	71,7	2,2	9,8	9,9	0,2	—	—	0,1	0,7	3,1	—	1,3	1,0	100
Gotlands	87,5	—	0,1	5,2	—	—	—	—	—	—	—	—	7,2	100
Blekinge	15,5	25,2	—	6,5	0,4	—	—	—	7,6	34,8	—	3,7	6,3	100
Kristianstads	67,3	18,0	2,7	0,8	1,1	—	—	—	2,1	1,2	—	6,6	0,2	100
Malmöhus	83,8	0,4	0,2	—	—	—	—	—	—	0,1	—	5,2	10,3	100
Hallands	45,9	49,0	—	—	1,2	—	—	—	1,4	—	—	2,4	0,1	100
Göteborgs o Bohus	4,8	71,1	4,1	—	4,3	—	—	—	8,2	—	—	6,4	1,1	100
Älvsborgs	0,1	64,4	2,1	0,4	—	0,8	—	—	4,9	—	—	27,3	—	100
Skaraborgs	48,0	22,7	24,5	2,2	—	—	—	—	0,1	—	—	1,9	0,6	100
Värmlands	21,4	27,0	12,9	0,9	0,1	33,2	—	—	0,9	—	—	2,0	1,6	100
Örebro	44,4	18,7	32,8	0,3	0,3	1,0	—	—	1,2	—	0,2	0,2	0,9	100
Västmanlands	11,3	10,4	68,9	—	—	—	—	—	—	4,7	—	4,7	—	100
Kopparbergs	33,4	38,1	20,7	—	—	2,4	—	1,7	0,6	0,7	—	0,1	2,3	100
Gävleborgs	25,4	12,3	31,8	9,6	—	0,3	—	6,5	0,1	2,4	—	1,6	10,0	100
Västernorrlands	53,0	31,6	6,9	0,4	—	—	0,8	4,4	—	—	—	0,4	2,5	100
Jämtlands	59,1	5,0	1,2	—	—	—	1,5	9,5	—	—	—	17,5	6,2	100
Västerbottens	57,1	0,5	—	—	—	—	0,4	39,0	—	—	—	0,3	2,7	100
Norrbottnens	50,7	0,4	—	—	—	—	2,4	46,5	—	—	—	—	—	100
<i>Produktionsområden</i>														
Götalands södra slättbygder	73,9	23,8	0,1	—	0,7	—	—	—	0,2	0,0	—	0,2	1,1	100
» mellanbygder	74,8	6,5	1,1	0,8	0,2	—	—	—	0,9	4,2	—	4,2	7,3	100
» norra slättbygder	40,3	23,3	33,5	0,8	—	—	—	—	0,3	0,1	0,5	0,7	0,5	100
Svealands slättbygder	39,3	14,0	27,2	0,4	0,1	0,6	—	—	0,5	0,1	14,4	1,8	1,6	100
Götalands skogsbygder	24,1	33,0	15,6	5,8	0,8	0,1	—	0,0	4,5	2,0	0,0	11,6	2,5	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	21,2	26,1	35,6	3,8	—	9,3	—	—	0,4	1,3	—	0,7	1,6	100
Nedre Norrland	46,6	23,4	9,2	0,2	—	—	4,8	6,4	0,2	—	—	3,4	5,8	100
Övre Norrland	54,4	0,5	0,1	—	—	—	0,9	41,0	—	—	—	1,1	2,0	100
<i>Hela riket</i>														
1969 ¹	50,5	19,8	12,3	1,8	0,4	0,9	0,1	2,7	1,3	1,5	1,4	4,1	3,2	100
1966 ²	40,8	20,2	11,5	3,1	1,2	2,3	0,3	4,4	3,3	2,1	..	7,4	3,4	100
1965 ²	32,3	22,2	12,9	3,3	1,2	1,8	0,5	5,9	—	—	14,6	—	5,3	100

¹ Avser odlingar om minst 0,13 hektar. — ² Avser odlingar om minst 0,05 hektar.

Övrig publicering

Detaljuppgifter om matpotatisarealens fördelning på olika sorter 1969 finns publicerade i Statistiska meddelanden J 1970:17. Resultat från undersökningarna 1965 och 1966 återfinns i samma serie, nr J 1965:36 resp 1967:9.

7.21. Skörd av potatis samt potatisarealens fördelning

I anslutning till de objektiva skördeuppskattningarna (se s 143) utförs årligen en särskild bearbetning med syfte att belysa potatisarealens fördelning med hänsyn till odlingarnas storlek samt avkastningen inom olika storleksgrupper. I bearbetningen ingår i princip alla provyttegårdar med en potatisareal om minst 0,13 hektar.

Resultat

Den procentuella fördelningen inom produktionsområden åren 1966—1968 av arealen mat- resp fabrikspotatis på odlingar av olika storlek framgår av *tab 82*. Jämförelser med tidigare publicerade tal för 1965 försvåras då storleksgruppsindelningen ej helt överensstämmer. I nedanstående tablå redovisas indelningen i storleksgrupper de olika åren.

Storleksgrupper i hektar

1966—1968	1965
0,13—0,3	0,15—0,3
0,4 —0,8	0,4 —0,8
0,9 —1,5	0,9 —1,5
1,6 —3,0	Över 1,5
Över 3,0	

Av tabellen kan utläsas att odlingarna åren 1966—1968 var genomsnittligt större i södra Sverige än i norra samt att andelen odlingar i den största storleksgruppen ökade genom åren.

I *tab 83* redovisas skörd per hektar inom olika storleksgrupper. Även här har klassindelningen varierat enligt vidstående tablå. Av tabellen framgår att avkastningen av matpotatis är högre vid större odlingar speciellt i de södra delarna av landet, medan för fabrikspotatis motsvarande samband är ganska svagt.

De angivna skördesiffrorna avser biologisk skörd utan reducering för stora och små eller skadade knölar. Eftersom spillet kan variera mellan odlingar av olika storlek är det möjligt att skillnaderna i fråga om bärgad skörd avviker från de här redovisade.

Övrig publicering

Resultaten från undersökningarna av areal och avkastning av potatis avseende åren 1960—1963, 1964—1965 och 1966—1968 har redovisats i Statistiska meddelanden J 1965:1, 1967:3 resp 1969:10. Även i anslutning till jordbruksinventeringen i juni 1964 inhämtades uppgifter om potatisarealens fördelning. Resultaten från denna specialundersökning har publicerats i Statistiska meddelanden J 1964:32 och i sammandrag i Jordbruksstatistisk årsbok 1966 (s 65).

Tabell 82 Arealerna mat- resp fabrikspotatis fördelade efter odlingens storlek åren 1966–1968. Procent

Areas of table potatoes and potatoes for processing distributed by size of cultivation

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område; år	Matpotatis						Fabrikspotatis					
	Storleksgrupp, hektar						Storleksgrupp, hektar					
	0,13–0,3	0,4–0,8	0,9–1,5	1,6–3,0	Över 3,0	Summa	0,13–0,3	0,4–0,8	0,9–1,5	1,6–3,0	Över 3,0	Summa
<i>Produktionsområden</i>												
Götalands södra slättbygder												
1968	2,9	6,0	8,4	20,4	62,3	100	0,6	4,8	16,6	10,3	67,7	100
1967	2,0	4,1	11,1	22,6	60,2	100	0,5	0,5	3,3	16,1	79,6	100
1966	3,7	5,8	14,8	23,2	52,5	100	0,2	3,6	13,8	18,1	64,3	100
Götalands mellanbygder												
1968	5,4	11,5	18,4	14,7	50,0	100	0,6	2,1	5,8	20,8	70,7	100
1967	7,5	12,9	12,7	16,8	50,1	100	0,3	2,5	9,5	15,4	72,3	100
1966	9,1	11,7	13,1	19,5	46,6	100	0,2	5,3	12,3	20,7	61,5	100
Götalands norra slättbygder												
1968	6,0	5,3	2,3	5,8	80,6	100	..	..	..	..	..	100
1967	8,8	5,8	3,1	14,4	67,9	100	..	..	..	..	..	100
1966	11,5	4,8	8,5	2,6	72,6	100	..	..	..	..	..	100
Svealands slättbygder												
1968	10,3	15,4	14,8	9,9	49,6	100	..	..	..	..	..	100
1967	13,9	15,7	10,0	11,1	49,3	100	..	..	..	..	..	100
1966	15,0	15,3	8,4	17,6	43,7	100	..	..	..	..	..	100
Götalands skogsbygder												
1968	31,4	23,1	15,0	9,5	21,0	100	7,3	9,1	16,1	27,4	40,1	100
1967	32,8	24,4	12,8	9,6	20,4	100	11,0	7,7	20,0	31,5	29,8	100
1966	35,4	28,1	9,0	10,1	17,4	100	14,7	13,8	21,9	26,7	22,9	100

Mellersta Sveriges skogsbygder												
1968	17,2	13,2	12,3	5,6	51,7	100	..	..	..	..	..	100
1967	17,0	11,6	13,7	14,9	42,8	100	—	—	—	—	—	—
1966	22,3	12,4	10,2	14,3	40,8	100	..	..	..	..	..	100
Nedre Norrland												
1968	33,4	16,2	11,2	10,1	29,1	100	—	—	—	—	—	—
1967	41,7	15,2	8,5	13,7	20,9	100	—	—	—	—	—	—
1966	33,7	20,3	11,2	14,7	20,1	100	—	—	—	—	—	—
Övre Norrland												
1968	27,1	8,4	8,7	4,5	51,3	100	—	—	—	—	—	—
1967	32,7	8,4	14,5	5,2	39,2	100	—	—	—	—	—	—
1966	35,5	13,6	10,9	2,0	38,0	100	—	—	—	—	—	—
Hela riket												
1968	15,7	13,4	12,6	11,3	47,0	100	1,7	3,5	8,2	20,8	65,8	100
1967	17,4	13,6	11,1	14,4	43,5	100	1,8	3,1	10,4	17,8	66,9	100
1966	19,9	15,5	11,0	14,6	39,0	100	2,4	6,4	13,8	21,3	56,1	100
1965 ¹	22,1	18,1	12,1	47,7		100	3,7	5,8	14,9	75,6		100

¹ Indelningen i grupper efter odlingens storlek framgår av tablån i texten.

Tabell 83 Biologisk skörd av mat- resp fabrikspotatis vid odlingar av olika storlek åren 1966–1968. Kilogram per hektar

Biological yield of table potatoes and potatoes for processing on cultivation of different size groups

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område; år	Matpotatis						Fabrikspotatis					
	Storleksgrupp, hektar						Storleksgrupp, hektar					
	0,13 – 0,3	0,4 – 0,8	0,9 – 1,5	1,6 – 3,0	Över 3,0	Totalt	0,13 – 0,3	0,4 – 0,8	0,9 – 1,5	1,6 – 3,0	Över 3,0	Totalt
<i>Produktionsområden</i>												
Götalands södra slättbygder												
1968	31 460	39 900	36 300	33 500	37 230	36 410	..	..		34 850	36 550	36 300
1967	32 050	32 380	37 800	42 670	38 520	38 980	..	..		31 690	33 940	33 360
1966	28 010	30 070	36 510	37 330	39 140	37 740	..	..		33 480	34 240	34 200
Götalands mellanbygder												
1968	24 450	31 070	34 660	34 640	38 230	35 510	..	33 460	33 380	33 840	34 110	33 940
1967	21 800	25 000	25 940	25 200	30 550	27 600	..	28 010	31 710	30 460	32 970	32 290
1966	23 130	25 970	31 390	31 480	32 620	31 430	..	24 240	24 800	27 470	28 700	27 810
Götalands norra slättbygder												
1968	27 640	31 790		27 120	27 280	27 560	..	..	..	..	..	..
1967	28 980	33 620		30 380	37 360	35 190	..	..	..	..	..	..
1966	28 380	32 820		34 080	35 210	34 190	..	..	..	..	..	..
Svealands slättbygder												
1968	22 570	25 280	20 400	24 050	29 410	26 220	..	..	..	..	..	..
1967	22 510	25 120	25 340	31 160	28 480	27 100	..	..	..	..	..	..
1966	21 130	22 780	26 210	21 620	26 160	24 070	..	..	..	..	..	..
Götalands skogsbygder												
1968	29 450	32 130	34 790	32 680	35 740	32 480	31 200	34 100	32 930	36 420	35 250	34 840
1967	29 820	31 310	33 350	37 290	36 400	32 670	31 000	33 560	32 550	36 140	34 160	34 080
1966	28 340	28 280	33 010	34 130	35 490	30 630	28 960	23 770	30 960	27 980	28 330	28 630

Mellersta Sveriges skogsbygder												
1968	25 790	27 420	25 320	..	27 750	26 380	..	..	..	..	..	..
1967	25 140	24 850	26 570	..	29 360	27 340	—	—	—	—	—	—
1966	26 650	26 380	23 950	..	32 400	28 920	..	..	..	..	..	..
Nedre Norrland												
1968	20 350	23 330	22 200		22 240	21 260	—	—	—	—	—	—
1967	22 260	22 060	..		25 080	22 680	—	—	—	—	—	—
1966	25 420	26 880	27 830		22 820	27 050	—	—	—	—	—	—
Övre Norrland												
1968	17 390	20 460	..		20 400	19 910	—	—	—	—	—	—
1967	22 920	22 140	21 750	..	..	20 650	—	—	—	—	—	—
1966	24 570	25 580	..	..	..	27 140	—	—	—	—	—	—
<i>Hela riket</i>												
1968	25 640	29 950	30 870	30 490	32 150	30 480	30 340	34 360	34 020	34 210	34 400	34 270
1967	26 320	28 070	29 320	32 500	33 080	30 690	28 550	29 950	32 240	32 120	33 170	32 710
1966	26 410	27 220	31 280	31 470	33 900	31 010	28 760	24 860	26 910	28 060	29 240	28 530
1965 ¹	25 710	27 740	31 600		33 810	30 670	34 150	28 330	30 070		31 600	30 670

¹ Se not till tab 82.

7.22. Så- och skördetidpunkter, växtperiodens längd samt skördeavkastning efter såtidpunkt

I samband med de objektiva skördeuppskattningarna (se s 143) inhämtas statistiska centralbyrån sedan 1966 uppgifter om tidpunkten för sådd och skörd av olika grödor. På grundval av dessa uppgifter görs även vissa bearbetningar som avser att belysa dels tidsperioden mellan sådd och skörd (växtperioden), dels skördeavkastningen på arealer med olika såtidpunkt.

Undersökningarnas genomförande

Uppgifter om så- och skördetidpunkter inhämtas från samtliga brukningsenheter som ingår i huvudundersökningen.

Såtdagsundersökningen 1968 omfattade höstvete, höstråg, höstraps, höstrybs, vårvete, korn, havre, blandsäd, matpotatis och fabrikspotatis. Undersökningen av skördetidpunkter omfattade förutom nämnda grödor även slåttervall. I motsvarande undersökningar för åren 1966 och 1967 ingick flertalet ovan nämnda grödor.

Tidsuppgifterna inhämtas hos jordbrukarna dels vid utläggningen av provytor, dels kort tid efter skörden.

Uppgifterna grupperas på ett tiotal tidsperioder (vanligen omfattande en vecka) som avpassats för de olika grödorna. Den areal som besåts resp skördats under angivna perioder skattas för de olika grödorna, varefter den totala arealens procentuella fördelning på de olika tidsperioderna beräknas. Som ett sammanfattande uttryck för så- och skördetidpunkten görs en approximativ beräkning av mediantidpunkten, dvs den tidpunkt då hälften av arealen var sådd resp skördad.

Uppgifterna för så- och skördetidpunkten bearbetas för grödorna vårvete, korn, havre och blandsäd även med avseende på växtperiodens längd. Därvid beräknas först, för

varje brukningsenhet i undersökningen, tidsperioden mellan sådd och skörd på provyterfältet för respektive gröda. De sålunda erhållna tidsperioderna klassificeras dels efter längd (antal dagar), dels efter såtidpunkt. För olika grödor skattas den genomsnittliga längden av växtperioden primärt för skördeuppskattningsområden vilka sedan sammanvägs till större områden. På liknande sätt beräknas dels den totala grödarealens fördelning på olika växtperiodslängder, dels den biologiska skörden per hektar för de arealer som hänförs till de olika såtdagsperioderna.

Resultat

I *tab 84—85* redovisas mediantidpunkterna för sådd resp skörd av de olika grödorna inom produktionsområden och hela riket för åren 1966—1968.

Av *tab 84* framgår att tidpunkten för vårsådden varierar betydligt mellan olika områden. Sålunda var tex hälften av arealen fodersäd i södra Götaland sådd cirka en och en halv månad tidigare än i Övre Norrland. Även mellan år föreligger skillnader. För riket som helhet var halva vårsådden 1968 klar cirka två veckor tidigare än 1966. Skörd av höstsåden utfördes enligt *tab 85* ungefär samtidigt i hela landet. För korn och slåttervall var skillnaden i skördetidpunkt 1968 mellan södra Götaland och Övre Norrland cirka en månad. Uppgifter om den genomsnittliga växtperioden åren 1966—1968 samt arealens fördelning på olika växtperioder år 1968 återfinns i *tab 86* för produktionsområden och hela riket. Det bör observeras att med växtperiod avses här tiden mellan sådd och skörd. Vid ett samtidigt studium av *tab 84* och *tab 86* synes ett visst samband föreligga mellan såtidpunkt och växtperiod så att växtperiodens längd avtar vid senare sådd.

I *tab 87* redovisas vissa resultat för produktionsområden och hela riket från undersökningen av avkastningen på arealer med

Tabell 84 Mediantidpunkt¹ för sådd av spannmål och sättning av potatis åren 1966–1968

Median date for grain sowing and setting potatoes

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Produktionsområde; år	Höst-vete ²	Höst-råg ²	Vårvete	Korn	Havre	Bland-säd	Mat-potatis	Fabriks-potatis
<i>Götalands södra slättbygder</i>								
1968	21/9	21/9	20/4	14/4	22/4	19/4	26/4	25/4
1967	..	..	18/4	20/4	27/4	27/4	27/4	5/5
1966	24/9	26/9	6/5	7/5	9/5	9/5	..	..
<i>Götalands mellanbygder</i>								
1968	23/9	22/9	26/4	22/4	24/4	20/4	4/5	8/5
1967	..	..	24/4	27/4	28/4	28/4	6/5	7/5
1966	28/9	27/9	11/5	14/5	13/5	11/5	..	..
<i>Götalands norra slättbygder</i>								
1968	16/9	9/9	30/4	26/4	28/4	27/4	2/5	..
1967	..	..	28/4	8/5	9/5	10/5	15/5	..
1966	27/9	23/9	10/5	13/5	14/5	14/5	..	..
<i>Svealands slättbygder</i>								
1968	10/9	3/9	1/5	27/4	27/4	29/4	16/5	..
1967	..	..	29/4	12/5	12/5	11/5	29/5	..
1966	16/9	7/9	13/5	16/5	16/5	16/5	..	..
<i>Götalands skogsbygder</i>								
1968	18/9	21/9	5/5	30/4	2/5	3/5	8/5	9/5
1967	..	..	30/4	7/5	9/5	9/5	10/5	9/5
1966	29/9	3/10	13/5	15/5	16/5	15/5	..	..
<i>Mellersta Sveriges skogsbygder</i>								
1968	6/9	8/9	4/5	19/5	8/5	6/5	19/5	..
1967	..	..	13/5	23/5	21/5	21/5	17/5	..
1966	13/9	12/9	16/5	24/5	22/5	20/5	..	..
<i>Nedre Norrland</i>								
1968	..	..	..	29/5	21/5	29/5	30/5	..
1967	..	..	..	3/6	31/5	3/6	4/6	..
1966	..	..	..	4/6	31/5	5/6	..	..
<i>Övre Norrland</i>								
1968	..	..	..	31/5	12/6	31/5	3/6	..
1967	..	..	..	5/6	..	6/6	3/6	..
1966	..	..	..	7/6	..	7/6	..	..
<i>Hela riket</i>								
1968	16/9	15/9	28/4	27/4	29/4	1/5	8/5	7/5
1967	..	..	26/4	8/5	10/5	9/5	11/5	8/5
1966	24/9	25/9	10/5	16/5	15/5	15/5	..	..

¹ Avser den tidpunkt då hälften av arealen blivit sådd. — ² Sådden av höstvet och höstråg år 1966 avser sådden hösten år 1965.

Tabell 85 Mediantidpunkt¹ för skörd av spannmål, slättervall och potatis åren 1966–1968

Median date for harvesting grain, hay on ley and potatoes

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Produktionsområde; år	Höst-vete	Höst-råg	Vårvete	Korn	Havre	Bland-säd	Slätter-vall ²	Mat-potatis	Fabriks-potatis
<i>Götalands södra slättbygger</i>									—
1968	26/8	7/8	29/8	11/8	29/8	24/8	14/6	17/9	29/9
1967	26/8	10/8	27/8	17/8	26/8	21/8	12/6	20/9	9/10
1966	26/8	16/8	4/9	22/8	31/8	27/8	19/6	..	..
<i>Götalands mellanbygger</i>									
1968	25/8	9/8	2/9	18/8	1/9	24/8	17/6	23/9	25/9
1967	25/8	10/8	29/8	20/8	26/8	20/8	18/6	1/10	6/10
1966	26/8	17/8	11/9	27/8	5/9	29/8	23/6	..	..
<i>Götalands norra slättbygger</i>									
1968	25/8	9/8	1/9	28/8	31/8	30/8	27/6	24/9	..
1967	30/8	24/8	10/9	1/9	10/9	7/9	27/6	28/9	..
1966	27/8	18/8	10/9	2/9	7/9	5/9	1/7	..	..
<i>Svealands slättbygger</i>									
1968	25/8	15/8	2/9	31/8	2/9	1/9	27/6	22/9	..
1967	28/8	19/8	13/9	10/9	12/9	8/9	27/6	3/10	..
1966	19/8	15/8	13/9	15/9	12/9	13/9	1/7	..	..
<i>Götalands skogsbygger</i>									
1968	26/8	17/8	5/9	30/8	5/9	2/9	29/6	25/9	24/9
1967	30/8	23/8	11/9	31/8	11/9	5/9	30/6	3/10	7/10
1966	3/9	26/8	13/9	5/9	12/9	9/9	1/7	..	..
<i>Mellersta Sveriges skogsbygger</i>									
1968	26/8	19/8	8/9	13/9	7/9	8/9	4/7	20/9	..
1967	3/9	27/8	18/9	16/9	17/9	12/9	6/7	24/9	—
1966	27/8	26/8	14/9	17/9	17/9	16/9	7/7	..	..
<i>Nedre Norrland</i>									
1968	..	..	..	14/9	16/9	6/9	11/7	22/9	—
1967	..	..	..	20/9	19/9	21/9	16/7	23/9	—
1966	..	..	..	15/9	22/9	11/9	14/7	..	..
<i>Övre Norrland</i>									
1968	—	—	—	9/9	18/9	9/9	14/7	14/9	—
1967	—	—	—	14/9	..	14/9	16/7	17/9	—
1966	—	..	—	3/9	..	31/8	15/7	..	..
<i>Hela riket</i>									
1968	25/8	10/8	1/9	28/8	2/9	31/8	1/7	22/9	25/9
1967	28/8	16/8	2/9	31/8	10/9	4/9	2/7	27/9	6/10
1966	26/8	17/8	9/9	4/9	10/9	6/9	4/7	..	..

¹ Avser den tidpunkt då hälften av arealen blivit skördad. — ² Avser första skörd.

Tabell 86 Växtperiodens genomsnittliga längd för olika grödor åren 1966–1968 samt respektive grödas areal med procentuell fördelning på olika långa växtperioder år 1968

Average number of days between sowing and harvesting and distribution of the acreage by time interval between sowing and harvesting

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Produktionsområde; gröda	Genomsnittligt antal dagar mellan sådd och skörd (växt- periodens längd)			Arealens fördelning på olika växtperiodslängder 1968, procent										Summa
	1966	1967	1968	Under 100 dagar	100 – 104	105 – 109	110 – 114	115 – 119	120 – 124	125 – 129	130 – 139	Över 139 dagar		
<i>Götalands södra slätt- bygder</i>														
Värvete	123	134	139	—	0,0	—	0,7	0,7	0,9	4,9	44,8	48,0	100	
Korn	109	120	121	0,6	1,3	4,8	11,3	24,6	27,2	20,2	8,5	1,5	100	
Havre	118	122	130	0,2	0,4	1,1	3,2	10,1	13,8	18,0	41,9	11,3	100	
Blandsäd	113	116	125	—	6,0	—	6,2	18,9	14,9	17,8	27,5	8,7	100	
<i>Götalands mellan- bygder</i>														
Värvete	123	130	135	—	—	—	2,1	0,4	5,9	12,7	49,0	29,9	100	
Korn	108	114	118	1,9	3,9	8,9	20,3	24,8	18,5	13,7	6,3	1,7	100	
Havre	116	118	129	0,1	1,5	2,5	3,6	6,4	14,0	23,1	37,1	11,7	100	
Blandsäd	112	115	123	2,1	1,6	4,5	9,1	20,8	18,2	25,9	12,7	5,1	100	
<i>Götalands norra slätt- bygder</i>														
Värvete	125	132	131	—	—	0,2	1,5	3,4	7,9	28,9	50,1	8,0	100	
Korn	115	119	122	3,0	3,0	6,0	15,0	15,6	16,1	17,2	19,6	4,5	100	
Havre	119	122	124	0,9	1,7	1,8	12,3	15,8	19,1	21,9	22,9	3,6	100	
Blandsäd	116	121	122	0,2	2,6	8,3	9,0	21,2	16,9	19,1	20,3	2,4	100	
<i>Svealands slättbygder</i>														
Värvete	124	132	131	0,2	0,2	0,7	2,1	4,6	15,3	23,0	37,6	16,3	100	
Korn	121	119	123	1,7	2,4	5,9	12,1	16,4	18,2	16,7	19,8	6,8	100	
Havre	118	121	124	1,4	1,7	3,3	9,3	14,2	18,7	20,5	25,1	5,8	100	
Blandsäd	119	119	123	2,6	2,0	5,1	11,6	12,2	17,4	21,5	23,7	3,9	100	
<i>Götalands skogsbygder</i>														
Värvete	124	128	128	—	—	4,1	3,3	8,3	15,4	20,9	39,1	8,9	100	
Korn	115	118	121	1,2	2,6	6,5	13,8	20,6	21,8	17,2	13,9	2,4	100	
Havre	120	124	124	1,1	1,6	3,5	10,3	15,6	17,4	23,6	23,2	3,7	100	
Blandsäd	117	120	121	2,1	2,5	4,6	15,9	18,7	22,2	15,2	15,6	3,2	100	
<i>Mellersta Sveriges skogsbygder</i>														
Värvete	122	126	129	0,6	0,8	—	2,3	5,4	11,3	42,1	29,7	7,8	100	
Korn	116	119	120	2,4	3,0	9,7	17,2	17,7	17,7	13,7	13,4	5,2	100	
Havre	118	124	121	2,2	4,4	7,8	14,3	15,8	17,5	16,6	15,2	6,2	100	
Blandsäd	116	118	124	5,7	1,4	6,3	7,9	22,8	14,0	8,4	18,2	15,3	100	
<i>Nedre Norrland</i>														
Värvete	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	100	
Korn	104	111	110	23,3	11,4	13,3	15,7	10,7	13,4	6,5	3,8	1,9	100	
Havre	113	112	115	12,1	12,0	12,3	13,8	14,3	13,2	8,6	12,0	1,7	100	
Blandsäd	99	111	104	43,9	16,5	6,1	11,8	0,8	14,2	4,0	0,8	1,9	100	
<i>Övre Norrland</i>														
Värvete	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Korn	90	101	101	45,3	16,6	14,9	14,0	3,6	3,7	0,9	1,0	—	100	
Havre	..	..	109	21,5	8,9	11,0	22,7	16,7	15,1	1,0	3,1	—	100	
Blandsäd	92	99	102	43,4	17,6	12,6	12,6	6,3	2,1	2,7	2,7	—	100	
<i>Hela riket</i>														
Värvete	124	132	134	0,1	0,1	0,6	1,7	2,9	8,0	16,5	43,5	26,6	100	
Korn	113	117	120	4,7	3,7	7,3	14,5	18,4	18,8	15,4	13,4	3,8	100	
Havre	118	122	124	1,4	2,0	3,3	10,1	14,5	17,8	20,9	24,7	5,3	100	
Blandsäd	116	118	121	5,1	3,6	5,3	12,0	16,6	18,1	17,4	17,8	4,1	100	

Tabell 87 Biologisk skörd av vissa grödor på arealer med olika såtidpunkt år 1968. Kilogram per hektar

Yield per hectare on acreages with different sowing date

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Produktionsområde; gröda	Såtidpunkt (för potatis sättnings tidpunkt)												
	Före 31/3	31/3 – 6/4 (el före 7/4)	7/4 – 13/4 (el före 14/4)	14/4 – 20/4 (el före 21/4)	21/4 – 27/4	28/4 – 4/5	5/5 – 11/5	12/5 – 18/5	19/5 – 25/5	26/5 – 1/6 (el efter 25/5)	2/6 – 8/6 (el efter 1/6)	9/6 – 15/6 (el efter 8/6)	Efter 15/6
<i>Götalands södra slättbygder</i>													
Vårvete	—	..	4 380	4 382	4 019	4 257	4 000	..	..	—			
Korn			4 272	4 028	3 948	4 041	..	..	..	—	—	..	
Havre			5 326	4 741	4 579	4 430	3 701	..	..	—	—	—	
Blandsäd			..	4 142	4 275	..	..	..	—	—	—	—	
Matpotatis				37 858	37 729	35 658	31 844	..	—	—	—	—	—
Fabrikspotatis		—	..	..	35 081	36 814	..	..	..	—	—		
<i>Götalands mellanbygder</i>													
Vårvete	..	..	4 236	3 908	3 990	4 134	4 328	..	..	..			
Korn			3 829	3 723	3 395	3 150	2 603	2 460	2 321	..	..	..	
Havre			4 602	4 664	4 090	3 855	2 935	2 535	—	..	..	..	
Blandsäd			3 162	3 707	3 334	3 000	2 961	..	..	..	—	—	
Matpotatis				35 634	42 339	36 953	35 394	30 382	27 995	27 632	..	—	—
Fabrikspotatis		..	..	33 248	36 144	34 750	38 290	31 452	30 824	26 670	—		
<i>Götalands norra slättbygder</i>													
Vårvete	..	—	—	4 484	3 897	3 573	2 978	..	..	..			
Korn			..	3 756	3 769	3 524	3 537	3 336	3 402	2 898	..	—	
Havre			..	3 877	3 638	3 379	3 213	3 082	2 806	2 486	..	—	
Blandsäd			—	3 907	3 531	2 960	2 714	2 815	..	..	..	—	
Matpotatis				..	33 610	25 033	25 296	23 165	..	..	—	—	—
Fabrikspotatis		—	—	—	..	..	..	..	..	—	—		
<i>Svealands slättbygder</i>													
Vårvete	..	—	—	4 048	3 727	3 515	3 378	2 935	2 886	..			
Korn			..	3 570	3 590	3 222	3 155	2 962	3 245	..	2 918	..	
Havre			..	3 791	3 642	3 340	3 133	3 052	3 229	2 769	2 069	..	
Blandsäd			—	3 775	3 351	3 349	3 243	2 957	2 441	2 752	..	..	
Matpotatis				..	..	27 619	27 775	24 902	23 767	28 852	23 281	—	—
Fabrikspotatis		—	—	—	—	—	—	—	—	34 286	—		

Götalands skogsbygder

Vårvete	..	..	—	—	3 743	3 063	2 824	2 508	2 237	2 636			
Korn			..	3 474	3 478	3 432	3 215	3 091	3 064	2 631	..	..	
Havre			..	3 778	3 627	3 324	2 932	2 701	2 533	2 503	..	..	
Blandsäd			—	3 508	3 263	3 157	2 811	2 720	2 465	2 309	2 381	—	
Matpotatis				..	35 658	34 367	31 486	31 463	31 991	31 465	..	..	—
Fabrikspotatis		—	—	..	34 356	38 020	33 723	33 677	33 440	..	—		

Mellersta Sveriges skogsbygder

Vårvete	..	—	—	—	—	3 319	2 920	..	..	..			
Korn			—	..	3 059	2 755	2 593	2 528	2 766	2 724	2 936	..	
Havre			—	..	3 116	2 731	2 975	2 319	2 702	2 622	2 338	..	
Blandsäd			—	..	..	2 485	..	2 222	2 183	..	..	..	
Matpotatis				..	..	29 846	27 553	26 279	23 016	26 369	26 579	..	—
Fabrikspotatis		—	—	—	—	..	—	—	—	—	—		

Nedre Norrland

Vårvete	..	—	—	—	—	—	..	..	..	..			
Korn			—	—	..	..	..	2 962	2 835	2 366	2 441	2 063	
Havre			—	—	..	..	..	2 905	2 879	2 644	2 452	..	
Blandsäd			—	—	—	—	..	..	2 525	2 091	1 805	..	
Matpotatis			—	—	—	..	..	20 373	24 033	24 021	17 766	20 665	..
Fabrikspotatis		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		

Övre Norrland

Vårvete	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Korn			—	—	—	—	—	..	..	2 299	2 231	1 434	
Havre			—	—	—	—	—	..	..	3 048	1 951	..	
Blandsäd			—	—	—	—	—	..	..	2 527	2 069	..	
Matpotatis			—	—	—	—	—	..	..	18 472	18 382	21 026	..
Fabrikspotatis		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		

Hela riket

Vårvete	..	4 723	4 358	4 299	3 915	3 647	3 277	2 834	2 448	..			
Korn			4 153	3 754	3 606	3 316	3 081	2 957	2 946	2 548	2 443	1 860	
Havre			4 956	4 077	3 688	3 352	3 071	2 856	2 861	2 658	2 207	2 077	
Blandsäd			3 601	3 823	3 402	3 142	2 925	2 742	2 459	2 443	1 972	2 490	
Matpotatis				35 703	37 132	33 083	30 737	28 425	26 751	25 222	20 072	21 039	..
Fabrikspotatis		..	..	34 768	35 876	35 552	36 925	32 103	31 358	27 636	—		

olika såtidpunkt. Det framgår av tabellen att avkastningen för samtliga undersökta grödor i allmänhet är lägre på senare sådda arealer. Uppgifterna avser att belysa det faktiska förhållandet. Redovisade skördevariationer torde ej enbart bero av såtidpunkten vilket bör beaktas vid bedömningen av resultaten. Sålunda kan exempelvis jordart och belägenhet vara olika på arealer med olika såtidpunkt.

Övrig publicering

Resultaten från undersökningarna 1966—1968 av tidpunkten för sådd och skörd av olika grödor har redovisats i Statistiska meddelanden J 1967:33, 1968:23 och 34 samt 1969:8 och 47. Där redovisas på län och produktionsområden för respektive grödor arealens procentuella fördelning efter tidpunkten för sådd och skörd. Resultaten från undersökningen av tidsperioden mellan sådd och skörd återfinns i samma serie nr J 1969:51, där även uppgifter för olika grödor om tidsperioden mellan sådd och skörd efter olika såtidpunkt redovisas produktionsområdesvis. För uppgifter om skördeavkastningen på arealer med olika såtidpunkt åren 1966—1968 hänvisas till Statistiska meddelanden J 1970:4.

7.23. Skörd av spannmål, slåttervall och potatis inom olika storleksgrupper

Statistiska centralbyrån har utfört en särskild bearbetning av uppgiftsmaterialet från de objektiva skördeuppskattningarna 1968 i syfte att belysa avkastningen inom olika storleksgrupper av brukningsenheter.

Samtliga brukningsenheter och grödor (höstvet, vårvete, höstråg, korn, havre, bland-säd, slåttervall, matpotatis och fabrikspotatis) för vilka den biologiska skörden hade beräknats ingick i bearbetningen. För närmare information om urval, undersökningsmetod

m m vid de objektiva skördeuppskattningarna hänvisas till s 143.

Den biologiska skörden av respektive gröda skattades för vardera av fyra storleksgrupper, nämligen för brukningsenheter med 2,1—10,0, 10,1—20,0, 20,1—50,0 resp mer än 50,0 hektar åker. Vid uppdelningen av provyttegårdarna på storleksgrupper användes den areal som uppgivits för provtagaren i anslutning till utläggningen av provytor.

Genom bearbetningen erhöles även uppgifter om respektive grödas arealfördelning på olika storleksgrupper. Dessa uppgifter redovisas dock inte här då liknande uppgifter erhålls ur lantbrukets företagsregister och redovisas på annat ställe i denna publikation (se s 129).

Resultat

I tab 88 redovisas uppgifter om den biologiska skörden per hektar inom de olika storleksgrupperna produktionsområdesvis. Det bör observeras att beräkningarna av skörden gällde den biologiska skörden. Som uttryck för avkastningen torde den biologiska skörden vara lämpligast. Den bärgade skörden erhålls efter reducering för spill och bärgningsförluster, som torde variera något mellan större och mindre gårdar beroende på skillnader i skördemetoderna.

Vid bedömningen av skillnaderna i avkastning bör beaktas att dessa ej helt får tillskrivas gårdsstorleken. Mellan mindre och större gårdar kan förekomma skillnader i jordart, belägenhet m m, som påverkar avkastningen.

Övrig publicering

Resultaten från den särskilda bearbetningen av materialet från de objektiva skördeuppskattningarna 1968 återfinns i Statistiska meddelanden J 1969:50 där även uppgifter om grödarealernas fördelning på olika storleksgrupper redovisas.

**Tabell 88 Biologisk skörd i kilogram per hektar inom olika storleksgrupper
år 1968. Produktionsområden**
Biological yield per hectare in different size groups of holdings

Gröda; storleks- grupp, hektar åker	Göta- lands södra slätt- bygder	Göta- lands mellan- bygder	Göta- lands norra slätt- bygder	Svea- lands slätt- bygder	Göta- lands skogs- bygder	Mellersta Sveriges skogs- bygder	Nedre Norr- land	Övre Norr- land	Hela riket
<i>Höstvete</i>									
2,1—10,0	5 050	3 590	4 320	3 490	3 790	2 200	..	—	3 780
10,1—20,0	5 320	4 130	4 370	4 160	3 830	3 270	..	—	4 440
20,1—50,0	5 390	4 310	4 550	4 500	4 140	3 170	..	—	4 620
Över 50,0	5 320	4 770	4 680	4 500	3 890	3 880	..	—	4 680
Samtliga	5 340	4 420	4 590	4 470	3 960	3 320	..	—	4 610
<i>Vårvete</i>									
2,1—10,0	..	..	..	3 180	2 400	..	..	—	2 930
10,1—20,0	4 200	3 910	2 480	3 020	2 920	2 830	..	—	3 420
20,1—50,0	4 330	3 810	3 720	3 280	3 070	2 660	..	—	3 820
Över 50,0	4 130	4 330	3 770	3 550	3 260	2 730	—	—	3 840
Samtliga	4 220	4 000	3 580	3 440	2 880	2 720	..	—	3 730
<i>Höstråg</i>									
2,1—10,0	..	2 780	..	..	3 000	..	..	—	2 900
10,1—20,0	3 700	2 730	3 590	2 750	2 940	2 770	..	—	3 040
20,1—50,0	4 070	3 040	2 960	3 440	3 050	2 580	..	—	3 240
Över 50,0	3 940	3 340	3 300	3 130	3 020	2 800	..	—	3 340
Samtliga	3 960	3 060	3 190	3 180	3 010	2 700	..	—	3 230
<i>Korn</i>									
2,1—10,0	4 040	3 180	3 570	2 770	3 180	2 390	2 370	2 070	2 850
10,1—20,0	4 110	3 430	3 570	3 160	3 330	2 660	2 480	2 320	3 220
20,1—50,0	4 070	3 330	3 550	3 270	3 340	2 780	2 610	2 250	3 360
Över 50,0	4 160	3 610	3 750	3 490	3 390	2 940	2 320	..	3 590
Samtliga	4 100	3 410	3 640	3 360	3 310	2 720	2 480	2 220	3 350
<i>Havre</i>									
2,1—10,0	4 050	3 400	3 150	2 820	2 900	2 140	2 610	1 560	2 910
10,1—20,0	4 560	3 920	3 390	3 040	3 030	2 480	2 570	3 010	3 180
20,1—50,0	4 660	4 000	3 460	3 320	3 370	2 930	2 750	..	3 460
Över 50,0	4 880	4 460	3 560	3 610	3 600	3 140	3 700	..	3 680
Samtliga	4 660	4 080	3 450	3 400	3 180	2 730	2 670	2 370	3 410
<i>Blandsäd</i>									
2,1—10,0	..	3 280	..	1 880	2 970	2 430	1 960	2 030	2 790
10,1—20,0	4 100	3 380	3 240	3 220	3 000	2 470	2 330	2 530	3 140
20,1—50,0	4 020	3 400	3 330	3 400	3 020	2 580	2 550	2 480	3 280
Över 50,0	..	3 100	3 310	3 500	3 260	..	—	..	3 360
Samtliga	3 940	3 340	3 250	3 260	3 000	2 500	2 210	2 340	3 120
<i>Matpotatis</i>									
2,1—10,0	..	30 970	..	22 080	31 190	23 570	19 080	16 320	26 820
10,1—20,0	32 600	35 320	31 700	23 120	32 230	24 850	22 160	21 360	29 920
20,1—50,0	34 660	35 900	29 220	28 290	34 160	23 220	22 420	21 540	31 530
Över 50,0	39 870	38 000	26 580	27 190	34 110	32 640	27 040	..	32 940
Samtliga	36 410	35 500	27 560	26 220	32 480	26 380	21 280	19 910	30 470
<i>Fabrikspotatis</i>									
2,1—10,0	..	28 890	—	—	36 380	—	—	—	32 180
10,1—20,0	..	34 530	..	—	33 870	—	—	—	34 720
20,1—50,0	35 160	34 190	..	—	34 950	—	—	—	34 340
Över 50,0	37 200	34 000	..	..	33 930	..	—	—	34 300
Samtliga	36 300	33 940	..	..	34 840	..	—	—	34 270
<i>Slätterrall</i>									
2,1—10,0	5 410	5 200	5 040	4 450	4 920	4 200	3 830	3 590	4 330
10,1—20,0	5 820	5 590	5 200	4 670	5 360	4 650	4 240	3 730	4 860
20,1—50,0	5 250	5 490	5 180	5 010	5 290	4 730	4 810	3 770	5 060
Över 50,0	4 920	5 390	4 790	4 740	5 230	4 590	4 580	..	4 880
Samtliga	5 370	5 460	5 090	4 820	5 160	4 510	4 130	3 650	4 750

7.24. Jordbrukets skördeskadeskydd

Genom beslut av Kungl Maj:t 1953 bemyndigades chefen för jordbruksdepartementet att tillkalla sakkunniga för att utreda frågan om en permanent stödform för jordbrukare, som drabbats av skördeskador. De sakkunniga avlämnade senare betänkande med förslag till skördeskadeskydd (SOU 1958:5). I mars 1961 framlade Kungl Maj:t proposition angående införande av ett system för permanent skördeskadeskydd, vilken sedermera bifölls av riksdagen. Detta skydd utformades som ett allriskskydd, dvs det skulle täcka alla typer av skador oavsett vad som förorsakat dessa. Huvudmyndighet för skördeskadeskyddet blev statens jordbruksnämnd, medan ersättningsberäkningar skulle utföras vid statistiska centralbyrån. Från 1968 är enligt beslut av 1967 års riksdag anmälan till skördeskadeskyddet obligatorisk.

I detta avsnitt ges en allmän beskrivning av skördeskadeskyddets utformning, finansiering m m jämte resultat dels av ersättningsberäkningarna 1969, dels vissa resultat länsvis för hela perioden 1961—1969.

Skördeskadeskyddets utformning m m

Omfattning

I skördeskadeskyddet ingår samtliga jordbruk i riket med en åkerareal av minst 2 hektar.

Skyddet har under åren 1961—1969 omfattat följande grödor.

- I Höstvete
 - Vårvete
 - Höstråg
 - Korn
 - Havre
 - Blandsäd
 - Vall till hö
 - Mat- o foderpotatis
 - Fabrikspotatis

- II Höstraps
 - Vårraps
 - Höstrybs
 - Vårrybs
 - Vitsenap
 - Sockerbetor

- III Övriga oljeväxter (vårraps)
 - Vårråg (vårvete)
 - Foderarter och vicker (blandsäd)
 - Grönfoder (vall till hö)
 - Betesvall på åker (vall till hö)
 - Vallfrö (vall till hö)

För grödor under I har skördestatistik erhållits genom de objektiva skördeuppskattningarna och för grödor under II genom kontrakts- och leveransuppgifter från Sveriges Oljeväxtintressenter resp Svenska Sockerfabriks Aktiebolaget. För grödor under III däremot finns ingen särskild skördestatistik varför dessa vid ersättningsberäkningarna behandlats som de inom parentes angivna sk representantgrödorna.

För närvarande pågår undersökningar av möjligheterna att utvidga skyddet till att gälla även andra grödor.

Anmälan m m

Anmälan till skördeskadeskyddet samordnades 1968 med uppgiftsinsamlingen till lantbruksstatistiken och lantbruksregistret. I samband med detta blev uppgiftslämnningen obligatorisk och flyttad från september till juni månad. På blanketten (se bilaga 3) inhämtas bl a uppgifter om åkerarealens användning. Själva insamlingsförfarandet och behandlingen av de insamlade uppgifterna har redovisats i ett tidigare avsnitt (se s 33), till vilket hänvisas. De för ersättningsberäkningarna erforderliga identitets- och arealuppgifterna erhålls på magnetband.

I fråga om arealuppgifterna görs varje år en speciell kontroll. För detta syfte uttogs slumpmässigt ett antal gårdar. Vid de uttagna gårdarna sker sedan kontrollen genom fältmätningar av de aktuella arealerna.

Ersättningsområden

För skördeskadestyddets syften har riket indelats i cirka 430 sk ersättningsområden (se s 31). Enligt statsmakternas beslut skall den fastställda områdesindelningen i regel inte ändras under löpande skördeår. Vissa begränsade möjligheter finns dock att tillfälligt anpassa områdesindelningen efter skadornas utbredning. Denna möjlighet får tillgripas, då det uppstått "lokalt koncentrerade totalskador" på skörden. En förutsättning för att en sådan anpassning skall kunna göras är bl a att erforderlig skördestatistik kan erhållas för de tillfälliga områdena och dessa måste därför i regel vara minst lika stora som de fastställda ersättningsområdena. Genom den årliga översynen av områdesindelningen kom ny indelning 1969 att tillämpas i Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Gotlands, Örebro och Västmanlands län.

Ersättningsberäkningar

Områdesvis fastställs för varje gröda primärt dels *normskörd*, som motsvarar normal avkastning inom området, dels *aktuell skörd*, som avser det aktuella årets skörd. Dessa uppgifter multiplicerade med *normpris* resp *aktuellt pris* ger *normskördevärde* resp *aktuellt skördevärde* uttryckt i kronor per hektar. Genom att multiplicera dessa värden med arealuppgifterna erhålls ett normskördevärde och ett aktuellt skördevärde för de i skyddet ingående grödorna på varje brukningsenhet. Totala skördevärden för brukningsenheten räknas fram genom addering av skördevärdena för de enskilda grödorna. Skillnaden mellan brukningsenhetens totala normskördevärde och dess totala aktuella skördevärde utgör det beräknade värdet av skördeavvikelsen vid enheten.

Normskörd

Den normala avkastningen (normskörden) för området erhöles vid 1969 års beräkningar på följande sätt.

För spannmål, mat- och foderpotatis samt

första skörden av vall beräknades för varje län normskörden med hjälp av multipel regressionsanalys av skördestatistik för perioden 1922—1968 (gillesombudens årsväxt- och skörderapporter — se s 134 — för åren före 1957 och därefter objektiva skördeuppskattningar). Beräkningarna var så utformade att genomsnittsskörden under perioden med objektiva skördeuppskattningar och hektarskördeförändringen under hela analysperioden blev utslagsgivande för normskörden. Eftersom perioden med objektiv skördestatistik är förhållandevis kort gjordes vissa modifieringar. Normskörden för fabrikspotatis beräknades med utgångspunkt från normskörden för mat- och foderpotatis samt avkastningsrelationen mellan fabrikspotatis resp mat- och foderpotatis enligt de objektiva skördeuppskattningarna från 1961. Inom varje län differentierades normskördarna sedan på ersättningsområden med ledning av särskilda relationstal.

Normskörden av tillvaratagen vallåterväxt bestämdes på material för åren efter 1958 enligt de objektiva skördeuppskattningarna.

För oljeväxter saknas i huvudsak skördestatistik för åren före 1956. Genomsnittsskördar för perioderna 1956—1968 (våröljeväxter) och 1957—1968 (höstöljeväxter) användes därför som normskördar 1969 sedan de förä ökats med den beräknade skördeökningen per hektar från respektive periods mitt. Differentieringen på ersättningsområden av dessa normskördar, vilka framräknats på grundval av material från Sveriges Oljeväxtintressenter och statistiska centralbyråns arealinventeringar, gjordes länsvis med hjälp av särskilda relationstal.

Normskörden för sockerbetor beräknades för varje ersättningsområde som ett medeltal för åren från 1956 på basis av uppgifter från Svenska Sockerfabriks Aktiebolaget.

Aktuell skörd

Uppgifter rörande områdets aktuella skörd, uttryckt i kilogram per hektar, erhöles dels

genom de objektiva skördeuppskattningarna (spannmål, vall och potatis), dels från Sveriges Oljeväxtintressenter (oljeväxter) och Svenska Sockerfabriks Aktiebolaget (sockerbeter).

Priser

För brödsäd, oljeväxter, fabrikspotatis och sockerbeter beräknades normpriser och aktuella priser med utgångspunkt från sk inlösenpriser eller motsvarande per den 1 november 1969 sedan dessa justerats med hänsyn till skördens kvalitet. För fodersåden fastställdes såväl aktuellt pris som normpris såsom genomsnitt av de noterade priserna under åren 1967—1969. Normpriset för mat- och foderpotatis beräknades med utgångspunkt från mittpriset medan det aktuella priset grundades på under året gällande engrosprisnoteringar i Stockholm efter justering för frakt- och emballagekostnader. Genomsnittspriset för konsumtionsduglig resp ej konsumtionsduglig matpotatis beräknades för riket med hjälp av en uppdelning av skörden på konsumtion (inkl utsäde), svinn och foder. För foderpotatis och vallhö beaktades vid värderingen fodervärde resp näringsvärde.

Självrisk. Utbetalning av ersättning

Enligt bestämmelserna skall brukaren själv svara för viss del av de förluster som uppstår vid skördeskada. Självriskens skall stå i direkt proportion till den normala skördevariationen för brukningsenheten. Denna framräknas med ledning av områdesvis bestämda skördevariationer samt brukningsenhetens arealfördelning. Härigenom blir självriskens storlek beroende dels av odlingsinriktningen vid brukningsenheten, dels av enhetens geografiska läge. Brukningsenheter med ensidig växtodling får högre självrisk än enheter med mångsidig odling. Odlas grödor, som inte är odlings säkra i området, blir självrisken också högre än om för området säkra

grödor odlas. Självriskens är så avvägd att den i genomsnitt för samtliga brukningsenheter i riket är 15,5 % av normskördevärdet.

Sedan underlaget för beräkningarna färdigställt och överfört till magnetband, utförs ersättningsberäkningar med dator för samtliga brukare. Detaljerade beräkningsresultat skrivs ut för varje brukningsenhet.

Samtliga brukare får i slutet av mars eller så snart ersättningsberäkningarna är slutförda, ett besked från statens jordbruksnämnd om utfallet. Eventuell ersättning utbetalas genom postgiro.

Skördeskadeskyddets finansiering

För finansiering av skördeskadeskyddet har bildats en särskild skördeskadefond, vilken förvaltas av statens jordbruksnämnd. Av de 45 milj kronor som för budgetåret 1969/70 tillfördes denna fond svarade staten för 30 milj kronor och jordbrukarna för 15 milj kronor. De senares andel läggs på produktionen och tas ut i form av skördeskadeavgifter. I följande tablå har för 1968/69 angetts avgifternas fördelning på olika produkter.

Produkt	Andel i procent av jordbrukarnas bidrag till skördeskadefonden
Brödsäd	27,9
Fabrikspotatis	3,7
Oljeväxter	19,9
Sockerbeter	10,0
Mjölk och grädde	18,6
Slaktboskap	19,9
	100,0

Vid ingången av budgetåret 1969/70, dvs den 30 juni 1969, fanns i fonden totalt omkring 107,6 milj kronor.

Utöver det årliga tillskottet till fonden har staten lämnat en garanti om 75 milj kronor, avsedd att tillgripas om så stora skördeskador skulle uppstå, att fondmedlen blir otillräckliga.

Resultat av ersättningsberäkningarna för 1969 års skörd

I *tab 89* ges i sammanfattning resultatet av ersättningsberäkningarna för 1969 års skörd. Den markanta ökningen av antalet anmälningar hänger samman med att anmälan blev obligatorisk 1968. Den samordnades därvid med uppgiftslämningen till lantbrukets företagsregister och lantbruksstatistiken och flyttades från september till juni månad. Beträffande uppgifterna för tidigare år om antal anmälningar och ersättningar samt summa ersättning, som sammanställts av jordbruksnämnden, inkluderas vissa ändringar som gjorts efter huvudutbetalningen. Den procentuella fördelningen på län av antalet ersättningar och summa ersättning som lämnas för åren 1961—1969 i *tab 90*, har dock beräknats på uppgifter för huvudutbetalningen. De ändringar som gjorts efter huvudutbetalningen torde dock vara av så liten omfattning att någon effekt inte kan märkas i den

procentuella fördelning som ges i *tab 90*. Ändringar gjorda med anledning av framförda besvär är inte beaktade i någondera av tabellerna.

Övrig publicering

En mera ingående beskrivning av skörde-skadeskyddets uppbyggnad och funktion återfinns dels i Statistiska meddelanden J 1970:13 där även resultaten av ersättningsberäkningarna 1968 och 1969 redovisas, dels i "Skörde-skadeskyddet, principer och metoder", utgiven av statistiska centralbyrån i stencilmform 1968.

Beträffande metodiken m m i de objektiva skördeuppskattningarna, vilka ligger till grund för ersättningsberäkningarna i skördeskadestyddet, hänvisas dels till den på s 143—155 i denna publikation lämnade redogörelsen, dels till Statistiska meddelanden J 1970:6.

**Tabell 89 Resultat av ersättningsberäkningarna för 1969
års skörd**

Results of the compensation calculations for the harvest

Avser brukningsenheter med minst 2 hektar åker

Figures refer to holdings of at least 2 hectares of arable land

Område	Skattad total för- säkrad areal, hektar	Antal anmäl- ningar ¹	Antal ersätt- ningar	Summa ersätt- ningsbelopp, kronor	Genomsnittlig(t) . . . kronor per hektar				Genomsnittlig självrisk i procent av normskörde- värdet
					Normskörde- värde	Aktuellt skördevärde	Självrisk	Ersättning ²	
<i>Län</i>									
Stockholms	102 730	3 225	583	1 822 900	1 245	1 093	215	74	17,3
Uppsala	121 549	3 441	1 008	3 282 100	1 357	1 205	228	71	16,8
Södermanlands	141 387	3 559	2 665	7 400 300	1 301	1 033	224	71	17,2
Östergötlands	202 172	6 366	5 428	38 660 900	1 478	1 063	235	214	15,9
Jönköpings	100 976	9 284	4 243	7 939 000	1 241	1 063	162	127	13,0
Kronobergs	64 991	7 168	561	400 600	1 260	1 241	222	71	17,6
Kalmar	141 508	7 399	3 438	8 761 300	1 301	1 069	214	104	16,5
Gotlands	75 772	3 413	75	39 800	1 316	1 287	251	30	19,1
Blekinge	41 528	3 146	1 441	4 990 800	1 759	1 426	248	206	14,1
Kristianstads	188 030	9 808	135	195 600	1 763	1 841	246	46	14,0
Malmöhus	288 120	10 183	1	200	2 066	2 176	284	67	13,8
Hallands	122 416	7 182	3	500	1 566	1 665	250	17	15,9
Göteborgs o Bohus	68 438	5 906	61	22 600	1 232	1 418	211	32	17,1
Älvsborgs	158 091	12 725	789	521 800	1 192	1 189	177	60	14,8
Skaraborgs	266 637	11 749	6 824	23 233 000	1 370	1 117	217	135	15,8
Värmlands	119 350	9 555	3 931	5 078 800	1 014	841	178	73	17,6
Örebro	116 774	4 831	3 584	11 747 500	1 225	962	190	123	15,5
Västmanlands	139 336	3 965	3 083	17 271 100	1 267	979	191	152	15,1
Kopparbergs	65 214	5 487	718	328 600	1 039	1 123	189	65	18,1
Gävleborgs	77 356	6 302	237	72 800	1 009	1 191	144	58	14,2
Västernorrlands	66 393	8 243	1 920	848 300	1 101	1 090	137	64	12,5
Jämtlands	49 075	5 828	2 284	1 001 200	1 099	1 035	164	60	14,9
Västerbottens	96 106	10 603	2 797	1 574 100	1 056	1 002	169	80	16,0
Norrbottnens	52 456	6 092	1 275	1 203 600	1 091	1 098	178	82	16,3
<i>Hela riket</i>									
1969	2 866 405	165 460	47 084	136 397 400	1 385	1 279	214	128	15,5
1968	2 907 644	176 552	15 124	9 632 800	1 380	1 560	214	87	15,5
1967	2 858 764	61 607	9 499	13 204 800	1 364	1 516	212	109	15,5
1966	2 886 374	69 689	27 760	58 475 800	1 318	1 180	204	93	15,5
1965	2 979 171	84 121	5 828	3 950 900	1 217	1 264	189	62	15,5
1964	3 011 221	52 861	17 266	18 965 200	1 168	1 264	181	104	15,5
1963	3 064 018	31 955	11 408	23 988 200	1 204	1 119	187	82	15,5
1962	3 119 703	127 411	31 693	28 183 000	1 085	1 048	168	66	15,5
1961	3 150 828	4 632	508	215 200	1 019	1 111	158	43	15,5

¹ Fr o m 1968 antal anmälningar som beaktats för ersättningsberäkning. — ² För ersättningsberättigade brukningsenheter.

Percentage distribution by counties of the number of compensations and the amount of compensation

[illegible]

8. Husdjursskötsel. Animalisk produktion

Livestock farming.
Animal production

8.1. Lantbrukets företagsregister

Uppgifter om antalet husdjur av olika slag erhålls fr o m 1968 genom den årliga uppgiftsinsamlingen dels i juni till lantbruksregistret, dels vid marsinventeringen. Motsvarande uppgifter har tidigare (t o m 1968) inhämtats vid de tre årliga jordbruksinventeringarna. Uppgifter om husdjursinnehavet vid företag utanför det egentliga jordbruket inhämtades 1969 genom en särskild undersökning per den 15 september. Dylika uppgifter erhålls fr o m 1970 årligen vid insamlingen dels i juni, dels i mars (se s 247). För närmare information om jordbruksstatistikens uppläggning under perioden 1945—1969 hänvisas till avsnitt 2.1. s 33 där även lantbrukets företagsregister är beskrivet.

I detta avsnitt redovisade uppgifter om antalet husdjur är för åren 1945—1967 (för hästar även 1968) baserade på resultat från jordbruksinventeringarna samt för åren 1968—1969 på lantbruksregistret. Då jordbruksinventeringarna efter hand undergått flera större eller mindre förändringar i fråga om metodik, klassificeringar, omfattning m m har resultatens jämförbarhet över tiden påverkats. Därför har vissa omräkningar och justeringar erfordrats inför sammanställningen av uppgifter för hela perioden 1945—1969. En redogörelse härför återfinns nedan. För närmare information om jordbruksinventeringarnas uppläggning under olika perioder hänvisas till avsnitt 7.1. s 112.

Omräkning av resultat för åren 1945—1968

De tidsserier för åren 1945—1969 som redovisas i detta avsnitt avses i princip vara baserade på de klassificeringar och områdesindelningar som gällde den 1 januari 1969. Detta har åstadkommits genom korrigeringar som redovisas i det följande.

Omräkning på grund av länsgränsändringar under åren 1945—1968

Redovisningen av antalet husdjur har anpassats till den länsindelning som gällde den 1 januari 1969. Dock har omräkning gjorts endast då minst en hel församling övergått från ett län till ett annat. Data för sådan församling har erhållits ur resultaten från jordbruksräkningarna.

Sammanslagning av djurposter

Redovisningen av antalet husdjur omfattar för varje djurslag (utom hästar) en uppdelning på poster enligt den klassificering som tillämpades i lantbruksregistret 1968 och 1969. Tidigare redovisades data med mera detaljerad specificering efter kön, ålder och användning. Detta gällde speciellt nötkreatur och svin.

Omräkning av antalet husdjur för perioden 1945—1962

Tidigare redovisade uppgifter om antalet husdjur inom olika områden åren 1945—1967 hade — liksom arealuppgifterna — baserats på totalräkningar under åren 1945—1949 och stickprovsundersökningar åren 1950—1967. Vid stickprovsundersökningarna 1950—1962 hade en uppräknings av totalantalet djur skett till en nivå motsvarande åkerarealen vid den senaste jordbruksräkningen. Metodiken medförde — liksom för arealerna — antagligen i flertalet områden en successivt ökande över-

skattning av djurantalet under åren mellan de år då data från jordbruksräkningarna blev tillgängliga. Omräkningen har därför företagits till en nivå som motsvarar den omräknade (se s 113 totala åkerarealen inom varje naturligt jordbruksområde respektive år t o m 1962. De ursprungliga uppgifterna om antalet djur har sålunda multiplicerats med en faktor, som utgjort kvoten mellan omräknad total åkerareal och tidigare total åkerareal (1954—1956 och 1957—1962 exkl nedlagd resp exkl del av varaktigt obrukad åker) inom respektive område. I de områden, där åkerarealen inte räknats om har de ursprungligen publicerade uppgifterna om antalet husdjur använts.

Resultat

Uppgifter om antalet husdjur vid brukningsenheter med mer än 2 hektar åker redovisas avseende åren 1945—1969 i *tab 91*. För län och produktionsområden ges dock endast medeltal för perioderna 1945/49, 1950/54, 1955/59 och 1960/64. Enligt undersökningen per den 15 september 1969 rörande husdjursinnehavet vid företag utanför det egentliga jordbruket fanns ett betydande antal svin och höns som inte ingår i redovisningen i *tab 91*. I nedanstående tablå ges vissa resultat från denna undersökning. Värdet inom parentes anger antalet besättningar.

Riksområde ¹	Antal svin och höns vid företag utanför jordbruket med minst 250 svin resp 1 000 höns (inkl kycklingar)	
	Svin	Höns o kycklingar
A	34 225 (35)	2 388 913 (129)
B	20 209 (11)	810 645 (77)
C		156 600 (22)
Hela riket	54 434 (46)	3 356 158 (228)

¹ Se bilaga 1.

Uppgifter om antalet husdjur av olika slag inom olika storleksgrupper återfinns avseende 1969 i *tab 92*. På basis av resultaten från jordbruksinventeringen i juni 1968 har antalet *nötkreatursenheter* beräknats länsvis enligt de sedan länge inom jordbruksstatistiken tillämpade grunderna.¹ Motsvarande uppgifter lämnas även för hela riket avseende åren 1964—1968. I *tab 94—97* redovisas uppgifter om ko-, svin-, får- resp hönsbesättningarnas storlek enligt lantbruksregistret 1968 och 1969. Liknande uppgifter har i fråga om ko- och svinbesättningarna erhållits genom jordbruksinventeringarna i juni sedan 1964. Vissa resultat från dessa redovisas i *tab 94*.

Övrig publicering

Uppgifter om antalet husdjur av olika slag enligt jordbruksinventeringarna har t o m 1963 redovisats i Jordbruk och Boskapsskötsel (SOS). Fr o m detta år har resultaten primärt lämnats i Statistiska meddelanden. I denna serie redovisas även motsvarande resultat enligt lantbrukets företagsregister. Uppgifter avseende 1968 och 1969 har lämnats i denna serie nr J 1970:27 resp 33, I nr J 1970:28 och 34 återfinns resultaten för 1968 resp 1969 avseende antalet brukningsenheter med besättningar av olika husdjur fördelade efter besättningsstorlek.

¹ 1 nötkreatursenhet = 1 fullvuxet nötkreatur, 2 ungnöt eller kalvar, 2/3 vuxen häst, 4/3 unghäst eller föl, 4 svin resp 10 får.

Tabell 91 Antal husdjur åren 1945–1969¹

Number of livestock

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område; år	Hästar ²			Nötkreatur				Får och lamm	Svin			Höns och kycklingar		
	Hästar 3 år och däröver	Unghästar och föl	Summa	Kor	Kvigor, tjurar och stutar 1 år och däröver	Kalvar under 1 år	Summa		Suggor och galtar	Övriga svin	Summa	Höns	Kycklingar	Summa
Län														
Stockholms														
1969	..	..	..	20 475	15 619	14 232	50 326	11 872	2 190	25 874	28 064	152 165	42 501	194 666
1968	1 233	518	1 751	21 082	14 996	14 324	50 402	10 599	2 140	27 339	29 479	122 070	42 109	164 179
1967	1 509	441	1 950	22 149	14 613	13 277	50 039	7 594	2 531	26 003	28 534	110 577	35 820	146 397
1966	1 650	579	2 229	24 141	14 676	13 363	52 180	6 399	1 869	22 331	24 200	118 379	22 201	140 580
1965	1 971	730	2 701	25 783	14 910	14 594	55 287	6 198	2 095	19 729	21 824	108 311	33 120	141 431
1960/64	3 206	628	3 834	32 216	18 060	14 022	64 298	3 976	2 095	23 268	25 363	125 770	64 158	189 928
1955/59	5 752	562	6 314	39 431	18 097	12 733	70 261	3 716	2 542	23 457	25 999	..	..	..
1950/54	9 708	1 061	10 769	47 922	17 628	11 924	77 474	9 161	..	..	..	..	..	..
1945/49	13 754	2 559	16 313	55 053	18 759	10 683	84 495	14 576	1 254	17 174	18 428	135 605	59 531	195 136
Uppsala														
1969	..	..	..	23 625	15 717	16 385	55 727	4 693	5 556	33 838	39 394	162 936	87 777	250 713
1968	783	209	992	24 241	14 770	16 454	55 465	4 026	5 687	35 106	40 793	162 024	93 292	255 316
1967	1 041	206	1 247	24 856	13 910	14 561	53 327	2 201	6 357	31 963	38 320	184 093	53 619	237 712
1966	1 215	257	1 472	26 529	14 774	14 457	55 760	2 062	5 867	30 483	36 350	171 219	78 481	249 700
1965	1 356	333	1 689	28 559	14 993	14 870	58 422	1 921	5 749	29 463	35 212	180 403	92 791	273 194
1960/64	2 670	462	3 132	33 758	16 944	13 921	64 623	2 185	5 917	33 931	39 848	191 897	129 472	321 369
1955/59	4 773	353	5 126	37 269	15 970	11 528	64 767	2 791	5 420	35 092	40 512	..	..	..
1950/54	8 144	715	8 859	45 111	16 696	11 400	73 207	5 254	..	..	..	..	..	..
1945/49	12 096	2 458	14 554	51 459	19 108	11 062	81 629	9 049	3 031	18 942	21 973	131 025	67 726	198 751
Södermanlands														
1969	..	..	..	32 262	23 954	23 688	79 904	8 981	4 473	32 821	37 294	108 569	43 001	151 570
1968	932	294	1 226	32 978	23 175	24 140	80 293	7 239	4 373	33 117	37 490	127 342	57 148	184 490
1967	1 065	258	1 323	33 154	22 532	22 208	77 894	7 064	4 722	34 884	39 606	147 181	74 697	221 878
1966	1 471	245	1 716	38 060	24 210	24 041	86 311	7 267	4 203	29 582	33 785	117 353	39 902	157 255
1965	1 881	349	2 230	40 157	23 619	24 430	88 206	4 129	4 240	30 131	34 371	131 106	47 087	178 193
1960/64	3 441	444	3 885	45 122	24 674	20 642	90 438	2 562	4 344	30 798	35 142	153 240	90 679	243 919
1955/59	6 429	371	6 800	50 303	22 828	16 711	89 842	1 814	4 589	31 772	36 361	..	..	..
1950/54	10 850	756	11 606	58 529	21 862	15 697	96 088	5 879	..	..	..	..	..	..
1945/49	15 551	2 509	18 060	65 251	24 932	13 791	103 974	7 564	2 671	18 503	21 174	163 011	67 957	230 968

Östergötlands

1969	..	..	..	45 491	41 255	37 460	124 206	18 081	6 203	45 955	52 158	246 389	295 707	542 096
1968	1 995	483	2 478	46 319	39 627	37 685	123 631	16 707	6 072	49 996	56 068	244 805	395 858	640 663
1967	2 373	486	2 859	49 954	39 414	36 891	126 259	12 996	6 156	45 103	51 259	210 457	278 032	488 489
1966	2 984	358	3 342	52 557	39 747	38 823	131 127	11 314	5 712	43 015	48 727	215 412	297 404	512 816
1965	3 420	487	3 907	53 020	38 832	39 986	131 838	8 033	6 917	51 240	58 157	220 479	178 936	399 415
1960/64	5 929	922	6 851	63 852	43 124	35 820	142 796	8 104	7 396	55 210	62 606	202 752	134 435	337 187
1955/59	10 300	931	11 231	70 260	38 339	27 778	136 377	4 720	8 900	67 442	76 342	..	..	..
1950/54	17 801	1 688	19 489	82 308	36 548	26 206	145 062	6 527	..	..	..	..	..	..
1945/49	26 288	4 474	30 762	93 637	41 625	23 717	158 979	13 639	4 888	37 373	42 261	302 395	133 546	435 941

Jönköpings

1969	..	..	..	52 594	41 662	36 345	130 601	14 141	5 544	33 061	38 605	139 208	110 841	250 049
1968	4 188	419	4 607	54 352	41 296	36 369	132 017	13 426	6 316	39 009	45 325	151 128	126 736	277 864
1967	4 791	420	5 211	56 090	38 248	37 510	131 848	8 580	7 332	37 008	44 340	159 981	81 281	241 262
1966	5 924	705	6 629	57 508	38 369	38 707	134 584	7 114	7 395	36 655	44 050	163 538	64 154	227 692
1965	6 797	1 081	7 878	59 043	37 320	39 611	135 974	9 282	7 378	45 060	52 438	178 522	75 839	254 361
1960/64	9 818	1 448	11 266	68 048	38 826	34 214	141 088	5 346	8 148	47 868	56 016	207 227	73 519	280 746
1955/59	13 749	924	14 673	79 135	34 396	29 340	142 871	3 797	8 264	54 153	62 417	..	..	..
1950/54	17 854	1 045	18 899	86 077	31 436	28 436	145 949	5 353	..	..	..	..	..	..
1945/49	20 616	2 444	23 060	91 861	30 861	21 218	143 940	12 356	4 023	33 985	38 008	295 067	92 358	387 425

Kronobergs

1969	..	..	..	31 560	26 297	22 944	80 801	8 862	5 703	37 678	43 381	168 840	150 863	319 703
1968	3 394	431	3 825	33 048	26 439	23 156	82 643	8 062	5 880	41 490	47 370	190 305	163 797	354 102
1967	3 871	442	4 313	33 348	23 445	23 461	80 254	7 551	6 849	42 238	49 087	176 584	118 481	295 065
1966	4 758	610	5 368	35 215	23 585	22 547	81 347	5 887	6 707	40 881	47 588	216 242	123 515	339 757
1965	5 409	565	5 974	38 086	21 187	23 151	82 424	3 506	7 282	40 564	47 846	237 768	161 871	399 639
1960/64	7 668	1 038	8 706	43 840	23 145	20 931	87 916	3 224	7 825	54 247	62 072	256 872	146 058	402 930
1955/59	10 359	844	11 203	49 280	19 814	17 259	86 353	3 280	8 129	51 933	60 062	..	..	..
1950/54	13 233	971	14 204	53 533	19 003	17 743	90 279	5 880	..	..	..	..	..	..
1945/49	14 070	1 577	15 647	58 588	17 873	12 408	88 869	10 457	4 672	31 970	36 642	308 924	127 574	436 498

Kalmar

1969	..	..	..	51 770	43 460	40 186	135 416	21 187	10 451	90 595	101 046	215 788	154 917	370 705
1968	3 172	364	3 536	51 987	42 977	39 749	134 713	19 572	10 739	86 904	97 643	235 358	128 386	363 744
1967	3 649	428	4 077	54 859	42 008	41 716	138 583	13 188	13 697	81 961	95 658	201 414	72 899	274 313
1966	4 259	611	4 870	56 365	41 490	43 301	141 156	13 912	12 701	79 776	92 477	204 012	82 546	286 558
1965	5 227	777	6 004	57 147	40 302	42 703	140 152	13 012	10 861	76 006	86 867	207 284	85 354	292 638
1960/64	7 794	1 297	9 091	64 510	43 296	39 361	147 167	8 037	11 184	79 797	90 981	216 275	107 331	323 606
1955/59	12 764	1 395	14 159	72 841	38 808	33 235	144 884	7 472	10 666	77 948	88 614	..	..	..
1950/54	19 647	2 767	22 414	77 865	33 606	28 055	139 526	12 158	..	..	..	..	..	..
1945/49	26 337	6 005	32 342	89 959	36 346	23 533	149 838	28 644	4 434	45 269	49 703	282 364	86 935	369 299

Tabell 91 (forts) Antal husdjur åren 1945-1969¹

Område; år	Hästar ²			Nötkreatur				Får och lamm	Svin	Höns och kycklingar				
	Hästar 3 år och däröver	Unghästar och föl	Summa	Kor	Kvigor, tjurar och stutar 1 år och däröver	Kalvar under 1 år	Summa			Suggor och galtar	Övriga svin	Summa	Höns	Kyck- lingar
Gotlands														
1969	..	..	..	17 333	19 411	16 814	53 558	92 552	6 210	44 237	50 447	123 454	207 369	330 823
1968	793	622	1 415	17 957	19 909	17 484	55 350	91 126	6 184	43 352	49 536	146 168	255 903	402 071
1967	848	581	1 429	18 125	19 547	18 647	56 319	84 235	7 825	71 710	49 535	126 390	168 110	294 500
1966	869	478	1 347	19 110	19 032	19 319	57 461	69 485	7 107	41 275	48 382	123 836	55 821	179 657
1965	708	335	1 043	19 620	19 737	18 604	57 961	75 373	6 472	36 291	42 763	127 498	78 311	205 809
1960/64	1 209	361	1 570	21 069	19 287	17 153	57 509	57 621	6 080	40 568	46 648	182 078	98 746	280 824
1955/59	3 204	333	3 537	20 622	13 550	12 007	46 179	39 127	5 153	35 650	40 803	..	..	..
1950/54	7 029	798	7 827	21 107	9 960	7 919	38 986	38 142	..	..	..	..	..	..
1945/49	10 112	2 319	12 431	23 462	9 948	6 505	39 915	39 665	2 479	19 610	22 089	242 488	94 382	336 870
Blekinge														
1969	..	..	..	13 921	13 533	11 402	38 856	4 144	3 532	60 599	64 131	149 538	132 104	281 642
1968	1 240	243	1 483	13 785	13 103	11 077	37 965	3 251	3 260	57 444	60 704	165 086	137 516	302 602
1967	1 506	245	1 751	13 371	12 978	11 382	37 731	4 480	4 099	44 756	48 855	138 026	90 046	228 072
1966	1 857	257	2 114	14 462	13 205	13 074	40 741	4 085	4 369	52 880	57 249	131 659	68 196	199 855
1965	2 390	460	2 850	14 957	13 964	13 770	42 691	1 081	3 430	48 806	52 236	161 333	82 320	243 653
1960/64	3 054	504	3 558	18 419	13 754	11 543	43 716	2 651	3 178	45 700	48 878	163 572	113 805	277 377
1955/59	4 485	433	4 918	22 388	11 067	8 521	41 976	1 808	3 819	37 103	40 922	..	..	..
1950/54	6 176	447	6 623	24 897	9 413	7 306	41 616	2 737	..	..	..	..	..	..
1945/49	8 098	1 187	9 285	29 519	10 462	6 350	46 331	5 973	2 012	16 769	18 781	201 285	111 635	312 920
Kristianstads														
1969	..	..	..	57 010	64 690	51 439	173 139	12 220	40 622	397 257	437 879	510 604	514 864	1 025 468
1968	2 566	1 118	3 684	55 801	65 835	50 454	172 090	11 029	40 126	391 582	431 708	485 948	816 738	1 302 686
1967	2 876	948	3 824	56 812	60 150	54 262	171 224	6 796	45 527	388 546	434 073	548 948	483 683	1 032 631
1966	3 374	1 026	4 400	61 081	60 610	59 544	181 235	6 248	41 260	352 661	393 921	543 378	318 120	861 498
1965	4 066	1 210	5 276	62 217	63 856	57 495	183 568	5 763	41 408	344 687	386 095	571 824	479 716	1 051 540
1960/64	6 836	1 335	8 171	71 353	67 020	56 198	194 571	4 916	37 933	325 958	363 891	564 051	457 934	1 021 985
1955/59	13 223	1 394	14 617	77 704	55 753	41 825	175 282	3 220	34 746	261 391	296 137	..	..	..
1950/54	22 904	2 578	25 482	80 649	44 405	32 411	157 465	6 884	..	..	..	..	..	..
1945/49	30 477	5 208	35 685	87 011	44 350	29 068	160 429	13 358	26 274	161 929	188 203	796 659	508 765	1 305 424

Malmöhus

1969	..	..	..	51 247	62 753	45 584	159 584	6 015	43 563	366 436	409 999	380 231	493 694	873 925
1968	2 800	1 859	4 659	51 999	68 914	46 688	167 601	6 503	43 215	370 592	413 807	425 904	716 862	1 142 766
1967	2 930	2 074	5 004	54 689	65 218	56 276	176 183	5 752	46 325	360 318	406 643	441 157	484 261	925 418
1966	3 468	2 167	5 635	61 166	67 913	62 174	191 253	5 566	42 761	349 168	391 929	503 544	433 605	937 149
1965	3 795	1 849	5 644	63 667	71 066	63 570	198 303	4 608	41 985	337 033	379 018	565 926	444 530	1 010 456
1960/64	5 869	1 794	7 663	78 497	79 135	62 375	220 007	4 164	40 517	321 106	361 623	567 055	682 692	1 249 747
1955/59	12 693	2 095	14 788	87 983	67 666	49 651	205 300	4 183	35 353	287 584	322 937	..	..	..
1950/54	26 222	3 591	29 813	96 753	58 588	41 717	197 058	7 397	..	..	..	..	..	..
1945/49	39 790	7 700	47 490	107 650	62 344	39 554	209 548	12 336	26 553	222 188	248 741	721 224	573 347	1 294 571

Hallands

1969	..	..	..	43 210	37 057	36 025	116 292	7 886	31 316	253 048	284 364	637 244	452 780	1 090 024
1968	1 782	560	2 342	45 051	37 944	36 839	119 834	7 617	32 063	258 180	290 243	650 462	544 177	1 194 639
1967	1 878	529	2 407	49 046	37 216	42 389	128 651	6 206	35 893	241 505	277 398	610 002	416 758	1 026 760
1966	2 564	503	3 067	52 914	37 798	43 607	134 319	6 372	32 065	225 846	257 911	647 875	467 639	1 115 514
1965	2 955	460	3 415	53 045	35 904	41 818	130 767	3 166	31 309	212 161	243 470	692 248	463 085	1 155 333
1960/64	4 891	700	5 591	55 783	35 833	34 972	126 588	1 786	27 448	192 257	219 705	608 413	530 790	1 139 203
1955/59	9 520	762	10 282	56 735	29 792	27 319	113 846	3 935	26 919	159 775	186 694	..	..	..
1950/54	14 984	1 345	16 329	59 652	25 805	22 650	108 107	7 010	..	..	..	..	..	..
1945/49	18 902	3 495	22 397	63 358	24 966	19 115	107 439	12 689	17 462	86 958	104 420	552 615	379 871	932 486

Göteborgs o Bohus

1969	..	..	..	28 188	20 347	19 744	68 279	6 694	3 576	27 729	31, 305	220 026	77 142	297 168
1968	2 235	589	2 824	29 032	19 885	19 932	68 849	6 082	3 593	28 899	32 492	232 238	98 134	330 372
1967	2 699	653	3 352	31 387	19 781	20 650	71 818	8 274	4 748	30 045	34 793	230 729	100 625	331 354
1966	3 001	481	3 482	32 574	18 648	20 753	71 975	9 614	4 884	29 709	34 593	215 656	90 737	306 393
1965	3 587	667	4 254	32 200	17 680	19 454	69 334	4 346	4 613	28 077	32 690	222 390	115 148	337 538
1960/64	5 550	1 120	6 670	38 344	19 261	18 287	75 892	3 180	4 507	32 551	37 058	248 907	143 924	392 831
1955/59	8 593	1 226	9 819	43 860	17 806	16 481	78 147	3 189	5 090	33 579	38 669	..	..	..
1950/54	12 025	1 316	13 341	49 372	16 830	15 679	81 881	7 289	..	..	..	..	..	..
1945/49	14 746	2 604	17 350	52 899	15 875	13 531	82 305	9 636	2 937	22 560	25 497	326 089	150 211	476 300

Älvsborgs

1969	..	..	..	62 388	44 332	42 720	149 440	12 619	11 553	77 121	88 674	276 118	113 072	389 190
1968	5 159	1 244	6 403	64 328	41 937	42 115	148 380	11 818	12 095	80 342	92 437	302 438	185 963	488 401
1967	5 921	1 388	7 309	64 041	38 489	40 768	143 298	7 653	13 730	72 038	85 768	302 726	164 560	467 286
1966	7 207	1 388	8 595	70 329	40 577	42 096	153 002	5 410	12 612	66 333	78 945	339 507	172 507	512 014
1965	8 560	1 569	10 129	75 648	38 736	43 477	157 861	5 555	13 422	76 533	89 955	384 641	195 768	580 409
1960/64	12 264	2 078	14 342	87 029	39 393	38 233	164 655	2 769	14 114	80 347	94 461	437 945	249 325	687 270
1955/59	17 862	2 128	19 990	96 708	33 933	30 315	160 956	4 061	14 184	86 567	100 751	..	..	..
1950/54	24 080	2 925	27 005	107 490	29 600	27 903	164 993	8 160	..	..	..	..	..	..
1945/49	27 679	5 411	33 090	115 091	30 595	23 025	168 711	15 342	8 217	40 550	48 767	434 928	153 864	588 792

Tabell 91 (forts) Antal husdjur åren 1945–1969¹

Område; år	Hästar ²			Nötkreatur			Får och lamm	Svin			Höns och kycklingar			
	Hästar 3 år och däröver	Unghästar och föl	Summa	Kor	Kvigor, tjurar och stutar 1 år och däröver	Kalvar under 1 år		Summa	Suggor och galtar	Övriga svin	Summa	Höns	Kyck- lingar	Summa
Skaraborgs														
1969	..	..	..	70 267	58 408	55 496	184 171	10 794	26 185	180 149	206 334	609 163	361 683	970 846
1968	2 138	777	2 915	73 245	57 967	55 518	186 730	9 066	23 938	182 781	206 719	621 243	585 390	1 206 633
1967	2 501	700	3 201	77 362	57 312	58 801	193 475	8 756	26 256	159 398	185 654	504 334	335 523	839 857
1966	3 212	803	4 015	83 194	59 223	60 937	203 354	8 413	23 807	144 466	168 273	539 808	272 654	812 462
1965	4 142	1 025	5 167	86 455	57 471	65 132	209 058	6 483	25 253	165 913	191 166	574 361	277 551	851 912
1960/64	7 604	1 332	8 936	99 772	61 680	50 431	211 883	3 643	25 788	155 421	181 209	574 010	394 914	968 924
1955/59	14 767	1 660	16 427	108 520	53 108	38 446	200 074	4 776	25 858	166 193	192 051	..	..	..
1950/54	25 788	3 600	29 388	119 616	46 461	33 020	199 097	6 974	..	..	..	..	..	..
1945/49	35 285	8 697	43 982	134 090	47 891	30 096	212 077	13 441	14 917	72 635	87 552	627 393	317 920	945 313
Värmlands														
1969	..	..	..	27 413	14 153	16 036	57 602	17 670	2 654	25 879	28 533	114 296	28 783	143 079
1968	3 290	310	3 600	27 797	13 159	15 682	56 638	15 093	2 536	25 064	27 600	119 059	42 725	161 784
1967	4 010	412	4 422	29 014	11 974	14 819	55 807	9 389	3 024	24 375	27 399	131 205	39 201	170 406
1966	4 406	727	5 133	33 145	12 326	16 859	62 330	10 503	2 464	20 858	23 322	150 936	72 782	223 718
1965	5 277	910	6 187	35 267	12 013	17 346	64 626	9 933	2 996	22 083	25 079	168 359	102 235	270 594
1960/64	7 174	914	8 088	40 299	15 261	17 150	72 710	6 666	3 036	23 706	26 742	177 910	114 082	291 992
1955/59	10 616	706	11 322	51 845	15 280	18 205	85 330	7 515	3 223	22 541	25 764	..	..	..
1950/54	14 473	937	15 410	64 075	14 710	19 227	98 012	9 834	..	..	..	..	..	..
1945/49	17 907	2 381	20 288	72 984	17 164	17 151	107 299	16 776	1 535	16 892	18 427	188 081	53 267	241 348
Örebro														
1969	..	..	..	22 391	15 194	16 337	53 922	8 082	3 102	28 488	31 590	163 934	86 478	250 412
1968	1 542	189	1 731	22 832	14 174	16 489	53 495	7 273	3 224	29 668	32 892	179 608	153 333	332 941
1967	1 573	228	1 801	23 577	13 389	16 375	53 341	7 259	3 333	29 639	32 972	173 814	101 344	275 158
1966	2 133	275	2 408	25 195	14 562	17 675	57 432	4 391	2 617	24 509	27 126	211 795	119 285	331 080
1965	2 525	305	2 830	27 139	14 052	17 706	58 897	4 082	2 381	24 047	26 428	229 067	141 153	370 220
1960/64	4 132	450	4 582	33 303	16 771	15 700	65 774	5 084	2 655	27 661	30 316	200 337	134 739	335 076
1955/59	6 580	390	6 970	40 841	15 938	13 343	70 122	2 453	3 162	29 968	33 130	..	..	..
1950/54	10 589	596	11 185	52 093	16 375	13 620	82 088	3 239	..	..	..	..	..	..
1945/49	14 333	1 536	15 869	60 313	20 478	11 678	92 469	4 596	1 455	17 010	18 465	184 356	61 319	245 675

Västmanlands

1969	..	..	..	21 809	15 228	14 688	51 725	4 283	5 199	36 604	41 803	195 725	100 868	296 593
1968	1 071	246	1 317	22 936	14 753	14 698	52 387	3 275	4 973	36 470	41 443	170 772	154 443	325 215
1967	1 216	356	1 572	24 763	14 469	14 548	53 780	1 792	5 869	34 306	40 175	146 470	79 199	225 669
1966	1 633	297	1 930	27 721	16 466	14 719	58 906	1 220	5 400	32 416	37 816	172 632	58 821	231 453
1965	2 067	296	2 363	29 068	15 736	14 744	59 548	1 442	4 312	26 230	30 542	150 248	77 234	227 482
1960/64	3 147	369	3 516	33 819	17 377	14 262	65 458	776	4 092	25 546	29 638	161 416	88 746	250 162
1955/59	5 326	280	5 606	38 383	15 831	11 202	65 416	491	4 616	28 078	32 694	..	..	..
1950/54	8 448	521	8 969	46 111	15 767	11 085	72 963	2 180	..	..	..	..	..	..
1945/49	12 212	1 795	14 007	52 525	19 154	10 138	81 817	4 045	2 452	15 943	18 395	132 312	57 596	189 908

Kopparbergs

1969	..	..	..	18 767	8 555	11 142	38 464	13 285	992	8 449	9 441	72 808	45 155	117 963
1968	1 936	195	2 131	19 285	8 262	10 916	38 463	14 584	1 036	9 326	10 362	89 136	44 824	133 960
1967	2 477	229	2 706	19 271	7 178	10 166	36 615	7 150	860	7 546	8 406	62 421	34 052	96 473
1966	2 917	222	3 139	20 688	7 812	9 685	38 185	8 442	1 043	7 436	8 479	91 512	43 572	135 084
1965	3 350	304	3 654	21 861	7 315	10 254	39 430	10 953	1 031	7 957	8 988	97 512	77 370	174 882
1960/64	5 380	452	5 832	26 705	7 927	9 459	44 091	7 341	1 195	11 564	12 759	103 324	60 559	163 883
1955/59	8 210	192	8 402	35 859	8 187	8 224	52 270	3 785	1 438	18 297	19 735	..	..	..
1950/54	11 385	278	11 663	46 367	9 062	9 817	65 246	5 867	..	..	..	..	..	..
1945/49	12 749	638	13 387	48 678	9 330	7 682	65 690	11 700	741	11 226	11 967	89 850	45 678	135 528

Gävleborgs

1969	..	..	..	21 121	9 786	12 642	43 549	13 306	918	8 745	9 663	54 779	12 548	67 327
1968	3 431	411	3 842	22 027	9 411	12 688	44 126	14 483	896	8 952	9 848	53 487	22 592	76 079
1967	3 985	443	4 428	22 914	9 288	12 163	44 365	12 995	1 196	6 296	7 492	47 262	8 866	56 128
1966	4 229	378	4 607	25 167	9 040	12 071	46 278	10 744	937	6 837	7 774	49 051	14 077	63 128
1965	4 965	355	5 320	26 243	9 495	12 245	47 983	12 259	957	8 190	9 147	70 616	23 061	93 677
1960/64	7 199	699	7 898	31 559	10 000	12 042	53 601	6 150	799	8 148	8 947	67 390	19 327	86 717
1955/59	8 662	425	9 087	38 798	9 846	10 382	59 026	6 208	675	10 178	10 853	..	..	..
1950/54	11 309	403	11 712	47 326	10 197	10 197	68 482	10 988	..	..	..	..	..	..
1945/49	13 789	1 039	14 828	54 616	11 013	9 236	74 865	20 222	276	13 365	13 641	67 625	26 904	94 529

Västernorrlands

1969	..	..	..	24 659	7 813	13 006	45 478	14 714	879	7 018	7 897	56 274	12 202	68 476
1968	3 660	265	3 925	25 710	7 348	12 942	46 000	15 166	989	7 132	8 121	56 651	19 848	76 499
1967	4 291	303	4 594	27 050	7 031	12 764	46 845	8 951	1 122	4 375	5 497	59 777	19 518	79 295
1966	4 978	539	5 517	30 308	7 005	14 701	52 014	7 062	969	5 460	6 429	66 351	17 392	83 743
1965	5 922	400	6 322	33 073	7 557	14 715	55 345	7 959	890	5 640	6 530	59 874	22 704	82 578
1960/64	7 311	475	7 786	39 978	9 141	14 216	63 335	12 002	898	6 874	7 772	72 152	32 762	104 914
1955/59	10 021	494	10 515	48 890	9 756	14 264	72 910	5 611	750	8 136	8 886	..	..	..
1950/54	11 379	457	11 836	60 038	10 855	15 858	86 751	9 024	..	..	..	..	..	..
1945/49	13 678	1 207	14 885	65 272	10 785	14 563	90 620	20 411	382	10 084	10 466	85 535	39 391	124 926

Tabell 91 (forts) Antal husdjur åren 1945–1969¹

Område; år	Hästar ²			Nötkreatur				Får och lamm	Svin			Höns och kycklingar		
	Hästar 3 år och däröver	Unghästar och föl	Summa	Kor	Kvigor, tjurar och stutar 1 år och däröver	Kalvar under 1 år	Summa		Suggor och galtar	Övriga svin	Summa	Höns	Kyck- lingar	Summa
Jämtlands														
1969	..	..	..	20 894	8 565	11 701	41 160	11 063	291	2 236	2 527	26 989	16 202	43 191
1968	2 886	313	3 199	21 974	7 723	11 725	41 422	11 052	252	2 563	2 815	27 714	18 750	46 464
1967	3 469	386	3 855	22 454	6 895	10 958	40 307	7 989	258	2 211	2 469	21 786	8 705	30 491
1966	4 016	610	4 626	26 251	8 723	13 657	48 631	10 259	269	2 420	2 689	28 387	4 888	33 275
1965	4 877	702	5 579	29 167	8 388	13 401	50 956	8 464	396	3 444	3 840	33 489	19 739	53 228
1960/64	5 617	777	6 394	31 979	8 741	12 092	52 812	3 534	428	4 012	4 440	41 260	19 042	60 302
1955/59	7 321	1 028	8 349	34 875	8 160	10 848	53 883	4 410	670	4 779	5 449	..	..	..
1950/54	9 010	790	9 800	41 362	8 002	11 074	60 438	7 012	..	..	..	..	..	..
1945/49	10 436	1 951	12 387	46 942	8 173	9 974	65 089	19 064	203	5 971	6 174	48 402	12 557	60 959
Västerbottens														
1969	..	..	..	38 379	12 775	24 849	76 003	13 132	2 282	15 512	17 794	60 102	23 166	83 268
1968	2 970	134	3 104	40 667	11 882	25 400	77 949	13 523	2 296	16 502	18 798	67 419	32 758	100 177
1967	3 518	183	3 701	44 848	11 881	26 596	83 325	13 945	2 835	18 100	20 935	57 902	27 309	85 211
1966	4 285	279	4 564	49 179	12 494	30 337	92 010	12 514	2 843	19 616	22 459	57 446	24 145	81 591
1965	4 743	294	5 037	49 660	11 044	28 489	89 193	7 610	2 474	14 149	16 623	68 237	33 583	101 820
1960/64	7 929	556	8 485	61 012	13 135	29 608	103 755	7 684	3 604	22 674	26 278	65 498	41 212	106 710
1955/59	10 510	612	11 122	69 236	12 692	26 469	108 397	6 606	4 196	29 031	33 227	..	..	..
1950/54	13 797	544	14 341	84 229	14 639	29 231	128 099	13 086	..	..	..	..	..	..
1945/49	15 350	1 322	16 672	81 259	12 941	22 586	116 786	33 275	1 771	16 554	18 325	49 786	33 143	82 929
Norrbottens														
1969	..	..	..	19 023	6 243	9 366	34 632	6 129	336	2 466	2 802	37 203	6 285	43 488
1968	1 503	69	1 572	19 910	5 628	9 650	35 188	6 214	373	2 387	2 760	24 873	9 239	34 112
1967	1 993	80	2 073	18 660	4 968	8 532	32 160	5 933	199	956	1 155	23 646	12 031	35 677
1966	2 664	65	2 729	24 014	5 372	9 841	39 227	4 151	208	3 129	3 337	18 128	8 381	26 509
1965	3 131	115	3 246	26 336	5 484	10 504	42 324	5 018	209	2 813	3 022	21 317	6 778	28 095
1960/64	4 948	141	5 089	32 038	6 472	11 079	49 589	7 833	562	3 550	4 112	30 552	21 340	51 892
1955/59	6 828	205	7 033	36 948	6 694	9 836	53 478	5 477	434	4 051	4 485	..	..	..
1950/54	8 205	131	8 336	44 412	7 451	10 951	62 814	13 071	..	..	..	..	..	..
1945/49	9 313	463	9 776	47 650	7 951	9 643	65 244	26 970	471	3 577	4 048	17 334	15 607	32 941

Produktionsomräden

Götalands södra slättbygder

1969	..	..	..	56 961	70 161	56 271	183 393	9 260	60 919	596 753	657 672	846 933	855 163	1 702 096
1968	2 463	1 372	3 835	58 940	75 660	58 311	192 911	9 434	60 035	595 117	655 152	848 029	1 273 294	2 121 323
1967	2 553	1 522	4 075	62 431	74 107	68 390	204 928	6 990	65 519	562 885	628 404	814 781	809 547	1 624 328
1966	3 157	1 663	4 820	72 249	77 784	76 517	226 550	7 598	60 195	539 053	599 248	897 816	726 505	1 624 321
1965	3 221	1 428	4 649	74 607	81 286	76 010	231 903	6 203	58 322	512 570	570 892	894 506	790 880	1 685 386
1960/64	5 180	1 391	6 571	88 794	89 453	75 504	253 751	5 836	52 936	457 685	510 621	783 052	927 970	1 711 022
1955/59	13 805	1 622	15 427	100 957	77 210	59 902	238 069	4 975	47 921	373 347	421 268	..	..	..
1950/54	29 374	3 218	32 592	111 212	66 691	49 272	227 175	8 758	..	..	..	..	..	..
1945/49	45 638	7 940	53 578	125 849	71 744	47 144	244 737	14 714	34 979	254 440	289 419	927 196	770 041	1 697 237

Götalands mellanbygder

1969	..	..	..	91 263	96 794	81 586	269 643	115 092	43 409	414 414	457 823	535 072	553 267	1 088 339
1968	3 393	1 930	5 323	91 074	99 241	80 757	271 072	111 239	42 610	408 087	450 697	598 923	747 469	1 346 392
1967	3 797	1 839	5 636	93 433	93 582	89 651	276 666	98 428	51 390	388 388	439 778	599 226	461 992	1 061 218
1966	4 612	1 864	6 476	99 356	94 219	95 047	288 622	82 650	47 257	374 051	421 308	569 610	288 169	857 779
1965	5 211	1 664	6 875	100 618	96 124	93 522	290 264	86 385	44 077	355 784	399 861	657 116	367 879	1 024 995
1960/64	8 678	2 129	10 807	111 106	98 379	84 036	293 521	65 950	40 502	340 826	381 328	730 466	511 837	1 242 303
1955/59	18 479	2 702	21 181	115 838	79 746	62 630	258 214	45 798	37 082	292 215	329 297	..	..	..
1950/54	33 839	5 323	39 162	120 351	63 625	48 627	232 603	47 840	..	..	..	..	..	..
1945/49	47 064	11 953	59 017	134 693	65 257	42 585	242 535	61 609	23 400	178 888	202 288	973 236	531 892	1 505 128

Götalands norra slättbygder

1969	..	..	..	97 831	81 709	78 283	257 823	19 731	32 787	234 315	267 102	822 100	602 291	1 424 391
1968	3 374	1 545	4 919	101 796	79 931	79 174	260 901	17 266	30 829	242 344	273 173	818 583	928 933	1 747 516
1967	3 890	1 330	5 220	107 438	77 551	81 120	266 109	16 836	33 079	209 566	242 645	697 773	580 327	1 278 100
1966	5 052	1 217	6 269	116 235	81 047	84 800	282 082	13 369	29 698	190 828	220 526	740 119	538 773	1 278 892
1965	6 266	1 511	7 777	119 971	79 551	90 277	289 799	12 197	31 905	215 031	246 936	763 776	452 918	1 216 694
1960/64	10 808	2 001	12 809	140 391	85 315	72 362	298 068	7 689	32 960	206 288	239 428	754 382	530 374	1 284 756
1955/59	20 812	2 464	23 276	152 166	73 847	54 243	280 256	6 322	33 648	222 008	255 656	..	..	..
1950/54	37 173	4 874	42 047	172 636	67 269	48 051	287 956	9 304	..	..	..	..	..	..
1945/49	53 248	12 401	65 649	197 166	73 857	45 227	316 250	20 930	19 850	98 217	118 067	848 592	430 726	1 279 318

Svealands slättbygder

1969	..	..	..	120 758	85 840	85 893	292 491	38 492	21 565	166 777	188 342	805 494	353 331	1 158 825
1968	5 120	1 462	6 582	124 293	82 783	86 491	293 567	33 351	21 371	169 725	191 096	778 499	496 651	1 275 150
1967	5 855	1 452	7 307	128 673	79 685	81 489	289 847	27 197	24 026	163 174	187 200	779 031	344 824	1 123 855
1966	7 554	1 758	9 312	140 857	83 643	84 387	308 887	21 256	21 036	146 695	167 731	799 813	338 146	1 137 959
1965	9 115	2 132	11 247	150 065	82 728	86 921	319 714	19 091	20 485	137 295	157 780	822 138	424 172	1 246 310
1960/64	15 453	2 497	17 950	175 634	94 304	79 234	349 172	14 181	20 269	147 290	167 559	872 982	563 619	1 436 601
1955/59	27 409	2 007	29 416	203 620	88 981	66 073	358 674	12 795	21 497	153 017	174 514	..	..	..
1950/54	46 037	3 832	49 869	244 377	88 041	63 048	395 466	26 668	..	..	..	..	..	..
1945/49	66 787	11 443	78 230	280 773	102 244	57 087	440 104	40 617	11 620	87 121	98 741	752 615	318 203	1 070 818

Tabell 91 (forts) Antal husdjur åren 1945–1969¹

Område; år	Hästar ²			Nötkreatur				Får och lamm	Svin			Höns och kycklingar		
	Hästar 3 år och däröver	Unghästar och föl	Summa	Kor	Kvigor, tjurar och stutar 1 år och däröver	Kalvar under 1 år	Summa		Sugor och galtar	Övriga svin	Summa	Höns	Kycklingar	Summa
Götalands skogsbygder														
1969	..	..	..	263 448	213 953	189 788	667 189	66 910	56 501	363 491	419 992	1 398 756	1 004 089	2 402 845
1968	20 860	3 735	24 595	269 384	210 870	188 716	668 970	62 136	59 282	379 617	438 899	1 510 438	1 141 567	2 652 005
1967	24 116	3 987	28 103	279 609	198 339	193 698	671 646	50 328	67 731	379 803	447 534	1 483 332	876 909	2 360 241
1966	28 963	4 462	33 425	290 662	196 908	198 300	685 870	47 958	63 798	355 107	418 905	1 564 911	842 873	2 407 784
1965	34 206	5 618	39 824	301 831	188 751	198 140	688 722	33 757	65 373	372 569	437 942	1 742 053	982 530	2 724 583
1960/64	50 468	7 939	58 407	347 812	199 323	177 233	724 368	24 970	66 577	417 953	484 530	1 866 987	1 116 878	2 983 865
1955/59	73 792	6 950	80 742	391 455	173 146	146 586	711 187	25 022	66 842	419 305	486 147	..	..	..
1950/54	100 730	9 123	109 853	426 278	154 908	134 299	715 485	46 122	..	..	..	..	..	..
1945/49	118 046	17 611	135 657	457 520	152 164	105 834	715 518	85 071	40 075	252 804	292 879	2 231 899	958 479	3 190 378
Mellersta Sveriges skogsbygder														
1969	..	..	..	60 548	34 019	36 856	131 423	28 942	3 485	29 624	33 109	234 495	119 655	354 150
1968	6 761	582	7 343	61 200	31 285	36 191	128 676	27 727	3 289	31 282	34 571	256 776	148 600	405 376
1967	8 124	915	9 039	63 667	29 211	34 783	127 661	16 570	3 674	29 143	32 817	228 616	129 623	358 239
1966	9 091	990	10 081	71 732	31 997	36 826	140 555	19 776	2 897	23 997	26 894	300 680	143 979	444 659
1965	10 767	1 320	12 087	74 711	31 229	37 567	143 507	17 723	3 196	28 313	31 509	332 446	183 164	515 610
1960/64	15 648	1 650	17 298	88 525	34 438	35 876	158 839	13 843	4 017	34 769	38 786	326 088	153 252	479 340
1955/59	22 070	1 238	23 308	108 357	33 294	32 959	174 610	8 942	4 975	48 428	53 403	..	..	..
1950/54	30 261	1 561	31 822	133 412	33 131	35 471	202 014	13 487	..	..	..	..	..	..
1945/49	36 844	3 709	40 553	147 373	36 611	29 713	213 697	26 028	2 103	34 586	36 689	368 500	125 929	494 429
Nedre Norrland														
1969	..	..	..	63 076	23 984	34 922	121 982	41 264	2 033	18 198	20 231	139 594	52 074	191 668
1968	9 587	1 009	10 596	66 054	22 608	35 038	123 700	42 283	2 150	18 822	20 972	144 903	66 769	211 672
1967	11 256	1 092	12 348	67 674	21 547	33 217	122 438	26 471	2 286	13 025	15 311	130 848	45 095	175 943
1966	12 649	1 484	14 133	76 310	22 558	37 106	135 974	22 365	2 137	15 022	17 159	141 582	39 834	181 416
1965	14 961	1 361	16 322	82 442	22 793	37 435	142 670	25 997	2 004	17 263	19 267	157 041	64 961	222 002
1960/64	19 907	1 891	21 798	99 327	25 859	35 832	161 018	20 615	2 296	21 223	23 519	185 237	81 983	267 220
1955/59	26 667	1 851	28 518	120 974	25 979	34 442	181 395	15 603	2 192	22 886	25 078	..	..	..
1950/54	33 006	1 585	34 591	148 571	27 358	37 961	213 890	26 972	..	..	..	..	..	..
1945/49	38 274	3 836	42 110	162 959	27 579	32 973	223 511	57 579	822	29 548	30 370	207 067	85 814	292 881

Övre Norrland

1969	..	..	..	61 912	20 347	36 632	118 891	22 714	2 631	18 223	20 854	99 939	30 132	130 071
1968	5 141	227	5 368	65 602	18 736	37 496	121 834	23 350	2 690	19 203	21 893	95 087	43 238	138 325
1967	6 399	282	6 681	68 869	17 912	37 372	124 153	23 909	3 038	19 296	22 334	83 275	40 303	123 578
1966	7 996	422	8 418	79 472	19 501	43 305	142 278	23 462	3 051	22 989	26 040	83 125	32 546	115 671
1965	9 374	544	9 918	83 173	18 199	42 197	143 569	18 823	2 698	17 422	20 120	93 737	48 780	142 517
1960/64	14 498	798	15 296	100 715	21 186	43 634	165 535	18 150	4 186	26 728	30 914	100 709	63 678	164 387
1955/59	19 513	909	20 422	115 347	21 108	39 087	175 542	14 988	4 639	33 492	38 131	..	..	..
1950/54	24 620	744	25 364	140 057	23 876	43 159	207 092	29 955	..	..	..	..	..	..
1945/49	27 667	2 086	29 753	142 794	23 468	35 744	202 006	69 236	2 261	21 433	23 694	75 248	50 000	125 248

Hela riket

1969	..	..	..	815 797	626 807	600 231	2 042 835	342 405	223 330	1 841 795	2 065 125	4 882 383	3 570 002	8 452 385
1968	56 699	11 862	68 561	838 343	621 114	602 174	2 061 631	326 786	222 256	1 864 197	2 086 453	5 051 238	4 846 521	9 897 759
1967	65 990	12 419	78 409	871 794	591 934	619 720	2 083 448	266 729	250 743	1 765 280	2 016 023	4 816 882	3 288 620	8 105 502
1966	79 074	13 860	92 934	946 873	607 657	656 288	2 210 818	238 434	230 069	1 667 742	1 897 811	5 097 656	2 950 825	8 048 481
1965	93 121	15 578	108 699	987 418	600 661	662 069	2 250 148	220 176	228 060	1 656 247	1 884 307	5 462 813	3 315 284	8 778 097
1964	112 870	19 880	132 750	1 054 670	607 730	648 810	2 311 210	218 130	221 730	1 643 280	1 865 010	5 658 890	3 956 100	9 614 990
1963	127 960	21 230	149 190	1 131 870	642 810	646 990	2 421 670	183 730	208 270	1 582 340	1 790 610	5 421 230	4 073 480	9 494 710
1962	138 879	20 346	159 225	1 184 679	709 022	610 395	2 504 096	163 024	231 616	1 740 887	1 972 503	5 492 315	4 000 091	9 492 406
1961	154 336	20 076	174 412	1 195 362	652 638	576 996	2 424 996	152 798	234 140	1 707 348	1 941 488	5 614 020	4 026 808	9 640 828
1960	169 157	19 932	189 089	1 194 933	629 099	535 363	2 359 395	138 486	222 948	1 589 958	1 812 906	5 913 062	3 691 476	9 604 538
1959	189 286	19 175	208 461	1 252 773	632 896	558 382	2 444 051	128 226	249 825	1 896 467	2 146 292	5 901 323	4 338 195	10 239 518
1958	205 904	18 280	224 184	1 289 920	586 366	543 113	2 419 399	121 891	238 513	1 742 609	1 981 122	..	..	..
1957	216 021	19 442	235 463	1 286 678	549 554	479 819	2 316 051	126 502	233 642	1 602 477	1 836 119	..	..	..
1956	237 078	20 208	257 286	1 308 125	535 515	436 916	2 280 556	137 744	195 468	1 293 894	1 489 362	..	..	..
1955	264 449	21 606	286 055	1 406 077	562 222	461 374	2 429 673	157 864	176 564	1 288 033	1 464 597	..	..	..
1954	285 637	22 659	308 296	1 424 247	540 239	456 862	2 421 348	183 089	196 652	1 322 388	1 519 040	..	..	..
1953	314 487	25 234	339 721	1 453 880	521 591	469 154	2 444 625	196 189	..	..	..	..	..	..
1952	334 170	30 296	364 466	1 470 351	533 124	428 340	2 431 815	211 721	..	..	..	..	..	..
1951	360 020	34 564	394 584	1 549 796	522 340	473 319	2 545 455	217 743	..	..	..	..	..	..
1950	380 894	38 548	419 442	1 586 199	507 195	471 766	2 565 160	236 803	..	..	..	..	..	..
1949	395 806	40 525	436 331	1 570 700	495 404	391 409	2 457 513	279 735	150 641	1 010 134	1 160 775	6 724 268	3 457 085	10 181 353
1948	421 238	46 023	467 261	1 603 499	516 319	372 455	2 492 273	314 067	137 295	979 917	1 117 212	7 323 343	4 163 292	11 486 635
1947	452 227	66 284	518 511	1 695 831	576 239	378 297	2 650 367	380 591	141 939	964 142	1 106 081	6 656 864	3 168 564	9 825 428
1946	450 144	96 596	546 740	1 699 331	596 380	415 082	2 710 793	435 952	123 310	959 856	1 083 166	6 105 309	3 026 330	9 131 639
1945	448 425	105 466	553 891	1 676 268	580 280	424 300	2 680 848	468 579	122 377	871 129	993 506	5 111 988	2 540 142	7 652 130

¹ Reviderade uppgifter för åren 1945–1968, se texten. — ² Uppgifterna om hästar åren 1945–1968 härrör från jordbruksinventeringen i juni respektive år.

Tabell 92 Antal husdjur inom olika storleksgrupper den 26 juni 1969. Hela riket
Number of livestock in different size groups on June 26th, 1969

Djurslag	Storleksgrupp, hektar åker							Summa
	2,1 – 5,0	5,1 – 10,0	10,1 – 20,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	Över 100,0	
Kor	47 953	135 969	224 427	144 823	131 230	77 890	53 505	815 797
Kvigor, tjurar och stutar 1 år och däröver	21 712	74 231	149 676	112 341	120 105	85 155	63 587	626 807
Kalvar under 1 år	25 158	77 540	145 759	106 286	110 245	79 560	55 683	600 231
Summa nötkreatur	94 823	287 740	519 862	363 450	361 580	242 605	172 775	2 042 835
Tackor och baggar födda 1968 och tidigare	18 361	28 165	31 456	19 726	18 954	16 722	16 617	150 001
Lamm	21 942	35 213	40 909	25 925	24 939	22 310	21 166	192 404
Summa får	40 303	63 378	72 365	45 651	43 893	39 032	37 783	342 405
Suggor och galtar	4 927	21 879	64 626	48 962	45 172	24 483	13 281	223 330
Övriga svin	39 928	129 745	401 684	355 452	406 384	308 308	200 294	1 841 795
Summa svin	44 855	151 624	466 310	404 414	451 556	332 791	213 575	2 065 125
Höns kläckta 1968 och tidigare	432 908	914 071	1 280 369	717 893	706 344	464 845	365 953	4 882 383
Kycklingar	381 360	435 300	764 339	475 600	371 088	493 857	648 458	3 570 002
Summa höns och kyck- lingar	814 268	1 349 371	2 044 708	1 193 493	1 077 432	958 702	1 014 411	8 452 385

Tabell 93 Beräknat antal nötkreatursenheter¹ den 4 juni 1968
Number of units of cattle on June 4th, 1968

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Antal nötkreatursenheter	Område	Antal nötkreatursenheter
<i>Län</i>		Jämtlands	37 420
Stockholms	48 590	Västerbottens	71 990
Uppsala	51 450	Norrbottnens	26 190
Södermanlands	69 570		
Östergötlands	111 640	<i>Produktionsområden</i>	
Jönköpings	117 620	Götalands södra slättbygder	301 980
Kronobergs	77 780	» mellanbygder	327 960
Kalmar	134 060	» norra slättbygder	267 550
Gotlands	61 440	Svealands slättbygder	275 240
Blekinge	43 720	Götalands skogsbygder	652 750
Kristianstads	236 100	Mellersta Sveriges skogsbygder	122 500
Malmöhus	229 820	Nedre Norrland	116 110
Hallands	165 770	Övre Norrland	106 070
Göteborgs o Bohus	67 640		
Älvsborgs	139 330		
Skaraborgs	197 370	<i>Hela riket</i>	
Värmlands	57 570	1968	2 170 160
Örebro	51 830	1967	2 200 130
Västmanlands	51 630	1966	2 292 110
Kopparbergs	35 610	1965	2 343 220
Gävleborgs	42 080	1964	2 429 320
Västernorrlands	43 940		

¹ Definition se s 225.

Tabell 94 Antal nötkreatur vid bruksningsenheter med kobesättningar av olika storlek samt antalet sådana bruksningsenheter den 26 juni 1969

Number of cattle on holdings with cow-stocks of different sizes, and the number of such holdings on June 26th, 1969

Storleksgrupp; område	Utan nötkreatur	Besättningsstorlek, antal kor					
		0	1—3	4—9	10—24	Över 24	Summa
<i>Antal nötkreatur</i>							
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>							
2,1— 5,0	.	9 517	51 799	33 034	473	—	94 823
5,1— 10,0	.	19 682	57 612	194 547	15 715	184	287 740
10,1— 20,0	.	28 915	37 378	258 939	192 750	1 880	519 862
20,1— 30,1	.	23 885	18 522	75 797	237 762	7 484	363 450
30,1— 50,0	.	32 161	17 542	34 689	235 774	41 414	361 580
50,1—100,0	.	34 079	11 384	12 269	88 450	96 423	242 605
Över 100,0	.	20 560	2 567	4 595	11 214	133 839	172 775
<i>Produktionsområden</i>							
Götalands södra slättbygder	.	26 275	14 447	45 193	64 758	32 720	183 393
» mellanbygder	.	20 451	19 243	73 995	115 124	40 830	269 643
» norra slättbygder	.	28 166	23 073	50 625	112 920	43 039	257 823
Svealands slättbygder	.	30 352	13 956	47 435	126 845	73 903	292 491
Götalands skogsbygder	.	44 534	74 422	234 006	260 287	53 940	667 189
Mellersta Sveriges skogsbygder	.	9 999	14 479	38 667	44 805	23 473	131 423
Nedre Norrland	.	5 601	17 857	60 501	30 835	7 188	121 982
Övre Norrland	.	3 421	19 327	63 448	26 564	6 131	118 891
<i>Hela riket</i>							
1969	.	168 799	196 804	613 870	782 138	281 224	2 042 835
1968	.	159 710	212 773	677 352	760 730	251 066	2 061 631
<i>Antal bruksningsenheter</i>							
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>							
2,1— 5,0	15 987	2 145	12 992	4 364	25	—	35 513
5,1— 10,0	11 522	2 707	10 084	18 869	765	3	43 950
10,1— 20,0	7 410	2 498	3 904	18 105	7 908	27	39 852
20,1— 30,0	3 320	1 423	1 288	4 217	8 094	121	18 463
30,1— 50,0	3 335	1 522	911	1 580	6 512	625	14 485
50,1—100,0	2 323	1 090	443	403	1 960	1 216	7 435
Över 100,0	968	342	66	84	172	825	2 457
<i>Produktionsområden</i>							
Götalands södra slättbygder	4 212	1 631	1 461	2 707	1 831	268	12 110
» mellanbygder	2 710	1 172	1 971	4 384	3 223	371	13 831
» norra slättbygder	5 234	1 438	2 429	3 591	3 677	460	16 829
Svealands slättbygder	7 304	1 576	1 679	3 550	4 429	710	19 248
Götalands skogsbygder	6 767	3 662	10 644	17 776	8 281	595	47 725
Mellersta Sveriges skogsbygder	5 692	825	3 016	3 645	1 644	230	15 052
Nedre Norrland	7 350	824	4 204	5 891	1 248	93	19 610
Övre Norrland	5 596	599	4 284	6 078	1 103	90	17 750
<i>Hela riket</i>							
1969	44 865	11 727	29 688	47 622	25 436	2 817	162 155
1968	45 983	11 342	33 263	53 568	25 258	2 488	171 902
1967	47 031	11 132	34 669	59 899	25 349	2 299	180 379
1966	47 309	10 241	38 137	68 961	26 667	2 250	193 565
1965	46 138	9 395	43 083	77 215	26 048	2 090	203 969
1964	44 359	8 524	48 164	85 679	26 752	1 932	215 410

Tabell 95 Antal svin vid brukningsenheter med svinbesättningar av olika storlek samt antalet sådana brukningsenheter den 26 juni 1969

Number of pigs on holdings with stocks of different sizes, and the number of such holdings on June 26th, 1969

Storleksgrupp; område	Besättningsstorlek, antal svin						Summa
	0	1—9	10—24	25—99	100—499	Över 499	
<i>Antal svin</i>							
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>							
2,1— 5,0	.	12 817	9 236	10 494	6 415	5 893	44 855
5,1— 10,0	.	28 311	39 878	62 873	19 091	1 471	151 624
10,1— 20,0	.	30 864	73 925	226 827	119 725	14 969	466 310
20,1— 30,0	.	13 104	35 871	168 953	150 618	35 868	404 414
30,1— 50,0	.	8 209	23 388	139 147	207 993	72 819	451 556
50,1—100,0	.	2 472	7 499	53 248	154 296	115 276	332 791
Över 100,0	.	202	553	7 251	62 657	142 912	213 575
<i>Produktionsområden</i>							
Götalands södra slättbygder	.	5 060	30 226	204 620	280 939	136 827	657 672
» mellanbygder	.	11 745	37 726	149 944	161 956	96 452	457 823
» norra slättbygder	.	8 804	28 344	83 444	84 646	61 864	267 102
Svealands slättbygder	.	10 535	15 818	49 409	63 219	49 361	188 342
Götalands skogsbygder	.	39 904	68 844	162 424	113 841	34 979	419 992
Mellersta Sveriges skogsbygder	.	6 569	3 787	8 902	7 137	6 714	33 109
Nedre Norrland	.	7 899	1 653	4 517	4 973	1 189	20 231
Övre Norrland	.	5 463	3 952	5 533	4 084	1 822	20 854
<i>Hela riket</i>							
1969	.	95 979	190 350	668 793	720 795	389 208	2 065 125
1968	.	113 232	212 353	704 951	684 521	371 396	2 086 453
<i>Antal brukningsenheter</i>							
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>							
2,1— 5,0	28 130	6 468	630	245	36	4	35 513
5,1— 10,0	28 792	10 926	2 617	1 491	122	2	43 950
10,1— 20,0	19 975	9 595	4 623	4 921	719	19	39 852
20,1— 30,0	8 270	3 687	2 223	3 376	867	40	18 463
30,1— 50,0	7 041	2 138	1 451	2 646	1 127	82	14 485
50,1—100,0	4 463	683	467	953	754	115	7 435
Över 100,0	1 860	57	37	125	251	127	2 457
<i>Produktionsområden</i>							
Götalands södra slättbygder	3 655	1 007	1 842	3 966	1 511	129	12 110
» mellanbygder	4 386	3 100	2 333	3 065	848	99	13 831
» norra slättbygder	10 535	2 251	1 781	1 761	440	61	16 829
Svealands slättbygder	13 414	3 438	1 011	1 003	335	47	19 248
Götalands skogsbygder	26 081	12 953	4 450	3 547	653	41	47 725
Mellersta Sveriges skogsbygder	11 356	3 215	247	186	41	7	15 052
Nedre Norrland	14 556	4 811	117	98	26	2	19 610
Övre Norrland	14 548	2 779	267	131	22	3	17 750
<i>Hela riket</i>							
1969	98 531	33 554	12 048	13 757	3 876	389	162 155
1968	99 965	39 667	13 459	14 701	3 734	376	171 902

Tabell 96 Antal tackor och baggar vid brukningsenheter med fårbesättningar av olika storlek samt antalet sådana brukningsenheter den 26 juni 1969

Number of ewes and rams on holdings with stocks of different sizes, and the number of such holdings on June 26th, 1969

Storleksgrupp; område	Besättningsstorlek, antal tackor och baggar						Summa
	0	1—9	10—24	25—49	50—99	Över 99	
<i>Antal tackor och baggar</i>							
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>							
2,1— 5,0	.	7 146	7 628	2 755	832	—	18 361
5,1— 10,0	.	6 660	10 449	7 015	3 411	630	28 165
10,1— 20,0	.	4 618	6 385	8 546	7 233	4 674	31 456
20,1— 30,0	.	2 237	2 490	3 845	5 787	5 367	19 726
30,1— 50,0	.	2 049	2 257	2 877	4 295	7 476	18 954
50,1—100,0	.	1 268	1 610	1 731	2 746	9 367	16 722
Över 100,0	.	615	1 128	1 832	1 480	11 562	16 617
<i>Produktionsområden</i>							
Götalands södra slättbygder	.	1 608	828	702	715	551	4 404
» mellanbygder	.	2 517	5 485	8 890	9 365	23 311	49 568
» norra slättbygder	.	2 237	1 875	1 415	1 721	1 622	8 870
Svealands slättbygder	.	1 902	2 955	3 732	3 606	4 431	16 626
Götalands skogsbygder	.	5 956	7 105	4 950	5 062	6 391	29 464
Mellersta Sveriges skogsbygder	.	2 825	3 787	3 087	2 013	1 346	13 058
Nedre Norrland	.	3 442	6 071	3 997	2 825	1 215	17 550
Övre Norrland	.	4 106	3 841	1 828	477	209	10 461
<i>Hela riket</i>							
1969	.	24 593	31 947	28 601	25 784	39 076	150 001
1968	.	25 701	32 436	27 480	25 133	34 028	144 778
<i>Antal brukningsenheter</i>							
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>							
2,1— 5,0	33 117	1 753	539	90	14	—	35 513
5,1— 10,0	41 273	1 709	695	213	55	5	43 950
10,1— 20,0	37 718	1 317	424	249	109	35	39 852
20,1— 30,0	17 380	689	161	113	86	34	18 463
30,1— 50,0	13 542	591	154	84	64	50	14 485
50,1—100,0	6 848	345	104	51	40	47	7 435
Över 100,0	2 141	136	73	50	22	35	2 457
<i>Produktionsområden</i>							
Götalands södra slättbygder	11 458	562	55	20	11	4	12 110
» mellanbygder	12 293	679	351	265	139	104	13 831
» norra slättbygder	15 958	663	125	43	27	13	16 829
Svealands slättbygder	18 403	468	192	104	51	30	19 248
Götalands skogsbygder	45 290	1 692	478	150	77	38	47 725
Mellersta Sveriges skogsbygder	14 020	644	261	88	31	8	15 052
Nedre Norrland	18 255	768	411	122	46	8	19 610
Övre Norrland	16 342	1 064	277	58	8	1	17 750
<i>Hela riket</i>							
1969	152 019	6 540	2 150	850	390	206	162 155
1968	161 386	6 936	2 203	826	371	180	171 902

Tabell 97 Antal höns vid brukningsenheter med hönsbesättningar av olika storlek samt antalet sådana brukningsenheter den 26 juni 1969

Number of fowls on holdings with stocks of different sizes, and the number of such holdings on June 26th, 1969

Storleksgrupp; område	Besättningsstorlek, antal höns (exkl kycklingar)					
	0	1 - 49	50 - 199	200 - 999	Över 1000	Summa
<i>Antal höns</i>						
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>						
2,1 - 5,0	.	165 960	106 368	81 810	78 770	432 908
5,1 - 10,0	.	282 492	237 508	166 645	227 426	914 071
10,1 - 20,0	.	307 899	341 424	299 428	331 618	1 280 369
20,1 - 30,0	.	141 693	182 985	166 077	227 138	717 893
30,1 - 50,0	.	101 381	143 588	164 890	296 485	706 344
50,1 - 100,0	.	38 660	64 246	90 012	271 927	464 845
Över 100,0	.	6 195	13 099	17 004	329 655	365 953
<i>Produktionsområden</i>						
Götalands södra slättbygder	.	85 609	161 101	192 918	407 305	846 933
» mellanbygder	.	120 201	132 985	103 103	178 783	535 072
» norra slättbygder	.	131 516	183 516	154 437	352 631	822 100
Svealands slättbygder	.	138 360	182 093	180 640	304 401	805 494
Götalands skogsbygder	.	440 160	328 983	253 491	376 122	1 398 756
Mellersta Sveriges skogsbygder	.	73 769	54 358	45 641	60 727	234 495
Nedre Norrland	.	42 259	31 494	30 391	35 450	139 594
Övre Norrland	.	12 406	14 688	25 245	47 600	99 939
<i>Hela riket</i>						
1969	.	1 044 280	1 089 218	985 866	1 763 019	4 882 383
1968	.	1 170 417	1 264 227	1 122 687	1 493 907	5 051 238
<i>Antal brukningsenheter</i>						
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>						
2,1 - 5,0	24 545	9 331	1 371	229	37	35 513
5,1 - 10,0	25 624	14 734	3 033	467	92	43 950
10,1 - 20,0	20 080	14 487	4 330	823	132	39 852
20,1 - 30,0	9 219	6 367	2 317	467	93	18 463
30,1 - 50,0	7 683	4 496	1 757	441	108	14 485
50,1 - 100,0	4 615	1 715	776	236	93	7 435
Över 100,0	1 944	272	148	48	45	2 457
<i>Produktionsområden</i>						
Götalands södra slättbygder	5 634	3 933	1 893	535	115	12 110
» mellanbygder	6 247	5 476	1 770	263	75	13 831
» norra slättbygder	8 344	5 624	2 320	426	115	16 829
Svealands slättbygder	10 217	6 196	2 247	512	76	19 248
Götalands skogsbygder	20 006	22 600	4 271	700	148	47 725
Mellersta Sveriges skogsbygder	10 070	4 140	685	125	32	15 052
Nedre Norrland	16 523	2 605	381	82	19	19 610
Övre Norrland	16 669	828	165	68	20	17 750
<i>Hela riket</i>						
1969	93 710	51 402	13 732	2 711	600	162 155
1968	95 635	56 677	15 935	3 074	581	171 902

8.2. 1966 års allmänna jordbruks-räkning

I ett tidigare avsnitt — se s 36 — har lämnats viss information om uppläggning och genomförande av 1966 års jordbruksräkning. I föreliggande avsnitt redovisas dels vissa frekvens- och genomsnittsuppgifter beträffande

olika slag av husdjur, dels uppgifter om antalet unghöns och kycklingar med fördelning på värpraser och broiler den 15 september 1966.

Resultat

I *tab 98* och *tab 99* redovisas antalet brukningsenheter med olika slag av husdjur samt

Tabell 98 Antal brukningsenheter med husdjur av olika slag den 15 september 1966

Number of holdings with livestock of different kinds

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Hästar	Nötkreatur		Får och lamm	Svin	Höns	Unghöns och kycklingar	Totala antalet brukningsenheter
		Kor	Samtliga nötkreatur					
<i>Län</i>								
Stockholms (och stad)	1 074	2 277	2 508	204	1 447	1 917	918	3 607
Uppsala	888	2 537	2 760	114	2 247	2 018	1 118	3 793
Södermanlands	1 136	2 735	2 995	139	1 822	2 333	1 318	3 963
Östergötlands	2 236	5 052	5 613	463	3 165	4 175	2 515	7 059
Jönköpings	5 153	8 756	9 260	465	5 904	6 623	3 851	10 169
Kronobergs	4 113	6 773	7 296	294	4 881	4 741	2 452	8 219
Kalmar	3 330	6 629	7 068	453	5 433	5 227	3 135	7 911
Gotlands	424	2 829	3 006	1 030	2 876	2 363	1 421	3 632
Blekinge	1 547	2 598	2 868	151	2 358	2 089	1 158	3 329
Kristianstads	2 315	8 398	9 278	564	8 391	6 429	3 909	10 779
Malmöhus	1 598	7 339	8 489	516	8 329	6 721	4 679	11 054
Hallands	2 051	6 471	6 960	385	6 160	5 078	3 241	7 948
Göteborgs o Bohus	2 714	5 362	5 640	308	2 772	4 044	2 512	6 533
Älvsborgs	5 683	11 368	12 118	488	6 868	8 104	4 406	14 408
Skaraborgs	2 435	9 546	10 380	541	6 586	7 599	4 634	13 101
Värmlands	3 692	6 480	6 839	646	4 516	3 893	1 795	10 767
Örebro	1 575	3 232	3 548	171	1 948	2 662	1 375	5 231
Västmanlands	1 301	2 581	2 952	97	2 177	2 082	1 090	4 296
Kopparbergs	2 524	3 675	3 854	439	2 334	1 217	572	5 909
Gävleborgs	3 601	4 394	4 683	560	3 660	1 339	556	7 484
Västernorrlands	4 306	6 530	6 836	478	3 348	1 672	617	9 810
Jämtlands	3 314	4 622	4 860	426	1 787	1 113	507	6 904
Västerbottens	4 177	9 578	9 970	1 095	4 322	1 018	398	12 948
Norrbottnens	2 482	4 620	4 801	517	624	179	81	7 413
<i>Produktionsområden</i>								
Götalands södra slättbygder	1 584	8 406	9 957	642	10 126	7 983	5 514	13 273
» mellanbygder	2 731	12 103	13 033	1 634	11 866	9 532	5 942	15 028
» norra slättbygder	3 460	13 024	14 314	834	8 753	10 669	6 576	18 569
Svealands slättbygder	5 464	13 460	14 857	747	9 717	11 275	6 029	21 236
Götalands skogsbygder	24 376	45 146	48 060	2 388	31 843	33 301	19 048	53 819
Mellersta Sveriges skogsbygder	7 313	11 218	11 946	978	7 240	6 561	3 001	17 772
Nedre Norrland	11 057	15 327	16 085	1 478	9 071	3 940	1 609	24 029
Övre Norrland	7 684	15 698	16 330	1 843	5 339	1 375	539	22 541
Hela riket	63 669	134 382	144 582	10 544	93 955	84 636	48 258	186 267

husdjursbesättningarnas genomsnittliga storlek. Enligt tab 98 fanns nötkreatur vid 78 % av bruksningsenheterna och svin vid 50 %. Som framgår av tab 99 var den genomsnittliga besättningsstorleken för nötkreatur 15 djur och för svin 21 djur.

I tab 99 bör uppmärksammas att ett litet antal extremvärden väsentligt kan påverka

medeltalen. Speciellt är detta fallet beträffande uppgifterna för svin och höns. Sålunda är medelantalet höns högst i Norrbottens län, vilket sammanhänger med att ett fåtal av hönshållarna där hade mycket stora besättningar.

Uppgifter om antalet unghöns och kycklingar med fördelning på värpraser och broiler

Tabell 99 Genomsnittligt antal husdjur per bruksningsenhet den 15 september 1966

Average number of livestock per holding

Avser bruksningsenheter med mer än 2 hektar åker där husdjur av respektive slag förekom
Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land where respectively kind of cattle occurred

Område	Hästar	Nötkreatur		Får och lamm	Svin	Höns	Unghöns och kycklingar
		Kor	Samtliga nötkreatur				
<i>Län</i>							
Stockholms (och stad)	2,2	10,4	21,3	31,2	17,5	46,3	58,1
Uppsala	1,7	10,6	20,6	25,9	17,6	61,9	99,7
Södermanlands	1,7	13,5	28,3	32,8	20,5	45,1	90,5
Östergötlands	1,5	10,3	23,3	24,8	19,0	43,4	139,8
Jönköpings	1,3	6,5	14,1	18,1	7,8	20,2	31,6
Kronobergs	1,3	5,2	11,4	14,7	10,6	34,3	65,7
Kalmar	1,5	8,4	19,3	36,7	17,3	30,1	41,9
Gotlands	3,0	6,6	18,4	66,9	17,8	43,8	157,2
Blekinge	1,4	5,7	13,7	20,2	24,5	70,8	104,3
Kristianstads	1,8	7,1	19,1	13,5	49,1	67,0	153,4
Malmöhus	3,1	8,0	21,7	10,4	47,6	51,0	141,5
Hallands	1,5	7,7	17,9	14,7	43,1	93,5	159,5
Göteborgs o Bohus	1,4	5,8	12,2	13,5	12,2	41,2	51,5
Älvsborgs	1,4	6,2	12,5	14,2	13,5	33,4	43,2
Skaraborgs	1,7	8,5	18,8	10,8	28,4	58,3	107,2
Värmlands	1,4	4,9	8,8	17,2	6,1	29,7	35,0
Örebro	1,5	7,7	16,1	30,7	18,1	53,4	96,5
Västmanlands	1,6	10,4	19,2	21,4	18,0	65,0	87,4
Kopparbergs	1,3	5,7	10,1	24,6	4,6	51,4	84,4
Gävleborgs	1,3	5,7	10,0	21,4	3,1	41,2	52,0
Västernorrlands	1,2	4,7	7,7	23,4	2,7	30,9	39,3
Jämtlands	1,3	5,4	9,0	19,9	2,2	21,0	33,9
Västerbottens	1,1	4,9	8,4	12,0	4,6	51,8	98,1
Norrbottens	1,1	5,0	7,9	12,7	4,3	148,4	174,5
<i>Produktionsområden</i>							
Götalands södra slättbygder	2,7	8,1	21,6	12,4	60,8	77,9	195,5
» mellanbygder	2,2	8,0	21,3	53,0	36,4	53,0	108,6
» norra slättbygder	1,7	8,7	19,1	13,7	28,9	54,8	120,1
Svealands slättbygder	1,8	10,4	20,9	29,6	18,8	54,2	84,3
Götalands skogsbygder	1,4	6,4	14,0	16,6	13,9	37,1	58,8
Mellersta Sveriges skogsbygder	1,3	6,1	11,3	19,9	5,3	33,8	63,5
Nedre Norrland	1,3	5,0	8,4	22,2	2,7	33,8	46,2
Övre Norrland	1,1	4,8	8,1	12,5	4,3	60,2	101,6
Hela riket	1,4	6,9	14,9	23,1	21,4	47,2	92,4

Tabell 100 Antal unghöns och kycklingar den 15 september 1966

Number of pullets and chickens

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Unghöns och kycklingar		Område; storleksgrupp	Unghöns och kycklingar	
	Av värpras Broiler			Av värpras Broiler	
<i>Län</i>			<i>Produktionsområden</i>		
Stockholms (och stad)	52 607	685	Götalands södra slättbygder	613 892	463 870
Uppsala	108 247	3 260	» mellanbygder	360 647	284 512
Södermanlands	88 984	30 357	» norra slättbygder	601 771	187 731
Östergötlands	146 562	204 966	Svealands slättbygder	466 753	41 791
Jönköpings	98 199	23 457	Götalands skogsbygder	956 072	164 502
Kronobergs	123 380	37 660	Mellersta Sveriges skogsbygder	138 406	52 085
Kalmar	109 084	22 157	Nedre Norrland	70 166	4 119
Gotlands	77 617	145 752	Övre Norrland	54 461	282
Blekinge	93 366	27 386			
Kristianstads	351 637	248 030			
Malmöhus	348 897	313 357			
Hallands	433 405	83 406			
Göteborgs o Bohus	128 434	965			
Älvsborgs	186 544	13 648	<i>Storleksgrupper, hektar åker</i>		
Skaraborgs	475 758	20 995	2,1 — 5,0	356 713	118 474
Värmlands	62 035	705	5,1 — 10,0	671 821	97 632
Örebro	116 350	16 310	10,1 — 15,0	508 885	99 383
Västmanlands	94 152	1 076	15,1 — 20,0	368 301	42 137
Kopparbergs	47 703	593	20,1 — 30,0	542 850	147 599
Gävleborgs	26 321	2 576	30,1 — 50,0	374 489	111 489
Västernorrlands	23 039	1 044	50,1 — 100,0	194 269	101 762
Jämtlands	16 852	327	Över 100,0	244 840	480 416
Västerbottens	38 973	70			
Norrbottnens	14 022	110	Hela riket	3 262 168	1 198 892

redovisas i tab 100 för län, produktionsområden och storleksgrupper.

Övrig publicering

I publikationen Jordbruksräkningen 1966 (SOS) redovisas frekvensuppgifter — av den typ som återfinns i tab 98 — med detaljerad uppdelning av husdjuren i kategorier och åldersgrupper inom olika områden ned till kommunblocksnivå.

8.3. Nötkreaturens rasfördelning

I programmet för 1961 års jordbruksräkning ingick bl a en specialundersökning rörande nötkreaturens rasfördelning, baserad på material som insamlades i samband med statistiska centralbyråns ordinarie husdjursräkning i oktober 1961. Med hjälp av oktobermaterialet erhöles skattningar av nötkreaturens relativa fördelning på olika raser. Dessa uppgifter utnyttjades sedan för beräkning av motsvarande fördelning — i absoluta tal — av antalet nötkreatur enligt jordbruksräkningen.

Tabell 101 Antal kor och ungnöt¹ av olika raser år 1961

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Område	Svensk röd och vit boskap (SRB)		Svensk låglandsboskap (SLB)		Svensk kullig boskap (SKB)	
	Kor	Ungnöt	Kor	Ungnöt	Kor	Ungnöt
<i>Län</i>						
Stockholms (och stad)	31 973	28 972	88	740	68	30
Uppsala	33 962	28 249	224	238	7	—
Södermanlands	45 090	41 508	94	228	8	—
Östergötlands	60 698	65 944	1 915	4 311	121	20
Jönköpings	66 967	61 414	1 972	1 706	47	61
Kronobergs	43 834	37 547	725	1 041	—	—
Kalmar	61 399	69 033	659	1 505	—	—
Gotlands	19 537	30 062	140	235	—	—
Blekinge	17 860	19 494	260	1 847	—	—
Kristianstads	24 605	29 629	44 643	79 844	—	—
Malmöhus	8 298	9 441	70 859	128 226	—	—
Hallands	26 352	26 694	28 005	38 622	15	10
Göteborgs o Bohus	36 690	32 806	931	1 012	18	15
Älvsborgs	82 199	63 295	2 471	3 444	403	112
Skaraborgs	90 174	88 891	8 251	11 691	64	19
Värmlands	32 984	23 002	179	1 491	3 233	1 359
Örebro	31 989	27 982	85	179	119	66
Västmanlands	34 138	28 478	128	582	50	61
Kopparbergs	15 870	9 730	184	104	8 749	4 024
Gävleborgs	26 229	17 555	—	—	1 545	715
Västernorrlands	10 822	6 858	—	—	25 324	12 159
Jämtlands	2 973	2 863	—	10	25 739	14 612
Västerbottens	6 371	4 413	332	207	49 911	30 787
Norrbottens	7 636	4 367	127	72	22 184	10 908
<i>Produktionsområden</i>						
Götalands södra slättbygder	13 758	17 200	75 875	143 183	15	10
» mellanbygder	61 980	86 265	45 881	75 240	—	—
» norra slättbygder	127 912	126 232	9 419	15 102	83	64
Svealands slättbygder	175 737	155 496	617	2 803	247	121
Götalands skogsbygder	314 368	287 306	29 292	39 467	245	103
Mellersta Sveriges skogsbygder	75 578	53 568	453	1 142	5 075	2 203
Nedre Norrland	34 668	23 100	276	115	53 426	27 180
Övre Norrland	14 649	9 060	459	283	78 514	45 277
Hela riket	818 650	758 227	162 272	277 335	137 605	74 958

¹ Ungnöt omfattar kvigor, kvigkalvar, ungtjurar och stutar. — ² SJB = Svensk jerseyboskap, SAB = Svensk ayrshireboskap, RB = Dansk röd boskap. — ³ AA = Aberdeen Angus, Hfd = Hereford, Ch = Charolais.

Resultat

En översikt över nötkreaturens rasfördelning 1961 — med särredovisning av kor resp ungnöt — lämnas i *tab 101*. Enligt denna sam-

manställning var 71 % av de kor som redovisats i jordbruksräkningen 1961 av SRB-ras (Svensk röd och vit boskap). Motsvarande andel för ungnöt var 66 %.

Number of cows and young cattle of different breeds

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Övriga mjölkkraser (SJB, SAB, RB) ²		Köttkraser(AA,Hfd,Ch) ³		Korsningsdjur i första generationen		Annan eller okänd ras		Summa	
Kor	Ungnöt	Kor	Ungnöt	Kor	Ungnöt	Kor	Ungnöt	Kor	Ungnöt
180	239	80	103	123	440	155	50	32 667	30 574
14	27	73	145	56	176	338	318	34 674	29 153
284	237	136	210	520	951	85	160	46 217	43 294
554	524	89	266	566	2 088	124	224	64 067	73 377
736	797	3	26	270	735	532	336	70 527	65 075
296	217	81	121	263	513	222	201	45 421	39 640
1 011	763	57	187	425	1 203	414	413	63 965	73 104
181	219	26	61	80	744	151	202	20 115	31 523
390	228	25	32	97	512	—	26	18 632	22 139
778	525	413	592	727	2 076	797	1 296	71 963	113 967
338	414	140	209	379	1 000	205	302	80 219	139 592
766	943	55	100	277	696	386	448	55 856	67 513
601	317	48	123	139	262	35	76	38 462	34 611
455	248	50	130	393	1 647	836	584	86 807	69 460
269	156	101	183	494	1 407	388	284	99 741	102 631
527	291	51	68	569	540	3 127	1 292	40 670	28 043
295	103	73	154	36	180	251	124	32 848	28 788
276	179	3	11	362	603	50	381	35 007	30 295
130	86	60	89	273	484	220	62	25 486	14 579
329	148	—	—	342	156	2 761	990	31 206	19 564
851	559	—	—	909	1 028	1 851	847	39 757	21 451
43	37	—	—	373	507	609	319	29 737	18 348
259	81	—	—	520	722	2 290	1 012	59 683	37 222
12	—	—	—	780	504	942	491	31 681	16 342
627	769	403	616	495	2 138	398	408	91 571	164 324
1 095	911	232	435	558	2 283	640	1 250	110 386	166 384
556	307	189	365	467	2 862	452	349	139 078	145 281
939	800	416	691	1 217	2 401	881	1 019	180 054	163 331
3 725	2 957	247	568	2 233	5 130	2 150	2 182	352 260	337 713
1 020	667	19	48	933	1 277	4 142	1 681	87 220	60 586
1 317	846	58	87	1 722	1 825	4 652	1 886	96 119	55 039
296	81	—	—	1 348	1 258	3 454	1 663	98 720	57 622
9 575	7 338	1 564	2 810	8 973	19 174	16 769	10 438	1 155 408	1 150 280

Övrig publicering

För en närmare beskrivning av den särskilda undersökningen rörande nötkreaturens rasfördelning hänvisas dels till Jordbruksräkning-

en 1961 (SOS), dels till avsnitt 7.1. i föreliggande publikation i vilket metodiken m m i de årliga jordbruksinventeringarna behandlas.

Tabell 102 Antal husdjur den 1 mars, 4 juni, 15 oktober 1968, 3 mars 1969 och 2 mars 1970. Hela riket

Number of livestock on March 1st, June 4th, October 15th, 1968, March 3rd, 1969, and March 2nd, 1970

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Djurslag	Mars 1968	Juni 1968	Oktober 1968	Mars 1969	Mars 1970
Hästar födda 1967 och tidigare ¹	..	56 699	..	..	51 983
Unghästar och föl födda 1968 och senare ¹	..	11 862	..	..	8 669
Summa hästar	..	68 561	..	..	60 652
Tjurar och stutar 1 år och däröver	161 662	168 289	151 964	177 090	174 362
Tjurar, tjurkalvar och stutar under 1 år	264 668	280 908	272 690	280 907	284 465
Kor	852 318	840 598	834 887	839 941	814 697
Därav kor som kalvat en gång	207 907	196 396	202 737	218 101	204 086
» övriga kor	644 411	644 202	632 150	621 840	610 611
Kvigor 1 år och däröver	386 363	415 785	398 446	380 673	366 660
Därav för pålägg	322 155	353 052	338 296	326 120	..
» » slakt	64 208	62 733	60 150	54 553	..
Kvigor och kvigkalvar under 1 år	352 972	359 128	353 404	362 281	364 370
Därav för pålägg	280 889	282 492	292 024	292 815	..
» » slakt	72 083	76 636	61 380	69 466	..
Summa nötkreatur	2 017 983	2 064 708	2 011 391	2 040 892	2 004 554
Får och lamm	..	285 787	..	..	..
Galtar för avel 6 månader och däröver	9 406	10 244	10 059	10 541	11 513
Modersuggor	230 629	232 969	223 670	226 149	226 275
Därav första gången dräktiga	43 335	41 791	39 592	42 843	..
» övriga dräktiga	114 185	109 471	106 870	112 613	..
» digivande samt icke dräktiga	63 431	70 526	68 442	61 611	..
» utslagssuggor	9 678	11 181	8 766	9 082	..
Summa avelssvin	240 035	243 213	233 729	236 690	237 788
Övriga svin	1 798 400	1 800 158	1 828 893	1 707 785	1 852 488
Därav 3 månader och däröver	914 012	836 474	909 515	908 311	958 398
» under 3 månader	884 388	963 684	919 378	799 474	894 090
Summa svin	2 038 435	2 043 371	2 062 622	1 944 475	2 090 276
Höns äldre än $1\frac{1}{2}$ år ²	..	4 957 092	..	..	5 279 150
Därav höns äldre än $1\frac{1}{2}$ år ²	..	1 588 705	..	..	2 155 418
» höns $1\frac{1}{2}$ — $1\frac{1}{2}$ år ²	..	3 368 387	..	..	3 123 732
Kycklingar	..	3 595 955	..	..	2 299 301
Summa höns och kycklingar	..	8 553 047	7 445 864	..	7 578 451

¹ Årtalen avser 1970 års uppgifter. För 1968 gäller motsvarande åldersgränser. — ² Åldersgränserna avser 1970 års uppgifter. 1968 års uppgifter avser höns kläckta 1967 resp 1966 och tidigare.

8.4. Jordbruksinventeringarna

Genom jordbruksinventeringarna erhöles t o m 1968 tre gånger om året uppgifter om bla antalet husdjur av olika slag. Den metodik som användes i dessa undersökningar har beskrivits i ett tidigare avsnitt (se s 112). I samband med övergången till det nya systemet för lantbruksstatistiken slopades 1969 inventeringarna i juni och oktober. Inventeringen i mars behölls men har fr o m 1970 en något modifierad uppläggning både vad gäller innehåll och statistisk metod.

I urvalet för inventeringen i mars 1970 ingick cirka 12 500 brukningsenheter med mer än 2 hektar åker, vilket motsvarade en genomsnittlig urvalsfraktion av 1/14. Bland de större gårdarna uttogs ett relativt större antal än bland de mindre. Brukningsenheter med mer än 200 hektar åker samt vissa större svin- och hönsbesättningar ingick i princip till 100

% i undersökningen. Dessutom inhämtades uppgifter från vissa företag med stora svin- och hönsbesättningar utanför det egentliga jordbruket. Motsvarande uppgifter erhöles också vid en totalundersökning i september 1969 (se s 224). Bortfallet utgjorde 2,3 % av de uttagna brukningsenheter.

Resultat

I *tab 102* redovisas uppgifter om antalet husdjur av olika slag enligt inventeringarna i mars, juni och oktober 1968 samt mars 1969 och 1970. Vid en bedömning av totala antalet svin och höns i landet bör beaktas det betydande antal som finns vid företag utan eller med högst 2 hektar åker, vilket framgår av tablån på nästa sida, där värdet inom parentes anger antalet besättningar.

Tabell 103 Antal tjänstbara galtar och betäckta suggor månadsvis åren 1965–1969. Hela riket
Number of boars and covered sows each month

År	Jan	Febr	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec	Medeltal per år resp summa
<i>Tjänstbara galtar</i>													
1969	8 763	8 776	8 766	8 824	8 714	8 756	8 908	8 740	8 708	8 778	8 841	8 667	8 770
1968	8 425	8 398	8 321	8 211	8 282	8 284	8 406	8 357	8 375	8 461	8 509	8 599	8 386
1967	8 174	8 311	8 346	8 312	8 524	8 498	8 519	8 506	8 427	8 481	8 415	8 524	8 420
1966	7 841	7 870	7 903	7 954	7 802	7 782	7 962	7 932	7 945	8 014	8 089	8 142	7 936
1965	7 358	7 381	7 438	7 493	7 528	7 579	7 595	7 632	7 507	7 711	7 635	7 615	7 539
<i>Betäckta suggor</i>													
1969	38 193	33 953	34 909	35 674	36 269	36 137	36 293	34 923	32 579	34 878	36 715	37 240	427 754
1968	34 397	33 177	33 515	31 996	35 334	33 285	34 756	33 550	31 306	33 582	36 534	37 335	408 767
1967	36 720	34 256	34 441	34 359	36 470	34 683	34 542	35 310	32 908	33 008	35 840	35 915	418 452
1966	33 239	29 528	31 883	31 352	32 438	31 718	31 940	31 875	28 563	31 907	34 975	36 056	385 474
1965	34 381	30 110	30 720	30 413	32 986	32 833	32 158	30 936	26 652	28 600	31 880	33 612	375 281

Riksområde ¹	Antal svin och höns vid företag utanför jordbruket med minst 250 svin resp 1 000 höns (inkl kycklingar)			
	Svin		Höns o kycklingar	
A	43 653 (41)	2 460	942 (128)	
B	16 399 (12)	861	499 (87)	
C		168	880 (29)	
Hela riket	60 052 (53)	3 491	321 (244)	

¹ Se bilaga 1.

Övrig publicering

Resultaten från de årliga jordbruksinventeringarna har fortlöpande redovisats i Statistiska meddelanden. I nr J 1969:16 och 1970:11 återfinns resultaten från marsinventeringen 1969 resp 1970.

8.5. Antalet galtar och betäckta suggor

Statistiska centralbyrån redovisar för varje månad uppgifter om antalet galtar samt antalet under månaden betäckta suggor. Dessa uppgifter har under efterkrigstiden insamlats med stöd av Kungl Maj:ts kungörelse den 24 maj 1934 (nr 240), den 30 december 1953 (nr 758) och den 25 maj 1967 (nr 394). Enligt författningen skall varje innehavare av galt, som utnyttjas för avelsändamål, föra journal med fortlöpande uppgifter om betäckningar samt om försäljning och inköp av galt. Vidare skall galthållaren första dagen efter varje kalendermånads utgång till vederbörande lantbruksnämnd insända kopia av de uppgifter som under månaden införts i betäckningsjournalen. Det åligger sedan varje lantbruksnämnd att kontrollera galthållarnas redovisning samt att upprätta sammandrag för länet och insända detta till statistiska centralbyrån senast 10 dagar efter kalendermå-

Tabell 104 Antal tjänstbara galtar och betäckta suggor åren 1945–1964
Number of boars and covered sows

År	Antal ¹	
	Galtar	Betäckta suggor
1964	7 136	359 989
1963	6 813	334 100
1962	6 987	344 541
1961	6 834	368 798
1960	6 766	346 421
1959	6 606	358 988
1958	6 357	360 109
1957	5 770	367 206
1956	4 875	317 904
1955	4 524	270 175
1954	4 331	298 509
1953	3 149	237 020
1952	3 044	225 958
1951	3 084	206 023
1950	3 163	225 908
1949	3 060	224 595
1948	2 762	202 596
1947	2 657	195 122
1946	2 612	178 266
1945	2 580	184 294

¹ Exkl Norrland t o m januari 1954.

nadens utgång. De arbetsuppgifter som ålades lantbruksnämnderna 1967 i samband med omorganisation av dessa utfördes under åren 1954–1966 av hushållningssällskapen och dessförinnan av landsfiskalerna m fl.

Resultat

Uppgifter om antalet tjänstbara galtar resp antalet betäckta suggor åren 1965–1969 redovisas månadsvis i *tab 103*. I *tab 104* lämnas i sammandrag motsvarande uppgifter för tidigare år fr o m 1945.

Övrig publicering

Uppgifter för län och hela riket redovisas månadsvis i Statistiska meddelanden, grupp J, omkring 14 dagar efter utgången av respektive rapportmånad. En sammanfattande redovisning ges dessutom i tabellavdelningen i Jordbruksekonomiska Meddelanden.

8.6. Mjölkboskapskontrollen

Under lantbruksstyrelsens ledning har sedan början av 1930-talet enligt Kungl Maj:ts kungörelse den 28 juli 1932 (nr 374) anordnats kontroll av avelsbesättningar av vissa nötboskapsraser med avseende bl a på avkastningen.

I samband med lantbruksnämndernas omorganisation överfördes den 1 juli 1967 ansvaret på riksplanet för kokontrollverksamheten från lantbruksstyrelsen till Svensk Husdjursskötsel, Hållsta. Lantbruksstyrelsen har dock, som framgår av Kungl Maj:ts kungörelse den 25 maj 1967 (nr 396), även därefter överinseende över kontrollverksamheten.

Kontrollens genomförande

För ledning av kontrollverksamheten har inom Svensk Husdjursskötsel tillsatts en särskild kontrollnämnd. Lokalt bedrivs kontrollen av kontrollföreningar (husdjursföreningar). Själva kontrollarbetet utförs av hos dessa föreningar anställda kontrollassistenter.

För att kontrollresultaten skall tillerkännas officiellt vitsord erfordras att kontrollföreningsmedlem elva till tolv gånger om året med regelbundna mellanrum ombesörjer mjölmängdsbestämning och uttagning av mjölkprov för fetthaltsundersökning samt att förlängd kontroll sker genom besök av kontrollassistent enligt särskilda regler. Före kontrollåret 1963/64 förekom den officiella kontrollen i två former nämligen som sk A- resp B-kontroll. Den förra innebar att kontrollassistenter verkställde bestämning av mjölmängd och fetthalt samt övrigt kontrollarbete under ett dygn tolv gånger om året. B-kontrollen motsvarade i princip den nuvarande kontrollformen.

Vid sidan av den officiella kontrollen utförs sk enskild kontroll. Denna skiljer sig från den förra därigenom att förlängd kontroll ej förekommer.

Bearbetningen av primäruppgifterna från

mjölkboskapskontrollen sker centralt vid föreningen Svensk Husdjursskötsels datacentral (Lantbruksdata AB). Närmare föreskrifter om övervakningen av kontrollverksamheten återfinns i cirkulär 1968:2 från lantbruksstyrelsen. För kontrollens tekniska utförande finns bestämmelser i Svensk Husdjursskötsels Kontrollnämnds regler av den 1 juli 1967, den 29 augusti 1968 och den 15 oktober 1969.

Resultat

Tab 105 innehåller länsvis för kontrollåret 1968/69 samt för hela riket fr o m 1944/45 upplysningar dels om medelavkastning m m i officiell kontroll, dels för olika raser om antalet kontrollerade kor, medelavkastning m m.

Vid bedömningen av resultaten bör beaktas att dessa ej ger genomsnittsvärden för det totala koantalet. Detta beror bl a på att de i kontrollen deltagande besättningarna ej kan anses vara representativa för den totala stammen. Sålunda är exempelvis besättningar vid små brukningsenheter anslutna till kontrollen i väsentligt mindre utsträckning än besättningar vid de större. Vidare torde man kunna räkna med att medelavkastningen inom en och samma storleksgrupp av jordbruk är större vid de brukningsenheter som deltar i kontrollen än vid de som står utanför.

I *tab 106* redovisas för kontrollåret 1968/69 länsvis samt för åren fr o m 1944/45 för hela riket uppgifter om verksamhetens totala omfattning (med fördelning på de båda kontrollformerna). Det framgår bl a att cirka 370 300 kor omfattats av kontrollen under året, dvs 46 % av samtliga kor vid brukningsenheter med mer än 2 hektar åker (enligt lantbruksregistret 1968, se närmare *tab 91*).

Övrig publicering

Utförligare resultat från mjölkboskapskontrollen 1968/69 har redovisats i meddelande nr 38 i Svensk Husdjursskötsels publikationsserie. Motsvarande uppgifter t o m kontrollåret 1965/66 återfinns i meddelanden från lantbruksstyrelsen.

Tabell 105 Resultat från den officiella mjölkboskapskontrollen år 1968/69

Results of the milk recording

Område	SRB ¹			SLB ²			SKB ³			SJB ⁴			SAB ⁵			RB ⁶			Samtliga kontrollerade kor	
	Antal kor	Mjölkk-avkastning, kg per ko	Fett-avkastning, procent	Antal kor	Mjölkk-avkastning, kg per ko	Fett-avkastning, procent	Antal kor	Mjölkk-avkastning, kg per ko	Fett-avkastning, procent	Antal kor	Mjölkk-avkastning, kg per ko	Fett-avkastning, procent	Antal kor	Mjölkk-avkastning, kg per ko	Fett-avkastning, procent	Antal kor	Mjölkk-avkastning, kg per ko	Fett-avkastning, procent		
Län																				
Stockholms	10 003	5 107	4,1	113	5 374	4,0	—	.	.	29	3 688	5,7	6	5 586	4,3	8	6 077	4,1	5 105	4,2
Uppsala	12 165	5 114	4,1	111	5 714	4,0	5	4 452	4,2	29	3 930	5,8	5	4 024	4,1	24	4 861	4,1	5 117	4,1
Södermanlands	23 162	5 277	4,1	202	5 366	4,0	—	.	.	311	4 042	5,6	23	5 133	4,3	108	5 478	4,1	5 250	4,1
Östergötlands	28 189	5 064	4,2	1 382	5 569	3,9	—	.	.	554	3 704	5,9	1	5 207	4,3	62	5 470	4,2	5 063	4,2
Jönköpings	12 858	4 819	4,2	535	5 153	4,0	—	.	.	266	3 675	5,8	—	.	.	—	.	.	4 812	4,2
Kronobergs	7 603	4 947	4,2	232	5 261	4,0	—	.	.	36	3 678	5,7	79	5 002	4,2	4	5 330	3,9	4 945	4,2
Kalmar	20 967	5 071	4,2	665	5 194	4,0	—	.	.	471	3 849	5,8	16	5 649	4,5	609	5 323	4,3	5 056	4,2
Gotlands	4 576	4 836	4,2	572	5 442	4,1	—	.	.	98	3 773	5,9	2	3 232	4,3	2 631	5 192	4,2	4 992	4,2
Blekinge	2 875	4 842	4,1	174	5 225	3,9	—	.	.	11	3 446	5,8	33	4 612	4,2	12	4 987	4,2	4 849	4,1
Kristianstads	4 604	5 003	4,2	16 609	5 561	4,0	3	3 890	4,3	225	3 545	6,1	57	5 269	4,5	6	5 256	4,5	5 411	4,1
Malmöhus	1 495	5 047	4,2	26 118	5 654	4,0	—	.	.	23	3 559	5,6	79	4 854	4,5	80	5 811	4,2	5 614	4,0
Hallands	6 425	5 324	4,2	16 506	5 795	4,1	1	5 397	3,5	40	3 814	5,8	656	5 286	4,3	—	.	.	5 634	4,1
Göteborgs o Bohus	6 997	4 953	4,1	609	5 215	4,0	2	3 270	4,2	73	3 796	5,6	18	4 497	4,3	4	4 821	3,9	4 963	4,1
Älvsborgs	16 556	4 966	4,2	2 722	5 328	4,1	1	4 775	3,9	171	3 767	5,7	399	5 025	4,2	3	5 810	4,5	5 012	4,1
Skaraborgs	26 889	5 083	4,1	5 961	5 493	4,0	—	.	.	205	3 668	5,9	68	5 347	4,4	33	5 510	4,3	5 153	4,1
Värmlands	8 544	4 925	4,1	472	5 254	4,0	60	4 026	4,2	50	3 412	5,9	16	5 410	4,3	12	5 290	4,3	4 934	4,1
Örebro	11 583	5 071	4,2	385	5 510	4,0	1	5 475	5,7	184	3 891	5,9	1	5 628	4,5	—	.	.	5 070	4,2
Västmanlands	9 771	5 047	4,1	192	5 423	4,0	—	.	.	235	3 801	5,7	61	4 910	4,2	75	5 388	4,2	5 008	4,2
Kopparbergs	6 514	5 057	4,2	250	5 317	4,1	444	3 851	4,4	90	3 679	5,9	11	4 743	4,4	2	6 321	4,4	4 971	4,3
Gävleborgs	9 801	4 916	4,2	233	5 713	3,8	29	3 930	4,3	121	3 769	5,7	20	5 360	4,3	2	5 384	4,2	4 922	4,2
Västernorrlands	4 112	4 555	4,1	501	5 087	4,0	1 782	3 713	4,4	827	3 629	5,8	510	4 680	4,3	3	3 943	4,1	4 319	4,3
Jämtlands	2 083	4 713	4,2	888	5 342	4,0	4 763	3 906	4,4	934	3 722	5,8	405	4 632	4,4	3	2 947	4,1	4 265	4,4
Västerbottens	2 109	4 634	4,2	1 181	5 403	4,0	4 270	3 856	4,5	758	3 624	6,0	636	4 556	4,5	1	4 586	3,6	4 279	4,5
Norrbottnens	3 342	4 744	4,2	796	5 318	4,0	1 182	3 763	4,3	57	4 021	5,9	278	4 794	4,3	20	5 365	4,4	4 616	4,2

Hela riket

1968/69	243 223	5 032	4,2	77 409	5 604	4,0	12 543	3 847	4,4	5 798	3 723	5,8	3 380	4 872	4,4	3 702	5 246	4,2	5 088	4,2
1967/68	240 263	5 074	4,2	71 512	5 640	4,0	14 330	3 812	4,4	5 421	3 731	5,8	2 985	4 878	4,4	3 034	5 281	4,2	5 110	4,2
1966/67	242 093	4 954	4,1	69 953	5 493	4,0	16 208	3 772	4,4	5 004	3 662	5,9	2 664	4 706	4,3	2 638	5 178	4,2	4 980	4,2
1965/66	235 748	4 891	4,1	71 263	5 460	4,0	18 145	3 751	4,4	4 458	3 627	6,0	2 072	4 756	4,4	172	5 180	4,2	4 926	4,2
1964/65	227 567	4 833	4,1	66 521	5 407	4,0	17 626	3 698	4,4	3 630	3 606	6,0	1 305	4 716	4,4	94	5 336	4,4	4 870	4,2
1963/64	215 531	4 628	4,2	61 977	5 163	4,0	17 171	3 615	4,4	3 049	3 455	6,0	809	4 597	4,4	83	4 876	4,4	4 667	4,2
1962/63	210 598	4 535	4,1	64 205	5 029	4,0	13 203	3 453	4,4	1 077	3 655	6,4	—	—	—	—	—	—	4 565	4,1
1961/62	196 268	4 508	4,2	64 374	5 114	4,0	13 933	3 408	4,4	1 067	3 601	6,0	—	—	—	—	—	—	4 571	4,1
1960/61	192 349	4 294	4,1	64 520	5 041	4,0	14 060	3 266	4,3	977	3 397	6,0	—	—	—	—	—	—	4 395	4,1
1959/60	190 468	4 297	4,1	64 363	5 019	4,0	14 173	3 356	4,4	839	3 435	5,9	—	—	—	—	—	—	4 398	4,1
1958/59	198 947	4 078	4,1	65 235	4 839	3,9	14 676	3 257	4,4	906	3 374	5,8	—	—	—	—	—	—	4 197	4,1
1957/58	209 862	4 101	4,1	68 156	4 829	4,0	15 723	3 046	4,3	1 006	3 444	6,0	—	—	—	—	—	—	4 198	4,1
1956/57	213 577	4 071	4,0	67 233	4 802	3,9	16 113	3 152	4,3	1 119	3 411	6,0	—	—	—	—	—	—	4 166	4,1
1955/56	217 777	3 918	4,1	67 681	4 661	3,9	16 690	3 083	4,3	995	3 364	6,0	—	—	—	—	—	—	4 026	4,0
1954/55	234 510	3 860	4,1	70 379	4 541	3,8	18 631	2 830	4,3	949	3 261	5,9	—	—	—	—	—	—	3 937	4,0
1953/54	236 445	3 886	4,0	71 142	4 613	3,8	20 077	2 956	4,3	676	3 208	5,9	—	—	—	—	—	—	3 978	4,0
1952/53	236 372	3 963	4,0	68 525	4 627	3,8	21 419	2 940	4,3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4 028	4,0
1951/52	244 986	3 922	4,0	69 569	4 543	3,8	25 781	2 905	4,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3 962	4,0
1950/51	257 827	3 938	4,0	74 571	4 536	3,7	31 897	2 954	4,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3 962	4,0
1949/50	254 286	3 983	4,0	74 481	4 576	3,7	31 895	2 997	4,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4 011	3,9
1948/49	250 332	3 747	3,9	72 385	4 410	3,7	33 548	2 874	4,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3 790	3,9
1947/48	244 015	3 572	3,9	72 811	4 194	3,6	31 804	2 762	4,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3 614	3,8
1946/47	251 164	3 580	4,0	78 663	4 148	3,6	31 122	2 750	4,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3 617	3,9
1945/46	240 258	3 616	4,0	81 674	4 298	3,6	27 032	2 701	4,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3 684	3,9
1944/45	217 955	3 481	3,9	80 281	4 256	3,6	19 284	2 647	4,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3 605	3,8

¹ SRB = Svensk röd och vit boskap. Hit har t o m 1961/62 förts uppgifter för ett fåtal besättningar av SAB. — ² SLB = Svensk låglandsboskap. — ³ SKB = Svensk kullig boskap. — ⁴ SJB = Svensk jerseyboskap. Fr o m 1963/64 redovisas enskilda kors rastillhörighet, före detta år besättningarnas rastillhörighet, varför resultaten före och efter 1963/64 ej är jämförbara. — ⁵ SAB = Svensk ayrshireboskap. — ⁶ RB = Dansk röd boskap.

Tabell 106 Antal mjölkboskapsbesättningar och kor i officiell resp enskild kontrollkontrollåret¹ 1968/69

Number of stocks and cows in public or private milk recording

Område	Officiell kontroll ²		Enskild kontroll		Summa		
	Antal besättningar	Antal kor	Antal besättningar	Antal kor	Antal besättningar	Antal kor	Andel av samtliga kor ³ , procent
<i>Län</i>							
Stockholms	551	10 389	20	212	571	10 601	52
Uppsala	702	12 463	—	—	702	12 463	53
Södermanlands	1 297	25 268	—	—	1 297	25 268	78
Östergötlands	1 817	31 293	—	—	1 817	31 293	69
Jönköpings	1 116	14 273	34	584	1 150	14 857	28
Kronobergs	762	8 809	—	—	762	8 809	28
Kalmar	1 499	23 724	35	383	1 534	24 107	47
Gotlands	753	8 150	—	—	753	8 150	47
Blekinge	209	3 298	—	—	209	3 298	24
Kristianstads	1 654	22 051	—	—	1 654	22 051	39
Malmöhus	2 140	28 082	—	—	2 140	28 082	55
Hallands	1 860	25 144	359	2 867	2 219	28 011	65
Göteborgs o Bohus	628	7 945	—	—	628	7 945	28
Älvsborgs	1 776	22 418	24	221	1 800	22 639	36
Skaraborgs	2 119	34 254	1	10	2 120	34 264	49
Värmlands	619	9 484	30	248	649	9 732	36
Örebro	819	12 671	20	213	839	12 884	58
Västmanlands	729	11 975	—	—	729	11 975	55
Kopparbergs	635	7 739	—	—	635	7 739	41
Gävleborgs	1 067	10 530	10	94	1 077	10 624	50
Västernorrlands	1 091	9 047	—	—	1 091	9 047	37
Jämtlands	1 112	10 459	—	—	1 112	10 459	50
Västerbottens	1 052	9 492	54	407	1 106	9 899	26
Norrbottnens	508	6 086	—	—	508	6 086	32
<i>Hela riket</i>							
1968/69	26 515	365 044	587	5 239	27 102	370 283	44
1967/68	26 789	353 175	990	8 290	27 779	361 465	43
1966/67	27 810	352 392	1 684	13 694	29 494	366 086	42
1965/66	27 310	346 094	2 462	21 246	29 772	367 340	39
1964/65	26 535	328 466	2 994	25 151	29 529	353 617	36
1963/64	25 042	308 501	3 912	32 178	28 954	340 679	32
1962/63	23 858	296 887	6 563	56 073	30 421	352 960	31
1961/62	23 178	290 760	7 993	67 180	31 171	357 940	30
1960/61	23 378	286 092	8 642	68 536	32 020	354 628	30
1959/60	23 724	283 330	8 908	67 836	32 632	351 166	29
1958/59	24 509	290 694	9 257	69 548	33 766	360 242	29
1957/58	25 575	304 528	9 719	72 847	35 294	377 375	29
1956/57	25 961	304 364	9 822	71 596	35 783	375 960	29
1955/56	26 719	309 498	10 372	72 251	37 091	381 749	29
1954/55	27 604	330 783	10 777	78 219	38 381	409 002	29
1953/54	27 924	334 252	10 718	77 103	38 642	411 355	29
1952/53	28 057	332 996	10 566	75 270	38 623	408 266	28
1951/52	29 437	347 680	10 802	75 026	40 239	422 706	29
1950/51	30 741	373 874	11 378	80 091	42 119	453 965	29
1949/50	29 611	369 056	11 278	78 470	40 889	447 526	28
1948/49	29 293	366 011	10 739	73 473	40 032	439 484	28
1947/48	28 595	360 005	10 937	73 940	39 532	433 945	27
1946/47	28 334	374 363	11 307	77 329	39 641	451 692	27
1945/46	26 951	366 231	11 202	75 236	38 153	441 467	26
1944/45	23 588	334 942	10 415	68 309	34 003	403 251	24

¹ Avser perioden oktober—september. — ² Avser besättningar som deltagit hela kontrollåret. — ³ Vid brukningsenheter med mer än 2 hektar åker i juni respektive kontrollår.

8.7. Mjölkproduktionen och dess användning

Efter framställning från statens jordbruksnämnd inhämtade statistiska centralbyrån vid jordbruksinventeringen i mars 1968 uppgifter om mjölkproduktionen och dess användning under 1967. Undersökningar med samma syfte hade tidigare genomförts för åren 1937/38 och 1949 samt därefter vart tredje år.

För en utförlig beskrivning av jordbruksinventeringarnas uppläggning hänvisas till ett tidigare avsnitt — se s 112. Uppgifterna om mjölkproduktionen inhämtades genom tilllägsfrågor på inventeringsblanketterna. I urvalet för inventeringen i mars 1968 ingick cirka 12 500 brukningsenheter med mer än 2 hektar åker, vilket motsvarade en urvalsfraktion av 1/14 i genomsnitt för hela riket. Undersökningen 1964 utfördes på ett ungefär lika stort urval medan de tidigare undersökningarna byggde på nästan dubbelt så stort urval av brukningsenheter.

Undersökningens innehåll

I uppgiftsblanketten skulle den under kalenderåret 1967 producerade mjölken särredovisas på följande poster.

Levererad till mejeri

Försåld till arbetare och övriga anställda vid brukningsenheten

Försåld till andra

Förbrukad i hushållet samt utlämnad som födoråd (undantag)

Använd till beredning av lantsmör och lantost

Använd till utfodring (ej skummjölk)

Resultat

Uppgifter om den totala mjölkproduktionens storlek samt om produktionens användning åren 1949—1967 redovisas i *tab 107*. *Tab 108* och *tab 109* innehåller specificerade data för storleksgrupper (avser 1967) resp produktionsområden (avser samma år som *tab 107*). Beträffande brukningsenheter med högst 2 hektar åker, vilka inte omfattades av undersökningen, gjordes uppskattningar på grundval av förhållandena i den närmast högre storleksgruppen (2—5 hektar åker). Samtidigt reviderades beräkningarna rörande mjölkproduktionen vid brukningsenheter med högst 2 hektar åker för tidigare år.

Enligt *tab 107* levererades till mejerierna under 1967 sammanlagt cirka 2 978 milj kilogram mjölk, vilket är omkring 76 milj kilogram mindre än den kvantitet som redovisats i mejeriorganisationens egen löpande statistik (se *tab 110*).

Övrig publicering

Resultaten av undersökningen för 1967 har redovisats i *Jordbruksekonomiska Meddelanden* 1969:1. I samma serie nr 1953:9, 1956:12, 1960:1, 1964:2 och 1968:2 har de tidigare undersökningarna redovisats.

Tabell 107 Totala mjölkproduktionen och dess användning i milj kilogram åren 1949–1967. Hela riket
Total production of milk and its uses

År	Total produktion	Användning					
		Leveranser till mejeri	Försäljning till arbetare och övriga anställda	Övrig försälj- ning	Förbrukning i hushållet m m	Produktion av lantsmör och ost	Utfodring
1967	3 235	2 978	5	26	106	2	118
1964	3 610	3 242	8	46	151	5	158
1961	3 717	3 289	16	55	187	9	161
1958	3 930	3 375	21	74	243	16	201
1955	4 015	3 405	26	94	285	18	187
1952 ¹	4 358	3 611	38	119	358	40	192
1949 ^{1 2}	4 500	3 579	50	144	455	66	206

¹ För brukningsenheter i Jämtlands fjällbygd samt Västerbottens och Norrbottens inland har uppgifterna beräknats. — ² Ej reviderade tal, se texten.

Tabell 108 Mjölkproduktionen och dess användning i milj kilogram inom olika storleksgrupper år 1967. Hela riket
Production of milk and its uses in different size groups of holdings

Användning	Storleksgrupp, hektar åker							Summa
	2,1 – 5,0	5,1 – 10,0	10,1 – 20,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	Över 100,0	
Leveranser till mejeri	148	501	862	499	449	271	233	2 963
Försäljning till arbetare och övriga anställda	..	..	..	..	1	1	3	5
Övrig försäljning	3	5	7	3	3	2	2	25
Förbrukning i hushållet m m	17	29	30	13	10	3	1	103
Produktion av lantsmör och ost	1	1	..	..	..	..	..	2
Utfodring	12	24	33	19	14	7	7	116
Summa	181	560	932	534	477	284	246	3 214

Tabell 109 Mjölkproduktionens storlek inom produktionsområden åren 1949–1967. Milj kilogram
Milk production by production areas

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker
Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Produktionsområde	1949	1952	1955	1958	1961	1964	1967
Götalands södra slättbygder	443	418	400	401	377	327	277
» mellanbygder	408	394	407	399	399	379	376
» norra slättbygder	542	529	497	472	470	479	427
Svealands slättbygder	814	753	644	640	601	586	502
Götalands skogsbygder	1 153	1 158	1 116	1 151	1 073	1 056	1 004
Mellersta Sveriges skogsbygder	345	344	297	287	255	257	229
Nedre Norrland	} 591	602	285	256	248	248	194
Övre Norrland			251	244	250	247	205
Hela riket	4 296 ¹	4 198 ¹	3 897	3 850	3 673	3 579	3 214

¹ Se not I till tab 107.

Tabell 110 Antal mejerier och mejerileverantörer, vid mejerier invägd mjölk, mejerimjölkens medelfetthalt, användning av invägd mjölk samt pris på mejerimjölk åren¹ 1944/45–1968/69 och 1965–1969

Number of dairies and suppliers to dairies, weight of delivered milk, average fat content of dairy milk, uses of dairy milk and the price of dairy milk

År	Antal mejerier ²	Antal mejerileverantörer ³	Invägd mjölk, ton	Medelfetthalt, procent	Användning av invägd mjölk, ton			Pris för mejerimjölk ⁵ , öre per kilogram
					Till produktberedning	Till konsumtionsmjölk ⁴	Till grädde ⁴ samt svinn	
1969	..	95 915	2 970 941	4,01	1 757 656	805 355	407 930	58,95
1968	..	105 552	3 065 446	4,00	1 833 102	820 000	412 344	57,63
1967	..	116 024	3 054 455	3,98	1 835 589	808 072	410 794	55,15
1966	..	129 234	3 239 001	3,97	2 036 014	800 909	402 078	53,91
1965	..	141 159	3 311 161	3,97	2 129 899	779 970	401 292	55,47
1968/69	184	100 485	3 036 163	4,02	1 820 938	807 060	408 165	58,29
1967/68	201	110 120	3 067 050	4,00	1 841 858	813 223	411 969	57,21
1966/67	234	119 683	3 106 734	3,98	1 889 055	807 517	410 162	54,21
1965/66	260	132 752	3 268 082	3,97	2 073 161	794 810	400 111	54,38
1964/65	280	144 256	3 296 258	3,96	2 118 060	777 957	400 241	54,57
1963/64	313	156 547	3 308 782	3,95	2 161 698	759 465	387 619	49,26
1962/63	339	169 239	3 401 191	3,91	2 266 099	757 342	377 750	44,22
1961/62	367	179 328	3 533 116	3,90	2 397 646	760 957	374 513	43,26
1960/61	402	187 381	3 325 257	3,86	2 182 896	775 108	367 253	42,88
1959/60	426	195 816	3 347 861	3,86	2 225 405	776 013	346 443	43,13
1958/59	450	202 911	3 269 913	3,82	2 167 962	762 953	338 998	39,08
1957/58	472	209 235	3 390 020	3,85	2 317 562	748 182	324 276	38,53
1956/57	487	215 917	3 400 052	3,80	2 306 415	772 487	321 150	40,02
1955/56	514	223 657	3 320 634	3,80	2 245 876	773 236	301 522	41,97
1954/55	551	232 265	3 455 639	3,76	2 360 078	786 104	309 457	36,48
1953/54	566	240 138	3 597 989	3,76	2 521 591	773 497	302 901	36,39
1952/53	587	245 442	3 665 682	3,75	2 618 905	763 026	283 751	37,03
1951/52	600	249 383	3 670 173	3,74	2 653 760	749 622	266 791	35,59
1950/51	617	254 665	3 858 182	3,72	2 839 243	747 346	271 593	30,21
1949/50	637	255 188	3 923 009	3,69	2 868 005	771 096	283 908	29,33
1948/49	667	250 539	3 540 866	3,65	2 542 135	796 016	202 714	28,31
1947/48	701	250 371	3 316 161	3,62	2 318 544	802 719	194 898	28,20
1946/47	741	255 135	3 522 133	3,65	2 554 749	777 383	190 001	24,67
1945/46	788	254 808	3 515 837	3,62	2 567 744	771 366	176 727	23,77
1944/45	817	251 245	3 262 923	3,59	2 314 275	787 813	160 835	23,46

¹ Regleringsåren avser perioden sept–aug t o m 1966/67 och därefter juli–juni. — ² Avser för t ex 1968/69 antalet mejerier den 31/12 1969. — ³ Uppgifterna avser medeltal av månadssiffror, vägda med mjölkinvägningen per leverantör och månad. — ⁴ Omräknad till helmjölk. — ⁵ Medelavräkningspris till producent vid årets fetthalt med fodermjölksätertagen och leveranskostnaderna betalda. Inkl efterlikvid och leveranstillägg. För åren 1944/45–1949/50 avses uppskattade priser.

8.8. Mejerihanteringen. Producentpriset på mjölk

Fortlöpande uppgifter om mejerinäringen ges i Svenska Mejeriernas Riksförenings (SMR) driftsstatistik. Atskilliga av dessa uppgifter ingår i statens jordbruksnämnds månatliga redovisning av produktion, priser m m beträffande jordbruksprodukter (se s 171).

Resultat

Uppgifter lämnas i *tab 110* för åren 1965—1969 och 1944/45—1968/69 om antalet mejerier och leverantörer till dessa, om kvantiteten mjölk, som vägt in vid mejerier samt om mjölkens fetthalt, användning och pris. Den närmare innebörden i redovisade uppgifter framgår av noter till tabellen.

Enligt tabellen har såväl antalet mejerier som leverantörer minskat starkt under efterkrigstiden, medan förändringarna i kvantiteten invägd mjölk varit ganska små.

Övrig publicering

Detaljuppgifter om mejerihanteringen meddelas av SMR i särskild tabellavdelning i dess årsredovisning. Rikssiffror över leveranser av mjölk, mejeriproduktion, priser m m lämnas varje månad i Jordbruksekonomiska Meddelanden. I den senare publikationen införs dessutom separata årliga redogörelser för produktionen m m av olika jordbruksprodukter.

8.9. Kalvslaktens omfattning

I samband med jordbruksinventeringen i juni 1963 insamlade statistiska centralbyrån på begäran av statens jordbruksnämnd uppgifter om antalet under 1962 slaktade och till slakt försålda kalvar. Liknande uppgifter hade ti-

digare inhämtats för åren 1950, 1954 och 1957. Undersökningarnas syfte är främst att fastställa hemslaktens omfattning. Då uppgiftsinsamlingen emellertid bl a av tekniska skäl omfattar samtliga slag av kalvslakt ger undersökningarna även uppgifter om den totala kalvslakten i hela riket med fördelning på storleksgrupper av jordbruk och på produktionsområden.

I ett tidigare avsnitt (se s 112) har redogjorts för undersökningsmetodiken i jordbruksinventeringarna. Uppgifterna om kalvslakten inhämtades genom tillägsfrågor på inventeringsblanketterna. I urvalet för inventeringen i juni 1963 ingick 25 376 brukningsenheter med mer än 2 hektar åker av vilka 94,7 % inkom med bearbetningsbara uppgifter.

Undersökningens innehåll

Slakten av kalv under kalenderåret 1962 skulle i undersökningen redovisas i antal enligt följande rubriker.

Kalvar levererade för slakt

Till slakteri

Till andra

Hemslaktade kalvar

Köttet veterinärbesiktigat

Köttet ej veterinärbesiktigat

Beträffande kalvarnas ålder (vid leverans för slakt resp vid hemslakt) skulle följande klassificering ske.

Spädkalv ej äldre än 10 dagar

Gödkalv ej äldre än 12 veckor

Övriga kalvar till slakt

Resultat

Uppgifter om den totala kalvslaktens storlek, med fördelning på marknadsförd slakt resp ej veterinärbesiktigad hemslakt, redovisas för åren 1950, 1954, 1957 och 1962 i *tab 111*. Antalet slaktade kalvar vid brukningsenheter med högst 2 hektar åker, vilka ingår i tabellen, har för 1962 beräknats med utgångs-

Tabell 111 Totala antalet slaktade kalvar åren 1950–1962. Hela riket
Total number of slaughtered calves

År	Marknadsförd slakt ¹	Ej veterinärbesiktigad hemslakt	Summa
1962	509 548	46 511	556 059
1957	704 741	68 884	773 625
1954	865 066	62 991	928 057
1950	972 751	103 828	1 076 579

¹ Inkl besiktigad hemslakt.

punkt från relationen mellan antalet levande kalvar vid brukningsenheter med 0,26–2,0 och 2–5 hektar åker enligt 1961 års jordbruksräkning. Dessa relationstal har sedan applicerats på antalet slaktade kalvar vid brukningsenheter med 2–5 hektar åker enligt undersökningen för 1962.

Särskilda data rörande kalvslaktens omfattning inom olika storleksgrupper har sammanställts i tab 112 och inom produktionsområden i tab 113.

Den marknadsförda slakt som räknats fram redovisas i tab 111. Resultaten visar vid jämförelse med veterinärstyrelsens statistik över totala antalet för slakt besiktigade kalvar en-

Tabell 112 Antal slaktade kalvar inom olika storleksgrupper åren 1950–1962. Procent av totala kalvslakten respektive år
Number of slaughtered calves in different size groups of holdings. Per cent

År	Storleksgrupp, hektar åker								Summa
	0,26–2,0	2,1–5,0	5,1–10,0	10,1–20,0	20,1–30,0	30,1–50,0	50,1–100,0	Över 100,0	
1962	1	13	30	29	12	8	4	3	100
1957	5	16	29	28	10	6	4	2	100
1954	5	16	28	27	9	6	5	4	100
1950	6	17	27	24	9	7	5	5	100

Tabell 113 Antal slaktade kalvar inom produktionsområden åren 1950–1962. Procent av totala kalvslakten respektive år
Number of slaughtered calves by production areas. Per cent

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker
Figures refer to holdings with more than 2 hectares of arable land

Produktionsområde	1950	1954	1957	1962
Götalands södra slättbygder	6	6	5	3
» mellanbygder	7	7	6	5
» norra slättbygder	11	11	11	12
Svealands slättbygder	18	16	16	18
Götalands skogsbygder	30	30	31	31
Mellersta Sveriges skogsbygder	10	10	9	9
Nedre Norrland	11	10	11	11
Övre Norrland	7	10	11	11
Hela riket	100	100	100	100

dast obetydliga avvikelser (differensen mindre än 1 %). För spädkalv (= mindre kalv) överstiger antalet enligt undersökningen motsvarande antal enligt veterinärstatistiken med 2,5 %. För summan av gödkalv och övrig kalv (= större kalv) däremot redovisas en underskattning med 2,6 %. Samma tendenser har konstaterats i samband med tidigare undersökningar.

Övrig publicering

För varje undersökning rörande kalvslakten brukar en sammanfattande redogörelse införas i Jordbruksekonomiska Meddelanden. Resultaten från undersökningen avseende 1962 återfinns i nr 1964:11.

8.10. Svinstamkontrollen

Svinstamkontroll har bedrivits sedan 1923 och avser kontroll av avelsdjur genom prövning av avkommans beskaffenhet. Resultaten används som underlag för riksstambokföring av svin samt prövning av galt för betäkningsändamål och galtregistrering. Verksamheten är reglerad enligt Kungl Maj:ts kungörelse den 25 maj 1967 (nr 396) och bedrivs från 1953 under ledning och övervakning av lantbruksstyrelsen (från 1952 av lantbrukshögskolan).

Kontrollens genomförande

Kontrollen skall äga rum vid av lantbruksstyrelsen godkänd kontrollstation och verkställas i enlighet med de föreskrifter som lantbruksstyrelsen meddelar.

Anmälan om prövning i svinstamkontroll skall ske till lantbruksstyrelsen senast tio dagar efter kullens födelse. Som allmänna villkor för uttagning till kontroll gäller vissa bestämmelser rörande bl a besättningsstorlek, härstamning, rastillhörighet och hälsotillstånd. Ur varje för kontroll godkänd kull uttages fyra grisar till prövning (två av vardera kö-

net), varvid särskilt skall tillses att de uttagna djuren har ungefär samma medelvikt som kullen i dess helhet.

Leverans till kontrollstationen sker då den uttagna gruppen uppnått en levande vikt av i genomsnitt lägst 15 och högst 18 kilogram per djur.

På kontrollstationen utfodras grisarna enligt en för samtliga kontrollstationer gemensam foderplan, omfattande två skilda foderstater avsedda för kontrollgrupper med en medelvikt per gris av 15—50 kilogram resp 51—90 kilogram.

Omedelbart efter kontrollgruppens ankomst till kontrollstationen vägs och märks samtliga grisar inom gruppen. Vägningen upprepas därefter med lämpliga mellanrum tills grisarna uppnått en medelvikt av 20 kilogram, då kontrollen tar sin början.

Under kontrolltiden vägs samtliga grisar vid stationen i bestämd ordningsföljd och på bestämda tidpunkter. Slakten av grisarna verkställs sedan efter hand som de uppnått härför fastställd levande vikt (omkring 90 kilogram).

Grisarnas foderförbrukning och levande vikt antecknas varje vecka. När samtliga grisar inom gruppen slaktats beräknas bl a grisarnas genomsnittliga viktökning och foderförbrukning under kontrolltiden.

Snarast möjligt efter slakten överförs slaktkropparna till kylrum, där de förvaras hängande under cirka 24 timmar, varefter bedömning av slaktegenskaperna sker. Vid bedömningen, vilken utförs av särskild bedömningsnämnd, mäts ryggsäckets och bukvägens tjocklek samt kroppens längd. Vidare sker poängsättning av bogpartiets storlek, bukens form och jämnhet samt skinkans form och storlek enligt en skala omfattande 9—15 poäng, där siffervärdet 12 betecknar godkänd beskaffenhet och siffervärdet 15 sällsynt god beskaffenhet. Med utgångspunkt från erhållna späckmått samt särskilda mätningar på fotografi av ett tvärsnitt av slaktkroppen poängsätts dessutom enligt samma skala för-

Tabell 114 Svinstamkontrollens omfattning samt medeltal av uppnådda resultat kontrollåren¹ 1945–1968/69

Scope of the pig breeding control and averages of the control results

Ras; år	Antal kontrollerade svin	Vikt vid slakt, kilo- gram	Tillväxt per djur och dag, gram	Förbrukat antal foder- enheter per kilogram tillväxt	Slaktresultat (medeltal)			
					Kroppslängd, centimeter	Ryggs- späckets tjocklek, millimeter	Buk- väggens tjocklek, millimeter	Slakt- kroppens köttfullhet, poäng ²
<i>Lantras</i>								
1968/69	3 564	90,1	726	2,91	97,1	23,2	34	13,6
1967/68	3 859	90,1	726	2,90	96,7	23,9	34	13,5
1966/67	3 512	90,0	724	2,91	96,3	24,6	34	13,3
1965/66	3 604	90,1	721	2,93	96,5	25,4	34	13,2
1964/65	3 351	90,1	721	2,93	96,4	26,3	34	13,2
1963/64	3 095	90,0	718	2,95	96,2	27,0	34	13,3
1962/63	3 277	90,0	715	2,97	95,9	27,7	34	13,2
1961/62	3 254	90,0	705	3,01	96,3	28,6	35	13,0
1960/61	3 101	90,0	703	3,03	96,2	28,5	35	12,9
1959/60	3 119	89,9	705	3,02	96,1	29,3	35	12,6
1958/59	3 162	89,9	699	3,05	95,4	30,7	35	12,5
1957/58	2 869	89,8	691	3,08	95,1	31,5	35	12,5
1956/57	2 336	89,8	685	3,10	94,6	32,0	36	12,3
1955/56	2 302	89,8	672	3,13	94,1	32,0	35	12,5
1954/55	2 237	89,9	690	3,08	94,2	32,3	35	12,5
1953/54	1 824	97,7	685	3,18	97,8	33,5	36	—
1953 ³	619	98,0	661	3,35	97,5	36,0	36	—
1952	844	98,6	672	3,33	97,8	35,9	37	—
1951	742	98,4	650	3,38	97,7	35,8	37	—
1950	732	98,5	650	3,46	97,8	36,5	37	—
1949	654	98,6	655	3,49	98,0	36,5	38	—
1948	630	98,7	672	3,41	97,5	36,3	37	—
1947	625	98,9	678	3,46	97,8	37,0	37	—
1946	587	99,6	667	3,47	97,4	37,1	37	—
1945	697	98,7	667	3,42	97,6	37,5	37	—
<i>Yorkshireras</i>								
1968/69	1 198	90,1	732	2,89	97,3	24,7	33	13,6
1967/68	1 316	90,1	722	2,90	97,2	25,1	33	13,3
1966/67	1 175	89,9	725	2,90	96,6	25,9	33	13,1
1965/66	1 069	90,0	723	2,92	96,8	26,4	33	13,0
1964/65	1 093	90,1	716	2,95	96,5	27,9	33	12,9
1963/64	1 101	90,1	719	2,96	96,3	28,1	34	13,0
1962/63	970	89,9	718	2,97	96,4	28,6	34	13,1
1961/62	939	90,0	708	3,01	96,5	29,8	35	12,9
1960/61	1 069	89,9	711	2,99	96,5	29,0	34	12,9
1959/60	1 147	89,9	710	3,00	96,0	29,9	34	12,7
1958/59	782	90,0	706	3,03	95,2	30,8	34	12,7
1957/58	896	89,9	698	3,05	94,8	31,7	34	12,5
1956/57	683	89,9	692	3,05	94,6	31,7	34	12,6
1955/56	546	89,7	683	3,08	94,2	32,3	34	12,6
1954/55	641	90,0	699	3,05	94,0	32,7	34	12,6
1953/54	642	97,9	698	3,15	97,1	33,5	36	—
1953 ³	345	98,3	661	3,27	96,4	35,5	36	—
1952	409	98,7	684	3,22	96,2	36,3	36	—
1951	474	98,5	661	3,27	96,4	36,3	37	—
1950	531	98,6	667	3,36	96,5	36,0	36	—
1949	453	98,8	678	3,31	96,7	36,8	37	—
1948	556	98,9	673	3,31	96,8	36,3	36	—
1947	479	98,7	667	3,45	97,0	36,3	36	—
1946	488	98,5	650	3,45	95,9	37,3	36	—
1945	570	98,6	655	3,44	96,9	35,4	35	—

¹ Avser perioden okt—sept fr o m okt 1953. — ² Se texten. — ³ Exkl 4:e kvartalet.

delningen av ryggsäcket samt slaktkroppens köttfullhet. För närmare information om svinstamkontrollens utförande hänvisas till cirkulär 1968:4 från lantbruksstyrelsen.

Resultat

I *tab 114* har för åren 1945—1953 samt för kontrollåren 1953/54—1968/69 sammanfattats uppgifter rörande kontrollverksamhetens omfattning. Vidare redovisas i tabellen vissa medelresultat för de kontrollerade djurens tillväxt och foderförbrukning samt för deras slaktegenskaper. Det bör observeras att sedan 1945 är resultaten inte direkt jämförbara under hela perioden. Detta beror dels på att svinens levande vikt vid slakt ändrades 1954 från 98 till 90 kilogram, dels på att en ny metod för mätning av ryggsäckets tjocklek infördes 1954 vilken gav cirka 1,5 millimeter högre medelspäcktjocklek.

Under 1968/69 ingick 4 762 svin i kontrollen varav 75 % av lantras och resten av yorkshireras. Verksamheten var under året fördelad på sammanlagt sex kontrollstationer.

Övrig publicering

Uppgifter från svinstamkontrollen publiceras årligen i Meddelanden från Kungl Lantbruksstyrelsen, serie B. En utförlig redogörelse för verksamheten under 1968/69 finns införd i häfte nr 85 i denna serie. I nr 65 i samma serie lämnas en återblick på svinstamkontrollens verksamhet.

8.11. Suggkontrollen

Den officiella suggkontrollen, vilken har pågått sedan 1928, avser att ge fortlöpande informationer om avelssvinens identitet och härstamning samt om suggornas mödraegenskaper.

Kontrollens genomförande

Officiell suggkontroll finns fr o m den 1 oktober 1966 i två olika former dels fullständig, dels begränsad. Den begränsade suggkontrollen kallades tidigare inofficiell eller B-kontroll.

Den fullständiga kontrollformen omfattar förutom identitets- och härstamningskontroll även registrering av antalet levande och döda smågrisar per kull vid födseln, antalet överlevande tre veckor efter födseln samt vägning och öronmärkning av djuren. Kontroll får verkställas högst sju dagar före eller efter nämnda tidpunkt, varvid emellertid korrektion av smågrisarnas vikt måste företas.

I den begränsade suggkontrollen förekommer ej någon vägning av grisarna. Öronmärkning och kontroll av antalet grisar sker då grisarna i kullen har uppnått lägst tre och högst sex veckors ålder.

Verksamheten leds av föreningen Svensk Husdjursskötsel genom lokala kontrollföreningar och övervakas av lantbruksnämnderna i respektive område. Bestämmelser för verksamheten återfinns i Kungl Maj:ts kungörelse av den 25 maj 1967 (nr 396) och närmare föreskrifter i cirkulär 1968:2 från lantbruksstyrelsen. För suggkontrollens tekniska utförande finns bestämmelser i Svensk Husdjursskötsels Kontrollnämnds regler av den 5 november 1969.

Resultat

I *tab 115* har sammanställts uppgifter om antalet kontrollerade kullar och uppnådda resultat i den fullständiga suggkontrollen med redovisning på olika raser.

Under kontrollåret 1968/69 omfattade kontrollen som framgår av tabellen sammanlagt cirka 16 600 kullar med totalt drygt 180 000 smågrisar. Under året var 443 besättningar anslutna till kontrollen.

I begränsad suggkontroll var 2 243 besättningar anslutna med 37 972 kontrollerade kullar.

**Tabell 115 Resultat från den fullständiga suggkontrollen
kontrollåret 1968/69**

Results of the pig recording

Område	Lantras			Yorkshireras			Övriga			Samtliga kontrollerade kullar						
	Antal kullar	Antal grisar per kull vid		Medel- kullvikt kg vid	Antal kullar	Antal grisar per kull vid		Medel- kullvikt kg vid	Antal kullar	Antal grisar per kull vid		Medel- kullvikt kg vid	Antal kullar	Antal grisar per kull vid		Medel- kullvikt kg vid
		Födseln	3 veckor			Födseln	3 veckor			Födseln	3 veckor			Födseln	3 veckor	
<i>Län</i>																
Stockholms	130	11,2	8,7	49,4	78	10,8	8,3	43,5	133	13,9	9,0	49,5	341	12,2	8,7	48,1
Uppsala	159	11,4	8,9	52,2	64	11,1	9,4	54,2	64	11,9	9,4	46,4	287	11,4	9,1	51,4
Södermanlands	316	11,0	8,6	49,6	52	10,3	8,9	50,2	—	—	—	—	368	10,9	8,6	49,7
Östergötlands	543	10,9	8,8	52,9	218	10,6	8,5	53,1	117	10,6	8,2	47,1	878	10,8	8,6	52,2
Jönköpings	362	11,9	9,2	55,3	38	11,2	8,2	47,8	—	—	—	—	400	11,8	9,1	54,6
Kronobergs	155	11,8	9,7	56,4	76	10,9	8,8	50,5	88	11,8	9,9	56,2	319	11,6	9,5	54,9
Kalmar	768	11,1	9,0	48,6	423	10,3	8,6	50,7	107	10,7	9,4	58,5	1 298	10,8	8,9	50,1
Gotlands	251	10,3	8,6	48,7	56	10,8	9,0	52,0	—	—	—	—	307	10,4	8,7	49,3
Blekinge	309	11,4	9,1	51,3	19	11,5	10,1	65,1	—	—	—	—	328	11,4	9,2	52,1
Kristianstads	1 482	10,9	9,0	53,2	331	10,5	9,2	58,5	73	11,7	9,1	50,1	1 886	10,9	9,0	54,0
Malmöhus	3 752	11,2	9,1	54,0	798	11,1	8,9	52,0	1 308	10,7	8,9	53,7	5 858	11,1	9,0	53,7
Hallands	813	11,0	8,9	49,2	59	12,4	9,7	54,5	52	12,2	10,1	49,9	924	11,2	9,0	49,6
Göteborgs o Bohus	61	10,6	8,9	57,2	21	10,1	7,9	47,3	—	—	—	—	82	10,5	8,6	54,7
Älvsborgs	252	10,9	8,9	52,7	33	9,5	8,5	55,2	—	—	—	—	285	10,7	8,9	53,0
Skaraborgs	466	11,2	8,5	47,2	123	11,5	9,2	51,7	—	—	—	—	589	11,3	8,6	48,1
Värmlands	56	10,4	8,6	47,0	—	—	—	—	—	—	—	—	56	10,4	8,6	47,0
Örebro	460	11,0	8,5	51,0	52	11,5	8,7	55,4	138	11,6	9,2	54,0	650	11,2	8,7	52,0
Västmanlands	280	10,9	8,6	52,1	174	10,8	8,4	51,1	—	—	—	—	454	10,9	8,5	51,7
Kopparbergs	20	10,0	7,3	44,1	44	11,7	8,3	47,0	71	10,4	8,1	49,3	135	10,8	8,0	47,8
Gävleborgs	70	10,6	8,5	42,5	—	—	—	—	82	10,3	8,2	46,8	152	10,4	8,3	44,8
Västernorrlands	76	10,0	8,3	51,0	50	10,6	9,3	55,5	359	10,7	8,6	48,5	485	10,6	8,6	49,6
Jämtlands	15	10,6	9,1	54,1	—	—	—	—	—	—	—	—	15	10,6	9,1	54,1
Västerbottens	70	11,8	9,7	56,3	92	11,0	8,8	49,8	14	11,0	9,3	49,8	176	11,3	9,2	52,4
Norrbottnens	—	—	—	—	—	—	—	—	349	10,4	8,8	46,2	349	10,4	8,8	46,2
<i>Hela riket</i>																
1968/69	10 866	11,1	8,9	52,2	2 801	10,8	8,8	52,4	2 955	10,9	8,9	51,4	16 622	11,0	8,9	52,1
1967/68	10 301	11,1	9,0	52,8	2 855	10,9	9,1	53,3	2 512	11,0	9,0	51,4	15 668	11,0	9,1	52,7
1966/67	11 274	11,0	9,1	53,1	2 895	11,0	9,1	53,9	2 574	11,0	9,1	52,7	16 743	11,0	9,1	53,2
1965/66	10 811	10,9	9,1	53,3	2 715	10,7	9,1	53,3	1 973	10,9	9,2	53,6	15 499	10,9	9,1	53,3
1964/65	11 043	10,9	9,1	53,6	2 590	11,0	9,3	54,4	1 465	11,0	9,2	54,3	15 098	10,9	9,1	53,8
1963/64	10 107	10,8	9,1	52,9	2 764	10,8	9,2	53,2	1 567	10,7	9,2	53,0	14 364	10,8	9,1	53,0

¹ Avser perioden 1 okt – 30 sept.

Övrig publicering

Sammanställningar av resultaten från suggkontrollen har för kontrollåren 1963/64—1966/67 publicerats i Meddelanden från Kungl Lantbruksstyrelsen. Därefter har motsvarande uppgifter redovisats i Svensk Husdjursskötsels publikationsserie. För tidigare år återfinns resultat från kontrollen av stambokförda suggor i den av lantbruksstyrelsen årligen utgivna publikationen Riksstambok över avelssvin. Resultaten från suggkontrollen kontrollåret 1968/69 redovisas i Meddelande nr 38 från Svensk Husdjursskötsel.

8.12. Svinslaktens omfattning

På begäran av statens jordbruksnämnd infordrade statistiska centralbyrån i samband med jordbruksinventeringen i mars 1969 uppgifter om antalet under 1968 slaktade och till slakt försålda svin. Undersökningar av liknande slag hade tidigare utförts för åren 1950, 1954, 1956, 1959, 1961 och 1965. I första hand avses dessa undersökningar ge en uppfattning om hemslaktens storlek. Dessutom lämnar undersökningarna uppgifter om den totala svinslakten och dess fördelning på storleksgrupper av jordbruk och på olika produktionsområden.

I ett tidigare avsnitt — se s 112 — har redogjorts för undersökningsmetodiken i jordbruksinventeringarna. Uppgifterna om svinslakten inhämtades genom tilläggsfrågor på inventeringsblanketterna. I urvalet för inventeringen i mars 1969 ingick cirka 12 100 brukningsenheter med mer än 2 hektar åker av vilka 98,7 % inkom med bearbetningsbara uppgifter.

Undersökningens innehåll

Den totala slakten under 1968 skulle av uppgiftslämnarna redovisas på följande grupper.

Svin levererade till slakt
Övriga slaktade svin
Veterinärbesiktigade
Ej veterinärbesiktigade

Resultat

I tab 116 har för åren 1950, 1954, 1956, 1959, 1961, 1965 och 1968 angivits den totala slaktens fördelning på marknadsförd slakt resp ej veterinärbesiktigad hemslakt. Beträffande brukningsenheter med högst 2 hektar åker har svinantalet 1968 beräknats med utgångspunkt från relationen mellan antalet svin 1968 vid brukningsenheter med 0,26—2,0 och 2—5 hektar åker samt antalet slaktade svin vid brukningsenheter med 2—5 hektar åker enligt undersökningen avseende 1968. Fr o m 1961 beaktas slakten hos stora djurhållare utanför det egentliga jordbruket, dvs djurhållare med ingen eller högst 2 hektar åker. För tidigare år har liknande beräkningar blivit utförda. Som marknadsförd slakt har vid sammanställningen av tabelluppgifterna räknats dels den redovisade marknadsförda slakten, dels besiktigad hemslakt.

Tabell 116 Totala antalet slaktade svin åren 1950–1968. Hela riket

Total number of slaughtered pigs

År	Marknadsförd slakt	Ej veterinärbesiktigad hemslakt	Total slakt
1968	3 216 957 ¹	50 571	3 267 528
1965	2 964 518 ¹	88 229	3 052 747
1961	2 916 566 ¹	128 410	3 044 976
1959	2 817 512	168 007	2 985 519
1956	2 020 564	162 415	2 182 979
1954	1 989 369	145 291	2 134 660
1950	1 590 276	222 861	1 813 137

¹ Inkl slakt hos stora djurhållare utanför det egentliga jordbruket.

Tabell 117 Antal slaktade svin inom olika storleksgrupper åren 1950–1968.
Procent av totala svinslakten respektive år
Number of slaughtered pigs in different size groups of holdings

År	Storleksgrupp, hektar åker							Summa
	Under 2,1	2,1 – 5,0	5,1 – 10,0	10,1 – 20,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	
1968	4 ¹	2	9	15	15	23	16	100
1965	12 ²	2	7	19	16	16	16	100
1961	6 ²	5	15	25	15	14	11	100
1959	3	6	14	27	15	14	11	100
1956	3	6	17	27	15	14	9	100
1954	3	6	19	28	14	13	8	100
1950	3	10	21	27	13	12	7	100

¹ Inkl slakt hos stora djurhållare utanför det egentliga jordbruket. — ² Inkl slakt hos samtliga stora djurhållare.

Tabell 118 Antal slaktade svin inom produktionsområden åren 1950–1968.
Procent av totala svinslakten respektive år
Number of slaughtered pigs by production areas

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker. Slakt hos stora djurhållare utanför det egentliga jordbruket ingår ej
Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Produktionsområde	1950	1954	1956	1959	1961	1965	1968
Götalands södra slättbygder	25	25	26	26	26	31	28
» mellanbygder	17	19	20	20	21	25	27
» norra slättbygder	12	13	13	13	12	12	12
Svealands slättbygder	10	10	11	11	10	9	9
Götalands skogsbygder	28	26	24	24	25	19	19
Mellersta Sveriges skogsbygder	4	3	3	2	3	2	3
Nedre Norrland	3	2	1	2	1	1	1
Övre Norrland	1	2	2	2	2	1	1
Hela riket	100	100	100	100	100	100	100

Enligt tabellen uppgick den under 1968 marknadsförda slakten till 3 217 000 djur mot 3 344 000 enligt veterinärstyrelsens statistik över besiktigade slaktdjur (se tab 121).

Tab 117 och tab 118 innehåller för samma år som tab 116 uppgifter om svinslaktens omfattning inom olika storleksgrupper resp produktionsområden.

Övrig publicering

Resultaten från den särskilda undersökningen rörande svinslakten 1968 har av statens jordbruksnämnd redovisats i stencilform. Redogörelser från övriga undersökningar har som regel publicerats i Jordbruksekonomiska Meddelanden.

8.13. Fårkontrollen

Fårkontrollen, som har bedrivits sedan 1925 (i lantbruksstyrelsens regi sedan 1956), avser att ge fortlöpande information om djurens identitet och härstamning, förekomsten av ärftliga fel samt kvantiteten och kvaliteten hos djurens produktion.

Kontrollens genomförande

Fårkontrollverksamheten bedrivs av lant-

bruksnämnderna bland besättningar, som anmälts för deltagande i kontrollen. Ungefär en tredjedel av landets tackor är anslutna till fårkontrollen.

Kontrollen, som avser uppgifter om samtliga under kontrollåret födda lamm, innebär en granskning av djurens identitetsbeteckningar och ägarens betäcknings-, seminerings- och lammingsanteckningar. Förekomsten av ärftliga fel kontrolleras genom besiktning av lammen. Produktionskontrollen om-

Tabell 119 Resultat från fårkontrollen kontrollåret¹ 1968/69
Results of the sheep breeding control

Område	Antal		Antal lamm per tacka vid		Lammvikt vid 120 dagar, kg per	
	Besättningar	Tackor	Födseln	Vägningen	Lamm	Tacka
<i>Län</i>						
Stockholms	72	3 148	1,64	1,45	27,0	39,2
Uppsala	16	692	1,58	1,37	29,4	40,3
Södermanlands	41	2 321	1,74	1,57	29,6	46,5
Östergötlands	35	1 769	1,68	1,53	30,9	47,2
Jönköpings	61	2 789	1,64	1,53	28,3	43,2
Kronobergs	59	1 694	1,65	1,53	28,5	43,6
Kalmar	79	4 365	1,56	1,39	28,5	39,7
Gotlands	217	14 687	1,60	1,41	27,8	39,2
Blekinge	22	868	1,50	1,38	31,3	43,6
Kristianstads	30	1 338	1,70	1,47	30,9	43,3
Malmöhus	12	420	1,69	1,50	30,0	45,0
Hallands	38	633	1,67	1,46	31,2	45,7
Göteborgs o Bohus	28	832	1,73	1,58	29,8	46,9
Älvsborgs	64	1 926	1,66	1,55	29,9	46,4
Skaraborgs	36	1 441	1,69	1,51	29,1	44,0
Värmlands	59	2 110	1,64	1,53	29,0	43,8
Örebro	11	691	1,63	1,35	27,0	37,2
Västmanlands	14	444	1,73	1,46	30,4	44,4
Kopparbergs	70	1 999	1,81	1,66	28,5	47,3
Gävleborgs	37	1 264	1,78	1,65	30,6	50,4
Västernorrlands	93	2 619	1,96	1,79	29,9	52,6
Jämtlands	76	2 018	1,89	1,67	30,7	51,3
Västerbottens	53	910	2,05	1,82	30,9	56,2
Norrbottens	38	607	1,84	1,69	29,6	50,1
<i>Hela riket</i>						
1968/69	1 261	51 585	1,68	1,50	28,9	43,4
1967/68	1 299	48 156	1,68	1,55	30,0	46,5
1966/67	1 280	44 874	1,65	1,51	29,3	44,2
1965/66	1 182	39 017	1,65	1,48	27,8	41,1
1964/65	1 093	33 401	1,60	1,45	28,3	41,0
1963/64	953	27 384	1,59	1,42	27,0	38,3
1962/63	823	22 683	1,59	1,43	25,7	36,8

¹ Avser perioden nov—okt.

fattar bestämning av lammens vikt, som korrigeras till vikten vid 120 dagars ålder och bedömningar av bl a lammens kroppsbyggnad och ullens kvalitet och kvantitet. På lamm av lantrasens pälstyp bedöms fällens pälsskinnskvalitet.

Bestämmelser för verksamheten återfinns i Kungl Maj:ts kungörelse av den 25 maj 1967 (nr 396) och närmare föreskrifter i cirkulär 1968:3 från lantbruksstyrelsen.

Resultat

I *tab 119* redovisas uppgifter länsvis för kontrollåret 1968/69 samt för riket fr o m 1962/63 om antalet kontrollerade besättningar och tackor, antal födda och vägda lamm per tacka samt lammvikten (vid 120 dagar) per lamm och per tacka. Under 60-talet har produktionsresultaten förbättrats år från år. 1969 var ett osedvanligt torrt år vilket resulterade i låga fyramånadersvikter på lammen. Den högsta lammvikten per tacka noterades för Västerbottens län.

Övrig publicering

Resultat från fårkontrollen publiceras årligen i stencil av lantbruksstyrelsen. Där redovisas kontrollresultaten på län för ett flertal raser och korsningar av dessa.

8.14. Hästpremieringen

Den med statsmedel understödda hästpremieringen har till ändamål att "verka för åstadkommande av goda och för olika trakter och ändamål fullt lämpliga hästar". Premieringen, vilken står under överinseende av lantbruksstyrelsen, sker i två former, nämligen dels som hingstpremiering, dels som fölsto-premiering.

Närmare bestämmelser rörande hästpremieringen finns meddelade i Kungl Maj:ts kungörelse den 4 november 1966 (nr 560)

med ändring den 25 maj 1967 (nr 391). Dessa bestämmelser innebär vissa inskränkningar i premieringens omfattning jämfört med tidigare år, då även premiering av unghästar förekom.

Premieringens utförande

Hästpremieringen äger rum vid särskilda premieringsförrättningar. Bedömningen av hästarna verkställs dels av hingstpremieringsnämnder, dels av särskilt utsedda premieringsförrättare.

För att en häst skall kunna komma under bedömning vid premieringsmöte krävs att den uppfyller vissa villkor i fråga om ras-tillhörighet och härstamning. Anmälan om deltagande i premieringen skall av hästens ägare (eller ägarens representant) göras till respektive lantbruksnämnd.

Bedömningen omfattar dels hästens egenskaper som individ, dels avkommans beskaffenhet. Den vid hästpremieringen förekommande belöningen är värdebokstav i vissa fall kombinerad med penningpris. Värdebokstäverna är A, AB och B, av vilka A innebär den högsta belöningen.

Föreskrifter angående hästpremieringen återfinns i lantbruksstyrelsens kungörelse den 15 december 1966 (nr 16) med ändring den 13 juni 1967 (nr 3).

Resultat

Vissa huvudresultat från hästpremieringarna 1969 meddelas i *tab 120*.

Då reglerna ändrats dels vad gäller former för belöningar, dels med avseende på vilka hästar som kan komma i fråga för premiering lämnas inga resultat för tidigare år än 1967.

Övrig publicering

En detaljerad redogörelse för premieringsverksamhetens omfattning och resultat publiceras årligen. Resultaten för 1969 återfinns i lantbruksstyrelsens meddelande nr 85 serie B.

Tabell 120 Antal premierade hästar, beslutade belöningar m m år 1969
 Number of awarded horses, awards given etc.

Område	Antal premie- rade hästar	Hingstar			Penning- pris, kronor	Fölston		Penning- pris, kronor	Summa penning- pris, kronor
		Värdebokstav				Värdebokstav			
		A	AB	B		A	B		
<i>Län</i>									
Stockholms	59	2	1	16	450	7	33	2 980	3 430
Uppsala	41	1	—	4	500	14	22	4 300	4 800
Södermanlands	48	1	—	9	—	7	31	2 960	2 960
Östergötlands	31	1	—	3	750	1	26	1 750	2 500
Jönköpings	133	—	—	5	250	22	106	5 645	5 895
Kronobergs	44	—	—	4	250	5	35	4 185	4 435
Kalmar	87	—	—	6	—	15	66	3 655	3 655
Gotlands	81	1	—	9	150	15	56	3 660	3 810
Blekinge	20	1	—	2	500	5	12	1 650	2 150
Kristianstads	138	2	—	10	750	34	92	11 265	12 015
Malmöhus	159	2	—	17	900	27	113	13 220	14 120
Hallands	82	1	1	16	500	16	48	5 800	6 300
Göteborgs o Bohus	36	2	—	5	1 000	3	26	3 120	4 120
Älvsborgs	61	1	—	11	850	10	39	5 190	6 040
Skaraborgs	134	1	—	16	1 350	37	80	9 680	11 030
Värmlands	30	5	—	6	1 150	5	14	1 835	2 985
Örebro	21	—	—	6	—	3	12	1 300	1 300
Västmanlands	60	—	—	1	—	19	40	3 900	3 900
Kopparbergs	30	—	1	6	—	4	19	1 000	1 000
Gävleborgs	14	—	—	4	—	1	9	1 175	1 175
Västernorrlands	15	1	—	4	600	0	10	375	975
Jämtlands	19	—	—	8	500	4	7	660	1 160
Västerbottens	10	—	—	5	250	1	4	375	625
Norrbottens	4	—	—	1	—	1	2	355	355
<i>Hela riket</i>									
1969	1 357	22	3	174	10 700	256	902	90 035	100 735
1968	1 498	15	11	184	10 600	336	952	117 075	127 675
1967	2 482	114	87	514	20 400	568	1 199	157 980	178 380

8.15. Produktionen av kött och fläsk. Producentpriserna på slaktdjur

Grundläggande uppgifter om den marknadsförda slaktens storlek ges i veterinärstyrelsens besiktningsstatistik. Enligt Kungl Maj:ts kungörelse den 20 mars 1959 (nr 99) skall i princip all slakt för avsalu underkastas besiktning. Under åren före 1959 förekom en bakåt i tiden växande andel icke besiktigad slakt. Genom periodvis återkommande specialundersökningar (se s 256 och 262) har dock uppgifter om denna andels storlek erhållits.

På grundval av besiktningsstatistiken samt uppgifter om hemslaktens omfattning utför statens jordbruksnämnd månadsvis beräkningar av den totala produktionen av kött och fläsk. Vid dessa beräkningar utnyttjas uppgifter från Sveriges Slakteriförbund om medelslaktvikter för olika djurslag.

Statistiken över såväl antalet slaktdjursbesiktningar som produktionen av kött och fläsk ingår i jordbruksnämndens löpande månadsstatistik (se s 171). På basis av uppgifter från Slakterieförbundet redovisas vidare i den löpande statistiken olika prisdata rörande slaktdjur.

Tabell 121 Antal besiktigade slaktkroppar¹ åren² 1944/45–1968/69 och 1965–1969
Number of inspected carcasses

År	Storboskap	Större kalv (gödkalv och mellankalv)	Mindre kalv (spädkalv)	Svin (inkl spädgris)	Får och getter	Häst (inkl föf)
1969	650 834	136 283	43 287	3 267 287	217 839	12 183
1968	606 588	140 223	37 996	3 344 051	181 832	14 275
1967	658 171	180 391	59 815	3 194 280	156 426	17 407
1966	681 948	206 978	87 649	3 043 628	154 824	21 925
1965	587 975	215 146	94 743	2 968 323	124 784	24 806
1968/69	612 420	130 154	37 938	3 280 121	182 840	12 989
1967/68	618 004	155 371	41 965	3 325 434	158 686	16 209
1966/67	686 744	191 096	70 062	3 100 957	159 024	19 037
1965/66	640 860	207 738	92 320	3 057 686	132 452	22 796
1964/65	587 888	229 423	101 837	2 917 294	112 175	27 021
1963/64	617 826	281 255	144 169	2 813 499	100 809	26 292
1962/63	632 387	284 718	209 714	2 880 513	85 065	21 730
1961/62	555 159	280 587	229 485	2 963 861	74 578	21 287
1960/61	490 362	289 477	254 401	2 774 600	68 621	22 314
1959/60	531 807	316 042	279 475	3 131 038	74 982	25 687
1958/59	515 007	346 208	290 763	2 907 800	67 496	24 210
1957/58	452 430	346 116	298 058	2 921 020	67 202	23 501
1956/57	412 959	331 284	368 901	2 460 211	74 470	29 040
1955/56	527 054	344 527	452 454	2 208 544	96 500	39 436
1954/55	461 346	385 795	511 520	2 378 988	107 289	33 164
1953/54	407 320	365 370	499 766	2 181 070	104 564	33 020
1952/53	411 634	360 995	491 518	2 086 760	112 967	35 043
1951/52	469 237	386 076	539 888	1 810 970	113 863	40 078
1950/51	400 803	395 122	563 032	1 832 340	118 492	35 394
1949/50	361 198	394 768	558 580	1 775 246	135 866	39 456
1948/49	347 238	325 020	633 350	1 332 736	142 601	37 618
1947/48	447 510	318 263	644 144	1 231 334	186 445	41 885
1946/47	420 413	360 560	624 270	984 691	192 712	52 998
1945/46	367 443	347 302	577 902	1 037 554	193 659	36 384
1944/45	342 438	258 356	584 190	..	189 114	31 944

¹ Antal hela och till hela omräknade halva kroppar. — ² Regleringsåren avser perioden sept–aug t o m 1966/67 och därefter juli–juni.

Resultat

Produktionsvolymens storlek åren 1965–1969 och 1944/45–1968/69 uttryckt dels i antal besiktigade slaktkroppar, dels i producerad mängd kött och fläsk redovisas i *tab 121–122*. Som framgår av not till *tab 122*

innefattar produktionsuppgifterna för kött och fläsk även hemslakten.

I *tab 123* redovisas de genomsnittliga producentpriserna på slaktdjur dels per kilogram, dels per slaktkropp. Kalenderårssiffrorna för kilopriset och priset per slaktkropp har räk-

Tabell 122 Produktion av kött och fläsk¹ åren² 1944/45–1968/69 och 1965–1969
Meat production

År	Storboskap	Större kalv (gödkalv och mellankalv)	Mindre kalv (spädkalv)	Svin (inkl spädgris)	Får och getter	Häst (inkl fö)
1969	152 906	11 850	955	231 484	3 437	4 177
1968	143 713	12 104	829	237 391	3 008	5 002
1967	150 624	14 992	1 301	227 784	2 542	5 960
1966	154 125	16 246	1 891	221 047	2 493	7 595
1965	132 512	16 223	2 053	217 104	2 048	8 551
1968/69	145 870	11 391	836	233 426	3 019	4 522
1967/68	143 532	13 281	909	236 613	2 591	5 591
1966/67	156 076	15 734	1 517	222 806	2 567	6 504
1965/66	145 965	16 142	2 032	223 610	2 189	7 848
1964/65	130 672	17 119	2 276	213 638	1 814	9 196
1963/64	136 579	20 067	3 244	207 219	1 637	9 092
1962/63	138 170	19 249	4 738	209 336	1 428	7 556
1961/62	121 033	18 673	5 187	221 296	1 288	7 480
1960/61	103 634	18 876	5 772	213 706	1 230	7 439
1959/60	110 103	20 492	6 314	228 572	1 311	8 752
1958/59	106 428	22 153	6 685	225 000	1 194	8 427
1957/58	95 594	22 278	6 882	215 651	1 213	8 128
1956/57	85 983	21 055	8 374	194 110	1 365	9 755
1955/56	106 725	20 884	10 170	174 925	1 687	13 418
1954/55	95 671	23 000	11 476	185 064	1 844	11 299
1953/54	88 548	21 733	11 640	177 558	1 916	11 466
1952/53	91 226	21 400	12 138	179 751	2 192	12 364
1951/52	102 814	23 192	12 772	168 785	2 259	14 141
1950/51	88 661	23 425	13 428	165 628	2 304	11 808
1949/50	78 536	21 546	11 674	142 534	2 301	13 431
1948/49	71 532	16 686	13 133	115 536	2 414	12 748
1947/48	87 833	16 436	13 174	102 160	3 194	13 225
1946/47	85 104	18 924	13 040	88 447	3 343	15 904
1945/46	74 605	18 154	12 134	89 614	3 398	11 333
1944/45	68 437	13 605	12 120	86 112	3 279	9 566

¹ Inkl hemslacht samt för storboskap och svin inkl export av levande slaktdjur, omräknad till slaktad vara med ben. Uppgifter för åren t o m 1949/50 avser endast ransonerade kvantiteter och är ej helt jämförbara med uppgifter för senare år. — ² Regleringsåren avser perioden sept—aug t o m 1966/67 och därefter juli—juni.

nats fram som vägda medeltal av respektive månadspriser.

Övrig publicering

Månadsdata rörande slaktdjursbesiktningar,

produktion av kött och fläsk, priser på slaktdjur m m redovisas i Jordbruksekonomiska Meddelanden. I särskilda artiklar i samma tidskrift ges dessutom årliga översikter över produktionen m m av olika jordbruksprodukter.

Tabell 123 Priser på slaktdjur åren¹ 1944/45–1968/69 och 1965–1969. Kronor
Prices on carcasses

År	Storboskap	Gödkalv ²	Mindre kalv	Slaktsvin ³	Lamm	Häst
<i>Pris per kilogram⁴</i>						
1969	6,74	10,52	8,63	4,72	7,63	5,29
1968	6,76	10,02	8,04	4,31	7,27	5,37
1967	6,38	9,35	7,26	4,45	7,12	5,29
1966	6,32	9,35	6,96	4,98	7,41	5,30
1965	6,52	9,06	6,88	4,33	7,25	4,80
1968/69	6,84	10,44	8,91	4,61	7,61	5,36
1967/68	6,66	9,83	7,66	4,19	7,66	5,44
1966/67	6,27	9,41	7,45	4,65	7,72	5,26
1965/66	6,34	9,34	6,89	4,81	7,79	5,20
1964/65	6,57	8,94	7,01	4,29	7,65	4,68
1963/64	5,88	8,27	6,65	4,58	6,84	4,19
1962/63	5,08	7,13	5,10	4,13	5,73	3,88
1961/62	4,81	6,86	4,99	3,72	5,51	3,59
1960/61	4,90	6,70	5,18	3,97	5,58	3,47
1959/60	4,56	6,39	4,58	3,62	4,90	3,06
1958/59	4,46	6,13	4,37	3,84	5,01	3,22
1957/58	4,28	5,87	4,32	3,60	5,26	3,18
1956/57	4,11	5,69	4,38	4,06	5,02	3,40
1955/56	4,04	5,40	4,15	3,91	4,98	2,83
1954/55	3,64	5,08	3,94	3,46	4,92	2,56
1953/54	3,83	4,88	3,80	3,22	4,59	2,45
1952/53	3,79	4,67	3,65	3,31	4,27	2,37
1951/52	3,19	4,28	3,40	3,47	4,12	2,23
1950/51	2,86	3,71	2,95	2,81	3,34	1,51
1949/50	2,72	3,37	2,55	2,50	3,24	1,47
1948/49	2,32	3,26	2,36	2,55	4,38	1,66
1947/48	1,98	2,99	2,04	2,56	3,65	1,26
1946/47	1,81	2,70	1,60	2,42	3,24	1,33
1945/46	1,78	2,62	1,56	2,33	3,02	0,99
1944/45	1,81	2,26	1,35	2,27	3,10	0,95
<i>Pris per slaktkropp⁵</i>						
1969	1 578	689	162	316	100	1 818
1968	1 601	661	162	256	103	1 894
1967	1 400	603	151	296	98	1 808
1966	1 426	589	146	334	101	1 838
1965	1 451	556	140	292	103	1 597
1968/69	1 629	684	165	275	103	1 866
1967/68	1 481	639	155	420	99	1 875
1966/67	1 419	600	154	310	102	1 776
1965/66	1 433	582	141	324	102	1 694
1964/65	1 447	547	142	290	99	1 571

¹ Regleringsåren avser perioden sept–aug t o m 1966/67 och därefter juli–juni. — ² Klassificeringsbestäm-
melserna ändrade 1 sept 1957. — ³ Fr o m sept 1956 exkl istrar. T o m 1967 gödsvin. — ⁴ Avräkningspriser
för slaktad vikt (efter avdrag för slaktdjursavgift). T o m 1956/57 beräknade av Jordbrukets Utredningsinstitut
och därefter av Slakteriförbundet. Serierna är ej jämförbara. — ⁵ Se texten.

8.16. Äggproduktionen. Producentpriset på ägg

Statens jordbruksnämnd gör årligen beräkningar av den totala äggkonsumtionen. Som underlag för beräkningarna används resultaten av socialstyrelsens konsumtionsundersökning 1958. Tidigare låg huvudsakligen uppgifter från partihandelns invägning samt resultat från hönsräkningar och olika konsumtionsundersökningar till grund för beräkningarna. Tillsammans med uppgifter om utrikeshandeln med ägg bildar dessa beräkningar underlag för skattningar av den totala inhemska produktionen av ägg.

Jordbruksnämndens löpande månadsstatistik — se s 171 — omfattar i fråga om ägg uppgifter om bl a partihandelns invägning av svenska ägg samt om producentpriserna (avseende »svensk äggnotering», pris till producent i södra Sverige). De förra uppgifterna insamlas av jordbruksnämnden direkt från partihandelsföretagen, medan den senare redovisningen bygger på Sveriges Lantbruksförbunds statistik.

Resultat

Produktionen av ägg samt partihandelns invägning åren 1965—1969 och 1944/45—1968/69 framgår av *tab 124*. I denna tabell redovisas även ovägda årsmedeltal av producentpriserna.

Den totala produktionen av ägg har sedan 1944/45 ökat med cirka 85 %. Partihandelns invägning av svenska ägg har under samma tid omfattat ungefär hälften av den totala produktionen.

Övrig publicering

Uppgifter rörande partihandelns invägning av ägg samt prisnoteringar för ägg införs månadsvis i Jordbruksekonomiska Meddelanden. Denna tidskrift innehåller dessutom årliga översikter över produktionen m m av jordbruksprodukter.

Tabell 124 Beräknad total produktion av ägg, partihandelns invägning av svenska ägg samt producentpris på ägg åren¹ 1944/45—1968/69 och 1965—1969

Estimated production of eggs, wholesalers' purchase of eggs and producers' price on eggs

År	Total produktion, milj. kilogram	Partihandelns invägning, 100-tal ton ²	Producentpris ³ , öre per kilogram
1969	97	53,1	324
1968	100	54,4	299
1967	91	46,4	354
1966	93	46,9	342
1965	95	47,3	343
1968/69	99	55,2	295
1967/68	95	50,2	338
1966/67	91	45,7	352
1965/66	94	47,6	348
1964/65	97	48,5	322
1963/64	98	47,1	331
1962/63	95	43,3	368
1961/62	92	40,7	327
1960/61	93	41,2	336
1959/60	98	44,4	298
1958/59	97	43,0	296
1957/58	93	40,2	314
1956/57	91	38,4	306
1955/56	92	38,7	322
1954/55	92	40,4	294
1953/54	90	39,7	294
1952/53	89	39,7	319
1951/52	88	40,1	308
1950/51	91	41,7	274
1949/50	83	41,3	260
1948/49	75	34,9	277
1947/48	72	28,6	320
1946/47	69	27,1	308
1945/46	60	27,1	290
1944/45	53	21,2	293

¹ Regleringsåren avser perioden sept—aug t o m 1966/67 och därefter juli—juni. — ² T o m 1950 erhöles uppgifter ur de auktoriserade ägg-handlarnas veckorapporter och därefter från Ägg-grossisters Förening, Svenska Ägg-handelsförbundet samt flertalet övriga partihandlare varför uppgifterna före 1951 inte är direkt jämförbara med senare års. — ³ Svensk äggnotering, pris till producent i södra Sverige.

9. Konsumtion av födo- och njutningsämnen

Food consumption

Sedan början av 1940-talet har officiella beräkningar av livsmedelskonsumtionen utförts årligen inom statens livsmedelskommission och efter dess upphörande år 1950 inom statens jordbruksnämnd. Numera utförs beräkningarna två gånger om året dels i oktober som prognos för det innevarande året, dels i februari en preliminär beräkning för det föregående året. Beräkningarna avser värdet (för enskilda varuposter även kvantiteter) av de totala leveranserna av livsmedel till enskilda hushåll och storhushåll samt producenternas hemmaförbrukning.

Beräkningsunderlag

De i beräkningarna använda kvantitetsuppgifterna hämtas dels från jordbruksnämndens löpande månadsstatistik, dels från statistiska centralbyråns industri- och utrikeshandelsstatistik. Vidare utnyttjas uppgifter från jordbruksnämndens årliga inventeringar av förråden av livsmedel m m. En för konsumtionsberäkningarna speciellt utförd preliminär uppgiftsinsamling förekommer beträffande ett antal varugrupper, varvid företag inom livsmedelsindustri och distribution är uppgiftslämnare.

Kvantitetsangivelserna skall i princip avse varornas nettovikter (exkl emballage) vid leveransen till den slutlige konsumenten.

Värderingen av konsumtionen sker i regel till detaljhandelspriser. Undantag utgör här

producenternas egenförbrukning, där värderingen i princip sker till producentpriser plus mervärdesskatt (resp omsättningsskatt) samt utekonsumtionen av vin- och spritdrycker, som värderas i utskänkingspriser. För beräkningarna erforderliga prisuppgifter hämtas i åtskilliga fall från underlaget till statistiska centralbyråns konsumentprisindex men för flera stora poster, bl a kött och fläsk, från annan prisstatistik. För varugrupper med brett sortiment, t ex konserver, ligger värdeuppgifter från främst industri- och utrikeshandelsstatistiken till grund för beräkningarna av konsumtionsvärdena.

Resultat

Uppgifter för olika varuslag om konsumtionens omfattning åren 1960—1969 redovisas i *tab 125*. Nu redovisade data avseende livsmedelskonsumtionen är ej helt jämförbara med de uppgifter som redovisats i tidigare årgångar av denna publikation. Med nuvarande redovisning, som i största möjliga utsträckning anknytts till tulltaxans varuförteckning, har en bättre samordning med övrig ekonomisk statistik erhållits. Vidare har vissa varor tillkommit och ett flertal förädlade livsmedel (djupfrysta produkter, konserver m fl) särredovisas numera i stället för att som i tidigare beräkningar redovisas i form av produkter i lägre förädlingsgrad.

Övrig publicering

Resultaten från konsumtionsberäkningarna införs fortlöpande i Jordbruksekonomiska Meddelanden. Förutom kvantitets- och värdeuppgifter redovisas där bl a uppgifter om kostens näringsvärde per person och dag.

**Tabell 125 Konsumtion av födo- och njutningsämnen
åren 1960-1969**

Food consumption

Varuslag	1960		1961		1962		1963		1964	
	Kvantitet, milj kilo- gram	Värde, milj kronor	Kvantitet, milj kilo- gram	Värde, milj kronor	Kvantitet, milj kilo- gram	Värde, milj kronor	Kvantitet, milj kilo- gram	Värde, milj kronor	Kvantitet, milj kilo- gram	Värde, milj kronor
Bröd och spannmålsprodukter	.	1 693,0	.	1 790,8	.	1 995,6	.	2 161,2	.	2 328,5
Mjöl och gryn	172,9	189,5	172,6	199,9	172,4	207,8	165,8	206,4	166,2	219,2
Mjölprodukter, exkl bröd och konditori- varor	17,8	71,4	18,6	75,0	21,2	83,7	24,6	103,3	25,2	112,8
Knäckebröd	49,3	125,1	46,9	123,9	47,4	135,0	46,5	138,1	46,9	146,8
Mjukt matbröd ¹	231,4	412,7	231,5	431,5	231,5	491,4	232,7	543,4	233,9	578,4
Kaffebröd ¹	75,4	365,4	76,2	391,2	76,9	441,1	77,3	478,1	77,6	513,3
Konditorivaror ¹	34,1	341,9	34,1	360,9	32,8	391,5	32,4	416,8	32,5	449,4
Skorpor, kex, rån m m	33,0	187,0	36,0	208,4	37,4	245,1	39,0	275,1	41,3	308,6
Kött och köttvaror	.	2 642,1	.	2 921,9	.	3 120,6	.	3 485,7	.	3 841,6
Kött och fläsk, färskt och djupfryst ²	172,5	1 372,5	176,2	1 484,6	176,0	1 590,5	174,9	1 753,5	177,2	1 953,6
Fjäderfäkött, färskt och djupfryst ¹	11,5	100,5	13,3	121,2	13,2	123,6	14,4	134,0	19,2	182,4
Charkuterivaror, oblandade	16,0	220,6	16,4	231,3	16,3	237,0	17,2	282,9	17,1	285,7
Charkuterivaror, blandade	124,6	792,6	128,6	905,5	131,1	971,2	130,1	1 067,1	129,0	1 154,4
Köttkonserver	20,2	132,8	22,8	154,4	23,5	161,4	28,4	213,6	28,9	222,4
Köttsoopor, även konserverade	4,3	23,1	4,8	24,9	7,5	36,9	6,8	34,6	8,6	43,1
Fisk, kräftdjur och blötdjur	.	6 33,6	.	701,4	.	770,1	.	792,4	.	860,3
Färsk fisk	86,2	277,5	85,3	294,7	82,3	304,2	77,4	300,5	80,1	319,9
Djupfryst filead fisk	8,5	50,9	8,2	52,8	10,1	67,7	12,1	75,8	12,6	79,8
Konserver och beredd fisk	8,1	240,1	40,4	269,8	39,1	299,0	39,3	304,3	40,6	343,9
Kräftdjur och blötdjur ³	.	65,1	.	84,1	.	99,2	.	111,8	.	116,7
Mjölk, gräddes och ost	.	1 568,7	.	1 633,5	.	1 800,3	.	1 877,7	.	1 942,5
Direktförsäld och hemmaförbrukad mjölk ⁴	281,3	181,4	260,0	173,7	239,6	177,3	219,2	167,5	199,8	150,8
K-mjölk, filmjölk m m ⁴	925,9	720,7	931,1	753,0	915,9	832,2	932,6	868,3	970,5	895,5
Skummjölk, lättfil m m ⁴	34,3	12,7	33,2	13,3	38,9	19,3	42,4	22,2	45,7	25,8
Tunn gräddes, gräddfil ⁴	20,0	67,2	19,8	68,5	19,0	71,7	18,8	75,2	18,7	77,5
Tjock gräddes ⁴	21,7	161,2	23,8	182,5	25,0	212,5	25,5	225,9	27,0	244,9
Mjölkpulver	1,2	7,7	1,4	9,8	1,7	14,1	1,7	14,0	1,8	14,9
Härdost	47,2	367,2	48,0	379,7	48,5	408,2	49,0	434,5	49,8	454,8
Annan ost	7,8	50,6	7,4	53,0	8,5	65,0	8,7	70,1	9,4	78,3
Ägg ¹	79,8	343,4	82,5	383,3	83,7	412,4	81,0	437,5	82,6	396,4

Matfett och feta såser	162,5	798,4	164,1	832,9	166,4	837,6	168,4	873,6	171,2	947,9
Därav smör	69,6	451,0	68,5	473,4	71,4	463,0	74,1	514,8	69,9	547,7
» hushållsmargarin	91,6	336,2	94,0	345,9	93,3	357,4	92,6	341,6	99,3	380,2
Köksväxter, frukter och bär ³	.	1 407,9	.	1 498,2	.	1 747,6	.	1 822,0	.	1 950,8
Köksväxter, färska och djupfrysta ¹	166,2	292,8	176,6	327,2	180,1	392,8	190,6	439,3	198,6	456,0
Fruktar och bär, färska och djupfrysta ¹	382,1	661,4	371,8	701,8	399,7	800,9	396,0	779,3	433,4	831,6
Köksväxter, torkade ¹ , konserverade m m	.	133,4	.	136,9	.	152,3	.	179,9	.	198,0
Fruktar och bär, torkade, konserverade m m	.	163,9	.	161,5	.	183,7	.	196,7	.	210,7
Kastanjer, mandel och nötter	8,3	49,6	8,9	56,4	9,1	67,8	8,1	59,8	8,9	62,7
Soppor, även konserverade	4,8	34,2	4,9	35,2	6,6	42,6	6,9	46,1	8,0	52,5
Saft ⁴	27,4	72,6	32,1	79,2	39,3	107,5	42,4	120,9	46,1	139,3
Potatis och potatisprodukter ¹	.	334,2	.	311,4	.	445,9	.	419,5	.	344,9
Potatis, färsk ¹	638,2	310,4	632,0	288,7	624,2	421,1	607,8	384,6	587,6	289,6
Potatisprodukter ¹	.	23,8	.	22,7	.	24,8	.	34,9	.	55,3
Socker och sirap	.	326,2	.	294,4	.	312,9	.	357,1	.	347,2
Därav socker	208,9	313,1	194,7	282,4	198,4	299,3	187,3	342,7	184,7	334,5
Kaffe, te och kakao	.	697,9	.	736,9	.	781,4	.	823,4	.	971,1
Därav kaffe, rostat	59,8	638,7	64,2	675,4	66,0	717,4	71,8	756,8	74,1	904,0
» te	1,0	25,4	1,1	27,1	1,1	27,9	1,2	30,1	1,3	31,3
Choklad- och konfektyrvaror	50,1	562,5	54,2	573,8	59,6	679,6	57,1	712,8	59,2	772,1
Glass ⁴	27,4	138,1	31,6	139,9	31,6	139,4	40,9	203,3	47,5	238,6
Andra livsmedel ⁵	.	98,2	.	98,2	.	104,6	.	117,6	.	125,9
Malt- och läskedrycker ⁴	474,7	651,8	480,9	695,7	469,0	738,5	504,6	815,2	526,9	895,2
Kolsyrade läskedrycker och mineralvatten ⁴	205,8	299,0	213,9	322,9	207,8	343,8	225,8	380,0	245,8	437,0
Svagdrika, lättöl och öl, typ A ⁴	268,9	352,8	267,0	372,8	261,2	394,7	278,8	435,2	281,1	458,2
Öl, typ B (mellanöl) ⁴	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa livsmedel	.	11 896,0	.	12 612,3	.	13 886,5	.	14 899,0	.	15 963,0
Alkoholhaltiga drycker ⁴	.	1 680,7	.	1 820,3	.	1 946,2	.	2 114,1	.	2 369,9
Starköl ⁴	9,6	48,2	10,7	57,5	12,1	65,9	20,0	109,5	19,0	100,7
Vin ⁴	24,5	238,6	26,9	263,2	28,5	285,4	29,8	315,1	31,8	331,6
Spritdrycker ⁴	43,0	1 393,9	45,8	1 499,6	47,3	1 594,9	44,4	1 689,5	49,2	1 937,6
Tobak	.	1 252,0	.	1 320,0	.	1 465,0	.	1 550,0	.	1 620,0
Totalt	.	14 828,7	.	15 752,6	.	17 297,7	.	18 563,1	.	19 952,9

¹ Uppgifterna baseras på ett bristfälligt material och är därför osäkra. — ² Inkl saltat (rått) kött och fläsk, inälvor samt färdiglagad mat innehållande kött. — ³ Inkl konserver och andra beredningar. — ⁴ Kvantitetsuppgifterna i milj liter. — ⁵ Honung, såser med mindre än 20 % fett, kryddor och salt.

Tabell 125 (forts) Konsumtion av födo- och njutningsämnen åren 1960–1969

Varuslag	1965		1966		1967		1968 ¹		1969 ¹	
	Kvantitet, milj kilo- gram	Värde, milj kronor	Kvantitet, milj kilo- gram	Värde, milj kronor	Kvantitet, milj kilo- gram	Värde, milj kronor	Kvantitet, milj kilo- gram	Värde, milj kronor	Kvantitet, milj kilo- gram	Värde, milj kronor
Bröd och spannmålsprodukter	.	2 510,3	.	2 815,9	.	3 033,3	.	3 168,3	.	3 314,7
Mjöl och gryn	160,5	225,4	155,6	234,1	150,3	239,9	145,3	238,5	135,4	231,8
Mjölprodukter, exkl bröd och konditori- varor	28,6	136,6	33,4	181,9	35,4	211,4	35,8	221,4	38,5	238,6
Knäckebröd	45,7	154,5	49,8	181,3	47,1	182,2	46,2	187,0	46,2	195,6
Mjukt matbröd ²	236,3	619,6	238,7	709,4	242,3	775,9	244,7	798,4	252,0	852,8
Kaffebröd ²	77,6	538,0	77,9	605,4	77,9	648,2	78,7	670,9	79,5	703,4
Konditorivaror ²	32,4	490,4	32,8	533,2	32,7	560,6	32,7	595,0	32,8	608,1
Skorpor, kex, rån m m	43,4	345,8	43,2	370,6	44,8	415,1	48,3	457,1	49,9	484,4
Kött och köttvaror	.	4 067,3	.	4 361,6	.	4 705,0	.	4 981,9	.	5 156,5
Kött och fläsk, färskt och djupfryst ³	177,2	2 088,3	167,7	2 145,5	175,8	2 314,4	177,5	2 449,5	173,8	2 534,2
Fjäderfäkött, färskt och djupfryst ²	19,8	172,0	21,2	179,0	24,9	219,3	29,9	245,8	27,3	215,4
Charkuterivaror, oblandade	17,6	311,3	18,2	368,0	18,7	380,3	20,5	425,8	21,9	472,4
Charkuterivaror, blandade	130,6	1 196,5	135,9	1 346,9	137,2	1 446,6	141,7	1 513,5	144,4	1 585,1
Köttkonserver	27,6	248,1	29,9	271,9	31,6	300,3	28,9	298,0	28,7	300,0
Köttsoopor, även konserverade	9,7	51,1	8,8	50,3	7,8	44,1	8,1	49,3	7,8	49,4
Fisk, kräftdjur och blötdjur	.	963,4	.	1 022,7	.	1 082,5	.	1 101,3	.	1 207,2
Färsk fisk	76,4	344,4	71,1	339,5	74,6	342,2	69,9	330,7	67,2	354,2
Djupfryst filead fisk	13,1	97,5	14,6	113,3	16,1	121,0	15,8	115,2	17,4	131,2
Konserver och beredd fisk	43,5	397,1	45,3	442,8	45,6	468,7	45,8	484,6	49,2	515,9
Kräftdjur och blötdjur ⁴	.	124,4	.	127,1	.	150,6	.	170,8	.	205,9
Mjölk, grädde och ost	.	2 117,8	.	2 247,4	.	2 345,3	.	2 399,1	.	2 484,5
Direktförsäld och hemmaförbrukad mjölk ⁵	177,5	144,8	157,1	131,2	136,8	116,0	122,2	99,1	108,6	86,9
K-mjölk, filmjölk m m ⁵	986,6	982,9	1 012,5	1 047,0	1 030,6	1 089,7	1 059,7	1 101,9	1 036,9	1 085,4
Skummjölk, lättfil m m ⁵	51,9	33,9	65,3	47,4	71,9	54,1	85,0	61,3	141,7	119,7
Tunn grädde, gräddfil ⁵	18,3	84,9	18,2	89,4	18,4	92,8	19,1	98,4	19,5	104,0
Tjock grädde ⁵	28,1	270,9	28,2	281,4	29,0	296,1	29,5	304,4	29,0	304,8
Mjölkpulver	2,2	20,1	2,1	20,6	1,6	16,1	1,8	17,8	1,5	15,1
Härdost	50,4	494,3	50,0	530,7	51,1	566,4	51,6	586,4	54,0	620,9
Annan ost	10,0	86,0	10,7	99,7	12,1	114,1	12,1	129,8	13,2	147,7
Ägg ²	82,2	435,6	82,8	458,6	84,3	489,2	84,2	455,4	84,0	483,3

Matfett och feta såser	168,8	943,3	169,1	920,4	168,4	945,1	167,3	974,2	164,2	990,5
Därav smör	65,0	523,1	63,9	448,8	61,9	448,0	57,0	446,6	51,5	433,3
» hushållsmargarin	101,7	399,7	102,9	449,7	104,0	474,2	107,6	502,6	109,8	530,3
Köksväxter, frukter och bär ⁴	.	2 193,6	.	2 440,6	.	2 556,2	.	2 635,7	.	2 700,7
Köksväxter, färska och djupfrysta ²	215,4	547,7	237,9	614,3	245,3	662,4	235,9	689,8	246,8	763,5
Fruktar och bär, färska och djupfrysta ²	428,6	930,0	433,7	1 010,5	454,1	1 025,3	467,1	1 013,3	435,5	992,0
Köksväxter, torkade ² , konserverade m m	.	198,9	.	223,5	.	241,9	.	223,3	.	228,1
Fruktar och bär, torkade, konserverade m m	.	244,2	.	276,9	.	278,8	.	289,2	.	282,6
Kastanjer, mandel och nötter	9,4	68,6	8,8	65,9	8,5	61,5	8,8	63,1	9,1	70,5
Soppor, även konserverade	9,0	62,8	9,6	71,7	10,7	73,2	12,0	93,3	12,1	95,3
Saft ⁵	47,3	141,4	58,3	177,8	72,5	213,1	86,9	263,7	88,2	268,7
Potatis och potatisprodukter ²	.	423,5	.	474,0	.	502,8	.	500,2	.	549,3
Potatis, färska ²	573,0	350,1	555,8	377,8	531,4	375,5	516,8	358,2	501,5	378,9
Potatisprodukter ²	.	73,4	.	96,2	.	127,3	.	142,0	.	170,4
Socker och sirap	.	292,2	.	286,8	.	285,0	.	250,4	.	270,0
Därav socker	174,2	278,5	175,1	274,5	173,1	274,8	163,0	241,0	167,8	261,3
Kaffe, te och kakao	.	1 008,8	.	1 023,1	.	1 052,0	.	1 077,3	.	1 102,1
Därav kaffe, rostat	75,8	933,9	77,7	946,4	83,1	969,8	85,9	986,0	86,0	1 007,3
» te	1,5	34,6	1,4	34,3	1,6	37,2	1,9	43,7	1,8	42,9
Choklad- och konfektyrvaror	64,7	816,2	69,7	863,9	73,7	1 037,0	73,2	1 014,0	73,9	1 023,0
Glass ⁵	52,4	256,0	53,6	262,7	51,4	253,6	57,4	290,5	61,3	316,1
Andra livsmedel ⁶	.	141,1	.	166,0	.	176,8	.	181,2	.	189,7
Malt- och läskedrycker ⁵	544,2	1 055,6	589,2	1 343,9	600,6	1 453,0	655,0	1 641,4	729,4	1 906,7
Kolsyrade läskedrycker och mineralvatten ⁵	253,2	493,6	267,7	547,5	265,0	561,6	283,8	608,6	300,5	648,5
Svagdricka, lättöl och öl, typ A ⁵	250,0	436,1	162,2	291,7	140,7	260,3	129,8	240,3	118,1	219,8
Öl, typ B (mellanöl) ⁵	41,0	125,5	159,3	504,7	194,9	631,1	241,4	792,5	310,8	1 038,4
Summa livsmedel	.	17 224,7	.	18 687,6	.	19 916,8	.	20 670,9	.	21 694,3
Alkoholhaltiga drycker ⁵	.	2 565,3	.	2 841,5	.	3 009,2	.	3 214,5	.	3 323,7
Starköl ⁵	20,1	112,1	15,3	94,2	21,5	124,2	36,9	201,0	33,0	194,3
Vin ⁵	33,1	353,9	35,5	404,9	39,2	443,5	41,8	487,0	45,7	523,5
Spritdrycker ⁵	51,6	2 099,3	51,8	2 342,4	52,7	2 441,5	50,4	2 526,5	51,2	2 605,9
Tobak	.	1 818,7	.	2 060,7	.	2 257,2	.	2 406,0	.	2 507,2
Totalt	.	21 608,7	.	23 589,8	.	25 183,2	.	26 291,4	.	27 525,2

¹ Uppgifterna delvis preliminära. — ² Uppgifterna baseras på ett bristfälligt material och är därför osäkra. — ³ Inkl saltat (rätt) kött och fläsk, inälvor samt färdiglagad mat innehållande kött. — ⁴ Inkl konserver och andra beredningar. — ⁵ Kvantitetsuppgifterna i miljö liter. — ⁶ Honung, såser med mindre än 20 % fett, kryddor och salt.

10. Utrikeshandel

Foreign trade

På grundval av den officiella handelsstatistiken utarbetas årligen inom statens jordbruksnämnd en sammanställning över den svenska utrikeshandeln med livsmedel. Vissa resultat härifrån avseende åren 1948—1968 jämte preliminära uppgifter för 1969 redovisas i föreliggande avsnitt. De senare baseras på beräkningar som utförts inom statistiska centralbyrån.

Till kategorien livsmedel räknas fr o m 1959, då den nu gällande indelningen av utrikeshandelsstatistiken (den s k Brysselnomenklaturen) började tillämpas, följande varugrupper.

Kap 1—4

Levande djur

Kött, fläsk och andra ätbara djurdelar

Fisk och skaldjur

Mjölk och mejeriprodukter, ägg, honung

Kap 7—12

Köksväxter m m

Frukter m m

Kaffe, te och kryddor

Spannmål

Produkter från kvarnindustri, malt, stärkelse m m

Oljehaltiga fröer och frukter, foderväxter m m

Kap 15—21

Animaliska och vegetabiliska fetter och oljor m m

Varor av kött, fläsk, fisk och skaldjur

Socker och sockerkonfektyrer

Kakao och varor därav

Varor av spannmål, mjöl och stärkelse, bakverk

Varor av köksväxter och frukter m m

Diverse näringsmedel

Kap 23

Beredda fodermedel m m

Denna avgränsning motsvarar i stort sett den som tillämpades tidigare och som grundades på den gamla tulltaxan. Bland avvikelserna kan nämnas att saft, glycerol samt vissa slag av levande djur fr o m 1959 räknas till kategorien livsmedel.

Resultat

Uppgifter om den svenska utrikeshandeln med livsmedel lämnas i medeltal för perioderna 1948—1949, 1950—1954, 1955—1959 resp 1960—1964 samt för åren 1965—1969 med fördelning på viktigare ursprungs- resp förbrukningsländer i *tab 126* och *tab 127*.

Sedan 1955 har Danmark, USA och Brasilien varit de tre största leverantörsländerna. Under åren 1948—1954 utgjorde importen av brödsäd och fodermedel från Argentina en relativt stor andel av importen av livsmedel. Importen av citrusfrukter och grönsaker från Italien och Spanien ökade kraftigt 1950. De största köpländerna har under 50- och 60-talen varit Västtyskland, Storbritannien och Danmark. Det bör observeras att full jämförbarhet inte föreligger enligt vad som ovan sagts för uppgifter före och efter 1959.

I *tab 128* redovisas import och export av egentliga jordbruksprodukter åren 1965—1969. Det framgår att det sammanlagda importöverskottet enligt de preliminära uppgifterna för 1969 var det lägsta under den senaste femårsperioden.

Tabell 126 Importen av livsmedel åren 1948–1969. Milj kronor
Imports of foodstuffs

Land ¹	1948/49	1950/54	1955/59	1960/64	1965	1966	1967	1968	1969 ²
Norge	61	59	65	89	131	146	156	172	191
Danmark ³	74	97	148	237	332	337	367	420	464
Island	6	8	16	28	41	54	46	35	35
Finland	4	8	6	13	17	29	44	51	63
Sovjetunionen	15	31	34	55	19	41	41	39	28
Västtyskland	0	18	44	55	74	95	86	81	84
Polen	6	5	5	18	33	48	55	46	50
Nederländerna	20	42	86	105	128	129	130	144	164
Belgien	..	6	12	10	9	12	14	14	17
Storbritannien	12	17	27	46	70	75	79	82	98
Irland	..	..	..	5	5	6	6	7	12
Frankrike	3	8	13	20	21	21	20	26	34
Spanien ⁴	32	71	46	85	106	116	107	119	107
Portugal	..	5	7	5	5	6	10	19	17
Italien	26	72	91	99	106	114	110	105	126
Schweiz	..	..	5	10	13	15	19	19	23
Österrike	..	..	..	4	5	8	11	10	15
Tjeckoslovakien	5	20	6	9	8	7	9	7	10
Ungern	..	2	3	12	13	25	21	22	24
Jugoslavien	18	3	..	6	6	2	4	9	10
Rumänien	10	3	..	2	6	5	6	10	14
Bulgarien	4	4	..	5	10	9	9	9	9
Turkiet	7	19	17	30	47	39	50	49	51
Israel	8	9	20	28	39	43	45	47	54
Indien	} 14 ⁵	27 ⁵	25 ⁵	31	15	17	16	11	4
Ceylon				15	13	14	18	23	
Indonesien				15	33	13	24	12	13
Filippinerna	9	..	50	54	70	88	64	68	44
Kina, Folkrepubliken	4	12	6	6	9	13	11	13	13
Japan	..	2	9	10	8	10	11	13	10
Canada	0	10	11	17	22	28	23	37	45
USA	14	55	160	195	247	279	225	216	235
Guatemala	2	7	28	23	10	20	15	18	12
Honduras	..	..	7	3	2	8	1	4	1
Costa Rica	..	..	4	8	14	25	28	27	21
Panama	..	..	..	1	13	5	1	1	5
Cuba	..	..	25	16	11	25	13	12	9
Brasilien	72	252	260	243	308	311	292	297	313
Argentina	80	83	52	67	82	93	81	77	63
Chile	..	..	..	5	6	12	11	12	13
Peru	..	..	4	14	16	17	12	13	14
Ecuador	..	2	11	11	20	15	19	26	22
Colombia	8	32	67	71	123	121	132	139	130
Australien	17	39	26	24	44	44	40	37	50
Marocko	..	3	4	4	12	15	15	11	17
Ghana	..	..	..	19	18	15	15	19	20
Nigeria	..	..	..	7	10	9	8	8	12
Sydafrika	6	18	21	22	15	16	20	23	21
Tanzania	} ..	6	6	11	13	10	14	9	
Kenya				26	29	30	26	30	
Uganda				5	9	8	9	10	
Övriga länder	103	152	132	92	78	64	60	66	72
Samtliga länder	658	1 227	1 584	1 949	2 487	2 709	2 644	2 769	2 931

¹ Land för vilket under något av de senaste fem åren redovisats ett värde av minst 8 milj kronor. Då medelvärde ersatts med .. ingår uppgiften om ev import från detta land i uppgiften om importen från »Övriga länder». —

² Preliminära uppgifter. — ³ Inkl Färöarna fr o m 1951. — ⁴ Inkl Kanarieöarna. — ⁵ Inkl Pakistan.

Tabell 127 Exporten¹ av livsmedel åren 1948–1969. Milj kronor
Exports of foodstuffs

Land ²	1948/49	1950/54	1955/59	1960/64	1965	1966	1967	1968	1969 ³
Norge	4	16	18	24	60	60	75	94	80
Danmark ⁴	11	35	41	92	160	154	151	135	143
Finland	16	25	13	19	27	42	22	31	43
Östtyskland	6	37	36	40	31	18	16	23	31
Västtyskland	35	182	141	160	152	124	163	124	115
Polen	4	2	9	17	47	9	2	15	14
Nederländerna	3	8	14	19	23	17	18	20	27
Belgien	..	3	2	4	3	3	3	8	9
Storbritannien	38	58	65	109	108	128	111	145	170
Frankrike	4	13	17	15	11	37	30	19	45
Italien	8	4	29	44	100	111	123	64	98
Schweiz	6	17	10	11	13	17	12	21	34
Österrike	..	6	5	6	8	12	8	8	7
Tjeckoslovakien	14	10	8	6	15	3	2	1	5
Ungern	..	..	..	2	4	3	4	2	10
USA	3	14	9	11	13	20	15	19	21
Förenade Arabrepubliken	..	..	..	1	1	2	8	4	7
Övriga länder	10	52	34	34	37	47	48	52	59
Samtliga länder	162	482	451	614	813	807	811	785	918

¹ Direktlandningar av fisk i utländska hamnar samt exporten av levande svin ingår fr o m 1953. — ² Land för vilket under något av de senaste fem åren redovisats ett värde av minst 8 milj kronor. Då medelvärde ersatts med .. ingår uppgiften om ev export till detta land i uppgiften om exporten till »Övriga länder». — ³ Preliminära uppgifter. — ⁴ Inkl Färöarna fr o m 1954.

Övrig publicering

En närmare redogörelse för den svenska utrikeshandeln med livsmedel lämnas årligen i Jordbruksekonomiska Meddelanden. I samma tidskrift lämnas månadsvis preliminära uppgifter om in- och utförsel av vissa viktigare livsmedel.

Den officiella utrikeshandelsstatistiken, avseende samtliga varugrupper, redovisas årligen av statistiska centralbyrån i publikationen Utrikeshandel, del 1 och 2 (SOS). Härutöver sker en preliminär redovisning i Utrikeshandel, månadsstatistik och Utrikeshandel, kvartalsstatistik.

Tabell 128 Utrikeshandeln med egentliga jordbruksprodukter åren 1965–1969. Milj kronor

Foreign trade in agricultural products

Varuslag	1965		1966		1967		1968		1969 ¹	
	Import	Export	Import	Export	Import	Export	Import	Export	Import	Export
<i>Levande djur och animaliska produkter (exkl fett och oljor)</i>										
Levande djur	12,2	8,0	15,5	8,2	9,3	5,7	12,3	4,1	13,6	7,8
Kött, fläsk och andra ätbara djurdelar	125,6	156,6	116,4	230,8	133,8	217,3	165,2	190,3	196,5	260,5
Kött- och fläskkonserver m m	32,3	4,4	32,6	6,3	38,9	5,3	41,7	2,7	48,6	2,1
Tarmar	17,8	10,9	21,6	10,5	18,7	11,4	19,1	12,2	22,9	15,0
Mjölk, mejeriprodukter, ägg	43,8	61,0	44,3	68,4	48,1	46,8	58,2	58,2	52,4	51,3
Summa	231,7	240,9	230,4	324,2	248,8	286,5	284,4	267,5	334,0	336,7
<i>Vegetabiliska produkter (exkl fett och oljor)</i>										
Potatis	7,1	0,0	11,2	0,2	3,8	0,2	8,2	0,2	19,0	0,5
Vissa potatisprodukter	2,9	0,0	3,2	0,8	3,0	1,7	5,2	0,9	4,3	0,5
Brödsäd	41,4	102,6	58,2	49,5	31,4	74,6	29,3	86,7	19,3	83,7
Fodersäd	22,0	74,2	22,8	64,9	22,5	90,6	23,9	66,2	25,6	95,1
Vissa slag av mjöl och gryn	11,9	0,3	12,4	0,7	17,2	5,7	15,9	5,9	17,2	10,0
Maltextrakt, makaroner, majsflingor, bakverk m m	53,5	52,2	62,8	58,7	67,8	50,0	70,6	41,2	76,8	50,4
Sockerbetor (även torkade)	5,3	—	11,2	—	3,2	—	2,5	0,0	3,2	—
Socker av olika slag, sirap, melass m m	34,2	2,0	53,3	4,2	50,3	7,4	53,5	8,7	43,3	18,7
Hö, lusernmjöl m m	4,9	0,0	3,3	0,5	4,4	0,6	2,9	1,7	3,6	0,8
Torkade ätliga örter, bönor o d, malt, stärkelse	18,4	0,5	20,0	5,3	20,9	3,1	28,0	2,1	31,2	2,1
Djupfrysta örter	0,2	16,3	—	16,6	0,1	19,1	0,4	19,6	0,3	13,3
Kopra	78,0	—	75,4	0,0	63,5	0,0	56,2	—	37,8	—
Jordnötter, sojabönor m m	9,8	0,1	9,1	0,1	7,3	0,1	8,0	0,0	8,9	1,1
Linfrö	0,1	0,0	0,3	—	0,3	0,0	0,1	—	0,2	0,0
Raps-, rybs- och senapsfrö	0,7	44,4	0,9	10,3	1,1	11,7	1,0	27,0	1,0	49,4
Vallväxtfröer m m	11,1	5,7	14,4	4,2	14,2	4,2	12,4	4,4	12,8	4,6
Kli o d	7,4	—	2,9	3,3	3,7	0,0	7,2	—	2,8	0,4
Oljekraftfoder m m	206,7	0,8	243,5	1,9	213,1	1,5	186,2	1,7	167,7	0,9
Summa	515,6	299,1	604,9	221,2	527,8	270,5	511,5	266,3	475,0	331,5
<i>Fett, oljor och vax av animaliskt eller vegetabiliskt ursprung</i>										
Rå linolja	11,1	0,1	7,6	0,2	7,1	0,0	8,4	0,0	7,2	0,0
Raps-, rov- och rybsolja	0,1	21,8	0,7	18,6	4,1	25,2	2,2	24,5	2,8	20,1
Övriga ²	84,6	32,4	90,1	35,1	87,0	39,2	103,7	37,3	114,9	35,2
Summa	95,8	54,3	98,4	53,9	98,2	64,4	114,3	61,8	124,9	55,3
Samtliga egentliga jordbruksprodukter	843,1	594,3	933,7	599,3	874,8	621,4	910,2	595,6	933,9	723,5

¹ Preliminära uppgifter. — ² Utom sjödjursoljor.

11. Jordbruksekonomiska uppgifter

Agricultural economics

11.1. Jordbrukarnas taxerade inkomster och utgifter m m

Särskilda undersökningar rörande jordbrukarnas kontanta inkomster, utgifter och nettointäkter på grundval av brukarnas självdeklarationer, s k deklarationsundersökningar, har utförts årligen sedan slutet av 1930-talet. Undersökningarna har hela tiden grundats på stickprovsmetodik, men först fr o m 1953 har urvalet av undersökningsenheter skett slumpmässigt. Direkt jämförbarhet föreligger således inte och kan inte åstadkommas mellan resultaten för åren fram t o m 1952 och för följande år. Även efter övergången till slumpmässigt urvalsförfarande har så betydande förändringar genomförts i deklarationsundersökningens uppläggning att direkt jämförbarhet inte kan sägas föreligga. Emellertid har en bearbetning av resultaten utförts med syfte att åstadkomma en över perioden 1953—1968 jämförbar serie av väsentligare data. En redogörelse för denna bearbetning jämte vissa resultat lämnas i detta avsnitt. Närmast följer en beskrivning av deklarationsundersökningens nuvarande uppläggning.

Undersökningens genomförande

Omfattning

Deklarationsundersökningen 1968 berörde samma urval av brukningsenheter som jordbruksinventeringen i oktober 1967. Detta ur-

val härrör från en population som i princip omfattar landets samtliga som jordbruksfastighet taxerade fastigheter med mer än 2 hektar åker.

Undersökningen för inkomståret 1968, varifrån vissa huvudresultat redovisas i föreliggande avsnitt, omfattade sammanlagt 12 135 brukningsenheter.

Uttagningen av brukningsenheter sker efter stratifiering av populationen på områden och storleksgrupper. Någon särskild stratifiering efter brukarekategori förekommer inte. Redovisningen för arrendatorerna har därför genomgående kommit att baseras på mindre stickprov än för de självägande, då de förra totalt sett utgör en mindre relativ andel av samtliga brukare än de senare.

Uppgifterna till undersökningen skall i princip avse de personer som under respektive inkomstår brukat de uttagna enheterna. I de fall en brukningsenhet brukats gemensamt av två eller flera personer har deras sammanlagda nettointäkter, tillgångar och skulder medtagits.

Primärmaterial

Undersökningsmaterialet utgörs av de utvalda jordbrukarnas självdeklarationer, vilka ställs till statistiska centralbyråns förfogande av länsstyrelserna. Från deklarationerna överförs till särskilda bearbetningskartor uppgifter om kontanta inkomster och utgifter (enligt den s k jordbruksbilagan), nettointäkter från olika förvärvskällor (enligt huvudformulär 1 a) samt tillgångar och skulder (enligt förmögenhetsbilagan). Totalt överförs till kartor ett 70-tal poster.

Enligt den under senare år gällande planen för deklarationsundersökningen har vart tredje år överförts ytterligare ett 10-tal poster, vilka avser ickekantanta inkomster och utgifter (i jordbruksbilagan upptagna under beteckningen naturaförmåner resp andra driftskostnader).

Tabell 129 Jordbrukarnas taxerade inkomster, utgifter, nettointäkter samt tillgångar och skulder i milj kronor åren 1967 och 1968. Hela riket

Holders' assessed incomes, expenditures, net receipts, and assets and liabilities

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker (samtliga brukarekategorier)

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land (all categories of holders)

Inkomstslag	1967	1968	Utgiftsslag	1967	1968	Nettointäkter, tillgångar, skulder m m	1967	1968
<i>Kontanta inkomster</i>			<i>Kontanta utgifter</i>			<i>Nettointäkter¹</i>		
Försålda produkter			Inköp			Av jordbruksfastighet	1 913,0	1 855,4
Spannmål, frövaror m m	1 344,2	1 527,0	Utsäde och fodermedel	1 426,6	1 499,2	» annan fastighet	15,1	18,2
Sockerbetor	195,4	201,9	Skummjolk	91,5	91,0	» rörelse och handelsbolag	93,6	100,4
Potatis, trädgårdsprodukter	290,1	296,4	Gödselmedel	452,4	489,8	» tjänst	968,9	1 034,3
Hö, halm m m	33,3	32,7	Bränn- och smörjoljor	126,7	126,1	Därav pension	218,3	229,5
Summa vegetabiliska produkter	1 863,0	2 058,0	Elektrisk ström	128,4	136,7	» tillfällig förvärvsverksamhet	16,6	15,6
Husdjur m m	2 442,3	2 541,2	Därav för privat förbrukning	41,5	43,7	» kapital	138,9	157,6
Mjolk till mejeri	1 732,9	1 821,2	Levande inventarier	663,5	681,9	Summa nettointäkter	3 146,1	3 181,5
» » enskilda	20,7	17,5	Döda inventarier	463,9	511,0	Underskott på förvärvskälla	98,5	129,3
Fjäderfä och ägg	250,7	265,8	Underhåll			Därav jordbruksfastighet	79,9	107,3
Summa animaliska produkter	4 446,6	4 645,7	Döda inventarier	245,2	252,4	Övriga allmänna avdrag	1 025,1	1 023,6
Diverse produkter	0,3	0,2	Byggnader	340,5	351,5	Förlustavdrag	8,2	9,8
Summa inkomster av försålda jordbruksprodukter	6 309,9	6 703,9	Vägar, diken	79,9	81,0	<i>Att taxera till statlig inkomstskatt²</i>	2 052,0	2 059,6
Inkomster av skogsbruket	645,3	527,4	Arrenden	201,5	218,4	<i>Icke avdragbara utgifter</i>		
Uttag från skogskonto	45,9	41,0	Räntor	361,8	400,4	Nyuppsättning av yttre inventarier	65,7	77,2
Arrenden och hyror	85,5	89,7	Arbetslöner	588,2	578,6	Ny-, till- eller ombyggnad	109,8	95,1
Försäljning av redskap m m	14,3	19,1	Personbil	110,1	120,6			
Körslor (icke pensionsgrundande)	118,7	131,1	Därav för privat bruk	19,7	22,2	<i>Tillgångar¹</i>		
Körslor (pensionsgrundande)	75,2	59,8	Diverse kostnader	683,4	732,5	Jordbruksfastighet	12 274,3	12 027,0
Annan pensionsgrundande ersätt- ning	5,2	3,5	Summa kontanta utgifter	5 963,6	6 271,1	Annan fastighet	773,7	874,7
Diverse inkomster	158,6	118,9	Andra driftskostnader	182,1	179,9	Levande inventarier	2 649,6	2 717,2
Summa kontanta inkomster	7 458,6	7 694,4	Därav värdeminskning för fasta inventarier	8,5	9,2	Döda inventarier	2 363,6	2 482,0
Naturaförmåner	528,6	523,3	» värdeminskning för vägar, diken, stängsel o d	12,4	15,2	Bilar, båtar m m	428,8	438,0
Summa bruttointäkter	7 987,2	8 217,7	Insättning på skogskonto	35,9	25,0	Inneliggande lager	637,4	667,8
			Summa kostnader	6 181,6	6 476,0	Fordringar och värdepapper	5 853,2	6 431,1
			Differens mellan summa brutto- intäkter och summa kostnader	1 805,5	1 741,7	Övriga tillgångar	411,8	444,5
						Summa tillgångar	25 392,4	26 082,3
						Skulder ¹	8 169,8	8 721,2
						Nettoförmögenhet	17 222,6	17 361,1

¹ Inkl särskild deklaration för maka/make. — ² Inkl i enskilda fall uppkommande negativ rest.

Tabell 130 Jordbrukarnas taxerade inkomster, utgifter, nettointäkter samt tillgångar och skulder i milj kronor åren 1953–1968. Hela riket

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker. Uppgifter beräknade för samtliga brukare med ledning av uppgifter om självägande brukare, se texten

Inkomst- resp utgiftsslag m m	1953	1954	1955	1956	1957	1958
Kontanta inkomster						
Försålda produkter						
Spannmål, frövaror m m	856,0	789,2	705,5	731,2	731,2	647,5
Sockerbetor	134,1	142,6	120,9	123,1	162,5	149,2
Potatis, trädgårdsprodukter	123,8	140,7	137,7	140,7	140,2	150,0
Hö, halm m m	22,9	20,7	31,4	37,4	22,8	22,5
Summa vegetabiliska produkter	1 136,8	1 093,2	995,5	1 032,4	1 056,7	969,2
Husdjur m m	1 153,0	1 219,4	1 372,1	1 499,3	1 585,2	1 672,1
Mjök till mejeri	1 444,3	1 408,8	1 379,2	1 561,5	1 534,0	1 423,7
» » enskilda	37,3	35,6	38,3	37,4	37,6	37,8
Fjäderfä och ägg	140,7	145,3	156,9	172,3	175,3	177,8
Summa animaliska produkter	2 775,3	2 809,1	2 946,5	3 270,5	3 332,1	3 311,4
Diverse produkter	0,7	0,9	1,3	1,3	2,4	2,4
Summa inkomster av försålda jordbruksprodukter	3 912,8	3 903,2	3 943,3	4 304,2	4 391,2	4 283,0
Inkomster av skogsbruket	660,6	848,7	922,3	846,2	765,4	670,4
Övriga inkomster	217,0	250,8	263,5	273,1	281,8	289,3
Därav arrenden och hyror	34,8	38,1	40,1	40,5	41,1	45,0
» körslor	137,3	159,9	155,3	155,7	172,4	167,5
Summa kontanta inkomster	4 790,4	5 002,7	5 129,1	5 423,5	5 438,4	5 242,7
Kontanta utgifter						
Inköp						
Utsäde och fodermedel	548,1	557,6	674,2	778,3	693,1	750,3
Skummjök	85,1	82,8	76,2	77,5	105,3	104,9
Gödselmedel	321,3	317,6	320,6	341,4	354,2	326,8
Bränn- och smörjoljor	105,4	113,5	117,5	138,6	139,3	142,2
Elektrisk ström	66,5	72,6	78,7	90,0	98,8	114,3
Därav för privat förbrukning	..	16,2	18,5	23,4	25,8	30,1
Levande inventarier	298,3	310,9	294,3	362,8	413,2	378,8
Döda inventarier	173,7	197,7	183,8	187,5	207,8	199,0
Underhåll						
Döda inventarier	146,5	149,7	153,6	162,8	172,9	168,5
Byggnader	260,7	241,0	245,8	268,0	263,2	237,8
Vägar, diken	46,4	50,9	61,8	59,5	60,1	60,1
Arrenden	26,3	29,1	33,7	35,7	37,7	40,2
Räntor	149,3	161,0	187,3	210,5	247,6	271,6
Arbetslöner	694,6	728,2	720,1	724,9	728,5	678,9
Personbil	..	..	..	..	..	..
Diverse kostnader	368,4	385,2	395,2	417,3	449,1	445,6
Summa kontanta utgifter	3 290,6	3 397,8	3 542,8	3 854,8	3 970,8	3 919,0
Icke avdragbara utgifter						
Nyuppsättning av yttre inventarier	83,4	81,5	61,6	52,6	56,9	47,8
Ny-, till- eller ombyggnad	84,5	86,2	95,5	82,1	87,6	79,4
Nyanläggning av vägar, diken och stängsel	11,3	7,6	9,4	6,4	7,8	7,7
Nettointäkter						
Av jordbruksfastighet	1 820,2	1 889,0	1 896,5	1 974,4	1 929,6	1 760,7
» övriga förvärvskällor	366,8	394,6	457,4	484,7	501,7	536,9
Därav tjänst	265,3	283,9	332,4	355,2	353,2	383,7
» kapital	55,0	60,5	69,7	77,0	82,9	87,7
Summa nettointäkter	2 187,0	2 283,6	2 353,9	2 459,1	2 431,3	2 297,6
Tillgångar						
Jordbruksfastighet	10 288,9	10 354,9	10 348,0	10 164,0	15 287,1	14 940,5
Levande inventarier	2 017,1	2 063,5	2 055,9	2 112,7	2 214,1	2 228,6
Döda inventarier	1 371,1	1 462,7	1 532,6	1 570,3	1 605,6	1 634,7
Inneliggande lager	403,8	409,6	420,8	454,6	433,1	421,0
Fordringar och värdepapper	2 484,0	2 765,2	2 953,8	2 994,8	3 031,2	3 271,5
Övriga tillgångar	528,4	663,7	689,3	676,3	829,8	867,8
Summa tillgångar	17 093,3	17 719,6	18 000,4	17 972,7	23 400,9	23 364,1
Skulder	5 170,1	5 604,3	5 926,1	6 024,8	6 566,2	6 776,7

¹ Se texten s 294. — ² Se texten s 296.

Holders' assessed incomes expenditures, net receipts, and assets and liabilities

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land. Information concern all categories of holders estimated on information from owner holders

1959	1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968
745,6	768,2	845,0	893,2	884,2	1 121,5	1 252,5	1 132,6	1 359,9	1 546,9
140,6	189,7	150,7	125,3	153,4	184,0	153,3	174,2	190,1	195,9
172,0	156,4	170,1	194,8	218,7	229,8	215,9	257,1	275,8	278,8
28,4	38,7	22,5	23,8	24,2	29,3	28,8	28,5	31,3	33,1
1 086,6	1 153,0	1 188,3	1 237,1	1 280,5	1 564,6	1 650,5	1 592,4	1 857,1	2 054,7
1 825,3	1 682,6	1 831,8	1 929,3	2 112,0	2 389,0	2 329,7	2 621,2	2 485,2	2 542,9
1 466,0	1 552,8	1 562,7	1 618,3	1 574,6	1 688,3	1 850,0	1 764,3	1 693,2	1 781,3
37,9	35,8	34,1	36,4	33,0	30,6	27,1	23,3	18,5	15,6
185,7	187,7	188,3	200,4	236,7	212,7	216,1	213,3	254,2	246,6
3 514,9	3 458,9	3 616,9	3 784,4	3 956,3	4 320,6	4 422,9	4 622,1	4 451,1	4 586,4
2,5	1,5	0,5	0,5	1,1	0,7	0,6	0,3	0,3	0,2
4 604,0	4 613,4	4 805,7	5 022,0	5 237,9	5 885,9	6 074,0	6 214,8	6 308,5	6 641,3
509,9	777,8	862,8	778,3	639,6	875,2	961,2	818,6	790,0	627,2
269,7	338,0	364,4	355,6	381,9	386,5	394,6	373,5	436,4	392,5
48,2	53,9	68,0	66,5	69,9	75,1	81,0	86,8	94,4	94,1
137,4	161,7	157,0	161,7	157,4	161,0	163,5	157,6	160,7	154,2
5 383,6	5 729,2	6 032,9	6 155,9	6 259,4	7 147,6	7 429,8	7 406,9	7 534,9	7 661,0
859,6	898,4	844,5	947,8	1 058,0	1 188,7	1 249,0	1 342,8	1 420,4	1 473,3
101,0	104,6	104,9	109,2	104,1	100,4	101,7	96,5	91,8	90,8
346,7	351,7	350,5	357,5	358,8	404,0	420,1	418,2	456,0	489,1
147,9	143,5	154,7	129,9 ¹	129,2	129,7	128,9	131,1	127,3	126,5
121,3	123,5	128,5	132,1	134,5	127,4	125,2	132,0	130,5	137,5
32,8	35,5	38,5	40,0	41,1	41,1	41,1	42,4	43,1	45,3
397,6	404,6	474,0	471,6	514,6	622,2	613,3	660,7	662,8	661,6
229,3	260,3	310,0	330,7 ¹	357,8	457,4	484,9	444,7	454,6	500,1
182,7	188,1	203,4	200,3 ¹	205,1	221,1	236,1	240,7	244,4	250,3
253,9	241,6	278,0	267,2	272,3	335,7	382,1	365,4	375,4	379,7
71,5	68,9	81,0	64,5	63,5	77,2	78,0	77,9	83,6	84,1
43,1	45,4	52,2	55,5	54,2	60,2	65,7	69,6	72,9	78,5
283,5	315,6	326,5	325,0	312,2	351,5	409,3	453,8	465,8	508,8
638,4	646,9	631,2	609,1	577,2	603,7	585,5	591,5	583,3	560,7
..	..	..	76,8	83,1	107,9	122,7	114,4	114,0	124,9
459,8	457,3	518,4	522,5 ¹	535,8	593,7	631,6	650,4	708,6	735,9
4 136,3	4 250,4	4 457,8	4 599,7	4 760,4	5 380,8	5 634,1	5 789,7	5 991,4	6 201,8
55,4	53,0	66,6	62,9	62,3	65,5	69,7	61,0	63,0	73,5
60,6	55,0	72,5	84,7	92,0	105,2	130,9	118,3	134,3	119,3
7,2	5,5	6,6	4,7	.	.	.	.	.	.
1 724,1	1 907,2	1 996,8 ¹	2 022,7	1 981,7	2 194,4	2 181,9	2 060,7	1 974,2	1 897,0
575,0	604,6	696,2 ¹	744,0	830,1	984,5	1 058,2	1 138,5	1 132,5	1 214,6
416,4	437,0	553,1 ¹	610,8	690,3	815,8	872,5	933,2	938,6	999,8
89,8	92,5	53,5 ^{1 2}	50,9	45,4	70,2	89,0	106,9	105,2	117,2
2 299,1	2 511,8	2 693,0 ¹	2 766,7	2 811,8	3 178,9	3 240,1	3 199,2	3 106,7	3 111,6
14 792,5	14 726,0	14 447,4 ¹	14 270,4	13 729,6	13 681,0	16 615,8	16 130,5	15 734,4	15 363,4
2 332,6	2 401,1	2 514,9 ¹	2 512,2	2 453,7	2 596,0	2 706,0	2 659,1	2 604,3	2 662,8
1 732,4	1 770,2	1 885,7 ¹	1 966,9	2 067,4	2 180,3	2 229,0	2 305,6	2 341,6	2 481,4
450,4	471,7	508,3 ¹	512,4	512,8	582,9	594,0	582,2	635,7	674,3
3 694,9	3 444,5	3 634,9 ¹	3 808,3	3 951,4	4 389,5	4 517,4	4 726,5	5 002,8	5 183,0
911,2	1 212,7	1 002,2 ¹	1 026,7	1 076,6	1 123,3	1 328,7	1 379,0	1 323,6	1 424,8
23 914,0	24 026,2	23 993,4 ¹	24 096,9	23 791,5	24 553,0	27 990,9	27 782,9	27 642,4	27 789,7
7 023,1	7 734,5	7 663,8 ¹	7 849,0	8 007,2	8 338,5	8 920,5	9 399,1	9 690,7	10 135,8

Tabell 131 Jordbrukarnas kontanta inkomster och utgifter m m inom produktionsområden, hela riket och storleksgrupper år 1968. Kronor per brukningsenhet

Holders' cash incomes and expenditures etc. in production areas, whole of Sweden and size groups. Per holding

Avser samtliga brukarekategorier
All categories of holders

Inkomst- resp utgiftsslag; område	Storleksgrupp, hektar åker							Totalt
	2,1 – 5,0	5,1 – 10,0	10,1 – 20,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	Över 100,0	
<i>Inkomster av försålda jord- och skogsbruksprodukter¹</i>								
Götalands södra slättbygder	..	37 443	69 644	124 353	143 368	256 472	756 627	123 167
» mellanbygder	11 582	22 554	54 648	76 611	111 644	199 620	684 848	76 536
» norra slättbygder	5 340	13 233	33 607	58 590	87 516	152 345	364 893	58 860
Svealands slättbygder	6 483	10 088	24 794	41 600	66 584	113 815	291 948	57 790
Götalands skogsbygder	11 351	21 079	43 899	63 465	97 056	148 307	425 736	32 992
Mellersta Sveriges skogsbygder	5 737	15 146	21 839	42 978	63 409	117 752	557 247	25 858
Nedre Norrland	5 457	13 084	29 090	48 198	65 500	..	..	16 880
Övre Norrland	3 298	12 698	24 410	42 525	72 419	..	..	14 051
Hela riket	7 946	17 406	38 842	64 936	92 648	156 000	444 719	44 312
<i>Övriga inkomster</i>								
Götalands södra slättbygder	..	2 630	1 465	3 558	4 098	11 475	49 537	4 816
» mellanbygder	1 278	864	1 395	1 996	3 056	5 609	35 331	2 490
» norra slättbygder	454	841	1 338	2 009	4 229	6 677	21 117	2 715
Svealands slättbygder	1 051	978	1 662	3 915	4 002	8 823	30 524	4 791
Götalands skogsbygder	691	1 415	1 956	3 033	5 295	11 157	29 035	1 838
Mellersta Sveriges skogsbygder	1 255	1 519	2 228	2 701	3 721	7 579	54 991	2 375
Nedre Norrland	1 290	2 017	2 034	6 474	8 553	..	..	2 081
Övre Norrland	793	1 390	1 958	2 044	4 332	..	..	1 377
Hela riket	911	1 475	1 774	3 043	4 192	8 489	33 094	2 587
<i>Summa kontanta inkomster¹</i>								
Götalands södra slättbygder	..	40 073	71 109	127 912	147 466	267 947	806 163	127 983
» mellanbygder	12 860	23 418	56 043	78 606	114 700	205 229	720 178	79 027
» norra slättbygder	5 793	14 074	34 944	60 600	91 744	159 022	386 010	61 575
Svealands slättbygder	7 534	11 065	26 457	45 516	70 586	122 637	322 471	62 581
Götalands skogsbygder	12 043	22 493	45 856	66 498	102 352	159 463	454 770	34 830
Mellersta Sveriges skogsbygder	6 991	16 665	24 068	45 678	67 130	125 332	612 239	28 233
Nedre Norrland	6 748	15 101	31 123	54 673	74 053	..	..	18 962
Övre Norrland	4 090	14 087	26 367	44 569	76 750	..	..	15 427
Hela riket	8 857	18 882	40 615	67 979	96 839	164 489	477 812	46 899
<i>Naturaförmåner</i>								
Götalands södra slättbygder	..	2 812	3 243	3 796	3 883	4 349	6 704	3 538
» mellanbygder	1 991	2 807	3 429	4 160	4 517	5 500	6 326	3 638
» norra slättbygder	1 751	2 294	2 713	3 417	3 828	4 756	6 513	3 112
Svealands slättbygder	1 675	2 397	3 146	3 892	4 449	5 136	6 218	3 763
Götalands skogsbygder	2 457	3 016	3 625	4 101	4 354	5 033	6 579	3 190
Mellersta Sveriges skogsbygder	2 160	2 623	3 181	3 883	4 300	4 909	6 547	2 917
Nedre Norrland	2 213	2 727	3 454	3 991	4 755	..	..	2 805
Övre Norrland	2 306	2 894	3 450	3 951	4 197	..	..	2 871
Hela riket	2 259	2 814	3 329	3 884	4 237	4 958	6 376	3 206

¹ Exkl uttag från skogskonto.

Tabell 131 (forts) Jordbrukarnas kontanta inkomster och utgifter m m inom produktionsområden och storleksgrupper år 1968. Kronor per brukningsenhet

Inkomst- resp utgiftsslag; område	Storleksgrupp, hektar åker							Totalt
	2,1 – 5,0	5,1 – 10,0	10,1 – 20,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	Över 100,0	
<i>Bruttointäkter¹</i>								
Götalands södra slättbygder	..	42 885	74 352	131 708	151 349	272 296	812 867	131 521
» mellanbygder	14 851	26 224	59 472	82 767	119 217	210 728	726 504	82 664
» norra slättbygder	7 544	16 368	37 658	64 017	95 572	163 778	392 522	64 687
Svealands slättbygder	9 209	13 462	29 603	49 408	75 035	127 773	328 690	66 344
Götalands skogsbygder	14 500	25 510	49 480	70 600	106 706	164 496	461 349	38 020
Mellersta Sveriges skogsbygder	9 152	19 287	27 249	49 561	71 430	130 241	618 786	31 150
Nedre Norrland	8 960	17 828	34 577	58 664	78 808	..	..	21 767
Övre Norrland	6 397	16 981	29 818	48 520	80 947	..	..	18 298
Hela riket	11 116	21 696	43 945	71 864	101 077	169 447	484 188	50 105
<i>Utgifter för inköp av förnödenheter²</i>								
Götalands södra slättbygder	..	14 486	24 764	46 758	42 786	70 978	221 966	40 061
» mellanbygder	4 377	7 147	21 303	25 993	37 262	66 571	214 505	26 308
» norra slättbygder	2 328	4 307	10 107	18 315	26 231	44 562	94 467	17 400
Svealands slättbygder	2 745	3 129	6 903	10 440	17 357	28 123	74 275	14 933
Götalands skogsbygder	3 777	6 772	15 260	19 855	31 379	43 463	135 966	10 828
Mellersta Sveriges skogsbygder	1 228	3 387	5 135	11 818	21 114	38 374	141 221	6 858
Nedre Norrland	1 430	2 949	6 723	9 720	16 647	..	..	3 979
Övre Norrland	1 225	3 435	6 226	12 149	24 475	..	..	3 956
Hela riket	2 654	5 209	12 652	20 717	27 986	44 643	124 117	13 520
<i>Utgifter för inköp av levande inventarier</i>								
Götalands södra slättbygder	..	1 876	5 784	17 850	16 194	28 774	67 582	13 305
» mellanbygder	1 681	2 799	4 830	8 164	10 848	29 790	50 415	7 905
» norra slättbygder	436	1 322	2 484	5 889	8 480	14 107	27 883	5 248
Svealands slättbygder	469	821	2 084	2 331	4 402	5 452	16 301	3 455
Götalands skogsbygder	1 827	2 228	5 092	6 084	11 241	12 791	35 846	3 680
Mellersta Sveriges skogsbygder	431	3 671	1 762	2 907	5 557	8 325	25 250	2 674
Nedre Norrland	418	791	1 422	2 210	7 185	..	..	1 000
Övre Norrland	222	800	1 594	3 053	6 392	..	..	1 005
Hela riket	1 065	1 810	3 504	6 594	8 978	14 543	32 214	4 178
<i>Utgifter för inköp och underhåll av döda inventarier</i>								
Götalands södra slättbygder	..	2 367	4 978	10 205	15 963	32 279	84 784	12 096
» mellanbygder	793	1 814	4 211	7 310	12 910	20 841	67 467	7 373
» norra slättbygder	304	1 006	3 215	6 066	11 384	21 343	41 297	6 832
Svealands slättbygder	669	1 107	3 175	6 365	9 925	19 456	40 161	8 594
Götalands skogsbygder	674	1 648	3 764	6 595	9 822	17 887	34 641	2 893
Mellersta Sveriges skogsbygder	377	1 182	2 298	4 923	7 179	13 626	45 523	2 535
Nedre Norrland	456	1 169	2 379	8 051	8 713	..	..	1 648
Övre Norrland	376	1 171	2 083	3 085	5 488	..	..	1 239
Hela riket	532	1 410	3 380	6 822	11 271	21 219	50 354	4 678

¹ Exkl uttag från skogskonto. — ² Avser utsäde och fodermedel, skummjölk, gödselmedel samt bränn- och smörjorjor.

Tabell 131 (forts) Jordbrukarnas kontanta inkomster och utgifter m m inom produktionsområden och storleksgrupper år 1968. Kronor per brukningsenhet

Inkomst- resp utgiftsslag; område	Storleksgrupp, hektar åker							Totalt
	2,1 – 5,0	5,1 – 10,0	10,1 – 20,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	Över 100,0	
<i>Utgifter för arrenden och kontanta undantagsförmåner</i>								
Götalands södra slättbygder	..	960	1 446	3 418	5 683	15 885	45 889	5 047
» mellanbygder	60	493	887	1 926	3 457	6 587	35 001	2 237
» norra slättbygder	68	217	658	1 487	3 101	7 461	18 707	2 103
Svealands slättbygder	56	153	475	1 207	2 438	5 973	15 200	2 362
Götalands skogsbygder	86	263	784	1 612	3 099	6 067	16 328	673
Mellersta Sveriges skogsbygder	98	95	347	678	1 800	3 497	31 424	611
Nedre Norrland	15	65	219	404	671	..	..	114
Övre Norrland	17	39	59	244	615	..	..	51
Hela riket	60	204	650	1 614	3 178	7 556	23 738	1 338
<i>Räntor</i>								
Götalands södra slättbygder	..	1 659	2 836	5 911	9 514	13 717	43 518	6 512
» mellanbygder	679	1 196	2 061	3 908	5 312	10 078	31 517	3 574
» norra slättbygder	325	650	1 304	2 824	5 586	8 500	22 023	3 180
Svealands slättbygder	642	582	1 464	2 248	4 148	6 691	18 899	3 506
Götalands skogsbygder	596	954	2 289	3 957	6 262	10 448	34 885	1 831
Mellersta Sveriges skogsbygder	479	875	1 114	2 678	4 037	9 253	32 197	1 610
Nedre Norrland	477	662	1 481	3 060	5 544	..	..	999
Övre Norrland	465	790	1 398	2 789	6 862	..	..	1 002
Hela riket	535	871	1 838	3 477	5 746	9 109	26 561	2 454
<i>Utgifter för arbetslöner</i>								
Götalands södra slättbygder	..	1 613	3 139	5 801	8 878	30 338	153 867	11 401
» mellanbygder	489	560	2 407	2 886	7 448	20 109	160 146	6 521
» norra slättbygder	135	285	749	1 479	4 208	12 142	69 534	4 138
Svealands slättbygder	107	227	1 007	2 302	3 060	11 198	67 727	6 147
Götalands skogsbygder	421	667	1 707	2 873	6 767	20 465	98 240	1 802
Mellersta Sveriges skogsbygder	260	650	1 128	2 579	2 850	14 978	156 876	2 435
Nedre Norrland	262	918	1 862	3 977	6 690	..	..	1 252
Övre Norrland	258	577	1 019	2 022	3 978	..	..	698
Hela riket	313	672	1 621	2 899	5 381	16 351	98 072	3 545
<i>Övriga utgifter</i>								
Götalands södra slättbygder	..	7 727	11 112	17 220	22 357	41 433	133 020	19 715
» mellanbygder	2 794	5 037	9 138	12 426	17 788	27 596	132 624	12 892
» norra slättbygder	1 863	3 576	6 230	9 584	14 144	24 173	70 557	10 409
Svealands slättbygder	2 567	2 950	5 437	9 039	12 874	21 135	70 577	12 343
Götalands skogsbygder	2 924	4 431	7 686	11 458	15 981	27 781	87 938	6 344
Mellersta Sveriges skogsbygder	2 660	3 850	5 112	10 041	10 115	21 456	163 523	6 303
Nedre Norrland	2 593	4 663	8 464	13 779	16 378	..	..	5 470
Övre Norrland	2 035	4 490	6 989	8 692	14 309	..	..	4 521
Hela riket	2 616	4 429	7 501	11 404	15 609	26 208	92 619	8 715

Tabell 131 (forts) Jordbrukarnas kontanta inkomster och utgifter m m inom produktionsområden och storleksgrupper år 1968. Kronor per brukningsenhet

Inkomst- resp utgiftsslag; område	Storleksgrupp, hektar åker							Totalt
	2,1 – 5,0	5,1 – 10,0	10,1 – 20,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	Över 100,0	
<i>Summa kontanta utgifter</i>								
Götalands södra slättbygder	..	30 687	54 059	107 165	121 376	233 404	750 626	108 137
» mellanbygder	10 873	19 047	44 837	62 614	95 026	181 573	691 674	66 810
» norra slättbygder	5 459	11 363	24 746	45 645	73 133	132 287	344 468	49 311
Svealands slättbygder	7 254	8 968	20 545	33 932	54 203	98 029	303 141	51 341
Götalands skogsbygder	10 305	16 963	36 582	52 433	84 550	138 902	443 842	28 051
Mellersta Sveriges skogsbygder	5 535	13 712	16 896	35 625	52 651	109 509	596 014	23 026
Nedre Norrland	5 652	11 217	22 549	41 201	61 828	..	..	14 463
Övre Norrland	4 598	11 303	19 369	32 033	62 118	..	..	12 471
Hela riket	7 776	14 605	31 145	53 528	78 150	139 629	447 674	38 429
<i>Andra driftkostnader än kontanta</i>								
Götalands södra slättbygder	..	986	1 520	1 931	2 767	3 904	15 263	2 307
» mellanbygder	437	575	1 063	1 552	2 264	3 337	8 980	1 452
» norra slättbygder	176	364	773	1 344	2 311	3 207	8 095	1 381
Svealands slättbygder	333	432	782	1 009	1 404	2 887	5 609	1 381
Götalands skogsbygder	443	757	1 233	1 361	2 530	3 472	6 842	958
Mellersta Sveriges skogsbygder	413	551	874	1 274	1 595	2 586	6 493	806
Nedre Norrland	318	567	1 259	1 927	2 198	..	..	731
Övre Norrland	278	482	699	1 137	1 286	..	..	498
Hela riket	370	618	1 061	1 392	2 088	3 203	8 161	1 103
<i>Summa kostnader¹</i>								
Götalands södra slättbygder	..	31 673	55 579	109 096	124 142	237 308	765 889	110 445
» mellanbygder	11 309	19 622	45 900	64 166	97 290	184 911	700 654	68 262
» norra slättbygder	5 635	11 727	25 518	46 988	75 444	135 495	352 563	50 692
Svealands slättbygder	7 587	9 400	21 327	34 941	55 607	100 917	308 749	52 721
Götalands skogsbygder	10 749	17 720	37 814	53 793	87 080	142 374	450 684	29 009
Mellersta Sveriges skogsbygder	5 947	14 263	17 770	36 898	54 246	112 095	602 507	23 833
Nedre Norrland	5 969	11 784	23 808	43 128	64 026	..	..	15 194
Övre Norrland	4 876	11 784	20 068	33 170	63 404	..	..	12 969
Hela riket	8 146	15 223	32 206	54 920	80 238	142 832	455 835	39 531

¹ Exkl insättning på skogskonto.*Innehåll*

Undersökningen grundas på de belopp som enligt föreliggande beslut av taxeringsmyndigheterna bildat underlaget för taxering. I viss mindre utsträckning blir ändringar i taxeringen enligt beslut av prövningsnämnd eller annan besvärinstans icke beaktade eftersom undersökningen genomförs innan alla besvär slutbehandlats.

Det stora flertalet deklarationer avser kalenderår och bygger på redovisning för jordbruket enligt den sk kontantprincipen. Detta

innebär att resultaten till största delen ej är korrigerade för årliga förändringar i lager och andra realltillgångar samt löpande fordringar och skulder för driften. I regel periodiseras ej heller utgifter för exempelvis anläggningar på basis av värdeminskningsplan. Kontantprincipen karakteriseras vidare bl a av att nyinköp för anläggningar ej får avdras och att vissa inkomster vid realisation av djur ej är skattepliktiga.

I de fall deklarationerna upprättats enligt bokföringsmässiga grunder ingår i central-

Tabell 132 Jordbrukarnas kontanta inkomster inom produktionsområden och storleksgrupper åren 1953–1968. Kronor per brukningsenhet

Avser själväggande brukare

Produktionsområde; år	Vegetabiliska produkter							Animaliska	
	Storleksgrupp, hektar åker							Storleksgrupp,	
	2,1 – 5,0	5,1 – 10,0	10,1 – 20,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	Över 100,0	2,1 – 5,0	5,1 – 10,0
Götalands södra slättbygder									
1968	..	11 095	19 287	34 030	63 647	127 917	401 109	..	27 350
1966	..	6 918	13 934	26 370	52 134	98 478	318 666	..	29 631
1961	3 300	4 133	10 610	23 683	42 782	83 314	295 801	9 781	20 014
1956	2 433	4 115	9 404	19 087	34 005	72 979	146 184	9 080	16 469
1953	2 520	4 094	9 755	20 362	38 301	74 834	159 161	7 836	13 491
Götalands mellanbygder									
1968	2 813	3 398	11 502	17 705	36 274	76 657	296 948	8 356	17 062
1966	1 963	3 756	8 244	12 936	31 013	67 033	238 546	5 772	18 376
1961	663	2 695	7 489	13 666	25 270	52 496	144 104	8 696	16 001
1956	1 069	2 313	5 289	11 291	19 428	39 253	106 274	6 161	13 718
1953	1 023	2 707	6 105	12 579	22 871	42 752	108 391	5 972	11 011
Götalands norra slättbygder									
1968	1 281	1 472	5 434	14 072	31 473	79 822	234 194	3 677	11 774
1966	703	1 099	3 108	10 613	23 051	67 256	195 644	4 243	12 942
1961	184	600	2 357	7 055	17 439	49 077	116 270	5 556	10 214
1956	328	968	2 063	6 156	16 651	38 345	93 858	5 035	10 955
1953	152	1 075	2 363	7 596	19 733	45 113	104 454	4 437	8 845
Svealands slättbygder									
1968	1 049	1 611	6 266	11 579	24 672	65 226	158 087	3 440	7 296
1966	1 180	1 533	3 706	7 062	15 471	47 792	122 297	3 853	7 988
1961	524	1 333	2 696	6 396	13 824	32 556	95 733	3 641	7 062
1956	608	1 127	2 470	6 597	13 361	32 651	76 348	4 059	8 126
1953	484	1 050	3 057	7 659	14 663	36 201	82 750	4 059	6 540
Götalands skogsbygder									
1968	620	729	2 166	5 676	12 198	44 776	..	8 429	17 598
1966	296	595	1 943	4 779	11 695	31 882	..	7 344	17 833
1961	317	461	1 529	3 827	12 020	27 384	109 634	6 726	13 635
1956	150	477	1 481	4 115	7 152	20 920	76 049	5 813	11 615
1953	147	516	1 596	5 445	9 930	25 741	90 389	4 765	9 097
Mellersta Sveriges skogsbygder									
1968	249	808	2 006	5 037	8 833	46 869	..	2 433	7 836
1966	797	506	1 419	4 548	11 343	33 811	..	2 683	6 228
1961	184	452	1 277	3 787	9 833	24 765	..	2 810	5 605
1956	247	767	1 397	4 269	11 621	21 760	79 249	3 326	6 254
1953	124	474	1 395	3 313	7 804	25 435	56 512	3 789	6 549
Nedre Norrland									
1968	187	454	1 222	5 552	..	..	..	2 994	7 956
1966	271	604	800	3 337	4 396	..	..	3 537	7 882
1961	125	304	1 033	2 992	..	..	..	2 588	7 039
1956	203	235	1 077	2 555	..	..	..	2 948	6 034
1953	162	258	625	1 852	..	..	..	3 016	5 582
Övre Norrland									
1968	76	302	768	2 135	..	..	..	2 118	8 803
1966	92	235	910	1 898	..	..	..	2 460	9 147
1961	87	132	899	..	..	..	..	2 886	7 844
1956	201	399	788	1 862	..	..	..	3 451	6 753
1953	113	200	505	1 440	..	..	..	3 403	6 494

Holders' cash incomes in production areas and size groups, per holding

Figures refer to owner holders

produkter					Skogsbruket						
hektar åker					Storleksgrupp, hektar åker						
10,1 – 20,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	Över 100,0	2,1 – 5,0	5,1 – 10,0	10,1 – 20,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	Över 100,0
46 764	82 542	78 190	120 071	201 652	..	428	80	290	479	86	66 823
47 963	87 229	81 057	123 915	196 270	..	350	181	231	469	247	55 138
33 297	53 101	48 953	69 746	212 967	4	173	108	92	243	344	27 190
24 010	35 791	42 101	63 716	140 184	26	44	157	171	146	219	6 404
19 101	24 702	33 990	52 606	108 828	5	40	70	68	106	42	3 758
43 030	55 853	68 236	124 140	275 171	556	957	824	1 975	3 015	3 202	58 936
41 035	56 502	76 159	126 867	253 662	152	827	1 031	1 992	3 033	4 669	35 051
29 019	34 962	47 258	73 749	167 083	282	954	1 391	1 506	2 110	4 266	17 959
21 084	29 626	38 381	50 921	119 932	141	528	838	1 612	2 628	5 929	25 356
15 480	20 172	27 086	39 663	66 579	156	420	681	1 135	2 572	3 110	8 862
27 330	46 279	55 133	64 287	135 622	278	594	734	780	2 429	3 790	14 879
26 966	40 758	51 686	67 448	103 137	195	488	610	1 430	2 502	6 147	23 724
20 688	28 350	31 938	37 969	70 235	312	709	1 052	1 253	2 624	5 071	27 717
16 327	20 916	28 102	38 738	56 482	295	610	869	1 563	2 357	4 821	17 174
13 616	17 761	22 891	30 219	47 153	250	458	496	1 019	1 530	3 461	8 516
17 195	26 585	40 761	41 270	89 140	451	993	1 637	2 650	3 422	5 982	23 935
16 986	28 737	34 647	39 866	98 131	742	1 183	2 477	4 092	5 702	8 105	38 174
13 619	19 787	23 565	32 831	58 111	522	1 515	3 057	3 616	5 501	12 023	34 630
12 726	17 007	21 545	26 468	60 570	722	1 475	3 259	4 683	5 288	11 708	30 135
10 754	15 153	20 141	26 442	51 864	377	1 003	2 195	2 554	3 101	6 273	25 417
37 286	55 623	82 096	88 191	..	2 161	3 533	3 897	5 325	6 307	26 568	..
32 064	50 624	61 214	79 920	..	2 416	3 532	4 555	6 370	8 263	26 115	..
24 526	29 753	39 560	50 741	108 740	1 887	3 549	4 082	5 882	9 212	22 696	77 735
18 274	25 241	33 175	51 730	99 833	1 619	2 656	3 845	4 793	7 410	15 576	49 581
14 546	20 981	27 264	40 862	77 570	1 236	2 186	2 993	4 003	5 771	9 624	50 397
14 674	32 591	47 860	77 833	..	3 194	4 456	3 897	6 711	5 512	14 260	..
13 146	28 635	35 882	63 448	..	3 395	5 475	6 722	6 439	8 576	25 000	..
11 170	17 283	22 444	35 975	..	3 389	4 804	6 883	11 301	13 896	18 272	62 250
10 821	14 511	19 653	30 613	108 891	2 947	5 076	6 660	8 603	10 101	21 779	117 140
9 805	14 806	18 607	30 524	62 603	2 134	3 708	5 321	5 146	11 621	16 758	31 126
19 203	25 814	..	..	..	2 570	4 245	9 148	19 870	..	..	..
18 823	23 790	50 116	..	..	3 308	4 730	8 907	15 735	17 485	..	..
12 118	15 846	..	..	..	2 636	5 265	10 236	15 609	..	..	..
8 811	13 445	..	..	..	2 668	5 795	11 893	17 519	..	..	..
8 306	9 786	..	..	..	2 221	4 755	11 050	17 270	..	..	..
18 293	39 859	..	..	..	1 227	3 709	5 862	6 212	..	..	..
19 287	40 914	..	..	..	3 514	6 587	5 928	9 476	..	..	..
15 083	..	..	..	..	3 008	3 850	3 628	..	..	..	..
11 133	14 616	..	..	..	1 956	2 824	3 074	4 924	..	..	..
10 077	14 163	..	..	..	1 983	1 939	2 342	3 252	..	..	..

byråns bearbetning de poster som närmast har motsvarighet i deklARATIONERNA enligt kontantprincipen. För samtliga slag av deklARATIONER gäller att inkomsterna i huvudsak redovisas brutto.

I fråga om utgifternas gruppering enligt deklARATIONSFÖRMULÄRET bör uppmärksammas att denna ej innebär en konsekvent uppdelning på exempelvis arbetslöner och material. En del arbetslöner kan sålunda ha förts som utgifter för byggnader och markanläggningar. Beträffande deklarerade tillgångar i jordbruksfastighet såväl som annan fastighet gäller att dessa avser värden fastställda vid närmast föregående fastighetstaxering, medan taxeringsvärdena för levande och döda inventarier torde följa förändringarna i marknadsvärdena mer kontinuerligt.

Resultatberäkning

Skattning av totalbelopp för olika poster sker enligt nuvarande metod genom uppräknings för varje bearbetad enhet med en faktor, som för varje stratum (storleksgrupp/naturligt jordbruksområde) utgör kvoten mellan antalet brukningsenheter i populationen resp urvalet. Korrektion för bortfallet görs genom att de enskilda bortfallen i princip ersätts med medeltal för de bearbetade uppgifterna inom respektive stratum.

I samband med bearbetningen av materialet företas en uppdelning av detta på brukarekategorier, varvid i första hand eftersträvas en särredovisning av uppgifter för självägande jordbrukare och arrendatorer (vissa brukningsenheter förs till en restkategori). Som självägande brukare räknas fysiska personer som ägt minst hälften av den åkerareal som redovisats för brukningsenheten och som arrendatorer fysiska personer som arrenderat hela den åkerareal som ingått i enheten. Till restkategorien förs övriga brukare samt sådana fysiska personer, vilkas inkomster av andra förvärvskällor än jordbruksfastighet i storleksgrupperna 2—20 hektar åker överstigit dubbla genomsnittliga industriarbetarlöner

för 1968 och i storleksgrupperna över 20 hektar fyrdubbla industriarbetarlöner. Skälen till att föra de båda senare grupperna till en särskild kategori har i första hand varit att enstaka brukare av detta slag med omfattande engagemang vid sidan om jordbruket i en urvalsundersökning avsevärt kan påverka slutresultaten inom enskilda redovisningsgrupper.

Huvuddelen av resultatberäkningarna utförs numera med dator. Förutom totalbelopp för de olika variablerna framräknas bl a genomsnittstal per brukningsenhet och per hektar åker.

Avgångar och bortfall

Av totalantalet uttagna brukningsenheter ingick i bearbetningen för 1968 10 514 enheter (86,6 %). Resterande brukningsenheter utgjordes av 662 sk avgångar och 959 bortfall.

Som avgångar räknades brukningsenheter, som ingick i urvalet men visade sig inte tillhöra populationen 1968. I flertalet av dessa fall var brukningsenheten nedlagd eller sammanslagen med annan brukningsenhet.

Av det sammanlagda bortfallet om 7,9 % orsakades 1,5 % av att brukareskifte ägt rum (deklARATIONEN avsåg ej helt år), 3,3 % av att deklARATIONEN ej kunnat lösas från pågående taxeringsarbete, 2,2 % av att deklARATIONEN innehållit ofullständiga utdrag ur vinst- och förlustkonto etc. Resterande 0,9 % berodde huvudsakligen på att brukaren ej avgivit självdeklARATION.

Översikt för åren 1953—1968

Som inledningsvis nämndes har betydande förändringar företagits i deklARATIONSUNDERSÖKNINGENS uppläggning m m sedan 1953 och speciellt i samband med undersökningen för inkomståret 1961. I korthet innebar den sistnämnda omläggningen att bearbetningen, som tidigare omfattat endast självägande brukare,

Tabell 133 Jordbrukarnas taxerade nettointäkter¹ m m i kronor per brukningsenhet år 1968. Hela riket
 Holders' assessed net receipt etc., per holding

Intäktslag; brukarekategori	Storleksgrupp, hektar åker							Totalt
	2,1 – 5,0	5,1 – 10,0	10,1 – 20,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	Över 100,0	
<i>Nettointäkter av jordbruksfastighet</i>								
Självägande brukare	3 625	7 216	12 657	17 438	21 108	28 494	45 253	10 575
Arrendatorer	3 369	6 736	12 668	18 407	22 992	30 212	41 138	16 125
Samtliga brukarekategorier	3 513	6 988	12 426	17 384	21 368	28 437	41 576	11 370
<i>Nettointäkter av övriga förvärvskällor</i>								
Självägande brukare	11 615	7 695	5 758	3 999	4 811	6 631	14 789	7 569
Arrendatorer	10 079	7 594	5 191	3 752	4 026	5 792	10 623	5 968
Samtliga brukarekategorier	11 630	8 027	6 946	4 361	5 117	7 570	28 480	8 126
<i>Däruv inkomster av tjänst</i>								
Självägande brukare	10 524	6 718	4 549	2 880	3 167	3 862	7 251	6 352
Arrendatorer	9 339	6 066	4 179	2 697	2 508	3 609	5 539	4 533
Samtliga brukarekategorier	10 305	6 757	5 033	3 154	3 282	4 378	11 508	6 338
<i>Summa taxerade nettointäkter</i>								
Självägande brukare	15 240	14 911	18 415	21 437	25 918	35 125	60 042	18 144
Arrendatorer	13 448	14 330	17 858	22 159	27 018	36 003	51 761	22 093
Samtliga brukarekategorier	15 143	15 015	19 372	21 745	26 484	36 007	70 056	19 496
<i>Att taxera till statlig inkomstskatt:</i>								
Självägande brukare	9 758	9 144	12 022	14 478	17 863	24 487	39 025	11 767
Arrendatorer	8 727	8 812	11 920	15 437	18 907	25 605	36 116	15 057
Samtliga brukarekategorier	9 700	9 305	12 368	14 663	18 264	24 836	42 992	12 621

¹ Inkl särskild deklaration för maka/make.

utvidgades till att avse samtliga brukarekategorier. Vidare infördes ett nytt skattningsförfarande, som till skillnad mot det tidigare använda kontinuerligt återger förändringarna i totalpopulationens omfattning. Slutligen utökades också antalet bearbetade poster.

Omläggningen medförde att resultat enligt deklarationsundersökningarna fr o m 1961 inte blev direkt jämförbara med tidigare års. En särskild omräkning av tidigare publicerade resultat har därför utförts så att en sammanhängande serie erhållits fr o m 1953, dvs det år då slumpmässigt urvalsförfarande infördes. Även vissa andra ändringar har föranlett omräkning vilket framgår av det följande.

Innebörden av omräkningar till följd av metodändringar

Genom omräkningen har skattningar erhållits för hela perioden 1953—1968 grundade på enbart uppgifter för självägande brukare. De återspeglar således inkomst- och utgiftsförhållandena för denna kategori. I likhet med de ursprungliga skattningarna har omräkningarna gjorts storleksgruppsvis inom de olika produktionsområdena.

För perioden 1953—1960 innebär omräkningarna en bättre anpassning till de kontinuerliga förändringarna i åkerareal och antal brukningsenheter inom olika storleksgrupper. De ursprungligen publicerade resultaten hade

Tabell 134 Jordbrukarnas taxerade nettointäkter¹ inom produktionsområden och storleksgrupper åren 1953–1968. Kronor per brukningsenhet

Avser själväggande brukare

Produktionsområde; år	Nettointäkter av jordbruksfastighet							Nettointäkter av	
	Storleksgrupp, hektar åker							Storleksgrupp.	
	2,1 – 5,0	5,1 – 10,0	10,1 – 20,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	Över 100,0	2,1 – 5,0	5,1 – 10,0
Götalands södra slättbygder									
1968	..	12 793	18 265	22 693	26 918	36 055	57 730	..	4 524
1966	..	11 914	17 849	21 344	25 861	33 997	48 372	..	3 050
1961	4 907	8 829	13 914	17 062	21 235	25 258	51 982	4 183	1 827
1956	4 709	7 934	11 118	14 162	18 574	23 795	29 344	2 596	1 484
1953	4 161	7 074	9 968	13 106	17 377	26 270	36 757	1 559	948
Götalands mellanbygder									
1968	3 585	7 378	14 295	19 000	22 174	27 269	42 613	11 157	7 157
1966	3 347	7 140	14 899	18 696	23 021	28 351	39 285	9 174	5 361
1961	4 509	7 771	11 586	13 615	16 571	20 084	32 045	3 137	2 239
1956	3 491	7 009	9 502	12 009	13 657	18 085	25 847	2 754	1 079
1953	3 228	6 071	8 283	10 541	13 198	16 074	29 895	1 775	722
Götalands norra slättbygder									
1968	2 326	5 851	12 438	16 756	21 004	28 606	54 400	11 847	8 661
1966	2 486	6 195	12 146	16 810	19 685	28 102	42 056	8 182	5 857
1961	2 822	5 858	9 904	12 425	14 798	17 729	26 635	5 264	2 966
1956	3 028	5 942	7 904	10 430	13 823	16 026	23 521	2 672	1 166
1953	2 645	4 874	6 986	9 598	12 936	18 470	24 314	1 651	723
Svealands slättbygder									
1968	2 419	4 451	8 873	14 362	19 351	27 433	37 047	14 638	8 396
1966	2 322	5 103	9 471	14 829	17 196	22 505	33 710	12 168	6 077
1961	2 388	5 958	8 928	11 777	14 237	17 873	21 324	5 621	3 018
1956	3 956	6 134	8 769	11 221	13 191	16 738	22 183	3 837	1 715
1953	3 017	4 854	7 669	10 156	13 224	17 140	25 094	2 818	1 480
Götalands skogsbygder									
1968	4 377	8 490	13 730	17 593	20 069	25 627	..	10 046	6 101
1966	4 680	8 849	13 774	16 534	18 985	27 057	..	9 225	4 819
1961	4 779	8 044	11 208	12 942	14 874	19 353	27 695	3 756	2 022
1956	4 113	6 856	9 365	11 675	13 843	14 588	24 498	1 693	1 066
1953	3 640	5 956	7 944	11 068	12 107	12 662	22 300	1 241	769
Mellersta Sveriges skogs- bygder									
1968	3 926	6 120	9 999	14 502	15 509	23 324	..	10 265	8 773
1966	4 348	6 905	10 050	14 290	17 428	19 279	..	9 516	7 104
1961	4 993	6 698	10 263	11 001	12 722	16 482	..	3 869	3 340
1956	4 443	6 959	9 716	10 081	11 363	13 623	26 194	2 937	1 585
1953	3 546	5 998	8 292	8 928	11 891	14 476	11 998	2 196	801
Nedre Norrland									
1968	3 777	6 604	11 315	13 928	..	..	..	13 491	8 718
1966	4 336	6 954	12 736	16 066	17 464	..	..	9 958	7 610
1961	3 667	7 779	11 722	14 688	..	..	..	5 579	3 417
1956	4 280	7 088	10 666	15 151	..	..	..	3 264	2 078
1953	3 874	6 827	10 479	13 565	..	..	..	2 631	1 369
Övre Norrland									
1968	2 218	5 936	10 513	20 061	..	..	..	13 535	9 707
1966	4 081	7 694	11 734	19 470	..	..	..	10 894	7 771
1961	4 292	6 617	9 244	..	..	..	..	5 299	4 386
1956	4 310	5 632	7 715	9 082	..	..	..	3 466	2 293
1953	4 011	4 971	7 168	8 412	..	..	..	2 564	1 621

¹ Fr o m 1961 inkl särskild deklaration för maka/make. Se texten s 296.

Holders' net receipts in production areas and size groups, per holding

Figures refer to owner holders

övriga förvärvskällor					Därav tjänst						
hektar åker					Storleksgrupp, hektar åker						
10,1 – 20,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	Över 100,0	2,1 – 5,0	5,1 – 10,0	10,1 – 20,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	Över 100,0
3 732	2 635	5 597	6 036	14 107	..	4 043	2 455	1 411	3 130	2 801	5 775
2 667	2 189	3 958	6 194	16 194	..	2 405	1 480	1 333	2 532	3 104	6 500
1 018	1 230	1 803	4 893	8 134	2 802	1 154	503	718	636	2 929	3 386
566	1 238	1 411	2 175	9 863	2 112	972	209	266	530	750	3 160
447	642	1 197	3 319	5 450	1 224	662	171	168	267	1 913	1 899
3 490	2 787	3 624	5 890	14 512	9 924	5 744	2 436	1 683	2 178	3 914	9 732
2 290	2 031	2 462	4 318	11 665	8 712	3 711	1 399	1 276	1 701	2 462	7 654
1 100	913	1 521	2 394	6 727	2 947	2 001	741	618	849	1 333	3 592
489	680	1 500	3 299	4 767	2 175	778	258	357	962	2 434	2 884
384	452	1 340	4 070	2 751	1 412	441	196	242	444	2 183	756
5 289	4 179	4 349	5 194	14 722	10 287	8 264	4 534	3 158	3 114	3 043	6 164
3 900	2 482	3 285	3 965	11 522	7 422	5 329	3 058	1 515	2 197	1 984	6 253
1 640	1 059	1 555	1 875	7 379	4 996	2 525	1 167	746	831	1 186	3 811
740	714	1 015	1 759	2 979	2 553	917	435	373	342	837	1 335
597	539	714	938	1 399	1 531	544	331	303	318	367	521
8 410	4 205	4 578	6 857	15 657	13 306	7 748	6 145	3 204	3 415	4 058	7 757
4 942	2 874	3 325	6 758	15 940	10 937	5 528	4 060	2 098	2 395	4 253	7 306
2 256	1 586	1 897	3 802	7 934	5 312	2 737	1 771	1 306	1 181	1 888	3 750
943	703	1 243	3 454	12 273	3 350	1 214	594	328	507	2 186	3 230
681	568	681	2 122	7 627	2 338	833	366	308	361	1 296	2 308
4 842	4 189	4 237	11 255	..	8 890	5 107	3 658	2 937	2 912	7 467	..
3 588	3 335	2 565	6 782	..	8 149	4 048	2 778	1 979	1 916	3 239	..
1 409	1 010	3 473	3 563	8 466	3 087	1 547	875	676	1 914	1 613	2 122
787	1 243	1 458	4 596	6 747	1 269	715	394	558	837	2 070	3 801
612	966	1 084	4 880	18 380	965	449	334	458	593	2 157	8 335
7 672	5 857	7 677	6 793	..	9 176	7 528	6 733	4 454	3 316	3 046	..
6 472	4 092	5 541	5 689	..	8 465	6 023	5 450	3 258	1 901	3 284	..
2 735	3 674	2 769	2 951	..	2 963	2 741	2 132	1 984	1 252	1 846	6 375
1 221	1 533	2 738	2 334	7 125	2 440	1 214	832	816	1 289	923	3 007
891	1 077	2 446	2 325	5 914	1 888	601	515	770	918	880	1 122
6 765	7 030	..	..	..	12 651	7 609	5 742	6 236	..	..	..
4 705	7 223	3 188	..	..	8 717	6 678	3 914	5 828	2 452	..	..
2 042	3 621	..	..	..	4 880	2 738	1 518	1 852	3 727	9 786	..
1 604	2 647	..	..	..	2 885	1 511	824	668	..	..	..
1 133	1 504	..	..	..	2 361	928	633	414	..	..	..
8 144	4 396	..	..	..	12 380	8 767	6 953	3 420	..	..	..
5 699	3 630	..	..	..	9 538	7 000	5 091	3 040	..	..	..
3 012	..	..	..	..	5 010	3 780	2 548	2 173	600	..	..
1 939	1 805	..	..	..	3 116	1 928	1 518	1 594	..	..	..
1 307	2 569	..	..	..	2 313	1 323	925	2 452	..	..	..

uppskattats med ledning av uppgifter om den totala åkerarealen enligt vid beräkningstillfället senaste tillgängliga jordbruksräkningsresultat. Vid omräkningen har skattningarna gjorts med ledning av den åkerareal som erhållits för respektive undersökningsår genom rätlinjig utjämning av förändringen mellan jordbruksräkningen närmast före resp närmast efter det aktuella året. Denna utjämning har utförts för varje storleksgrupp inom olika produktionsområden.

För perioden 1961—1968 har de tidigare skattade totalbeloppen avseende enbart självägande brukare uppräknats till en nivå motsvarande den totala åkerarealen vid samtliga brukningsenheter i riket. Härigenom har en anknytning erhållits till det för perioden 1953—1960 tillämpade förfarandet. Skillnaden på riksnivå mellan belopp skattade på basis av uppgifter för å ena sidan enbart självägande brukare och å andra sidan samtliga brukare kategorier har konstaterats vara relativt konstant under hela perioden 1961—1968. För flertalet poster avviker de på de olika sätten skattade beloppen relativt litet eller 1—3 %.

De största avvikelserna noteras för poster som inkomst av skogsbruk, utgifter för arrenden och räntor samt tillgångar i form av jordbruksfastighet och fordringar m m. Dessa avvikelser orsakas naturligt nog av olikheterna i inkomst- och utgiftsförhållandena mellan å ena sidan självägande brukare och å andra sidan arrendatorer (jämför tab 129 och 130.

Förutom den genomgripande ändring i deklarationsundersökningarnas uppläggning som infördes 1961 och vars effekt genom ovan beskrivna omräkning i möjligaste mån eliminerats må nämnas följande ändringar.

Under perioden 1953—1960 hänfördes till kategorien självägande brukare dödsbon (stärbbhus), vilka utgjorde omkring 2 % av materialet. Effekten av denna avvikelse har inte kunnat beaktas.

Vissa olikheter i de tillämpade vägningsförfarandena under de olika perioderna föreligger trots utförda omräkningar. För perioden fr o m 1961 ursprungligen publicerade medeltal per brukningsenhet avseende självägande brukare kan anses jämförbara med de omräknade resultaten för åren 1953—1960. Detta gäller medeltal för produktionsområden. Där emot bör ej utan förbehåll sammankoppling ske mellan omräknade medeltal för åren 1953—1960 och icke omräknade för perioden fr o m 1961 om dessa avser hela riket.

Deklarationsundersökningarnas innehåll under olika perioder

Jämförbarheten i tiden av deklarationsundersökningarnas resultat påverkas dessutom av ändringar i både deklarationsformulär och tillämpad praxis vid taxeringarna. Sålunda har fr o m 1956 tillämpats bruttoredovisning vid deklaration av till mejeri levererad mjölk. Genom kompletterande beräkningar för åren 1953—1955 har emellertid jämförbarhet i tiden erhållits. Pålägg har därvid gjorts på de enligt nettoprincip redovisade inkomsterna med belopp motsvarande återtag av produkter. Tidigare utförda pålägg för rikstotalerna har nu även fördelats på storleksgrupper inom produktionsområden.

Fr o m 1962 har utgifter för personbil redovisats som särskild post. Tidigare var dessa utgifter fördelade på olika utgiftsposter avseende lantbruket i dess helhet. I nedanstående tablå lämnas för 1962 uppgift om effekten av denna ändring för de berörda posternas totalbelopp för hela riket.

Utgiftspost	Belopp exkl personbil i procent av motsvarande inkl personbil
Bränn- och smöroljor	87,0
Inköp av döda inventarier	94,7
Underhåll av döda inventarier	96,1
Diverse kostnader	96,2

Tabell 135 Jordbrukarnas taxerade tillgångar och skulder samt nettoförmögenhet i 1 000-tal kronor per brukningsenhet¹ år 1968. Hela riket
 Holders' assessed assets and liabilities, and net capital, per holding

Slag av tillgångar och skulder; brukarekategori	Storleksgrupp, hektar åker							Totalt
	2,1 – 5,0	5,1 – 10,0	10,1 – 20,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	Över 100,0	
<i>Taxeringsvärde för jordbruks- fastighet</i>								
Självägande brukare	38,6	54,0	77,8	111,7	160,0	278,5	835,9	81,2
Arrendatorer	1,4	3,6	4,1	4,3	4,9	17,3	49,2	6,9
Samtliga brukarekategorier	36,4	49,2	68,8	85,3	113,1	174,8	578,7	73,7
<i>Levande inventarier</i>								
Självägande brukare	3,5	8,3	17,3	27,0	33,6	43,7	80,7	14,5
Arrendatorer	5,2	11,3	19,4	28,0	36,2	46,5	82,2	25,7
Samtliga brukarekategorier	3,6	8,4	17,4	27,2	33,9	45,2	97,5	16,7
<i>Döda inventarier</i>								
Självägande brukare	2,8	5,7	12,4	22,5	34,5	59,8	125,0	12,7
Arrendatorer	2,4	6,3	15,9	25,5	38,4	62,1	109,4	26,2
Samtliga brukarekategorier	2,6	5,8	12,7	23,1	35,5	59,5	123,7	15,2
<i>Inneliggande lager</i>								
Självägande brukare	0,5	0,9	2,3	4,5	8,4	19,0	75,2	3,1
Arrendatorer	0,3	1,2	2,8	4,6	8,9	19,1	50,9	7,0
Samtliga brukarekategorier	0,5	0,9	2,4	4,6	8,5	19,0	75,6	4,1
<i>Fordringar och värdepapper</i>								
Självägande brukare	18,5	21,5	27,1	32,5	43,8	77,7	265,6	28,2
Arrendatorer	21,6	28,9	24,9	31,8	41,8	61,8	160,5	37,9
Samtliga brukarekategorier	20,5	23,6	40,1	36,0	46,5	77,7	492,2	39,4
<i>Övriga tillgångar</i>								
Självägande brukare	4,3	4,6	6,9	11,0	13,7	26,8	75,7	7,5
Arrendatorer	6,5	6,8	7,7	6,9	12,2	20,9	36,8	10,4
Samtliga brukarekategorier	4,9	5,7	11,8	11,3	14,2	26,1	111,5	10,8
<i>Summa tillgångar</i>								
Självägande brukare	68,3	95,0	143,9	209,3	294,2	505,6	1458,0	147,2
Arrendatorer	37,3	58,2	74,8	101,0	142,3	227,8	489,0	114,2
Samtliga brukarekategorier	68,5	93,7	153,2	187,5	251,6	402,3	1479,2	159,8
<i>Summa skulder</i>								
Självägande brukare	12,6	19,5	38,5	82,7	138,3	255,2	808,3	49,3
Arrendatorer	4,8	7,1	15,6	23,2	40,8	85,3	246,7	33,9
Samtliga brukarekategorier	12,5	18,8	41,6	70,3	109,1	190,4	699,3	53,4
<i>Nettoförmögenhet</i>								
Självägande brukare	55,7	75,5	105,4	126,6	155,8	250,4	649,7	97,9
Arrendatorer	32,5	51,1	59,3	77,8	101,5	142,5	242,3	80,3
Samtliga brukarekategorier	56,1	74,8	111,6	117,2	142,5	211,9	779,9	106,4

¹ Inkl särskild deklaration för maka/make.

Fr o m 1961 har till skillnad från tidigare år till uppgifterna om tillgångar och skulder samt nettointäkter även förts motsvarande uppgifter från särskild deklaration för maka/ make. De skillnader som härigenom uppkommit mellan totalbeloppen för hela riket avseende kategorien självägande brukare redovisas i följande tablå för olika poster 1961.

Olika slag av nettointäkter resp tillgångar och skulder	Belopp inkl uppgift från maka/ make-deklaration i procent av motsvarande exkl uppgift från maka/ make-deklaration
Nettointäkter	
av jordbruksfastighet	100,2
„ övriga förvärvskällor	110,9
därav tjänst	111,8
„ kapital	107,2
„ samtliga förvärvskällor	102,9
Tillgångar i lantbruksdriften	100,0
Fordringar och värdepapper	104,4
Övriga tillgångar	104,2
Summa tillgångar	101,1
Skulder	100,6
Nettoförmögenhet	100,6

T o m 1960 särredovisades inkomster (nettointäkter) av kapital såsom dessa upptagits i förmögenhetsbilagan före tillåtna schablonavdrag. Beloppen för riket i dess helhet utgjorde 1960 efter gjorda avdrag 59,2 % av motsvarande belopp utan dessa avdrag. För den sammanräknade inkomsten blev motsvarande procenttal 98,5.

Slutligen må också nämnas att vissa utslag i skattemål under olika år torde ha påverkat fördelningen av avdragbara respektive icke avdragbara utgifter för inköp av döda inventarier liksom bedömningen rörande realisation av djur.

Resultat

I tab 129—135 redovisas dels resultat från deklarationsundersökningen 1968 jämte vissa uppgifter från undersökningen 1967, dels vissa resultat från tidigare års undersökningar omräknade till jämförbarhet enligt ovan redovisad metod.

Totalbelopp för jordbrukets inkomster, utgifter, nettointäkter samt tillgångar och skulder för samtliga brukarekategorier 1968 samt motsvarande uppgifter för 1967 redovisas sålunda i tab 129. Specifieringen på olika poster ansluter sig i stort till deklarationsformulärets rubriker. För flertalet av dessa poster lämnas i tab 130 för hela perioden 1953—1968 motsvarande totalbelopp avseende samtliga brukningsenheter beräknade utifrån uppgifter för kategorien självägande brukare. I den mån jämförbarhet i tiden inte föreligger har ändringarna och deras effekt berörts ovan. De höjningar som noteras 1957 och 1965 i de redovisade uppgifterna om tillgångar i form av jordbruksfastighet kan i huvudsak hänföras till omtaxeringarna dessa år.

Uppgifter om bl a kontanta inkomster och utgifter i medeltal per brukningsenhet i olika storleksgrupper redovisas för produktionsområden i tab 131 avseende samtliga brukarekategorier 1968. På motsvarande sätt lämnas i tab 132 och tab 134 uppgifter avseende självägande brukare om kontanta inkomster av vegetabilier, animalier och skogsbruket respektive nettointäkter av olika förvärvskällor för vissa år under perioden 1953—1968. I dessa tabeller avser uppgifterna för åren 1953 och 1956 omräknade tal medan för åren 1961, 1966 och 1968 uppgifterna är desamma som ursprungligen publicerats (se ovan). Uppgifter för hela riket om jordbrukarnas taxerade nettointäkter m m per brukningsenhet lämnas avseende 1968 i tab 133 för olika brukarekategorier. En översikt över den procentuella fördelningen av nettointäkterna av jordbruksfastighet på dels storleksgrupper, dels produktionsområden ges i följande tablå för vissa år under perioden 1953

—1968. Nettointäkterna har därvid skattats till totalbelopp för hela riket på basis av uppgifter från kategorien själväggande brukare.

Storleksgrupp, Nettointäkternas (av jordbruks-
hektar åker fastighet) fördelning, procent

	1953	1956	1961	1966	1968
2,1— 5,0	18,1	17,9	13,9	9,4	6,3
5,1— 10,0	27,5	27,6	27,4	21,1	18,5
10,1— 20,0	26,5	27,7	29,1	28,4	27,0
20,1— 30,0	10,4	10,7	11,5	15,4	16,8
30,1— 50,0	8,5	8,4	9,6	12,9	15,1
50,1—100,0	5,3	4,7	5,5	8,2	10,3
Över 100,0	3,7	3,0	3,0	4,6	6,0
Summa	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Produktionsområde

Götalands södra slätt- bygder	10,6	10,1	11,4	13,2	13,9
Götalands mellanbygder	8,9	8,9	9,8	10,6	11,1
Götalands norra slätt- bygder	10,2	10,1	10,8	12,4	13,5
Svealands slättbygder	15,1	14,7	13,5	13,6	15,3
Götalands skogsbygder	24,8	25,8	27,2	26,1	25,8
Mellersta Sveriges skogsbygder	9,4	9,9	8,9	7,7	7,3
Nedre Norr- land	12,1	11,6	9,9	8,4	7,3
Övre Norr- land	8,9	8,9	8,5	8,0	5,8
Summa	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

I tab 135 slutligen redovisas uppgifter för hela riket enligt deklaraionsundersökningen 1968 om taxerade tillgångar och skulder samt nettoförmögenhet per brukningsenhet avseende de olika slag av brukarekategorier.

Övrig publicering

I Statistiska meddelanden lämnas årligen en utförligt redogörelse för undersökningen rörande jordbrukarnas taxerade inkomster, utgifter m m. Resultaten för 1968 återfinns i denna serie nr J 1970:1. Beträffande den företagna omräkningen av resultaten för åren 1953—1968 beräknas ytterligare information bli lämnad i annat sammanhang. För infor-

mation om den 1961 företagna omläggningen av deklaraionsundersökningarna hänvisas till Statistisk tidskrift 1964:2 och Statistiska meddelanden J 1963:20.

11.2. Den jordbruksekonomiska undersökningen

Den jordbruksekonomiska undersökningen, som årligen utförs inom lantbruksstyrelsen, är grundad på bokföringsuppgifter från jordbrukare. Undersökningen är avsedd att belysa intäkter, kostnader och lönsamhetsförhållanden inom jordbruket. Den utformning undersökningen hade 1967 har den haft sedan 1954, men redan 1914 började man i mindre skala att utarbeta sammanställningar av enskilda jordbrukares bokföringsuppgifter. I detta avsnitt redogörs för undersökningens principiella uppläggning. Vidare lämnas vissa resultat avseende år 1967.

Undersökningens genomförande

Omfattning

Populationen har tidigare i princip utgjorts av alla jordbruk i riket med en åkerareal om minst 5,1 hektar och högst 50,0 hektar, vilka har en manlig brukare i åldern 18—65 år (dennes manuella arbetsförmåga får ej vara nedsatt med mer än 40 %). Från populationen skall enligt en av lantbruksstyrelsen uppgjord fördelningsplan uttas 2 500 enskilda brukningsenheter för medverkan i undersökningen. På grund av svårigheter att åstadkomma en planenlig anslutning i de mindre storleksgrupperna fastställdes för 1966 års undersökning en tilläggsplan som innebar en ökning av antalet gårdar i storleksgruppen 30—50 hektar. Vidare ingick i undersökningen även brukningsenheter med 50—100 hektar inom vissa produktionsområden. Denna modifierade fördelningsplan tillämpades också i 1967 års undersökning med ett undantag — storleksgruppen 5—10 hektar åker utgick ur undersökningen.

Urval

Den för undersökningen erforderliga materialinsamlingen är mycket omfattande och kräver den enskilde lantbrukarens medverkan under hela det skördeår som undersökningen avser. Eftersom deltagandet i undersökningen är frivilligt skulle bortfallet genom vägran eller oförmåga bli för stort särskilt bland de mindre gårdarna om urvalet gjordes helt slumpmässigt. Därför hade lantbruksstyrelsen genom detaljerade anvisningar till hushållningssällskapen, vilka utvalde undersökningsgårdarna, sökt erhålla ett urval av gårdar som för olika områden var representativt i fråga om driftsinriktning, ägodelsfördelning, produktionsmedelsanvändning m m. I lantbruksstyrelsens fördelningsplan var det antal gårdar som skulle ingå i undersökningen fastställt för varje kombination av storleksgrupp och produktionsområde. Antalet uttagna gårdar blev enligt denna plan förhållandevis större inom storleksgrupperna 10—20 och 20—30 hektar åker samt inom slättbygdsområdena i Svealand och Götaland än inom övriga storleksgrupper resp produktionsområden. Då det gällde fördelningen av gårdar (av viss storlek inom ett visst område) på olika kommuner var urvalet självvalt.

Primärmaterial m m

Grundmaterialet för lantbruksstyrelsens bearbetningar utgörs av bokslut från varje i undersökningen deltagande gård. Boksluten upprättas av bokföringskontor eller bokföringsbyråer ute i landet, tillsammans ett 40-tal. Av dessa var vid 1967 års undersökning 37 knutna till Sveriges Lantbruksförbund, 2 till hushållningssällskapen och 4 till fristående bokföringsföreningar.

De enskilda jordbrukarna för tre typer av *dagböcker*, ur vilka kopior varje månad utrivs och insänds till bokföringskontoren. Formulären till dessa dagböcker, vilka avser uppgifter om kassaomsättning, arbets- och dragkraft resp omsättning av produkter, fastställs av lantbruksstyrelsen.

Med utgångspunkt från dagboksrapporterna upprättar kontoren *årssammandrag över räkenskaperna*, vari bl a affärshändelserna enligt dagboken över kassaomsättningen fördelas efter en utförlig kontospecifikation.

Då en gård första gången ingår i undersökningen upprättas en *inventarieförteckning* (avseende maskiner, redskap och övriga inventarier) av personal från bokföringskontoren. Värderingen av inventarierna, vilken görs efter återanskaffningsvärdet, sker på lantbruksstyrelsen.

Under det första undersökningsåret företas även en värdering av gårdens *byggnader*. Härvid används två (tidigare tre) formulärtyper som utarbetats av institutionen för lantbrukets byggnadsteknik. Inventeringen av byggnadsbeståndet utförs av lantbruksnämndernas byggnadskonsulenter, medan värderingen görs centralt inom lantbruksstyrelsen.

På gårdar med skog i sådan omfattning att ett verkligt skogsbruk kan sägas föreligga utförs under första året en särskild *skogsinventering*. Vid denna medverkar skogsvårdsstyrelserna i respektive län.

För varje i undersökningen medverkande gård förs en *inventariebok*, vari förändringarna i gårdens tillgångar och skulder fortlöpan- de kan följas.

Innan bokföringskontoren upprättar bokslut inhämtas vid besök på gården kompletterande uppgifter rörande bl a djuromsättningen och förändringarna i inventariebeståndet under året. En inventering av lagren av olika växtprodukter, förnödenheter m m utförs samtidigt, varjämte uppgifter inhämtas om arealanvändning och skörd. De förra uppgifterna antecknas i särskild *inventeringslista*.

På grundval av årssammandraget, inventeringslistan, inventarieboken och uppgifterna om arealanvändning och skörd upprättar bokföringskontoret ett *bokslut* för gården (avseende sistlidna kalenderår). Anvisningar för hur boksluten skall göras upp bl a med hänsyn till de priser som skall användas vid värde-

ringen av lager, meddelas varje år av lantbruksstyrelsen.

Bokslutet upprättas som en mycket koncentrerad tablå med specifikationsbilagor. Till bokslutet fogas en redovisning av arealanvändning och skörd för olika grödor (jämta betesredovisning).

Granskning och komplettering

På bokföringskontoren sker en fortlöpande granskning av inkommande dagboksrapporter, bl a i form av rimlighetskontroller. En ingående kontroll av de från kontoren överlämnade boksluten utförs sedan på lantbruksstyrelsen. I vissa fall är boksluten behäftade med sådana fel och/eller ofullständigheter att de måste återsändas till kontoren, i andra fall sker korrigeringar efter telefonkontakt med dessa.

Resultatberäkning

Bearbetningen av materialet sker dels manuellt, dels maskinellt och avser i första hand medeltalsberäkningar per gård för primärgrupperna, dvs för de enskilda storleksgrupperna inom varje område. Härutöver redovisas för primärgrupperna vissa data i form av medeltal per arealenhet. För de olika storleksgrupperna uträknas dessutom i en del fall vägda medeltal för hela riket, varvid uppgifter från senaste allmänna jordbruksräkning utnyttjas som vägningstal.

Resultatens tillförlitlighet

Eftersom bokföringskontoren ofta biträder jordbrukarna vid upprättandet av deras självdeklarationer erhålls därigenom en indirekt kontroll över vissa av de data som innefattas i undersökningen (tex kassaomsättningen). För åtskilliga variabler saknas dock denna kontrollmöjlighet.

Av betydelse för resultatens tillförlitlighet är även möjligheterna att bibehålla kontinuitet i undersökningarna i den meningen att samma gårdar ingår år från år. På denna punkt

visar erfarenheterna att omsättningen av gårdar är störst första året. Under de senaste åren har omsättningen årligen varit drygt 10 % av totalantalet uttagna gårdar. Av de gårdar som ingick i urvalet 1954 fanns 15 % kvar i 1967 års undersökning.

Vissa svårigheter har förelegat att erhålla uppgifter från så många gårdar som enligt planen skall ingå i undersökningen. Bearbetningen av 1967 års material har omfattat 1 867 gårdar eller cirka 75 % av antalet enligt planen.

Resultaten är till en del osäkra på grund av att antalet undersökta brukningsenheter är ringa. Speciellt är detta fallet för storleksgruppen 50—100 hektar.

Resultat

Sammanställningar över jordbrukets intäkter och kostnader 1967, angivna i kronor per 10 hektar åker (inkl reducerad betesmark), återfinns i *tab 136*. Med intäkter menas i princip värdet av samtliga inom företaget producerade varor och tjänster och med kostnader värdet av produktionsmedelsanvändningen.

På intäktsidan har värderingen av naturförmånerna skett efter framräknade genomsnittspriser, i princip på grundval av konsumentpriser. I fråga om växtprodukterna har värderingen däremot baserats på producentpriserna. Det bör observeras att den del av produktionen som återförbrukats inom jordbruket ej redovisas som intäkt i undersökningen. Hit hör bl a den betydande del av växtproduktionen som utnyttjats för utfodring och till utsäde. Även hästarnas och traktorernas dragkraftsproduktion har till den del den används inom jordbruket betraktats som återförbrukning.

På kostnadssidan utgörs den viktigaste komponenten av årets utgifter. Andra kostnadsposter av stor betydelse är familjens insats av kapital och arbete samt avskrivning av anläggningstillgångar.

Tabell 136 Intäkter och kostnader i jordbruket år 1967.

Receipt and costs per 10 hectares of arable land

 Kronor per 10 hektar åker¹

Produktionsområde; storleksgrupp, hektar åker	Intäkter				Kostnader						Summa in- täkter min- us summa kostnader (=företa- garvinst)	Beräknad ränta plus företagar- vinst (=för- räntning)
	Växtpro- dukter	Djurpro- dukter	Övriga intäkter	Summa	Förnöden- heter	Anlägg- ningar	Manuellt arbete	Diverse kostnader ²	Beräknad ränta ³	Summa		
<i>Götalands södra slättbygder</i>												
10,1— 20,0	12 723	33 652	4 760	51 135	17 812	9 807	19 156	4 942	11 342	63 059	— 11 924	— 582
20,1— 30,0	12 143	25 651	3 943	41 737	14 356	8 577	12 720	4 122	10 239	50 014	— 8 277	1 962
30,1— 50,0	16 518	21 254	3 134	40 906	13 954	7 500	9 663	3 901	9 670	44 688	— 3 782	5 888
<i>Götalands mellanbygder</i>												
10,1— 20,0	7 876	25 329	4 411	37 616	13 904	8 308	18 515	4 108	7 461	52 296	— 14 680	— 7 219
20,1— 30,0	8 044	19 605	3 533	31 182	10 640	7 421	12 540	3 624	6 460	40 685	— 9 503	— 3 043
30,1— 50,0	10 317	18 085	2 702	31 104	10 716	6 377	9 144	3 412	5 915	35 564	— 4 460	1 455
50,1—100,0	11 021	13 793	2 839	27 653	9 862	6 320	6 582	3 048	5 642	31 454	— 3 801	1 841
<i>Götalands norra slättbygder</i>												
10,1— 20,0	4 405	20 489	3 496	28 390	7 698	7 511	15 319	3 767	6 742	41 037	— 12 647	— 5 905
20,1— 30,0	6 070	18 601	3 417	28 088	8 494	6 809	10 670	3 579	6 352	35 904	— 7 816	— 1 464
30,1— 50,0	8 303	15 099	2 495	25 897	7 480	5 785	7 639	3 343	5 851	30 098	— 4 201	1 650
50,1—100,0	7 990	9 550	2 322	19 862	5 686	4 809	5 011	2 941	5 347	23 794	— 3 932	1 415
<i>Svealands slättbygder</i>												
10,1— 20,0	4 674	15 353	3 861	23 888	5 989	7 181	13 657	3 598	5 888	36 313	— 12 425	— 6 537
20,1— 30,0	4 611	15 252	3 590	23 453	6 222	6 630	10 056	3 166	5 368	31 442	— 7 989	— 2 621
30,1— 50,0	6 173	10 987	2 704	19 864	4 654	5 386	7 278	2 942	4 785	25 045	— 5 181	— 396
50,1—100,0	7 815	8 532	2 528	18 875	4 822	4 583	4 921	2 503	4 065	20 894	— 2 019	2 046
<i>Götalands skogsbygder</i>												
10,1— 20,0	1 639	25 206	3 998	30 843	9 706	7 601	15 963	3 817	7 154	44 241	— 13 398	— 6 244
20,1— 30,0	2 509	20 396	3 292	26 197	7 696	6 969	11 351	3 399	6 267	35 682	— 9 485	— 3 218
30,1— 50,0	3 893	17 756	2 830	24 479	6 974	6 179	8 260	3 086	5 963	30 462	— 5 983	— 20
<i>Mellersta Sveriges skogsbygder</i>												
10,1— 20,0	2 134	15 613	4 290	22 037	5 951	7 500	13 682	3 517	5 870	36 520	— 14 483	— 8 613
20,1— 30,0	2 671	15 881	4 044	22 596	6 032	7 174	10 498	3 240	5 286	32 230	— 9 634	— 4 348
30,1— 50,0	2 785	15 587	2 537	20 909	6 456	5 003	7 688	3 018	4 580	26 745	— 5 836	— 1 256
<i>Nedre Norrland</i>												
10,1— 20,0	2 186	17 494	5 870	25 550	6 285	8 620	15 629	3 856	6 386	40 776	— 15 226	— 8 840
20,1— 30,0	2 571	14 913	5 200	22 684	6 211	7 466	11 014	3 307	5 255	33 253	— 10 569	— 5 314
<i>Övre Norrland</i>												
10,1— 20,0	1 619	18 397	5 252	25 268	6 292	6 974	15 752	3 542	5 956	38 516	— 13 248	— 7 292
20,1— 30,0	3 164	16 047	4 765	23 976	5 649	6 226	12 317	3 205	4 972	32 369	— 8 393	— 3 421

¹ Avser åker inkl s k reducerad betesmark. — ² Inkl driftsledning som för samtliga produktionsområden och storleksgrupper skattats till 1 210 kronor. — ³ Se texten.

Tabell 137 Jordbrukarnas tillgångar och skulder den 31 december 1967. Kronor per brukningsenhet

Holders' assets and liabilities, per holding

Produktionsområde; storleksgrupp, hektar åker	Tillgångar										Skulder				Summa tillgång- ar minus summa skulder	
	Fastigheter ¹		Investe- ringar i ekono- miska före- ningar	Inven- tarier	Lager		Kassa, bank, aktier, obliga- tioner och kund- ford- ringar	Lån	Övriga till- gångar	Summa	Kort- fristiga	Lång- fristiga	Undan- tag	Summa		
	Jord- bruk	Skogs- bruk			Husdjur	Produkter och förmödenheter										
						Jord- bruk										Skogs- bruk
<i>Götalands södra slättbygder</i>																
10,1— 20,0	155 200	3 200	7 500	40 200	36 900	12 300	0	28 000	5 700	200	289 200	12 400	50 200	400	63 000	226 200
20,1— 30,0	249 400	2 200	10 000	56 000	45 700	16 200	0	38 800	2 900	5 500	426 700	15 400	104 100	500	120 000	306 700
30,1— 50,0	351 700	4 500	13 000	73 300	53 400	25 600	0	34 000	3 500	4 700	563 700	26 700	150 600	800	178 100	385 600
<i>Götalands mellanbygder</i>																
10,1— 20,0	110 100	15 400	7 600	37 900	31 400	11 600	200	21 300	2 100	3 200	240 800	11 100	37 200	1 100	49 400	191 400
20,1— 30,0	143 500	25 200	9 500	52 700	41 800	14 900	300	21 700	1 500	800	311 900	16 000	64 200	1 800	82 000	229 900
30,1— 50,0	181 100	25 300	11 800	68 600	61 000	24 900	100	19 500	1 400	2 000	395 700	26 500	103 500	2 700	132 700	263 000
50,1—100,0	358 300	39 800	17 400	96 600	70 300	30 800	400	20 500	3 300	—	637 400	41 600	207 400	1 200	250 200	387 200
<i>Götalands norra slättbygder</i>																
10,1— 20,0	84 200	13 300	6 400	39 300	24 900	9 700	100	16 300	800	500	195 500	3 700	30 300	1 300	35 300	160 200
20,1— 30,0	122 800	21 900	9 600	56 200	33 900	17 200	300	20 400	1 600	600	284 500	9 900	61 900	1 500	73 300	211 200
30,1— 50,0	159 400	29 100	12 200	76 400	46 400	25 900	100	21 100	800	2 300	373 700	20 600	94 200	1 600	116 400	257 300
50,1—100,0	271 100	72 200	14 100	93 900	54 900	35 400	200	25 600	900	600	568 900	31 500	156 100	1 900	189 500	379 400
<i>Svealands slättbygder</i>																
10,1— 20,0	78 300	29 000	7 000	36 100	19 200	9 200	500	20 500	600	1 000	201 400	4 500	31 000	1 700	37 200	164 200
20,1— 30,0	99 900	40 800	8 900	53 900	28 700	14 100	400	21 000	1 800	1 900	271 400	8 400	53 200	900	62 500	208 900
30,1— 50,0	127 700	44 700	11 100	70 400	36 100	21 700	300	19 000	1 300	1 800	334 100	14 600	76 500	1 400	92 500	241 600
50,1—100,0	105 500	43 100	13 200	99 700	51 000	39 200	100	19 300	8 900	1 900	381 900	29 700	108 700	1 000	139 400	242 500
<i>Götalands skogsbygder</i>																
10,1— 20,0	97 500	71 000	7 800	36 500	34 300	11 300	600	16 900	1 300	3 900	281 100	7 100	58 300	1 800	67 200	213 900
20,1— 30,0	106 400	62 000	9 500	54 800	47 500	16 200	400	20 100	900	4 500	322 300	12 600	75 900	1 300	89 800	232 500
30,1— 50,0	150 200	80 900	12 200	76 400	63 000	22 000	400	15 100	1 800	3 600	425 600	22 800	130 600	2 600	156 000	269 600
<i>Mellersta Sveriges skogsbygder</i>																
10,1— 20,0	74 500	65 300	6 700	39 500	19 800	8 300	1 000	17 000	1 800	1 000	234 900	6 700	40 300	2 900	49 900	185 000
20,1— 30,0	101 900	68 700	8 500	53 600	31 400	14 100	700	19 800	400	1 000	300 100	11 700	53 500	4 700	69 900	230 200
30,1— 50,0	118 800	78 800	7 900	65 400	43 700	16 900	700	16 900	—	2 100	351 200	16 500	91 400	1 400	109 300	241 900
<i>Nedre Norrland</i>																
10,1— 20,0	84 000	89 500	9 000	35 700	22 300	9 100	1 500	21 300	1 200	4 300	277 900	10 000	56 100	8 100	74 200	203 700
20,1— 30,0	96 300	88 500	10 200	57 300	33 100	14 300	3 500	17 700	800	2 000	323 700	18 900	85 200	6 600	110 700	213 000
<i>Övre Norrland</i>																
10,1— 20,0	90 800	36 200	7 000	32 700	20 200	8 900	900	19 000	1 000	2 400	219 100	6 200	43 100	4 000	53 300	165 800
20,1— 30,0	105 000	33 600	6 900	41 100	27 900	15 100	1 000	14 400	200	200	245 400	7 900	54 000	900	62 800	182 600

¹ Fastighetsvärden för arrendegårdar ingår ej.

Tabell 138 Jordbrukarfamiljens inkomst år 1967. Kronor per brukningsenhet

Income of farming families, per holding

Produktionsområde; storleksgrupp, hektar åker	Arbetsinkomst			Kapitalinkomst			Sten-, grus-, torv- och ler- försäljning	Barnbidrag och ev areal- tillägg	Summa inkomst
	Summa	Därav inom		Summa ¹	Därav beräknad ränta för				
		Jordbruk	Eget skogs- bruk		Jordbruk	Skogsbruk			
<i>Götalands södra slättbygder</i>									
10,1—20,0	15 413	10 310	—110	15 034	18 246	199	0	901	31 348
20,1—30,0	15 776	8 902	—7	20 285	26 390	136	11	947	37 019
30,1—50,0	23 230	14 489	115	24 939	37 364	283	334	1 173	49 676
<i>Götalands mellanbygder</i>									
10,1—20,0	12 429	4 940	188	11 988	12 795	965	45	921	25 383
20,1—30,0	14 819	5 716	412	14 648	17 290	1 565	96	999	30 562
30,1—50,0	22 955	12 606	—127	18 183	24 501	1 558	148	1 159	42 445
50,1—100,0	22 717	7 356	355	24 494	37 691	2 486	23	1 012	48 246
<i>Götalands norra slättbygder</i>									
10,1—20,0	12 659	4 050	46	10 401	11 153	830	38	1 199	24 297
20,1—30,0	15 768	6 837	334	14 044	16 795	1 384	6	1 287	31 105
30,1—50,0	21 226	11 106	—107	18 158	23 761	1 775	—	1 378	40 762
50,1—100,0	12 907	—1 731	—603	28 386	36 814	4 399	—	1 485	42 778
<i>Svealands slättbygder</i>									
10,1—20,0	12 197	1 540	987	10 840	9 916	1 815	117	675	23 829
20,1—30,0	15 516	4 946	1 420	13 754	14 072	2 500	0	956	30 226
30,1—50,0	17 486	6 098	440	16 680	19 543	2 535	139	1 051	35 356
50,1—100,0	28 930	13 439	891	18 892	28 749	2 666	24	1 155	49 001
<i>Götalands skogsbygder</i>									
10,1—20,0	11 749	3 845	1 053	13 478	12 235	4 377	51	1 306	26 584
20,1—30,0	12 262	3 338	144	15 936	17 130	3 828	815	1 588	30 601
30,1—50,0	14 715	2 698	29	19 970	24 574	4 941	267	1 423	36 375
<i>Mellersta Sveriges skogsbygder</i>									
10,1—20,0	8 930	—1 706	1 658	12 216	9 925	4 141	34	1 199	22 379
20,1—30,0	13 019	523	1 816	15 226	13 735	4 322	5	1 131	29 381
30,1—50,0	18 898	5 217	1 096	16 798	18 241	4 896	—	1 640	37 336
<i>Nedre Norrland</i>									
10,1—20,0	14 005	—357	5 575	12 829	9 911	5 623	151	952	27 937
20,1—30,0	14 943	156	4 142	14 598	13 522	5 632	433	969	30 943
<i>Övre Norrland</i>									
10,1—20,0	17 315	3 812	5 208	10 370	9 865	2 390	4	1 121	28 810
20,1—30,0	21 641	9 050	3 612	11 577	12 180	2 187	68	902	34 188

¹ Avdrag gjorda för undantag samt ränte- och arrendeutgifter.

I kostnadskalkylen har — som framgår av tabellen — upptagits ränta för redovisade kapitalinvesteringar (omfattande jordbruksfastighet, investeringar i ekonomiska föreningar, inventarier, husdjur och rörelsemedel). Som räntesats har i såväl 1966 som 1967 års undersökning tillämpats 5,9 % på dessa kapitalinvesteringar.

I tab 136 redovisas även uppgifter om företagervinst och förräntning. Med företagervinst förstås i detta sammanhang skillnaden mellan samtliga intäkter och samtliga kostnader och med förräntning summan av företagervinsten och de räntekostnader som påförts jordbruket. Av tabellen framgår att företagervinsten i samtliga fall och förräntningen i flertalet fall antagit negativt värde. Detta betyder att kostnaderna över lag varit större än intäkterna och att någon ränta på kapitalinvesteringen i regel inte erhållits.

Tab 137 innehåller sammanfattande uppgifter om tillgångar och skulder per brukningsenhet, allt avseende förhållandena den 31 december 1967. Beträffande fastigheterna bör här observeras att dessa upptagits till marknadsvärde och ej till taxeringsvärde.

Data rörande jordbrukarfamiljens inkomst 1967 — angiven i kronor per brukningsenhet — finns redovisade i tab 138. I inkomsten innefattas erhållen arbetsinkomst, beräknad ränta på investerat kapital, allmänningsmedel, ränte- och arrendeinkomster (med avdrag för sk undantag samt ränte- och arrendeutgifter), inkomst av försäljning av sten, grus m m, barnbidrag samt arealtillägg.

Övrig publicering

Resultaten av de jordbruksekonomiska undersökningarna redovisas fortlöpande i Meddelanden från lantbruksstyrelsen. Redogörelsen för undersökningen avseende skördeåret 1967 återfinns i meddelande nr 84, serie B. Principerna för bokföringen m m finns behandlade i meddelande nr 27 i samma serie.

11.3. Jordbrukarnas tillgångar och skulder

Efter framställning från 1960 års jordbruksutredning utförde statistiska centralbyrån på Kungl Maj:ts uppdrag en undersökning rörande jordbrukarnas tillgångar och skulder den 31 december 1960. Undersökningar av liknande typ hade tidigare genomförts för åren 1933 och 1952.

Undersökningens genomförande

För undersökningen uttogs cirka 12 250 av de brukningsenheter med 2—100 hektar åker, som under 1960 ingått i urvalet till statistiska centralbyråns löpande jordbruksstatistiska undersökningar. Skyldighet för uttagna brukare att medverka i undersökningen förelåg enligt Kungl Maj:ts kungörelse den 2 december 1960 (nr 732).

Primäruppgifterna till undersökningen avlämnades på särskild blankett samtidigt med den allmänna självdeklarationen för 1961 års taxering. Som en konsekvens av undersökningens uppläggning hade vid utformningen av uppgiftsblanketten eftersträfvats största möjliga likformighet med deklara-tionsformulären (i första hand med den sk förmögenhetsbilagan).

Vid resultatberäkningen skattades totalsum-mor för de olika variablerna genom individuell uppräknig med en faktor, som inom varje stratum (naturligt jordbruksområde/storleksgrupp) utgjorde kvoten mellan antalet brukningsenheter i populationen resp urvalet. Hänsyn till bortfall togs genom korrigering härför.

Med syfte att pröva primärmaterialets kvalitet genomförde statistiska centralbyrån hösten 1961 en intervjuundersökning omfattande cirka 500 av de gårdar som ingått i huvudundersökningen. Resultaten av denna kontrollundersökning gjorde att vissa inskränkningar måste företas i den ursprungligen planerade resultatredovisningen.

Tabell 139 Jordbrukarnas tillgångar och skulder m m den 31 december 1960.
Hela riket
Holders' assets and liabilities etc.

Slag av tillgångar och skulder m m	Storleksgrupp, hektar åker							Totalt
	2,1 – 5,0	5,1 – 10,0	10,1 – 15,0	15,1 – 20,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	
<i>Tillgångar; 1 000-tal kronor per brukningsenhet</i>								
Taxeringsvärde för jordbruksfastighet	23,8	36,5	47,3	53,3	63,8	82,2	127,8	42,9
Levande inventarier	3,6	7,2	11,7	14,7	17,7	23,2	32,3	9,9
Döda inventarier	1,7	4,1	8,2	10,5	14,2	20,9	34,6	7,1
Andelar i jordbrukets ekonomiska föreningar	0,7	1,4	2,4	2,8	3,7	5,3	8,9	2,0
Tillgångar i jord- och skogsbruk ¹	30,5	50,3	71,6	84,0	102,7	137,0	215,1	63,8
Totala tillgångar ²	40,2	62,1	86,4	100,5	120,1	162,2	253,5	77,7
<i>Skulder; 1 000-tal kronor per brukningsenhet</i>								
Statliga lån	2,3	2,2	2,4	2,6	2,4	2,8	4,9	2,4
Andra reverslån	4,3	9,5	17,4	23,8	32,7	45,1	83,8	16,0
Totala skulder ³	7,7	13,5	23,4	31,4	40,8	57,1	109,2	21,7
<i>Nettoförmögenhet; 1 000-tal kronor per brukningsenhet</i>								
	32,5	48,6	63,0	69,1	79,3	105,1	144,3	56,0
<i>Skulder i procent av tillgångar; genomsnittlig procent</i>								
	19,0	21,6	27,0	31,3	33,8	35,2	43,1	27,9

¹ I tillgångar i jord- och skogsbruk ingår utöver specificerade tillgångar även inneliggande lager och varufordringar. — ² I totala tillgångar ingår utöver redovisade tillgångar i jord- och skogsbruk även medel innestående i banker och andra penninginrättningar samt »övriga tillgångar utanför jord- och skogsbruk». —

³ I totala skulder ingår utöver specificerade uppgifter även varuskulder, krediter i checkräkning, skatteskulder, skulder för rörelse eller annan fastighet, kapitaliserade värdet av undantagsförmåner m m.

Tabell 140 Ökningen per brukningsenhet av jordbrukarnas tillgångar, skulder och nettoförmögenhet från år 1952 till år 1960 i procent av år 1952. Hela riket
The increase per holding of farmers' assets, liabilities and net capital between 1952 and 1960

Tillgångar, skulder resp nettoförmögenhet	Självägande brukare						Arrendatorer					
	Storleksgrupp, hektar åker						Storleksgrupp, hektar åker					
	2,1- 5,0	5,1- 10,0	10,1- 20,0	20,1- 30,0	30,1- 50,0	50,1- 100,0	2,1- 5,0	5,1- 10,0	10,1- 20,0	20,1- 30,0	30,1- 50,0	50,1- 100,0
<i>Tillgångar</i>												
Jordbruksvärde	46	44	43	40	36	37	—	—	—	—	—	—
Skogsvärde	137	115	78	71	59	16	—	—	—	—	—	—
Levande inventarier	26	35	48	45	42	38	28	48	52	45	45	41
Döda inventarier	42	48	47	39	33	28	92	63	64	42	47	39
Andelar i jordbrukets ekonomiska föreningar	133	150	145	128	118	102	100	125	138	100	100	97
Totala tillgångar ¹	65	62	54	47	35	24	67	48	71	46	53	40
<i>Skulder</i>												
Reverslån	58	53	57	58	37	28	143	18	77	47	49	58
Totala skulder ¹	57	58	62	63	41	26	100	32	103	52	52	71
<i>Nettoförmögenhet</i>												
	70	62	52	39	32	22	60	54	58	42	53	28

¹ Se not till tab 139.

Resultat

Av *tab 139* framgår att genomsnittsbeloppen för tillgångar och skulder resp nettoförmögenhet så gott som undantagslöst ökade med bruksenheternas storlek. Detsamma gällde i huvudsak även den genomsnittliga skuldprocenten. Ökningen mellan 1952 och 1960 i tillgångar och skulder per bruksenhet redovisas i *tab 140*. Av resultaten framgår att nettoförmögenheten genomgående ökat och att denna förändring varit särskilt framträdande inom de mindre storleksgrupperna.

Övrig publicering

Resultaten från 1960 års undersökning finns publicerade i Jordbrukarnas tillgångar och skulder den 31 december 1960 (SOS). Uppgifter har dessutom redovisats i Jordbruksekonomiska Meddelanden 1962:9.

11.4. Inkomsterna av jordbruksfastighet samt inkomstfördelningen för inkomsttagare inom jordbruk m m

I ett tidigare avsnitt har redogjorts för den statistik över jordbruksfastigheternas taxeringsvärden som årligen sammanställs och publiceras av statistiska centralbyrån. Dessa uppgifter ingår som en del i den officiella statistiken rörande taxeringsutfallet, vilken utöver uppgifterna om fastighetsvärden även ger upplysningar om de totala taxerade inkomsterna och dessas fördelning på olika förvärvskällor. Centralbyrån redovisar vidare varje år bl a uppgifter om inkomsttagarnas fördelning på inkomstklasser.

Föreliggande avsnitt inleds med en redogörelse i sammandrag för de metoder som fr o m taxeringsåret 1968, då övergång till ADB skedde inom taxeringsväsendet, ligger till grund för statistiken över inkomst- och förmögenhetsfördelningen. På grund av vissa

omläggningar i statistiken i samband med övergången erhålls inte längre uppgifter för olika näringsgrenar om förmögenhetsfördelningen, vilka tidigare redovisats i denna publikation.

Undersökningens genomförande

Enligt Kungl Maj:ts kungörelse den 17 november 1967 (nr 643) med ändring den 8 november 1968 (nr 534) skall respektive länsstyrelse till centralbyrån senast den 31 juli taxeringsåret lämna för inkomststatistiken behövliga uppgifter i fråga om fysisk person, oskift dödsbo och familjestiftelse. Fr o m 1967 är genom denna kungörelse inkomststatistiken grundad på totalräkning. Tidigare baserades statistiken i huvudsak på uppgifter för personer födda den 5, 15 eller 25 i någon av årets månader. Primärmaterialet framställs maskinellt vid länsstyrelsernas datakontor och överlämnas till centralbyrån i form av magnetband. I detta ingår då samtliga personer som avlämnat självdeklaration eller som har sköntaxerats av taxeringsmyndigheterna. En begränsning är dock att registrering av inkomstbelopp vid den statliga taxeringen endast förekommit i de fall den taxerade inkomsten uppgått till 2 350 kronor för ensamstående eller för samtaxerade gemensamt. I inkomststatistiken bearbetas uppgifterna för *inkomsttagarenheter*. Därmed avses liksom i tidigare års statistik såväl individer som samtaxerade personer, där båda har taxerats. Numera har också familjebegreppet kunnat utvidgas så att till föräldrar-nas inkomst adderas även inkomsten hos hemmavarande barn under 18 år. Detta gäller även ensamstående förälder.

För varje inkomsttagare finns på bandet ett 40-tal uppgifter bl a om länsstillshörighet, ålder, kön, näringsgrenstillshörighet, yrkeställning och sammanräknad nettoinkomst.

Uppgift om länsstillshörighet erhålls med ledning av inkomsttagarens mantalsskrivningsadress. Klassificeringen av inkomsttagarna efter *näringsgren* och *yrkeställning*

Tabell 141 Inkomst av jordbruksfastighet enligt taxeringen till statlig inkomstskatt år 1969. 1 000-tal kronor

Income of agricultural real estates according to the assessment

Område	Fysiska personer, oskifta dödsbon och familjestiftelser		Samtliga skattskyldiga	
	Inkomst av jordbruksfastighet	Sammanräknad nettoinkomst (samtliga förvärvskällor)	Inkomst av jordbruksfastighet	Sammanräknad nettoinkomst (samtliga förvärvskällor)
<i>Län</i>				
Stockholms ¹	57 392	20 510 984	68 323	23 094 437
Uppsala	69 010	2 161 995	70 828	2 210 925
Södermanlands	63 306	2 547 833	64 706	2 605 042
Östergötlands	121 496	3 807 306	130 217	3 977 339
Jönköpings	100 625	2 961 312	103 697	3 033 152
Kronobergs	76 083	1 590 885	77 268	1 646 467
Kalmar	109 841	2 138 306	111 383	2 196 292
Gotlands	41 716	455 527	41 784	461 835
Blekinge	37 533	1 419 951	37 700	1 451 413
Kristianstads	155 837	2 563 541	157 377	2 618 210
Malmöhus	217 374	8 005 666	220 432	8 387 693
Hallands	108 651	1 819 549	108 989	1 851 472
Göteborgs o Bohus	50 768	8 020 968	54 222	8 639 330
Älvsborgs	117 532	3 906 145	119 210	4 006 815
Skaraborgs	165 460	2 400 878	167 669	2 462 255
Värmlands	75 182	2 696 630	82 529	2 745 526
Örebro	65 875	2 831 738	68 295	2 886 574
Västmanlands	69 884	2 684 528	75 227	2 784 609
Kopparbergs	61 869	2 650 516	87 404	2 740 180
Gävleborgs	60 906	2 809 042	76 761	2 874 088
Västernorrlands	57 097	2 620 285	63 921	2 702 220
Jämtlands	37 140	1 114 101	37 241	1 126 267
Västerbottens	79 311	2 169 212	79 786	2 202 337
Norrbottns	41 613	2 478 794	44 951	2 503 355
<i>Hela riket¹</i>				
1969	2 041 501	86 365 692	2 149 920	91 207 833
1968	2 182 915	81 621 276	2 298 517	85 829 274
1967	2 308 707	76 973 294	2 450 742	81 111 571
1966	2 459 167	69 993 567	2 648 142	74 520 550
1965	2 384 811	63 289 461	2 546 444	67 579 160
1964	2 147 321	57 111 633	2 267 619	60 917 066
1963	2 146 545	52 641 705	2 278 033	56 103 703
1962	2 166 330	48 321 308	2 317 726	51 936 484
1961	2 070 445	44 199 748	2 213 697	47 588 919
1960	1 844 687	39 943 763	1 943 792	42 795 541
1959	1 882 058	38 151 969	2 033 054	41 057 202
1958	1 997 513	36 514 472	2 158 089	39 599 736
1957	2 068 593	34 339 597	2 227 918	37 210 945
1956	2 002 003	32 447 699	2 196 313	35 646 167
1955	1 972 589	29 693 240	2 190 738	32 912 233
1954	1 898 225	27 799 756	2 031 567	30 696 019
1953	2 095 644	26 978 333	2 262 836	29 556 509
1952	1 909 684	23 434 142	2 109 751	26 289 339
1951	1 440 038	19 392 485	1 523 183	21 512 142
1950	1 360 653	18 491 335	1 439 094	20 127 448
1949	1 276 422	17 864 978	1 346 435	19 475 154
1948	1 251 609	16 012 343	1 340 246	17 744 930
1947	1 274 309	14 362 234	1 340 549	16 650 625
1946	1 016 806	12 389 398	1 062 777	13 811 924
1945	975 930	11 433 501	1 020 584	12 625 909

¹ Inkl det för riket gemensamma taxeringsdistriktet.

Tabell 142 Inkomsttagarna inom jordbruk med binärningar fördelade efter yrkesställning år 1967 (taxeringsåret 1968)

Income-earners in agriculture and subsidiary enterprises by employment status

Avser samtliga inkomsttagare som avlämnat allmän självdeklaration eller sköntaxerats. Individen är inkomsttagarenhet

Figures refer to every income-earner that has filed his income tax returns or whose income was estimated

Län	Jordbruk, skogsbruk, jakt och fiske			Samtliga näringsgrenar		
	Rörelseidkare	Anställda	Summa	Rörelseidkare	Anställda	Summa
Stockholms	3 916	6 143	10 059	36 828	749 601	786 429
Uppsala	3 252	4 719	7 971	7 051	91 347	98 398
Södermanlands	3 700	5 841	9 541	9 045	114 535	123 580
Östergötlands	7 306	8 155	15 461	15 682	169 667	185 349
Jönköpings	8 368	5 651	14 019	19 942	136 322	156 264
Kronobergs	7 391	3 594	10 985	12 254	73 219	85 473
Kalmar	8 961	6 739	15 700	15 269	99 017	114 286
Gotlands	3 420	2 596	6 016	4 642	21 352	25 994
Blekinge	4 460	4 204	8 664	8 184	68 348	76 532
Kristianstads	10 729	12 603	23 332	18 714	116 449	135 163
Malmöhus	12 127	15 643	27 770	29 372	336 599	365 971
Hallands	9 001	5 256	14 257	15 747	78 567	94 314
Göteborgs o Bohus	7 779	5 370	13 149	26 128	338 306	364 434
Älvsborgs	11 017	7 841	18 858	22 107	188 698	210 805
Skaraborgs	13 694	6 555	20 249	21 349	106 051	127 400
Värmlands	8 096	11 891	19 987	16 014	128 623	144 637
Örebro	3 894	6 407	10 301	9 718	128 247	137 965
Västmanlands	4 472	4 141	8 613	9 390	120 731	130 121
Kopparbergs	4 679	10 740	15 419	11 601	128 846	140 447
Gävleborgs	4 691	7 766	12 457	11 143	140 094	151 237
Västernorrlands	5 593	7 481	13 074	12 559	124 557	137 116
Jämtlands	5 196	8 238	13 434	9 084	55 032	64 116
Västerbottens	7 206	11 497	18 703	12 620	103 228	115 848
Norrbottnens	4 628	9 214	13 842	11 387	114 941	126 328
Hela riket	163 576	178 285	341 861	365 830	3 732 377	4 098 207

(rörelseidkare resp anställd) som numera handhas av den lokala skattemyndigheten, är i huvudsak dock begränsad till personer födda den 5, 15 eller 25 i någon av årets månader. Denna del av inkomststatistiken är således liksom tidigare grundad på ett stickprov. Klassificeringen efter näringsgren ansluter sig till ISIC (International Standard Industrial Classification of All Economic Activities). Näringsgrenstillhörigheten bestäms i första hand av den verksamhet inkomsttagaren under inkomståret företrädesvis varit sysselsatt i. I andra hand av yrke eller titel.

Inkomsttagare som vid sidan av inkomst från förvärvsarbete även haft inkomst tex av kapital skall oavsett den senare inkomstens storlek hänföras till den näringsgren inom vilken förvärvsarbete utövats. För personer som under året varit verksamma inom mer än en näringsgren skall den anges som lämnat största inkomsten. Som rörelseidkare räknas var och en som driver egen rörelse oberoende av om anställda funnits i rörelsen eller inte. Inkomstbegreppet är i huvudsak knutet till *sammanräknad nettoinkomst* enligt huvuddeklarationsblankettens sista sida.

Tabell 143 Förvärsarbetande inkomsttagare inom jordbruk med binärningar fördelade efter inkomstklass och yrkesställning år 1967 (taxeringsåret 1968)

Samtliga förvärsarbetande inkomsttagare som avlämnat allmän självdeklaration eller skönstaxerats ingår. Individen är alltid inkomsttagarenhet

Income-earners excluding persons not in labour in agriculture and subsidiary enterprises by size of income and employment status

All income earners (excluding persons not in labour) who have filed general income tax return or have been discretionary assessed are included. The individual is always income-earner unit

Yrkesställning	Inkomstklass, kronor								Summa inkomsttagare	Summa inkomster, milj kronor
	Under ¹ 4 999	5 000 – 9 999	10 000 – 19 999	20 000 – 29 999	30 000 – 39 999	40 000 – 59 999	60 000 – 99 999	Över 100 000		
<i>Män</i>										
Jordbruk, skogsbruk, jakt och fiske										
Rörelseidkare	22 139	28 470	60 957	25 487	7 630	3 531	933	301	149 448	2 271,9
Anställda	28 135	28 876	58 197	26 035	4 312	1 654	690	84	147 983	2 003,9
Summa förvärvsarbetande	50 274	57 346	119 154	51 522	11 942	5 185	1 623	385	297 431	4 275,8
Samtliga näringsgrenar										
Rörelseidkare	33 552	41 071	108 137	67 247	29 161	19 166	9 345	3 549	311 228	6 721,8
Anställda	192 875	176 185	591 806	804 345	252 564	123 691	46 682	10 673	2 198 821	49 830,1
Summa förvärvsarbetande	226 427	217 256	699 943	871 592	281 725	142 857	56 027	14 222	2 510 049	56 551,9
<i>Kvinnor</i>										
Jordbruk, skogsbruk, jakt och fiske										
Rörelseidkare	6 331	4 799	2 161	467	162	152	41	17	14 130	100,3
Anställda	19 409	5 438	4 403	913	101	41	—	1	30 306	153,0
Summa förvärvsarbetande	25 740	10 237	6 564	1 380	263	193	41	18	44 436	253,3
Samtliga näringsgrenar										
Rörelseidkare	17 959	13 830	13 941	5 033	1 756	1 358	599	161	54 637	637,0
Anställda	460 507	309 535	543 441	168 251	37 388	11 851	2 242	344	1 533 559	16 928,5
Summa förvärvsarbetande	478 466	323 365	557 382	173 284	39 144	13 209	2 841	505	1 588 196	17 565,5
<i>Samtliga män och kvinnor</i>										
Jordbruk, skogsbruk, jakt och fiske										
Rörelseidkare	28 470	33 269	63 118	25 954	7 792	3 683	974	318	163 578	2 372,2
Anställda	47 544	34 314	62 600	26 948	4 413	1 695	690	85	178 289	2 156,9
Summa förvärvsarbetande	76 014	67 583	125 718	52 902	12 205	5 378	1 664	403	341 867	4 529,1
Samtliga näringsgrenar										
Rörelseidkare	51 511	54 901	122 078	72 280	30 917	20 524	9 944	3 710	365 865	7 358,8
Anställda	653 382	485 720	1 135 247	972 596	289 952	135 542	48 924	11 017	3 732 380	66 758,6
Summa förvärvsarbetande	704 893	540 621	1 257 325	1 044 876	320 869	156 066	58 868	14 727	4 098 245	74 117,4

¹ Inkl inkomsttagare för vilka inkomst inte registrerats.

Resultat

En sammanfattning av utfallet länsvis av 1969 års taxering vad gäller inkomst av jordbruksfastighet jämte motsvarande riksuppgifter för åren 1945—1969 lämnas i *tab 141*. Uppgifter redovisas i tabellen dels för kategorien fysiska personer, oskifta dödsbon och familjestiftelser (A-längden), dels för samtliga skattskyldiga. Av tabellen framgår bl a att av den sammanräknade nettoinkomsten från samtliga förvärvskällor utgör inkomsten av jordbruksfastighet från 1945 till 1969 en i stort sett minskande andel.

I *tab 142* redovisas inkomsttagarna inom jordbruk, skogsbruk, jakt och fiske år 1967 (d v s på grundval av 1968 års taxering) med fördelning efter yrkeställning. Motsvarande uppgifter redovisas dessutom för alla näringsgrenar sammantagna. Av det totala antalet inkomsttagare inom jordbruk m m utgjordes 48 % av rörelseidkare och 52 % av anställda. Motsvarande relativa andelar för alla näringsgrenar sammantagna var 9 resp 91 %.

Av *tab 143* framgår hur inkomsttagarna år 1967 var fördelade efter inkomstklass och yrkeställning.

Övrig publicering

I publikationerna *Taxeringsutfallet 1969 (SOS)* samt *Inkomst och förmögenhet 1967 (SOS)* redovisar statistiska centralbyrån definitiva uppgifter rörande taxeringsutfallet 1969 samt inkomst- och förmögenhetsfördelningen 1967. Motsvarande uppgifter för tidigare år och tom taxeringsåret 1967 har publicerats i *Skattetaxeringarna* samt fördelningen av inkomst och förmögenhet (SOS). En sammanfattande översikt över inkomster från olika förvärvskällor för olika kategorier av skattskyldiga återfinns i *Statistisk tidskrift* 1959:1.

11.5. Jordbrukets producentpris-, kostnadspris- och världsmarknadsprisindex

Pris- och kostnadsutvecklingen för jordbrukets produkter och förnödenheter avspeglas månadsvis i de av statens jordbruksnämnd beräknade producentpris-, världsmarknadspris- samt kostnadsprisindex. Dessa indexserier har under perioden 1959/60—1966/67 använts för bevakning av den då gällande sk treprocentregeln. En allmän översyn av indexserierna pågår för närvarande enligt riktlinjer som dragits upp av Kungl Maj:t (se jordbruksstatistikkommitténs betänkande Jo 1968:9, bilaga 1).

Beräkningsunderlag. Beräkningarnas utförande

Producentprisindex skall i princip omfatta samtliga av prisregleringen berörda jordbruksprodukter. Som representantvaror i beräkningarna uttas inom de olika varugrupperna i allmänhet de sorter och kvaliteter som har den största omsättningen.

De löpande prisuppgifter som används i indexberäkningarna är i regel centrala noteringar. Priserna på vegetabilier avser i flertalet fall producentpriser, medan priserna på animalier huvudsakligen utgörs av partiprisnoteringar.

Beräkningarna av producentprisindex omfattar dels en nominell, dels en reell index¹. Nominell producentprisindex framräknades tom december 1962 genom att månadspriser för olika produkter multiplicerades med normproduktionen enligt jordbrukets total kalkyl för 1959/60. Erhållna värden sattes sedan i relation till basvärdena. Priserna i de senare utgörs av mittpriser per den 1

¹ Reell producentprisindex =

$$= 100 \times \frac{\text{nominell producentprisindex}}{\text{konsumentprisindex}}$$

september 1959. För varuslag där mittpriser ej fanns fastställda har sådana beräknats med ledning av mittpriser för förädlade produkter eller med utgångspunkt från prisläget våren 1959.

Under tiden januari 1963—februari 1966 utnyttjades i beräkningarna vikter enligt reviderad kalkyl för 1962/63. Från mars 1966 används vikter enligt normkalkyl för 1965/66.

I *kostnadsprisindex* skall ingå jordbrukets samtliga kostnader med undantag av arbetskostnader och ränta på eget kapital. Från respektive varugrupper medtas i beräkningarna i princip de varor som företer den största omsättningen.

Indexberäkningarna omfattar två (före mars 1966 tre) serier, nämligen *totalkalkylindex* och *typkalkylindex* för gårdar inom de syd- och mellansvenska slättbygdsområdena med 25 hektar åker. Som vikter vid beräkningarna av dessa serier utnyttjas kostnadsfördelningen enligt jordbrukets totalkalkyl resp kostnadsfördelningen vid gårdar med en åkerareal om 25 hektar.

De i totalkalkylindex medtagna kostnadsposterna utgjorde vid indexberäkningarnas början 1959 cirka 37 % av jordbrukets totala kostnader. Motsvarande andel för typkalkylindex var 53 %.

De i beräkningarna utnyttjade priserna utgörs till stor del av centrala noteringar. I andra fall används prisuppgifter från en viss ort (ibland från enstaka företag). Vidare utnyttjas vissa poster i konsumentprisindex. Materialkostnaderna för byggnadsarbeten uppskattas med ledning av prislistor samt uppgifter, som månadsvis insamlas av byggnadskonsulenterna vid lantbruksnämnderna. I fråga om arbetskostnaderna för byggnadsarbeten används uppgifter ur kollektivavtalen.

Utarbetandet av kostnadsprisindex sker i samarbete mellan jordbruksnämnden och Jordbrukets Utredningsinstitut.

Som vikter i totalkalkylindex användes ursprungligen — med vissa undantag — kost-

naderna enligt totalkalkylen för 1958/59, medan vikterna i typkalkylindex utgjordes av kostnaderna enligt typkalkyler per den 1 september 1959. Under perioden januari 1963—februari 1966 bestod vikterna i totalkalkylindex av kostnaderna enligt 1959/60 års totalkalkyl och i typkalkylindex av prognosvärden för 1962. Från mars 1966 består vikterna i totalkalkylindex av kostnaderna enligt 1964/65 års kalkyl och i typkalkylindex för gård med 25 hektar åker av prognosvärden för 1965.

Världsmarknadsprisindex skall omfatta samtliga de jordbruksprodukter, vars prisutveckling på världsmarknaden inverkar på den inhemska prisbildningen. Räknat i importpriser motsvarar dessa varor cirka 50 % av den totala produktionsvolymen inom jordbruket.

Som representantvaror inom de olika varugrupperna uttas för indexberäkningarna de sorter och kvaliteter som säljs mest på den svenska marknaden. Erforderliga prisuppgifter hämtas till övervägande delen från utländska facktidskrifter.

Som vikter har i indexberäkningarna till december 1962 använts normproduktionen enligt totalkalkylen för 1959/60, till augusti 1965 normproduktionen enligt reviderad kalkyl för 1962/63 samt därefter i princip den inom landet konsumerade produktionen i genomsnitt för åren 1962/63—1964/65.

Till följd av den internationellt krympande marknaden för ägg har tillfälliga över- och underskott givit starka utslag i de internationella priserna. Däremot har dessa prisers inverkan på det svenska äggpriset försvagats. Under senare år har därför parallellt beräknats en indexserie utan ägg. Denna anges från 1970 som huvudserie.

Resultat

Utvecklingen av de olika prisindexserierna åren 1959/60—1968/69 framgår av *tab 144*,

Tabell 144 Producentpris-, konsumentpris-, kostnadspris- samt världsmarknadsprisindex åren¹ 1959/60–1968/69

Producer price, consumer price, cost price and world market price indices

Index	1959/60	1960/61	1961/62	1962/63	1963/64	1964/65	1965/66	1966/67	1967/68	1968/69
Nominell producentprisindex (mittprisnivå per den 1 sept 1959 = 100)										
Vegetabilier	103,6	100,1	110,9	123,8	117,4	122,1	128,0	131,6	128,4	120,9
Animalier	99,9	104,5	104,0	112,9	119,8	124,7	128,5	128,0	129,2	132,3
Totalt	100,6	103,6	105,4	115,1	119,6	124,4	128,6	128,6	129,1	130,1
Reell producentprisindex²										
Vegetabilier	104,5	98,5	104,9	113,3	104,2	103,8	102,1	100,2	95,4	88,2
Animalier	100,8	102,8	98,5	103,2	106,3	106,0	102,5	97,4	96,0	96,6
Totalt	101,5	102,0	99,7	105,2	106,1	105,8	102,6	98,0	95,8	95,0
Konsumentprisindex (febr 1960 = 100)										
Livsmedel	98,7	101,8	108,6	115,1	120,0	126,9	135,9	141,7	143,4	146,0
Totalt	99,1	101,6	105,6	109,4	112,7	117,6	125,4	131,4	134,7	137,1
Kostnadsprisindex för gård med 25 hektar åker (sept–nov 1959 = 100)										
Förnödenheter	100,7	97,3	98,2	104,4	107,2	108,2	111,2	111,2	110,4	109,2
Tjänster	102,1	105,4	109,7	113,9	117,2	122,5	129,3	138,5	144,1	147,0
Kapitalkostnader	104,4	109,8	115,4	120,3	127,0	138,0	146,9	151,2	154,7	153,7 ³
Totalt	102,5	103,3	106,2	111,7	116,3	121,9	127,3	130,6	132,3	131,6 ³
Världsmarknadsprisindex (sept–nov 1959 = 100)										
Vegetabilier	102,1	101,0	100,2	116,4	133,6	106,6	101,2	102,4	93,0	92,8
Animalier	92,9	91,5	81,3	88,5	101,4	101,7	104,3	101,0	93,1	93,8
Totalt	94,6	93,3	84,9	93,8	107,5	102,6	103,7	101,3	93,1	93,3
Totalt exkl ägg	96,1	93,8	86,3	94,4	114,2	107,3	108,5	107,3	97,6	97,3

¹ Regleringsåren avser för kostnadspris- och världsmarknadsprisindex perioden sept–aug t o m 1966/67 och därefter juli–juni och för producentpris- och konsumentprisindex perioden sept–aug t o m 1966/67, sept–juni 1967/68 och därefter perioden juli–juni. — ² Se not till texten. — ³ Preliminär uppgift.

som innehåller ovägda årsmedeltal av månadsberäkningarna. För jämförelse har i tabellen även medtagits uppgifter om förändringarna i konsumentprisindex under den angivna perioden.

Tabellen visar bl a att producentpriserna 1968/69 nominellt låg i genomsnitt 30 % högre än 1959 och att jordbrukets kostnader under samma tid ökade med omkring 32 %. Priserna på världsmarknaden var i medeltal cirka 7 % lägre (ca 3 % lägre för index exkl

ägg) än september–november 1959, men utvecklingen under den mellanliggande perioden företer starka växlingar.

Övrig publicering

Resultaten från jordbruksnämndens indexberäkningar publiceras månadsvis dels i stencilform, dels i Jordbruksekonomiska Meddelanden.

11.6. Jordbrukets kreditmarknad

Utvecklingen på jordbrukets kreditmarknad belyses i statistik som sammanställs och publiceras av Jordbrukets Utredningsinstitut. Grundmaterialet för denna redovisning utgörs huvudsakligen av uppgifter hämtade från kreditorganens verksamhetsberättelser (eller motsvarande) samt från den officiella statistiken. I fråga om de statliga krediterna erhålls uppgifter från berörda myndigheter.

Jordbrukets behov av främmande kapital täcks från ett stort antal källor. Dess kreditmarknad är därför förhållandevis svåröverskådlig och löpande statistiska uppgifter sak-

nas för delar av densamma. Utanför utredningsinstitutets redovisning faller bl a de sk leverantörskrediterna samt olika former av privat långivning. Beträffande lån från privatpersoner kan vissa uppgifter erhållas genom undersökningar som statistiska centralbyrån utförde rörande jordbrukarnas tillgångar och skulder dels den 31 december 1952, dels den 31 december 1960. För närmare information om dessa undersökningar hänvisas till avsnitt 11.3. s 303.

Så långt möjligt har i statistiken endast krediter till enskilda jordbrukare (självägande och arrendatorer) medtagits. Det statistiska materialet tillåter dock ej alltid en sådan

Tabell 145 Total kreditgivning till enskilda jordbrukare åren 1945–1969. Milj kronor

Total credit extended to private holders

År	Hypoteks-föreningar	Jordbruks-kassor	Sparbanker ¹	Affärsbanker	Staten ²	Försäkrings-bolag	Summa krediter ¹
1969	2 451	3 258	..	592	125	6	..
1968	2 287	2 888	2 400	597	142	6	8 320
1967	2 112	2 519	2 180	568	160	8	7 547
1966	1 877	2 249	2 080	564	173	10	6 953
1965	1 727	1 961	1 950	584	190	11	6 423
1964	1 631	1 660	1 800	598	211	12	5 912
1963	1 557	1 445	1 721	589	235	12	5 559
1962	1 477	1 251	1 661	538	266	17	5 210
1961	1 390	1 111	1 562	521	298	17	4 899
1960	1 299	992	1 507	511	322	19	4 650
1959	1 224	918	1 452	487	356	17	4 454
1958	1 175	844	1 360	432	383	18	4 212
1957	1 122	769	1 290	434	366	18	3 999
1956	1 088	702	1 239	402	371	17	3 819
1955	1 051	670	1 203	411	327	16	3 678
1954	983	624	1 143	423	303	14	3 490
1953	923	546	1 062	392	310	12	3 245
1952	865	461	994	381	277	10	2 988
1951	786	414	960	408	286	10	2 864
1950	733	388	928	396	299	9	2 753
1949	692	332	871	382	311	22	2 610
1948	659	289	818	391	313	22	2 492
1947	612	257	785	435	308	22	2 419
1946	558	218	740	425	300	18	2 259
1945	532	177	695	435	299	..	..

¹ Delvis uppskattade värden. — ² Avser budgetåren 1944/45–1968/69.

Tabell 146 Jordbruksskasserörelsens utlåning till enskilda jordbrukare åren 1945–1969. Milj kronor

Lending by agricultural credit societies to private holders

År	Lån mot			Växelkrediter	Krediter i checkräkning	Summa krediter
	bottenintekning i jordbruksfastighet	statlig kreditgaranti	andra säkerheter			
1969	..	488	..	..	..	3 258
1968	1 325	439	809	152	163	2 888
1967	1 215	368	666	148	122	2 519
1966	1 134	312	565	135	103	2 249
1965	1 016	264	480	121	80	1 961
1964	874	219	400	106	61	1 660
1963	776	181	345	94	49	1 445
1962	683	159	291	83	35	1 251
1961	619	140	250	75	27	1 111
1960	562	120	223	66	21	992
1959	513	110	219	58	18	918
1958	465	103	208	53	15	844
1957	401	93	212	50	13	769
1956	358	80	207	46	11	702
1955	339	71	203	47	10	670
1954	314	64	193	45	8	624
1953	274	51	175	39	7	546
1952	209	38	175	33	6	461
1951	176	30	173	30	5	414
1950	169	21	165	29	4	388
1949	149	8	145	26	4	332
1948	134	0	128	24	3	289
1947	123	—	110	21	3	257
1946	107	—	89	20	2	218
1945	83	—	74	18	2	177

Tabell 147 Sparbankernas utlåning till enskilda jordbrukare åren 1945–1968.
Millj kronor

Lending by saving banks to private holders

År	Lån mot				Summa krediter ¹
	bottninteckning i jordbruksfastighet	högre inteckning i jordbruksfastighet	statlig kreditgaranti	inteckning jämte borgen samt enbart borgen ¹	
1968	1 368	88	165	..	2 400
1967	1 368	56	152	..	2 180
1966	1 344	35	140	..	2 080
1965	1 307	33	135	475	1 950
1964	1 256	37	134	373	1 800
1963	1 249	30	129	313	1 721
1962	1 227	24	127	283	1 661
1961	1 201	20	122	219	1 562
1960	1 174	17	115	201	1 507
1959	1 134	14	110	194	1 452
1958	1 065	11	104	180	1 360
1957	987	21	96	186	1 290
1956	918	32	87	202	1 239
1955	877	31	78	217	1 203
1954	827	25	67	224	1 143
1953	769	23	55	215	1 062
1952	698	39	42	215	994
1951	644	60	34	222	960
1950	631	54	23	220	928
1949	605	45	15	206	871
1948	580	44	..	194	818
1947	563	44	—	178	785
1946	523	67	—	150	740
1945	502	65	—	128	695

¹ Delvis uppskattade värden.

redovisning och vissa uppgifter innefattar därför krediter även till aktiebolag och samfälligheter samt till ägare av utarrenderade fastigheter.

Krediternas omfattning. Fördelning på olika kreditgivare

I nedanstående tablå lämnas vissa uppgifter om räntesatserna i procent vid årets slut under efterkrigsåren.

År	Riksbankens officiella diskonto	Affärsbankernas utlåningsränta ¹
1969	7,00	7,25—9,50
1968	5,00	6,00—8,25
1967	6,00	7,75
1966	6,00	7,25
1965	5,50	6,75
1964	5,00	6,25
1963	4,00	4,75
1962	4,00	4,75
1961	5,00	5,75
1960	5,00	5,75
1959	4,50	5,25
1958	4,50	5,25
1957	5,00	5,75
1956	4,00	4,50
1955	3,75	4,25
1954	2,75	3,25
1953	2,75	3,00
1952	3,00	3,00
1951	3,00	3,00
1950	3,00	3,00
1949	2,50	..
1948	2,50	..
1947	2,50	..
1946	2,50	..
1945	2,50	2,50

¹ Væxeldiskonto, lägsta ränta.

Utvecklingen av den totala långivningen till jordbruket — med särredovisning på olika kreditgivare — åren 1945—1969 belyses i *tab 145*. I *tab 146—148* lämnas mer detaljerade uppgifter om jordbrukskasserörelsens, sparbankernas resp statens utlåning.

Tabellerna återger de förhållanden som gällt vid slutet av respektive kalenderår (för de statliga krediterna slutet av respektive budgetår).

Landshypoteksinstitutionens långivning till jordbruket består till övervägande delen av lån mot botteninteckning i jordbruksfastighet. *Jordbrukskasserörelsens* verksamhet omfattar dels reverslån, varav huvuddelen mot botteninteckning i jordbruksfastighet, dels växelkrediter och krediter i checkräkning. Den största institutionella kreditgivaren till jordbruket är sparbankerna. Då den officiella sparbankstatistiken av här aktuella uppgifter endast omfattar utlåning mot inteckning i jordbruksfastighet och lån mot statsgaranti har uppgifterna om sparbankernas totala utlåning till jordbruket delvis uppskattats. *Affärsbankernas* kreditgivning till enskilda jordbrukare torde i flertalet fall utgå i form av borgenslån eller växelkrediter och *försäkringsbolagens* i form av lån mot inteckning i jordbruksfastighet samt mot säkerhet i livförsäkringsbrev. De *statliga* krediter som kommer jordbruket till godo kan indelas i egentliga jordbrukslån och allmänna lån. Till de förra räknas krediter ur fonder, som är avsedda enbart eller nästan enbart för utlåning till jordbrukare eller för jordbruksändamål. De sistnämnda lånen är sådana statliga lån, som utlämnas för särskilda ändamål (andra än jordbruk) och där låntagarens yrke inte är avgörande.

Övrig publicering

Utvecklingen på jordbrukets kreditmarknad har utförligt beskrivits för åren 1945—1952 och 1950—1962 i meddelande nr 18—53 resp 4—63 från Jordbrukets Utredningsinstitut. Dessutom hänvisas till de enskilda kreditorganens årsredogörelser samt till den officiella statistiken publicerad i bl a Sparbankerna (SOS), utgiven av statistiska centralbyrån, samt Enskilda försäkringsanstalter (SOS), utgiven av försäkringsinspektionen.

Tabell 148 Statens lån till enskilda jordbrukare budgetåren 1944/45–1968/69. Milj kronor

Government loans to private holders

Inom parentes anges årtal för fondens inrättande alt period mellan fondens inrättande och avvecklande

Years in brackets state when the foundation was established and liquidated

År	Krono- torparnas inventar- ielåne- fond ¹ (1943)	Skogs- vågsån (1941)	Egna- hemslån m m (1904 – 48)	Lantar- betar- bostads- lån (1935 – 56)	Arbetar- små- bruks- o arrende- lån (1933 – 48 resp 1934 – 48)	Maskin- lån (1938 – 67)	Häst- avelslån (1914 – 59)	Sekun- därlån (1935 – 51)	Lån för lagring av trak- torbräns- le (1953 – 58)	Äldre rationali- serings- lån ²	Kris- o hjälpån (1940/41 – 1942/43 resp 1940/41 – 1949/50)	Avdik- ningslån (1926 – 59)	Stödlån ³	Supple- mentär jord- bruks- kredit (1956 – 59)	Summa krediter
1968/69	0,1	0,9	41,2	4,6	12,1	19,8	2,6	0,7	—	—	—	40,2	3,0	0,1	125,3
1967/68	0,1	1,0	45,2	5,8	13,2	25,8	2,6	0,8	—	—	—	43,0	4,7	0,2	142,4
1966/67	0,2	1,0	49,9	7,4	14,5	30,2	2,7	1,0	—	—	0,0	45,9	6,8	0,2	159,8
1965/66	0,2	1,0	54,3	9,2	15,5	28,7	2,7	1,2	—	—	0,0	48,9	11,0	0,2	172,9
1964/65	0,3	1,0	59,1	11,1	16,6	27,9	2,8	1,4	—	—	0,1	51,6	17,5	0,3	189,7
1963/64	0,4	1,1	64,1	13,3	17,6	26,2	2,9	1,7	—	—	0,1	54,2	28,6	0,5	210,7
1962/63	0,4	1,1	69,5	15,3	18,5	24,9	3,2	1,9	—	—	0,1	56,5	43,2	0,8	235,4
1961/62	0,4	0,7	75,2	17,3	19,5	24,4	3,5	2,2	0,0	0,1	0,1	58,7	62,1	1,3	265,5
1960/61	0,4	0,5	80,2	19,4	20,6	23,3	3,8	2,5	0,2	0,1	0,1	60,8	84,0	2,3	298,2
1959/60	0,4	0,3	85,1	21,6	21,6	23,5	4,3	2,8	0,3	0,2	0,1	62,1	96,5	3,4	322,2
1958/59	0,4	0,1	90,6	23,6	22,6	24,8	4,6	3,1	0,8	0,3	0,1	62,1	118,3	4,8	356,2
1957/58	0,3	0,1	95,7	25,6	23,6	25,6	3,9	3,5	1,0	0,5	0,1	61,7	137,0	4,8	383,4
1956/57	0,3	0,0	100,4	26,4	24,6	25,5	3,4	3,8	1,0	0,7	0,2	59,6	115,0	4,9	365,8
1955/56	0,3	0,0	105,2	26,2	25,8	25,0	3,2	4,2	0,9	1,0	0,2	57,0	121,9	.	370,9
1954/55	0,3	0,0	110,4	25,9	27,0	23,4	3,0	4,7	1,0	1,3	0,2	53,9	76,3	.	327,4
1953/54	0,2	0,0	118,4	25,2	28,5	21,7	2,4	5,8	0,9	1,7	0,3	52,6	44,9	.	302,6
1952/53	0,2	0,0	127,1	24,6	29,9	19,9	2,1	6,9	.	2,3	0,3	51,0	45,5	.	309,8
1951/52	0,2	0,0	136,0	24,5	31,8	18,7	2,0	6,9	.	2,8	0,3	50,2	3,1	.	276,5
1950/51	0,1	0,0	145,2	24,4	33,5	18,4	2,0	8,3	.	3,4	0,4	50,2	.	.	285,9
1949/50	0,1	0,0	154,8	23,9	35,2	18,2	2,0	10,0	.	4,0	0,5	49,3	.	.	298,0
1948/49	0,1	0,0	165,5	22,9	37,0	17,0	1,8	11,9	.	4,6	0,5	48,4	.	.	309,7
1947/48	0,1	0,0	170,7	21,1	38,1	13,7	2,0	13,0	.	5,5	0,8	47,2	.	.	312,2
1946/47	0,1	0,0	168,7	16,9	38,9	10,1	2,1	13,9	.	6,9	2,0	46,9	.	.	306,5
1945/46	0,1	0,0	168,9	8,3	40,0	6,3	2,1	14,8	.	7,1	4,0	47,1	.	.	298,7
1944/45	0,1	—	169,6	8,2	37,4	4,9	2,1	15,5	.	7,2	4,8	47,7	.	.	297,5

¹ Åren 1944/45–1948/49 inkl Norrbottens nybyggar- och bostadsförbättringslånefond samt utlåningen från den 1944 avvecklade kolonisternas kreaturs- och redskapslånefond. — ² Omfattar gödselvårdslån (1918–48), täckdikningslån (1920–48) samt bevattningslån (1942–55). — ³ Lånet gavs åt tillfälligt hjälpbehövande jordbrukare åren 1950, 1951, 1952, 1954, 1955, 1957 och 1959 för skördeskador.

11.7. Jordbrukssektorn i nationalräkenskaperna

Vid statistiska centralbyrån har under några år ett arbete pågått som syftat till väsentliga omläggningar och förbättringar av nationalräkenskapsstatistiken. Under omlägningsarbetet har delresultat erhållits som delvis varit av preliminär karaktär. Nu har emellertid den väsentligare delen av utvecklingsarbetet avslutats och mera definitiva resultat erhållits. Vissa smärre justeringar i beräkningsmetoderna kommer dock att göras framgent.

I föreliggande avsnitt redovisas utvecklingen av jordbrukets sektorprodukt (eller bidrag till bruttonationalprodukten) i fasta och löpande priser för perioden 1950—1968 samt sektor- resp bruttonationalproduktens komponenter i löpande priser för motsvarande år. Vidare lämnas för åren 1945—1949 vissa uppgifter i löpande priser om bidraget till bruttonationalprodukten från jordbruket m m och skogsbruket.

Beräkningsmetodik

I de löpande nationalräkenskaperna beräknas respektive näringsgrens bidrag till bruttonationalprodukten i princip genom att reducera ett beräknat bruttoproduktionsvärde med förbrukningen av varor och tjänster som användes för insats i produktionen. Numera reduceras bruttoproduktionsvärdet även med förbrukningen av reparationer och underhåll eftersom de svenska nationalräkenskaperna sedan 1969 praktiskt taget helt anpassats till de rekommenderade definitionerna för ett internationellt nationalräkenskapssystem — System of National Accounts (SNA).

Näringsgrensindelningen i nationalräkenskaperna bygger på den indelning som anges av 1958 års ISIC (International Standard Industrial Classification of All Economic Activities).

Till jordbrukssektorn räknas härvid ekonomisk aktivitet enligt ISIC 01 och 03, dvs förutom egentligt jordbruk även trädgårds-

skötsel, biodling, pälsdjursuppfödning, hästavel, rennärning, jakt m m. Däremot ingår inte jordbrukarnas sidoinkomster av t ex skogsbruk och fiske.

Beräkningarna av bruttoproduktionsvärdet av det egentliga jordbruket baseras på statens jordbruksnämnds totalkalkyl över jordbrukarnas inkomster. För att erhålla jordbrukssektorns produktionsvärde till marknadspris korrigeras totalkalkylens värde genom avdrag för bl a medel som anvisats till jordbrukets regleringskassor samt skördeskadebidrag och stöd till mindre jordbruk. Till produktionssiffrorna läggs produktionsvärden för övriga verksamhetsgrenar inom jordbrukssektorn vilka beräknas på olika sätt. Sålunda bygger trädgårdsnäringsens produktionsvärde på 1951 års företagsräkning samt 1957 års input- och outputundersökning vilkas resultat framskrives genom ett schablonförfarande. Av andra väsentliga tilläggsposter kan nämnas produktionsvärdet för pälsdjursskötseln som skattas med ledning av exportsiffror etc. För hästaveln beräknas jordbrukets produktion av travhästar enligt schablonmetod genom att produktionsvärdet anses motsvara prispengarna till hästägare och stuterier.

Vad gäller redovisningen i fasta priser beräknar jordbruksnämnden värdet av respektive års producerade kvantiteter i 1959 års priser. Dessa beräkningar korrigeras inom statistiska centralbyrån, liksom beräkningarna i löpande priser för medel till jordbrukets regleringskassor, skördeskadebidrag m m för att ge marknadspriser. Till dessa siffror för det egentliga jordbruket lägges produktionsvärdena för övriga verksamhetsgrenar inom jordbrukssektorn beräknade i 1959 års penningvärde. Vid fastprisberäkningen deflateras i huvudsak förbrukningen för insats i produktionen med tillämpliga serier ur partiprisindex.

Resultat

I *tab 149* redovisas jordbrukets m m sektorprodukt och den totala bruttonationalproduk-

Tabell 149 Sektorprodukten inom jordbruk m m samt bruttonationalprodukten med fördelning på faktorinsatser, indirekta skatter och subventioner åren 1950–1968. Milj kronor

Sektorprodukt resp bruttonationalprodukt; löpande resp 1959 års priser	1950	1951	1952	1953	1954	1955
<i>Löpande priser</i>						
Sektorprodukten inom jordbruk m m till marknadspris	1 898	1 996	2 178	2 374	2 234	2 056
Indirekta skatter (avdragspost)	3	5	5	5	6	8
Subventioner (tilläggspost)	261	241	285	269	217	280
Sektorprodukten inom jordbruk m m till produktionskostnad	2 156	2 232	2 458	2 638	2 445	2 328
Därav löner	752	803	932	866	830	808
» driftsöverskott (inkl avskrivningar)	1 404	1 429	1 526	1 772	1 615	1 520
Totala bruttonationalprodukten till marknadspris	30 242	37 380	40 442	41 865	44 359	47 860
Indirekta skatter (avdragspost)	2 452	2 705	3 083	3 347	3 516	4 131
Subventioner (tilläggspost)	422	391	466	459	346	398
Totala bruttonationalprodukten till produktionskostnad	28 212	35 066	37 825	38 977	41 189	44 127
Därav löner	15 865	19 134	22 473	23 479	24 777	27 277
» driftsöverskott (inkl avskrivningar)	12 347	15 932	15 352	15 498	16 412	16 850
<i>1959 års priser</i>						
Sektorprodukten inom jordbruk m m till marknadspris	2 776	2 723	2 762	2 656	2 520	2 189
Totala bruttonationalprodukten till marknadspris	46 483	47 364	47 896	49 784	52 791	54 541

ten i dels löpande, dels fasta priser (1959 års) åren 1950–1968. Av tabellen framgår bl a att jordbrukets andel av bruttonationalprodukten i löpande priser minskat från 6,3 % 1950 till 2,4 % 1968, trots att bidraget från jordbrukssektorn i absoluta tal i stort sett ökat under perioden. Räknat i fasta priser har en motsvarande förändring ägt rum. I löpande priser återfinns uppgifter i *tab 150* om jordbrukets m m och skogsbrukets bidrag till bruttonationalprodukten under hela efterkrigstiden i dels absoluta tal, dels procent av bruttonationalprodukten.

Uppgifterna för åren 1945–1949 har sammanställts inom konjunkturinstitutet. Både begrepps- och beräkningsmässigt föreligger dock jämfört med serierna för perioden 1950–1968 vissa skillnader, vilkas betydelse framgår av olikheterna i de båda beräkningarnas resultat för åren 1950 och 1951. Sålunda uppgick enligt konjunkturinstitutets beräkningar bruttonationalprodukten dessa år till 31 763 resp 38 303 milj kronor varvid jordbrukets m m och skogsbrukets andel utgjorde 8,0 resp

7,1 % samt 5,1 resp 6,6 %. Bidraget från fiskerinäringen utgjorde enligt centralbyråns beräkningar för åren 1950 och 1951 69 resp 75 milj kronor (jfr not till *tab 150*). Dessa siffror är högre än motsvarande i nuvarande nationalräkenskaper vilket bl a beror på behandlingen av reparationer och underhåll, som i de äldre beräkningarna betraktades som investering.

Övrig publicering

Resultat från nationalräkenskaperna avseende åren 1950–1968 återfinns i Statistiska meddelanden N 1970:21, där också beräkningsmetoderna mera utförligt redovisas. För samma period återfinns i Jordbruksekonomiska Meddelanden 1970:2 uppgifter från jordbruksnämndens beräkningar i fasta priser jämte en översikt av jordbrukets produktionsvolym och bidrag till bruttonationalprodukten. För uppgifter om Sveriges nationalprodukt 1861–1951 hänvisas till Meddelanden från konjunkturinstitutet, serie B, nr 20.

Agricultural sector product and gross domestic product by factor incomes, indirect taxes and subsidies

1956	1957	1958	1959	1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968
2 366	2 322	2 330	2 403	2 491	2 557	2 689	2 614	3 046	3 064	2 954	3 259	3 310
9	10	11	12	12	12	13	13	18	18	18	19	24
298	308	368	329	300	324	338	345	388	417	389	383	328
2 655	2 620	2 687	2 720	2 779	2 869	3 014	2 946	3 416	3 463	3 325	3 623	3 614
841	835	838	819	829	839	843	829	887	918	924	916	922
1 814	1 785	1 849	1 901	1 950	2 030	2 171	2 117	2 529	2 545	2 401	2 707	2 692
52 008	55 596	58 602	62 367	67 745	74 026	80 665	87 636	97 862	108 201	117 760	127 143	135 828
4 561	4 894	5 474	5 842	7 201	8 048	9 374	10 283	11 140	12 617	14 657	15 833	17 184
477	574	865	741	790	1 002	1 072	1 089	1 110	1 247	1 555	1 633	1 493
47 924	51 276	53 993	57 266	61 334	66 980	72 363	78 442	87 832	96 831	104 658	112 943	120 137
29 335	31 621	33 099	34 605	38 595	42 647	47 732	52 667	58 679	65 111	72 301	78 503	84 572
18 589	19 655	20 894	22 661	22 739	24 333	24 631	25 775	29 153	31 720	32 357	34 440	35 565
2 320	2 482	2 420	2 403	2 365	2 388	2 463	2 133	2 349	2 248	2 113	2 376	2 485
56 442	57 744	59 110	62 367	64 651	68 466	71 328	74 864	80 497	84 021	86 381	88 403	91 974

Tabell 150 Jordbrukets m m och skogsbrukets bidrag till bruttonationalprodukten åren 1945–1968. Löpande priser

Contribution to gross domestic product by agriculture etc. and forestry. Current prices

År	Bidrag till bruttonationalprodukten, i marknadspris, från				Totala bruttonationalprodukten, i marknadspris, milj kronor
	Jordbruket m m ¹		Skogsbruket		
	Milj kronor	Procent	Milj kronor	Procent	
1968	3 310	2,4	2 369	1,7	135 828
1967	3 259	2,6	2 752	2,2	127 143
1966	2 954	2,5	2 750	2,3	117 760
1965	3 064	2,8	2 765	2,6	108 201
1964	3 046	3,1	2 623	2,7	97 862
1963	2 614	3,0	2 242	2,6	87 636
1962	2 689	3,3	2 569	3,2	80 665
1961	2 557	3,5	2 580	3,5	74 026
1960	2 491	3,7	2 240	3,3	67 745
1959	2 403	3,9	1 832	2,9	62 367
1958	2 330	4,0	2 208	3,8	58 602
1957	2 322	4,2	2 263	4,1	55 596
1956	2 366	4,5	2 520	4,8	52 008
1955	2 056	4,3	2 368	4,9	47 860
1954	2 234	5,0	2 301	5,2	44 359
1953	2 374	5,7	1 951	4,7	41 865
1952	2 178	5,4	3 114	7,7	40 442
1951	1 996	5,3	2 026	5,4	37 380
1950	1 898	6,3	1 248	4,1	30 242
1949	2 435	8,3	997	3,4	29 281
1948	2 226	8,0	981	3,5	27 834
1947	2 077	8,2	1 043	4,1	25 426
1946	1 928	8,3	999	4,3	23 338
1945	1 761	8,7	718	3,6	20 184

¹ T o m 1949 ingår även fiskets bidrag. Se texten.

12. Statliga rationaliseringsinsatser

Government rationalization measures

Enligt Kungl Maj:ts instruktion den 25 maj 1967 (nr 425) åligger det lantbruksstyrelsen att samordna de statliga insatserna för lant-

brukets rationalisering. Lantbruksstyrelsen skall även ange de närmare riktlinjerna för hur en på lång sikt ändamålsenlig uppdelning i brukningsenheter bör ske samt leda och övervaka statsunderstödda åtgärder. Det åligger sålunda lantbruksstyrelsen att bl a ha hand om det statliga kreditstödet åt jordbruket och trädgårdsnäringen. Genom generellt bemyndigande har lantbruksnämnderna också möjlighet att med anlitan av en särskild kapitalfond, den s k jordfonden, köpa och sälja fast egendom i rationaliseringssyfte. Möjligheten att köpa mark använder nämnderna i

Tabell 151 Statligt stöd till inre och yttre rationalisering m m i 1 000-tal kronor åren 1949–1969. Hela riket

År	Statlig lånegaranti ¹					Yttre rationalisering	Jordförvärvslån ²
	Inre rationalisering	Därav till dikning, vattenavledning och invalning	täckdikning	övriga markanläggningar	byggnadsändamål		
1969	55 626	1 160	9 180	378	44 908	47 874	22 169
1968	63 743	1 713	11 356	355	50 319	59 517	34 804
1967	44 504	1 287	8 601	140	34 476	56 533	34 974
1966	43 666	1 001	7 405	136	35 124	51 689	28 489
1965	32 725	1 604	6 849	328	23 944	37 938	25 724
1964	24 825	1 203	6 307	207	17 108	30 381	26 785
1963	16 598	1 663	4 737	181	10 017	27 829	22 804
1962	11 720	1 080	2 965	182	7 493	21 284	24 617
1961	8 828	1 075	2 148	353	5 252	15 093	23 860
1960	7 824	1 440	2 007	112	4 265	12 451	21 357
1959	8 404	1 401	2 380	112	4 511	9 585	18 409
1958	8 383	973	1 794	106	5 510	7 858	18 668
1957	11 293	1 273	1 629	169	8 222	9 135	23 297
1956	9 705	1 250	1 890	102	6 463	7 883	20 346
1955	12 699	1 234	2 194	69	9 202	7 693	18 072
1954	12 389	1 017	1 582	107	9 683	7 547	25 401
1953	10 635	759	1 537	79	8 260	6 718	28 631
1952	7 976	726	917	131	6 202	4 553	19 876
1951	7 573	182	615	64	6 712	4 626	20 857
1950	9 406	58	589	111	8 648	4 217	22 319
1949	6 868	72	717	39	6 040	2 215	19 111

¹ Avser av lantbruksnämnderna beviljade lånegarantier resp statsbidrag. — ² T o m juni 1960 avses jordbruks- samt bidrag till kostnader för lantmåteriförrättning, lagfart, sammanläggning o d. Därefter inkluderar uppgifterna stöd vid försäljning av fastighet i jordfonden etc. — ⁴ För åren 1949–1952 avses producent- och kontantbidrag.

de fall då direkta köp mellan fastighetsägarna inte kan genomföras. Den av nämnderna inköpta marken skall i princip snarast överlätas till jordbrukare som är i behov av tillskottsjord. Av olika skäl har det dock visat sig lämpligt att nämnderna genom markinköp skapar en viss rationaliseringsreserv och de inköpta fastigheterna stannar därför genomsnittligt kvar i nämndernas ägo drygt två år.

Inom lantbruksstyrelsen har sedan 1949 utarbetats statistik över de olika statliga insatserna i rationaliseringssyfte m m. Uppgiftslämnare till denna statistik är de enskilda

lantbruksnämnderna, vilka inom respektive län är beslutande organ i frågor rörande statliga åtgärder för jordbrukets rationalisering. I föreliggande avsnitt redovisas uppgifter om det statliga stödets omfattning under 1969. För hela riket lämnas dessutom vissa uppgifter avseende åren fr o m 1949.

Allmänt om det statliga stödet till jordbrukets rationalisering

Enligt Kungl Maj:ts kungörelse den 9 juni 1967 (nr 453) lämnas fr o m den 1 juli 1967

Government support for internal rationalization and structural improvement etc. Whole of Sweden

Driftslån	Maskinlån	Statsbidrag ¹					Yttre rationalisering m m ³	Övergångs- bidrag ²
		Inre rationalisering	Därav till dikning, vattenavledning och in- vallning	täckdikning	övriga mark- anläggningar	byggnads- ändamål		
33 897	2 086	12 473	732	2 292	329	9 120	6 987	12 562
38 011	2 546	14 364	3 212	2 422	308	8 402	9 090	10 509
21 048	813 ⁵	16 534	1 081	5 275	714	9 464	6 852	16 304
17 618	.	17 392	1 473	6 601	641	8 677	5 334	17 779
14 590	.	19 090	1 456	6 575	843	10 216	4 081	21 858
13 114	.	16 154	1 486	5 926	1 008	7 734	3 739	25 072
10 444	.	11 571	1 714	4 572	1 059	4 226	3 870	26 716
9 489	.	11 375	1 759	4 021	1 356	4 239	2 515	21 469
8 420	.	11 927	3 104	3 376	1 717	3 730	1 660	23 492
7 136	.	9 850	1 733	3 028	1 890	3 199	2 041	27 635
6 381	.	13 212	3 815	2 392	3 159	3 846	1 614	39 204
5 310	.	12 659	3 079	1 776	3 646	4 158	1 091	40 685
6 114	.	14 562	3 444	1 647	4 721	4 750	1 034	42 119
5 834	.	14 441	3 722	1 533	4 775	4 411	699	43 448
4 992	.	14 798	3 942	1 508	4 252	5 096	786	44 841
6 845	.	16 916	4 392	1 330	5 851	5 343	1 057	46 115
7 542	.	17 664	7 054	1 141	4 557	4 912	676	36 472
5 460	.	15 125	4 749	987	5 653	3 736	562	67 334
6 031	.	12 256	726	683	6 291	4 556	471	70 635
6 752	.	14 131	541	835	7 827	4 928	564	71 646
5 308	.	9 600	426	1 018	4 386	3 770	429	72 682

egna hemslån. — ³ T o m 1953 avses endast värdeutjämningsbidrag, bidrag till utflyttnings- och omlägningsåtgärder även avskrivningslån vid förvärf av arrende- och jordbruksegenheter, kostnader för individualplanering, statligt 1953—1959 producentbidrag samt för åren 1960—1967 arealtillägg. — ⁵ Avser 2:a halvåret 1967.

**Tabell 152 Statligt stöd till inre och yttre rationalisering
m m år 1969. 1 000-tal kronor**

Government support for internal rationalization and structural
improvement etc.

Län	Inre rationalisering		Yttre rationalisering		Jordför- värvslån (statlig låne- garanti)	Driftslån (statlig låne- garanti)	Maskinlån (statlig låne- garanti)	Övergångs- bidrag	Avgångsvederlag	
	Statlig låne- garanti	Statsbidrag	Statlig låne- garanti	Statsbidrag					Antal	Beviljat belopp
Stockholms	844	44	749	374	1 148	1 680	123	61	1	6
Uppsala	1 718	63	1 895	138	1 012	972	—	69	5	23
Södermanlands	3 697	80	906	111	660	1 730	173	70	5	22
Östergötlands	1 908	55	3 647	151	2 092	3 560	54	252	11	48
Jönköpings	487	163	1 018	162	120	1 055	66	750	24	108
Kronobergs	397	66	2 333	162	—	235	22	621	10	40
Kalmar	2 799	97	2 310	162	643	1 400	110	437	12	51
Gotlands	2 288	115	1 472	167	1 512	2 432	97	240	5	23
Blekinge	1 082	33	810	56	200	180	5	287	3	10
Kristianstads	3 057	134	5 418	192	2 744	1 821	211	570	17	76
Malmöhus	3 300	40	5 541	390	3 345	1 882	447	317	16	63
Hallands	2 798	213	1 725	118	1 153	1 416	172	479	8	37
Göteborgs o Bohus	1 235	170	778	141	—	490	40	510	3	15
Älvsborgs	3 617	504	1 352	431	563	1 120	68	972	27	127
Skaraborgs	5 791	560	2 617	179	1 760	2 582	72	564	26	110
Värmlands	3 373	1 061	3 015	346	544	2 271	196	574	6	31
Örebro	1 741	545	619	235	802	575	—	213	11	48
Västmanlands	2 261	28	1 889	200	1 375	1 240	17	66	2	5
Kopparbergs	1 709	572	865	980	217	1 063	9	266	8	40
Gävleborgs	911	447	2 434	568	740	1 486	—	478	25	138
Västernorrlands	2 023	1 424	2 081	797	401	839	4	1 193	33	150
Jämtlands	2 142	1 443	579	244	60	1 020	65	920	23	107
Västerbottens	2 306	1 609	1 908	267	—	369	85	1 732	57	275
Norrbottens	4 142	3 007	1 913	416	1 078	2 479	50	921	27	126
Hela riket	55 626	12 473	47 874	6 987	22 169	33 897	2 086	12 562	365	1 679

statligt stöd dels i form av lånegaranti, dels i form av bidrag. Finansieringsstödet är begränsat till åtgärder som bedöms vara önskvärda från allmän synpunkt, samhällsekonomiskt motiverade samt lönsamma ur företagsekonomisk synpunkt. Vidare beviljas stöd endast till brukningsenheter som antingen redan har eller inom en nära framtid väntas få förutsättningar för rationell drift. Undantag från ovan nämnda allmänna förutsättningar görs i fråga om lånegaranti för gödselvärdensanläggning m m som enligt den nya miljöskyddslagstiftningen är nödvändig för att undvika olägenheter på grund av vattenförorening. Statligt stöd lämnas dock inte till åtgärder som bör kunna genomföras på skäliga villkor utan sådant stöd.

Olika slag av rationaliseringsåtgärder

Till *inre rationalisering* kan lånegaranti lämnas för hela kostnaden för investeringen minskad med ev bidrag. Med *inre rationalisering* avses då den effektivisering av ett företag

som kan uppnås genom investering i om- eller nybyggnad av ekonomibyggnader, vägar, täckdikning och igenläggning av öppna diken o d. Härunder faller även angelägna vattenvårdande åtgärder. Statsbidrag utgår i princip endast om den inre rationaliseringen genomförs i samband med en genomgripande och kapitalkrävande arealutvidgning av brukningsenheten med likviditetsproblem som följd. Gäller det en byggnad eller annan fast anläggning krävs dessutom att brukningsenheten skall bestå som självständig enhet på lång sikt. Likaså krävs för lånegaranti till markanläggning att marken under överskådlig tid kommer att utnyttjas som jordbruksjord. Bidrag till inre rationalisering utgår med högst 25 % av investeringskostnaderna, dock kan ett bidrag uppgå till högst 100 000 kronor.

Yttre rationalisering avser sådan ändring av brukningsenheternas areal eller ägoanordning att möjligheterna till ändamålsenligt jordbruk eller skogsbruk ökas. Till sådana förvärv beviljas lånegaranti för hela kostnaden,

Tabell 153 Statligt stöd till anläggningar m m i samband med särskild rationalisering (KR) år 1969

Government support for concentrated rationalization on certain holdings

Område	Antal berörda brukningsenheter	Statlig lånegaranti, 1 000-tal kronor					Statsbidrag, 1 000-tal kronor					
		Dikning m m	Täckdikning	Övriga markanläggningar	Byggnader	Totalt	Dikning m m	Täckdikning	Övriga markanläggningar	Byggnader	Driftsrationalisering	Totalt
Län												
Värmlands	2	—	17	—	270	287	—	17	—	181	—	198
Kopparbergs	8	13	—	32	506	551	3	—	21	337	56	417
Gävleborgs	6	—	—	—	367	367	8	24	12	263	108	415
Västernorrlands	29	15	53	—	1 214	1 282	19	49	11	1 096	192	1 367
Jämtlands	38	28	49	—	1 792	1 869	25	77	23	1 242	324	1 691
Västerbottens	47	—	55	49	1 060	1 164	—	172	83	810	155	1 220
Norrbottens	99	—	77	6	3 021	3 104	17	284	93	2 180	752	3 326
Hela riket												
1969	229	56	251	87	8 230	8 624	72	623	243	6 109	1 587	8 634
1968 ¹	161	4	400	62	6 695	7 161	35	875	173	5 429	..	..
1967 ²	54	7	43	—	3 348	3 398	23	162	65	2 066	..	..

¹ Inkl stöd till 2 KR-gårdar i Älvsborgs län. — ² Avser 2:a halvåret 1967.

Tabell 154 Antal storleksrationaliserade brukningsenheter i enskild ägo¹ inom olika storleksgrupper efter ägd areal före åtgärd samt rationaliseringens effekt år 1969

Number of rationalized holdings in private ownership in different size groups by owned acreage before support, and the effect of the rationalization

Storleksgrupp, hektar ägd åker	Antal bruk- ningsenheter	Tillskottsareal, hektar		Medelareal, hektar			
		Åker	Skog	Åker		Skog	
				Före åtgärd	Efter åtgärd	Före åtgärd	Efter åtgärd
Under 11	1 115	3 837	25 833	6	9	67	90
11 — 20	872	5 776	14 225	16	22	51	67
21 — 30	619	4 342	7 030	25	32	49	61
31 — 50	418	3 903	4 333	39	48	53	65
51 — 100	151	1 594	1 646	67	77	140	152
Över 100	72	1 106	1 390	218	234	309	329
<i>Hela riket</i>							
1969	3 247	20 558	54 457	25	31	66	83
1968	3 259	21 728	52 891	24	31	61	78

¹ Brukningsenheter som ägs av fysiska personer och dödsbon. Vidare avses endast den storleksrationalisering, som bygger på beviljade jordförvärvstillstånd och lantbruksnämndernas försäljning av mark.

d v s för skälig köpeskilling inklusive utgift för lantmåteriförrättning o d. Bidrag till yttre rationalisering utgår vanligen i form av sk värdeutjämningsbidrag vilket motsvarar högst skillnaden mellan priset på en fastighet vid försäljning i öppna marknaden och dess värde som tillskottsmark till köparens redan ägda (ev arrenderade) fastighet. Sådan värdeskillnad kan uppstå, då byggnader eller andra anläggningar blir överflödiga vid sammanläggningen. Bidrag kan även lämnas till hela eller viss del av kostnaden för lantmåteriförrättning m m i samband med tillskottsförvärv och/eller ägoutbyten, för flyttning av ekonomibyggnad eller annan fast anläggning som fordras för rationaliseringens genomförande. Är tillköpet av mark eller förbättringen av ägoanordningen av mera väsentlig omfattning eller mycket kapitalkrävande kan bidrag också lämnas för drifts- eller skogsbruksplan.

Jordförvärvslånen kommer ifråga för lantbrukare eller blivande lantbrukare som inte

har tillräckligt med eget kapital för att förvärva bärkraftiga jordbruk. Dessa lånegarantier lämnas endast till sådana brukningsenheter, oavsett storleken, som har eller inom en nära framtid kan väntas få förutsättning-
ar för rationell drift.

För inköp av djur, maskiner, gödselmedel m m kan garantier för *driftslån* beviljas vid nytillträde och därefter vid genomgripande produktionsomläggning.

Statlig lånegaranti för *maskinlån* lämnas fr o m 1 juli 1967 enligt Kungl Maj:ts kungörelse den 9 juni 1967 (nr 443) för lån till inköp av jordbruksmaskin med tillbehör, som skall användas gemensamt av flera jordbruksföretag. Garantierna beviljas för nyuppsättning eller utvidgning av befintligt maskinbestånd. Denna statliga kreditgivning har ersatt den statliga låne- och bidragsgivningen från jordbrukets maskinlänefond som upphörde med utgången av juni 1967.

Särskilt *övergångsbidrag* ersätter enligt Kungl Maj:ts kungörelse den 9 juni 1967 (nr

422) i princip tidigare former av stöd till mindre jordbruk. Det gäller främst det s k arealtillägget, som sedan 1959 under vissa förutsättningar beviljades jordbruk med 2—10 hektar åker men även det s k övergångsbidraget till jordbrukare i vissa delar av Norrland med högst 2 hektar åker. Före 1959 utgick till vissa innehavare av mindre jordbruk, i allmänhet med högst 10 hektar, producentbidrag eller kontantbidrag vars storlek bestämdes av mejerileveranserna resp antalet kor.

Avgångsvederlag beviljas sedan 1 juli 1967 under vissa förutsättningar den som upphör med jordbruksdriften samt i övrigt fyller kraven för att erhålla särskilt övergångsbidrag.

Enligt särskilda bestämmelser utgår sedan budgetåret 1960/61 statligt stöd till *särskild rationalisering* (s k KR-verksamhet — koncentrerad rationalisering) inom jordbruket i vissa län. Med särskild rationalisering förstås då samtidig och i tiden koncentrerad yttre och inre rationalisering i förening med driftsrationalisering. Stöd för denna rationalisering lämnas endast till brukningsenheter inom den del av Älvsborgs län som motsvarar landskapet Dalsland samt Värmlands, Kopparbergs, Gävleborgs, Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län.

Resultat

Omfattningen av det statliga stödet dels i form av lånegarantier, dels i form av bidrag under perioden 1949—1969 framgår av *tab 151*. Den länsvisa fördelningen av det av lantbruksnämnderna beviljade stödet för 1969 belyses i *tab 152*. I *tab 153* redovisas uppgifter om det statliga stödet till KR-gårdar i de aktuella länen 1969 jämte uppgifter för riket för åren 1967—1968. Det kan nämnas att från KR-verksamhetens igångsättande intill den 30 juni 1969 har i de för verksamheten aktuella områdena 437 brukningsenheter (s k KR-gårdar) erhållit bidrag. I nedanstående tablå har sammanställts uppgifter om beviljade bidrag till olika åtgärder från

dels anslaget Bidrag till jordbrukets rationalisering m m (rationaliseringsanslaget), dels anslaget Bidrag till särskilda rationaliseringsåtgärder i Norrland m m (KR-anslaget). Fr o m 1 juli 1967 belastar dock bidragsgivningen till inre rationaliseringsåtgärder i samband med särskild rationalisering enbart KR-anslaget.

Åtgärder	Intill den 1 juli 1969 beviljade bidrag, i kronor, ur	Rationaliseringsanslaget	KR-anslaget
Ekonomibyggnader	9 775 210	24 653 195	
Dikning	2 617 828	1 922 991	
Jordbruksvägar	441 505	351 715	
Övriga inre rationaliseringsåtgärder	172 075	387 661	
Jordbruksmaskiner	129 720	2 583 130	
Skogsmaskiner	1 500	4 650	
Djur	—	2 891 868	
Övrig driftsrationalisering	—	1 357 346	
Summa	13 137 838	34 152 556	

Effekten av den storleksrationalisering som kommit till stånd med hjälp av beviljade jordförvärvstillstånd och lantbruksnämndernas försäljning av mark belyses i *tab 154*. Slutligen redovisas i *tab 155* omfattningen av lantbruksnämndernas inköp och försäljning av fastigheter 1969.

Övrig publicering

Statistiken över lantbruksnämndernas verksamhet har sedan 1949 årligen publicerats i stencilform några månader efter utgången av redogörelseperioden. I Meddelanden från Kungl lantbruksstyrelsen, serie C nr 16, lämnas kommentarer till och anvisningar för tillämpningen av rationaliseringskungörelsen (SFS 1967:453) och maskinlånekungörelsen (SFS 1967:443), till vilken hänvisas för utförligare information.

Tabell 155 Lantbruksnämndernas fastighetsinnehav år 1969

Område	Under året förvärvade brukningsenheter eller delar därav				
	Antal	Åkerareal, hektar	Skogsmarksareal, hektar	Taxeringsvärde ¹ , 1 000-tal kronor	Köpeskilling, 1 000-tal kronor
<i>Län</i>					
Stockholms	14	125	193	516	814
Uppsala	102	863	1 181	3 237	5 789
Södermanlands	17	262	330	936	1 802
Östergötlands	21	281	257	1 315	2 611
Jönköpings	37	191	1 602	2 590	5 332
Kronobergs	36	166	1 501	2 516	4 850
Kalmar	19	222	1 194	2 005	3 342
Gotlands	19	216	228	665	819
Blekinge	13	115	274	733	1 477
Kristianstads	66	473	244	2 740	5 024
Malmöhus	55	378	3	2 302	4 708
Hallands	19	172	136	862	1 820
Göteborgs o Bohus	12	125	252	563	935
Älvsborgs	42	369	642	1 515	2 824
Skaraborgs	75	720	856	2 625	5 510
Värmlands	79	586	2 370	3 512	5 958
Örebro	46	540	603	1 885	3 848
Västmanlands	33	637	1 041	2 505	5 499
Kopparbergs	131	300	5 360	3 454	7 629
Gävleborgs	125	583	3 584	3 468	5 854
Västernorrlands	108	452	4 303	4 746	5 197
Jämtlands	57	291	3 015	1 356	2 027
Västerbottens	90	669	3 012	2 132	3 732
Norrbottens	193	922	7 322	3 909	8 312
<i>Hela riket</i>					
1969	1 409	9 658	39 503	52 087	95 713
1968	1 212	8 174	34 499	39 896	69 580
1967	1 670	10 820	54 846	62 893	112 237
1966	1 365	8 759	38 570	48 386	78 241
1965	1 519	10 375	43 674	50 460	81 455
1964	1 718	11 748	51 578	54 127	82 345
1963	1 397	9 954	43 170	45 820	62 307
1962	1 011	6 628	31 529	28 839	39 325
1961	748	4 594	23 631	20 238	27 568
1960	654	4 194	21 935	19 910	25 999
1959	503	2 907	15 653	13 804	16 974
1958	487	2 904	16 387	13 457	15 996
1957	484	2 696	15 089	10 996	14 992
1956	420	2 188	13 768	7 138	12 680
1955	421	2 367	12 370	7 326	11 843
1954	443	2 521	11 334	7 210	10 711
1953	486	3 383	12 622	9 035	..
1952	376	2 481	8 699	6 469	..
1951	306	1 816	7 710	3 998	..
1950	204	1 206	4 694	2 272	..
1949	139	1 000	3 070	1 522	..

¹ Där taxeringsvärde saknas har uppskattat värde angivits.

Real estate holding of county agricultural boards

Under året avyttrade brukningsenheter eller delar därav					Fastighetsinnehav vid årets utgång		
Antal	Aker-areal, hektar	Skogsmarks-areal, hektar	Taxerings-värde ¹ , 1 000-tal kronor	Köpe-skilling, 1 000-tal kronor	Aker-areal, hektar	Skogsmarks-areal, hektar	Taxerings-värde ¹ , 1 000-tal kronor
32	234	465	821	1 109	549	1 579	2 759
135	1 137	1 211	3 590	5 081	1 018	1 879	3 893
32	274	361	1 163	2 395	827	1 420	2 868
65	512	874	2 768	4 916	930	1 415	4 732
43	176	1 262	2 188	3 976	341	1 766	2 840
65	234	1 718	3 304	5 675	132	762	1 353
38	279	695	1 458	2 664	127	1 234	1 756
50	279	333	921	963	152	386	428
20	73	248	1 701	1 008	117	796	1 404
88	580	237	3 120	5 269	284	99	1 822
57	395	4	2 500	4 783	396	40	3 236
36	189	225	980	1 927	357	576	1 896
20	202	457	1 877	1 165	282	923	1 470
54	410	775	1 427	2 456	1 124	2 281	4 408
88	593	674	2 295	4 170	673	1 096	2 693
116	778	2 237	3 792	6 109	1 234	5 745	7 876
53	404	654	1 725	3 239	847	1 062	3 222
167	224	1 133	1 917	3 468	1 053	3 081	5 081
102	259	2 059	1 771	4 190	1 210	17 994	17 305
161	446	2 752	3 017	4 961	1 414	14 314	9 123
206	589	6 756	3 888	7 385	1 367	21 242	9 580
71	202	2 976	1 255	1 626	786	16 255	4 645
187	626	3 561	2 269	4 093	1 411	8 101	4 506
285	603	5 900	4 560	7 323	2 513	27 954	7 562
2 171	9 698	37 567	52 307	89 951	19 144	132 000	106 458
1 778	8 536	30 020	42 543	66 738	19 345	127 920	106 499
1 640	7 240	32 565	39 611	65 699	20 181	123 947	109 935
2 102	9 771	40 977	51 185	78 292	17 258	101 839	89 064
1 977	9 103	43 970	44 102	69 667	18 285	104 264	88 858
1 702	7 917	27 175	37 214	54 891	17 197	104 632	80 945
1 486	6 367	33 720	30 174	41 063	13 621	80 081	63 966
1 288	5 266	26 238	24 054	31 289	10 046	70 641	48 759
962	3 616	22 901	18 254	24 382	8 674	65 575	43 752
881	3 246	17 248	15 588	19 061	7 723	64 908	40 985
819	2 925	17 129	13 022	16 139	6 803	60 177	36 632
622	2 874	14 621	12 754	15 295	6 833	61 588	35 261
532	2 357	8 263	7 824	10 177	6 850	60 695	32 944
469	2 255	8 877	5 665	8 528	6 501	57 420	22 366
405	1 793	7 693	4 653	6 787	6 646	53 865	20 964
409	1 852	7 016	4 756	6 808	5 897	49 059	17 953
392	1 836	6 647	4 674	..	5 264	44 927	15 509
269	1 487	5 482	3 352	..	3 717	38 966	10 858
189	882	3 251	1 879	..	2 739	30 687	6 476
139	670	1 870	1 271	..	1 806	26 224	4 333
62	307	858	601	..	1 332	23 384	3 297

13. Jordbrukets ekonomiska föreningsrörelse

Farmers' co-operative associations

Jordbrukets ekonomiska föreningsrörelse bildar en av landets största organisationer. Dess syfte är bl a att handha marknadsförandet av olika produkter, samla utbudet samt dämpa säsong- och konjunkturbetingade variationer i avsättningspriserna.

Föreningsrörelsens organisation och verksamhetsformer

Det centrala topporganet för jordbrukets ekonomiska föreningsrörelse är Sveriges Lantbruksförbund. Till förbundet är för närvarande följande riksorganisationer anslutna.

Sveriges Allmänna Hypoteksbank
Svenska Lantmännens Riksförbund
Sveriges Bränneriidkareförening
Sveriges Pälsdjursuppfödare Riksförbund
Sveriges Stärkelseproducenters Förening
Sveriges Jordbrukskasseförbund
Svenska Mejeriernas Riksförening
Svenska Ägghandelsförbundet
Sveriges Skogsägareföreningars Riksförbund
Sveriges Slakteriförbund
Riksförbundet Lin och Hampa
Sveriges Oljeväxtodlars Centralförening
Svensk Husdjursskötsel

Till jordbrukets ekonomiska föreningsrörelse räknas också följande organisationer, som dock inte är anslutna till Sveriges Lantbruksförbund.

Sveriges Betodlars Centralförening
Svenska Spannmålsföreningarnas Samorganisation

Lantbruksförbundet, som är en opolitisk organisation, har enligt sina stadgar till ändamål att främja medlemmarnas ekonomiska intressen samt jordbrukarnas ekonomiska och sociala intressen. Det skall sålunda

företräda jordbruket i frågor av allmän betydelse för detta,

utföra uppgifter som är gemensamma för jordbrukets ekonomiska organisationer, skapa ett fast samarbete mellan såväl jordbrukets ekonomiska organisationer som jordbrukets ekonomiska och fackliga organisationer samt

för medlemmarnas räkning bedriva ekonomisk verksamhet, som är av betydelse för medlemmarna och jordbruket.

Karakteristiskt för de ekonomiska föreningarna inom jordbruket är att deras verksamhet mestadels är specialiserad på någon begränsad uppgift, såsom försäljning av mjölk (mejeriföreningar), försäljning av slaktdjur (slakteriföreningar) etc. Varje jordbrukare, som vill anlita föreningarna, måste därför som regel vara medlem i flera sådana.

Föreningarnas uppgifter varierar inom de olika branscherna. I fråga om oljeväxterna är uppgiften sålunda begränsad till träffandet av generella avtal om försäljningsvillkoren. Beträffande brödsäd omfattar verksamheten uppsamling, erforderlig lagring samt försäljning till kvarnar. I fråga om de viktigaste animaliska produkterna omfattar verksamheten samtliga stadier, dvs uppsamling från producenter, industriell förädling vid egna anläggningar, lagring samt försäljning till parti- och detaljhandlare.

Medlemsantal och handelsomsättning

Inom Sveriges Lantbruksförbund utarbetas årligen en sammanfattande statistik över avräkningsvärden, omsättning, antal anställda m m inom föreningsrörelsen. Underlaget för denna statistik utgörs av de enskilda föreningarnas årsredovisningar jämte kompletterande uppgifter inhämtade enligt särskilda formulär.

Vissa andra data, exempelvis rörande antalet medlemmar, insamlas av respektive branschorganisationer.

En översikt över föreningsrörelsens verksamhet åren 1945—1968 lämnas i *tab 156* och *tab 157* som för de olika riksorganisationerna innehåller uppgifter om antal medlemmar resp omsättningsvärden.

Övrig publicering

Delar av statistiken över den ekonomiska föreningsrörelsen offentliggörs varje år genom riksorganisationernas årsredovisningar. Dessutom införs sammanfattande uppgifter i bl a Sveriges Lantbruksförbunds årsredogörelse.

Tabell 157 Omsättningsvärden¹ inom jordbrukets ekonomiska föreningsrörelse åren 1945–1968. Milj kronor

Turnover values in agricultural economic associations

Organisation	1945/49 ²	1950/54 ²	1955/59 ²	1960/64 ²	1965	1966	1967	1968
<i>Affärsdrivande organisationer</i>								
Svenska Lantmännens Riksförbund (SLR)	415,6	773,3	1 052,9	1 615,8	2 374,0	2 440,7	2 691,4	2 831,2
Sveriges Bränneri- och Kåreförening (SBI) ³	5,3	13,5	21,7	20,0	25,7	21,3	23,4	22,3
Sveriges Pälstdjursuppfödare Riksförbund (SPR)	6,6	10,5	32,9	71,9	107,0	127,5	101,4	110,5
Sveriges Stärkelseproducenters Förening (SSF) ³	12,5	12,2	13,5	26,4	27,1	28,7	36,0	35,1
Svenska Spannmålsföreningarnas Samorganisation	11,8	23,2	23,7	29,6	44,2	38,8	47,2	58,1
Svenska Mejeriernas Riksförening (SMR)	917,4	1 290,7	1 381,6	1 611,6	1 898,2	1 826,0	1 799,4	1 888,4
Svenska Ägghandelsförbundet (SÄ)	58,0	83,8	94,9	111,7	134,9	160,0	174,1	185,8
Sveriges Skogsägareföreningars Riksförbund (SSR)	179,5	353,0	391,6	526,7	765,4	670,7	795,5	634,3
Sveriges Slakteriförbund (SS)	361,2	701,5	1 095,8	1 463,1	1 711,9	2 019,8	1 995,4	1 981,1
Riksförbundet Lin och Hampa (RLH)	4,3	5,6	4,4	3,8	3,6	—	—	—
Svensk Husdjurskötsel (SHS)	.	.	.	20,7 ⁴	24,0	25,0	26,1	27,1
Summa	1 972,2	3 267,3	4 113,0	5 501,3	7 116,0	7 358,5	7 689,9	7 773,9
<i>Organisationer, som för odlarnas räkning träffat avtal om försäljning</i>								
Sveriges Betodlare Centralförening (SBC) ³	95,8	135,8	147,4	160,6	149,4	174,9	166,5	214,4 ⁵
Sveriges Oljeväxtodlare Centralförening (SOC) ³	73,0	165,1	99,1	123,7	163,4	81,2	223,6	212,2 ⁵
Summa	168,8	300,9	246,5	284,3	312,8	256,1	390,1	426,6

¹ Avser endast jordbrukarnas affärer med respektive organisationer. Totalomsättningen uppgår sålunda till betydligt större belopp. — ² Avser medeltal för femårsperioden. — ³ Avser verksamhetsår som börjar under respektive kalenderår. — ⁴ Avser medeltal för perioden 1962–1964 — ⁵ Preliminär uppgift.

14. Lantbruksundervisningen

Agricultural training

Statistik över lantbrukets yrkesskolor har tidigare utarbetats av lantbruksstyrelsen, som är central tillsynsmyndighet. Från budgetåret 1968/69 har denna statistik enligt beslut av Kungl Maj:t förts över till statistiska centralbyrån, som redan tidigare svarat för statistiken över undervisningen bl a vid de högskolor som har anknytning till lantbruket — främst lantbrukshögskolan, veterinärhögskolan och skogshögskolan. För den skoglga

yrkesutbildningen, som sker vid skogsbrukskolor, skogsskolor och statens skogsmästar-skola, är skogsstyrelsen huvudmyndighet och svarar för statistiken över denna verksamhet.

Centralbyråns statistik över yrkesutbildningen inom lantbruket omfattar bl a redovisning av antalet elever vid en viss tidpunkt — den 15 januari — under läsåret och antalet elever som avgått under året med fullbordad utbildning samt uppgifter om antalet sökande och antagna till kurser av olika slag vid lantbruksskolor, lanthushållsskolor och trädgårdsskolor. Primärmaterialet till elevstatistiken utgörs huvudsakligen av uppgifter, som inhämtas direkt från respektive undervisningsanstalt medan sökande- och antagningsstatistiken baseras på uppgifter inhämtade via en statistikblankett, som fyllts i av den sökande.

Utbildningen vid lantbruksskolorna omfattar tre skeden nämligen förberedande och

Tabell 158 Antal närvarande och avgångna elever vid vissa undervisningsanstalter åren 1968/69–1969/70

Number of pupils present, and with completed studies at certain educational institutions

Undervisningsanstalter	Antal närvarande ¹				Antal avgångna med fullbordad utbildning ²			
	Samtliga		Därav kvinnor		Samtliga		Därav kvinnor	
	1968/69	1969/70	1968/69	1969/70	1968/69	1969/70	1968/69	1969/70
<i>Högskolor</i>								
Lantbrukshögskolan	612	698	127	154	57	22	9	6
Veterinärhögskolan	307	321	65	71	26	17	5	3
Skogshögskolan	212	258	—	10	29	10	—	—
<i>Övriga skolor</i>								
Lantbrukets yrkesskolor	4 233	4 097	1 772	1 739	6 397	6 351	3 281	3 149
lantbrukskurser	2 561	2 459	249	306	3 259	3 355	359	438
lanthushållskurser	1 502	1 402	1 501	1 401	2 892	2 684	2 890	2 681
trädgårdskurser	170	236	22	32	246	312	32	30
Statens skogsmästarskola	30	30	—	—	30	..	—	..
Skogsskolor	110	90	—	—	88	..	—	..
Skogsbruksskolor	880	778	—	1	..	..	—	..

¹ Avser antalet närvarande under höstterminen respektive läsår utom för lantbrukets yrkesskolor där uppgifterna avser antalet närvarande den 15 januari respektive läsår. — ² Avser för högskolor antalet elever som avgått med agronom- eller hortonom-, veterinär- resp civiljägmästarexamen under läsåret 1968/69 resp höstterminen 1969 och för övriga skolor antalet avgångna med fullbordad utbildning under läsåret 1968/69 resp 1969/70 (för lantbrukets yrkesskolor under perioderna 15 jan 1968–14 jan 1969 resp 15 jan 1969–14 jan 1970).

grundläggande utbildning samt vidareutbildning. Det första skedet har som mål att meddela yrkesorientering genom olika typer av praktisk-teoretiska kurser om 20—40 veckor. Kurserna i det andra skedet avser att ge en allmän grundutbildning för blivande jordbrukare, för anställda i jordbruket samt för anställda i föreningar och företag med anknytning till jordbruket. Under de 10—40 veckor som kurserna varar ligger tyngdpunkten i undervisningen på de tillämpade biologiska och tekniska ämnena. Till vidareutbildningen räknas specialiserad yrkesutbildning, utbildning av arbets- och driftsledare, ladugårdsförmän samt den ettåriga lantmästarutbildningen.

Den grundläggande utbildningen vid trädgårdsskolorna erhålls genom yrkeskurser under 10—40 veckor. Vidareutbildningen omfattar specialiserad yrkesutbildning, utbildning av trädgårdsförmän samt den ettåriga trädgårdsteknikerutbildningen.

Vid lanthushållsskolorna omfattar de grundläggande yrkeskurserna 20—40 veckor varefter specialiserad yrkesutbildning erhålls genom skilda typer av kurser av olika längd — från en vecka till två terminer.

Den skogligen ickeakademiska grundutbildningen meddelas vid årskurs 1 och 2 i de statsunderstödda skogsbruksskolorna, som närmast står under skogsvårdsstyrelserna. Utbildningen av kronojägare, skogsvårdskonsu-

Tabell 159 Antal sökande och antagna till lantbruksskolor, lanthushållsskolor och trädgårdsskolor efter sökt utbildning år 1968/69

Number of applicants and admitted pupils for agricultural schools, agricultural domestic schools and horticultural schools by applied education

Sökt utbildning ¹	Antal sökande		Antal antagna	
	Samtliga	Därav kvinnor	Samtliga	Därav kvinnor
<i>Lantbruksskolor</i>				
Förberedande utbildning	536	158	516	146
Grundläggande utbildning	1 538	208	1 521	201
Specialkurser	627	130	595	108
Lantmästarutbildning	231	6	120	2
Arbets- o driftsledarkurs	501	26	447	25
Ladugårdsförmanskurs	41	16	35	15
Annan lantbrukskurs	148	25	72	20
Summa	3 622	569	3 306	517
<i>Lanthushållsskolor</i>				
Grundläggande utbildning	3 486	3 462	2 672	2 656
Hemvårdarinneutbildning	90	90	89	89
Annan kurs	247	244	223	220
Summa	3 823	3 796	2 984	2 965
<i>Trädgårdsskolor</i>				
Grundläggande utbildning	244	23	211	19
Propedeutisk kurs för hortonomie studerande	24	16	24	16
Annan kurs	142	6	96	1
Summa	410	45	331	36

¹ Avser kurser som påbörjats under perioden 15 nov 1968—14 nov 1969.

lenter, skogsvaktare eller andra därmed jämförbara arbetsledare inom skogsbruket sker vid de sex skogsskolorna varav fem är statliga och står under skogsstyrelsens tillsyn. Skogsmästarskolan meddelar sådana kunskaper i skogshantering som fordras bl a för förvaltare i det mindre och medelstora skogsbruket samt för vissa andra befattningshavare i allmän och enskild tjänst inom skogsbruk och träförädling, där högre kompetens krävs än den som skogsskolorna ger.

Resultat

I *tab 158* redovisas uppgifter om antal närvarande och avgångna elever vid olika undervisningsanstalter läsåren 1968/69 och 1969/70. Vissa resultat från den av centralbyrån utarbetade sökande- och antagningsstatistiken

avseende lantbrukets yrkesskolor år 1968/69 lämnas i *tab 159*.

Övrig publicering

Uppgifter rörande skoglig yrkesutbildning meddelas årligen i Skogsstatistisk årsbok (SOS), som ges ut av skogsstyrelsen. I fråga om antalet studerande och examinerade vid högskolorna hänvisas till statistiska centralbyråns redovisning i Statistiska meddelanden U 1969:6, 22 och 1970:19. Uppgifter för 1968/69 om antal elever m m i lantbrukets yrkesskolor återfinns i samma serie nr U 1969:12. Motsvarande uppgifter för 1969/70 samt uppgifter om antal sökande och antagna till lantbruksskolor, lanthushållsskolor och trädgårdsskolor 1969 återfinns i nr U 1970:13 resp 1970:17.

tioner, rapporter etc. I vissa fall har uppskattningar gjorts av FAO.

15. Internationella uppgifter

International statistics

Jordbruksnäringens omfattning inom skilda länder belyses i statistik som årligen sammanställs och publiceras av FAO (Food and Agriculture Organization, FNs speciella organ för livsmedels- och jordbruksfrågor). Ifrågavarande statistik baseras på uppgifter som antingen erhållits genom direkt förfrågan hos respektive länder eller hämtats från olika publika-

Resultat

I *tab 160—163* har för 1967 (1966/67) eller senast tillgängliga år sammanfattats uppgifter om ägoslagsfördelning, åkeranvändning, totalskördar samt husdjursantal i olika länder och i *tab 164* redogörs för antalet inom jordbruk med binärningar förvärvsarbetande personer.

Övrig publicering

För en mera detaljerad redovisning hänvisas till den av FAO utgivna *Production Yearbook*.

**Tabell 160 Ägoviddens fördelning på särskilda ägoslag inom olika länder.
1 000-tal hektar**

Areas of different types of land in different countries

Land	År	Aker m m	Betesmark m m	Skog	Övrig mark	Total areal	Landareal
Sverige	1966	3 158	525	22 794	18 502	44 979	41 126
Danmark	1967	2 700	323	472	812	4 307	4 237
Finland	1967	2 760	91	21 761	9 089	33 701	30 540
Norge	1967	845	155	7 026	24 396	32 422	30 841
Belgien	1967	895	739	601	816	3 051	..
Bulgarien	1967	4 554	1 309	3 639	1 591	11 093	11 056
Frankrike	1966	20 214	13 632	12 714	8 143	54 703	..
Grekland	1966	3 851	5 239	2 608	1 496	13 194	12 931
Irland	1967	1 194	3 589	194	2 051	7 028	6 889
Italien	1967	15 213	5 166	6 107	3 640	30 126	29 405
Jugoslavien	1967	8 267	6 420	8 812	2 061	25 560	..
Luxemburg	1967	66	67	86	40	259	258
Nederländerna	1967	922	1 317	294	1 083	3 616	3 339
Polen	1967	15 518	4 301	8 209	3 224	31 252	30 378
Portugal	1963	4 370 ¹	530 ¹	2 500	1 486	8 886	8 842
Rumänien	1967	10 526	4 312	6 329	2 583	23 750	..
Schweiz	1964	404	1 774	981	970	4 129	3 993
Sovjetunionen	1967	242 000	373 300	910 009	714 911	2 240 220	..
Spanien ²	1967	20 482	13 707	11 240	5 045	50 474	..
Storbritannien	1967	7 416	12 127	1 790	3 066	24 399	24 092
Tjeckoslovakien	1967	5 362	1 770	4 453	1 202	12 787	12 570
Ungern	1967	5 626	1 288	1 451	938	9 303	..
Västtyskland	1967	8 185	5 797	7 178	3 538	24 698	24 275
Österrike	1967	1 670	2 257	3 225	1 233	8 385	8 270
Östtyskland	1967	4 974	1 439	2 939	1 437	10 789	..
Algeriet	1967	6 867	34 382	3 045	193 880	238 174	..
Förenade Arabrepubliken	1967	2 801	—	2	97 342	100 145	..
Marocko	1966	7 858	7 650	5 337	23 660	44 505	..
Sydafrika ³	1960	12 058	90 390	4 105 ⁴	15 551	122 104	..
Tunisien	1964	4 334	5 652	841	5 588	16 415	15 590
USA	1964	176 440	259 173	296 135 ⁵	204 587	936 335	919 145
Canada	1966	43 404	20 957	443 094	490 159	997 614	922 081
Mexico	1960	23 817	79 092	43 679	50 667	197 255	197 234
Argentina ⁶	1967	29 053	141 680	63 310	43 623	277 666	..
Brasilien	1960	29 760	107 274	517 936	..	851 197	..
Chile	1965	4 511	10 083	20 686	..	75 694	..
Peru	1965	2 701	27 330	87 000	11 491	128 522	..
Uruguay	1961	2 252	13 847	593	2 001	18 693	..
Indien ⁷	1965	162 434	14 809	61 170	88 396	326 809	..
Irak	1964	7 496	4 264	1 951	29 781	43 492	..
Iran	1960	11 593	6 741	12 000 ⁸	134 466	164 800	163 600
Japan	1967	5 753	948	25 558	4 707	36 966	..
Kina (Folkrepubliken)	1954	109 354	177 996	76 600 ⁸	592 150	956 100	..
Pakistan ⁹	1965	28 214	..	4 185	..	94 647	..
Syrien	1967	6 130	5 412	477	6 499	18 518	18 509
Turkiet	1967	26 250	26 135	12 578	13 095	78 058	77 076
Australien	1966	39 797	447 208	35 151	246 525	768 681	..
Nya Zeeland	1967	804	12 841	6 217	7 005	26 867	26 589
Hela världen		1 447 000	2 892 000	3 994 000	5 062 000	13 395 000	..

¹ Inofficiell uppgift. — ² Inkl Balearerna och Kanarieöarna. — ³ Exkl Walvis Bay-territoriet. — ⁴ Enl FAOs världsskogsinventering 1963. — ⁵ Exkl 12,2 milj hektar inom reservat m m. — ⁶ Endast fastlandet. — ⁷ Inkl Kashmir-Jammu. — ⁸ Enl FAOs världsskogsinventering 1958. — ⁹ Exkl Kashmir-Jammu.

Tabell 161 Åkerarealens användning inom olika länder år 1967. 1 000-tal hektar
 Use of arable land in different countries

Land	Vete	Råg	Korn	Havre	Majs	Hirs och sorghum	Ris	Potatis	Sockerbetor ¹
Sverige	254	61	530	455	—	—	—	51	41
Danmark	90	38	1 170	243	—	—	—	37	53
Finland	252	96	346	455	—	—	—	65	18
Norge	3	1	179	45	—	—	—	40	—
Belgien	203 ²	27	154	97	1	—	—	62	78
Bulgarien	1 064 ²	31	387	120	567	1	14	33	61
Frankrike	3 850	175	2 777	1 028	1 003	62	27	516	316
Grekland	937	11	390	113	139	2	18	51	16 ⁴
Irland	77	1	183	96	—	—	—	65	26
Italien	4 012	46	181	358	1 017	6	144	339	345
Jugoslavien	1 883 ²	138	343	301	2 510	15	4	322	102
Luxemburg	15	3	13	14	—	—	—	3	—
Nederländerna	154	73	107	88	—	—	—	138	100
Polen	1 758	4 299	653	1 428	6	21	—	2 763	434
Portugal	586	239	107	226	436	—	32	117	3 ⁵
Rumänien	2 913	62	257	127	3 221	—	22	315	176
Schweiz	105	16	31	9	4	—	—	38	9
Sovjetunionen	67 026	12 418	19 125	8 688	3 485	3 844	281	8 331	3 797
Spanien	4 263 ²	398	1 500	485	478	20	60	376	162
Storbritannien	933	4	2 439	409	—	—	—	287	184
Tjeckoslovakien	927 ²	319 ³	708	435 ⁶	138	2	—	407	203
Ungern	1 167 ⁵	209 ³	450 ⁵	62 ⁵	1 257 ⁵	5	20	208 ⁵	104
Västtyskland	1 414 ²	974	1 308	808	42	—	—	707	294
Österrike	316	139	232	124	60	3	—	134	42
Östtyskland	533	746	553	270	—	—	—	686	209
Algeriet	1 998	—	515	43	4	2	2 ⁴	32	5 ⁵
Förenade Arab-republiken	525	—	45	—	633	220	464	17	—
Marocko	1 776	3	1 807	14	461	90	4 ⁴	26 ⁵	17 ⁵
Sydafrika	1 234 ⁴	28 ⁵	49 ⁴	280 ⁵	5 079	762 ⁵	..	61 ⁵	—
Tunisien	815 ⁴	—	350 ⁵	..	—	12 ⁵	—	4 ⁵	4 ⁵
USA	23 783	433	3 714	6 482	24 506	6 970	797	590	454
Canada	12 189	277	3 284	3 009	354	—	—	124	34
Mexico	857	—	233	77	7 720	542	155	39	—
Argentina	5 812	565	496	516	3 451	1 221	62	163	—
Brasilien	831	22	42	28	9 256	—	4 291	217	—
Chile	719	7	50	68	92	—	30 ⁴	77	29 ⁴
Peru	160	—	185	1	362	—	107	272	—
Uruguay	221	—	30 ⁴	54 ⁴	226 ⁴	3 ⁵	34	12	13 ⁵
Indien	12 838	—	2 825	—	5 577	38 276	36 722	473	—
Irak	1 844	—	1 087	—	4	15	141	1 ⁵	2 ⁵
Iran	4 400 ⁴	—	1 200 ⁵	—	17 ⁵	27 ⁵	385 ⁵	20 ⁵	155 ⁵
Japan	367	1 ⁵	352	46	21	15 ⁵	3 263	183	60
Pakistan	5 417	—	185	—	611	1 499	11 309	89	8 ⁵
Syrien	1 200	—	646	3	6	39	1	4	7
Turkiet	8 112 ²	735	2 725	390	675	42	60	150	150
Australien	9 105	32 ⁵	1 012	1 255	85	194 ⁵	30	40	—
Nya Zeeland	93	—	37	9	3	—	—	11	—
Hela världen	221 892	22 669	70 984	31 215	106 708	115 059	128 842	23 040	7 960

¹ Avser tiden mars 1967—febr 1968. — ² Inkl spältvete. — ³ Inkl blandningar av råg och vete. — ⁴ Inofficiell uppgift. — ⁵ Enl uppskattning av FAO. — ⁶ Inkl blandningar av havre och korn.

Tabell 162 Totalskördens storlek inom olika länder år 1967. 1 000-tal ton
Total harvest in different countries

Land	Vete	Råg	Korn	Havre	Majs	Hirs och sorghum	Ris	Potatis	Sockerbeter ¹
Sverige	1 130	197	1 564	1 396	—	—	—	1 300	1 798
Danmark	420	118	4 382	904	—	—	—	857	2 219
Finland	507	163	681	940	—	—	—	881	432
Norge	11	2	485	123	—	—	—	807	—
Belgien	842	90	623	361	3	—	—	1 943	3 615
Bulgarien	3 254 ²	38	985	169	1 971	1	57	381	2 103
Frankrike	13 969	343	9 713	2 784	4 111	146	115	10 396	12 769
Grekland	1 848	14	839	165	338	1	91	721	930 ³
Irland	298	1	677	294	—	—	—	1 748	956
Italien	9 596	82	295	556	3 860	20	745	4 010	13 507
Jugoslavien	4 823	171	606	363	7 200	34	20	2 810	3 680
Luxemburg	49	10	46	45	—	—	—	91	—
Nederländerna	739	239	447	365	1 ⁴	—	—	4 840	5 074
Polen	3 934 ²	7 694	1 412	2 818	14	27	—	48 620	15 521
Portugal	637	175	73	111	577	—	146	1 296	90 ⁴
Rumänien	5 820 ²	71	531	163	6 858	—	69	3 086	3 830
Schweiz	424	65	117	32	22	—	—	1 125	423
Sovjetunionen	77 419 ²	12 986	24 662	11 581	9 163	3 268	895	95 464	87 111
Spanien	5 654	336	2 576	492	1 195	49	366	4 490	4 287
Storbritannien	3 903	12	9 215	1 386	—	—	—	7 201	6 884
Tjeckoslovakien	2 516	689 ⁵	1 936	968 ⁶	421	6	—	6 037	7 663
Ungern	3 022 ²	230	939	97	3 580	3	43	1 855	3 356
Västtyskland	5 819	3 159	4 734	2 718	197	—	—	21 288	13 823
Österrike	1 045	377	772	336	316	5	—	3 049	2 006
Östtyskland	2 012	1 986	1 927	845	1	—	—	14 065	6 948
Algeriet	1 266	—	299	32	4	1	5 ³	204	46 ⁴
Förenade Arab-republiken	1 293 ²	—	100	—	2 169	881	2 316	278	—
Marocko	1 090	1	1 100	11	255	54	27 ³	260 ³	450 ⁴
Sydafrika	1 089	13	41	170	9 299	856 ⁴	—	497 ³	—
Tunisien	330	—	70	—	—	4 ⁴	—	79	40
USA	41 432	614	8 119	11 455	120 911	19 202	4 066	13 853	17 417
Canada	16 137	337	5 414	4 691	1 882	—	—	2 130	992
Mexico	2 400	—	233	61	9 264	1 150	410	400	—
Argentina	7 320	352	588	690	8 510	1 842	217	1 797	—
Brasilien	629 ²	17	31	21	12 824	—	6 792	1 467	—
Chile	1 204 ²	9	118	115	362	—	89 ³	717	1 164 ³
Peru	152 ²	—	172	1	591	—	461	1 712	—
Uruguay	147 ²	—	14 ³	33 ³	117 ³	2 ⁴	116	78	250 ⁴
Indien	11 393	—	2 348	—	6 275	19 182	56 787	3 522	—
Irak	866	—	860	—	4	17	308	10 ⁴	25 ⁴
Iran	4 000 ³	—	1 020 ³	—	15 ⁴	28 ⁴	954 ³	109 ⁴	2 700 ⁴
Japan	997 ²	2 ⁴	1 032	101	61	23 ⁴	18 770	3 636	1 984
Pakistan	4 393 ²	—	104	—	795	705	19 005	768	112 ⁴
Syrien	1 049	—	590	2	9	40	2	40	154
Turkiet	10 110	900	3 800	510	1 050	55	233	1 760	5 253
Australien	7 574 ²	14 ⁴	798	699	191	297 ⁴	215	653	—
Nya Zeeland	348	—	135	28	18	—	—	250	—
Hela världen	298 041	31 553	118 293	50 744	264 471	90 630	275 942	307 942	234 921

¹ Avser tiden mars 1967—febr 1968. — ² Inkl spältvete. — ³ Inofficiell uppgift. — ⁴ Enl uppskattning av FAO. —

⁵ Inkl blandningar av råg och vete. — ⁶ Inkl blandningar av havre och korn.

Tabell 163 Antal husdjur inom olika länder år 1966/67. 1 000-tal
Number of livestock in different countries

Land	Hästar	Mulåsnor och åsnor	Nöt- kreatur	Får	Getter	Svin	Höns	Bufflar	Kameler
Sverige	80	—	2 093	272	15 ¹	2 029	8 602	—	—
Danmark	42	—	3 282	122	6 ¹	8 486	18 257	—	—
Finland	141	—	2 036	173	2 ^{1 2}	724	7 284	—	—
Island	35	—	55	847	—	3	120	—	—
Norge	53	—	996	2 067	108	590	5 112	—	—
Belgien	95	2 ¹	2 759	165	24	2 333	35 030	—	—
Bulgarien	229	321	1 385	9 998	409	2 276	23 637 ³	107	—
Frankrike	1 044	80	21 184	9 186	1 019	9 840	237 000 ^{1 3}	—	—
Grekland	279	635 ⁴	1 082	7 829	3 945	553	25 017	33	—
Irland	143	83 ¹	5 586	4 239	40 ¹	985	9 633	—	—
Italien	321	600	9 503	8 212	1 140	5 292	110 000 ³	43	—
Jugoslavien	1 134	155 ¹	5 710	10 329	180 ¹	5 525	31 079	63	—
Luxemburg	2	—	183	4	—	116	500	—	—
Nederländerna	117 ⁵	—	4 030	529	90 ¹	4 295	44 511	—	—
Polen	2 643	—	10 768	3 321	181	14 233	144 000 ¹	—	—
Portugal ¹	77	352	916	5 760	580	1 650	8 100 ⁶	—	—
Rumänien	705	17 ¹	5 198	14 109	828	5 400	43 966 ³	82 ¹	—
Schweiz	62	1 ¹	1 835	236	73 ¹	1 620	5 433	—	—
Sovjetunionen	7 990	698	97 111	135 483	5 559	58 028	516 156 ³	440	251
Spanien	320	1 202	3 844	18 716	2 649	5 460	44 991 ^{3 6}	—	—
Storbritannien	142 ¹	5 ¹	12 342	28 885	19 ¹	7 107	120 147	—	—
Tjeckoslovakien	177	—	4 462	670	477	5 305	28 026 ⁶	—	—
Ungern	287	4	2 014	3 274	78	6 005	53 378	1	—
Västtyskland	311 ⁵	2 ¹	13 971	811	105	17 673	89 128	—	—
Österrike	75	2 ¹	2 497	138	94	2 786	10 777	—	—
Östtyskland	250 ⁵	1 ¹	4 918 ⁷	1 928 ⁷	278	9 312 ⁷	37 070 ³	—	—
Algeriet	90	400	720	7 000	1 800	7	12 000 ¹	—	175
Förenade Arab- republiken	59	1 196	1 651	2 044	794	10	23 624	1 675	177
Marocko	341	1 290	2 850	10 600 ⁸	6 000 ⁸	48 ¹	11 200 ¹	—	220 ⁹
Tunisien ⁹	86 ¹	221 ¹	619	4 205	585	6	5 700 ^{1 3}	—	214
USA	2 850 ¹	4 ¹	108 645 ¹⁰	23 898 ¹⁰	3 969 ¹¹	53 249 ¹⁰	427 619 ¹⁰	—	—
Canada	373	4 ¹	11 757	700	19 ¹	5 785	80 102	—	—
Mexico	5 200 ¹	5 576	34 747	6 695	13 159	14 476	95 000 ¹	—	—
Argentina	3 800 ¹	400 ¹	51 227	48 700 ¹	5 280 ¹	4 200 ¹	27 500	—	—
Brasilien	9 082	7 633	90 153	22 102	13 957	61 728	255 795	91	—
Chile	530 ¹	50 ¹	2 900 ⁴	7 600 ¹	925 ¹	1 022 ¹	12 500 ^{1 3}	—	—
Peru ¹	540	580	3 700	15 500	4 000	1 900	22 000 ³	—	—
Uruguay ¹	450	6	8 700	21 900	18	360	7 800	—	—
Indien ¹	1 100	1 257	176 000	42 100	65 000	4 900	115 230 ³	53 220	1 050
Irak	122 ⁹	614 ⁹	1 455	11 040	1 845	—	5 394	225	200 ¹
Iran ¹	470	2 130	5 200	28 000	18 200	8	29 000	230	250
Japan	240	—	2 928	113	246	5 975	126 043	—	—
Pakistan	497	951	35 700 ¹	11 000 ¹	11 400 ¹	94	—	8 730 ¹	601
Syrien	63	302	466	5 569	757	—	4 090	2	13
Turkiet	1 204	2 224	13 769	34 379	20 932	16	30 387	1 253	43
Australien	479	6 ¹	18 270	164 237	82 ¹	1 804	22 000 ¹	—	2 ^{1 12}
Nya Zeeland	85 ^{1 13}	—	7 747 ¹³	60 030	34 ¹	603	4 650 ¹	—	—
Hela världen	61 989	56 976	1 079 145	1 038 539	375 220	559 350	..	118 280	11 791

¹ Enl uppskattning av FAO. — ² Ayser djur äldre än 6 månader. — ³ Inkl ankör, gäss och kalkoner. — ⁴ In-officiell uppgift. — ⁵ Endast hästar använda i jordbruket. — ⁶ Endast vuxna fåglar. — ⁷ Inkl Östberlin. —

⁸ Djur äldre än 1 år registrerade för beskattning. — ⁹ Djur registrerade för beskattning. — ¹⁰ Inkl Alaska och Hawaii. — ¹¹ Endast Texas. — ¹² Exkl Victoria. — ¹³ Endast djur på brukningsenheter med minst 4 hektar.

Tabell 164 Förvärvsarbetande befolkning inom jordbruk med binärningar samt dennas andel av den totala förvärvsarbetande befolkningen inom olika länder år 1965

Economically active population in agriculture and subsidiary enterprises and its proportion of the total economically active population, in different countries

Land	Förvärvs- arbetande befolkning inom jord- bruk med binärningar, 1 000-tal personer	Inom jord- bruk med binärningar förvärvs- arbetande befolkning i procent av den totala för- värvsarbe- tande be- folkningen	Land	Förvärvs- arbetande befolkning inom jord- bruk med binärningar, 1 000-tal personer	Inom jord- bruk med binärningar förvärvs- arbetande befolkning i procent av den totala för- värvsarbe- tande be- folkningen
Sverige	408	12	Mozambique	1 800	69
Danmark	330	15	Sydafrika	1 865	29
Finland	670	32	Tanzania	4 015	95
Island	30	35	Tunisien	1 055	60
Norge	255	18			
			USA	4 836	6
Belgien	218	6	Canada	774	11
Bulgarien	1 891	44	Cuba	990	39
Frankrike	3 600	18	Honduras	420	65
Grekland	1 935	53	Jamaica	250	34
Irland	360	32	Mexico	6 970	52
Italien	5 005	25			
Jugoslavien	4 690	53	Argentina	1 505	18
Nederländerna	405	9	Bolivia	885	65
Polen	6 300	42	Brasilien	12 565	48
Portugal	1 410	40	Chile	690	26
Rumänien	6 450	59	Colombia	2 504	47
Schweiz	275	10	Ecuador	825	52
Sovjetunionen	38 910	33	Paraguay	345	51
Spanien	4 143	34	Uruguay	180	17
Storbritannien	961	4	Venezuela	815	29
Tjeckoslovakien	1 025	16			
Ungern	1 540	31	Indien	145 319	70
Västtyskland	2 967	11	Indonesien	25 005	66
Österrike	690	20	Irak	860	42
Östtyskland	1 475	19	Iran	3 620	48
			Israel	114	12
Algeriet	2 700	60	Japan	11 731	24
Angola	1 985	82	Kina (Formosa)	1 775	47
Etiopien	7 460	88	Pakistan	26 150	68
Förenade Arabrepubliken	4 905	55	Syrien	791	56
Ghana	1 770	56	Thailand	12 405	78
Kenya	3 090	88	Turkiet	9 765	72
Marocko	2 040	54			
			Australien	455	10
			Nya Zeeland	125	13

Områdesindelningen i jordbruksstatistiken

Geographical divisions for agricultural statistics

A—C betecknar riksområden
 1—8 » 8 produktionsområden
 a—r » 18 produktionsområden
 01—60 » naturliga jordbruksområden (län)

A. Södra och mellersta Sveriges slättbygder

- 1 Götalands södra slättbygder (Gss)
 - a Skåne-Hallands slättbygd
 - 19 Kristianstads län, slättbygden
 - 22 Malmöhus län, slättbygden
 - 23 Hallands län, slättbygden
- 2 Götalands mellanbygder (Gmb)
 - b Sydsvenska mellanbygden
 - 10 Kalmar län, Kalmarslätten
 - 16 Blekinge län, slättbygden
 - 18 Kristianstads län, mellanbygden
 - 21 Malmöhus län, mellanbygden
 - c Öland och Gotland
 - 13 Kalmar län, Öland
 - 14 Gotlands län
- 3 Götalands norra slättbygder (Gns)
 - d Östgötaslätten
 - 05 Östergötlands län, Östgötaslätten
 - e Vänerslätten, del av
 - 27 Älvsborgs län, slättbygden
 - 31 Skaraborgs län, slättbygden
 - 32 Skaraborgs län, falbygden
- 4 Svealands slättbygder (Ss)
 - e Vänerslätten, del av
 - 35 Värmlands län, slättbygden
 - f Mälar- och Hjälmabygden
 - 01 Stockholms län
 - 02 Uppsala län
 - 03 Södermanlands län
 - 40 Örebro län, slättbygden
 - 43 Västmanlands län, slättbygden

B. Södra och mellersta Sveriges skogs- och dalbygder

- 5 Götalands skogsbygder (Gsk)
 - g Sydsvenska höglandet
 - 06 Östergötlands län, skogsbygden
 - 08 Jönköpings län
 - 09 Kronobergs län
 - 12 Kalmar län, skogsbygden
 - 15 Blekinge län, skogsbygden
 - 17 Kristianstads län, skogsbygden
 - 20 Malmöhus län, skogsbygden
 - 24 Hallands län, skogsbygden
 - 30 Älvsborgs län, södra höglandet
 - 34 Skaraborgs län, sydöstra höglandet

- h Östsvenska dalbygden
 - 07 Östergötlands län, södra kustlandet
 - 11 Kalmar län, norra kustlandet
- i Västsvenska dalbygden
 - 25 Hallands län, norra Halland
 - 26 Göteborgs och Bohus län
 - 28 Älvsborgs län, dalbygderna
- 6 Mellersta Sveriges skogsbygder (Ssk)
 - j Södra Bergslagen
 - 04 Östergötlands län, norra skogsbygden
 - 33 Skaraborgs län, nordöstra höglandet
 - 39 Örebro län, skogsbygden
 - k Västsvenska dalsjöområdet
 - 29 Älvsborgs län, Dalslands bergsbygd
 - 36 Värmlands län, centrala och västra Värmland
 - l Norra Bergslagen
 - 37 Värmlands län, Bergslagen
 - 41 Örebro län, Bergslagen
 - 42 Västmanlands län, Bergslagen
 - 44 Kopparbergs län, Bergslagen
 - m Östra Dalarne-Gästrikland
 - 45 Kopparbergs län, östra Dalarna
 - 48 Gävleborgs län, Gästrikland

C. Norra Sverige

- 7 Nedre Norrland (Nn)
 - n Kustlandet i nedre Norrland
 - 49 Gävleborgs län, Hälsinglands kustland
 - 51 Västernorrlands län, kustlandet
 - o Nordsvenska mellanbygden
 - 38 Värmlands län, norra Värmland
 - 46 Kopparbergs län, mellanbygden
 - 50 Gävleborgs län, inlandet
 - 52 Västernorrlands län, inlandet
 - 55 Jämtlands län, mellanbygden
 - p Jämtländska siluområdet
 - 53 Västernorrlands län, siluområdet
 - 54 Jämtlands län, siluområdet
- 8 Övre Norrland (Nö)
 - q Kustlandet i övre Norrland
 - 57 Västerbottens län, kustlandet
 - 59 Norrbottens län, kustlandet
 - r Fjäll- och moränbygden
 - 47 Kopparbergs län, fjällbygden
 - 56 Jämtlands län, fjällbygden
 - 58 Västerbottens län, inlandet
 - 60 Norrbottens län, inlandet

UPPGIFTSSKYLDIG ÄR DEN SOM DRIVER JORD-
BRUK ELLER SKOGSBRUK.

En blankett skall lämnas för varje brukningsenhet.
För gårdar med skog där åkern är utarrenderad skall ägare
och arrendator var för sig lämna uppgifter. Avser redovis-
ningen enbart skogsmark lämnas en blankett för varje taxe-
ringsenhet.

UPPGIFTER FÖR

- LANTBRUKSSTATISTIKEN
- LANTBRUKETS FÖRETAGSREGISTER
- SKÖRDESKADESKYDDET

1968

Uppgifterna skall avse förhållandena den 26 juni
1968 och skall senast den 1 juli 1968 ha inkommit
till lantbruksnämnden.

Läs anvisningarna innan Ni fyller i blanketten!

Uppgifterna insamlas enligt Kungl. Maj:ts kungö-
relse den 29 mars 1968 (nr 111).

① OM NI TILLSTÄLLTS BLANKETT MEN INTE ANSER ER VARA UPPGIFTSSKYLDIG

Skriv anledning här till samt
namn och adress på even-
tuell annan i Ert ställe upp-
giftsskyldig. Sänd därefter
omgående in blanketten till
lantbruksnämnden.

② BRUKARE (FÖRETAGARE)

Födelse- år månad dag nummer				Efternamn	
Samtliga förnamn (stryk under tilltalsnamn)				Bostadsadress	
Postadress				Telefon (även riktnummer eller telefonstation)	
Födelse- år månad dag nummer				Efternamn	
Samtliga förnamn (stryk under tilltalsnamn)				Bostadsadress	
Postadress				Telefon (även riktnummer eller telefonstation)	
Födelse- år månad dag nummer				Efternamn	
Samtliga förnamn (stryk under tilltalsnamn)				Bostadsadress	
Postadress				Telefon (även riktnummer eller telefonstation)	
För lantbruksnämndens anteckningar				Grundad av	Ankomstdatum
				Bruk, kat.	

③ FÖRSAMLINGAR

Brukniingsenheten är belägen i nedanstående församlingar

Församling nr 1=

Församling nr 2=

Församling nr 3=

ANVAND DESSA FÖRSAMLINGSNUMMER NÄR NI FYLLER I DENNA OCH NÄSTA SIDAN!

Fylls av myndighet

④ FASTIGHETSREDOVISNING (se exempel i anvisningarna)

Stryk under namnet på den fastighet där brukningscentrum är beläget.

Redovisa även namn och nummer för jordbruksfastigheter utan åker och skogsmark.

Vad som skall räknas till åker och skogsmark anges på sista sidan.

Arealuppgifter för enskilda fastigheter kan sammanföras enligt exempel i anvisningarna.

Angi alla arealuppgifter i hektar med en decimal (t.ex. 0,2 eller 3,7 eller 5,0). Obs! Ej tunnland.
1 tunnland=0,5 hektar. 1 000 m²=0,1 hektar.

④a AGDA FASTIGHETER

Församling nr	Jordregisterfastigheter (namn och nummer) (Skriv inte mer än en fastighet på varje rad)	Areal under eget bruk		Uttarrenderad areal	
		Åker, hektar	Skogsmark, hektar	Åker, hektar	Ärendator (efternamn, förnamn) Bostadsadress Postadress Telefon (även riktnr el. telefonstation)
60					
61					
62					
63					
64					
65					
66					
67					
68					
69					
70					

④b ARRENDERADE FASTIGHETER

Församling nr	Jordregisterfastigheter (namn och nummer) (Skriv inte mer än en fastighet på varje rad)		Ägare (efternamn, förnamn) Bostadsadress Postadress Telefon (även riktnr el. telefonstation)
80			
81			
82			
83			
84			
85			
86			
87			
88			
89			
90			
91			

SUMMA ÅKER UNDER EGET BRUK
(summera hela kolumnen)Skall överensstämma
med ruta 36, sida 3SUMMA SKOGSMARK
Skall överensstämma
med ruta 37, sida 3

Markera gärna
med klammer, så
att det klart
framgår, vem som
är arrendator el-
ler ägare till de
olika fastigheter-
na.

⑤ **ÅKERAREALENS ANVÄNDNING** den 26 juni 1968 (summa åker under eget bruk enligt sida 2, nedest)

Ange alla arealkuppsatser i hektar med en decimal (t.ex. 0,2 eller 3,7 eller 5,0).

Obs! Ej tunnland. 1 tunnland=0,5 hektar. 1 000 m²=0,1 hektar.

	Grödor	Rad nr	Församling nr 1, hektar	Församling nr 2, hektar	Församling nr 3, hektar	For. Intribruks-arealens anteckningar
Höstvete samt blandningar av höstvete och vårvete.	Åkerareal som ingår i skörde-skadeskyddet					
Höstråg samt blandningar av höstråg och varråg.	Höstvete till mognad	01				
	Vårvete " "	02				
Blandningar av stråsäd och baljväxter eller stråsådes-blandningar, där korn eller havre ingår. Även blandsäd som uppkommit genom hjälpsädd av korn eller havre i vinterskaddad höst-säd räknas hit.	Höstråg " "	03				
	Varråg " "	04				
	Korn " " (ej blandsäd)	05				
	Havre " " (ej blandsäd)	06				
Även odling med s. k. stöd-gröda.	Blandsäd " "	07				
Fodermärgkål, grönfoder-raps, lupiner, rajgräs (billsgräs), majs, solros m.fl. vilka är avsedda att användas till grönfoder, ensilage eller bete.	Foderarter och vicker till mognad	08				
	Grönfoder av säd, ätter och vicker ..	09				
	Övriga grönfoder- och ensilageväxter ..	10				
Vall som används till hö- och ensilageberedning, till grönfoder eller som tillfälligt bete.	Slåttervall på åker som utnyttjas 1968 ..	11				
	Vall till fröskörd	12				
	Betesvall på åker som utnyttjas 1968 ..	13				
Åker som stadigvarande används som bete (däremot ej kultiverad betesmark). Observera att slåttervall som utnyttjas som tillfälligt bete skall redovisas på rad 11.	Mat- och foderpotatis	14				
	Fabrikspotatis	15				
	Sockerbetor (ej foderrotfrukter)	16				
	Höstraps till mognad	17				
Även färskpotatis och konservpotatis.	Våraps " "	18				
	Höstrybs " "	19				
Även odling med s. k. stöd-gröda. Redovisa konserv-arter på rad 24.	Vårrys " "	20				
	Vitsenap " "	21				
Fälmässig odling av kål, morötter, rödbetor, matkål-rötter, lok, konservärter, bruna bönor, pepparrot m.m.	Övriga oljeväxter till mognad	22				
	Övrig åkerareal					
Fröodling av andra grödor än vallväxter och oljeväx-ter, odlingar av foderrot-frukter, spinadväxter, jord-gubbar, prydnadsväxter samt plantskolor o. dyl.	Kärlarter till mognad	23				
	Köksväxter på åker	24				
	Fruktträd och bärbuskar på åker	25				
	Andra växtslag	26				
Förklaringar om åker finns på nästa sida.	Heltrada	27				
	Slåtter- och betesvallar som ej utnyttjas 1968 men likväl är att betrakta som åker ..	28				
	Annan obrukad (ej nedlagd) åker	29				
⑥ ÅGOSLAGSFÖRDELNING den 26 juni 1968						
	SUMMA ÅKER (summa rad 1—29)	30				Ruta 30 = summa rad 30
	Kultiverad betesmark	31				
	Annan gräsbevandande mark	32				Ruta 32 = summa rad 32
Förklaringar om ågoslagen finns på nästa sida.	Skogsmark	33				
	Övrig mark	34				
	SUMMA AREAL (summa rad 30—34)	35				Uppgifterna i rutaerna ovan skall vara lika med summorna på sida 2.

FÖRKLARINGAR TILL FÖREGÅENDE SIDA

- **ÅKER:** mark som lagts under plog och nyttjats för växtodling (även fältmässiga odlingar av köksväxter, frukt och bär). Hit räknas dock ej mångåriga slätter- och betesvallar som utnyttjas endast undantagsvis eller som inte väntas bli plöjda på nytt.
- **KULTIVERAD BETESMARK:** gräsbärande mark som används för bete och har förbättrats genom röjning, bearbetning med redskap, gödsling eller insådd med vallväxter samt gräsbärande mark som tidigare har varit åker och utnyttjas som bete.
- **ANNAN GRASBÄRANDE MARK:** gräsbärande mark som ej är att hänföra till åker eller kultiverad betesmark, gårdsplaner eller dylikt. Hit räknas bl. a. betes- och slätterängar, strand- och hagmarksbeten samt tidigare åker, om den (åkern) inte används till bete eller för skogsändamål.
- **SKOGSMARK:** mark som antingen är skogsbärande eller kan göras skogsbärande utan mera omfattande grundförbättringar och ej är att hänföra till åker, kultiverad betesmark eller annan gräsbärande mark.
- **ÖVRIG MARK** (även tomt och trädgård): gårdsplaner, bebyggd mark, mark för hemträdgård och park, vägar, större avloppsdiken o. dyl. Hit räknas även ej odlade eller trädbevuxna mossar och myrar, kärr, berg och annan dylik mark som inte kan hänföras till något annat ägodelag.

⑦ ANTAL NÖTKREATUR den 26 juni 1968

	Rad nr	Antal	För lantbruksräknelens anteckningar
Kor (även amkor)	38		
Kvigor, tjurar och stutar 1 år och däröver ..	39		
Kalvar under 1 år	40		
SUMMA NÖTKREATUR	41		

⑧ ANTAL FÅR den 26 juni 1968

	Rad nr	Antal	
Tackor och baggar födda 1967 och tidigare	42		
Lamm	43		
SUMMA FÅR	44		

⑨ ANTAL SVIN den 26 juni 1968

	Rad nr	Antal	För statistiska centralbyråns anteckningar
Suggor och galtar	45		
Övriga svin (även smågrisar och s. k. hushållssvin)	46		
SUMMA SVIN	47		

⑩ ANTAL HÖNS OCH KYCKLINGAR den 26 juni 1968

	Rad nr	Antal	
Höns kläckta 1967 och tidigare	48		
Kycklingar	49		
SUMMA HÖNS OCH KYCKLINGAR ..	50		

Bärskilda upplysningar

⑪ UNDERSKRIFT

Härmed försäkras att uppgifterna på blanketten är fullständiga och sanningsenliga

Ort och datum	
Brukarens (företagarens) underskrift	

Identifieringsnummer

I blanketten har i regel i förväg införts vissa uppgifter från 1988. Ändra och komplettera de uppgifter som nu är felaktiga samt fyll i övriga delar av blanketten.

Rad nr	1 Brukare (företagare)				
	Namn				
	01	Utdelningsadress			
	02	Ortsadress			
03					
04	Personnummer				Telefonnummer
05	År	Mån	Dag	Nummer	

Nedanstående rutor ifylls endast om brukningsenheten har mer än en brukare

Rad nr	Namn				
	06	Utdelningsadress			
	07	Ortsadress			
	08	Personnummer			
09	År	Mån	Dag	Nummer	Telefonnummer
10					

Rad nr	Namn				
	11	Utdelningsadress			
	12	Ortsadress			
	13	Personnummer			
14	År	Mån	Dag	Nummer	Telefonnummer
15					

2 Redovisningens omfattning

Uppgiftsskyldigheten omfattar

3 Underskrift

Härmed försäkras att uppgifterna är fullständiga och sanningsenliga samt att jag är myndig och ej begärd i konkurs

Ort och datum

den / 1969

Namnteckning

För myndigheternas anteckningar

16

Bruk kat.

Granskad av

17

Ankomstdatum

UPPGIFTER FÖR

- LANTBRUKSSTATISTIKEN
- LANTBRUKETS FÖRETAGSREGISTER
- SKÖRDESKADESKYDDET

1969

Blanketten skall i ett exemplar senast den 2 juli 1969 ha inkommit till statistiska centralbyrån.

Exempel och förklaringar till blanketten finns i särskilda anvisningar.

Uppgifterna insamlas enligt Kungl Maj:ts kungörelse den 29 mars 1968 (nr 111).

3 Särskilda upplysningar

Om Ni överlåtit hela brukningsenheten (t ex genom försäljning) kan Ni här ange namn och adress på den som eventuellt är uppgiftsskyldig i ert ställe

SCB J 805. 4 1969 460 000 nr 140000 87 88004-371

SCB

Blankettutgivare
STATISTISKA CENTRALBYRÅN
Byrån för jordbruksstatistik

Akerarealen i varje församling på denna sida skall stämma överens med motsvarande uppgifter nederst på sida 4. Följ samma församlingsnumrering (nr 1, 2 och 3). Ändra och komplettera om så erfordras uppgifterna på sida 4

-3-

⑥ Antal sysselsatta på brukningsenheten den 26 juni 1969

Redovisa det antal personer som fyllt 15 år och som tillhör brukningsenhetens arbetsstyrka. Medräkna även personer som på grund av sjukdom, semester o.dyl. ej är i arbete men som normalt skulle ha ingått i arbetsstyrkan den 26 juni 1969.

Redovisningen skall omfatta de arbetsmoment inom jordbruk och skogsbruk som anges på sida 2 i anvisningarna.

Hushållsarbete ingår ej i redovisningen.

Om mer än en brukare finns, skall uppgifter lämnas för samtliga brukare.

Som stadigvarande sysselsatta räknas alla som regelbundet deltar i arbetet således även personer som är deltidsysselsatta, t.ex. med skötsel av djur.

Som tillfälligt sysselsatta räknas dels alla tillfälligt anställda, dels övriga personer som endast kortvarigt deltar i arbetet på brukningsenheten.

Rad nr	Antal sysselsatta den 26 juni 1969	Antal sysselsatta den 26 juni 1969			
		Män		Kvinnor	
		15-66 år	67 år och däröver	15-66 år	67 år och däröver
		Kol 1	Kol 2	Kol 3	Kol 4
1	Antal stadigvarande sysselsatta vilkas arbetsinsatser normalt uppgår till a. mer än 30 timmar per vecka				
	b. 30 timmar eller mindre per vecka				
	Antal tillfälligt sysselsatta				
2	Antal stadigvarande sysselsatta vilkas arbetsinsatser normalt uppgår till a. mer än 30 timmar per vecka				
	b. 30 timmar eller mindre per vecka				
	Antal tillfälligt sysselsatta				

⑦ Brukarebostad belägen på brukningsenheten

Antal rum utom kök	Finns i bostaden centralvärme?	Vattenlössett?	badrum?
st	☐ Ja ☐ Nej	☐ Ja ☐ Nej	☐ Ja ☐ Nej

⑧ Stallbyggnader

för nötkreatur, hästar, svin, får och fjäderfä Ryggnader som inte används skall redovisas endast om golvytan överstiger 100 m².

Stallbyggnad	Byggnadsår			Har efter 1960 utförts större ombyggnad eller tillbyggnad?	Finns i stallet anordning för automatisk utpöslning?	Värmeisolerad del (Vän redovisas endast om längd och bredd ej kan anges)		
	Före 1930	1930-1960	Efter 1960			Längd, m	Bredd, m	Yta, m ²
Stallbyggnad 1	☐	☐	☐	☐ Ja ☐ Nej	☐ Ja ☐ Nej			
Stallbyggnad 2	☐	☐	☐	☐ Ja ☐ Nej	☐ Ja ☐ Nej			
Stallbyggnad 3	☐	☐	☐	☐ Ja ☐ Nej	☐ Ja ☐ Nej			

⑨ Anläggningar

Finns på brukningsenheten	rörmjölkkningsanläggning (releaser) med tank? ☐ Ja ☐ Nej	skulltork för hö? ☐ Ja ☐ Nej
rörmjölkkningsanläggning (releaser) utan tank? ☐ Ja ☐ Nej	spannmålstork med vamluft? ☐ Ja ☐ Nej	
tomsilo? ☐ Ja ☐ Nej	spannmålstork med kallluft (även kallluftstork med tillställningsrör)? ☐ Ja ☐ Nej	

⑩ Antal nötkreatur den 26 juni 1969

Rad nr	Antal
1	
Kor (även amkor)	
2	
Kvigor, tjurar och stutar, 1 år och däröver	
3	
Kalvar under 1 år	
4	
SUMMA NÖTKREATUR	

⑪ Antal svin den 26 juni 1969

Rad nr	Antal
6	
Suggor och galtar	
7	
Övriga svin (även smågrisar och s k hushållssvin)	
8	
SUMMA SVIN	

⑫ Antal får den 26 juni 1969

Rad nr	Antal
4	
Tackor och baggar, födda 1968 och tidigare	
5	
Lamm	
6	
SUMMA FÅR	

⑬ Antal höns och kycklingar den 26 juni 1969

Rad nr	Antal
8	
Höns, kläckta 1968 och tidigare	
9	
Kycklingar	
10	
SUMMA HÖNS OCH KYCKLINGAR	

-4-

14 I brukningsenheten ingående fastigheter den 26 juni 1969

Ändra och komplettera uppgifterna om de nu är fel eller ofullständiga.
Stryk fastighet som utgått och skriv in nyttkommen fastighet i tom ruta.
Brukningscentrum markeras med kryss (x)

Ändra och komplettera
- om så erfordras -
arealuppgifterna nedan.

Om den brukade åkerarealen ändrats: Ange
nedan vilka förändringar som inträffat samt:
namn, adress och telefonnr för den person som
Ni övertagit åkerareal från eller överlåtit till.
Anteckningar om annan orsak till ändring kan
införas under särskilda upplysningar nedst på
sidan.

Rad nr	För- sam- ling nr	Jordregisterfastighet (namn och nummer)	Bruk- nings- centrum (Kryss)	Areal under eget bruk		Ötning av åkerarealen på grund av (sätt kryss - x - i tillämplig ruta)	Minskning	Rad nr
				Åker Hektar	Skogsmark Hektar			
10				16	17	☐ 1 köp, arv, gåva	☐ 5 försäljn, arvskifte, gåva	18
11						☐ 2 tillrändering	☐ 6 utarrendering	
12						☐ 3 återtaget arrende	☐ 7 återlämnat arrende	
13						☐ 4 nyodling av åker	☐ 8 nedläggning av åker	
14						Övertagit från/Överlåtit till		19
15								
20				26	27	☐ 1 köp, arv, gåva	☐ 5 försäljn, arvskifte, gåva	28
21						☐ 2 tillrändering	☐ 6 utarrendering	
22						☐ 3 återtaget arrende	☐ 7 återlämnat arrende	
23						☐ 4 nyodling av åker	☐ 8 nedläggning av åker	
24						Övertagit från/Överlåtit till		29
25								
30				36	37	☐ 1 köp, arv, gåva	☐ 5 försäljn, arvskifte, gå	38
31						☐ 2 tillrändering	☐ 6 utarrendering	
32						☐ 3 återtaget arrende	☐ 7 återlämnat arrende	
33						☐ 4 nyodling av åker	☐ 8 nedläggning av åker	
34						Övertagit från/Överlåtit till		39
35								
40				46	47	☐ 1 köp, arv, gåva	☐ 5 försäljn, arvskifte, gåva	48
41						☐ 2 tillrändering	☐ 6 utarrendering	
42						☐ 3 återtaget arrende	☐ 7 återlämnat arrende	
43						☐ 4 nyodling av åker	☐ 8 nedläggning av åker	
44						Övertagit från/Överlåtit till		49
45								
50				56	57	☐ 1 köp, arv, gåva	☐ 5 försäljn, arvskifte, gå	58
51						☐ 2 tillrändering	☐ 6 utarrendering	
52						☐ 3 återtaget arrende	☐ 7 återlämnat arrende	
53						☐ 4 nyodling av åker	☐ 8 nedläggning av åker	
54						Övertagit från/Överlåtit till		59
55								

15 Summa arealer församlingvis

Förklaring om ägoslagen finns i anvisningarna.

Ändra och komplettera uppgifterna om de nu är fel eller ofullständiga.

Rad nr	Åker Hektar	Skogsmark Hektar	Kultiverad betesmark Hektar	Annan gräs- bärande mark Hektar	Övrig mark Hektar	Summa kol 1 - kol 5
	Kol 1	Kol 2	Kol 3	Kol 4	Kol 5	Kol 6
Församling nr 1	6					
Församling nr 2	7					
Församling nr 3	8					

16 Särskilda upplysningar

Rad nr	Ifylla av myndighet Församlingsskud			
90				
91				
92				

ATT BEHÅLLAS AV
UPPGIFTSLÄMNAREN SOM KOPIA

Uppgifterna insamlas enligt Kungl Maj:ts kungörelse
den 29 mars 1968 (nr 111)

STATISTIKUPPGIFT
Jordbruksinventering
3 mars 1969

Uppgifterna skall endast användas för statistiskt ändamål

A

Uppgifterna skall avse hela brukningsenheten

OBS! I de fall då namn och/eller adress är felaktigt angivna, bör uppgiftslämnaren rätta uppgifterna.

A. Åkerareal den 3 mars 1969

Som öker räknas mark som lagts under plog och nyttjas för växtodling (även fältmässiga odlingar av köksväxter, frukt och bär). Hit räknas dock ej mångåriga slätter- och betesvallar som utnyttjas endast undantagsvis eller som inte väntas bli plöjda på nytt.

Arealen skall anges i hektar och tiondelar däroav, ej i tunnland (1 tunnland motsvarar ungefär 0,5 hektar).

Brukningenshetens totala åkerareal	Hektar	Rad
		01

**B. Antal nötkreatur
den 3 mars 1969**

Tjurar och stutar 1 år och däröver	10
Tjurar, sturkalvar och stutar under 1 år ..	11
Kor (även amkor) som kalvar endast en gång	12
Övriga kor	13
Kvigor 1 år och däröver för polägg	14
för slakt	15
Kvigor och kvigalkvar under 1 år för polägg	16
för slakt	17
STIMMA NUTTSFATTIG	

**C. Antal svin
den 3 mars 1969**

Galtar för avel 6 månader och däröver	19
Modersuggor första gången dräktiga -----	20
Övriga dräktiga -----	21
digivande samt icke dräktiga ----	22
utslagsuggor (d v s avsedda för slakt)	23
Övriga svin (inröknat s k hushållsavin) 3 månader och däröver	24
under 3 månader -----	25
SUMMA SVIN	26

**D. Inom jordbruket sysselsatt arbetskraft
den 3 mars 1969**

Under rubriken "Makarna och dennes familjemedlemmar" redovisas endast brukaren, dennes möta, hemmavarande barn och föräldrar, i den mån de den 3 mars 1969 deltog i jordbruksarbete. Under rubriken "Länd arbetskraft" antecknas all annan arbetskraft (bortsett från arbetare, s.k. ej antalsdagverksam), alltså även i ex brukarens syskon, mög, sonsturu, barnbarn samt icke hemmavarande barn, som den 3 mars 1969 möt avlöning utför jordbruksarbete för brukarens räkning. Redovisningen gäller sålunda just denna speciella dag och icke någon tidsperiod.

Brukaren och dennes familjemedlemmar över 15 år, sysselsatta i jordbruket den 3 mars 1969		Lejd arbetskraft över 15 år			
Antal		Antal		Tillfälligt anställda den 3 mars 1969	
män	kvinnor	män	kvinnor	män	kvinnor

Användes lejd arbetskraft i jordbruket år 1968?

(Besvaras med ja eller nej)

Totala antalet lejda arbetstimmar
i jordbruket under hela år 1968:

¹⁾ Här medräknas arbetstimmar utförda av såväl fast som tillfällig lejd arbetskraft.

IFYLL ÄVEN UPPGIFTERNA PÅ NÄSTA SIDA!

E. Slakt av svin resp kalvar under tiden 1 januari-31 december 1968

Slaktade eller till slakt försålda djur	Svin (även hushållsgrisar)	Spädkalvar ej äldre än 10 dagar	Övriga kalvar
	Antal	Antal	Till slakt Antal
1. Djur levererade till slakteri för slakt ¹⁾			
2. Övriga slaktade djur a. veterinärbesiktigade			
b. ej veterinärbesiktigade			
SUMMA (1 och 2)			

¹⁾ Här redovisas även djur som återtagits slaktade från slakteri

Ort och datum	
Uppgiftslämnarens namnteckning	
Telefonstation/riktnummer	Telefonnummer

Uppgiften insamlas enligt Kungl Maj:ts
kungörelse den 29 mars 1968 (nr 111)

STATISTIKUPPGIFT**Jordbruksinventeringen****2 mars 1970**

Detta exemplar insänds
senast den 6 mars 1970
till
Statistiska centralbyrån
Byrån för jordbruksstatistik
Fack
102 50 STOCKHOLM 27

Uppgifterna skall avse hela brukningsenheten

A Åkerareal den 2 mars 1970 Som åker räknas mark som lagts under plog och nyttjas för växtodling (även fältmässiga odlingar av köksväxter, frukt och bär). Hitt räknas dock ej mångåriga slätter- och betesvallar som utnyttjas endast undantagsvis eller som inte väntas bli plöjda på nytt. Arealen skall anges i hektar och tiandelar därav, ej i tunnland (1 tunnland motsvarar ungefär 0,5 hektar)		F Total arbetsinsats (arbetstimmar) 1 jan— 31 dec 1969 Se även anvisningarna i följebrevet F 1 Brukare och maka/make Brukaren (brukarna) är den person (de personer) som har det juridiska och ekonomiska ansvaret för brukningsenheten. Om brukaren är en juridisk person (oskift dödsbo, aktiebolag, stiftelse etc) redovisas all arbetsinsats på brukningsenheten under rubriken »Lejd arbetskraft». OBS Hushållsarbete skall ej redovisas	
Brukningsenhetens totala åkerareal		Antal	
B Antal hästar den 2 mars 1970 (även militära s k ackordshästar) Kallblodiga hästar födda 1967 och tidigare (ardenner, nordsvensk, nordsvensk travare, fjordhäst samt korsningar av dessa raser)		Inom bruknings- enheten:	
Övriga hästar födda 1967 och tidigare (alla övriga raser, även russ och panner)		i jordbruket	
Unghästar och föl av alla raser födda 1968 och senare		i skogsbruket	
SUMMA HÄSTAR		Utanför bruknings- enheten:	
C Antal nötkreatur den 2 mars 1970		i jordbruk	
Tjurar och stutar 1 år och däröver		i skogsbruk	
Tjurar, tjurkalvar och stutar under 1 år		i annan verksamhet	
Kor som kalvat endast en gång		F 2 Övriga familjemedlemmar Som »Övriga familjemedlemmar» räknas här endast brukarens (brukarnas) föräldrar samt hemmavarande barn, födda 1953 och tidigare	
Kor som kalvat mer än en gång		Antal arbetstimmar under 1969 utförda av	
Kvigor 1 år och däröver		män, födda kvinnor, födda	
Kvigor och kvigkalvar under 1 år		1902— 1901 och 1902— 1901 och 1953 tidigare 1953 tidigare	
SUMMA NOTKREATUR		1 brukningsenhetens jordbruk	
D Antal svin den 2 mars 1970		1 brukningsenhetens skogsbruk	
Galtar för avel 6 månader och däröver		F 3 Lejd arbetskraft Som »Lejd arbetskraft» skall även räknas brukarens syskon, mäggar, sonhustrur samt barnbarn och icke hemmavarande barn (oavsett om lön för det utförda arbetet utgått eller ej)	
Suggor (även första gången dräktiga)		Antal lejda arbets- timmar under 1969 utförda av	
Övriga svin (även s k hushållssvin): 3 månader och däröver		män, födda kvinnor, födda	
under 3 månader		1953 och 1953 och tidigare tidigare	
SUMMA SVIN		1 brukningsenhetens jordbruk	
E Antal höns och kycklingar den 2 mars 1970		1 brukningsenhetens skogsbruk	
Höns äldre än 1½ år			
Höns ½—1½ år			
Unghöns och kycklingar av värpraser			
Unghöns och kycklingar, broiler			
SUMMA HÖNS OCH KYCKLINGAR			

SCB J 275. 1 1970 2x18 000 ex cfr 5644

STATISTISKA CENTRALBYRÅN
Byrån för jordbruksstatistik

Postadress
Fack
102 50 STOCKHOLM 27

Fyll även i uppgifterna
på nästa sida

G Uppgifter om maskindriften m m under år 1969

(Infördes efter framställning från statens jordbruksnämnd)

G 1 Antal för arbete i jordbruk och skog avsedda traktorer m m som ägdes den 1 januari 1970

Om någon av nedanstående maskiner ägdes endast till en del, anges andelens storlek i respektive antalskolumn, t ex $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{4}$. Här skall ej medtagas maskiner som helt ägdes av förening eller maskinstation. För de fall då nedan angivna maskinslag saknades skall detta anges med ett vågrätt streck (—) i respektive antalskolumn

	Antal			
	Bensin- drivna	Fotogen- drivna	Brännolja- drivna	Totalt
Traktorer (hjul- och bandtraktorer)				
Dragbilar, s k »epatraktorer» (ombyggda bilar)				
Jeepar				
Självgående skördetröskor				
Bogserade skördetröskor med hjälpmotor				
Bogserade skördetröskor utan hjälpmotor (direktdrivna)				
Stationära förbränningsmotorer (ej elektriska motorer)				

G 2 Förbrukning av driv- och smörjmedel under år 1969 till endast ovanstående maskiner

OBS Ej till person- och lastbilar

Förbrukningen av driv- och smörjmedel skall omfatta åtgången såväl på den egna gården som för eventuell körning åt andra jordbrukare

	Förbrukning under tiden 1 januari—31 december 1969
Startbensin (1 fat=195 liter)	 liter
Drivbensin (1 fat=195 liter)	 liter
Fotogen (1 fat=195 liter)	 liter
Brännolja till diesel- eller tändkulemotorer (1 fat=195 liter)	 liter
Smörjmedel olja	 liter
» fett	 kg

G 3 Cisterner för flytande motorbränsle den 2 mars 1970 (s k fermaggregat)

Det totala utrymmet i cisternerna skall anges, ej den för tillfället inlaggande mängden. Även cisterner, som av oljeleverantör placerats på bruksenheten skall medräknas

	Antal cisterner	Rymmer totalt
	st	liter
Cisterner för flytande motorbränsle		

Uppgiftslämnarens underskrift

Ort och datum
den / 1970
Namnteckning
Telefonnummer (även riktnummer)

Identifieringsnummer

Ändra och komplettera nedanstående uppgifter om de är fel eller ofullständiga.

Rad nr	① Företagare (företag)
	Namn
	Utdelningsadress
	Ortsadress
	Personnummer År Mån Dag Nummer Telefonnummer
04 05	

Innehavet av svin, får, höns och kycklingar den 15 september redovisas nedan. För de djurslag som saknas sättes streck i summerutan.

② Antal svin den 15 september 1969

	Rad nr	Antal
Suggor och galtar	1	
Övriga svin (öv smågrisar o sk hushållssvin)	2	
SUMMA SVIN	0	

③ Antal får den 15 september 1969

	Rad nr	Antal
Tackor och baggar, födda 1968 och tidigare	3	
Lamm	4	
SUMMA FÅR	0	

④ Antal höns och kycklingar den 15 sept 1969

	Rad nr	Antal
Höns kläckta 1968 och tidigare	5	
Unghöns och kycklingar av värpraser	6	
Unghöns och kycklingar av broiler	7	
SUMMA HÖNS OCH KYCKLINGAR	0	

⑦ Uppgiftslämnarens underskrift

Ört och datum	Namnteckning
den / 1969	
För myndigheternas anteckningar	Bruk.kat.
	Antakstidatum
	Gränskvad av

UPPGIFTER FÖR

- LANTBRUKSSTATISTIKEN
- LANTBRUKETS FÖRETAGSREGISTER

1969

Blanketten skall i ett exemplar senast den 22 september 1969 ha inkommit till statistiska centralbyrån. Används bifogat svarskuvert behövs inget porto.

Uppgifterna insamlas enligt Kungl. Maj:ts kungörelse den 29 mars 1968 (nr 111).

⑤ Fråga

Har Ni den 15 sept inte

minst 250 svin och/eller

minst 500 får (inkl lamm) och/eller

minst 1000 höns (inkl kycklingar)

ombuds Ni besvara följande fråga med kryss i tillämplig ruta.

Har Ni någon gång under 1969 haft en djurbesättning som överstigit nämnda antal?

minst 250 svin

Ja ☐ Nej ☐

minst 500 får (inkl lamm)

Ja ☐ Nej ☐

minst 1000 höns (inkl kycklingar)

Ja ☐ Nej ☐

⑥ Särskilda upplysningar

Om Ni upphört med djurskötsel ombuds Ni här ange namn och adress på den som eventuellt är uppgiftsskyldig i ert ställe.

ARSVÄXTRAPPORT

för den 19 maj 1969

1 OMDÖME OM ÖVERVINTRINGEN

Genomsnittlig bedömning av övervintringen för olika växtslag inom församlingen anges i vidstående kolumn enligt följande sifferskala:

- Mycket god övervintring anges med 4
 God (normal) övervintring anges med 3
 Övervintring sämre än normal anges med 2
 Fullständig el. nästan fullständig utvintring anges med 1

För de växtslag som inte odlas inom församlingen sättes streck (—)

Siffror för övervintringen

HÖSTVETE	01
HÖSTRÅG	02
HÖSTRAPS	03
HÖSTRYBS	04
FÖRSTA ÅRS SLÄTTERVALL	05

2 OMFATTNINGEN AV UPPLÖJNING PÅ GRUND AV UTVINTRING

Om utvintring nödvändiggjort upplöjning (upphävning) uppekattas i nedenstående kolumn hur stor andel (i procent) av den höstsådda arealen som blivit upplöjd (upphärad).

HÖSTVETE	%	06
HÖSTRÅG	%	07
HÖSTRAPS	%	08
HÖSTRYBS	%	09
FÖRSTA ÅRS SLÄTTERVALL	%	10

4 UPPLYSNINGAR OM VARSÄDDEN

De tillämpliga alternativen markeras med kryss

a TIDPUNKT FÖR VARSÄDDEN

Tidigare än normalt ☐ 46

Normal tid ☐ 47

Senare än normalt ☐ 48
 (ange även orsak nedan) .. ☐ 49

b ORSAKER TILL SENARE SÄDD ÄN NORMALT

Ifylles endast i förekommande fall.
 OBS! Flera orsaker kan samtidigt föreligga.

Höstplöjningen ej helt genomförd ☐ 46

Dålig tjälbildning ☐ 50

Försenad snösmältning ☐ 51

Försenad upptorkning ☐ 52

Kylig väderlek ☐ 53

Regnlig väderlek ☐ 54

Torka ☐ 55

Annan orsak, ange vilken

c UTSIKTER FÖR DE VARSÄDDA GRÖDORNA

Gynnsammare än normalt ☐ 56

Normala utsikter ☐ 57

Ogynnsammare än normalt ☐ 58

Kan ej anges ☐ 59

3 ORSAKER TILL FÖREKOMMANDE UTVINTRING

Om utvintring förekommit sättes kryss i tillämpliga rutor nedan.
 OBS! Flera orsaker kan samtidigt föreligga för varje gröda.

	Höst- vete	Höst- råg	Höst- råps	Höst- rybs	Första åra vall
Sen sådd och/eller ogynnsamt höstväder	☐ 11	☐ 12	☐ 13	☐ 14	☐ 15
Avsaknad av skyddande snötäcke	☐ 16	☐ 17	☐ 18	☐ 19	☐ 20
Uppfrysning och ihållande nattfrost	☐ 21	☐ 22	☐ 23	☐ 24	☐ 25
Isbränna	☐ 26	☐ 27	☐ 28	☐ 29	☐ 30
Vattenskador	☐ 31	☐ 32	☐ 33	☐ 34	☐ 35
Vårtorka	☐ 36	☐ 37	☐ 38	☐ 39	☐ 40
Skador av svampar (t. ex. anömmögel)	☐ 41	☐ 42	☐ 43	☐ 44	☐ 45
Annan orsak, ange orsak och gröda					

Uppgiftslämnarens underskrift

Ort och datum

Namnsteckning

Telestation el. riktnr

Telefonnr

Blankettutgivare

STATISTISKA CENTRALBYRÅN

Byrån för jordbruksstatistik

ÅRSVÄXTRAPPORT

för den 31 juli 1969

**1 OMDÖME OM SKORDEUTSIKTERNA
DEN 31 JULI**

Genomantlig bedömning av skördeutskikterna för olika växtslag inom församlingen med avseende på skördens kvantitet anges i vidstående kolumner enligt följande sifferskala:

Mycket god skörd anges med 5
God skörd anges med 4
Medelmåttig skörd (medelskörd) anges med 3
Betydligt under medelmåttig skörd anges med 2
Nära missväxt anges med 1
Fullständig missväxt anges med 0

Om utskikterna ej kan anges med ett heltal, sättes heltal med en decimal.

Ex. Över "medelmåttig" men till kvantiteten ej fullt "god" skörd betecknas med 3,5. Under "medelmåttig" men likväl ej "betydligt under medelmåttig" skörd betecknas med 2,5.

Medelmåttig skörd inom församlingen bör motsvara skörden per hektar i medeltal för ett tillräckligt antal år (t. ex. de senaste tio åren).

För de växtslag som inte odlas inom församlingen sättes streck (—)

Siffror för skördeutskikten

Siffror för skördeutskikten

HÖSTVETE	01	HÖSTRAPS	10
VÄRVETE	02	VÄRRAPS	11
HÖSTRÄG	03	HÖSTRYBS	12
VÄRRÄG	04	VÄRRYBS	13
KORN	05	VITSENA	14
HAVRE	06	POTATIS	15
BLANDSÄD	07	SOCKERBETOR	16
KOKARTER	08	HÖ FRÅN VALL	17
FODERARTER OCH VICKER	09	BETE	18

2 VÄXTLIGHETEN UNDER TIDEN 20 MAJ—31 JULI

De tillämpliga alternativen markeras med kryss.

a VÄDERLEKENS INFLYTANDE PÅ VÄXTLIGHETEN

	Höst-säd	Vår-säd	Höst-olje-växter	Vår-olje-växter	Potatis	Slätter-vall	Bete
Gynnsammare än normalt	☐ 19	☐ 20	☐ 21	☐ 22	☐ 23	☐ 24	☐ 25
Normalt	☐ 26	☐ 27	☐ 28	☐ 29	☐ 30	☐ 31	☐ 32
Ogynnsammare än normalt	☐ 33	☐ 34	☐ 35	☐ 36	☐ 37	☐ 38	☐ 39

b ORSAKER TILL SÄMRE VÄXTLIGHET ÄN NORMALT

Ifylls endast i förekommande fall.

OBS! Flera orsaker kan samtidigt föreligga för varje gröda (grödgrupp).

	Höst-säd	Vår-säd	Höst-olje-växter	Vår-olje-växter	Potatis	Slätter-vall	Bete
Kyla	☐ 40	☐ 41	☐ 42	☐ 43	☐ 44	☐ 45	☐ 46
Regn	☐ 47	☐ 48	☐ 49	☐ 50	☐ 51	☐ 52	☐ 53
Skador av nattfrost	☐ 54	☐ 55	☐ 56	☐ 57	☐ 58	☐ 59	☐ 60
Torka	☐ 61	☐ 62	☐ 63	☐ 64	☐ 65	☐ 66	☐ 67
Skador av slagregn el. hagel	☐ 68	☐ 69	☐ 70	☐ 71	☐ 72	☐ 73	☐ 74
Skador av översvämning	☐ 75	☐ 76	☐ 77	☐ 78	☐ 79	☐ 80	☐ 81
Skador av insekter	☐ 82	☐ 83	☐ 84	☐ 85	☐ 86	☐ 87	☐ 88
Skador av växtsjukdomar	☐ 89	☐ 90	☐ 91	☐ 92	☐ 93	☐ 94	☐ 95

Annan orsak, ange orsak och gröda

3 UPPLYSNINGAR OM HÖSKORDENS KVALITET

De tillämpliga alternativen markeras med kryss

Bättre än normal ☐ 96

Normal ☐ 97

Sämrare än normal ☐ 98

Kan ej anges .. ☐ 99

(höst ej bärget)

SCB I 301. 4 1969 265000 sk.

Uppgiftslämnarens underskrift

Ort och datum

Namnteckning

Telestation el. riktnr

Telefonnr

Blankettutgivare

STATISTISKA CENTRALBYRÅN

Byrån för jordbruksstatistik

ARSVÄXTRAPPORT

för den 15 oktober 1988

1 OMDÖME DEN 15 OKTOBER OM SKORDEUTFALLET

Genomsnittlig bedömning av skördeutfallet för olika växtslag inom församlingen med avseende på skördens kvantitet anges i vidstående kolumner enligt följande sifferskala:

Mycket god skörd anges med 5
God skörd anges med 4
Medelmåttig skörd (medelskörd) anges med 3
Betydligt under medelmåttig skörd anges med 2
Nära missväxt anges med 1
Fullständig missväxt anges med 0

Om utfallet ej kan anges med ett heltal, sättes heltal med en decimal.

Ex. Över "medelmåttig" men till kvantiteten ej fullt "god" skörd betecknas med 3,5. Under "medelmåttig" men likväl ej "betydligt under medelmåttig" skörd betecknas med 2,5.

Medelmåttig skörd inom församlingen bör motsvara skörden per hektar i medeltal för ett tillräckligt antal år (t. ex. de senaste tio åren).

För de växtslag som inte odlas inom församlingen sättes sträck (—)

Siffror för skörde-
utskikten

Siffror för skörde-
utskikten

HÖSTVETE	01	HÖSTRAPS	10
VARVETE	02	VÄRRAPS	11
HÖSTRAG	03	HÖSTRYBS	12
VÄRRAG	04	VÄRRYBS	13
KORN	05	VITSENAP	14
HAVRE	06	POTATIS	15
BLANDSÄD	07	SOCKERBETOR	16
KÖKARTER	08	HÖ FRÅN VALL	17
FODERARTER OCH	09	BETE PÅ	18
VICKER	00	SLÄTTERVALL	19
		DVRIGT BETE	20
		(hela betesperioden)	

2 VÄXTLIGHETEN UNDER TIDEN 1 AUG—15 OKT

De tillämpliga alternativen markeras med kryss.

a VÄDERLEKENS INFLYTANDE PÅ VÄXTLIGHETEN

	Höst- säd	Vår- säd	Höst- olje- växter	Vår- olje- växter	Pota- tis	Slätter- vall	Bete
*Gynnsammare än normalt	20	21	22	23	24	25	26
Normalt	27	28	29	30	31	32	33
Ogynnsammare än normalt	34	35	36	37	38	39	40

b ORSAKER TILL SÄMRE VÄXTLIGHET ÄN NORMALT

ifylls endast i förekommande fall.

OBS! Flera orsaker kan samtidigt föreligga för varje gröda (grödgrupp).

	Höst- säd	Vår- säd	Höst- olje- växter	Vår- olje- växter	Pota- tis	Slätter- vall	Bete
Kyla	41	42	43	44	45	46	47
Regn	48	49	50	51	52	53	54
Skador av nattfrostat	55	56	57	58	59	60	61
Torka	62	63	64	65	66	67	68
Skador av slög- regn eller hagel	69	70	71	72	73	74	75
Skador av översvämning	76	77	78	79	80	81	82
Skador av insekter	83	84	85	86	87	88	89
Skador av växtsjukdomar	90	91	92	93	94	95	96

Annan orsak, ange orsak och gröda

3 UPPLYSNINGAR OM SKÖRDENS KVALITET

De tillämpliga alternativen markeras med kryss.

	Höst- säd	Vår- säd	Höst- olje- växter	Vår- olje- växter	Pota- tis	Hö- skör- den
Bättre än normal	97	98	99	100	101	102
Normal	103	104	105	106	107	108
Sämrare än normal	109	110	111	112	113	114

4 TIDPUNKT FÖR HÖSTSÄDDEN

De tillämpliga alternativen markeras med kryss.

	Höst- säd	Höst- olje- växter
Tidigare än normalt	115	116
Normal tid	117	118
Senare än normalt	119	120

Uppgiftslämnarens underskrift

Ort och datum

Namnteckning

Telestation el. riktnr

Telefonnr

Blankettutgivare

STATISTISKA CENTRALBYRÅN

Byrån för jordbruksstatistik

Sammanställning av de relationstal som använts vid omfördelning av grödarealer åren 1945–1962

Schedule of distribution coefficients used in the adjustment calculations on earlier published statistics on the use of arable land

Gröda som skall fördelas	1945	1946	1947	1948	1949	1950	1951	1952	1953	1954	1955	1956	1957	1958	1959	1960	1961	1962	Redovisad gröda
Havre ¹	0,96	0,96	0,96	0,96	0,96	0,96	0,96	0,96	0,96	0,96	0,96	0,96	0,96	0,96	0,96	0,96	0,96	0,96	Havre ¹
Blandsäd	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	Blandsäd
Vårrops	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	Vårrops
Grönfoder av säd o baljväxter	—	—	—	—	—	—	—	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	0,90	0,85	0,80
Vall till bete och grönfoder	—	—	—	—	—	—	—	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,10	0,15	0,20
Andra växtslag	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	Grönfoder och ensilageväxter
Vall till hö	—	—	—	—	—	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,05	0,05	0,05	
Vall till bete och grönfoder	0,11	0,13	0,15	0,17	0,19	0,21	0,23	0,25	0,27	0,29	0,31	0,33	0,25	0,27	0,29	0,31	0,33	0,40	
Permanent betesvall	—	—	—	—	—	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	
Spånadsväxter	—	—	—	—	—	0,61	0,63	0,63	0,63	0,63	0,62	0,62	0,62	0,62	0,62	0,61	0,61	0,61	Slåttervall
Andra växtslag	—	—	—	—	—	0,36	0,34	0,34	0,34	0,34	0,34	0,34	0,34	0,34	0,34	0,34	0,34	0,34	
Häst- o bondbönor	—	—	—	—	—	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	Betesvall
Vall till slåtter	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Vall till bete och grönfoder	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Varaktigt obrukad åker ²	—	—	—	—	—	—	—	0,30	0,30	0,30	0,30	0,30	0,30	—	—	—	—	—	Heltråda och obrukad åker ²
Varaktigt obrukad åker ³	—	—	—	—	—	—	—	0,70	0,70	0,70	0,70	0,70	0,70	—	—	—	—	—	Icke åker ²
	—	—	—	—	—	—	—	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	—	—	—	—	—	Heltråda och obrukad åker ³
	—	—	—	—	—	—	—	0,90	0,90	0,90	0,90	0,90	0,90	—	—	—	—	—	Icke åker ³

¹ Omfördelning endast i riksområde A och B. — ² Omfördelning i produktionsområde 1, 2 och 4. — ³ Omfördelning i produktionsområde 3, 5, 6, 7 och 8.

Sakregister

- Affärsbankernas kredit-**
givning 312
- Aktuellt skördevärde** 219, 222
- Alsikeklöverfrö** 196
- Animalisk produktion** 224—270
- Anläggningar** 90
- Anställda (inom jordbruk), se**
Arbetskraft
- Arbetsinkomst** 302
- Arbetskraft**
sysselsättningsförhållanden 54
förvärvsarbetande inom jord-
bruk m m 61, 308, 340
lejda arbetstimmar 66
brukare jämte familjemed-
lemmar 64—65
lejd arbetskraft 64—65
fast anställda 64—65
tillfälligt anställda 64—65
lantarbetarlöner 68—71
sysselsättning i enskilt skogs-
bruk 73
åldersfördelning 53—55, 63
- Arbetskraftsundersökningarna**
61—62
- Arbetstimmar (antal lejda)** 66
- Arealtillägg** 321
- Arrenderad åker** 38—45
- Arrenderade brukningsen-**
heter 38—45
- Avelssvin, se Svin**
- Avgångsvederlag** 322
- Avkastning per hektar, se Hektar-**
skörd
- Baljväxter**
odlad areal 129—130
statsplomberat utsäde 186
- Befolkning**
folkmängdens fördelning på
städer och landsbygd 59
folkmängdens fördelning på
glesbygd och tätort 60
- folkmängdens fördelning på
större åldersgrupper 56—57
förvärvsarbetande inom jord-
bruk m m 61
jordbrukarnas åldersför-
deln 53—55, 63
- Besiktning av slakt** 267
- Besådd areal**
spannmål, slättervall, potatis
156—169
oljeväxter 176—183
- Besättningsstorlek**
nötkreatur 237
svin 238
får 239
höns 240
- Bete, se även Betesmark och**
Betesvall på åker
skördeutsikter 138—139
skördeutfall 140—141
- Betesmark**
definition 37
areal 38—45
- Betesvall på åker**
antal brukningsenheter 132
odlingarnas storlek 133
odlad areal 114—127, 129
skördeutfall 140—141
- Betodling, se Sockerbetor**
- Betäckta sugor** 248
- Biologisk skörd** 148
- Blandsäd**
antal brukningsenheter 132
odlingarnas storlek 133
odlad areal 114—127, 129
skördeutsikter 138—139
skördeutfall 140—141
hektarskörd 149—155, 214—
215, 217
totalskörd 157—169
utsädesmängd 187
skördesätt 193
sätidpunkt 211
skördetidpunkt 212
växtperiodens längd 213
- Blomkål** 130
- Broiler** 243
- Brukningseenhet(er), antal**
ägda 38—45
arrenderade 38—45
- fördelning på storleksgrupper
efter åkerareal 46
fördelning efter brukarekate-
gori 48
fördelning efter ägarekate-
gori 52
med maskininnehav 91—94
med odling av olika grödor
132
med husdjur av olika slag
237—241
fördelning efter besättnings-
storlek 237—240
- Bruna bönor** 130
- Bruttonationalprodukt** 318—319
- Brödsäd**
odlad areal 129
kvalitet 195
- Byggnadsindex** 88—89
- Byggnadskostnadsindex** 88—89
- Bärgad skörd (per hektar)**
149—155
- Bärgningsförluster på slätter-**
vall 147
- Dagsverken, utförda inom en-**
skilt skogsbruk 73
- Dragbilar** 99—101
- Driftslån** 321—322
- Ensilageväxter (och grönfoder),**
areal 114—127, 129
- Enskilt skogsbruk, sysselsättning**
i 73
- Ersättningsområden** 31
- Export (av livsmedel)** 278—279
- Fabrikspotatis, se Potatis**
- Faktorinsatser** 318—319
- Falltal** 195
- Fast anställda, se Arbetskraft**
- Fastighetspriser** 77—82
- Fastighetsvärden** 75, 77—82
- Fetthalt i mjölk** 250—251, 255
- Fiskmjöl, förbrukning** 107
- Fläskproduktion** 268
- Foderblandningar, produktion**
108
- Foderfosfater, förbrukning** 107
- Fodermedelsförbrukning** 107

- Foderrotfrukter, odlad areal 114—127
- Fodersäd, odlad areal 129—130
- Fodertran, förbrukning 107
- Foderväxter, odlad areal 130
- Foderarter och vicker odlad areal 114—127, 129 skördeutsikter 138—139 skördeutfall 140—141
- Folkmängd, se Befolkning
- Folkräkningarna 56—60
- Frövall 114—127, 129
- Får och getter, slaktdjursbesiktningar och produktion 267—268
- Får och lamm antal brukningsenheter 241 besättningsstorlek 239, 242 antal 226—235, 239 fårkontroll 264
- Födoämnen, konsumtion av 271—275
- Föl, se Hästar
- Förbrukning (inköp) av maskiner och redskap 103 handelsgödselmedel 105 fodermedel 107 växtskyddsmedel 110—111 födo- och njutningsämnen 272—275
- Förbränningsmotorer, stationära 100—101
- Föreningsrörelse, ekon 328—331
- Företagarvinst 300
- Företagsregister, se Lantbrukets företagsregister
- Förmalning 172
- Förmögenhet, se Nettoförmögenhet
- Förnödenheter 105—111
- Förräntning 300
- Försäkringsbolagens kreditgivning 312
- Förvärvsarbete, se Arbetskraft
- Galtar, se Svin
- Grisar, se Svin
- Grädde 255
- Grönfoder- och ensilageväxter, areal 114—127, 129
- Gurkor 130
- Gårdsindex 88—89
- Gödkalv, priser 269
- Gödselmedel 105—106
- Gödselstäder (antal nyuppförda) 84
- Gödsvin, priser 269
- Hampa 184
- Handelsgödsel förbrukning 105 priser 106
- Havre antal brukningsenheter 132 odlingarnas storlek 133 odlad areal 114—127, 129 skördeutsikter 138—139 skördeutfall 140—141 hektarskörd 149—155, 214—215, 217 totalskörd 157—169 förmalning 172 priser 173 utsädesmängd 187 skördesätt 193 såtidpunkt 211 skördetidpunkt 212 växtperiodens längd 213
- Hektarskörd höstvete, vårvete, höstråg, korn, havre, blandsäd, slättervall, matpotatis, fabrikspotatis 149—155 sockerbetor 175 raps, rybs, vitsenap 176—183 efter vallålder 198 efter potatisodlingens storlek 208—209 efter såtidpunkt 214—215 efter storleksgrupp 217
- Helträda, areal 114—127, 129
- Huvudområden 31
- Hypoteksinstitutionens kreditgivning 312
- Hästar antal brukningsenheter 241 antal per brukningsenhet 242 antal 226—235
- premiering 266
- slaktdjursbesiktningar 267
- köttproduktion 268
- priser 269
- Häststallar (antal nyuppförda) 84
- Hö, se även Slättervall skördeutsikter 138—139 skördeutfall 140—141 kvalitet 142, 200 priser 173
- botanisk sammansättning 199
- fodervärde 200
- bärgningsmetoder 201
- Höns antal brukningsenheter 241 besättningsstorlek 240, 242 antal 226—235, 240, 243
- Höstoljeväxter, kvalitet 142
- Höstraps, se Oljeväxter
- Höstrybs, se Oljeväxter
- Höstråg, se Råg
- Höstsäd, areal 189
- Höstsäd, kvalitet 142
- Höstvete, se Vete
- Import (av livsmedel) 277, 279
- Indirekta skatter 318—319
- Inkomst av jordbruksfastighet 306
- Inkomsttagare inom jordbruk efter binärningar med yrkesställning 307—308 efter inkomstklass 308
- Inre rationalisering 320—322
- Insektssmedel 110—111
- Internationella uppgifter ägodelsfördelning 336 åkerarealens användning 337 totalskörd 338
- husdjurskötsel 339
- förvärvsarbete befolkning inom jordbruk 340
- Intäkter i jordbruket totala 281—283 per brukningsenhet 284, 291—293, 302 per 10 hektar åker 300
- Invägd mjölk 255

- Jeepar 100—101
- Jordbrukarfamiljens inkomst 302
- Jordbrukets byggnadskostnadsindex 87—89
- Jordbrukets ekonomiska för-
eningsrörelse 328—331
- Jordbrukets kostnadsprisindex 311
- Jordbrukets kreditmarknad 312—315
- Jordbrukets producentprisindex 311
- Jordbrukets skörde-skadeskydd 218—223
- Jordbrukets världsmarknads-
prisindex 311
- Jordbruksarbetare, se Arbetskraft
- Jordbruksbefolkning, se Befolkning
- Jordbruksekonomiska undersök-
ningen 297—303
- Jordbruksfastighet
taxeringsvärden 75, 77—82,
295, 304
priser 77—82
- Jordbruksinventeringarna
arbetskraft 64—67
husdjursskötsel 246—248
- Jordbrukskassereörelsens kredit-
givning 313
- Jordbruksräkningar
maskiner, anläggningar 90—97
växtodling 131—133
husdjursskötsel 241—243
- Jordbrukssektorn i national-
räkenskaperna 317—319
- Jordbruksvärde 75
- Jordförvärvslån 320, 322
- KR (=koncentrerad rationali-
sering) 323
- Kalvar, se Nötkreatur
- Kapitalinkomst 302
- Klöver 196
- Kokärter
odlad areal 114—127, 129
skördeutsikter 138—139
skördeutfall 140—141
- Kommunblock 31
- Konsumentprisindex 311
- Konsumtion av livsmedel 272—275
- Konsumtionsmjölk 255
- Kor, se Nötkreatur
- Korn
antal brukningsenheter 132
odlingarnas storlek 133
odlad areal 114—127, 129
skördeutsikter 138—139
skördeutfall 140—141
hektarskörd 149—155,
214—215, 217
totalskörd 157—169
priser 173
utsädesmängd 187
skördesätt 193
sätidpunkt 211
skördetidpunkt 212
västperiodens längd 213
- Kostnader i jordbruket
totala 281—283
per brukningsenhet 285—287,
291
per 10 hektar åker 300
- Kostnadsprisindex 311
- Kreatursplatser (antal nyupp-
förda) 85
- Kreditgivning till enskilda jord-
brukare 312
- Kultiverad betesmark
definition 37
areal 38—45
- Kvigor och kvigkalvar, se Nöt-
kreatur
- Kycklingar, se höns
- Köksväxter, odlad areal
totalt 114—127
enskilda växtslag 130
- Köpeskillningar för jordbruks-
fastigheter 77—82
- Kött- och fläskproduktion 268
- Köttbesiktning 267
- Köttfodermjöl, förbrukning 107
- Ladugårdar (antal nyuppförda)
84
- Lamm, priser 269
- Lantarbetare, se Arbetskraft
- Lantarbetarlöner
timförtjänster 68—70
- årsförtjänster 69—70
- Lantbrukets företagsregister
allmänt 33—51
arbetskraft 62—63
växtodling 112—131
husdjursskötsel 224—240
- Lantbrukets yrkesskolor
332—333
- Lantbrukshögskolan 332
- Lantbruksnämndernas verksam-
het
statliga bidrag och lånegarantier
320—324
fastighetsinnehav 326—327
- Lantbruksundervisning 332—334
- Lejd arbetskraft, se Arbetskraft
- Livsmedel
konsumtion 272—275
import 277, 279
export 278—279
- Logar och lador (antal nyupp-
förda) 84
- Lån, se Kreditgivning till en-
skilda jordbrukare eller Skulder
- Lök, gul och röd 130
- Löner, se Lantarbetarlöner
- Magasin (antal nyuppförda) 84
- Mångårdsbyggnader (antal ny-
uppförda) 84
- Marknadsförd slakt
kalv 257
svin 262
- Maskiner och anläggningar m m
antal brukningsenheter med
traktor, självbindare etc
91—94
antal traktorer, självbindare etc
95—96, 98—101
fördelning efter drivmedelsslag
98—99, 101
driv- och smörjmedelsförbruk-
ning 101
inköp av maskiner o redskap
103
- Maskinhallar (antal nyuppförda)
84
- Maskinlån 316, 322
- Matpotatis, se Potatis
- Mejerier, antal 255

- Mejerihantering 255—256
 Mejerileverantörer, antal 255
 Mejerimjök 254—255
 Mindre kalv
 slaktdjursbesiktningar, köttpro-
 duktion, priser 267—269
 Mjök, se Mejerihantering eller
 Mjökproduktion
 Mjökboskapskontroll
 antal kor och besättningar 252
 medelavkastning för kontrol-
 lerade kor 250—251
 Mjökproduktion
 storlek 254
 användning 254
 Modersuggor, se Svin
 Morötter 130
- Nationalräkenskaper 318—319
 Naturligt jordbruksområde 31
 Nettoförmögenheter i jordbruket
 totala 281
 per brukningsenhet 295, 304
 Nettointäkter i jordbruket, se In-
 täkter i jordbruket
 Njutningsämnen, konsumtion
 av 273, 275
 Nominell producentprisindex 311
 Normskördevärde 219, 222
 Nybyggnadsverksamhet
 nyuppförda byggnader 84
 nyuppförda kreatursplatser 85
 nyuppförda rumsenheter 85
 kostnader 86
 Nötkreatur
 antal brukningsenheter 237,
 241
 antal 226—237, 246
 besättningsstorlek 237, 242
 rasfördelning 244—245
 mjökboskapskontroll 249—252
 slaktdjursbesiktningar 267
 priser 269
 Nötkreatursenhet(er)
 definition 225
 antal 236
- Objektiv skördeuppskattning
 143—155
- Obligatorisk skördeskadean-
 mälan 218
 Obrukad åker, areal 114—127,
 129
 Obärgad areal 154
 Ogräsmedel 110—111
 Oljekraftfoder, förbrukning 107
 Oljevaxter
 antal brukningsenheter 132
 odlingarnas storlek 133
 odlad areal 114—127,
 129—130
 övervintring 136
 upplöjd höstsädd 137
 skördeutsikter 138—139
 skördeutfall 140—141
 kvalitet 142
 hektarskörd, totalskörd
 176—183
 statsplomberat utsäde 186
 Områdesindelning 31
- Plomberat utsäde 186
 Potatis
 antal brukningsenheter 132
 odlingarnas storlek 133
 odlad areal 114—127,
 129—130
 skördeutsikter 138—139
 skördeutfall 140—141
 kvalitet 142
 hektarskörd 149—155, 208—
 209, 214—215, 217
 totalskörd 157—169
 priser 173
 bärgningsmetoder 202
 arealens fördelning 206—207
 matpotatissorter 204
 sättningstidpunkt 211
 skördetidpunkt 212
 Premiering av hästar 266
 Priser
 jordbruksfastigheter 77—82
 traktorer 107
 handelsgödsel 106
 vete, råg, havre, korn, vallhö,
 matpotatis, fabrikspotatis, soc-
 kerbetor 173
 mejerimjök 255
 slaktdjur 269
- ägg 270
 Producentpriser, se Priser
 Producentprisindex 311
 Produktion av
 byggnader 84
 kreatursplatser 105
 foderblandningar 108
 spannmål, slåttervall
 och potatis (skörd) 156—169
 spannmål (leveranser) 172
 sockerbetor 175
 oljevaxter 176—183
 spånadsvaxter 184
 mjök 254
 kött och fläsk 268
 ägg 270
 Produktionsområden 31
- Raps, se Oljevaxter
 Rasfördelning 244—245
 Rationalisering 320—327
 Redskap, inköp av 103
 Reell producentprisindex 311
 Riksförbundet Lin och Hampa
 330—331
 Riksområden 31
 RLFs jordbruksregister 35—36,
 112
 Rumsenheter (antal nyuppförda)
 85
 Rybs, se Oljevaxter
 Råg
 antal brukningsenheter 132
 odlingarnas storlek 133
 odlad areal 114—127, 129
 övervintring 136
 upplöjd höstsädd 137
 skördeutsikter 138—139
 skördeutfall 140—141
 hektarskörd 149—155, 217
 totalskörd 156—168
 förmalning, lager 172
 priser 173
 utsädesmängd 187
 skördesätt 192
 kvalitet 195
 sättningspunkt 211
 skördetidpunkt 212
 Rödbetor 130
 Rödklöverfrö 196

- Silo 91—94
- Självbindare 91—96
- Självrisk vid skördeskada 220, 222
- Skogar, se Skogsmark
- Skogsbruksskolor 332
- Skogshögskolan 332
- Skogsmark, areal 38—45
- Skogsskolor 332
- Skogsvärde 75
- Skulder (och tillgångar)
totala 281—283, 304
per brukningsenhet 295, 301
- Skuldprocent 304
- Skulltork 91—94
- Skörd
skördeutsikter 138—139
skördeutfall 140—141
kvalitet 142, 195
biologisk skörd per hektar 148, 198, 208—209, 214—215, 217
bärgad skörd per hektar 149—155
totalskörd 156—169
skördesätt 192—193
skördetidpunkt 212
- Skördeskadeskydd
allmänt 218—220
försäkrad areal, antal anmälningar och ersättningar, ersättningsbelopp, normskörd, aktuell skörd, självrisk 222
finansiering 220
- Skördesätt för spannmål 192—193
- Skördetröska 91—96, 100—101, 103
- Skördeuppskattningsområden 31
- Skördeutfall, medelomdomen 140—141
- Skördeutsikter, medelomdomen 138—139
- Slakt
kalvslakt 257
svinslakt 263
besiktigade slaktkroppar 267
slaktdjurspriser 269
produktion av kött och fläsk 268
- Slaktdjursbesiktningar 267
- Slaktdjurspriser 269
- Slåttervall
antal brukningsenheter 132
odlingarnas storlek 133
areal 114—127, 129
övervintring 136
upplöjd areal 137
skördeutsikter 138—139
skördeutfall 140—141
kvalitet 142
hektarskörd 149—155, 198, 217
tillväxt 147
bärgningsförluster 147
återväxt 147
totalskörd 157—169
arealens åldersfördelning 197
botanisk sammansättning 199
skördetidpunkt 212
- Sockerbetor
antal brukningsenheter 132
odlingarnas storlek 133
odlad areal 114—127, 129
skördeutsikter 138—139
skördeutfall 140—141
priser 173
skördad areal 175
hektarskörd, totalskörd 175
- Spannmål
spill vid skörd 146
totalskörd 156—169
jordbrukares leveranser, förmalning, lager 172
priser 173
utsädesmängd 187
skördesätt 192—193
sortfördelning 190—191
såtidpunkt 211
skördetidpunkt 212
- Spannmålstork 91—94, 96
- Sparbankernas kreditgivning 312, 314
- Spenat 130
- Spill (vid skörd)
spannmål 146
potatis 147
- Spånadslin 184
- Spånadsväxter
odlad areal m m 184
- statsplomberat utsäde 181
- Statens skogsmästarskola 332
- Stationära förbränningsmotorer 100—101
- Statlig lånegaranti 320—323
- Statlig rationaliseringsverksamhet 320—327
- Statliga lån (till enskilda jordbrukare) 312, 316
- Statsbidrag (till jordbruket) 321—323
- Statsplomberat utsäde 185—186
- Storboskap
slaktdjursbesiktningar, produktion av kött 267—268
priser 269
- Struktur och befolkningsutredningarna 51—55
- Stråsäd, statsplomberat utsäde 186
- Stutar, se Nötkreatur
- Subventioner 318—319
- Suggkontroll, se Svin
- Suggor, se Svin
- Svensk Husdjursskötsel 330—331
- Svenska Lantmännens Riksförbund 330—331
- Svenska Mejeriernas Riksförening 330—331
- Svenska Spannmålsföreningarnas Samorganisation 330—331
- Svenska Ägghandelsförbundet 330—331
- Sveriges Allmänna Hypoteksbank 330
- Sveriges Betodlares Centralförening 330—331
- Sveriges Brännerliidkareförening 330—331
- Sveriges Jordbruksskassförbund 330
- Sveriges Lantbruksförbund 330
- Sveriges Oljeväxtodlares Centralförening 330—331
- Sveriges Pälsdjursuppfödarens Riksförbund 330—331
- Sveriges Skogsägareföreningars Riksförbund 330—331

Sveriges Slakteriförbund
330—331

Sveriges Stärkelseproducenters
Förening 330—331

Svin

antal bruksenheter 238,
241

antal 226—236, 238, 246
besättningsstorlek 236, 242
tjänstbara galtar, betäckta sug-
gor 248

svinstamkontroll 259
suggkontroll 261

slakt 263

Svinhus (antal nyuppförda) 84

Svinstamkontroll, se Svin

Sysselsättning, se Arbetskraft
Sätidpunkt 211

Taxerade inkomster, utgifter
m m 280—297

Taxeringsvärden (för jordbruks-
fastigheter) 75, 77—82,
295, 304

Tillfälligt anställda, se Arbets-
kraft

Tillgångar (och skulder)
totala 281—283, 304

per bruksenheter 295

Tillväxt för slåttervall 147

Timförtjänster 68—71

Timotejfrö 196

Tjurar, se Nötkreatur

Tjurkalvar, se Nötkreatur

Tjänstbara galtar 248

Tomt- och industrivärde 75

Totalindex (för byggnadskostna-
derna) 87

Totalskörd

höstvet, vårvete, höstråg, korn,
havre, blandsäd, slåttervall,
potatis 156—169

sockerbetor 175

raps, rybs, vitsenap 176—183

spånadslin, hampa 184

Traktor 91—96, 98—101,
103—104

Traktorgarage (antal nyuppförda)
84

Undervisningsanstalter 332

Ungnöt, se Nötkreatur

Upplöjd (utvintrad) areal 137

Urinbrunnar (antal nyuppförda)
84

Utbildning 55, 332—333

Utgifter i jordbruket

totala 281—283

per bruksenheter 285—287

Utrikeshandel

livsmedel 277—278

egentliga jordbruksprodukter
279

Utsäde 186—187

Utsädesmängd för spannmål 187

Utvintrad (upplöjd) areal 137

Vall, se Slåttervall (betesvall)

Vall till fröskörd 114—127, 129

Vallfröodling, areal 114—127,
129, 196

Vallhö, priser 173

Vallväxter, statsplomberat ut-
säde 186

Vegetabilisk produktion
112—223

Vete

antal bruksenheter 132

odlingarnas storlek 133

odlad areal 114—127, 129

övervintring 136

upplöjd höstsädd 137

skördeutsikter 138—139

skördeutfall 140—141

hektarskörd 149—155, 214—
215, 217

totalskörd 156—168

förmalning, lager 172

priser 173

utsädesmängd 187

sorter 190

skördesätt 192

kvalitet 195

sätidpunkt 211

skördetidpunkt 212

växtperiodens längd 213

Veterinärhögskolan 332

Vicker (och foderärter)

odlad areal 114—127, 129

skördeutsikter 138—139

skördeutfall 140—141

Vitaminfodermedel, förbrukning
107

Vitkål 130

Vitsenap, se Oljeväxter

Våroljeväxter, kvalitet 142

Vårrips, se Oljeväxter

Vårrys, se Oljeväxter

Vårråg, se Råg

Vårsäd, kvalitet 142

Vårvete, se Vete

Världsmarknadsprisindex 311

Växtskyddsmedel, inköp
110—111

Yttre rationalisering 320—322

Åker

definition 37

ägd resp arrenderad areal
38—45

totalareal 114—127, 129

fördelning på storleksgrupper
47

fördelning på brukarkategorier
49

fördelning på ägarekategorier
52

arealens användning 114—127,
129

Aldersfördelning 53—57, 63,
197—198

Årsförtjänster 69—71

Årsväxtrapportering 134—143

Återväxt på slåttervall 147

Ägarekategorier inom jordbruket
52

Ägd åker 38—45

Ägda bruksenheter 38—45

Ägg

produktion 270

partihandels invägning 270

priser 270

Ärter, se Baljväxter eller Köks-
växter

Övergångsbidrag 321—322

Överprisprocent 77—82

Övervintring, medelomdömen
136